

Mgri hinrici hesse de Xrae professoris

1072

Glosa super Cantica Canticorum

Benedictiones dabit legislator ibunt de virtute in virtutem videbitur deus deorum in syon ps. 84 Beatus dyonysius in libro de celesti ierarchia dicit quod omnes res beatificabiles eo sunt perfectiores et beatiores quo ei quod verum perfectum est participationis illuminationis propinquior est et similior primo divina providencia sic disposuit ut in forma amicorum et caritate sed non sit status sed continuus in bonis profectus enim boni semper proficiunt ut et non deficiunt psalt dicit Origenes super vo Quam pulchri sunt gressus tui in calciamentis filia principis et Cassiodorus dicit super isto verbo perfice gressus meos in semitis tuis ut non moveantur vestigia mea scilicet motu retrogrado. Leo papa in sermone ibi enim incipit deficiendi periculum ubi non deproficiendi disposuit appetitus quia nemo ut stet sed ad hoc incipit ut proficiat. nemo enim proficit ut stet sed ut proficiat, ad hoc nemo proficit ut stet sed ut amplius proficiat. Sed alia perfectio est perfectorum, alia proficientium nam perfectorum perfectionem perficit status caritatis, perfectorum vero perfectorum solus iste proficit ad aliquam perfectionem sine accessione est processus. Scriptum est enim accedet homo ad cor altum et exaltabitur. Et de hac materia r profectu

cordiali spiritu est vim promotu Benedictiones dabit legislator etc. In quo tanguntur duo. primo formale perfectivum et ubi hic rationalis. Secundo tangitur gradus virtuose progressionis secundum status tres scilicet incipientium proficientium et perfectorum. universale et formale perfectivum hic rationalis tangitur ibi Benedictiones dabit legislator. hoc autem est gratia gratum faciens quam gratiam vocat psalmista benedictiones quia licet sit una gratia singularis perfectiva totius hic necnon propter plura tamen perficiat operis hic secundum eius potencias dicitur benedictiones et non benedictio psalt possibile licet una sit illuminatio hic propter diversa tamen illuminata ista similiter et uniformis illuminatio dicitur illuminationes et non illuminatio. Apostolus dicitur quod alia est superba incorporea illuminatio quam primo ultima relatione participata habens in se illuminationes legis. Unde legislator dabit. Sed quibus dat utique rationabiliter affluenter et liberaliter. Et hec tria tangit beatus Jacobus ubi dicit Siquis autem vestrum indiget sapientia postulet a deo qui dat omnibus affluenter et non improperat. Secundo ibi postulat tangitur primus scilicet quod dat rationabiliter. non enim dat legislator beneficium gratie nisi hiis qui postulat postulatio autem pro nomine motum indicat liberi arbitrii in quo est appetitus voluntatis et iudicium rationis. Deinde manifeste ad legem qui

dat omnibus affluēt / de tercio
mencio fit dnm in fine sub-
ingit et no imperat / dat q°
legislator bustan q e for-
male vniu'sale p̄ſtanc̄ ac
/ rona^r ut liberꝫ homis de-
innat arbitriz / affluent no
desitiat^2 quītum in eo eni p-
fcio virtutum et initorꝫ lib^r
sz r^v bnfitorꝫ morꝫ rona^r
inq̄ ut timeat^2 affluenter
ut diliga^2 / liba^r ne despi
cet^2 Ecce sic bndicet^2 qui ti
met dnm / i sic tangi^2 vle i
forte p̄ſtanc̄ ac ronalis / s°
tangint gradus progressio-
nu in v'tutibus ubi dic^2 ibit
de v'tute in v'tutem / et c ordo
cognitus ut p'mo agat^2 de g^a
cia / et postea de pgressu vir-
tutum / sz gr̄a eni progedi
non cotingit et appellantur
hic v'tutes status incipiencu
p̄ficiencu et p̄fectorꝫ / p'mus
cosistit in detestacione pctr p
vam pniam scdus in exci-
cio vite actie p opacom / sta-
tus aut p̄fectorꝫ in specialia
dulcedine cotemplacom et
de hijs gr̄dibus dic in eod
psalm Btus vir cuius e auxi
lm abste ascensiales disp
glo. i. gr̄dus ascensionu Sed
mt het nond c q pnia d2
btus / vbi dic^2 ibunt de v'tute
in v'tutem i. de dolore pnie
ad exercitiu actiue vite / ad
cuius intelligentia nō q pnia
sm triplicem considacionez
ponit^2 in spālia grē / racone
afflictionis c in grē passionis
/ rone diluent / pctor c in grē
sacramenti Sz aut consideret^2
ut eliciens actu detestationis
pctā in quantum pctā ti nullus
talis actus eliciat^2 nec ab
aliqua v'tute / Sic pnia c in
grē v'tutu et c v'tus spalis
q etiam exerciciu vite actiue
sit v'tus man^te dic^2 aggois
sup ezechiele sup isto v'bo Et
manꝫ homis sub penis corꝫ
i. in exercicies v'tus opacionis sb
volatum cotemplacois Deiq
q specularꝫ et q saporosa
dulcedo q templacionis virtus
dicat^2 / manifeste d2 a Cassio^ro
sup isto vo aqua magna dl-
ternis magtudo ac q̄nt v'tu-
tes inqua omes quibus dom
humana condicio abrutali co-
pcis et peccatis gnerco lo-
cum supmu optinet virtus
cotemplacionis / qua leua^2 mes
ad plssimam cognitione et inte-
tione veri boni supmi boni
et'ni dnat^2 bz dicat ergo
ibunt de v'tute in v'tutem / Se-
cu no q tribus s. quo almiq
sapia potencia bonitate ordi
nant^2 v'tutes in aia / nam sa
pia illuiat^2 aima ad cognoscendu
fortitudine eleuat^2 aia ad spe-
randu / bonitate vo p̄ficit^2 ad
diligendu / v'tutibus disponit^2
status sm gr̄dus / nam fides
disponit statum incipienciu
Spes dirigit spem p̄ficienciu
Caritas cosirmat statu p̄fectorꝫ

Statibus determinantur. multa plus
enim merentur proficientes quam incipi
entes plus perfecti quam profi
cientes / merito enim crescit pre
mia nam habundantius remune
rantur proficientes quam incipi
entes. perfecti quam proficien
tes et consyderavit salomon sapi
entissimus et in tres istos de
nominatos status / tres libros
composuit / proverbia ecclesia
sten et cantica. cantica proverbia
pertinent ad incipientes / Eccle
siastes pertinet ad proficientes ad
quos pertinet perfecte dum du
cuntur perseveranter et quibus
cum ingressi fuerint non arta
buntur gressus eorum / currentes
dessendicium non habuerunt / Canti
ca canticorum ad perfectos / hoc est quod
glo. tangit / que incipit sic
Salomon id est pacificus ydida id est
dilectus Ecclesiastes id est concionator in
numero vocabulorum tres libros fe
cit proverbia in quibus docet
parvulos / non tantum etate / quam
sapientia de eternitatis conversacione
in mundo qualiter licite possit
vti temporalibus Ecclesiastes in quo in
struit homines perfectiore etate
ad contemptum caducorum / Canti
ca canticorum in quo virum consummatum
docet de solo amore dei ut re
quiescat inter brachia sponsi
in et can. tamen de sua digni
tate omnia alia excedens pre
sta enim cantica virtutum vicia
tenuentur hostis pellitur vo virtuti
bus locupletamur et domus
gaudium in ... hos tres libros

distinguntur triplex ascensus primus
est dimissio peccatorum / Secundus
vero primicias emissionum tercius
supreme perfectionis studium de
dimissione peccatorum Osee. 1°
Congregabuntur filii israel et fi
lii iuda pariter et ponent sibi
met caput / vnde et ascendent
de terra. id est de omni terrenitate
de corde Exo xiiii° armati as
cendebant / filii israel de terra egip
ti / de premicione emissionum a
bacuk iii°. ingrediatur putredo
in ossibus meis / de studio con
templacionis et perfectionis Exo
xxiiii° Solus moyses ascen
det ad dominum / et ibi non appro
pinquabunt / de eo dicit ys. ... et
ascendet sicut virgultum coram
eo / hoc enim quod primus hic tangitur
in glo. Si ins inquit ascen
de ad canticum canticorum necesse
te est egredi de egypto post
transitum mare rubri submissis
egypciis primum posset canere
canticum / sed quia longe est a
canticis canticorum perambula
tum deserti per penitenciam requiritur
ad ripam Jordanis consti
tutus canticum canes et tamen
vniversa transiere ad alteram
conscende ut possis iam deco
ra ad sponsum hoc canere can
ticum canticorum / ut sic de via zaua
eleuetur super se et constituatur
in monte eminentissime perfec
tionis speculare contemplacionis
quod hec glo. tangit que dicit
omnes hec motiones vniversi
tate conditor deus trahit ad

bonu Sz mo vsu sepe fit
ut res que bone sunt per
naturaz dum male hijs ad
vtimur ad pccm nos dedu-
cant / Dnus excitime motiby
amor e quo bene vtimur si
sapiam amcus et vitatem
magis amem quam tamen et san-
guinem / Tu igitur ut spualis
audi spualia vba amatoria
cantica ac disce motu ar-
tus ad alacrem transire / Sed
quia finis monet efficientem
causam Causa enim finalis
ut dt phs causa causarum
e Videndum que sit causa
efficiens hanc aut tangit
glo. dicitur quatuor in hoc
ope inveniri psonas spo-
sum et sodales ipius spo-
sam adolescentulas cum ea
alia dnt a sponsa quam
a sponso nonnulla a conven-
tibus quedam a sodalibus
sponsi Cognitum quippe est
ut in nuptijs sit adolescen-
tularum multitudo cum sponsa
iuvenum turba cum sponso
sponsum xpm intellige spon-
sam ecclesiam sine macula
et ruga / angelus vel et cos
qui venerunt in virum pfectum
intellige amicos sponsi / a-
dolescentule aut sunt inci-
pientium turbe inxta modum
quedam salutem adepte
Denique causam formalem sive
modum agendi alia quedam
glo. tangit. d. modus agendi
e quali desiderio membra

capiti adhereant et ei compla-
cere tendant Et que bona ab
eo in pnti accipiant ul in fu-
turo exspectant et quali affectione
sponsus ecclesiam diligat eam
laudans amonens et fortifi-
cans Tytulus talis e incipiunt
cantica canticorum et conscribitur
iste liber canticorum cum re nti
exordio pemineatur / Vel aliter in-
cipit carmine dragtico et est
dragma amatoria cantilena
que ab amatoribus canitur ab-
sque expssis psonis Carmen
ergo dragticon dicitur ubi di-
verse psone introducuntur nec ipe
nominantur Sicut in hoc libro
adversis psonis absque nominibus
laudes canuntur / Sequitur ca. [1]
primum Osculetur me osculo oris

O sculetur me osculo oris

Hic non pmittitur prohemium
quia longa e exspectatio desiderantis
is nesciat pfacionem vox
nec dicit tantum osculetur me
osculo oris sui / Sz tria dicit
que in osculo concurrunt Ora
osculantium / psone se osculan-
tes et ipm osculum / Unde de-
siderij sui exponit auditorem
dicendo osculetur innuit oscu-
lantis pfositatem ibi osculetur me
osculo. et osculatur dignitate
ut ondat se querere non vo-
luptatem sed honestatem. d. ibi

oris sui non nominat illum a
quo petit osculari quia spon
sa vehementer amando extrema
secta vocabula non curat
sed tantum ista que sunt amoris
expressiua. Unde ibi judicia
michi etc. / En dilectus meus
etc. / me non adulterum non con
cubinam sed me tuam sponsam
sentiens se desolatam in pe
na de honestatam in culpa et
penitus elongatam a deo pet
et ut osculari se ad dicit
Osculetur me. honestatur expres
mento nomine osculi ad eius
dignitatem ibi osculo Oscu
lando petit desiderat dicendo
oris sui. quia qui adheret
deo unus spiritus est cum eo, prima
Corinthiorum vi. Dominum suum in
corpore peregrinantem adhuc. Secundo alio
modo potest intelligi dominum in persona
virginis que ita amantia diceret
petentem fauorem gratie tantum
ut iste qui osculator sit pater
os autem cuius osculum petitur
pater filius. osculum ipsum sit
spiritus sanctus dulcedo et con
cordia patris et filii quo super
veniente est os patris cum ve
ritate virgini associatum / Er
go Osculetur me osculo oris
sui / hic est primum capitulum istius
libri quod dividitur in quinque
partes secundum quinque vicibus spon
sa cum sponso et sponsus cum
sponsa in hoc capitulo loquitur
Prima ergo pars continet elo
quia sponse et durat usque

ad istum locum ubi incipiunt
eloquia sponsi / Secundum ibi Si
ignoras te o pulcherrima
3a ibi / Cum esset rex que
iterum continet eloquia spo
se 4a ibi Ecce tu pulchra es
que continet eloquium spon
si / quinta ibi Ecce tu pulcher
es dilecte mi in qua iterum
eloquitur sponsa et durat
usque ad finem capituli / Prima
autem pars adhuc dividitur in
sex partes Prima pars est de fer
uore sancti desiderii quod
habebat ecclesia in antiquis
patribus ad incarnationem filii dei
Et hec incipit ibi Osculetur
me / Et quia sanctorum desi
deria causas habent semp
ronabiles Secunda pars est de
causa tanti desiderii / et
hec incipit / ubi dicitur Quia
meliora sunt verba tua a
plus quia desideria sanctorum
tanto vehementius inflammantur
quanto ipsi grauiori perfectione in
omnibus interioribus et exterioribus
bus informantur / Tercia parte
agitur de desiderio perfectionis quo
modo desiderat sponsa cur
rendo ire in via omnis con
summationis / hec incipit
ubi dicitur Trahe me post te
Ad hec ut ondatur quod perfecte
plenius conferuntur beneficia
salutis propter quod et ipsi adque
tuas gratias atque obli
gantur Quarta parte agit gra
tias sponsa de beneficiis

sibi collatis a sponso / ibi in-
troduxit me rex in cellaria
sua. Deinde quod ex altitudine
et magnitudine perceptorum bene-
ficiorum fit resilitio in perfectam
gitacionem sponsi defectum in
qua parte exaltat sponsa
defectus suos / ubi dicit: Ni-
gra sum / postmodum quia pre-
gustavit eterni dulcedinis
in exhauste consuatia est
omnis boni / Sexto et ultimo
petit sponsa indicari sibi
locum pastus meridiani in-
tuitus eloquia sponse: Ibi
indica michi / Primo dicit
Osculetur me osculo oris sui
ad intelligentiam huius partis
sciendum est quod ad peccatum primi
hominis triplex fuit secu-
tum malum / malum discor-
die inter deum et hominem
quo malo amisit homo
pacem pectoris / malum ceci-
tatis quo homo inciderat
in tenebris erroris / malum
desperationis quo ad causam
peccati scilicet quod de sua natura tra-
hit ad fragilitatem et per consequens
ad desperationem / hoc triplex
malum tangitur Luce x. ubi
dicitur: Homo quidam descen-
debat a Ierusalem in Iericho
id est in malos motus pectoris
pacem disperans. Ecce pri-
mum; secundo subiungitur: Et in cecum
despoliaverunt eum scilicet omnibus
gratuitis donis illuminantibus
generata cum omnia illuminant
Sic dicit Cass. super isto verbo

Aliena oculos meos ne un-
quam obdormiam etc. / Tercio
in fine subnectitur: Et abierunt
semivivo relicto / Contra primum
petit ergo sponsa pro osculo
pacem perditam reformans
de quo dicit Beda in persona
sponse desiderato osculo quod est
redemptio mea / Contra secundum pe-
tit anima osculum ignorancia
cecitatem repellens / de quo di-
cit glo. quod qui precepta ex eius
predicatione cognoscat quasi tot
oris eius oscula suscipit. De
utroque dicit Beda: tangat me
dulcedine presencie sue quam
sepius applicetis promissam au-
divi. Et osculum affectus oscu-
lum suscipiat interrogative
me de via salutis audiat et
exaudiat / Ecce osculum secundum
et utrumque unum faciens osculum
pacis afferat. Ecce osculum
primum. Contra tercium petit anima
osculum de gaudio repromisso
assecurans / de hoc cunctator
super verbo isto Osculetur me. Di-
cit quo me putabo in iudi-
cio appareat et plena securitate
ipse deus tribuat dicendo Veni-
te benedicti in regnum patris mei
Primum osculum est super natalis
unionis secundum est moralis insti-
tucionis tercium est secunde remu-
nerationis. Sensus ergo est qui sit
mittat qui pacem perditam
recuperat qui ignoranciam

ceciam repellat qui salutis
gnbin amputet de hijs tribus
ysa xxvº dicitur Cito veniet
gdiens ad appiendum spe hijs
quos prius tante iniicie cla
usat quo ad primum neqz defi
ciet panis eius / panis inqz
insolicitonis quo ad hm et
non insficiet usqz ad intemp
tom / qui nunc dicit et plus in
telligit quo ad tm dicit go
Osculetur me Ex dictis patet quod
per osculum intelligitur divine et
humane nature unio / pos vo ac
cipitur filius qui per se loquitur
totum esse patris hm quod Joh
14º dicitur Qui videt me vi
det et patrem meum. Non oscu
lari autem ponitur hic pro as
sumere hm hoc pronomen me de
signat totalitatem et integ
tatem nature humane assump
te Et est sensus filius dei qui est
os patris assumat me dicit
scilicet humana natura totum in unita
te sue divine nature / Huic ex
posicioni consonat glo. O
osculo iunguntur duo corpa
Sic ipsa divinitas humanitati in
persona filij hac presupposita
expone Nota quod tria hec
petito includit / possibilitatem
corpte assumere / congruitatem
quo ad racionem cause finalis
habilitatem corpte assumibi
lis / Nec enim credi potest quod impos
sibilia hec sponsa peciit
qua sponsus ut in sequentibus
patebit / Similiter enim quo ad

humanem intelligencie et superiori
affectionis commendavit alio
qui exaudita non fuisset
quia impossibilium neqz in di
vinis neqz in humanis nulla
est obligatio / maxime cum vide
atur maior difficultas de
ab de possibilitate nature in
una persona existere quam per
sonas plures in una natura
Sed plures persone divine in
una natura existunt simul / go
similiter plures nature in una per
sona uniri possunt / rem ergo
possibilem petit sponsa cum
dicit Osculetur me osculo
oris sui. Postea per dicta quod
non potest uniri aut hoc est
ex defectu creature / aut creatoris
non creatoris quia sic non
esset perfecta eius obediencia
ad creatorem / go creature et
creatoris unio erat possibilis
Et tamen non quod dicatur unionis non
prelacioni contentum in ipso
sed in creatura Sicut est de alijs
relacionibus temporalibus de eo dictis
Unde fuit unibilis non passi
qua potencialitatem que fuit
vel sit in ipso / Et si non per
motum vel passionem sui uni
tus fuit humane nature includit
dit ergo hec petito possi
bilitatem quo ad demum. Secundo
congruitate includit congrui
tatem quo ad humanam nature
unitatem hm racionem cause fi
nalis / Nam sicut in libro

Capitulo viij^o capitulo dicitur Sapiencia vincit maliciam / Sed per maliciam superbiam et dyaboli humanum genus deiectum est quia deici potuit // Igitur per sapienciam dei debuit exaltari quia exaltari potuit / Unde post lapsum decuit deum incarnari ne nobilissima creatura ex hoc frustraretur fine suo et beatitudine ad quam creata erat qua se privaverat per peccatum / ut cur dicat Anselmus

Anselmus

Homo tenetur satisfacere de peccato / satisfacere autem non posset quia per peccatum ad satisfaciendum indignus reddebatur nec in alia creatura quia totum quod est suum deo debet ne de aliquid pro aliquo solvere possit // Igitur ad hoc quod esset satisfactor deceret et posset debebat eum esse deum et hominem / deum ut posset / hominem ut deceret // Igitur post lapsum decebat et congruum erat dei filium incarnari et ideo petendo clamabat Osculetur me osculo oris sui Includit preterea hec peticio humilitatem expresse assumptibilitatem humane nature / et hoc quantum ad tria

1 Primo quia in eo expressior similitudo invenitur quam in aliis creaturis // Creaturis enim irrationabilibus est tantum similitudo vestigii in angelis autem et si sit similitudo ymaginis sicut in homine tamen non ita expressa similitudo quantum ad accidentalia quia et etiam est in toto corpore sicut deus in mundo quantum

nis forte quo ad essencialia in angelis sit similitudo expressior Cum quidem divina natura tripliciter consideratur / in se in persona distincta proprietate originis ut pater est exemplar universi Primo non angelus est magis ad similitudinem ymaginis tamen eius natura sit simplicior et subtilior Secundo et tercio non natura humana magis est ad similitudinem ymaginis / quia sit precipuus creature omnium personas distinctas racione originis / et habet principium tamen omnibus partibus universi / hec ergo racione erat assumptibilis / Secundo quantum ad terminum assumptionis assumpcio terminata est in persona distinctam origine / nulla autem creatura habet talem personalitatem nisi natura humana / et ideo ipsa erit magis assumptibilis Tercio quantum ad finem assumptionis quia si persona universa dicitur finis assumptionis et principii et quia natura humana ultimo sit creata / tamen deus ipsam assumpsit creaturarum ultima est ultime creature / et ideo in hac assumpcione relucet figura orbicularis que maxime est perfecta et ob hoc natura humana maxime erat assumptibilis et propterea natura humana convenit omni creature / Unde homine universo quodammodo omnis creatura unita est Sed autem dicitur finis assumptionis liberacio a peccatis / quod in irrationali creatura peccatum

non erat / in angelo vero erat sed
irremediabile / in homine autem
remediabile / ideo humana natura
secundum hoc debebat assumi quod et
ipsa petit dicens Osculetur me
// osculo oris sui / et sicut persona
ta est tota debebat assumi Unde
etiam dicit / damascenus quod erat
inassumptibile erat incurabile
Sed totum hominem curavit ergo
totum hominem assumpsit / Unde
notandum est quod sicut substantia uni
tate variatur species numero ita sub
stantia diversa essentiali sine eo quod
est essentiale res variatur Cum
igitur deus verum hominem assump
sit cuius principia essentialia et
proprietates resultantes corporalibus prin
cipiis essentialibus ipsius as
sumpsit Et est sciendum quod omnibus
secundum se in carne tamen sit similitu
do vestigii / tamen secundum suam for
mam rationem etiam continet similitu
dinem ymaginis et ideo non est
assumptibilis / nec est contemnendum
in hac materia / quod duplex est
principium vite / effectivum et for
male non autem sufficit ad
hoc quod vivificetur corpus quod
uniatur deo qui est vite principium
effectivum / sed oportet quod uniatur
principio formali quod est anima
et ideo oportebat animam as
sumere ad corporis vivificationem
dicit ergo Osculetur me oscu
B lo oris sui Et nota quod quedam
datur hec sponsa quedam
primo abundancia secundum origenem nam ang-
bilissimo audet petere osculum
Secundo a verecundia nam allo-
quitur sponsi / glosa vox est /

variata fuit ita tota

precedentium adventum Et qui
orant ad pectus sponsi / Secundo
a sapientia quia petit osculum
oris eius Sciebat enim quod qui
dam osculantur pedes quidam
manus sponsi / et ceteri os
Et primum pertinet ad incipien
tes / secundum ad proficientes / tertium
ad perfectos / quid fecit sponsam
audacem / audaciam fecit in
sponsam / color / sapor / et o
dor / de colore .i. in capitulo
Sicut vitta coccinea de
sapore .i. capitulo iiii favus di
stillans de odore / v capitulo cete
rum in dubitum / In colore
caritas ad deum / in sapore
suavitas ad se ipsum / in odo
re bone fame ad proximum
verecundiam fecit sponsa spon
si nobilitas sponsi supereminen
tialis dignitas et peticionis
inattemptata raritas discre
ta fecit sponsam / Spiritus
sanctus qui docuit de pudore
quos estuavit virtutem cui
desudavit Sed / Unde aliquis
audeat si quis iuste loquitur vi
audiatur alioquin audacia
temeritatis notabiliter as
sumit / dicit ergo Osculetur
me osculo oris sui / ad hoc
notandum est / quod secundum origenem quod
duplex est osculum Scilicet
osculum divine et humane na
ture unionis supernalis et inseparabilis
sicut deum et / et est osculum
mature dilectionis inexplica
bilis / et est osculum civilis ur
banitatis et est osculum signi...

osculum x

in humane unio dyabolice perdicio-
nis/ primum fuit in beata
virgine/ secundum ab ea virgine/ Unde
dicit augustinus Quid miri si
congaudeat tibi deus re-
gnans in celis quia totiens
parvulus extra hominem natum
osculata es in terris/ Tercium
negatum fuit domino/ a symo-
ne phariseo/ sicut dicitur luce
vii intravi in domum tuam
osculum michi non dedisti/ De
quarto dicitur luce xxii Qui autem
tradidit eum dedit eis si-
gnum quem osculatus fuero ipse
est Qui ergo osculo tercio
fit demum per passionem os-
culo venie debuit per incar-
nacionem quod osculandum pe-
tit. dicens. Osculetur me osculo
oris sui/ Sequitur Quia melio-
ra sunt ubera tua vino
fragrancia unguentis optimis

Hic sicut dictum est superius inci-
pit secunda pars prime partis in qua
ponitur causa fervoris tanti de-
siderii quod habuit genus humanum
ad incarnacionem filii dei Et
est hec in vita. propone [illegible]
to modo sancte scripture per fi-
guram que dicitur tropologia
ad intelligenciam humanis partibus non
sunt origines Duo sponsi verba
duplicem sunt in iam. tercium
redimentem quod est ubertas sinu
sponsi/ et in iam beatificante
et remuneratem que uber-
dextre utique fragrancia utique
unctuosa. Prima fragrat in
mundo/ Secunda fragrat in celo/ Pri-
ma unctuosa itinerantibus secunda
pervenientibus/ dicit ergo sponsa
adventum tuum in carne affli-
go ut temporaliter me redimas/ ut
me in natura utique eternaliter
beatifices/ Per vinum vero observan-
cie cerimoniales legis veteris
intelligunt que licet in se ma-
le non essent prevaricatoribus
tamen occasio existebat et ita
habebant gravitate ad redime-
tem satisfactionem/ temporalem enim
promittebat remuneracionem
et ita observantes non diri-
gebat ad eternam beatitudinem
Cante ergo dicit/ ecclesia sunt
verba tua vino. quia est meli-
or mea redimens quam cerimo-
nialis observancia transgredi
occasionem prebens/ Item meli-
or est mea eternaliter salvans/
quam cerimonialis observancia
in terrenis remuneracionem po-
nens/ De qua terrena salvacione
Ecclesiastici xxxix Ignis flamme
devorentur et qui salvatur reg[...]
pes. ple tei in ne pro hoc est
exceptio originis de mea [...]
dimere Septimum est luce x
Samaritanus autem videns eum
misericordia motus est et appropinquans
alligavit vulnera eius infun-
dens oleum et vinum/ De eadem
dicitur in psalmo pro fructu anime
eius deo. ve vini eius de eadem
ysaie xlv laudat celicet

exultet tra iubilate montes
laudem quia consolatus e dns
populum suum et pauperum suorum
miserebitur / de mia aut celestis
saluantis ibidem / non esurient
neque sitient amplius neque
percutiet eos estus et sol quia
miserator eorum reget eos et
ad fontes aquarum potabit
eos / hec e expositio litteralis
moralis vero exponitur ipsud mor
secundum Beda · de quibusdam prelatis plat
et sic nota quod de vnguentis istis
dicuntur tria / primo quod sunt bona 3
composita cum in se includit
plurimum / secundo quod sunt fragran-
cia / 3o quod sunt virtuosa et
suauia / quia prelatus debet
habere in se bonitatem conuersationis
perfectionis / fragranciam bone
fame dilatationis / virtuositatem
sine suauitatem pingue-
dinis interioris deuotionis / vnde
dicit Beda · iactura caritatis
perfectionis quo ad prelatos in se-
lix iste tractus ab omnibus iam
nunc temporibus prelatis visitatus fuit
facit et faciet pestilens quia
versatio mutatus operis interior
in deuocio / et primum rigor eccle-
siastice discipline soluitur / pro-
pterea apud eos qui foris sunt
altitudo laudis caritate depe-
rit / propter quod vero tota congregatio
virtutum dissipatur / caute aut
de vnguento loquitur quod du
super latum posuit ut positiue
et comparatiue includeretur / vn- vgentu
guentum vero bonum · e vitas doc- m^o
trine / vnguentum melius perfectio-

nis / vnguentum optimum con-
iunctio vtriusque / primum fragrat
quando bene docent / secundum
qui bene faciunt / tercium qui
bene docent et faciunt / vel
vnguentum bonum e castitas timoris /
melius e fior amoris / opti-
mum honoris / vel vnguentum
bonum e tactus ingressus / me-
lius catholicus progressus / op-
timum diuinus egressus / vel
vnguentum bonum e sanitas
verborum / melius sanitas mo-
rum / optimum suauitas in vtroque /
hec e expositio Bede · glosa autem
exponit sic / Meliora sunt
vbera tua vino · i. instructiones
tue / que sunt lac et nutri-
menta paruulorum / sunt melio-
res aliis doctrinis / que non
fouent sed occidunt simplices
sicut vinum ebetat paruulos
9 Nota ergo quod in prelatis debent
1 esse quatuor / fecunditas
2 eruditionis / benignitas conso-
lationis / hec duo designantur
per vbera / fecunditas eruditionis
lactat intellectum / benignitas
consolationis lactat affectum
3 debet etiam in ee tercium s. asperi-
tas correctionis / que notatur
4 per vinum / 4m et vltimum debet ee no-
men sive odor bone operationis
que designatur per vnguentum
optimum / de primo prouerbiorum xx-
iiijo / Comede fili mi mel quia
bonum e et fauus dulcis
gutturi tuo et cetera doctrina
sapientie anime tue / de secundo ioseph

plat

iii°. In die illa stillabunt mo
tes dulcedine colles fluent
lac et mel et per omnes rivos
iuda fluent aque. deutr
cap. v°. honor et honorabilis
doctrina et gloria in sermone
sensati x glosa consolatio
de tribus cap. vii°. filii tibi sunt
erudi illos et filie tibi sunt
cura eas approxima corpori ja
xx° non placeat tibi malo
via de [illegible] Cor ii° Cristi
bonus odor sumus in omni loco
angelus bonorum more sicut [illegible]
probat ex [illegible] Isaiam dicas
patrem sponsam petivisse incar
nationem filii dei propterea propter
doctrina illuminantem que quidem
in duas dividitur. dum duo verba
una pars doctrine illuminantis
est ut recedatur a malo sicut
dicit ps. recede a malo et
fac bonum. alia dirigentis
ut fiat bonum. Item propter pas
sionem redimentem que sim
bolice dicitur uber sinistrum
propter cordis vicinitatem cordi in
xpo pati pro genere humano
Item propter beatitudinem glorifican
tem qua paulus prohabitus est
beat orig uber dextrum
propter maiorem caritatem amore
divino etiam causante re
muneratione sic exaltatione
talonis cordis quod ad uber dex
trum magis recipit augusti
nus dicit autem hic origenes
quoddam verum satis disputa
bile ex persona sponse sic. i.
quicumque peto te incarnari

voluntarie ut comunia ne
cessario pateretur ad cuius verbi
intelligentiam considerandum est quod
duplex est necessitas secundum quatuor
genera causarum. Est enim necessitas
secundum causam formalem secundum quod dicitur
calidum de necessitate cale
facere et necessitas secundum causam
materialem secundum quod necesse est ca
lidum in superius ferri ignem
et est necessitas secundum causam effi
cientem que vocatur necessitas
secundum coactionem aut viole
tiam secundum quod dicitur quod necesse est la
pidem fortiter impulsum moveri
et est necessitas secundum causam finalem
secundum quod dicitur quod necesse est ferrum
esse de ferro et dentatum ad di
videndum dura et solida [illegible]
domus aut fuit necessitas ad pa
tiendum secundum causam finem sicut
dicitur Gal. vii° cum misit deus
filium suum ut nos redimeret
ista vero redemptio non potuit
esse nisi per satisfactionem. Satis
factio non nisi per passionem. ideo secundum
rationem cause finalis fuit ne
cessitas patiendi in cristo et
intelligitur quod Orig. dicit et
in hoc sensu dicit glo. super
isto verbo ad hebr. ix° morte
intercedente mors erat necessaria pro
redemptione et subditur tunc fuit
pretium unum ut salvati nos pos
semus in progenitis dei provo
debitoribus mori merebamur
non autem fuit necessitas ad
patiendum secundum rationem cause ef
ficientis quia nulla causa
poterit eum cogere ad moriendum

et pacienti causa iniqua creata
non fuit in eo necessitas secundum rationem
cause formalis quia non potest
prohiberi / dicit autem Damas-
cenus quod passiones ille et si secundum
legem nature fiebant in cristo
non tamen coacte sed voluntarie
nec fuit in eo necessitas secundum rationem
cause materialis / quia ista ne-
cessitas est contracta ex viciis pro-
pagacionis in nobis / et ista neces-
sitas est condicionis / dicit ergo
meliora sunt ubera / ad hoc
dicendum quod in cristo secundum huma-
nitatem est considerare tria / primum quod 1
erat fecundissimus secundum doctrinam
non enim erat doctus sicut scri-
be et pharisei sed sicut potestatem
habens sicut Math. vii° dicitur / et
in° Joh. Nunquam sic locutus est
homo / et Jo. vi° dicit beatus pe-
trus domine ad quem ibimus verba
vite eterne habes etc. huius spon-
4 sa persona ait meliora sunt ubera
tua vino .i. doctrina tua pnac
que dulcior est lege fuerit vel
quibuscumque aliis institucionibus / et 2
secundum quod erat gloriosissimus per famam
abiit enim sicut dicitur opinio eius
per totam galileam in omnes
regiones / huius autem persona spon-
sa dicit fragrancia. glo. quia
odore multos attraxit ubique
enim sicut dicit Anselmus dei
filius sparsit odorem tercium est 3
quod erat habundantissimus pre cris-
mata meliorum sponsa persona
dicit unguentis optimis. super
quo dicit glo. sponsus a patre
missus venit unctus ut et
sponsam ungat / de plenitu-
dine enim eius omnes accepimus

et est sciendum quod in cristo est po-
nere plenitudinem gracie eciam
increate non enim divina unita est
humane in cristo tunc enim ergo
infinita sit distancia extre-
more ad hoc quod sit conveniens
unio interveniat media unde
propter deitatem est suavitas
dileccio et amor / propter nature
humane est gracia creata primo
plenitudo gracie create / nec
obstat quia non habuit fidem
nec spem / quia hoc fuit alicuius
imperfeccionis sicut spes confi-
des cognoscere / sed eciam alicuius
imperfeccionis sicut spes expec-
tacionem fides velamine sive enig-
ma / quia quantum ad hoc
non decuit ea esse in cristo
est autem plenitudo quedam
sufficiencie actuum vi° Stephanus
autem plenus gracia etc. item mo-
status que est in ecclesia generali-
ter secundum diversas personas psal.
imples omne animal benedic-
cione item prerogative hoc
in beata virgine Luce i° ave
maria gracia plena dominus tecum
item consummacionis et unitatis
que fuit in cristo de qua Jo-
hannis i° plenum gracia et veri-
tate et de hac intelligitur quod hic dicitur
cristo quod copiosissimus erat secundum
carismata graciarum secundum autem
autem est homo fieri debet ut nos
fecundes per doctrinam / attrahas
per famam / ungas per graciam te
domas per passionem / beatifices per
gloriam / Oleum effusum nomen
tuum ideo adolescentule dilexerunt te

ad hunc sinum in secunda parte prime
partis que est causa intrinseci desiderii
quod habet sponsa ad incarnacionem
filii dei, propter quod dicit Osculetur
me osculo oris sui, ad
intelligendum autem ista que hic
nō dicenda sunt. Nota quod nomen
sex modis accipitur. Primo modo
nomen est idem quod res nominata, et
nomen ipse dicitur quia notamen
hoc iam accipitur Ecclesiastici li. ubi dicitur
confitebor tibi domine rex, et collaudabo
te deum salvatorem
meum confitebor nomini tuo glosa
id est filio tuo. Constat ergo quod res
nominata id est filius dicitur nomen
et sic intelligitur hic Ecclesiastici quia dicta
sunt nomina omnia eadem
sunt. Licet tamen est credendum quod
in sancta trinitate tres sunt
res sed una sed tamen tres et non
2 omnium rerum principium dicitur. Secundo
modo dicitur nomen virtus nominis
ad faciendum miracula in malis
aliquando donata et in hoc sensu
dicitur Mathei vii°. Domine nonne
in nomine tuo virtutes multas fecimus. Hii
fuerunt quidam exorciste virtute
nominis divine aliqua miracula
facientes, que deus propter
gloriam nominis sui demonstranda
fecit quamvis illi non meruerunt
Ezechiel xxxvi° non propter
vos ego faciam domus israel
sed propter nomen sanctum meum Luce
xxi° vidimus quendam in nomine
tuo eicientem demonia, qui non
sequitur nobiscum. Tertio modo dicitur
3 nomine sacramentali complexio
humane redempcionis facta
per Christum, et hoc sensu intelligitur
quod Ysaie ix° dicitur vocabitur nomen
eius admirabilis in incarnacione,
in qua est omnium novorum
novissimum et omnium miraculorum
mirabilissimum ubi extrema infinita
distancia ad invicem
sunt unita ubi ultimum creature
coniunctum est primo principio ubi consummata
figura orbicularis
seu armillare quo perforata
iiii est maxilla leviathan. Consiliarius
in predicacione, deus in
miraculorum operacione, fortis
in passione, pater futuri seculi
in resurrectione, princeps pacis
in ascensione. Ista ergo
sacramentalis concordacio redempcionis
nostre sicut david est vocatum
2 nomen. Quarto modo dicitur nomen
filiacionis filialis adopcionis bonis
tamen communis. Et in hoc sensu
loquitur dominus sic orabitis Pater
noster qui es in celis etc. Nomen
est filiacionis ista que est filiorum
adopcionis sic est communis filiis
adopcionis ut sicut habent nomen
filiorum ita habeant et rem, et
intelligitur de filiacione dei que
secundum Cassiodorum super vos ista filiacio
et magnificencia in sanctificacione
eius nichil aliud est quam perfecta
resultans gloria perficiente
omne sanctificabile tamen
4 vocali corpore. Quinto modo dicitur
vocacionis dei et sic hoc intelligitur
istud Ieremie xiiii° ubi dicitur
tu in nobis es domine et nomen
tuum invocatum est. Et certe
quod in vocatur hoc nomen in

nos vocat et quia fragrat omni-
bus ad se trahunt fortit et vit
sibi et ideo canitur in ps nomen
tuum in vocatum Item psalmus
Confitebor tibi domine deus Item
in luce vultus tui ambu- et
in nomine tuo exultabunt tota die
Item taliter salutare accipiam
et nomen domini invocabo et
5 Sexto et ultimo dicitur nomen
gratia etiam fluens a Cristo super
omnes bonos qui hic in signati
fuerint nomine Johannes nece cru-
cifixus dominum hic vincunt
nomen Cristi sic inter nomen
Apoc 1º Ubi dicitur sedes agni
et dei in ista erunt et servient
ei servi eius et videbunt faciem
eius et nomen eius scriptum in
frontibus suis inter omnes mo-
dos per predictos accipitur hic nomen
primo in/ Oleum effusum nomen
tuum. Tu effusus es sicut nomen
et loquitur certitudine prophetalis
effunderis sicut oleum et ideo
peto te incarnari/ Nota ergo
quod nomen fuit oleum/ infusum in
incarnatione/ effusum in nativitate
diffusum in predicatione/ profusum
in passione/ refusum in resur-
rectione/ suffusum in spiritus sancti
missione/ ubique oleum quia
ubique suavitas/ in incarnatione
suavitas quia mater sine dolo-
re puerpera/ in doctrina suavi-
tas quia exemplo et verbo do-
cuit imitatem discite a me
quia mitis sum et humilis
corde Math xi ac et iterum
Venite ad me omnes qui la-
boratis et onerati estis et ego
reficiam vos/ In passione sua-
vitas quia ut patet non
comminabatur/ In resurrectione suavi-
tas quia primo apparuit Ma-
gdalene et Petro/ In spiritus sancti
missione suavitas ubi prima
cum eum in actibus sedit super
pera singulos eorum spiritus
sanctus. sessionis nomine re-
quies et suavitas denotatur
et dicat ergo. Oleum effusum
nomen tuum q. d. peto te fieri
hominem ut illumines per doctri-
nam/ et attrahas per famam
in virgas per gratiam/ redimas
per passionem/ vivifices per gloriam/
et in his omnibus tanto ma-
gis suavem exhibeas quanto
sine his quidquid erat le-
gis veteris rigore intollera-
bili attestabantur/ Secundo
comparatur quod filius dicitur oleum
quia illuminat rationabilem ps
Dominus illuminatio mea et salus
mea quem timebo Salutife-
ra illuminatio mea quem time-
bo/ Item quod exaltat irrationa-
bilem ps exaltas me de
portis mortis/ porte autem
mortis sunt timor male
humilians/ et amor male
inflammans Item quia pas-
cit concupiscibilem/ ps Iusti
epulentur et exultabunt
in conspectu dei/ et delectentur
in letitia Item quia ungit
patientem ut possit susti-
nere/ sanat contritum ut possit
evadere/ reficit contemplantem

olei

ut possit perficere. Et hoc oleo
significatum est iiii° Regum iiii° Re-
pleta sunt omnia vasa stetit
que oleum quia omnibus se commu-
nicat et numquam quod communicet non
habet. Nota tamen quod Cristus
est caput ecclesie in quantum deus
quia ab ipso influunt cari-
smatum dona in corpus ecclesie
que est in fidelibus suis et mo-
tus et hoc modo est gratia que
dicitur caput est increata. Sunt
qua Cristus dicitur caput eccle-
sie. Alio modo dicitur caput secundum
quod homo conformitatis et ve-
hiculationis corporis ecclesie. Et
hoc modo gratia capitis est creata.
Secundum hoc ergo gratiam increatam secun-
dum quod deus influit oleum
gratiarum abunde non solum
in hominibus sed etiam in ange-
lis. Secundus autem est secundum quod homo.
Dicit ergo oleum effusum
nomen tuum. Ideo adolescentu-
le tue dilexerunt te nimis.
Tria tanguntur hic: primo
motivum ad diligendum; secundo tan-
gitur qualitas diligentium; tertio
tangitur dilectionis obiectum.
Motivum ad diligendum tangitur
ubi dicitur. Io. glo. super eodem:
sola dulcedo nominis tui te
omnibus rebus ante ponit.
Dulcedo ergo nominis tui de
qua dictum est Oleum effusum
nomen tuum, fuit incitativum
et motivum ad diligendum. Unde
de hac dulcedine psalmus:

Quam magna multitudo dulcedinis
tue domine quam abscondisti ti-
mentibus te, perfecisti autem
eis qui sperant in te. Petrus
dicit: Si tamen gustastis quoniam
dulcis est dominus. Qualitas
diligentium tangitur ubi dicitur
adolescentule tue dilexerunt
te. Super quo Bernardus dicit. Glossa.
Adolescentule sunt anime non ve-
tuste per culpam sed novelle per
gratiam non sensu seniles sed
etate mentis ad spiritualia con-
grua habentes fecunditatem.
Adolescentule ergo iste sunt
innocentes que quia numquam
id est semper dilexerunt et modo
diligunt te vel penitentes et
si diligunt dominum penitent
non tamen dilexerunt dilectione que
caritas est dum peccaverunt. Di-
lectionis obiectum tangitur ubi
dicitur te. Et est intelligendum quod
motu quo movetur quis in deum
diligendum potest esse sicut in finem
vel sicut in materiam sive ob-
iectum. Motus autem quo movetur
in proximum non est sicut in fine
sed semper sicut in materiam sola
quia si diligeretur propter se hoc non
esset caritas. Si ergo fit motus
in proximum sicut in materiam
et in deum sicut in finem, sed
est unus motus quo diligitur
deus et proximus, sic unus
motus continuus est in finem et
in medium per quod devenitur
in finem. Si autem fit motus in

vtr̄ q̄ sicut in materia sic duo
sunt motus diuisi inio quia
duo sunt pcepta caritl dilige
deum et proximu / et intensior e
motus dilectionis in deu quam
in proximu sed eiusdem motus
nūo non sunt dic velox et
tardu min intensum et magis
intensu ergo motus in deum et p
ximu / sm hoc e idem motus
nūo et in isto obiecto ponunt
tria · causa pncipis et totali=
tas / ut pt pp adolescentule
dilexerunt te .x. pp te / Item dile
xerunt te .x. tm te / minus autē
te amat qui aliquid tecu amat
q pp te non amat / Item dile
xerunt te .x. totu te / et alibi
deus e amor quo tua diligit
deum debz ee desertus suus
et non mercenarius et aliis q
necessaria sunt ad salutem tribuere
forma / Sequitur Trahe me p9
te curremus in odore vngentorum t .x

Hic incipit ps tercia in qua conti
net desiderium sponse desidera
tis tñe ne dum ire in via su
pne pfectionis negligit ponus
venie ad gaudium superne re=
muneracionis non valeat et
diuidit in duas ptīculas / pma
continet vocem sponse singu
lariter de se loquentis / Secunda q3
vocem sponse de se et de ado
lescentulis pluraliter loquentis
ibi curremus in odore / Admiclandum
aut istorum que dicta sunt hic
obicitur / pmo sic omnis qui tra
hit̄ vim patit̄ ut dicit Aug
q coacta seruicia deo no pla
cent ergo nullus seruiendo tra
hit̄ quis ergo dicit sponsa t-
he me p9 te / ptēa unionem e
sacramentu duplicis rei sit
cui unionem que e int̄ deu
et ecclesiam Item sit unionem
que e int̄ deum et fidelem
animam pgratiam Vnde sicut in
matrimonio requirit̄ consensus con
trahentium qui solus e causa
efficiens matrimonij ita et int̄
coniunctionem que e int̄ deu et
aiam requirit̄ si consensus r vo
luntas · tractio aute violen
ciam importat / ergo aia non t-
hit̄ / ptēa in Eccl^co dicit̄
altissimus de tra creauit hoi
nem et dimisit eum i manu
consilij sui / ergo nullu trahit
Cont̄ sola voluntas inclina
et voluntas cogit̄ / ergo tra
hit̄ / ptēa paulus tractus fuit
et dns in euangelio dicit compel
le intrare / Credo duplex e
coactio · directa et indirecta · di
recta coactio domus nullu
cogit / hec enī gña e omni
voluntati / et id dicit̄ abso=
luta et de hac intelligunt̄
que obiecta sunt / Indirecta
vo e multiplex / pma e minus
errorum et hec paulus tractus
prostratus cu fuit seuissimus
psecutor / et erectus e fidelis
simus pdicator / Secunda e mul
tiplicis afflictionis psalmus
multiplicate sunt infirmitates eorum

trio

postea accelerauit et iste af
flictiones dicunt funiculi
adam / de quibus Osee xi° in
funiculis adam traham eos
in vinculis caritatis / Tertia est
blandimentum repromissionis
terre possessionis seu etiam
exhibitionis sic tractus est
populus israel de egypto / et a
braham de urbe caldeorum
Quarta exhibitio obsequii
sine fiunt psalmus Quid re
tribuam domino Quinta est ex
emplar sanctorum / sic tortura tor
tiamen trahit Sexta est
comminatio penarum unde in
ewangelio nisi quis fuit Septima
et ultima est cognitio peccatorum
et virtutum Secundum ergo est trahe
me errorem manifestando / cor
pus affligendo / et naturam pre
mia repromittendo / sicut quod bo
fuiendo / exempla sanctorum ex
hibendo penas comminando
odium viciorum / et honestate
virtutum pandendo / dicit ergo
trahe post te / exiam dictis
in parte patet / quod sponsa
attribuit quedam primum est
desiderium sufficiente penalitate
et hic tangitur ubi dicit / trahe
me / dicit ergo inferius cor
pus propter penas sibi Job salvat
manum suam et sumi . ut sicut
est cognitio propter infirmitatis
unde glosa dicit trahe me
infirmam Tertium est appetitus
et remuneracionis hic ta
gitur ubi dicit / post te / unde

Sicutes delectationes idest corporales
volunt ante ad te venire sed no
lunt post te currere / de primis augustinus
ait nolite credere quod veni pa
cem mittere non veni / de secundis is
thus Sed domine hominem non habeo
ut cum mota fuit aqua mittat
me in piscinam / de tertiis ibidem
Qui verbum meum audit et cre
dit ei qui misit me habet
vitam eternam / Trahe ergo am
monendo doctrinis sicut istud
proverbiorum · viii° · Si quis est parvulus
veniet ad me / alliciendo pro
missis / sicut istud Johannis quinto
Inclinate aurem vestram et veni
te ad me audite et cetera cogendo
penis mathei xxii° / compelle
intrare / me infirmam 2° Genesis 2°
Omnis est iniqua homo ut pos
sit sequi regem sanctorum sum
me pigram sicut istud corpus
quod corrumpitur aggravat animam
infirma ad faciendum / pigra
ad audiendum hec me veniet
ad suscipiendum post te ubi est
secura refectio Johannis v° qui
venit ad me non esuriet ve
te omnes ad me et cetera / Reficiens
sitantes Johannis · v · Qui qui venit
ad me non esuriet / et eterna gloria
et glosa eternitas de hiis
duobus Genesis xxvii° gloria magna
est sequi dominum / longitudo di
erum assumetur ab eo quod dicit spon
sa trahe me post te · quia hic
desistis fame non primum / con
curator timore / non sicut · deprimor
tristicia contra tenui

suttidor morte / tunc quartu
est e sacendu qd trahit pater
et de hac tractione dicit Joh. 6
nemo venit ad me nisi pr
traxerit eum / trahit filius
quem allo[quitur] hec sponsa dicens
trahe me / trahit et spus
scus unde Orig[enes] dicit quero
et lateo, in venior et doleo
trahor et retrahor. retrahor et
non prevaleo cum eum sequi
non e / quo qui me trahit
spus pris. amor eius est
amor e ardent[er] zelat / amor
e / angulos perlustrat / amor
e / fortia attemptat trahit
attrahit / contrahit / ptrahit /
trahit ut amat / contrahit
ut solus amat / attrahit ut
familiarit[er] amet / ptrahit
ut eternalit[er] amet / dt go / tra
he me post te curremus in odore
unguentorum tuorum / glo. odor
unguentorum opinionem solet facere
virtutum / Seponit[ur] go in habi
tudine et tunc causa exem
plaris / Nota go qd cursu tan
git tria festinatia que cat
in causa exemplari. cursu
dirigeti cristo s. qui fuit ve
lox ad agendum / psalmus ex
ultavit ut gigas / velox
ad patiendum unde et Jude di
xit qd facis fac citius / velox
ad resurgendum tercia die re
surrexit a mortuis / velox
ad complendum quia nescit tar
da molimina spus sancti
gratia / Job cu te consumptu pu

tavis orieris ut lucifer / Ve
lox ad remunerandum Eccl
bs inope ipsius exiguum
laboravit et cito eius de
gentibus illis / Cursu ergo
sponse tangit festinatia q
erat in exemplari ca / hoc
e in sponsa eadem tangit
vel causae potuit / vel
debuit. festinatia que e
in tpe cursu mensurante
Job dies mei velociores fu
erunt cursore fugierunt
et non viderunt bona trans
ierunt vanas poma cet
Item festinatia de suis vi
rium que sunt in ipso trete
unge. Genes vi non p
manebit spus meus in hoie
in eternum quia caro e / Item
festinatia que e in hoste
cursum sequente p psalm
dixit iniquus eos persequatur
et comprehendat / et ypsa
dicit quasi equites sic cur
rent dicat ergo sponsa
Curremus qd tu tristi areg
quia currunt dies / curremus
ne simus tibi dissimiles /
curremus ne simus ipsi inutiles
/ curremus ne simus nobis
met crudeles / curremus ne si
mus hostibus habiles ad
capiendum / Sz quare dixit
primo singulit[er] trahe me
et non trahe nos / cu ita
pigre et pigriores sunt a
dolescentule sicud ipsa
et iuvenes et remitetes et ps
ea dixit plurali[ter] Curremus

curremus
Eo

vnget vngenti

rndet Orig' q ad co(m)misionem
plati et p(re)ficiorum eius co(n)u(er)t(itu)r
q(ui)usis subditor(um) et p(re)fitis co
rudem vnde dicit(ur) ps(alm)o 2°. erit
in nouissimis p(re)paratus mo(n)s
domus domi Et in(fra) et
fluent ad eum om(ne)s gen
tes| dicit ergo trahe me post
te curremus q. d. s(ed) me que
ty(m)pu(m) plator(um) g(er)o et per
fitor(um) co(m)misi (con)tinge(n)t om(n)es
subditi (con)tineri(?) Item quer(itu)r
quare non dixit trahe eos
et curre(n)t Rndet Orig' q(uia)
co(m)missio(n)em regionis no(n) fe(cit)
co(m)missio regis s(ed) eq(ui)us Item
quer(itu)r quare non dixit t(ra)he
nos Orig' soluit. d. sp(eci)a
lit(er) trahi appetit qui cu(m)
aliis curre(re) p(ro)p(ter)e voluit
dicit ergo curremus in odore v-
gentor(um) tuor(um)| nota ergo
1 q(uod) q(ua)druplex sponsi| s(cilicet) vnge-
ntum s(cilicet) viuificans co(n)tra mor
tem que toti g(e)n(er)i h(uma)no
inflicta e(st) ex (con)tagio(n)e p(ri)mi hom(inis)
hoc aut(em) vngentu(m) sunt g(rati)e
sacramentales| et de h(oc) intelli(gitur)
q(uod) dicit(ur) Eccli xxxviii° vn-
guentarius pigmenta sua con
ficit| et facit vngentu(m) sa(n)i
2 tatis| Item habz vngentu(m)
viuificans co(n)tra morte(m) pec(cati)
mortalis| quod procedit ex
cupiditate voluptat(is)| hoc
aut(em) vngentu(m) e(st) g(rati)a| qua
formalit(er) a(n)i(m)a p(er)ficit(ur) et
viuifica(tur)| de hoc vngento
dicit psalmus ecce quam bonu(m)
hoc vngentu(m) fluit a cristo
q(uia) in cristo ponit(ur) g(rati)a capit(is)
sicut in ipso ponit(ur) g(rati)a vni
onis et p(er)sone singularis q(ue)
g(rati)e ro(n)e dicit(ur) multum plenu(m)
in q(uo) sup(er)num p(er)ficitur ad op(er)a
bona p(er)ficit dicit(ur) g(rati)a p(er)so(n)e
singularis in q(uan)tu(m) ad hoc
ut deo vniat(ur) d(is)po(n)it per
modu(m) congruitatis dicit(ur) g(rati)a vi
onis in q(uan)tu(m) vo potentem effic(it)
redundare in alios dicit(ur) g(rati)a
3 capit(is)| s(cilicet) melior sponsus v-
gentu(m) quod valet ad vitam
delectabilem he(n)da(m) Et hoc
vngentu(m) nichil aliud s(un)t q(uam)
sp(irit)uales consolac(i)o(n)es ipi a(n)i(m)e
infusas| de hoc dicit(ur) in lib(r)o
Sap(ientie) vngento et pari(bu)s odori-
bus delectabit(ur) cor in bonis co-
4 siliis amici a(n)i(m)a dulcorat(ur)| po(s)t
tremo s(cilicet) vngentu(m) quod v(alet)
ad celerem motu(m) seu cursu(m)
in via mor(um) (con)s(u)mandu(m) hoc
aut(em) vngentu(m) nichil aliud
est quam exempla bonor(um) ope-
rum cristi sicut d(ictu)m e(st) supra
de hoc intelligi(tur) q(uod) dicit(ur) Cant(icorum)
2°| S(e)quit(ur) introduxit me
rex in cellaria sua ordinauit
in me caritatem etc.

4 Hic incipit quarta p(ar)s in qua
agit sponsa g(rati)as deo de bnfi
ciis sibi collatis| p(ar)s aut(em) ista
dividi(tur) in tres p(ar)tes| p(ri)ma (con)tinet
vocem sponse singulis loq(uen)tis

dese ubi dicit se introductam ibi
introduxit me / et sa[nct]a coniunct
rerum loquens de se et de aliis
adolescentulis plural[iter] ibi exul-
tabimus et letabimur / in terra de
aquibus diligi[tur] sponsus / ibi
recta diligunt te / dicit ergo intro-
duxit rex / continuatur tria notat
primo tangi[tur] nobilitas / quia ad
introducere quia rex erat intro-
duxit me inquit rex / secundo
tangi[tur] familiaritas quia ad loca
in quae introducta fuit est quia cella-
ria erant quae accelando uirum
pe dicta sunt / Tertio tangi[tur] sin-
gularitas / quia ad introducta neque
pe sola erat / me inquit / Inprimis
intelligi[tur] mira mira mira. dei di-
gnatio quae in ipsa persona intro-
ducere voluit non per angelos uel
quoslibet alios / Augustinus cete[ra] copio-
sa diuiciarum sponsi abundancia
quippe multa cellaria habuit unum
non dicit introduxit me rex in
cellarium suum / sed in cellaria sua
Tercio sunt[ur] pcellens sponsi sa-
pia quae sic intendit singula
ac si vacet anicte / Origenes au-
dim introductionem / cognomi loca
noui adintroducta / quod intro-
ducte sum natu nobilis / quod loca
sum sc familiaris sum contempla
lucallentis / secundo introducta sum
unius amore singularis / O amo-
re vis regem dulcem facit
pcem familias cellarium consti-
tuit liberum enim non voluit ut
amor fortius nobiles consuli-
at nichil mirabilius diuites
cuatuat / nichil penalius. liber-
tati prudicat / dicit ergo introd
duxit me rex in cellaria sua
nota quatuor sunt cellaria p cellaria
2

unum et supremum cellarium scte
et indiuidue trinitatis / In hoc 1
cellario est vinum inebrians / tres
vires anime interiores / nam vinum
potencie patris inebriat irascibi-
lem / vinum sapie[ntie] filij inebri-
at rationalem / vinum bonitatis
spiritus sancti inebriat concupisci-
bilem / hoc est vinum quod consuat
usque ad hoc cellarium quod famili-
ari nomine vocat[ur] thalamus de
quo dicitur xxiiij° amatissimus
habitabit confidenter in eo quasi
thalamo tota die. morab[itur] ama-
tissimus domini typice est quilibet
fidelis qui in eo quasi thalamo
tota die morab[itur] unde sapie[ntie] ix
dicitur cogitare de ista hec sunt
excelsa de quibus in psalmo
Qui perficit pedes meos quasi
ceruorum et super excelsa statu-
ens me / Secundum cellarium secre- 2
tum pulcritudinis humane ue[l]
glorificate in cristo / In hoc est
vinum inebrians sensus exteriores
quod est optime expressum mathei
xvij° marci ix° luce ix°
Ubi dicitur quod assumpsit dominus
petrum iacobum et iohannem trans-
figuratus est coram illis in
monte thabor ubi beatus pe-
trus in memoria tam liberat
quod etiam tria thabernacula ibi
facere volebat impaciens re-
cessus tante pulcritudinis
domine inquit bonum est hic
nos esse faciamus hic tria
thabernacula / Tercium cellarium 3

est sedula mediatrix dominice pas
sionis In hoc enim cellario
habundabat et effluebat vi
num copiosissime pietatis, de
hoc dicit Orig(enes) bibe de ca
lice domini bibe nunc o anima
mea ingredere et vide aperta
sunt foramina patula sunt
vulnera non stillat vinum
sed fluit bibe et inebri
are lavare / ne peneas hor
reas / ne mundum diligas
ne sordes feteas Jeremie xviij°.
Esto sicut columba nidifi
cans in summo ore foraminis
vulnerum cristi dicit glo(sa). / Ce
llarium est sacra religio hic
cellarium vinum continet disci
pline Osee 2° ducam eam
in solitudinem et ibi loquar
ad cor eius / Juxta primum intro
ducit sponsus peccatricem penitentem
in cellarium in totum com
plandis inquit tu cellarium item
ducit sponsus peccatricem peni
tentem affectivam penitendo
dicit ergo Introduxit me rex
in cellaria sua / Nota ergo
quod dominus ducit conducit in
troducit / Inducit preceptis
conducit exemplis introducit ga
udiis / ducit preceptis unde
ps. Ecce testem populis eum
ducem ac preceptorem genti
bus Conducit exemplis Sap(ientie)
7°. Ipse sapientie dux est et sa
pientium emendator de manu
eius et opera nostra Jeremie 3°.

Ergo ad salutem amodo voca
me pater meus dux virginitatis
mee tu es Introducit gaudiis
ysa(ie) in pace deducemini mon
tes et colles cantabunt co(ram)
vobis laudem / Et omnis sic dicit
de bonis / ducit tamen malos
etiam ad mortem miserabilem / ad
iudicium terribilem / ad carcerem et
nasci / De primo Job xxi° ipse
ad sepulcra ducetur etiam in con
gerie mortuorum vigilabit / et
de 2° Job eodem In die perditionis
servatur malus et ad diem furo
ris ducetur / De tertio Jeremie 3°.
Omnes qui comedunt te devora
buntur et universi hostes tui in
captivitatem ducentur / et qui
te vastant vastabuntur cunctos
que vastatores tuos dabo in pre
dam / Ab istis duabus aliena
omnino fuit sponsa / nam intro
ducta fuit in cellaria tante ei
dixit / Introduxit Nam duci
est innit duci et trahi Sicut dicit
Orig(enes) duci enim imputat lenitatis
trahi aut violentia Conuenit er
go tu sponsa petiit prius
ubi ducens / trahe me post te
quae non dixit traxit me
rex in cellaria sua maxime
in exauditiones sive impetra
tiones formis respondeant
petitionum / Videt hic Origenes
semper debet agere magis prelatus
quam audeat presumere subditus
omnis enim fidelis tam trahi se
optaret ut penis torqueret

ductum tamen se gloriatur dicens
introduxit. Ad hunc quid̄ ex- qr
loquatur sponsa pluraliter de ce-
larijs infra vero dicit de celario
singulariter dicens introduxit
me rex in cellam vinariam
ordinauit in me caritatem/ re-
spondeo hic tenet personam con-
templatiuorum/ que sunt in con-
templatione diuine nature/
uel in speculatione humane na-
ture in xpo/ aliqui in consideratione
Jerarchie super celestis/ alij
sub celestis gloriatur/ Infra vero
tenet personam actiuorum qui-
bus sufficit quod ordinatur in-
ter celestia bonitate quo
a senioribus in me prime ac p-
rime nationis Et ideo eciam dixisse
infra introduxit me rex in
cellam vinariam recte/ sub-
iunxit ordinauit in me cari-
tatem/ Exultabimus et letabimur &c

Secunda pars huius partis facit at-
glo. dicam ut exultare et
letari dicens Exultabimus
corde ad honorem operum attesta-
cione/ Et letabimur ore in bo-
uolumtate memores vberum
tuorum de hijs vbibus eciam
mencionem fecit supius spon-
sa dicens Meliora sunt vbera
tua vino Nota quod sponsus habet
duo vbera in mundo/ scilicet clemencia- iudicio
ciam mansuete doctrine hac
excedit vinum legalis auste-
ritatis Vnde dicit hic glosa
memores ponitur quanta pi-
etate mistificate legis ignora-
tibi ewangelice mitigacione dignitus
es/ Item vber gracie et hoc
excedit vinum omnis carnalis
sapiencie/ Item habet duo in iudicio iudicio
primum/ consolatoria affabilitas/ 1
qua dicit venite benedicti/ hoc
excedit vinum omnis recreacionis/ qua dicit Ite maledicti 2
Secundum vber in iudicio regra-
cionis qua dicit/ Esuriui et
dedistis michi manducare/ hoc
excedit vinum mordacis vitu-
peracionis/ qua dicit esuriui et
non dedistis michi manduca-
re Item habet duo vbera intel-
lectualia scilicet dulcedinis deitatis et
humanitatis/ Primum excedit tercio
vinum omnis carnalis delectacio-
nis et mentalis/ Secundum excedit
vinum omnis mentalis suaui-
tatis Et hec omnia vbera su-
perius super dicta sunt sponsa
vero per contrarium osculum. Oscu-
letur. Vnde Origenes aperi os-
culum si non fallor bonitas
fecit vbera/ vbera iniqua
crudelitatem intellige detestan-
cium scandala/ consencium gau-
dium/ Vnde sponsa bene conte-
mnendo eras tu malis
eras tristis eras sponsus/ vbi
fugas ut videas ut fugias
ut eliciias Vnde fugias ut
gaudeas/ Sunt tamen et vbera
mala et hec multiplicia/ sed vba mala

carnalis voluptatis pro uberiori
primo· Veni frenant amplexi
bus inebriemur vberibus / Secunda
peyora sed mundana supersti
tionis vbi Quem docebit sci
enciam et quem intelligere fa
ciat auditum ablactatum a lac
te avulsum ab uberibus / Tercia
pessima sed hereditate seduc
tionis Trenorum 4º et lamie
nudauerunt mamas suas et
lactauerunt catulos suos / 1ª
omnia vbera suggentibus
non prebent nisi virginitatem
et io sponsi vberibus oppri
muntur / de quibus hic dicitur
Exultabimus et letabimur in
te recti diligunt te / Tria hic
tanguntur / primo tangitur
subiectum dilectionis / Secundo
actus diligentis / Tercio tan
gitur obiectum / Subiectum dilectionis
tangitur ubi dicitur recti Cas
siodorus sit rectus dicit gregorius super
Job super isto verbo vir simplex
et rectus / Rectus est inquit
qui ad vana non frangitur / qui
ad temporalia non inclinatur / qui
ad superna totum erigitur / qui
divine voluntati humilis
subditur / de quo Job primo
dicitur dominus dedit dominus
abstulit Et infra In omnibus
hiis non peccavit Idem Job
2º Si bona suscepimus de
manu etc / de 3º Job primo
nudus egressus sum et sicut

lamia i· fera dicitur q· lamia
a laniando pueros quas
fabulantur veteres la
mias lanijsque clausos
dracones vetere infantes
corripere at lamiae et
peccata viros constituere
bestiam faciem hominis
sed corpus bestiarum
vnde glosa dicitur lamia est
bestia que fetibus suis
bestie dicitur vnde lamia q
lamia quasi catulos
suos laniare dicitur ysaie 34
dicit glosa lamia pedes
habens equos / cetera femi
nea Job 30 dicitur
in dicitur ut apparet
in libro suo
...ibi lamina i· quasi
lama

aure robur meum / de 3º Job
v· Suspendium elegit anima mea
de xº Job xoº Semper quasi ti
mentes super me fluctus etc
tangit ergo subiectum dilectio
nis cum dicit recti et recte ita
convenit ut affectio rectissima
sit in subiecto rectissimo Cari
tas enim sicut dicit augustinus in
libro de moribus ecclesie et in glosa
super isto verbo Quis nos sepa
rabit a caritate Christi que est rectissima
animi nostri affectio coniungens nos
deo et comparatione ad formam
sive ad suum formale quod est vinc
dilectio diffinitur / diffinitur et
comparatione ad suum effectus
i· Ethyco 3º ubi diffinitur per
comparationem ad fidem et ea que
generant ipsum sicut dicit glosa
super mathei primo super isto verbo
habraham genuit ysaac / Et
intelligendum est quo ad actus
non quo ad habitum / Et in hoc
sensu dicit apostolus Caritas est
finis precepti de corde puro
de consciencia bona et de fide
non ficta / comparatione autem
ad finem diffinitur / ab augustino
in libro soliloquiorum Cari
tas est virtus qua deum videre
perfruique desideramus / visio enim
pure sive fruitio finis est
omnium virtutum / Denique per compa
rationem ad materiam non materiam
ex qua / sed in qua sic diffinitur
augustino in 3º sententiarum Caritas

e dilectio qua diligitur deus pp
se et proximum pp deum dicendo
go / recti / sumit convenientia
subiecti ad affectione ipsius
Item dicendo recti dat intel-
ligere quod non contingit diligere
uniformiter sicud credere et
sperare / diligere dico ex cari-
tate / non recti enim credunt
non recti sperant / sed non nisi
recti amant et recto e quia
caritas non pt ee informis
et hoc ideo e quia habitus eius
non aliunde formatur quam se ipsa
Idem enim e caritas et gratia
per essentiam sed in hoc differunt / quia
gratia dicitur prout ipsa in tota
anima consistit Caritas e prout
e in vi concupiscibili tantum / go
tangitur subiectum dilectionis cum
dicitur recti / Secundo tangitur actus
diligentis cum dicitur diligunt /
diligere nichil aliud e quam
copulare uel unire se amatem
cum amato sicut dicit augustinus
in libro de spiritu et anima Quid e
inquit caritas nisi ficta copu-
lationis amantem cum amato / et
de hoc infra super isto verbo
Indica michi que diligit etc
plura dicentur / Tercio tangitur
obiectum dilectionis cum dicitur te / et
de hoc habitum e super isto verbo
ideo adolescentule dilexerunt
te ubi eum e quid intelligen-
dum e de te .i. te pp te cum te
totum te solum te . augustinus in libro
confessionum absit in quod domine a
corde servi tui qui confitetur tibi

ut quocumque sine te gaudeat
pene me esse putem e enim
gaudium quod non dabitur impiis
qui colunt te gratis quod
gaudium tu es et beata vita
e gaudere in te et de te et ad
te et pp te dicitur / go / recti / dili-
gunt te / Sequitur Nigra sum
sed formosa filie ierusalem sicut
thabernacula cedar sicut pel-
les salomonis / nolite me con-
siderare quod fusca sim quia
decoloravit me sol etc

Hic incipit secunda pars principalis
in qua sponsa excusat defectus
suos sicut prehabitum e nec sunt
defectus isti culpe / sed imperfectionis
quo ad penas corporis / et di-
viditur in tres partes / In prima dicit
se nigram et ob fuscatam sole
ibi nigra sum / In secunda dicit
se afflictam consanguineorum im-
pugnacione / ibi filii matris
mee pugnaverunt contra me / In
tercia dicit se expositam simul
cum labore ibi posuerunt me
custodem in vinea / dicit ergo
nigra sum sed formosa / Ad intelli-
gentiam eorum que dicenda sunt
notanda sunt tria / primo quod
commendatur sponsa a paciencia in
pressuras tribulacionum / unde
glossa super isto verbo nigra sum
sed formosa / ab estu temp-
tacionum Secundo tangitur effectus
temptacionum ibi sed formosa
unde glossa dicit permittitis

vos meam iniurias sed pro vos tri-
bulacio dextre quam pacior
sed nec afflictio nec iniuria
detreat vos quia hic vos
conformitatem conferunt et
post amorem restat paciencia
experimentum amoris / Tercio ta-
gitur hic vtilitas virtutum
quo ad statum vite / vltimo
effatus eorum ibi sicut pelles
salomonis · glo cetera vel causa
in se carnalia mortificamus
despecta / et decorata virtutibus
vos pacifico dignum sit habita-
culum habitabile ergo deum in
causa esse putantes et hec est
vltima vtilitas virtutum sic
dicitur e vnde et glo. dicit hic
de pellibus rubricatis fecit
Salomon thabernaculum in
quo delectabatur quia delicie
sunt deo esse cum filiis hominum
Sap. viii° dicitur Intrans in do-
mum conquiescam cum illa non enim
habet amaritudinem que illi nec
tedium convictus illius / sed deli-
cie et gaudia et io in apoc. 3
dicitur Si quis aperuit in intro-
ibo ad illum et cenabo cum
eo huic exposicioni allu-
dit orig. dicens Quid tibi retri-
buam o sponsa que te mihi
speculum perfeccionis exhibes
Nimirum insinuans quid po-
tius in tribulacionibus et pote-
tissima / qualis sunt in virtuti-
bus / quia virtuosissima / eo
sunt in delicijs / quia deum

dei templum trinitatis / vas de-
licarum Primo ergo commendatur
hic sponsa a paciencia nec pressuras
tribulacionum Et tunc
nota quod paciencia est declaracio
veri amoris / probacio elige-
re puritatis / defensio proximorum
caritativa supportacio / guber-
naculum prudencie / lux edifica-
cionis / gratia serenitatis / eterne
mercedis declaracio vero de Sap.
v° Contumelia et tormento
interrogemus eum ut sciamus
reuerencia illius. i. reuerentem
amorem et Gregorius dicit per
interrogat si quis motus quibus dicitur
paciencia vocatur probacio eligere
puritatis Eccl. ii° Omne quod
appositum fuit accipe sic in do-
lore sustine et in humilitate
tua paciam habe / qui in igne
probatur aurum rex. defensio pro-
ximi caritativa supportacio
ad Ephe. iiii° Cum pacien-
cia supportantes in vicem in
caritate solliciti seruare vnitatem
spiritus in vinculo pacis / guber-
naculum prudencie prouerbiorum xiiii°
Qui paciens est multa guberna-
bit prudencia duges quanto
paciencia tanto sapiencius
/ lux edificacionis 2a thess. 1°
Supercrescit fides vestra et habun-
dacias caritatis vnius cuiusque ad
invicem ita ut nos ipsi in vobis
gloriemur in ecclesijs pro paciencia
vestra / gratia serenitatis / Eccl.

vsq͡ in tempus sustinebit sa-
piens et postea reddito iocu-
ditatis Hec omnia tangit Cri-
.2 sostomus in vna auctoritate dicens O
me felicem si te potuisset corde
semper habere te pacientissimam
ne desiderem, potentissima ut per-
ficiam, quietissimam ut placerem
manifestissima ut edificarem
sapientissima ut decipere vti-
lissima ut attraherem, securis-
sima ut perseuerarem Hi. va. no.
quod paciencia totam animam refor-
met et formosam facit, ta-
quam virtus que perfectum opus
habet Jacobi 1o. vnde et Cipri-
anus scribens ad donatum
sic dicit paciencia est que nos
deo commendat et conseruat ipa
est que iram temperat que lin-
guam frenat que mentem
gubernat pacem custodit di-
sciplinam regit libidinis
impetum frangit furoris
violenciam comprimit incen-
dium superbie extinguit co-
hibet auariciam diuitum re-
mouet inopiam pauperum
tuetur in virginibus beatam in-
tegritatem In viduis labo-
riosam castitatem in maritatis
individuam caritatem facit
in prosperis humiles in aduersis
fortes Contra iniurias et co-
tumelias mites temptacio-
nes expugnat persecuciones
tollerat passiones et mar-
tiria consummat Hec ille dicit

igitur sponsa vel maria omnis
paciencie exemplar Cantic. 1
nigra sum et amicta sum
pallio doloris formosa tamen
sum quia depicta artificio
virtutum variis coloribus et gra-
decore et nesto dicit ergo
nigra sum scilicet per estum tri-
bulacionum quas paciencia su-
stinui Sed formosa sic lege-
dum est scilicet per decorem virtutum
quas per pacienciam acquisiui
nota quod decor interiori inte-
quod hic dicitur vnde secundum
est quod est nigredo formans et
qua ysa. c. iiiio vmis quisque ad
proximum suum stupebit facies
adusta vultus eorum Tercium est
forma difformans de qua augustinus
sistrae pigmentis quod vel rubi-
cundior vt candidior appareas
adulterina fallacia est cum qua
non dubito eciam maritum ipsum
velle decipi permittende sunt
femine ornari sed non venia no-
sum propinquus Et est forma for-
mans scilicet ordinata disposicio
mentis propriens ad composi-
cionem morum exteriorum de hac dicit
augustinus verus ornatus nullus
fucorum mendax si boni sunt
mores de hac forma questio est
super istud Job vltimo Non
sunt autem in vniuersa terra speciose
mulieres sicut filie Job in vni-
uersa terra electorum magnit
dinem quanto magis exteriori
se affligendo despiciunt tanto

verius intus componitur hac
formam interiorem tria conse
cuntur primum est gaudendi securi
tas psalmus Omnis gloria
eius filie regis abintus/ secundum
gaudendi utilitas Eccli primo
Timor domini delectabit cor et
habet leticia et gaudium tertium
est delectandi felicitas Job
xxxij° Tunc super omnipotentem
delicijs affluebis Vnde si in
fornace tribulationis te terit for
mam gaudendi attendas
in qua gloria securitas/ gau
dendi utilitas/ delectandi
in venitur/ et quod de forma
corporis nec gloria est secura
nec gaudium utile nec deli
cie sunt longe forma vero
interia est et gloria dicat ergo
nigra sum. vera carnis mor
tificatione/ falsa simplicium
estimatione/ preterita malorum
infamatione/ vera castitate hec
tangit glossa. Ecclesia in se car
nalia desideria mortificat
nec est hic preiudicium ei sum
Orige dicit Carnis mortifica
tio est hec tres comites scilicet
est recta intencio/ et isto ca
rent ypocrite/ qui exterminant
faciem facies suas ut vi
deantur hominibus ieiunii/ de
isto dicitur Mat. x. Hodie quo
posuisti cor tuum ad intelli
gendum ut affligeres te in con
spectu dei exaudita sunt

verba tua Secundus comes est
in discretione Romanorum xij° vetus
homo crucifixus est ut destru
atur corpus peccati ut ultra
non seruiamus peccato Ro. xij°
obsecro vos ut exhibeatis
corpora vestra hostiam vivam
propter intentionem/ et sanctam
propter rectam discretionem Vnde et
subiungit racionabile obsequium
vestrum Hoc xxvj° racionale
super humerale nequeat su
periori Tercius comes est hylari
tas .j. petri iiij. Christo semel
pro nobis mortuo etc. dicit
ergo glossa. Nigra sum/ vera
carnis mortificatione in qua
rectam intentionem semper habui
in qua limites discretionis
numquam exiui in qua semper
iocunda et hylaris fui item
nigra sum/ falsa simplicium
estimatione Et in hoc sequi
loquitur glossa super isto verbo
sicut tabernacula cedar hic
sicut non ponitur pro veritate
sed pro estimatione in simplicium que
designatur per cedar quod interpretatur
meror vel tenebre meroris
vel tenebrositas qui eam
putabant maiorem vel demo
num mansiones hiis meroren
generis dixit Nigra sum si
mile aliquid passa tu ca
que dixit ego et pater tuus
dolentes querebamus te quere

Nigra sum pt macu malor
infamationis et hoc glo. ta
git dicens / promittat vos
meam iniurias et ita ne infa
mia detrectat vos / dicat ergo
nigra sum q. d. semper sponsa
sum pulchra / inmanue affli
gor pro sponsum nobilem
vilis et simplicibus reputa
tor pro sponsum honorabilem
ab obstinatis sicut infamor
Nigra sum sed formosa
Sequitur Nolite me considerare
quod fusca sim quia decolo. m. s.

Omni tribulationes bonorum co
siderat secundum qui non ea at
tendit que tribulationem alle
viant dicatur et sunt causa autor
mundi et fructus / de autore
dicit glo. decoloravit me
sol .x. tristus per nimium amore
pacior / de mundo dicit glo.
solis est exurere et illuminare
sic verus sol suos persecuto
ribus ceteros exurit sed dando
vires resistendi illuminat / de
fructu dicit nec hoc solum
intuemini quod pacior sed attendi
te fructum qui sequitur. Job
xxix° acquiesce ergo ei et habe
to pacem cum illo et per hoc
habebis fructus optimos
Sciendum est autem quod pacientibus
tribulationes debetur triplex
fructus / bonus. melior / et op
timus. Bonus fructus. dilata
cio intellectus / psalmus in tribulatione

dilatasti michi / Melior fructus
est consolatio affectus psalmus secundum
dolorum meorum et cetera. ysaie l.v.
reduxi eum et reddidi con
solationem ipsi et lugentibus
ergo tamen fructum labiorum pa
cem / Optimus fructus est sa
turitas eterne remuneracionis
Ezech. xxxvi° vocabo fru
mentum et multiplicabo illud
et non imponam in vos famem
sed multiplicabo fructum ligni
et genimina agri ut non ultra
portetis obprobrium famis ergo
go Nolite me considerare quod
fusca sim quia decoloravit me
sol. Sed iste sol inquantum iusticie
xpus deus m. colorat / de
colorat / recolorat / colorat
compone / decolorat in mor
te. recolorat in resurrectione
aliter colorat infundendo gra
ciam / decolorat puniendo et
penam / recolorat conferendo
gloriam / aliter colorat memorie
passionis divine. decolorat
memoria iudicij discussionis ex
treme / recolorat memorie remune
racionis eterne / Sequitur Filie
matris mee pugnaverunt contra me

hic incipit secunda pars ubi per
suppinus eam dixit se sponsa
denigratam et obfuscatam / hic
autem dicit se impugnatam
Filie inquit matris mee pug
naverunt contra me et loquitur pro
statu ecclesie primitive inquantum

a synagoga que hic in. dicit
insultus varias contumelias
quas sustinent impugnatores
et sic ponitur hic in. precedent-
ibus. patribus et filijs sinago-
ge Nota ergo hic tria primo
qualis fuit hec pugna
secundo qualis fuit impugna-
cio tercio quales impugna-
tores Circa primum sciendum
quod hec pugna fuit inequa-
lis quia ex vna parte fuit
multitudo quod notatur cum dicitur
filie ex parte alia fuit sin-
gularitas et pluritudo quod
notatur ubi dicitur contra me et
licet plures fuerint in ecclesia
primitiua impugnatores
tamen hec pluralitas in com-
paracione ad impugnatores sin-
gularitas reputatur vnde
tota iudea parentes persecutores
ecclesie impugnauit apostolos
scilicet qui erant in ecclesia primi-
tiua Item hec pugna fuit
innaturalis innaturale enim est
quod frater sororem maxime vte-
rinam impugnat et hoc tan-
gitur vbi dicitur matris mee in
glosa dicit quod turpior apparet
hec pugna que fit contra con-
tribulibus et fratribus Item
hec pugna fuit omnino irracio-
nalis nichil enim peruersius
habet racionis impugnare
non defendentem etc Item omnino
irracionabile est aliquem impu-

gnare sine causa et nonne
hic pretendit quod pugna
malorum contra bonos est anti-
qua incepit enim a cayn et abel
abel etc tenuit quod cayn ma-
licia non cessat. apostolus ad
gall. iiij^o. quo modo is qui secundum
carnem erat persequebatur
eum qui secundum spiritum ita et nunc
Item pugna contra bonos
est insidiosa et periculosa et
de hijs duobus in psalmo consi-
derat propheta insidias ecce insi-
die et quia mortificare eum
ecce periculum psalmus ex persona bo-
norum impugnatorum deus in
nomine tuo saluum me fac
filij matris mee pugnauerunt
contra me inequaliter innaturaliter
irracionaliter sine insidiose peri-
culose constat omnibus quod ecclesia
vicit vnde qui vult eam vincere
vincere ad minus tribus indiget
minime indiget maturo con-
silio prouerbiorum xxiiij^o Cogitacio-
nes consilijs roborantur et
gubernacionibus tractanda sunt
bella Item ibidem xxiiij^o
Cum dispone initur bellum
et erit salus vbi victoria et
glo. vbi multa consilia indi-
get etiam prestanti alio vnde
ecclesiastici xxxvij^o in duobus conui-
stantem est cor meum et in terio
iracundia michi aduenit pro-
bellator defficiens pre inopia

viriu vel gratie et vir scusa
tus et contemptus / et qui trans
greditur per peccatum deus pauit
enim adrupliceam indiget
michos duino auxilio Jeremie
primo. bellabunt aduersus te
et non preualebunt iudic bel
li / domini aut ut glo. ffilij
matris mee. filij iniqua stulti
pugnauerunt contra me exalta
tam diuino adiutorio / et ro
boratam maturo consilio fi
lij nichilominus stantes pugnauerunt
contra me ffilij desperantes pu
gnauerunt contra me munita
diuino auxilio. quod stulti. dicit
Jeremie iiij^o. Stultus populus meus me
non cognouit / filij insipien
tes sunt et vecordes. quod in
constantes dicitur ysaie. Omnis
vultus meus in iudicio conte
de omnes dereliquerunt me
dicit dominus ffrustra percussi
filios vestros disciplinam reci
pe renuerunt / quod mittentes
et desperantes et ydolatre
dicitur ysaie. numquid non vos
filij scelesti semen mendax
qui consolamini in dijs sub
dit omne lignum frondosum
isti filij occiderunt cristum
lapidauerunt stephanum iacobum
interfecerunt / et nece ad que
de sanguine cristianorum facia
ti sunt / sic ergo patet qualis
pugna qualis impugnatio
et quales impugnantes. dicit

ergo. filij matris mee pugna
uerunt contra me / forte hec
e mulier fortis et in pugna
bilis de qua dicitur prouerbiorum vltimo
mulierem fortem quis inueni
et / et quod e terra ibi p
cul de vltimis finibus pre
cium eius / et quod e secura quia
confidit in ea cor viri / et
quod e inopulenta quia spoli
is non indigebit / et quod est
operosa quia operata e consi
lio manuum suarum / et quod e lar
ga quia manus suas aperuit
inopi / et quod e studiosa quia
de nocte surrexit dedit quod
predam domesticis suis / et quod
e benigna / quia lex clemen
tie in lingwa eius / et quod e
constans et casta / quia acci
xit fortitudine lumbos
suos / et quod e formosa / quod
decor et fortitudo indumen
tum eius / et quod est imperterrita
quia roborauit brachium
suum / quis tenem vincet quod e
hylaris et iocunda ut de
gaudio nie transeat ad gau
dium patrie / et io dicitur Et
videbit in die nouissimo
hec sunt septem stelle que
caut in cona mulier illius
de qua apokalipsis xij^o. Erat
amicta sole et corona vitar
et luna et deficiens synago
ga sub pedibus eius dein

hanc exposicionem sponsa gerit
personam aplorum impugnatorum
synagoga sicut dicitur est. Ex-
ponatur etiam istud sic quod ge-
rit personam matrem / et tunc
per filios intelliguntur / tyranni /
mater vero diuina pietas / eos
malos tollerans et fouens
et est / sensus / filii matris mee
pugnauerunt Tyranni usque ad
martirium persecuti sunt me
de hoc scriptum est apok. xiii.
Et datum est illi facere bellum
cum sanctis et vincere illos i.
occidere / et loquitur de dyabolo
et tyrannis membris eius. In
hoc bello omnis martires
uictores fuerunt / et infra castra
veterum extiorum / et in hoc bel-
lo martires habuerunt magni-
tudinem in aggrediendo hy-
laritatem in sustinendo / con-
stantiam in perseuerando / Unde
Zacharie. x. dicitur visitauit
dominus gregem suum domum
Juda / et posuit eos quasi equum
glorie sue in bello / Est tamen
hic notandum propterea que iam
dicta sunt / quod triplex est bel-
lum / primum bellum quod quen-
sunt mite impugnati non
tamen auferens vitam hoc est
bellum quod sancti habent / cum
demonibus / et cum viciis. Dicit
apostolus ad Ephe. vi. non est
vobis colluctatio aduersus
carnem et sanguinem iuxta di.
glo. sed aduersus principes et pota-
ad usus mundi rectores tene-
brarum harum / contra spiritualia
nequicie .i. contra spirituales ne-
quam hostes / de hoc bello
dicitur Jaco. iiii. Unde bella
et lites in nobis nisi ex concupi-
scencijs vestris / ad Gala. v.
Caro concupiscit aduersus
spiritum / et dicit Bruder velis
nolis habitabit mite geboret
subiugare potest exterminari non
potest / Est iterum bellum quod
datum per mitam sed bellum
quo sevicia demonum ciuibus
in iusto quiescere non permit-
tit psalmus conculcauerunt me
inimici tota die inimici quoniam mul-
ti bellantes aduersum me
Et est tamen bellum aufferens
vitam et hoc est bellum ty-
rannorum de quo dicitur est supra
de quo ad phil. i. Donatum
est vobis non solum ut in eum
credatis sed ut pro Christo pa-
tiamini / dicat ergo / filii matris
mee pugnauerunt contra me
i. tyranni quos diuina pie-
tas aduersitatem diu sustitauit
post obstinacionem et finalem
impenitentiam crudeliter me pu-
nierunt Et 3o mater per ecclesiam
hic accipitur etiam militans
de qua ad Gala. iiii. Jlla
autem que sursum est Jerusalem
libera est que est mater nostra
sursum est etiam per Christum
temptatur / libera est per solum-

tamen obsequium / in e p[er]secu
ditatem honore o[mn]i / th[e]ma s[e]c[un]d[u]m
h[oc] in hoc loco sceleratí sunt
h[er]etici / qui ex nobis exierunt
s[ed] de nobis non fuerunt / de q[ui]
bus dicit[ur] y[sa]ie p[rim]o filios e
nutrivi et exaltavi / ipsi aut[em]
spreverunt me iudei in videndo
h[er]etici f[a]l[s]is doct[ri]nis p[er]u[er]tendo
tyranni corpali[ter] occidendo
sequit[ur] / posuerunt me custode[m]
i[n] vineis vinea mea custod[ivi]

hic incipit t[er]cia p[ar]s th[e]ma[tis] et
p[ar]tis / ubi se dicat sponsa ex
positam laboribus / p[ri]mo dicit
se denigratam / s[ecund]o inpugnatam
hic dicat se laboribus expo
sitam .x. p[er]secuti sunt me i[n] ap[osto]l[is]
omnibus cet[er]is / p[er]secuti sunt d[ic]o
inducte quia me expellendo
de Jerosolis et dispergendo p[er]
mundum ut profiteri cet[er]is
gentium occasio exstiterunt
vineam mea x primitiam eccle
siam in iudea non custodivi
quia custodire non licuit Be
da una eat Jerosolis vinea
x s[ed] primitia ecc[les]ia que i[n] die
pentecostes in adventu sp[iritu]s
sancti e[st] constituta cuius eo
t[em]p[o]re custodes fuerunt apostoli /
s[ed] facta p[er]secucione disp[er]si
sunt in regionibus Judee / et
samarie p[re]ter ap[osto]los / r[ati]o sic co
tigit ut plures ecc[les]ie vinee

x in pluribus locis nam indi
viam p[er]sequendo / multas co
stitui fecerunt / nota tam ne
cessaria sunt cuius plato s[ecundu]m
est ingressus canonice elec
est / ibi posuerunt s[ecundu]m dili
gentia regimus ibi custod[e]
tamen recognicio insufficien
tie / et p[ro]p[ter] infirmitate[m] / ibi vi
neam mea non custodivi
de p[ri]mo y[sa]ie .v. pona vin
itores filios tuos doctores
ad omnis et multitudinem pa filys
et in iusticia fundamus neo
cum sibi assumit rel[igio] / nota
q[uod] quosdam ponit sanguinis
nobilitas / con quos e[st] ist[e]
ap[osto]li p[ri]mo Cor. i[o] infirma
mundi et contemptibilia elegit
dominus alios simulata s[anc]titas
sive symoniaca s[anc]titas paulus
in actibus percutiet te deus
paries dealbate qui sedes
iudicans me s[ecundu]m legem / et
contra legem in me p[er]cuti / ali
os emendatam sciencie ap[osto]l[us]
xxiiii[o] sup[er] cathedra moy
si rel / alios p[ro]bitas vite / bu
rorem posui te ne extol
dicat ergo posuerunt me custode[m]
non nobilem / non ypocrita
non symoniacu / no alta sub
limitate s[ci]e[nc]ie s[ed] sacram boni
tate vite custodem in vine
is nota sex que custodire
d[ebe]t platus in subditis / primo

h[ec] conditiones requisiti ad p[re]lat[um]

lam

sitatis vite / secundum fecunditatis doc-
trine / 3m lux boni exempli
4m mortificatio carnis / quintum
profundum humilitatis / sextum
pulchritudo perfectionis omnis
varietatis virtutum. Hec figu-
rata sunt Numeri iii° Cognacio
Gaath habebit populos etc.
et custodient archam etc
vite sanctitatis / mensam quoque
etc doctrine fecunditatis et
candelabrum / etc lux boni
exempli / altaria etc morti-
ficatio carnis / et vasa sanctuaria
etc profundum humilitatis et
velum / etc pulchritudo perfec-
tionis omnis varietatis virtutum
dicit ergo posuerunt me custodem
in vineis ut custodirem in
subditis sanctitatem vite / ne
diffluerent per dissolucionem / fe-
cunditatem doctrine / ne frige-
scerent pigricia / lucem boni
exempli / ut alios propositos pro-
ficerent mortificationem carnis
ut spiritui obediant / profundum
humilitatis ne virtutes congre-
gatas amittant / perfectionis
varietatem ut varietatem re-
muneracionum recipiant / Nota
quod hec custodia est obligato-
ria secundum illud 3 Reg. xx Custodi
virum istum qui si lapsus fuer-
it erit anima tua pro anima illius
Genesis xlii in debito / Item re-
muneratoria Cant. viii Vinea
mea fuit pacifica et iuxta

Tradidit eam custodibus vir
affert pro fructu eius mille ar-
genteos Item consolatoria quia
dominus custodit custodientem
prelatum / Genesis 2° Tulit ergo
deus hominem et posuit eum
in paradiso ut etc. Illud dicat quod
posuerunt me custodem in vine-
is que custodia est obligatoria
ut timeam / remuneratoria
ut gaudeam / consolatoria ut
perficiam / Sequitur vineam meam
non custodivi. Miserabile est
alios custodire et se neglige-
re. Eiusdem vinee nostre actiones
nostre sunt / quas ipsi cottidi-
ano labore excolimus. Sed
custodes in vineis positi vi-
neam nostram non custodimus
custodes autem quia dum curis
actionibus implicamur mi-
nus actionis nostre negligimus
Nota quod custodia sua requi-
rit quatuor. Primum est exteriorum
sensuum ordinata composicio
Proverbiorum xvi° Custos anime sue
servat viam suam / secundum est
mansueta conversatio Proverbiorum
xxii° arma et gladii in
via perversi / custos autem sue
longe recedet ab eis / tertium
est preceptorum diligens imple-
tio Proverbiorum xix° Qui custodit
animam suam. Item xxvii° Qui
bene custodiens filius eius
possessionem erit / quartum est

adusor(um) fortl(ium) professio math(ei)
xxxij^o sup(er) speculu(m) d(omi)ni
ego sum stans iugit(er) p(er) die(m)
et sup(er) custodiam meam ego
sum stans totis noctibus
dicat ergo vinea mea recta
quia peculancia sensuu(m)
non cohibui quia mansue
tudine conversacionis carui
quia precepti divinis inobe
diens fui quia in adversis
impaciam s(ed) iusticia iam sicut
dam e in precedentibus tunc p(er) vi
neas in hoc loco accipiunt(ur) ec-
clesie p(ar)ticulares de gentibus
congregate et hoc quatuor
de causis p(ri)mo quia in eis est
vinu(m) doctrine exhilarantis
q(uo)d non colligit(ur) de spinis heti
ce p(ro)uitat(is) sicut math(ei) vij^o
dicit(ur) nunquid de spinis colli
gunt uvas Bene aut(em) p(er) vi(nu)m
intelligi(tur) doctrina ut p(ro)latas leti
ficans nam sicud dicit p(hilosoph)us
vinu(m) facit homines bone
spei et gaudij et in psalmo
dicit(ur) vinu(m) letificat cor ho(min)is
Item in eis e(st) vinu(m) devoc(i)o(n)is
q(uo)d glorificant unde in li(br)o iudic(um)
dicit(ur) quia venerunt ligna sil-
var(um) ad vitem dicencia veni
et impera nobis que rudit nu(m)
quid possum deserere dulce-
dinem meam qua et dij v(er)tu(n)t(ur)
et homines in Bene ut impe(re)
sup(er) vos sed h(oc) e(st) in eis vi
nu(m) laudis incessant(is) solita
cui zeleu(m) semp(er) cantat ad

tunc p(ro)p(ri)u(m) de vio c(ir)c(ui)tu p(er)
v(er)so et desidioso dicit(ur) ysa(ie)
nequa(quam) calcator uve solitu(m)
zelemma cantabit postremo
quia in eis est vinu(m) disci
pline ordinant(is) (scilicet) malos
mores protellant(is) vini n(atur)a
talo(rum) p(ro)ut dicit p(hilosoph)us mali
humo(r)es destruit s(ed) et i(de)o p(er)
vinu(m) no(n) incongrue disciplina
malos coh(er)centes intelligit(ur)
unde B(erna)rd(us) an non mali hu-
mores mali mo(r)es s(un)t dicat
possunt me custodem vinea
(scilicet) p(ro)fecerunt me plan i vi
neis (scilicet) in eccl(es)iis in quibus est
doctrina ultat(is) exhilarat(is)
vinalem ut in quibus est
dulcedo devocionis demul-
cens in concupiscalem in quib(us)
e(st) laus cantor(um) tota vendi
cans irrascibil(em) materi(am) in co(n)-
templu om(n)i(u)m tirenor(um) et con-
tinua laude chor(um) in qui-
bus eciam est disciplina mo-
res componens et opa E(st)
Orig(enes) o(mn)e felicem platu(m)
quem dispensacio divina ta-
libus ecc(les)iis sup(er) ponit bi-
be de talibus de subdit ne
desperas bibe iter(um) ne tha
bescas bibe plus ne tor-
peas postremo bibe ne ali
quid inordinatu(m) vite icor-
rectu(m) relinquas non dubiu(m)
p(ro)pterea e(st) q(uod) duplex e(st) poc-
tio ad platinas quas platu(m)

dicte ponit' et de ista dicit' in ps
Excelsum pregibus terre po. il-
Reges plati sunt Sz qui pre
latus eligi debet congruum e
ut is queratur qui sup bonos
platos aliorum bonitate ele-
uat' et hic excelsus pregi
bus dicit' qz hoc figuratum est
in Saul qui ab humero et sur-
sum sup eminebat omem
pplm / de hac pditione itez
in psalmo dm c posui ad
iutorium sup potentem
dicat glosa pplm vult i bona
congregatione et plus debet
ee potens ad obiciend' et p-
latus adiutorium ad inua du-
relevandum Sz heu iam co-
pletum e quod dicit' Jeremie d'
pauperibus terre reliqui. nabu-
zardan princeps militie vini
tores et agricolas Nam sicut
dicit glo. pauperes moribus et
et nisi ad platie colupna
eleuant' e tu psto indica
de hac inte' qz hic dicit' posu-
erunt me custodem i vineis
Sequitur indica m' que dilig'
anima mea ubi pascas ubi
cubes in meridie ne vagari
incipiam post greges so-
dalium tuorum etc ii vlt

hic incipit sexta et ultima
ps pme partis ubi sponsa
petit sibi indicari locum pas-
tus meridiani et diuid' in
duas ptes / pma continet peti

tionem ibi indica m' quem dili-
git aia mea / 2a continet cam
petitionis ibi ne vagari i-
cipiam. In pma duo dicunt'
pmo formatur petitio. Secdo
ponit' motiu petitionis pm
ibi Indica m'. Sm ibi quem
diligit anima mea Circa pm
notand' qz dominus solet indica-
re secreta sua triplicit' sz
scriptura reuelatione et gus-
tu / de pmo dicit' luc' ultimo
Et incipiens amoyse et i omi-
bus pphetis interptabat' ill'
in omnibus scripture que
scripta erant de illo de 2o
ps Reuela ocul' m' et consi' m'
de lege tua / de tcio ps quam
magna multitudo dulcedinis
tue et duo pma continet ad-
tionem / tcium ad affectum pmus mod'
indicandi nobilis Secdus nobi-
lior tcius nobilissimus / dicit
go indica michi Scripturas
apperiendo / reuelationes fa-
ciendo / affectum spuali dulcedine
immutando / hic tangit bdus
d. Quid qz de oculte tuis sa-
o domine ihu / al scriptura do-
cente / aut te reuelante / aut
tete qz psissimorum e gustan-
do dividimus / demiz secundi
modus quanto ultio vicinior
tanto nobilior / Sz et si ultimus
e nobilissimus e dicat go in-
dica michi que diligit aia mea
Ex quo c dilcto anime / glosa
vivificato / sanie nobilis ex-

altatis thezaurus sufficacie/ lux
sapie/ remuneratio pure/ Deu-
mo/ Deut. xxxiiij. Considera
quod hodie proposuit dominus in con-
spectu tuo. vitam et bonum/ et e contra
mortem et malum ut diligas
dominum deum tuum/ et ambules
in viis eius/ et custodies man-
data et vivas/ De 2o Judicum v
Sic pereant omnes inimici tui
domine/ qui autem diligunt te/ sicut
sol in ortu suo splendet
ita rutilent/ De 3o Proverbiorum
viijo. In viis iusticie ambulo
in medio semitarum iudicii ut
ditem diligentes me. et the-
zauros eorum repleam/ De
quarto Sap. vjo gloria est et que
nunquam marcescit sapia/ Et
facile videtur ab hiis qui dili-
gunt eam/ et invenitur ab
hiis qui querunt eam/ De vo
Sap. vijo Super salutem et speciem
dilexi sapiam/ venerunt m
cet dicat ergo m. Que diligit
anima mea. amore quo recte
amatur/ quo fama extollitur/
quo merens ditatur/ quo effectus
clarescit/ quo remuneratio eterna
dulcescit. ubi pascas in meri-
die. glo. Judica michi te pas-
torem meum/ Nota hic quod spon-
sus anime ihesus xpistus dicitur
pastor. propter quatuor. propter acquisiti
gregis diligentem custodiam
Jeremie xxxjo. Qui dispersit
israel congregabit/ et custodiet eum
sicut pastor gregem suum
Item propter custodiri gregis ube-

multiplicem/ Can. iiijo dicitur quod grex
tonsarum que ascenderunt de
lavacro omnes gemellis fetibus et sterilis
non est inter eas/ Item propter mul-
tiplices gregis salubrem re-
fectionem sicut hic Item propter re-
ferti gregis amorem Ysaie
xl. Sicut pastor gregem
suum pascet in brachio suo
congregabit agnos et in
sinu suo le. fetas ipse portabit
Judica ergo michi ubi custodias
multitudines/ ubi ames Judica
michi quo grege pascas/ quo
pascas/ quos pascas/ ubi
pascas. Certa primum nota hic
quod dicitur pascit dus se ipsum
Sap. xvj. angelorum esca
nutristi populum tuum/ et pa-
nem de celis prestitisti illis
sine labore omne delectamen-
tum in se habentem/ et omnis
saporis suavitatem/ et cum
dixisset Ys. xxxiijo panis
ei datus est. aque eius fi-
deles sunt querere quis
est iste panis Subiungit. re-
gem in decore suo videbunt
[illegible] quod pascit in
conversatione humiles Proverbiorum ixo
Si quis est parvulus veniat ad
me/ et sequitur venite come-
dite panem meum et bibite
vinum quod miscui vobis Item
pietate largus Eccl. ixo
comede panem tuum Item in

bonis opibus studiosus pi-
us Omni opa[] tuam spem
saciabit[] panibus le. o. Stul-
tus e / Circa tam nota q
pascit largissime et habunda
tissime Exod xvi qo modo pa-
nem ipsis pavit in saturi-
tatem ysa[] lv. audite au-
dientes me et co. bonum et
delectabit[] a[]a vestra / Circa
[]m nota q pascit i[] infno
Job xxxiiii pavi[] eius i[] pto
illius / et in psalmo dederunt
in escam meam fel Jeremias
Inebriavit me absinthio
Item pascit in mundo ubi as-
ino Non in solo pane vivit
Item pascit in celo ubi xxxv
vi. venia et tollam vos ad-
terram que e []s terram vini pa-
et pan tri / panum et venias
dicat ergo Judita in / que dili-
git a[]a mea / quo pascas ut
habeat / quo pascas ne cadat
quos pascas ut liceat ubi
pascas ut infernum fugiam
ut in mundo distam / ut in celo
vivam / Sequitur ubi cubes in
meridie / tercia laus domini de pastu

labore est ita cubat quiet
sine tpa p pastu labor per-
cubae requies p meridiem ro
splendor maiestat[] divine / re-
spondet ergo in meridie cubat
quia trinitas sibi soli nota
e et homi cristo / Nota hic
quies in mente habenda est

p[] habilitatem societatem ub[]
tatem et eternitatem / de primo
Exod vi in vestigia illa[] ut
et genus suus no delinques
eam in no[] [] in veni
in ea et cruce[] in oblati-
tam Thobie xiii pteget[]
sub tege il ab / Et in gl[]a
eius requiescet / de 2o ys x
xxi[] dedebit populus Jerem
xlvi[] revertet[] Jacob et requi-
escet prosperabit[] et no eru
qui exterreat / de tercio Job iii
nunc eni dormiens silerem et sop-
no meo requiescerem cum re-
gibus et consulibus tre / de
[] Job xxxvi requies at
mense tue erit plena pingue-
dine / Item Exod xxxi labo-
ravit di q. sub. et iur e ju-
do. re / de 2o ysa[] xxviii re-
quiem dabit t[] dominus deus
tuus et imple[] splen[] a[]a tu
dicat ergo Judita in ubi cubes
in meridie / ne tristicia tor-
peam / ne de diffidencia flu-
ctuam / ne plenitudine tedium
habeam / ne paupertate peru[]
sustinea / ne brevitate desi-
ciam / Nota q dominus requi-
evit mane meridie et vespe
primo in mundi creacione / sm
istud Genes 2o requievit
dominus die septimo ab universo
ope quod patrarat / Item
in incarnacione sm istud Eccl
xxiiii qui creavit me requie[]
uit / Item in morte sm ist

Impacte fons e locus eius dt
ergo iudica michi· opus tue
creacionis admirandum tua po-
tencia / misterium tue incarnacionis
ad laudanda tua sapiam /
sacramentu tue passionis et
mortem· ad bonitatem tuam
intuendam / ne vagari incipi
am post greges sodalium tu-
orum· glo· i· annunciaveris inci
piam errabunda vagari
anima incipiendo post grege
sodalium tuorum· x· ps las
as multiplices / lata via ince
dentes ad inteligencia huius
sciendum e sciendum btum aug q
cia sunt delectacionibz ec non
pt / nam ergo e delectari in
creatore ut in creatura / Sz de
lectacio que e in creatore in infi
nitum dissimilis e· delectacio-
nibus que sunt in creatura
vnde aug in lo confesso
het hec mia delectaciones fu
as / Sz non peud deus meus
qui fecit hec omnia in ipso
delectatur iusticia et ipse e
delicie rectorum corde / Nota q
delectacio in creatore tres habz
condiciones / ut si melius dicit
tres effectus / est enim vnitiva
et e magnificativa / et e con
tentiva / Est enim vnitiva q
eo sensus conducit i ymagi
nacionem / ymaginacio in cogi
tacio in intellectum intellectus in
inteligenciam que quasi de
lectando negociatur primo du
intuicionis illuminatur anima

luce / et sicut ex illuminabili
et illuminante fit lux / et v
fit lux ex gratia in talibus
delectacionibus constituta / in
creatore solo summo et vero
fit unum et vna lux Et io
dicitur Eccli 2o Qui timetis
deum diligite ipsum et illu-
minabuntur corda vestra / Qui
timet deum accedat ad eum et
illu / et v· ipso cor· n ita
legit Rabanus hoc e quod
dicit aplus Qui ad heret
deo vnus spiritus e cum eo igitur
delectacio quam habet anima
e vnitiva Item e magnifi
cativa deum enim perficitur ita
magnificatur q omnia creata
cum suis delectacionibus prima
reputat vno minima / et
quanto magis huiusmodi delectacio
nibus caducis et tremis in
pletur / tanto minor efficitur
hoc e quod dt aug in 3o
confess Eram sine desiderio
alimentorum incorruptibilium
non quia plenus eis essem
Sz quo inanior quanto fastidio
sior / et io non bene valebat
anima mea et ulcerosa proiciebat
se foras miserabiliter avida
scalpi contactu rerum sensibilium
et ita ye michi miser qui
tam magnus ex potui de
lectando inter plures factus
sum querendo delectaciones
absque / Item delectacio que e
hic in creatore e contentiva

contineet eu diam ne effluat
et ruat impceptis et hoc tan
git augustinus in xo confessio
.8. Quid michi ego sum due
sine te nisi dux inpceps a
quid sum cu michi bene est
nisi sugges lac tuum aut
fruens decibo qui non cor
rumpit et cu hec delcato sit
pmodu pastus nre e ut
saluet et contineat suspirus
et io bene dicit sponsa in
dica m vbi pascas ubi cu
bes in meridie. ne cubat
ete hec sponsa ut si in deco
no delectare efficet vaga
tonis vnionum contemptibil
et pua com magnificatoni pl
et nulla cons tentom volet
go se hre optime in optio
ut vincit magnificare et co
tinet dt ne vagari incipi
am x post eos qui delectari
querunt in viciis carnalibus
disgregatis p vinificatibus
et anichilantibus dicit orig
Sequitur Si ignoras opulcra
int mlies egrede et abi ps
vestigia gregum et pasce
edos tuos iuxta thabnaclum
pastorum etc

hic incipit 2a ps principal
istius capli pmi que contz
eloquia sponsi. acteuq cu
locuta e sponsa mo loquit
sponsus. dividit aut hec ps
in tres ptes quare pma
continet doctinam. 2a cmc
dationem 3a cmissionem pma
incipit ibi vbi dicit Si igno
ras. 2a incipit ubi dicit
equitatui meo. 3a incipit
vbi dicit Murenulas aure
as. pma ps tangit ubi dz
Si ignoras te opulcra na
glo. dicit sponsus trepidacom
sponse que tangit supius
ne vagare incipiam beni
gne inploratus. benigna
et pia inacpatone redar
guit dicens Si ignoras te
o pulcra a dintelligentiam
huius ptis nonda sut tria
nccia ce fideli anime. pmu
e cognito sue nobilitat 2m
e melioris imitatio. 3m est
diligens scripturarum investi
gacio. pmu e cognicio sue
nobilitat sine compo ipius
sup sua nobilitatem. ut ista
p oculis hreat semp. hoc ta
gitur ubi dicitur Si ignoras
te. spc loca mansionis mee
que ad ymaginem et silitudi
nem mea creata es. egrede
ab hac ignorancia. glo. qu
cia int pacores posita ad
auctorem sui ymagine se co
ditam nescit iuxta percepti
similitudinem ordinem incedit
De hac nobilitate ps dt
Quid e homo qd in notuisti
ci. aut filius hominis quoniam

vı̄ptas cum cōmisisti eū pau
lo minꝰ ab angelis quē voluit dominus
honorem in incarnatione magnum re
putat in passione, assistunt
cum angelis in resurrectione,
gloria et honore coronauit eum
in ascensione, et constituit
ab initio super opa manuum
suarum, quia ad ymaginem
creauit eum Genesis primo
faciamus inquit hominem ad
ymaginem et similitudine nostram
Nam sicut dauid est in creatu
ris rationabilibus est tamen similitudo
vestigij, in angelis autem et
si sit natura subtilior quam
in hominibus, ut secundum meis ymma
go dei in similitudine expressio
non tamen ita est similitudo in
angelo sicut in anima quo
ad quedam accidentalia, pro
quo anima est in toto corpore tota
et in qualibet parte corporis tota
sicut et deus in mundo habet
ergo humana natura conuenientia
similitudinis quod licet inter crea
turas tamen persona distinctione
ratione originis, et licet participi
pium tamen omnibus partibus princi
pij vnde orig. sicut nichil
est infelicius quam nobilitatis
et dignitatis in iudicio ob
liuisci. Et hoc enim originale
lapsus inhabitat in omne
creaturas et anima humana
ma inuiinabilis tanto inha
bilis quanto vehementius
dicat ergo egredere ab hac

ignorantia scilicet quod nomen est
fideli hic est melior quam imita
tor et hoc tangit ubi dicitur
abi post vestigia gregum
id est sequere facta simplicium in
congregationibus gentium de
hijs gregibus prouerbiorum xxvij
diligenter cognosce vultum
pecoris tui, tuos quoque gre
ges considera non enim habebis
iugiter potestatem, duo iubet
facere prelatus quo ad regi
men sibi commissum, vultum
cognoscere et greges consi
derare, ut videat qua hila
ritate fruatur et qua con
cordia viuant, ne tristicia
inducat ignauia, et ne dis
cordia soluat pacem, cau
tum dicitur abi post vestigia
ne dicas post mores gregum per
vestigia enim certa et com
pendiosa processio designatur
vnde et Job 23 vestigia eius
secutus est pes meus et hec
ad fideles pertinet semper eas
sequi in quibus maior per
fectio demonstratur, vnde gregorius
super isto verbo Ezech., et tu fi
li hominis ostende filijs israhel
templum ut mentiatur fabri
cam eius, qui inquit sic
vult qualis est talis consyde
rare sed qualis non est et meli
liores hoc sic considerare ut
ex eorum forma metiatur quam
ipse difformis sit lucem

quippe d3 conspice qui vult
detecnebi iudicac et qua-
uis ita dam e abi post ve
stigia gregum pstalium tm
alloquens dum dicat vi-
as tuas domue demostra
in mam quid quid cat in
cristo semita cat eligen-
d3 et prodest nichil cui i
cristo fuit q no fuine p
fruni totesatet dicit
go abi post vestigia gre
gum / tam q ntam e fide-
li anime est diligens stu
dium scripturar et hoc
tangit ubi dic pasce e
dos tuos lasciuos / et edu-
lnos inotis tolhibe . ann
pesce et resite iux thab
nacla pastor . i . gsidate
scripturas / caute aut dixit iux
thabnacula pastor / non inter
thabnacula quia qui pscru-
tator e maiestat opprimetur
a glia / et bestia que mon
tem tetigerit lapidab / Eccia
dic q multos supplantauit
suspicio cor . i . sua sum pstio
Et io Bud dicit hic si nobi
litatem tuam cognoste . o .
tua mea prou ab homiar
Si meliores sequer i moib
prestacdo nobilitatem tuam
extollis / Si pessimo secre
tare studio occupauis tanto
cris potentor quanto studiosi
or ite hoc e studium de quo
quiedat sponsus platos ita
dicens qui pascunt i lilijs
donec aspiret dies i incli
nent vmbre dehoc studio
dic Apok xv^m quod . vij .
angeli hebant septem fiolas
p septem istos angelos vni
sitas bonor intelligi per
septem fiolas vniu stas sta
bilim designat Sic et Bud
dicit niqz pstus e que sup
bia eleuat negligencia de-
ordinat et ignorancia infa-
tuat / Sequit Equitatui meo
curribus pharaonis assimi
laui te amica mea etc

hic incipit sa ps pmi capli
inqua post doctrinam factam
et datam sponse ponit que-
dam eundem et legendum e
sic Equitatui meo cur̄ibus
phonis assimilaui te 4 m
q d . equitatui meo . i . fortitu-
dini mee quam ondi et exer-
cui in curribus phonis cum i
eos submergendo / asimilaui te
q . d . noli timere fort es et
in fortitudie in similis suis
es vnde glo . dicit quatenus
distat equitibus meis ab equis
phonis tanto fortior es q
omnia mala auriora et co
riora / ipse prima amendato
accipit penes cohibicionem et
punicionem omne malis punite
do ad cuius intelligenciam con
siderada sunt tria circa istud
q dic de curribus phonis
submers caronis primo sunt

submergens et delens / 2º quod
vniuersitas submersorum erunt
stor / 3º modus submersionis
et interfectionis et delectionis /
submergens fuit mare rubrum
psalmus Et reduxit super eos
dominus aquas maris rubri
[illegible] quod et apostolus dicit quod patres
nostri transierunt et in moyse
baptizati sunt et in nube et
in mari quod egipcii transire non
potuerunt / vniuersitas interfec-
torum tangitur ubi dicitur / in curribus
enim eius Origenes per currus intel-
lecto principes pharahonis et
omnis eius exercitus intelligi-
tur Unde etiam dicitur Exo. xxxv
quod ingressus est pharao cum cur-
ribus et equitibus eius in mare
et reduxit super eos dominus
aquas multas / modus inter-
fectionis dicit quodam delectorum
istorum tamen ita quod etiam po-
ca nunquam visi sunt Sic dicitur
Exodi Subuertit rotas cur-
ruum ferebantur quod in profundum
historie competit conuenienter
hec sponsa a fortiori penitencie / quod
per mare rubrum intelligitur / eo quod
sanguine dominice passionis informe-
tur Commendatur etiam a perfectione
penitencie / eo quod nichil impunitum
reliquit / omnes enim malos
motus etiam obtenebrantes
delet et punit / et quantum
potest ex misericordia adnichilando in se
punit / commendatur inchoatur a perfe-

neramentia penitencie quia quod pu-
niendum est ita finaliter punit
quod postea nullo signo nullo
quod iudicio in lucem prodit
dicit ergo Equitatui meo in cur-
ribus pharaonis assimilaui te a · m · q · d ·
quod vera est penitens / quod vniuer-
saliter punites / quod perseuerent
penites quia habes / huic
exposicioni concordat Origenes
dicens / peccasti puniendus es
puniatis te temporaliter / ne puniaris
eternaliter Sed vide quo puniaris
quid puniatis / quo puniatis / anima
puniatis / que per mare rubrum fit
puniatis delicta vniuersa que
per omnes egipcios designantur
puniatis denique / quod punitum est
non ut adiciat ut resurgat
de primo psalmus qui lugens
et contristatus sic humiliabor
Extra vii. Cum lugentibus
ambulo Augustinus de ciuitate dei
quanto quis inquit est sanctior
desideriis inquit plenior / tan-
to eius in hoc mundo fletus
vberior Gregorius in moralibus luctu
suo et pena anima pascitur
mathei v.º beati qui lugent Item
2º paralipomenon xxxiii.º legitur quod
manasses egit penitentiam valde
et reduxit eum dominus in regnum
de hoc Sapiencie xii.º bone spei fe-
cisti filios tuos quia iudicas
dans locum penitencie in peccatis
· patris omnibus dicit glosa
Extra xxvi.º penitentibus debet

viam iustae / Decimus autem dicit
quod vera penitentia est mala pre
terita plangere et plangenda non
committere / Hiis sic dictis notandum
est / quod diligendus est sponsus propter
fortitudinem quam narrat habet ibi
Equitatui meo assimilavi te fortitudini
mee / et si intelligitur christus spo
sus secundum naturam humanam intelligendum
est quod omnipotentem fortitudinem
habuit ab instanti conceptionis
secundum quod homo non per successionem
sed per unionem secundum concomitantia at
tributorum secundum magistros vero autem ape
rientes / secundum quod dicitur Luce 2 / Jhesus
increscebat et intelligitur quod de
charitate ulterius data est michi omnis
potestas Item diligendus est propter
amorem quo salubriter amat
quod tangitur ubi dicitur amica mea
diligendus est / tertio propter victoriam
quam feliciter confert / quod tangitur
ubi dicitur assimilavi te / et sic
tanguntur tria / primo illud cui as
similatio facta est scilicet equitatui
meo / secundo istud in quo assimilatio
facta est ibi in curribus pharaonis
tertio istud quod assimilatum est / ibi ami
ca mea. Et est secundum hoc aliquis
sensus verborum sponsi ad spo
sam / noli metuere fortitudinem for
titudine hostis / noli diffidere cari
tate ardeo / aggredere pugnam
victoriam confero / Bernardus dicit
tanto fiducialius pugno ordine
ihesu / quanto fortiorem te cognosco
tanto fiducialius vivo quanto
amicam sentio similiter amare / tan
to quod tandem in memet ipso
securius gaudeo contra fortitu-
dine precepta hostem meum
apostatem tuum ausu cottidia
no prosterno / dicit glossa. Equitatui
meo et cetera Sequitur Pulchre
sunt gene tue sicut turturis

Hic incipit secunda commendatio spon
se et accipitur penes exhibi
tionem boni operis secundum fidem ope
rantem per dilectionem sicut enim pri
ma commendatio accipitur secundum perfec
tionem principii omne principium princi
pale sic accipitur hic secunda commendatio
secundum perfectionem fidei per dilectionem
operantis / et est ordo congruus
nam in ordine contra malum per
petratum prima est prima virtus
in ordine vero ad bonum perpetra
tum fides est prima virtus / in or
dine ad malum fugiendum timor
est prima virtus / in ordine ad bo
num conservandum humilitas est
prima virtus / Ad intelligentiam
autem huius partis sciendum est / quod pa
tribus commendatur hic sponsa
que sunt comites bone opera
tionis / prima enim commendatur a
pudibunda verecundia / que in
genis natales prodit et tan
gitur ubi dicitur pulchre sunt
gene tue. intellige ingenuis nostre
signum pudor glossa. margarita
vera confirmat hoc dicens tota
te verecundia salutare virtute

decoram conspectu ut castitatem
promisse sibi nulla suorum
doctorum doctrina corrumpatis
et aquibus tenebris i erro-
rem duci / Scdo quedatur ab
inflexibili constantia unde
glo. sup isto verbo sicut tur-
turis sponsa / et si sponsa sui
morte viduata sit / tantum in
eius memoria tenetur ut nulla-
tenus exteriorum recipe possit
consortium / 3o quedatur ab ordi
nata mia unde glo. super
isto vo sicut turtur / dicit p-
sius et aliorum peccata gemuit
et si tue compaciens / tangitur
hic tres comites sup bona
opa in operacionibus quitates
primus e verecundia / 2a constan-
cia / 3a pietas seu mia ordi
nata. Verecundia contrariatur
presumptioni / et constancia fluc-
tuacioni / et pietas obstina-
cioni / presumptio inflat fluc-
tuacio infirmat / obstinacio in-
durat Orig. / nuqua opibus
tuis desit verecundia / ut pla-
ceas / constancia ne resipis-
cas. pietas ut eo rigorem
rigorem incidas quo te natura
proximorum no cuncas / dicitur
pulc sunt gene tue sic turturis
Sequitur Collum tuum sic monilia

hic incipit tercia pars. huius partis
que e de commendacione sponse
quedatur hic sponsa ab eius
ordinate doctrina et sumitur
ista commendacio penes exhibicionem
commendacionis doctrine sacre
imp dicando / et sic sequitur du-
as ptes precedentes / nam prima
commendacio sacra prius sumitur
dum accipitur penes cohibicionem
malorum / que ptinet ad primam
Scda penes exhibicionem bono-
rum / que ptinet ad fidem p
dilectionem operantem / et quia no
competit doctrina ni ve peni-
tentibus / non e cum speciosa
laus in ore peccatoris / et i bonis
opibus fecundi / valles enim
habundabunt frumento / et humi-
les replentur sacris eloquiis
ideo in hac pte tercia commen-
datur sponsa ab ordinate doc-
trina / et hoc tangit hic glo
d. Collum tuum sicut monilia
in collo doctrina / in monilibus
opa intelliguntur / Collum sponse
monilibus assimilatur / quia
que docet alios ipsa operatur
Con q ad Ro. dicitur Qui pdi-
cas non furandum furaris / Item
alia glo. doctores monilibus
coparantur quia pulchra sunt
moribus et pectora virginum v-
bis et exemplis claudunt
ne adulter inserat manum
doctor igitur igitur debet habere
morum pulcritudinem / castitatis
amorem sive zelum / quo ad
alios eiusdem custodia quo ad
se ipm Orig. / si doctor es mo-
ribus splendeas castitatem
persuadeas / persuasa diis inte

ipo diligentissime custodias
Sequit^r cathenulas aureas
faciemus tibi.

hic incipit tcia ps hc ptis q
sicut supius dcm e continet
promissionem factam a sponso spo
se / vba eciam ista adhuc sunt
sponsi loquentis ad sponsam
et tanguntur in his vbis tria
primo tangit^r istud / quod pro
mitti^r vel tanguntur ea que pro
mittuntur Scdo tangi^r aquibus
pmissum. solui^r / non enim a p
so sponso solui^r / sed eciam
ab alijs soluit sicut ptebit
Tercio tangi^r q pmissum non
distincte vel vniformit^r / sed
difformis habendum p diuer
sitate psonarum impone^r / quod
pmitti^r cathenule auree sunt
ait enim cathenulas aureas
faciemus tibi. ad intelligenciam
istius notandum e q promittit
sponsus sponse p statum ipius
scdm intellcm et affcm p statum vo
intellcus e illuiatus claritas
et cognicio claritatis celestis
p fidem et p sacram scpturam
q eius enigmatica scdm statum
vie hoc promitti^r sponse
scdm alia translacionem que dicit
similitudines auri fabricabimus
tibi cum distinccionibus argenti
quo adusqz rex in accubitu
suo e / hanc translacionem expo
nens glo. dicit aurum x^ri facia
cum mea in puri intra vide

non poteris s similitudinem ce
lestis claritatis p illuiacionem
scpture videbis p speculum
et in enigmate donec omni
bus appareat q nunc latet indi
uinitate / Sz tu no q ta sunt
neccia ad hendum hoc p statum
s hanc visionem p future intel
lectus primum e remocio omis
impedimenti eciam obscurantis
et p hoc apok iiij^o cum loq^r
batur iohannes / de hoc p termino
x de hac p visione dicit et
ecce hostium apertum in celo q
exponens Beda dicit Omne
impediens visionem sublatum e
in tcia .j^a Cor xiij^o dicit ap
postolus hostium apertum e in glo
dicit ad intelligenda e secre
ta diuina / dicit nllum in me x
manet impedimenti obstaculum
pp q non viderem celeste secre
tum / et scdm e infusio gracie
eciam eleuantis / et de hoc dt
gg^e sup illo vo apoc iiij^o
et vox pma quam audiui tam
quam tube loquentis mecum / in
tcia inquit iusti tanquam tu
ba gra loquit^r / qui animam
tiat vt iubeat eleuat / vt
discernat / zm est / vehemens
animi applicac^o sup intentis pm
glo. sup isto vbo / et statim
fui apok iiij^o sic dicit i spu
esse sensualitate depssa sup
nalis diuine que cum vehemen
cia q^nto limpidius et vtilius

intend' est / dicit ergo similitudi-
nes auri murenulas aureas
faciemus tibi / v(er)millinabimus te
ad videndum claritatem celes-
tem p(er) revelacio(n)em sacrarum
scripturarum o(mn)e impedimentu(m)
aie removendo / g(rati)am eleva-
tem infundendo ab omnibus cori-
oribus p(er) vehementem ei appli-
cacio(n)em et o(mn)em virium cogitati-
vam abscendo isti expositori
consonat / aug(ustinus) d(icens) · quis fel-
tem si luce divina aia mea
fit o(mn)em sp(iritu)m intelligibile
splendeat ut videam q(uod) vidi
p(r)t et sicud vidi p(r)t illud
quod solum delectat / q(uod) solum
magnificat / q(uod) solum venustat
te deum c(ar)itatem meum o in
qua me felicissim(us) / si me in
hoc no(n) impediat p(e)cc(a)ti malicia
ul' fumus reliquiarum p(e)cc(a)ti / si
me ad hoc elevat g(rati)a / si
me ad hoc applicat summa
diligencia / si hoc iniquia mi-
chi evenit auri fabricator
nimbi utique fabricabit dicit
ergo murenulas aureas fa-
ciemus tibi / p(ro)fectus e(st) v(ir)tus
obediendi / nam dicit glosa
q(uod) p(er) murenulas aureas eo
q(uod) sunt ornamenta aurea / et
similia s(un)t obedi(enti)a / et intel-
ligit v(ir)tus obediendi in qua
v(ir)tus obediendi e(st) complecto
v(ir)tuosa o(mn)i(u)m preceptorum d(omi)norum
eo cui sponsus dicit / murenu-
las aureas faciemus tibi
qu(ia) cum o(mn)i v(ir)tute v(ir)tute in
operando p(er) obedienciam p(er)ficit et
decorat / ad intelligenciam at-
tamen notandum e(st) p(ri)mo / q(uod) obe-
diencia s(ecundu)m p(er) murenulas
aureas duabus de causis / p(ri)mo
quia circular(is) / s(ecun)do quia aurea
de p(ri)mo sciendum e(st) q(uod) circumfe-
rencia circulo non plus r(e)-
cedit a centro nec plus acce-
dit / ita v(er)e obediens nec r(e)-
cedit a prelato p(er) detractionem nec
accedat p(er) adulacionem / item
q(uia) pars circumferencie e(st) curva
ita v(er)e obediens in omni t(em)p(or)e
e(st) humilis / item sicut circulus
no(n) e(st) angulosus impossibile
e(st) eum constituere angulum sine
pluribus lineis nisi / circulus
e(st) figura una linea tantum
contenta ita v(er)e obediens e(st)
equus et non angulosus et
hoc q(uod) dicit hic aug(ustinus) / b(ona)
obedienciam inchoat / equitas
dirigit / humilitas / consumat
equitas / qui ergo ul' adulantur
vel detrahunt / qui alios ul'
iudicant ul' contempnunt / qui
equitati non conveniunt circuli
esse no(n) p(ossu)nt / et ideo murene-
nulas ornati no(n) sunt / iu
hac materia augustinus diffi-
nies obedienciam · dicit obe-
diencia si v(er)a e(st) sine strepi-
tu querele e(st) sine advers(i)s sine
captatione commodi / impossibilis
non desacutissima disputaci-
one simpl(ex) sine discensione
vane laudis equalis sui
iniro circulus est figura plana

cete humilitas / cum hinc e accen
tis usque ad dissensionem omnes
sunt equales / ut no referatur
utrum sapiatur pspa / vel ad
vsa cete equalitas Bruto
sunt quidam qui nunquam obe
diunt libenter / nisi forte audi
re contigerit quod forte libue
rit / vel quod aliter fruentes ima
nit apta ratio vel e. inhibi
ta auctas delicata satis p
mo molesta e humili obe
diencia nec e illa de qua
dicitur in vsla obediencia sine
mora signatur ergo obedia
pmurenulas tonc tulace
item tonc matie x auri na
sunt aure sume obediens
e artifici eo quod sume ductile
e aure ab opifice in minuti
ssima fila x impetrotoris sicut
dicit magister in hystoriis / ita
vere obediens ad quelibet ita
dicitur quod in minimo mandato
no eo contrariatur hoc e aure
optime quod in religionibus pre
pue in venitur / hoc e aure
quod domino tu magis utilissime
ymolatur / hoc e aure quod in t
blacionibus non deficiat / sed
usque ad summa pfectionem pro
ducit / de quo sapiens dicit tam
quam aure in fornace pbatur
e donec act dicit ergo murre
nulas aureas faciemus tibi
x ad summa pfectionem te pdu
cemus ita ut non desit p
fectionis intellis / et assit pfectis
affectis / hic ergo intelligitur
quos pmittit murenulas

aureas faciemus tibi hic sunt
dicitur e in ante habitis tangitur
a quibus premissum plurit / ad
cuius intelligenciam sciendum est
quod sm nram translacionem primo
p pluralem locucionem quia dicitur
faciemus tibi / dimare intelligitur
trinitas psonarum / et sic pr fat
vel det virtutem potencie obedi
endi in arduis et complexis / fi
lius dat virtutem sapiencie obe
diendi in eo spirituatce possibilit
Spus sanctus dat virtutem obe
diendi voluntatie cum sapore
et eterne delectacionis / Si vo p
sponsum hic loquentem intelligitur
xpus / sm quod homo e / ita quod
ly faciemus f unitatem pso
ne reputatum / iste vtique facit
has murenulas dando gra
ciam obediendi / exhibendo
exemplum ad obediendum / pro
mittendo obie pmium / et sm
hac exposicionem ut salvetur
pluralis elocucio aloquitur spo
sus etiam prope et primissis
doctoribus ecclesie / et hoc e quod dicit
glo. eos qui illuminati sunt spiritu
sancto et alia glo. ffaciemus tibi
dicit ergo Ego et mei opifi
ces / quos plurimos ad erogandu
vborum semina constitui / et sic
sm glosa tanguntur tria que
sunt necia doctoribus / primum e
quod illuminati sint spiritu sancto / Secundum
e quod liberales sint no pque
stu doceant / ut tangit glosa
cum dicit ad erogandum / tercium

e ad hoc quod doceant sunt consti-
tuti quod tangit glo. cum dicat co-
stitui / et hec verba Orig. tan-
git d. Si doctor es ad sonacta-
tem huius sponsi nostri utique non
ydoneus non es / si te spiritus sancti
gratia non illuminat / si te largi-
tas non exaltat / si te caritas
non informat / et secundum hanc lec-
turam doctores seu prelati / mu-
renulas aureas faciemus tibi
faciunt obedientiam commendando
per se ipsos preceptis obediendo
/ obedientes consolando et eo-
rum persuasionibus pruinorum / Item
in hoc sensu Orig. dicit bo-
et fidelis murenularum aurearum
fabricator es / si obedientiam commen-
das ut allicias / si precepto ipsum o-
bediens / ut trahas / si circa ce-
teram penam remittas ut obe-
diendi cumulum infinitum consti-
tuas / et si forte queritur quare
sponsus loquatur in plurali faci-
emus / et non faciam tu dona
diligentiam sunt tanto generaliora
quanto singularia / Quamvis per ea
que dicta sunt supra ad hanc
questionem sufficienter respondere pos-
sunt / respondet tamen beatus Bernardus in
sermonibus super cantica. d. Vides
quam specialiter loquitur qui so-
cium non habet / potuit dicere
faciam / sed maluit faciemus con-
sortio delectatus o largitatem
o amor unius / o amor singu-
laritatis / nescias dignatione
dives / affectu potens suasu ef-

ficax quid amore violentius
tribuat dico amor est co-
ris quod plenitudo effusa quod
altitudo adequata quod sin-
gularitas sociata est Sequitur
vermiculatas etc.

Hec pars dicit sunt tangitur quod
promissum est quod hec obedientia
non indistincte vel uniformi-
ter secundum diversos status hominum
recipitur et habetur. Unde ad
hoc dicit: Murenulas
aureas faciemus tibi. cante
subiunctum est / vermiculatas ar-
gento quod exponens glo. dicit
distinctas et variatas secundum per-
sonarum varietates / Nimirum
aliter et alius obedit fortis
aliter debilis aliter et in aliis
doctus aliter indoctus aliter et
in aliis religiosus aliter secu-
laris qui nobilis ille qui et
hic sponsus dicitur qui ad
regionem longinquam abiisse
perhibetur largitus est et largitur
unicuique secundum propriam virtutem
varietates non nisi argento
divinorum eloquiorum cognoscitur
et videtur dicit ad literam quod mu-
renule sunt a quibus pendent
monilia et est ornamentum au-
rium et dicitur annulus x a
piste tuo sanguine purpura-
tum vel anime piste pre-
diete eo quod se complicet inter
caulos / Dum esset rex in a-
ccubitu suo nardus mea dedit o. s.

hic incipit tercia pars istius ca-
pituli principalis que continet
eloquia sponsi / dividitur autem
ista pars in tres partes / prima
agitur de incarnatione et de
passione et de ratione simul
et principaliter et ista incipit
hic Cum esset rex in accubitu / secunda
agitur de passione specialiter et
incipit ubi dicitur Fasciculus
mirre / tercia agitur de re-
surrectione specialiter et ista incipit
ubi dicitur Botrus cipri di-
lectus meus michi / et si respiciatur
ordo et cursus nature patet iste
ordinis huius processus / prius enim
erat deus et homo factus quam
filium dei mori / et prius erat
mori quam resurgere / et ideo
prius agitur de incarnatione quam
de passione prius quam de passi-
one quam de resurrectione / sciendum
autem hic specialiter non agitur
de incarnatione / sed specialiter agitur
de ratione et passione / ideo est
secundum Origenem quia supra satis
actum est de incarnatione ubi dicitur
Osculetur me osculo oris
sui / et per totum librum in multis
locis de incarnatione satis dif-
fuse tractatur / Agens vero de
hiis tribus generaliter sponsa
dicit Cum esset rex in accubitu / ad in-
telligenciam huius notandum est quod com-
mendat sponsum a tribus pri-
mo a genere scilicet nobilitate / quia
rex erat / et regem eum nominat
Cum inquit esset rex / secundo

commendat eum a delitiosa qui-
ete quia in accubitu suo erat
tercio commendat eum a gratulabun-
da complacencia in virtutibus
[illegible] eius generaliter / specialiter autem in
virtutibus gloriose virginis ma-
tris sue iuxta quod Origenes exponit
istud de beata virgine / quia odo-
rem nardi gratulanter suscepit
nardus inquit mea dedit o-
dorem suum / tangens ergo quan-
dam nobilitatem dicens Cum esset
rex / hic est qui habet in ve- Apoc. 19
stimento suo scriptum rex regum
et dominus dominancium / de quo etiam
psalmus dicit Deus iudicium
tuum regi da / de quo nota quod
que specialiter est in veniendo istius
regis / quorum primum est quod est eternus
ante secula / et hoc tangitur
in psalmo ubi dicitur / Deus autem
rex noster / ante secula operatus
est salutem in medio terre / dicit
glossa / ab eterno operatus est salutem
in medio terre / hoc est incarnatione
de hoc iterum loquens psalmista
dicit / parata est sedes tua ex tunc
id est omnes sancti et angeli ex
tunc producti sunt / a seculo
tu es / dicit glossa / ab eterno non
tamen secundum quod homo / sed secundum quantita-
tem attributorum / secundum est quod
invictus est in potencia / et est
semper invincibilis ut pote-
ns in omnibus fide sancti vicerunt
regna et operati sunt iusticiam
Et propterea in libro Ester (?) xiii (?)

de eo dicitur et manet in victo
rex inclitus / et ipse dicit con
fidite filioli ego vici mundum
/ tercium est quod licet milites visibiles et
et terrenos habet / quam isti / sunt in
visibiles / et hoc est quod in iob 25
dicitur Numquid est numerus militum
eius / et super quem surgit lu
men illius / quartum est quod sola cu
pione facie sue / milites re
muneratur Unde ysaias xxxiii
Et claudit oculos suos ne
videat malum / et obturabit
aures suas / ne audiat san
guinem iste in excelsis habitat
munimenta saxorum sublimitas eius.
/ Et infra regem suum in decore
suo videbunt oculi eius / quod
solum sufficiat ad remuneracionem
dicit glossa in apocalypsi ultimo se
des dei et agni in illa erit
et servi eius servient ei / et vide
bunt faciem eius / hec est illa
facies desiderabilis / in quam de
siderant angeli prospicere / quin
tum est quod sola voluntate inimi
cos suos superat quod alii re
ges non possunt facere psalmus omnia
quecumque dominus voluit fecit
in celo et in terra / sic ergo sponsa
sponsum quemdam agnoscit
nobilitate cum dicit Cum esset
rex. Secundo petit dominum esse quie
dat eum a delicatosa quiete
cum dicit / in accubitu suo / ad
intelligenciam huius partis sciendum
est / secundum quod accubitus in bono accipitur
in scriptura Triplex est / accubitus
primus

dicitur accubitus concordie re
gencium Unde ysaias xi
habitabit lupus cum agno
pardus cum edo accubabit
vitulus et ovis simul mane
puer parvulus minabit eos
Secundus accubitus dicitur accubi
tus quietis eternae / Unde Eze
chiel dicitur xxxiiii. de suis
et bonis requiescent in her
bis virentibus / et in pascu
is pinguibus pascentur
super montes israel pascam
oves meas / et ego eas ac
cubare faciam dicit dominus
Tercius dicitur accubitus reparacionis
sub itione perditorum et in hoc
intelligitur quod dicitur Cum esset
rex in accubitu suo. ad hoc
enim accubuit ut genus huma
num repararet / quod nequicia dy
aboli perdidit / Iste hic accu
bitus est triplex / primus uterus
virginis / secundus patibulum crucis
tercius sepulcrum patris / primus
est in incarnacione / unde glossa.
Cum esset rex etc. id est in humilia
cione incarnacionis / Iste accu
bitus quo ad virginem est in veri
te incomparabilem suavitatem
/ summa securitatem / et hec tan
gitur infra loquente fi
lio dei de matre sua pulchra
es amica mea / quo ad primum
/ et suavis quo ad secundum / sic
iter quo ad tercium / in secundo
accubitu erat in passione
glossa. Cum esset rex in accubi
tu suo. id est in humiliacione tercia

sub commendacionem in excogitabilem

et omnis totum esset pene quod
sustinuit in terra / nec esset ibi
amenitas quia res esset tur-
pissima / nec ibi esset suaui-
tas / quia res esset amarissima
nec esset ibi securitas / sed po-
tius delusio ludibrium / et
obbrobrium / proinde tamen
accubitus dicitur et quies quod
est quia quod possideat con-
securus est / et in ea requieuit
sicut res in suo fine / ubi quie-
scit / Et in secundo accubitu erat
in utero / glo. dicit xpo rege
in beatitudine celestis sede
et quiescente Cum autem fuit
illud celeste sedium deter-
minat alia glo. d. Cum esset
rex in accubitu suo, x i sinum
patris post gloriam resurrec-
tionis / Sic ergo expeditum est
de 2o. scilicet de deliciosa quiete
Sequitur Nardus mea dedit odorem

Hic commendatur sponsus a quo
tulabunda complacentia in
uirtutibus eius cunctis qualitercumque
sicut innuunt sue glose spaliter
in nullo enim sibi tam compla
cet deus quantum in uirtutibus
Sed est dicendum nec delectationem li-
bitum / et complacitum / nardum di-
stinct dicit porrectionem bone
voluntatis in amatum / libi-
tum autem dicit pregustationem
dulcedinis nolite et amati
complacitum autem dicit totum
sinat et presens in uirtuoso

pastu / et io sponsa dicat enim in
uirtutibus quibusdam odori-
bus pasti dicens Nardus mea
dedit odorem suum. io glo. dicat
hic accepta causa tantum a accu-
ditore suo muneribus et pro-
missis / qua hec deuotione ac-
cepit / manifestans dicat Cum
esset rex etc. Q/ est cum dei filius
incarne appuit cum per ipsum
misterium incarnationis in uterum
celestium fuore exiuit / ut cum
esset in humiliatione crucis sua hu-
manum genus perditum redemptum
ipsum exercitatio bonorum operum / que
odore suauitatis asperserit leg-
erant hic illud fuit quod per accu-
bitum intelligitur sinus patris esse
ante incarnationem in utero ue
causae motiue / et in hoc sensu
dicat glo. / mirandus ordo uerborum
accubante rege. Nardus mea
dedit odorem suum. dum per
nimiam caritatem qua dilexit
nos / factus est filius mulieris
unde gloria mea. Cum autem uenit
plenitudo temporis etc. Sed cum aut
quod de beata uirgine exponitur
legendum est / dum esset in primo
accubitu in uero s. meo. dedit
odorem nardus s. humilitatis
sue, s. Respexit humilitatem
ancille sue / dum esset in secundo
accubitu. dedit odorem nar-
dus s. passionis suum est quippe
et tuam ipsius animam pertran-
sibit gladius / dum esset in 3o
accubitu dedit odorem nardus
s. gaudii et hylaritatis post

resurrectionem cum gaudio e cum
discipulis vips domus et ve di
gne/ et hec tria scilicet humilitas
paciencia et hylaritas/ que potius
fructus dici debent quam vir
tutes eo quod dignum delectationes sequentes
adversitates sumuntur expectatibus
nardi Siquidem nardus arbor
e aromatica parva spinosa et
odorifera/ quia parva signat humili
tatem/ quia spinosa signat pati
enciam/ quia odorifera signat hy
laritatem/ unde Bernardus hic
indicabo tibi o anima mea qui
bus odoribus redolere debes
Si humilis es odor tuus alte
levatur/ Si paciens es odor tuus
late diffunditur Si hylaritate
respersa es tunc sponsum in tibi
tu suo inebriabis/ tibi consul
proximos edificabis/ Valde humi
liare quia deus factus e homo
paciens vince/ quia dei filius
pro te mortuus e mitte super
modum gaude/ quia sola hyla
ritas cordis tui e eterne pre
gustationis/ Et notabile est
satis quia dicitur nardus mea
et iterum quia dicitur dedit/ et ite
rum quia dicitur odorem suum Primum
nobile e/ quia non videtur quod virtus
sit hominis/ tamen virtus e bona
qualitas mentis qua deus in
homine operatur/ Secundum nobile
e/ quod cum virtus sit effectus divinus
potius debat dixisse reddi
dit quam dedit Tercium nobile
e/ quod ad virtus primo dum hec domi
nichil videtur esse virtutis/ sed totum
donantis esse videtur/ unde pauci

tangit origenes cum sic videtur
fuisse hec sponsa dicendo
suum quod erat sponsi/ quemad
modum a tali extasi extenuis
primo amatoria confidentia
dicendo meum Secundo appro
pria dilectione donum dedit na
dilectionis proprium e sibi usur
pare quod a dilecto fluit Tercio
a super excellenti gratitudine
et quasi unione ipsius ad spon
sum donum suum sicut dicit origenes
dicit ergo tunc erat tempus ac
Sic ergo primo agitur de in
carnatione/ passione/ et resurrectione
generaliter/ Sequitur Fasciculus
mirre dilectus meus michi
inter ubera mea commorabitur

Dictum e supra de incarna
tione passione et resurrectione sed
scilicet quod accubitus triplex dis
tinguitur/ hic autem agitur de
passione domini unde dicit
glossa bene sponsum fasciculo
mirre comparat quia pro nos
amaras iniurias toleravit
et glossa interlinearis dicit to
tas congeries passionis fasciculus
mirre facta est in christo sic
ergo exponendo e littera ut sunt
verba totius ecclesie militantis
vel fidelis anime diligentis
Sub hoc sensu dilectus meus e
fasciculus mirre id est adversi
tatem mea et hic talis inter
ubera mea id est inter de meo
commorabitur ut quem prius

tenebat vagari me cum fir-
mo amore complectar et cetera
glo. his expositis tanguntur
hic sex primo tangitur quis
sit passus quia dilectus Secundo
tangitur quare sit passus quia
ad utilitatem eius et redemp-
cionem totius humani generis hoc
tangitur ubi dicitur apud hi aque
sitive id est ad utilitatem Tercio
tangitur quanta sit passus
quia multa et innumerabilia in
genere pene et hoc tangitur ubi
dicitur fasciculus mirre fas-
ciculus enim ex multis componitur
unde bene dicit glosa tota
congeries passionum etc. quarto
tangitur qualia sit passus quia
amara valde et hoc tangitur
cum dicitur mirre quinto tangitur
quo sit passus quia sponte
passus est oblatus est quia
ipse voluit unde compatien-
dum ei illi secundum glo. que spon-
te fluit sexto et ultimo tan-
gitur passio Christi quia semper est me-
morialis et res memorie digna
ubi dicitur inter ubera mea commo-
rabitur primum horum scilicet quod dilectus
passus est intendit et augmen-
tat dolorem secundum quod passionem
suam utilitas consecuta est
obligat ad gratiarum actiones
tercium scilicet quod multa et infinita
passus est redarguit nostrum
torporem quartum scilicet quod amara
passus est reprobat studium
commodorum et deliciarum quintum
scilicet quod sponte passus est dampnat
coactos quos trahi oportet et

trahi ad ardua sextum et ul-
timum exemplaris condempnat
nostram oblivionem dicit ergo
fasciculus mirre dilectus etc.
Sicut dictum est primo tangitur
quis passus qui enim passus
est dilectus meus erat Et por-
ro tres rationes quare quili-
bet queque fidelis anima deum
diligit prima est tacita quecio
relationis in dilectione secunda
nobilitas in condicione tercia
largitas in remuneracione convenit
enim ut in eum qui mu-
tua relatione referam mo-
tum amoris que scio erga me
prius habuisse fuorem dilectionis
poeta et quod relativa dilectio
mutuus assit nexus Secundo ergo
Christus dilexit nos prior ex
hoc ipso qui naturaliter movemur
ad diligendum ipsum Ei autem
prior ipse dilexit nos patet
per istud Jeremie xxxi^o in cari-
tate perpetua dilexi te et ideo
attraxi te miserans adul-
ta virtutum que est dei ter-
tia diligit ergo eternaliter sine
principio et sine fine diligit
ulterius sine personarum acceptione
quod bene figuratum est i. Regum vi^o ubi
dicitur quod nichil erat in templo
quod non auro vestiretur dicit
ergo glosa dum universa que
templi sunt vestit quod caritas
dei super omnia ulterius se diffun-
dit. diligit nichil horum que fecit
sine intencionis diminucione
Sapientie xxxi^o Cuius igitur in passione

et tamen in in lem / diligit plus
veraciter sine fictione apostolus ii°
Cor. Vado tibi enim caritas ignitum
et pro amore ut lo. fiat Et
secundum hoc dicunt magistri quod amor
dei est probatio caritatis / de-
monstratio equitatis / augmentum lar-
gitatis et documentum sanctitatis
et hec omnia exemplaria fue-
runt isti sponse unde sic dicit
dominus est dilectus meus quem con-
stanter diligo quia eternaliter
me dilexit. dilectus meus quem
totum diligo quia ultra me dile-
xit / dilectus meus quem plurimum
diligo quia habundanter me di-
lexit / dilectus meus quem sincer-
rissime diligo quia veraciter me
dilexit / Fasciculus est iii mirre
dicitur est quibus passus sit Jam
nunc videndum est quare passus
et hoc tangitur ubi dicitur michi
passus est enim ut nos deo patri
reconciliaret / et ut humanum
genus reduceretur in deum a quo
per peccatum abductum erat / ut ideo
pacis mediator ea que dei sunt
in nos transfudit / ita ea que nostra
sunt quodammodo in deum / non autem
nostra que contra nos tunc sunt / non
a deo sunt. peccata quia per hec ad
deum non ordinamur. sed magis
ordinamur ab eo / sed ea que nobis
a deo sunt que omnia in se ordinata
sunt et ad ipsum nos ordinancia
et ideo ea que fecit nobis deus
ut potentiam nostram impossionem nostram
et defectus penales indempnis
transtulit non in divinam naturam sed
in personam assumendo naturam

humanam et patiendo in natura
humana hoc enim in sua natura
est deo ipsa reputatio ad pla-
candum nobis ipsum / dicat ergo
ut sic me deo reconci-
liet Item passus michi est
ut ianuam celestis paradisi a-
periat / quod enim meritum in passi-
one ad nostrum se extenderet
quia anima christi in natura com-
munis esset humana / tamen erat a
virtute divina quia anima et cor-
pus erat quoddam instrumentum divi-
num sue divinitatis sicut dicit
Damascenus / Et ideo poterat
super totam naturam humanam quia
omnes homines sunt unus ho-
mo in natura qui / ut dicit Por / in-
de est quod christi meritum quod ad na-
turam se extendebat / etiam
ad singulos se extendere
poterat / Et inde est quod ob-
staculum omnibus quod scilicet pec-
catum originale / solus christus
auferre potuit / et ideo hoc
abstracto dicitur per similitudinem
nobis aperuisse paradisi ianu-
am / quia sicut clausio ia-
nue est obstaculum prohibens
ab ingressu domus / ita ia-
nua paradisi clausa dice-
batur in quantum peccatum originale est
obstaculum prohibens ab in-
gressum paradisi Item nunc
ut me non solum ab origi-
nali vicio etiam ab actuali
emundet et hoc est quod dicitur
apostolus primo Qui dilexit nos

et lavit nos a peccatis in sangui
ne suo Collo 2o qui vivi
ficavit nos cum illo donans
nobis omnia delicta Sed du
ns quod aliquis dicitur tenere
peccatum duplr aut per modum
cause formalis et sic gratia
delet peccatum. aut per modum
cause efficientis et hec tri
pliciter aut principalis et sic
convenit deo tantum apud quem
residet auctoritas et principa
litas deletionis culpe / aut
instrumentalis et sic convenit
sacramentis / aut per modum me
rentis / et hoc dupliciter / vel in
sufficienter et sic convenit
puro homini in quantum unus alteri
meretur per primam gratiam me
rito congrui / non condigni
aut sufficienter / et sic convenit christo
delere culpam ut agenti
passionem / aut eius ut prin
cipio per quod agit et actio
ipsius cum fuit dei et non
solum hominis potuit in to
tam naturam / et sic ipse suffi
disposuit totam naturam humanam
per meritum et passionem suam
et deletionem culpe / Sed quia ad
deletionem culpe sine peccatore
non consequitur / hoc est eorum
dispositione qua hic indis
positionem removet. glosa
interlinearis pura ista sponsa per
christo vos michi dicens ffasci
culus mirre dilectus meus
in imitanti passionem sua

hec inter breviter de utilitate dic
tum / sequitur de tercio scilicet quanta
passus sit quia multa et ideo
dicitur hic fasciculus / passus
enim obprobria sputa flagel
la crucifixiones tantum de bar
ba colaphizationes et similia
Unde ysaias xxxiiiio dicitur vere lan
guores nostros ipse tulit iste
sunt aque de quibus in psalmo
dicitur Salvum me fac deus etc
et iterum omnes fluctus tuos in
duxisti super me etc deus
inquit in psalmo / deus in
nomine tuo salvum me fac etc
Et ibidem quoniam alieni insur
rexerunt adversum me et for
tes quesierunt animam meam et
dicit origenes hic Si suavitatem
et utilitatem primi desideras no
tonsurari devotionibus christi in minimis
atque penis fasciculum corporis
esurivit et sitivit si in meo
ria habueris gulam cohibebis
discurrit / et fatigatus est / si in
mente tenueris commodum et oci
um contempnes / predicavit et
docuit totam galileam cir
cuiens caute sancte sunt sancti
tes sue / Si cordi fuerit impres
sum proximum omni diligentia
ab errore ignorantie ad
lucem veritatis fidei perduces
Traditus est captus est con
dempnatus est illusus est mor
tuus est Si amicorum tua non
excidit calicem pene de ipsius
bibit Si possibile est bibe de

penitus exclamas ut similem
ei vicem rependas / de hoc
aplus Coll iiiᵒ adimplebo
ea que desunt passioni xpi
in carne mea pro corpe eius
quod est ecclia / Quarto tangitur qua
lia passus sit quia amara valde
et hoc innuit sponsa ubi dicitur
mirre fasciculus inquit mirre
vm glo dicit quod mirra est arbor
arabie altitudinis quinque cu-
bitorum simplis spine que
achatu dicitur gutta eius est
viridis et amara valde unde
et nomen accepit / et mors
sua inter omnes amarissima fuit
et esse debuit nam per mortem
satisfacit Sed est sciendum quod sa-
tisfactio cristi non fuit pro uno
tantum / sed pro tota humana natura / et
io tres condiciones continere de-
buit scilicet ut esset exemplaris
et etiam utilis respectu omnium satisfactio-
num / et ut esset conformis pe-
ne quam infligebat ubis at
erat per perditionem de nichilo Sed
secundum virtutem respectu omnium io assu-
mere deberet in se ipso illam pe-
nam in satisfaciendo que con-
tinet in se virtute omnes penas
quamvis in actu hominis est mors quia
est finis omnium terribilium ut dicit
phus in ethic / Et io per passionem
mortis debuit satisfacere pro
omnibus / hec fuit multa amari
ssima · i · Rᵉ · ¡ · successive seperat
anima mors iniqui ai vero
fuit exemplaris respectu omnium
satisfactioni debuit habere ma

gnitudinem excedentem omnes
satisfactiones quia exemplar
debet esse prestantius exemplifica
to Et io super maxima pe
nam debuit satisfacere scilicet
per mortem mortis Item pro
peccato primi hominis deus mortem
quasi penam inflixit in filios
primis parentibus ad quod cuiusque ho
ra comedit etc et io mor
tem subire debuit ad satis
faciendum Quinto tangitur hic
quo passus sit quia sponte
quod trahitur ex isto verbo fasci
culus mirre / ubi dicit glo mir
ra sponte manans preciosior
est / et io passio eius et mors
eius quia in summo fuit vo-
luntaria quibus est / quod fuit precio
sissima et utilissima unde
etiam subditur quia medentur
infirmitatibus est salubre hoc
est salubre quod dominus Johannis
decimo dicit Nemo tollit ani
mam meam a me / sed ego pono
eam Sed tu tamen intelligas quod
persona loquitur quamvis in quantum
homo / et licet persona sub
erat volumtati dei quia eius
solius est in nature cursum
et legem naturae impositum qui
naturam instituit et ordinavit
quod est solus deus / et io neque
corporalis virtus aliqua ne-
que spiritualis aut etiam angeli
neque etiam anima Xpi potuit in
nature legem nature impo
nere dumtaxat nisi per modum orationis
Et io tamen super legem et cur-
sum nature mors corporis consequitur

ut dicit magr in sinis et io
ncitas moriendi in cristo n
subdebat voluntati eius
quanc s dixe solum / de
sexto et vltio satis e dcm
ab origen supius dicit in
put vbera mea quorabr
et in corde meo cogitem
quis passus ut diligam
quae passus ut gracias a
gam / quta passus ut de
uotione inflamer · qualia
passus ut deuotione repos
uar · quie passus ut effor
uo pigro sequar / Sequit
Botrus cipri dilcus meus
michi in vineis engadi etc

Sicut dcm e supius q agit
de xme domi q etiam glo
riauit quie qr ptinuado illd
ad pcedencia dicit q morti
mediatoris mox resurrectio
glia successit · recte subdit
Botrus cypri dilcus meus
etc et qui fuit fasciculus
mirre in amaritudie passois
i dulcedie vinis cosistit /
Botrus cipri amara cu tri
sficat / vinum letificat · hic
consonat q in ps dicit ad
vesperam passionis fletus
demorabit / et ad matutinum
resurrectois glia / Sz alia
glo · dicit sponsa sponsum
fasciculo mirre comperat
du p nos oms iniurias tol
lerauit · botrus cipri quado
resurrexit / dic ergo sic in

resurrectione agit considan
da sunt quinq / pmo tangit
qui e resurgens q dilcus
inquit meus Scdo tangit pp qs
puat resurrectio facta e / quia
ppt genus huanu / et hoc ta
git ubi dicit michi Tcio tan
git que vtilitas resurrectois
quo ad bonos / et hoc tangit
vbi dicit · Botrus · / Quarto
tangit quis fuit resurrectois
quo adipm resurgetem / hoc
tangit vbi dicit Cipri Su
rexit em florens etna in
passibilitate et imortalitate
Quito et vltimo tangit quis
fit locus spalis quo / pq vinea
et hoc tangit ubi dicit i vi
neis engadi / hec omia imp
secucoe ptebuit sicut dcm e
pmo tangit psona resur
gentis vbi dicit dilcus meus
Sz qrit quare dicit dilcus
qn agit de resurrectoe ste di
lcus / qn agit de passione
quare no dicit dilcus quado
agit de incarnatone / s potius
rex / Rndeo dicit anselmus
deus esse pfcus homo / per
fcus deus / q e oim nouoru
nouissim pquod infinita dei
ondit potentia / Quid est
mirabilius quid potencius
qua extrema infinite distan
tie in vna quique psona
qua forma dei accipe for
mam serui / Cu ergo nouitas
inducta sic amatoris et re

pugnet familiarite / dilectionis
aut nomen filiacitatis impor
tet in incarnatione ut pote in re
tam nova / tam mirabili / tam
magnifica non debuit dici di
lectus sed rex / in passione aut
filius est quasi iuste cum satis
faceret pro peccatis per mortem et aliqua
ta est filiacitas / et ideo dilectus
dici debuit / in resurrectione vero exem
plar se exhibuit ut se semper
innovando ut cotidiane inno
vatione suorum dilectum vocat ita
ut loquitur de resurrectione et bene
cum dilectum vocat / unde circa
procreationem vocat eum ysaias ad
mirabilem deum / per passionem
vocat eum fortem / per resurrectionem
patrem futuri seculi / quia pri
dilectus / quia fortis quam dilectus
quam admirabilis rex / dilectus ergo
resurrexit unde et ipse lo
quens de resurrectione dicit / co
solando dilectum apostolum primo
ait noli timere ego sum / primus
a quo omnia exeunt / et novis
simus ad quem omnia redibunt
vel ego sum primus in remune
rando / et novissimus in expec
tando / et primus fui vita
nam / et fui mortuus secundum humanam
et ecce sum vivens per resurrectionem
et habeo tres claves id est cohercens
mortis inferni et dyaboli quasi dicat no
li timere habeo enim etc / quia sum
primus et novissimus / habeo velle
enim / quia sum vivens in vo
luntate habeo posse enim / quia
habeo claves mortis et inferni / quod
adhuc loquens de sua resurrectione

dicens hoc dicit primus et no
vissimus / qui fuit mortuus
et vivit / primus in natura esse
di / primus in promptitudine
remunerandi / primus in benig
nitate cognoscendi / novissimus
in desideria secundum permanen
tiam / novissimus longani
mitate secundum potenciam / novis
simus in potestate secundum vindic
tam / qui fuit mortuus libe
ter ysaias secundum oblatus est quia
ipse voluit / qui fuit mortuus
humiliter ad philippenses ii hoc se
tite in vobis / qui fuit mor
tuus humiliter apostolus ex qui cum
mortuus est peccato / mortuus
est semel / et vivit et sine
inicio / et sine tedio / sed no
tet de persona resurgente
sequitur angeli vero sunt te
stes quibus humani / propter quod pri
mum resurrexit dominus / Et
licet natura angelica non pos
sit dici experta beneficii re
surrectionis / propria tamen
sua spiritualis facta est / et quo
ad modum in remuneratione / et
quo ad manductionem inten
dendo / quo ad modum in re
muneratione / quia angelus
comprehendit in propria intel
ligibilia intelligibiliter / homo
vero comprehendit sensibilia
sensibiliter / et intelligibilia
intelligibiliter / et per hoc angelus
sive ingrediatur / sive egre
diatur pascua invenient

pascua intus in duntate cu
tore / pascua foris in electione
redemptore quo ad mauite
duitatem iustruendo sicut dicit
aplus Si xpus resurrexit
et nos resurgemus .i. Cor xv
Cristus resurrexit a mortuus
primicie dormiencium Et Joh
xi Ego sum resurrectio et
uita dicit ergo dilectus meus
in surrexit / et ego de isc
presentem resurrectionem suffici
manuducta secundum hec
prsidem / et ut ipum oculis
corporis inctuiu uideam / ui
so ergo quos uero facta est iam
nunc tercio uidendum est que uti
litas resurrectionis / quo ad
bonos et licet iam alique
utilitates tacte sint / adhuc
de pluribus est uidendum / et hec
utilitas tangitur ubi dicitur
Botrus / ad intelligendum autem istius
sacramentum / per botrum intelli
uinum / et ponitur causa pro effectu
uel generans pro generato / hoc
est uinum pro leticia / qua facit
secundum psalmum dicentem quod nec fruc
tus generatur est gaudium / et
in psalmo dicitur uinum letificat
cor hominis / sponsus ergo est di
lectus meus fructus est in botrum
et causa summe leticie / per suam
resurrectionem / gaudendum autem
est de resurrectione domini propter
multa / primo secundum infide
lium quosdam / post resurrectionem
cum infiniti conuersi sunt ad

dominum / Unde cum dixisset psalmus
Exurgat deus nos in mior
ibus utilitate subiunxit si
fluit cera a facie ignis / sic
pereant peccatores a facie dei
resurgentis / pereant peccatores
dicit glosa non inquam homines
sed in quantum peccatores Item gaude
dum est propter largam inter corpo
ra uel fideles distribucionem
merituum et magnitudine passionis
gloriam resurrectionis / immortalitatem
impassibilitatem dilatacionem et ma
nifestacionem nominis / que omnia
suo modo nobis dedit et dabit
secundum quod in psalmo promisit / resusci
ta me et retribuam eis / ad
huc gaudendum est de resurrec
tione propter plenam hominis beati
tudinis beatificacionem / et loquitur
hic de plenitudine quo ad mo
dum / ut sine ingrediar siue
regrediar cum pascua inueni
et / sicut iam supius dictum est
Item gaudendum est propter qualitatem
resurrectionis assecuritate / et
de hoc etiam iam supius dictum
est Item gaudendum est de isc
propter laudatorem de eius delectacione r
surrectionis / Unde in psalmo dicit
Exurgat deus bene subiunxit
Et iusti epulentur / et exultent
in conspectu dei / et delectentur in
leticia / primo respicit racio
nalem / que reficitur in summa ueri
tate / secundum respicit irascibilem
que exultat in uirtute / tercio
concupiscibilem / que delectatur
in summa bonitate / dicit ergo

sponsa. dilectus meus est in bo-
nus capri x e in gaudium p
suam resurrectionis / et pp q
multi conversi sunt pp quam
multi primo omnes inventi de
tati sunt / pp quod omnes sa
plene beatificati sunt / pp q
omnes de resurrectione generali asse
curati sunt / in qua omnes fide
les amplius delectari possent
unde apoc. Qui vicerit et
custodierit usque in fine opa
mea dabo illi stellam in-
maculata x me ipsum viden-
dum in gloria mea. Quarto ut
qui resurgens a morte dicit
immortalis omnibus prevalet q
de tertio / Quarto videndum est hic
quis sit finis resurrectionis
quo ad resurgentem / hic est eius
felicissima floratio quo ad im-
mortalitatem et impassibilitatem
Et hic finis tangitur cum dicitur
cipri Cipri cum intret floi
tio / et hoc est quod dicit apostolus
ad Ro. Cristus resurgens ex
mortuis iam non moritur
etc totum quod dicitur de resurrectione dum
quo ad modos resurgendi quod
sicut xpus surrexit potenter
velociter / veraciter / utiliter / per se
veraniter / floritioni attestatur
Quod aut surrexit potens / ps
dicit Numquid qui dormit non
adiciat / ut resurgat glo. sicut
ut deus vir et ipse p psalmista
ait Et refloruit caro mea
et ex voluntate mea confi
tebor ei / Et alibi loquens
ad patrem dicit Eduxit ab in-
feris animam meam sal. me f.
Et iterum non derelinquas
animam meam in inferno etc. flo-
ritio / Quod velociter resurrexit
scriptum est in ps dicente ad
patrem ad filium Exurge gloria
mea / exurge psalterium et
cythara et audit filius ad
patrem exurgam diluculo Sed
hoc florition attestatur nam
flores diluculo aperiuntur et
dilatantur et odorem diffu
dunt / Quod veraciter surrexit dicit
in evangelio Surrexit dominus vere
et apparuit Symoni / sed et sine
flore non est / in flore enim est
spes fructus / Quod utiliter su
rrexit testatur ps q.d. Tu ex-
urgens misereberis syon sed
et hunc floritioni atestatur
nam flos talis est delectat et
odore demulcet / Quod perseve
ranter surrexit ipse atestatur
per psalmistam ad patrem loquens ait
Ego surrexi et adhuc sum te
cum / Sed etiam hoc sine flori
tione non est / pp nomen verbale
quod continuum et nomen pp verbum pertina
re ad actum / et primum est contra
carnales et delicatos qui
non surgunt potentes / secundum contra
tardos et pigros / qui non
surgunt velociter / tertium contra ypo
critas qui non surgunt vera
citer / quartum contra invidos qui non
surgunt utiliter / Quintum contra
relabentes qui non surgunt
perseveranter / qui cum surrexe
runt iterum relapsi et mortui

diluculo

sunt / hij sunt qui mittut ma
nu sua ad aratru et respici
unt retro dicit gl'o. Botru cipri
dilcus meus m. se*. In vineis
engadi. gl'o. legendu e botru
cipri dilcus meus in xpus di
co exous in vineis engadi gl'a
quia arbores balsami que i
engadi crescut in mod vine
ar extolluntur vinee appel
lant'. p vineas istas enga
di intelligun collaciones et co
ngregaciones bonor in quibs
habitat deus p gram suaz vn
et ipse discipulis suis ait ego
vobisc sum usq ad consumacio
seculi et pall' 2° dicit dns
et non deficiat tali mei
calus domi no desiit' debz
sicut dicit gl'o. nichil aliud
e qua puritaz sua spualem
pp fidelibq ipis tanto suauiq
quato utiliq exhibe' / ß et
ubi duo vel tres congregati fu
erint in noie meo in medio
eor sum / Cante tam dica'
intelligi q ta sut ui'a hijs
qui volunt q deus habitet
in cordibq eor / ßuui e q sit
sicut arbores crescte p rectam i
tencion ut no ingrediant' dua
bus vijs alioqu ve istud no
euadent / q domus quia tum
Eccii. 8. Ve duplici corde et
delhijs tanto mag dispac'
pt quito eor correptos apo
ssibilitate longe e / Sicut de
jermie Si pt ethiops mutac'
colorem suu et pardus va
letate sua rel / Siq e q sit
odolferi quo ad bona opacoz
q dixit gl'o. q arbores pp cul
tum vinee appellant' Caute
adiunxit balsami / no eni suf
ficit rca intento n etia assit
similis opacio Sicut eni nra
e rca intento quo ad deu ita
bona opacio quo ad pximu
apl's ad thess Vos estis test
et deus q sce et iuste et si
quela conversati sumus inter vos
intra deum e q semp deut
studie' p ficiam ut in modu
vineaz extollant' vinee eni
atpe quo extoli incipiut sp
inveniunta pulcritudis et vtilit
sumunt et cessant p sice dou'
cultori fructu reddat et pp'
chanc plitudine bta vgo viti
compat' Ego inquit sicut vi
tis fructificavi suavitatem odor
Orig. hec cuius e mee habitatoz
divine dignacionis si' si inte
cionem rectam habeam si bona fama
vitam mea conferam Si pro
fectum sit interpellacoe tanto
felicius quato diligencius insi
stam sine hijs eni in vineis en
gadi habitantibq tanto co imo
tor quato infelicitati ppinquor
Sequit' Ecce tu pulcra es amica
mea ecce tu pulc' oc'a tui col'.

Hic incipit quinta ps capituli
que sm divisionem supius posi
tam continet eloquia spons
duo prolata Iam eni bis lo
cuta est sponsa et semel spons

Hic incipit sponsus loqui sponse. lo-
quens autem commendat sponsam
pluribus comparationibus. vnde dicit quod
Ecce tu pulchra es amica mea
Considerandum autem est quod hic ponitur
duplex commendatio absoluta
et comparativa. absoluta prima
comparativa secundo. absoluta ponitur
ubi dicitur Ecce tu pulchra es. com-
parativa ponitur ubi dicitur oculi
tui columbarum. absoluta pro
tanto dicitur quia non fit assimilatio
sponse ad aliquod pulchrum alio-
quin eius pulchritudo sit rerum difficul-
tas vnio vel certa de spatium ea-
dem qualitas dicitur. commenda-
tio pulchritudinalia non absoluta
comparativa comparatio ideo dicitur quia
oculi sponse oculis columbarum
comparantur. oculi inquit tui co-
lumbarum Nota quod in absoluta
commendatione bis ponitur adverbium
demonstrativum ecce. et bis ponitur
pronomen discretivum tu. et bis pul-
chra. semel amica. Ecce inquit
tu pulchra es amica mea ec-
ce tu pulchra. ad intelligentiam
omnium notandum quod duplex est pulchri-
tudo. est enim quedam pulchri-
tudo que vocatur pulchritudo sani-
tatis. et est pulchritudo quedam
que vocatur pulchritudo vitalis
De pulchritudine sanitatis dicitur
in psalmo. Confessio et pul-
chritudo i. pulchritudo sanitatis
confessione laude digna. vnde
et exponens quod de pulchritudine
sanitatis dixit subiungit sanitas
et magnificentia. de pulchritudine
vitalis dicitur Ecclesiastici Sicut sol

oriens mundo in altissimis dei
sic mulieris bone species est
ornamentum domus sue. Ambro-
sius hoc loco illud sic qui veri-
tate doctrine domum suam i. vle-
siam edificat. vnde et tre-
dicitur species prospectosa veri-
tate doctrine qui et soli com-
paratur qui in ortu suo habet pul-
chritudinem in motu velocitatem
in effectu utilitatem Sic doctor
verus pulcher est in exordio
doctrine velox in bono opere
et vtilis in consumatione. prima
pulchritudo pulchrificat omnes per-
christianos qui ad unitatem perfectionis
Secunda pulchritudo pulchrifi-
cat omnes pulchrificandos quo ad
fidei perfectionem. Prima pulchri-
tudine est in venie forma pul-
chrificatrix que est perfecta cum tri-
dine sua et tamen aqua fluuit-
vis pulchrificata que est gratia
Secunda est in venie cum magistro
et ideo bene dicitur Ecce ad intel-
ligentiam istorum oportet scire quid
est sanitas Sanitas secundum Cassiodorum
isto vero sanitas et magnificentia
in sanificatione eius Est perfecta
resultans armonia perficiente
omnes sanificabiles creature vel
corporee. Auicenna diffinitione ponit
perfecto perfectione omnis cum sanitas
est. perfecto communis non omnis per-
fecto sit sanitas cum sanitas est
perfecto intellectus speculatiui non
tamen est sanitas Secunda que po-
nitur in diffinitione bene loco
dictis. pro istud ergo quod dicitur
resultans armonia dicitur sanitas

hic a sanitate pnc / que resul-
tat aglia / p illud quod di
psiacte omne sanctificabile diffi
sanitatis pa a sanitate in q nllm
sanctifica le psia / nec cogitacio
nec elocucio / necq opacio per
illud quod dici racional cre-
ature / dr ista sanitas a sanita te
in ppiblim / sicut sunt templa
et vestimenta sacerdotalia cal
lices et huiusmodi sacrabilia / p
illud qd in fine Bubingi cor
pee dr sanitas ista a sanita
te angelorum / qui sunt tamen
racionales incorpee / Colligi
tur expedias qd e quadru
sanitas sc pnc / nec dolopite
et religiositate ad pma ve
niendum pp pam veniendum / 2a su
gerenda 3a venerenda / 3a
btore / 3a btisficandorum / tca
ypocritarum 4a cuia mini
strorum / Colligi eciam expre
dicte qd ta sunt sanctificabilia
cogitacio / locucio / et opacio
de Cogitacione Iohel iiio
Erit iulem scta et alieni
non transibunt malarum cogitacionum
nam transierunt pcam Item
phill iiiio de cetero fratres que
cumque iusta / quecumque sancta
quecumque amabilia / quecumque
bone fame / si qua virtus / si
qua laus discipline hec co-
gitate / adid eccl 2o Qui
timent deum preparabunt corda
sua et in conspectu illius sanctificabunt
a. Bede yo anichee vii pyt /
sanctis de terra tatis in hoc uo
est vir fratrem sum venera
ad mor. malu. ma s. di. bo / de
tio in sanitate sumanus dominus
Est ergo in pulcritudine sanitatis
in venie forma pulcrificantem
x psitam et radicem a qua
fluit vis pulcrificativa x psior
radius ista e gracia nam dicitur
sanitas e psitio resultans agra
Et quia hec sor cu sua radi
ce pulcrificauit sponsa haue
ad omne pulcrificabile i summo
optime ad pulcritudine sponsi
sponsam quedas dit cere si
dicit miru et rare e qd ista
pulcra et in pulcritudine vitate
sicut deum e in venie e aim ma
gnu / vitas cui nichil aliud e
qua vera cutitas rerum ceualium
magnificacionibus cordis supposita
magnanimitate publicata sicut
dicit augs in libro de moribus
ecclie Et io quia fidelis aia no
erubescit confiteri fidem cristi
ex aimo magno / ericl sustinens
martiu Et sum chacrobiu n
e magnu pter aim magnu
cui magno nichil e eque mag
nu si deuiratudo pulcritudinis
nitate / dicit ergo bis cere / scilicet
pp pulcritudinem sanitatis / Scdo
pp pulcritudinem nitatis / in prima
pulcritudine distinguitur et dr
sponsa ab omni homine parcis
deformato In 3a discutitur et dr
sponsa ab omni homine pupla
nite formidolosa deiecto / et
io bis dicitur tu q. d. tu sola nul
la pcti macla inquinare / tu sola
nulla inconstancia mutacione
confessione fidei et nitatis rc

trahcis tu sola diuisa es ab
omnibus et deformibus et pauui
dis / et quia utrique pulcritudo tu
stitatis quo ad affectum quantum veri
tatis quo ad intellectum vna parit
amiciciam vt semel dicit tercia
et quod in amicicia non vult
hec sociam dicens amica des
inpit mea. animus eius me
amares si aliquid metuo da
res quod propter me non amares non
quod desperit. Oculi tui colu[mbarum]

hic sunt superius dicta ponitur quem
dicto compatata Compat spon
sus oculos sponse oculis columbe
oculos istos sunt Origenes duplex
cautela intelligitur quarum vna vocatur
cautela provisiva · alia pre
ueniens / et prima est oculus sinister
secunda dexter / de hiis oculis sup
tum est / in puluis fuisset iacet re
the cum oculos peccatorum pe
nati virtuosos sunt qui et mala
prouiserunt et precognita cauent
et vitant / de hiis oculis scriptum
est apocalipsis 4°. Et in medio sedis
et in circuitu sedis quatuor ani
malia plena oculis ante et retro
ante prouisionem primi primus vult
gustauit et vidit quod bona
est negociacio eius / secundo timor
supplicii primus vero / in multiplica
cione impiorum multiplicabuntur sce
lera sed iusti videbunt utrumque scilicet
cautelam prouisiuam / et caute
lam preuenientem / et hec est in vei
re in columbis naturam secundum quod glosa
super isto verbo · Oculi tui sicut

columbe que resident iuxta
fluenta plenissima Colum
be contemplando in aquis vm
bram conspiciunt venientis
accipitris contemplantes vero
volatu celeri nidos requi
runt et sic accipitrem venien
tem euadunt / prouisione quoque
habere cautelam prouisiuam in
fuga cautela preueniens Vnde
Naas rex filiorum Amon non
desperabat a filiis israel nisi
oculos eorum dextros In hoc
inquit feriam vobiscum pactum
ut eruam omnium vestrum oculos
dextros / quia dyabolus non
multum curat cautelam prouisi
tiuam / sed plus odit / et persequitur
cautelam preuenientem Dicit ergo
Oculi tui columbarum quasi dicat Ex
hoc multum commendabilis es quod
et mala prouides / et cognita
preuenis / Quod mala prouides
pulcritudinem conseruat sanctitatis
Quod mala preuenis / pulcritudinem
cumulat virtutis Sic ergo ex
ponitur verbum illud de qualibet fide
lia pulcrificata per Christum gratia
quo ad sanctificacionem / prudenci
am quo ad veritatem tanta
studio prudencie / et tanta
studio diligencie / Origenes eciam
istud verbum Ecce tu pulchra
es exponit de beata virgine
et dicit aliam translacionem
vbi nos habemus oculi tui co
lumbarum ibi dicit Oculi tui
pulchri / et secundum hoc notandum
est quod in beata virgine quadruplex
fuit pulcritudo · et prima est

in munitas pcti / et ista tangit
ubi dicitur Ecce tu pulchra es
e virginalis castitas Tercia
intelligendi serenitas / quarta
diligendi suavitas / et iste
due tanguntur ubi dicitur ocu
li tui pulchri prima ergo pul
chritudo erat pcti immuni
tas et hanc consecuta est
beata virgo per sanctificationem eius
in utero sicut dicit beatus Bernardus in
epistola ad lugdunenses dicit puto
quod copiosior gratia sanctificationis
in ipsam virginem descende
rit que non solum eius or
tum sanctificavit sed eam ab
omni peccato custodivit immu
nem / tenendum est ergo quod bis
sanctificata fuit / semel cum cet
um nunc secundo cum filius debuit
nunc post primam sanctificationem
fomes remansit in ea quantum
ad essentiam / impediebatur autem
per gratiam sanctificantem ne in peccatum
inclinaret / aut a bono retra
heret Contingit enim hominem
ligari aliquem ne in actum
exire possit / sic etiam per se
cundam. Infra sanctificationem fo
mes eciam fuit sublatus et im
munitatem ergo pcti consecuta est
non per gratiam confirmantem / sed
per ligationem fomitis quo ad
sanctificationem et per custodiam divi
ne providentie sine quo etiam
a fomite omnino extincto pec
care potuisset ut patet li. 3. de
hac pcti immunitate super vo
isto ave gratia plena dicit
O domina mundi angelica sa

lutatione digna miraculose mat
ernitatis clarione exaltata licet
nos gratie dicta sis Scriptum est
enim ave gratia plena / gratiam tu
implevisti dum tanta pulchritu
dine plenissime incarnatione splenduis
se Tu enim sola amicta sole
nullis transgressionibus tenebris ob
fuscaris dicit ergo Ecce tu pul
chra es / Secundo Ecce tu pulchra

hic tangitur pulchritudo virginalis
castitatis et de hoc glossa exponens
hunc locum et inducens illud verbum
quomodo virum non cognosco sic ait
o mira pulchritudo castitate huius vir
ginis que ne virginalis castitatis
pulchritudinem amitteret maluit
virgo permanere sine tali filio quam
mater fieri et mater dei. denique quia
sic dixit accipies totum consensit cuius
factor est mundi, et mater facta est
divino miraculo et virgo perman
sit in voto / de hac pulchritudine
castitatis scriptum est Sapientie iiii° O
quam pulchra est casta generatio
cum caritate / propter hanc beata virgo
comparatur lune iuxta sexto capitulo
ubi dicitur que est ista que progre
ditur quasi aurora consurgens pul
chra ut luna. Nam apud genti
les luna castorum dea fuit / secundum
illud Casta fave luna michi
dicit ergo Ecce tu pulchra es
Sequitur oculi tui pulchri etc.

Hic sicut dictum est tanguntur due

pltmic pulctudies bte vgis
Tcia ergo pulchritudo e inte
ligendi plenissima serenitas et
de hac zenie sup illo vo ornos
fiat illud Sup mod inquit
cat illuiata et confortata hunt
intelligenciam / que de dubitis
no hunt diffidencia / quo fi
et pie investigans ad hibu
it diligencia eos utiq sue
compatrie consultans quos sp
tua illuiat utiq quos doct
na informat que dentioribq
tenebris ad exteriores mito tus
mittuntur Vnde et de ea dicit
q toti civium docuit beatus lucas
q prius xij dicit Primo puris
ab hominatis inquit dm cogita
tones male et pura primo for
mabis ab illo / Quarta pulc
tudo deliciendi suavitas est
et de hac scriptum e Cantic
Quam pulchra es amica mea
et qua decora in deliciis / De
Ecce tu pulcher es dilecte mi
et decorus lectulus nr floridus
et decorus tigna domorum nrarum
cedrina laquearia cipressina

Hic incipit quinta et ultima pars
capli et sunt verba sponse sponsu
commendant Vnde glo dicit au
diens sponsa p dilectionem sponsi
se meruisse ut ab ipso sponsa
laudaretur sponso in laudibus
vicem rependit / no q ei q no
hs suo preconio largiatur Sz intel
ligens decorem eius pferm
et ipa decora sit e ait Ecce
tu pulcher es dilecte mi et deco-

rus Commendat aut sponsum
dupli / Primo commendat eum
absolute in se ubi dicit Ecce
tu pulcher es / Secdo commen
dat eum ad se inclusum illis q
st vitia ad pfectionem salutis
Sm statum vie ubi dicitur lec
tulus nr floridus dicit ergo
Ecce tu pulcher dilecte mi et / In
te no e dum nisi pulcritudo
et decore / sed si e vox e / au go
dicit Et decorus idem est
ac si dixisset et pulcher / e
ergo sensus / Ecce tu pulcher es
dicit glo. Sm divinitatem quo:
dam nature Ecce tu pulcher
es Sm humanitatem / q de sctifica
tone natus es / ut alit bis
pulcher pfectissimus mator et
btissimus comphensor Vel ali
bis pulcher quia gloriosissimus
doctor et fidelissimus doctrine
executor Cepit enim ihus fa
ce et doce / Vel alit pulch
pp omnipotentem ptatem et pp
affluentem miam / Vel ali bis
pulcher / q semp punies cit
condignum / et semp remunerans
sup mitum / ut ali bis pul
cher quia benigne expectans
peccatores / et pissime suscipiens
revertentes / ut ali bis pul
cher quia consolans tribula
tos et remunerans suscipien
tes / ut ali bis pulcher pp
sciam increatam et sciam cre
atam / Cum ergo in cristo sit vna
psona / et due nature / q convenit

cristo rone psone oportet q
sit vnu / s que convenit rac
nature / oz q sint duo / vnde
cu scia ptineat ad naturam
humanam et diuinam / oportet in
cristo pone duas scias v
nam increatam / et aliam cre
atam / sicut duas voluntates
nec e ptendum q quatuor
sunt cause pulcritudinis sec
pontat pspectiui quorum scia
sub alterna geometrie / hec
aut sunt multitudo pulch
rorum vnu pusificancium / ma
gnitudo molis ad excessum / se
opacorum / interio colore luxo
inpmixta / et duo pma cau
sant pulcritudine pacidens
luxo et color pse / de pmo
tale ponit exm / loca illa
ubi plurime stelle celi sit
pulchriora locis stellarum
paucarum / vnde etia august in
sexto musice dicit / Quid e
pulcritudo n numosa equali
tas / de sco s magnitudine q et
illa faciat pulcritudine exm
ibidem ponit q stelle ma
gne pris pulcriores appent
et sit / de tercio q color faci
at pulcritudine ponit exm
tale pani tincti colore nobi
li pulcriores sut no tinctis
de quarto s de luce q et ia
faciat pulcritudine pse / pt
nam lux e forma vlis om
ces venustas sm q plus
ul minus pticipat hec exor

in dilecto suo in venit sponsa
Invenit eni pmu in ipo q
ab instanti conceptionis omnia
dona / et omes virtutes / et omes
psitones habuit sine mensura
de cuius plenitudine nos omes
accepimus graciam pro gracia / vnd
et hic dicit glo interlin ecce
tu pulcher es / et ego exste
pulchra sum / et hoc e numosa
dilcto in quo sunt ydee omnium vi
ncom in summa equalitate / ef
sencie in mundo cum pulcritudo
e pspa in anglis / congregata
in cristo summe vnita . vnde et
zach dicit xi° Quid pulcrius
nisi frumentum elcom . i . xpus
ipe e enim granum frumenti sicut
de se ipo dicit iohanis xii° n
granum frumenti cadit in terram
vnde et ipe de se in psalmo
dicit pulcritudo agri mecu e
Invenit etia sm in ipo / q
magnus e / ymo maximus sm
nomen suum ut sol omes pla
gas mundi magnitudine sue si
dei decorauit / ipe enim sol est /
ille / de quo in eccles dicitur Oritur
sol et occidet / et in circuitu suo
reuertitur gr pmeidiem / et flect
ad aquilonem / pbus magnus dominus
Invenit micheas in dilcto suo / t
tiu spu cam dimo afflante et
de futuro ipam assecurante
sm que xpus in iudicio ap
pebit in duobus duplici colore
albo s quo ad bonos / quibus
dicitur bene venite benedicti pris

mei / et videns quo ad malos
quibus dicetur Ite maledicti in
ignem eternum qui paratus est cum demonibus id est
de quo etiam plenius dicetur vide
aliter et benedic qui facit in
Iudicium eciam. xii. Vnde eciam
in psalmis dicitur Species tua fortis
et tante sunt hec quatuor scilicet propter
vniuersitatem creature et magni-
tudinem virtutum et equitatem
iudicii / et inmensitatem glorie
in se quietanda omnibus quiescen-
tium et tunc ipso sponso contrarie
dent lucem in accessibilem qui
in admiracionem rapta dicit sponsa
Ecce tu pulcher es dilecte
mi / Secundum lectulus noster floridus

hic quiebat sponsus per deum est
sup ad se inclusus illi que ad
perfectionem fatuit hec qua ad
statum salutis nichil / et sic dicit
Orig. non est hec quiedaa sponsi
si sue gloria sponse ad gloriam
eius pertinet quod dicit lectulus noster
floridus est hic Ad intelligenciam
aut istius nondum est hic docet
naturaliter quod gloria nostra / consistit cum
in tranquillitate sane consciencie scilicet
in odore bone fame / Item in pos-
tessione pacis ad hoc in lon-
ganimitate perseuerancie / gloria
nostra consistit in quorum tranquillitate
consciencie / et hoc tangitur vbi dicitur
lectulus noster id est consciencia mea mollis
suauis munda secura in qua
ego tranquille quiesco et tu ac-
quiescere quieste nos cum hec
caritudine fluctus tuus nec

te conuersacio tua sed gaudium
et leticiam Talis inquam
lectulus in quo libenter quie-
scis stas eum ad hostium et
pulsas et apperire tibi despi-
cias floridus est Sed considerandum
quod diminutiue dicit
lectulus et non lectus quia bre-
uis et modica est quies in
hoc mundo / sicut dicit Orig.
Item gloria nostra consistit in
odore bone fame / et ideo cum
dixisset lectulus optime sub-
iunxit floridus ut sicut flores
crumpunt virtute cognata
diffundente ad ramos / sic a
conscie tranquillitate erumpit
quedam vis ad florem ad
fructum bone fame / nec enim
potest florere in bona opinione
qui actor potest esse tranquille
consciencie / Vnde optime psalmus hec
tangens sic dicit Omnis gloria
eius apostolus Cor. x odor christi
bonus sumus in omni loco / Con-
sistit etiam in gloria in oste(n)sio-
ne pacis quod tangitur ubi dicitur
Tigna domorum nostrarum id est con-
cicia pacis cedrina id est in
corruptibilia per sufficientiam / tan-
git cautus sufficiam contigna
tionis que totum edificium de-
fendit ab ymbribus et ventis
et ab iniuriis tempestatum / Sed
etc sicut dicitur in Cantico in pi
grijs habitabit consumato et
infirmitate mala prestilla-
bit domus / Consistit quarto
gloria nostra in longanimitate per-
seuerancie quod tangitur vbi di-

laqueata mea cypressina Ci-
pressus enim passus non resolui-
tur sic et nos in mundo a
quo precisi sumus numquam denuo
reuiuiscere secundum illud apostoli mihi
mundus crucifixus est et ego mundo
dicit ergo / Lectulus noster et cetera i. me
quiescas quem tranquillitas co-
scientie decorauit / quia excellen-
cia fame ordinat quia forti-
tudo pacie stabiliuit quam
longanimitas perseuerantie finali-
ter fortificauit Sequitur ego flos
campi et lilium conuallium et cetera

9 Hic incipit secundum capitulum
et diuiditur in quinque par-
tes principales / in prima
parte agitur de mutuis
commendacionibus sponsi et sponse
et hec incipit in principio ca-
pituli Ego flos campi / Et quia
non commendantur nec laudantur
nisi hii qui placent et pla-
cere debent / laus enim est uocalis
excellencia alicuius boni qui-
bus eciam si possibilitas subest
beneficia multa prestantur ideo in
secunda parte agitur de beneficiis spon-
se collatis ab ipso sponso / et hec
incipit ubi dicitur Sub umbra
illius quam desideraueram sedi / ad-
huc quia nichil gracius est deo
quiete contemplatore importans
enim delectaciones suauissimas
consequentes suauissimas per-
fectiones / et unitas spiritui inheren-
te. io in tercia parte inter beneficia
multa sponse prestita tangitur
sapor suauissime contemplacionis
et hec pars incipit / ubi dicitur Ad-
iuro vos filie ierusalem / amplius
quia quies contemplationis cum bo-
nis est decor actionis per heretica-
m prauitatem perturbatur et confun-
ditur que eo est nociuior quo
de mente ordinacionem tollere con-
sueuit sine qua dulcedo men-
tis in esse potuit. io in quarta parte
iubentur heretici exterminari et
hec incipit ibi Capite nobis
vulpes paruulas. postremo quia non
possunt demonstrari fraudes heretice
prauitatis nisi a perspicacibus / ideo
in quinta et ultima parte commen-
dat studium sapientum / et hoc
ubi dicitur / meus michi. et ego illi
prima ergo pars de mutuis comme-
dacionibus sponsi et sponse est / et
hec subdiuiditur in duas partes / quarum
prima continet verba sponsi / ibi
ego flos campi Secunda continet
verba sponse ibi Sicut malus
inter ligna et cetera Adhuc prima
pars subdiuiditur in duas partes. i.
prima loquitur sponsus de se ad in-
structionem nostram se commendans
/ et hoc ubi dicitur Ego flos cam-
pi / in secunda loquitur de sponsa ipsam
laudando magnificans ibi Sicut
lilium inter spinas. dicit ergo
Ego flos campi Ad intelligen-
ciam huius notandum est / quod Christus dicitur
flos campi propter tria / primo propter
suam natiuitatem super naturalissima
Secundo propter suam passionem acerris-
sima / tercio propter sua stabilitatem

vtilissimaz / de primo dicit glosa
sup eodem verbo Ego flos cam-
pi etc vox cristi e que de in-
culta terra ortus et natus est
hec aut e terra / de qua dominus
in psalmo dns dabit benigni-
tatem / que bn inculta dicitur quia
virgo fuit an partu in partu et post
partum / vnde et ipa de se ecci
xxiiii° Ego quasi libanus non inci
sus euaporaui etc Vero ergo
quia natus e xpus tpalit / ex-
emplauit et post nati- / tpa-
li- exiuit vnde cum dicitur quia
xpus bis natus e / ad intelli-
gendum quia hoc adverbium bis ca-
pit ad verbum in caudi importat
num actum / non sm quod actus
inuenitur ex diuersis subiectis / quia
duobus currentibus non dicitur bis
cursum / nec etiam sm quod actus
inuenitur diuisis tmis / quia si
aliquid moueatur secundum alteracionem
et augmentum / non dicitur bis mo-
ueri / sed importat num actum sm
quod actus inuenitur per diuisas me-
suras / et hoc contingit dupli-
citer / quod due sunt mensure
eiusdem generis / sicut duo tpa
int que incidit interruptio
et per hoc ad vnum bis importat
interruptionem actus / cum dicitur bis
currit alio m° quod due mensure
non sunt eiusdem generis sicut eternitas
et tps / et hoc m° dicitur xpus bis
natus / quia vna eius natiuitas
mensuratur eternitate / alia vero
tpe / quo natus e dominus tpali-
ter / item natus e exemplariter ad
nostram eruditionem / Sciendum quia dicit

in libro de fide ad petrum dicit pro-
tus in corde e xpus in corde
vtrius in ope xpus in opere
et io quasi ex continuis corde pro-
cedit actus vtriusque operis ca-
usatur natiuitas natiuitas
spualis / opus aut bonum talis
natiuitatis tria pficiunt s. humili-
tas hylaritas et pietas / humi-
litas conseruat / hylaritas gra-
tificat / pietas consumat / hec
aut exem fuit natiuitas xpi
et humilitas / et in hoc signatur
quia dominus nasci voluit in nocte
sm illud Sap / dum medium
silencium / Exodi media nocte
ingrediar egiptum et moriet
omne primogenitum egipti / hyla-
ritas aut in hoc datur intelligi
quia in natiuitate xpi gaudium pro-
nunciatum e / annuncio vobis inquit
angelus gaudium magnum / pi-
etas vero in hoc quia tpe natiuitatis
cristi fons olei erupit in orbe
et influxit in tyberim hoc
enim miraculo famosissimo docemur
quia in omni ope nro pietas pre-
tendere debet / que ad omnia valet
promissionem habens vite / que nunc
e et future / natus ergo e xpus
supnaliter / tpaliter et exemp-
lariter / et per natiuitatem super-
naturalissimam vt deus e dicitur flos
campi / ad hoc dicitur flos cam-
pi per sua passione clarissima
quia dicit origenes quod flos ille
qui flos campi dicitur omnes
flores ceteros rosas ruborem pre-
cellit Color enim inflamatus
terena combustione / acuosum generat

ma ad bona opus

ruborem ut pz in superficie ro-
sarum / et quia ro[ru]bor huius matiali-
ter mudat in flore campi / ideo
omne rubeu antecedit sicut
dictum e et ideo non incongrue p
florem illu passio cristi desi-
gnatur / de quo apok xix° dr
q vestitus erat veste asspsa
sanguine in quibus verbis pz q
in passione xpi e in vertice pe-
narum gnalitem / q tangr ubi
dicitur / vestitus item acerbitem
et deformitate / que duo tan-
guntur ubi dicitur asspsa sangne
/ ul scdm aliam litteram vestitus erat
veste asspsa sanguine / et voca-
bitur nomen eius vbum dei et ex-
ercitus qui sunt in celo seque-
bantur illum in equis albis ve-
stiti bisso etc Et de hac ma-
teriam e satis sup sup illo ffa-
sciculus mirre / dr preterea flos
campi ppter utilissima sua com-
mutabilitem Omnis enim eum habe-
re pot sicut florem campi qui-
libet carpe pt / Campus enim ut
dicit glo. e terra plana i aria-
ta et immunita / unde et glo
dicit hic ego flos vbtutis a
quo omnis flos campi / glo.
quia odorem meum toti mundo
communicare cupio / huic consonat
Bernardus d. Si ad delectandum
ecata e aia in hoc flore deli-
tias querat / ubi odor suauit
attraxit / ubi color salubrit
efficit / ubi inspirata sedulitas
omne dubium excludit / ubi
bona opio redolet / ubi cari-
tas demulcet / ubi salutis
etho sedulitas / palato mentis

illabitur / illapsa despicere facit
omne quod dulce reputat
iste mundus Et si forte quere-
res quid sit hoc ut expertum
dico tibi flos campi cuius
odor fetere facit petium / cuius
color obfuscat mundum / cuius fruc-
tus tel sol concedit / qui ol-
faciunt qui vident / qui con-
trectant / qui audiunt / qui gu-
stant spualiter sicut dicit / obi-
cit aut contra ista p dicta / con-
stat q xpus ab instanti con-
ceptionis sue semp fuit fruc-
tus / ergo nunq fuit flos / qui
flos tpe prior e fructu / sig
e contrario fructus prior sit flore
sicut origenes dicit / Sonus prior
e cantu quia cantus e formatus
sonus / et pt utique aliquid
non formatum esse. formari aut
q non e non pt / ad huius solu-
cionem Nota q flos siue flores
in sacra scriptura quadrupliciter
accipiuntur / Sunt enim sapientie
dicuntur flores / unde ecclesiastici xx-
iiii°. in noie sapie dicitur flores
mei fructus honoris et hone-
statis / non enim huiusmodi sine spe
fructu sunt Item conversacio ho-
nesta dicitur flores in ecclesiastici
xxxix° / Quasi libanus odo-
rem suauitatis habete florete
flores qui lilium etc Item sua-
uitas conscie exuberans in
bona fama dicuntur flores in
Capitulo ii°
Cant° primo. lectulus nr flori-
dus q etiam expositum est
/ amplius communi salute tiusmis-
sa ad alios / dicuntur flores in

2

et etiam alloquens platos et
postulans ẏmus salutem exem-
plum dicit s. c. c. fulcite me
floribus / Cum ergo cristus secundum doc-
trinam sapientissimus fuit / secundum con-
versatonem honestissimus / secundum con-
sciam fuit delicosissimus / secundum
exm vtilissimus / rete flos dicitur
ad hoc autem quod obiciatur dicendum est
quod flos dicitur et fructus simul
pro respectibus / flos quia delec-
tat visum autem secundum intellectum / fructus
tus quia restat gustum anime
secundum affectum / et quia hoc ab in-
stanti concepcionis sue et fecit
et facere potuit ab instanti
concepcionis sue / et flos et
fructus dicitur / dicit ergo Ego
flos campi / et lilium quali
um duo dicit hic dominus quod
sit / et quorum sit / quid sit, scilicet li-
lium / quorum sit, scilicet qualium / Circa
primum notandum / quod xpus dicitur
lilium propter quatuor / primo propter plenam
perfectionem omnium graciarum / lilium enim
sex folia habet / et semina intus
continet quod ex partibus suis simul
aggregatis surgit perfectionem omnis
gracie designat / que in cristo ab
instanti concepcionis sue plenis-
sime fuit / et licet gracia sortita
cristi perficiebatur / et erat
finita secundum essenciam in quantum
habuit esse limitatum / sed quatuor
modis fuit infinita / primo in-
quantum ad actum / quia concurrebat
ad actum potencie infinite
scilicet diuine / alio modo quantum ad
eos in quos poterat operari / quia
non limitabatur ad aliquos determi-
natos effectus / sed potuit per-

alia infinita

graciam infinitam operari recep-
tam / tercio in quantum ad rationem
medii quia disponebat precedentem
dum congruentem ad vnionem infi-
nite distanciam / quod nulla alia
gracia tanta facere poterat / quarto
non sicut quidam dicunt secundum ratio-
nem gracie / quod quidquid fuit de ratione
gracie totum cristo collatum fuit
de ratione gracie / et ideo gracia cristi
dicitur sine mensura / dicitur ergo
cristus lilium / propter plenam perfectionem
donorum / dicit ergo origenes quod sicut
per sex folia lilij designatur
plus perfectio gracie cristi / sic per
septem grana intus in lilio
collocata designantur septem
dona spiritus sancti / que perfectissime
fuerunt in domino ihesu xpo / secundum
illud ysaie xi requiescet super
eum spiritus sapientie et intellectus
spiritus consilij et fortitudinis
spiritus sciencie et pietatis / et re-
plevit eum spiritus timoris domini
Et notandum quod dona dicuntur requi-
escere super xpum / et non virtutes
quia in eo fuerunt fundate super
fundamentum suum quod est timor / virtu-
tes autem non sic dicuntur quiescere
super eum / quia non habebat in
ipso suum fundamentum quod est fides
adhuc non quod dicitur timor eum
replevisse ideo quia magis videbatur
habuisse de ratione timoris quam
alicuius aliorum donorum ut perfecte
credatur in ipso complete fuisse
timor / et per omnes idem intelli-
gatur de alijs ex quo de illo
dicitur de quo magis videtur amplius
nota quod omnes qui dona habent

m

omnes donorum habitus habuit sed
exercitium eorum ad actum forte non
habuit. Sed Christus habuit solus omnia
dona quo ad habitus et quo
ad actus. Unde glossa super Job
viii°: numquid coniungere valebis mi-
cantes stellas pliades, dicit
quod Christus solus habuit omnia dona,
quod intelligendum est predicto modo.
Dicitur ergo Christus lilium propter videlicet
perfectionem donorum. Dicitur nichilominus
lilium propter specialem perfectionem casti-
tatis secundum Origenem, qui in Christo
posuit sex lilii folia. Et primum
folium erat non sentire motum
illicitum carnis, secundum non pos-
se sentire, tertium non posse
amittere castitatem, quartum sin-
gulariter estimare castitatis nobilitatem,
quintum posse dare vite caste,
sextum posse remunerare caste
viventes. Hec sex ei specialiter
conveniunt et nulli alteri creature,
et ideo ipse recte de se dicit: Ego
lilium. Origenes: mirum in modum
lilium huiusmodi perfectio rara quam-
vis ad castitatem moveat ca-
stitatis amatores, ab imitatione
tamen perfecta omnes excluduntur tam
angeli quam homines. Et enim
si aliquis invenitur qui mo-
tum illicitum concupiscentie non sense-
rit, quia sentire non potuit,
quod castitatem datam amittere
non potuit, perfectam tamen ra-
ram quam singulariter solus tamen
deus est nobilitatis castitatis
verissimus estimator, qui ea-
dem est et ardentissimus zelator,
ipse est solus dator eius quod
gloriosissimus remunerator. Dicitur
postremo lilium propter perfectam curatione
dicit medicaminis. Unde nota
secundum Origenem quod lilium valet contra
ardorem cordis et siccitatem,
et si contusum fuerit et super
cor positum. Item valet contra
scabiem lingue inflammate
et aduste lingue, si fuerit sup-
positum. Item valet contra ciro-
gram, si contusum et coctum
fuerit de eo ungentum et inuncte
fuerint manus. Sic dominus noster
curat, quia adhuc spiritualiter
cordi illabitur, ut castitas tene-
atur et impure cogitationes peni-
tus eliminentur; et linguam curat
quod hoc in memoriam venit quod
peccatum non fecit, nec inventus
est dolus in ore eius; et manus
curat, quia ipse qui in operibus
malis desudat memor est quod ce-
pit Ihesus facere et docere, et quod
omnis sua actio est nostra instruc-
tio, quia cum est quod incarnata
sapientia fecit ex tempore. Origenes:
o lilium inquam meum ac tuum,
quod cordi vales illud castificas,
quia lingue vales illa modi-
ficans, manibus vales in ope-
rando perficies et reges. Dicitur
ergo et lilium. Sequitur convallium.
Dictum est supra quid sit. Demum
quod lilium tangitur hic quorum sit,
quod convallium. Et nota quod iste
textus construitur cum re sin-
guli in triplici habitudine, in habi-
tudine originis, et est sensus
lilium convallium, id est quod oritur in

Flos

nascit*ur* in co[n]vallibus. Item o[rna]t*ur*
sine decoris et tunc p[ro]p[ter]ea/ liliu*m*
co[n]valliu*m* d[icitu]r q[uia] ornat et decorat
co[n]valles/ Item ha[bi]tudine dura-
tionis sine co[n]s[er]vatio[n]is et tunc
e[st] p[ro]p[ter]ea/ liliu*m* co[n]valliu*m* d[icitu]r q[uia] con-
s[er]vat*ur* ut durat in co[n]vallib[us]
p[er] co[n]valles v[er]o humiles designa[n]t*ur*
et d[omi]n[u]s sp[irit]ualit*er* nasc[itu]r/ humiles
decorat et in humilitate semp*er*
durat. Cant*ic*or*um* valde humilia
sp[iritu]m tuu*m*/ ut ate liliu*m* h[oc] nas-
cat*ur* ut tot*us* homo cord[is] tui
in p[ro]fundo humilitat[is] ortum
accipiat suu*m* decore*m* n[on] a-
mittat q[uia] concepit et accept[um]
dea et nunq[uam] fuisse i[n]numera-
bilib[us] tunc initi co[n]s[er]vatu*m* est/
p[ro]fundu*m* humilitat[is]. Capit[ulum]
Sicut liliu*m* int*er* spinas sic
amica mea et*c*.

Hic incipit p[ar]s illa p[ri]nc[ipa]l[is]
in qua spo[n]s[us] sponsam laud[at]
s[e]c[un]d[u]m glo[sam]. q[uia] s[e]c[un]do d[i]c[tu]m d[ominu]s d[e]
laudato se. laudat spo[n]sam d[icens]
Sicut liliu*m* et*c*. et tanguntur
q[ui] p[ri]mo et p[ri]n[cipa]l[ite]r duo/ P[ri]mo tan-
git*ur* ea ad que fit co[m]p[ar]acio vel
assimilacio sic s[cilicet] liliu*m* et spi[n]e
S[e]c[un]do tangu*n*t*ur* ea q[ue] co[m]parant*ur*
vel assimilant*ur* sicut s[cilicet] amica
et filie/ amica cu*m* assimilat*ur* lilio
et filie spinis/ Et e[st] co[n]siderandu*m*
hic q[uia] amica dicit*ur* eccl[es]ia in p[er]so[na]
doctoru*m* sive prelatoru*m*/ q[uia] co[n]s[ir]-
mat glo[sa]. d[icit]. p[ro] ult[im]o t[em]p[or]is sta-
tui. labor mag[is] co[n]venit q[uam]
requies/ et io sponsam o[mn]i[n]o
de lectam ad laborem co[n]stricta

p[ro]vo[ca]t. q[uia] d[icit]; Flos c[am]pi v[er]ba/ a[li]q[uan]do
omnis flos campi q[uod] odore*m*
meu*m* toti mu[n]do innotescere cu-
pio/ q[uia] n[on] p[otes]t implere int*er* mis-
sa q[ui]ete/ qua delectar[i] ad offi-
ciu*m* p[re]dicacionis attingat/ Huius
g[rati]a co[n]p[ro]bat[ur] tangi*tur* in verbo
p[re]misso q[ua]tuor/ P[ri]mo tangit*ur* pa-
ucitas bonoru*m*/ S[e]c[un]do m[u]l[ti]tudo
maloru*m*/ T[er]cio ab hiis tangit*ur* ha[bi]-
tudo q[ue] bonoru*m* ad malos/ Q[uar]to
tangit*ur* utilitas t[ri]bulacionis/ Q[ui]nto
tangit*ur* co[n]stancia q[ue] i[n] p[er]turbula-
cionib[us] q[uia] boni mag[is] ab hiis t[ri]-
bulant*ur* qui dilectores et amici
vocant*ur*/ paucitas et raritas
bonoru*m* tangit*ur* ubi d[icit]ur liliu*m* per-
inde cu*m* sit rar[um]/ paucitas desi-
gnat*ur*/ Et de hac paucit*ate* dicit
v[er]s[us] S[e]c[un]d[u]m qui in venit g[ra]num in
botris et dicat ne despices id
q[uia] b[e]n[e]d[i]c[ti]o e[st]/ sic faciam dicit d[omi]n[u]s
p[ro]pt*er* s[er]vu*m* meu*m* Jacob. ut non
desp[er]em/ co[n]cedit i[n] glo[sa] q[uia] m[u]lti
s[un]t vocati pauci v[er]o electi. Item
a[ssum]p[tu]s hoc e[st] q[uia] conquerit*ur* d[omi]n[u]s
Jeremie. Fact[us] su*m* sic vir/ qui co[l]-
ligit spicas que effugerunt
man[us] messoru*m*/ Item t[ra]nsite vias
ih[e]r[usa]lem et q[ue]rite diligent[er]/ ut i[n]-
veniat[is] viru*m* facient[em] fide*m* et
spicas eo cis/ Q[ue] apo[ca]l[ypsis] vij. p[ost]
h[e]c vidit t[ur]bam qua nemo
dinumerare potat/ Item p[er] ps[a]l[mum]
dinumerabo eos et sup*er* arenam
mar[is] m[u]ltiplicab[un]t*ur*/ Constat
q[uia] lo[quitur] de bonis. Item qui numerat
m[u]ltitudine*m* stellaru*m* sudeo i[n]
ni[ti]tate m[u]lti sunt boni/ et tu
pauci d[icu]nt*ur* r[espect]u m[u]ltitudinis

dampnadorum vinee Engaddi vinum ve
ri qui sanguis suum est vinum germinans
ligit racemos plenam vini
dominacionem / paucitas quoque bonorum
tangitur ubi dicitur Sicut lilium
et multitudo malorum tangitur
ubi dicitur inter spinas / Sicut enim per
unum singulare paucitas / ita per unum
plurale multitudo malorum desi
gnatur / Origenes / volui et revo
lui divinarum scripturarum sacra
volumina / et per unum malorum in
finitum inveni / unum bonorum
excessisse / hanc autem multitudi
nem comparans spinis malos scrip
tura addidit ut universam mul
titudinem malorum designaret
prevaricatores inquit quasi spine
evellentur universi / ideo per spinas
malorum multitudinem designavit
3o ut dictum est / tangitur quedam
qualitudo malorum ad bonos / hec
autem qualitudo nichil aliud est
quam quod mali per bonis sunt infe
sti / et hoc tangit glosa ubi dicit
super istud spinas · dicit · Spinas
te pungentes dum a flatu dya
bolico moventur / et est argumen
tum ex glosa primo expressum quod
persecucio qua mali persequuntur
bonos est dyabolica / ad hunc vero
dyabolus eorum manum movet et
linguam prius commendat prave
instruens / Origenes Si bonus es
animalis ardere in semper insidi
osam / alii vero manifesta vocacione
e te expellere presument / ...
... tangitur utili
tas tribulacionis unum et glosa
dicit hic in persona sponsi

Tu requiem queris laudi sed
scito quod candidior eris in tri
bulacionibus aculeis Et alia glosa
glosa · Sicut lilium inter spinas · quod pungit spinis
candorem retinens / et tunc magnum
odorem diffundes / Item alia
glosa · Diversis dogmatibus here
ticorum bonorum integritas tamquam
spinis pungitur ut tamen hostes
vigilans contradicat / donec emi
nes tamquam lilium in capite spon
si sui decore / Ex hijs tribus
glosis tangitur triplex utilitas
tribulacionum / prima est quod tribu
latio pacientem hominem deo puri
ficat quo ad hominem interiorem
quod tangitur ubi dicitur Scito / quod can
didior in tribulacionum aculeis
efficeris / Secunda est quod tribulacio
dilatat et magnificat pacien
tis famam et opinionem / quod tangitur
ubi dicitur quod magnum odorem
diffundes / Tercia utilitas est quod tri
bulacio incrementa premia donat pro
paciente / quod tangitur ubi dicitur donec
Emines tamquam lilium in capite
sponsi decore / Quarta et ultima
tangitur hic constancia quedam
tribulacionum assiduitas / que est quod
boni ab illis tribulantur / qui boni
esse videntur unde et glosa
dicit super illo verbo / Inter filias vo
...
eorum membris pungeris ...
in filiarum nomine accepisse ga
udemus / Ad hoc secundum Bernhardum hoc
verbum exponens dicit Si spine
me pungunt non mirum vel ra
rum / nichil novi sequitur spinarum
pungere est set insuperabile quod ab
illis pungitur quos ut fores

habitum/quos ut feres emu(n)tur q
pugnant dum probitati invi-
dent/pugnant dum amare indi-
cant/pugnant dum venenose
dente mordent/nec mirum spi-
ne sunt corde acuti/compara-
tur impiis/simone incompositi
et ne spine sunt/quia soli non sunt
in quiete cum congregacione viva
tam mirum esse cepit subito ali-
us complecteris sunt vilitate
in voluit/lilium/provide esto
o anima mea que inter spinas
habitas tibi utiles/sed crudeles
in se viles/sed et hoc dixit
quanto in se viliores tanto aliis
molestiores. Hec exposicio
cuncte/si compendium de predictis
non tamen que tangunt. hic et
conveniunt sponse christi cuius fideli
anime primum est castitas sine com-
paracione/unde glo. dicit sicut
sicut lilium non potest spinis com-
parari inter quas exoritur sic ergo
proxima mea super omnes filias
lilium est/in sic ipse intelligendum
est illud de beata virgine/que ob
castitatem filios et filias ex-
cedit/alias autem intelligitur de
qualibet fideli anima/in qua prima
venitur ab in castitate particulare
excessus/secundum quod etiam de quo-
libet confessore dicitur/non est
inventus similis illi/secundum est tri-
bulacio sine inito/ut racione
unde glo. dicit non solum ab
infidelibus ut supra notata
est/tercium paciencia sine defectu glo.
lilium dum pungitur a spinis

candorem retinet/et maiorem
diffundit odorem dicit ergo
sicut lilium omnes spinas
excellit in pulcritudine et can-
dore sic amica mea univer-
sos antecedit in castitate quarta
sicut lilium dum a spinis pungitur
non amittit candorem/sed late
diffundit odorem/sic amica
mea dum tribulaciones patitur
puritatem mentis non amittit
sed odorem virtutum non solum
ad beneficos/verum etiam ad tri-
bulantes late diffunditur/sim-
ilis in venitur exemplo Job
ubi dicitur vir erat in terra hus
nomine Job q. d. bonus erat
inter malos Item plane Genesis
xiiii dicitur quod loth habitabat
in Sodomis et Job xxx^o le-
gitur frater fui draconum et socius stru-
cionum/hoc est quod dicitur hic sicut
lilium inter spinas vel moraliter quod
quidam sunt mali inter malos
ut Comixti sunt inter gentes
Iudei ubi sordent inter homines
vel alii sunt boni inter bonos
Ezechielis I. Cum euntibus ibant
Iudei ac cunctibus ire e bo-
minibus se conformant/qui
ad beatitudinem pervenire cupiunt
agressibus bonorum non exe-
unt Tercii sunt mali inter bonos
Augustinus xxxviii^o de civitate
dei Cum malos me dis de-
in hoc sum et ita simplices fa-
cti sunt boni inter malos sic
hic potest sequitur sicut malum

int' ligna silvar(um) sic dilectus
meus inter filias etc.

Sz adhuc sumus in p(ri)ma p(ar)te
capituli istius q(uod) e(st) de mutu-
is comendacionibus sponsi (et) spo-
se et laudat hic sponsa spo-
sum a singulari et in attigi-
bili eminentia s(ecundu)m q(uod) supe(r)
o(mn)e illud in quo s(un)t s(ecundu)m q(uod)
vinculi dimati ut glo dicit
sponsa laudata et ad patie-
dum amonita recepta laude
sponsum attulit q(uod) int' opa
li(gn)orum singular(iter) suis emineat
ad intelligentia aut (h)um(ana)m no(n)
q(uod) tangit sponsa t(ri)a p(ri)mo q(ui)s
emineat 2o sup quos emi-
neat 3o in quibus eminet
Quis emineat tang(itur) ubi d(icit)
dilectus sup quos eminet ta(n)-
git ubi dicit int' filias in
quibus eminet tangit ubi d(icit)
sicut malus Quis eu(m) iniq(ui)t
dilectus meus sup quo vo nota
q(uod) dicit orig(enes) q(uod) dilecto qua
dilig(itur) e(st) sine modo et sine
sortio et silencio Sine m(od)o vn(de)
Bernh(ardus) in li(bro) de diligendo deu(m)
causa diligendi deu(m) deus est
ipse modus aut sine m(od)o dilige(re)
hoc et ro(cio) p(er)swadet (qui)a di-
lecto mensura e(st) ad diligibile
Sz diuina bonitas e(st) in mesa-
ra(bilis) ergo dilecto ipius no(n) p(otes)t h(abe)re
modum attendendum tu(m) e(st) q(uod) aliq(ui)s

actus t(em)p(or)ali-d(icitu)r h(abe)re modu(m)
aut s(ecundu)m d(e)t(er)minacone(m) debite
circu(m)stancie aut s(ecundu)m limitacio(n)e(m)
centrie aut s(ecundu)m p(ro)porcione(m) me-
diu(m) int' superfluum et diminu-
p(ri)mo m(od)o o(mn)is actus c(ir)catus
h(abe)t modu(m) 2o m(od)o o(mn)is actus
virtuosus qui e(st) ex debit(is) circu(m)-
stanciis que su(n)t actus 3o m(od)o actus
virtutu(m) cardinaliu(m) actus vo
virtutu(m) theologicar(um) maxime
aut caritat(is) duplex e(st) vnus
exterior in effectu et hic h(abe)t mo-
du(m) quia no(n) d(ebe)t se homo ni-
mis affligere in s(er)uicio dei ex-
terius alt(er) interior in affectu hic
no(n) h(abe)t modu(m) quia mensura(m) acci-
pit ex r(ati)one obi(ec)ti mouentis
sicud deu(m) e(st) que infinita est
io no(n) p(otes)t homo deum nimis
diligere 3o int(er)i(us) q(uod) d(icit) orig(enes) q(uod)
diligendus e(st) deus sine modo
diligendus e(st) eciam sine sortio
q(uod) sic intelligendu(m) e(st) q(uod) nichil
diligere nisi p(ro)pter ip(su)m aliogu(in) ca-
ritas non esset vna virtus q(ui)a
h(ab)itus no(n) distingwunt(ur) penes
distinccione(m) obi(ec)tor(um) materialem
s(ed) formale(m) que attendunt(ur) s(ecundu)m
p(ro)p(ri)am r(ati)o(ne)m obi(ec)ti p(ro)p(ri)a aut r(ati)o
obiecti amor(is) e(st) bonu(m) quod
bonu(m) de eo q(uod) e(st) ad finem d(icitu)r
ex ordine ad finem et sicut sic
et q(uod) e(st) ad finem non h(abe)t
formalem r(ati)o(ne)m in r(ati)one bo-
ni finis sic ro(cio) bonitat(is) ei(us)
q(uod) est ad finem et io caritas

distinguitur penes plura obiec
ta que sunt deus et proximus
et quid quid aliud diligibile est
caritate cum deus sit sicud finis
alia omnia sunt ea que sunt ad
finem / ad hunc deus diligendum
est precipue plenus / Sed est duplex
clamor sicud dicit gregorius / scilicet
clamor operis et clamor locu-
tionis / de clamore operis dicit
idem quod efficacior quia clamor
oris / de clamore oris dicitur in
psalmo laboravi clamans rau-
ce facte sunt fauces mee / utroque clamor
ita intrat centra amore nec
quicumque vero diligit nec bene
operare nec bene laudare desi-
nit eum quem diligit / unde dicit
origenes hic quod habet sponsa mag-
nitudine amoris exceo prodit quod
plenam sibi taciturnitatis circa
laudem sui creatoris imponere non
novit / patet ergo quis sit eminens
quia dilectus / Super quos autem
emineat / ubi invenitur quos tangit
ubi dicitur inter filias ubi glosa
dicit christus precedit omnes sanctos
qui dicuntur filii dei gratia / ipse autem
natura / Huic glose consonat glosa
ambrosii super illo qui predestinatus
est filius dei / dicit volui et revolui
scripturas christum invenio filium ad
optivum in veni / licet etiam nos
persuadere videtur nam adoptacionis
tocius trinitatis est filius autem
non est filius sui ipsius ergo non
potest dici filius adoptivus propter
hoc attendendum est quod de racione ad
optionis duo sunt unum est quod here
ditatis ad quam ab adoptante ei

non competit ex natura / sed ex gratia
secundum est quod ille cui habeat apti
tudinem naturalem / propter primum christo
non convenit adoptari quia ex
natura patris hereditas ei competit
cum sit filius naturalis / propter secundum ad
optari non convenit irrationa
bilibus creaturis / quia respectu
hereditatis eterne nullam habent
habitudinem naturalem / Cum autem rationalis
creatura naturaliter sit capax heredi
tatis eterne / nec eam adipisci
possit nisi per gratiam / ideo cum ei
convenit in filium adoptari / Ipse
ergo eminet super omnes electos
hoc est quod ad hebreos tangens apostolus
dicit / talis decebat ut esset
nobis pontifex / sanctus innocens
immaculatus segregatus a peccatori-
bus et excelsior celis factus / celorum
autem nomine / sicud ibi vult glosa
omnes sancti intelliguntur ipsi nimirum
sunt celi de quibus in psalmo dicitur
celi enarrant gloriam dei / Ex-
celsior ergo celis factus est quia
super omnia eminet qui sanctitate
et gratiam sublimati sunt / et a
terrenis cupiditatibus elevati / Ideo
dicitur sanctus in incarnacione / innocens
in nativitate / immaculatus in conver-
sacione / segregatus a peccatoribus
in passione / excelsior celis in
ascensione / hic est fructus iste
sublimis de quo dicitur ysaias Erit
germen domini in magnificencia
et gloria / fructus terre sublimis
patet ergo eorum dabis super
quos eminet / in quibus
autem supereminet tangit glosa.

quedam sup illo vo sicud ma-
lg. dr. Augentors ador cuius
suavit spirat non e sp abdu
suavis malu aut opti sapo-
re et odoris tale e ut fauces
dulcoc delect et semp prial
teat odoratu ad intelige am
aut istis no q malg accipit
p arboc et p fructu arboris
et de fructu arbore glo. iam
nota intelig. arbor aut hec
excedit omes fructs in alti-
tudine, et utilitate / nam
hyeme fructificat et estate
fructs aut maxe e magitu-
dis sicud testa. hysto sup
prologu biblie ubi imperator
temptans eudochiam uxorem
suam lege zelotipie conci-
tatus dixit p salute meam
malu q tibi misi ubi e que
mecu p cussa mcita e dicens
p salute tua vorari istud
Excedit etia alios fructus
in dulcedine / excedit nichilo
in odore / unde et glo. dicit
hec odore et gustu antecedit
omia ligna silvestria Ex hijs
collige / q xpus antecedit os
scos in altitudine potencie l
latitudine sapie / in utilitate
bonitate / in magitudie mie
in dulcedine consolacois in
desiderio intimeti celest / odor
eni ut dicit phus / confert
desideriu intimeti / Et hec ci
tangit orig / sup isto v bo
dicens ni fallor nichil e q
non repleat in p mu puitate
/ si tte comp dens altitudinem

redemptore cuius potencie nichil
resistit / cuius sapiam nichil
fallit / cuius bonitatem omis
creatura rondalis co participat
q ad ymaginem et similitudinem
eius condita est / cuius miam
omibus presto e / minire ipe
e spes omi finium tre / et i ma-
ri longe Cuius dulcedo qua
parat paupi suo deus sm
illud ps pasti et famu / pro
hic q quo ad compendiu excess-
sus iste ut eminencia in tribus
consistit / in umbra protegente
in fructu reficiente / et odore
demulcente / de primo ps protector
e omi sperancium in se / idem
sub umbra alarum tuarum ro-
tegem Ecca 2o protector e omibus
exquirentibus se in ueritate Zach
2o / Ego ero illi ait dns murus
ignis in circuitu / etia gla ero i
meo eius / de ijo Can. fructus il
lius dulcis gutturi meo prov
et fructus eius preciosior est
cunct opibus / prov xij fructus
iusti lignum uite / de hoc fructu
iusta dicitur sup isto vo fructus
eius dulcis gutturi meo / de
3o in legenda iohis odor
tuus domine ihu mem in me
concupias excitat eternas / dt
go sicud malus int ligna pl
uarum q d. illu anio in quo e
proteccio confortans irascibilem
refeccio pascens conabilem
delectacio demulcens concupis
abilem Unde o aia mea
sponsu despons altissime

nobilitate fecundissime largitate
excellentissime bonitate / a quo
nobiliter / a quo diter / p que
in hēas bonitati inge ihu
xpo / qui altitudie nobilite
pie emiet ut malꝰ / largitate
diffusionis omis boni refiat
ut malꝰ bonitate delectat
ut malus : dicit go Sicut
malꝰ int ligna silvarꝫ / Ite
nō q xpc eminet seu excedit
in sapia quo ad doctrina ulta
tis mugua cum sic locutꝰ e
sō paus ipse sō ꝛc / q satis
bn figuratū e genes xli
ubi dicr q tpe ioseph tata
fuit habudacia tritici ut are
ne maris coequaretur et copia
mensura excederet in potētia
quo admirabilia dine v̄tutis
unde Bndꝰ sup illo vo sup
excelsa statues me dicit so
lus redemptor sup excelsa
statuit / qr q ne aut facultati
ti possibilitate altu et inat
tigible e / hoc eius potentie
nestio qua lege subiugatur
Exn̄ xlii ipe e potens sup
oia opa sua / et mirabilis
potētia ipius in bonitate q
ad diffusionē mie et pietate
gdeu gentes exaltate diu
qntū potest et sr valebit
ad huc / maior e cum omi la
ude / ong / Si audeo dice
no dixisses Sicut malꝰ ꝛc
n inte effluxissent rivuli
sapie te erudientes / opa pa
tie te cofirmates / flum mie

te fertificantes et irrigantes
sine primo despiciunt / sz scdo
curamus / sz trio in eiuscē p
manemus / Desidr sub um
bra illiꝰ q desidaba sedi

/ hic incipit sa ps capli pn
cipal / et sacd deu e sipig
agr hic de beneficiis sponse
collate ab ipo sponso a quo
omne datu optimū / et omne do
nū pfectū descendit / dividr
aut hec sa ps in quatuor
ptes / cū qtuor incomoda
que consecutr peccatorꝫ / n q
peccator e / peccator eni e sine
dino adiutorio ptegente / et e
sine spuali solacio reficiente /
ad hue e sine dilectone ordi
nate / postmo e sz singulite
qtinente / Qd sit sine dino ad
iutorio ptegente expsse dr
Iemie Qs miserebr tui / vl qs
qtristabr sup te / vl qs ibit
ad rogandū p pace tua / tu
eni reliquisti me / dr domin
retrorsū abisti / Qd sit sine
spuali solacio reficiente satis
tangr ubi dicr in psalmo in
psona pccorꝫ / Et dederunt in
escam mea fel / ipsi isti demo
nes · et in siti mea ꝛc / Qd fit
sine dilectone ordinate / dicr
in psº xxxii odio habuerunt me gtl
Qd fit sz singulite qtinete
coqueritr domin Treni dicens
abiecerunt in terrā capita
sa vgines iuda / q expones

r vilitate pmatia in distra
qtinentia tpantia pratat so
brietate / nam frugalitas
e virtꝰ int avaritiā et
prodigalitatē

Greg dicit p capita mentes
accipimus / p terram terreorum
cupiditatem designamus / p virgines
aut iuda steriles patres va
ne laudi deditos intelligimus /
virgines aut capita in terram
subiciunt / qr patres qualicu
deps sui sanctitate in terris no
in veniunt / a fine, cu cupidit
sicut dicit Seneca incipit
cupiditatis / Si aut queratur quare
ista inferior incomoda sequitur p
tatorem / dicendum est quod est conatura
peti / p cum sicut dicit aug
est spiritus in quolibet bono
adherere mutabilibus / Sz mutabilia
in quantum talia / sunt de se ruina / et
io no pnt protegere / cum protegere
importet posse quo ad talem
actum / Item mutabilia no pnt
saluare suscipientes / io no sunt
rem innitenti / cum innitenti
sit fba possibilis saluare susci
pientes / et io non pnt reficere
Item nemo in heret mutabilibus
/ cum in hesio finem importet / et
no iniam ad finem / Sm quod dicitur
finis est alicui rei in herere / pp
se ipsam nisi p amorem inordi
natum / et io peccator qui diligit
no pt diligere nisi dilectione con
fusa / nec dei ordinata Item
hec in hesio no satiat / quod
dam est / et io peccator est sine fru
galitate continente / ptz ergo quod peccator
est sine spuali firmitate / Cuius contrarium
hec quatuor / sponsa agit gratias
de quatuor / primo de protectione
/ et hoc ubi dicit Sub umbra
illius quam desiderabam sedi etc

Secundo de refectione / et hoc ubi dicit
Et fructus eius dulcis gutturi
meo / ad hunc aut ubi dicit
Introduxit me rex in cellam
vinariam / quod ad suaue refec
tionem et cibus et potus pertinet
Tertio agit de ordinata dilectione
et hoc ubi dicit / Ordinauit
in me caritatem / Et iterum ubi
dicit Fulcite me floribus etc
/ Quarto et ultimo quo ad istam psc
agit gratias sponsa de fragilitate
continente / cum de spe dicit beatitudinis
eterne / ubi dicit / leua eius sub
capite meo etc / Et ita innuitur
p ista secundum hunc diuisionem con
sonat virgilii dicto anito mito mi
to sponse tuo amas / qui te
protegit ne fatigeris / qui te
reficit ut delicieris / qui te or
dinat ne vincaris / qui solus
tibi sufficit ne illecta vanis
et caducis requiratur de tuo esse
primo ergo gratias agens de diui
no adiutorio protegente / dicit
Sub umbra illius etc / Ad intel
ligentiam istius nota quod hic tan
guntur tria / primo tangitur qualis
fuit ipsa sponsa protectionem / Secundo tangitur
qualis fuit protegens secundum desi
derium / 3o tangitur qualis fuerit
ipsa protectio secundum conditionem et psu
/ qualis fuit protecta tangitur ubi
dicitur Sedi / sedens enim erat
in quo insinuatur quod no protegit
dominus nisi quiescens / ai uoce
sessionis quies intelligitur
Et ad hoc designandum sponsus
Christus venit sedens super asellum

sedentes. Septimum est cum matti-
bus: factus est repente de celo so-
nus etc. Et infra: Sedit super
singulos eorum etc. Et iterum ipsius
spiritus sancti proprium est protegentem ob-
umbrare quod in glossa tangit
d. Nativitas ihesu ab umbra
incepit et in veritate finitur. Unde
dicitur: Spiritus sanctus superveniet
in te etc. Caute autem dicit sedi
in sedeo ut remedatiam nobis pro-
tectionis et diuturnitatem insinuet.
Quanto enim quis diutius quie-
uit tanto remedatiu et diu-
turnius domus ipsum protegit. Sed
dicat quomodo innuit ergo se sponsa
diu fuisse quietam et in ha-
bitacione protectam ut fiat co-
mensuratio quedam ipsius pro-
tectionis ad tempus quiescentis. Ta-
lis ergo fuit protecta sub ipsius umbra. Secundo
innuitur hic qualis fuit prote-
gens sub umbra desiderii et hoc ubi
dicitur: quem desiderabam q.
d. indignum est me protegi ali-
quo quem numquam desideravi. Ecce car-
nalitatem quam numquam concupivi. Ava-
ritiam quam semper fugi, sed ipse
me protexit quem semper desidera-
vi cuius gustus suavissimus et to-
tus desiderabilis. Tercio innuitur qua-
lis fuit protectio sub tali dilectione
et visu quod erat super omnia.
Caute enim dixit sponsa: sub
umbra, ac si diceret: protectio eius
talis est ut omnes protegere po-
ssit nec tamen protectio finiri
possit vel limitari que utique
defectum nescit. Et postea dicit:

Sub umbra alarum tuarum spera-
bo donec transeat iniquitas q. d.
quamdiu durat pugna iniqui-
tatis huius mundi tamdiu protegere
protegere me potes et vis. Sed
tamen vis protectio sit necessaria quia
iniquitas iam non est. Hoc est
quod dicitur in versu: Quasi aves
volantes in aere proteget dominus
ierusalem. Postea protexit me a con-
ventu malignancium etc. Origenes
manifeste satis insinuat hoc
sponsa protectori suo omnipo-
tentia dicens: Sub umbra eius
quem summa bonitate deo quam
desiderabam et cuius sapientiam
deo sedi. Secundum quod sepius
dictum est: umbra appellatur hic
protectio divina. Nam glossa dicit:
hic introducta in congregationem cele-
stium scriptorum sacerdos etiam sub protectione
sui salvatoris refici et quie-
scere cupit. Notandum ergo hic duos primos
a quibus obumbrat iste
salvator. Secundo quo obumbrat
et tamen umbra sub tuitionis sui
effectus faciet refrigerium contra
ardorem. Nota contra primum quod
duplex est ardor. Est enim ar-
dor carnalis concupiscentie de isto
scriptum est Job xli°: Halitus eius
prunas ardere facit et flamma
de ore eius egreditur, loquitur de dyabo-
lo cuius persuasio carnalem concupiscentiam
eo vehemencius incendit quo
flamma que de eius astucia
egreditur plus illicito calore
induit. Sed non quod dicitur prunas
ardere facit nam illos de luxuria

temptat vehementius / in quibus
naturalis inclinacio et habili-
tas humiditatis invenitur / Item
est ardor inflammatus iracundie
Job xv° nunquid sapiens re-
debit quasi in ventum loquens
et implebit ardore stoma-
chum suum q.d. non / nam secundum
istud plurimi doctrina vel prepara-
ciam nostram et gloria eius in-
qua preter gradi / adhuc est ar-
dor mordax invidie / de quo
prover. xvi° vir impius fodit
malum / et in labiis suis ignis
exardescit / de hoc igne Johe-
lis 2° / ad te domine clamabo
quia ignis comedit speciosa
omnia / amplius est ardor insaci-
abilis avaricie Eccl. xxiii° anima
calida quasi ignis ardens non
extinguetur donec aliquid glu-
ciat. A primo ardore obum-
brat sponsus exemplo castitatis
a secundo exemplo mititatis / a 3° exemplo
benignitatis / a 4to exemplo largitatis
et hec omnia tanguntur Ysa. x-
liii° / Cum transieris inquit
dominus per aquas tecum ero quo
ad primum / et flumina non operi-
ent te quo ad secundum / cum ambu-
laveris in igne non combureris
quo ad 3m / et flamma non
ardebit in te / quo ad 4tum / Er-
go sub umbra illius quem desi-
derabam sedi / quia nec caro
me polluit / nec ira me con-
turbavit / nec invidia corrupit
nec avaricia consumpsit / Et
vere in hiis est sessio quietis

Orig. / Si caste vivis quid aliud
quam homo es / si incontinenter
quid aliud es nisi iumentum irra-
tionale / Nobilis ergo anima tua in
vis quesierit irascibilis autem in
mansuetudine / concupiscibilis in be-
nignitate / largitas postremo secundum
exuberantiam effluxionis est omni-
um virtutum dicitur ornamentum / Sub
hiis ergo quies est tanto suavi-
or quanto securior / Item secundum nota
quod umbrat sponsus iste pote-
ter / preservanter / laboriose / secundum
continuum statum nostrum in hoc mundo
et utiliter contra tyrannidem demo-
nis / potenter contra instabilitatem
hominis / preservanter ut ad amo-
rem suum attingamus / laboriose
et penaliter / ut post hanc vitam
salvemur / utiliter de hiis quatuor
Eccl. xxxiiii° oculi domini super
timentes eum / et quis est iste
dominus protector potentie / circa
primum / firmamentum virtutis circa
secundum / tegumen ardoris / circa 3m
tegmine enim in se suscipit
omnes iniurias anime / ut qui
teguntur ab iniuriis defendun-
tur / obumbraculum meridiani / circa
4m / pro meridiano enim ibi acci-
pitur iudicium futurum / in meri-
diano igitur salvator fit um-
braculum / dum salvandos a dampna-
tionis sua protegit / et ad
salutem eternam perducit. Mat.
Venite benedicti patris mei etc. / Ergo
Sub umbra illius quem desidera-
bam sedi / Nota hic metaphora

arboris / que est quedam arbor in
quam cristus ascendit s. arbor
crucis / De qua dicitur Si exalta-
tus fuero a terra etc / Et est a
arbor de qua descendit / pe
zacheus que est fastigium fa-
tue et mundane dulcedinis / et
quedam sub qua quiescendit de
qua hic Sub umbra illius que-
sier aut xpistus est et proximale
sicut pertactum est / Sequitur
Et fructus eius dulcis gutturi meo

Hic incipit secunda pars secunde partis ca-
pituli Et circa pars ista continet sui
modum pertracte in quo / pastor est
sicut enim pastor est sub divino ad
interiorem protegere / ita est sub spirituali
li fructu reficere / ut tunc dicam
ecce Sub umbra illius etc Con-
sequenter dicitur hic est fructus
eius / Contra sunt et tunc agatur
de refectione per gustum / ad intelli-
gentiam partis huius notandum est
quod hic tanguntur tria circa refec-
tionem / primo res saporis / secundo
tangitur qualitas saporis / 3o
tangitur in mutatum ante sapora-
bili / ita tamen ut continens pro
contento ponatur / Res saporis
tangitur ubi dicitur fructus eius
sapor enim qui est res saporabilis
est obiectum gustus / tangens go
rem saporabilem in se continet
de gustus obiectum dicit / et fruc-
tus eius / Qualitas saporis
tangitur ubi dicitur dulcis sa-
poris Sapor enim istius fructus

vel habeat amaritudinis vel
penalitatis sed suavitatem
infinite dulcedinis In im-
mutatum ante saporabilis tangitur
ubi dicitur Gutturi meo Res
enim saporifera que iungitur
gutturi et humidati salivali
li que est in gutture / ut secun-
dum est ponatur continens pro
contento in mutatur ab ea et
mediate carne spongiosa
que est in superficie lingwe
que est medium intrinsecum red-
dit saporem sensui qui est in
nervo interiori / et inde fit quod
si humiditas salivalis sunt
infecta amaritudine calore
iudicat gustus fructum
vel cibum amarum / quamvis sit
dulcis / et in hoc non fallitur
gustus / qui iudicat naturam
percipit in amaritudine / quia i-
nitate amaritudo est illi / hinc
non ponat eam ubi ponenda
non est / unde non fallitur circa da-
tum / quod est obiectum eius / in hoc
tamen est error quod ponit amari-
tudinem ubi non est quia ponit
eam in fructu cum sit in hu-
miditate salivali infecta quod
non est cognicio fructus / sed de
infectione palati / tangentur
ergo sponsa rem saporabilem
et per quis suavissimum odore
dicit / et fructus eius dulcis

gustui meo Ar° ergo ad ple
nam intelligenciam istorum quod
xpc e arbor et fructus ar
bor quia protegit. fructus
quia reficit Unde dicendum
e quod multiplex est fructus. e cum
fructus premii celestis seu
eterne beatitudinis omne beati
ficabile in homine beatificantis
corpus et animam/ et hic fructus
est dulcedinis infinite diffu
sionis et insatiabilis delecta
tionis/ sine fastidio tamen et certe
iste fructus e dominus ihesus
xpus/ Circa quem nota quatuor primo
mo quod altus e/ secundo quod candidus
3° quod e imputribilis/ 4° quod est
suauis Quod sit altus dicitur
ys. iiii°. In illa die erit germen
domini in magnificencia/ et gloria
et fructus terre sublimis Et
potest intelligi ista dies pro die
ascensionis Tunc enim fuit fructus
terre nostre de quo dicitur in psalmo
dominus dabit benignitatem et terra
nostra etc. Sublimatus e in al
tum. Quod candidus sit hoc luc.
primo Aue inquit angelus
gratia plena etc. Et illa bene
dictus fructus ventris tui
Quod imputribilis sit et incor
ruptibilis hoc apoc. xxii. Ex
utraque parte fluminis lignum
vite per singulos menses red
dens fructum suum Et si ei
ingratum quod est centum in qua
tale adinuento fuit lignum habeat

desiderium eo quod habeat materiali
tem ut est/ et ideo per menses pos
sit designari eo quod habent eter
nam permanenciam quo participat
isto fructu/ quod suauis sit iste
fructus hoc eccli xxiiii° Ego
inquit beata virgo quasi vitis fruc
tificavi suauitatem odoris etc.
Quod altus e non capitur nisi ab hiis
qui eleuati sunt per desiderio
sursum ergo corda habeamus ad
deum quia quod candidus e non ca
pitur nisi a deuotis et non ma
culatis/ Quod imputribilis e non car
pitur nisi a mundis/ quod suauis
e non possidetur nisi a mansuetis
Orig. Da mihi domine fructum
dulcem/ fructum vite dic mee
Altus e/ attolle desiderium/
candidus e purifica obsequium
Imputribilis e purifica affectum
suauis e letifica animam et certe
hunc fructum tangit glo. interli
near. super isto verbo sic dicit per quam
vmbraculum eius protexit me/ fruc
tu eius saturata sum .i. celesti
dulcedine que ipse e. Est ergo
fructus premii celestis/ qui ut
dictum e Est etiam fructus me
riti generalis/ generale autem meri
tum vocatur hic omne opus me
ritorium cuiusque fructus et iste
fructus habet dulcedine acon
dimento caritatis et de isto
dicitur Eccli xxiiii° Qui edunt
me adhuc esurient/ et qui
operantur in me non peccabunt

Ad hoc vero tangitur triplex dicta
operancium Quidam enim operantur
bonum cum difficultate incipien-
tes et isti dicuntur cedere quia in ma-
sticacione labor est / Alii operantur
cum facilitate / et illi dicuntur bibere
quia in bibicione deglucio fa-
cilis est / et hii sunt proficien-
tes qui cum ingressi fuerint
non titubabunt gressus eorum
et currentes non habent offendi-
culum Tercii sunt qui operantur bo-
num cum summa delectacione ex imi-
tacione perfectissimorum / et hii sunt
perfecti / et vere de hiis dicitur quia
non peccabunt et est sensus non pec-
cabunt id est sciencia dulcedine
perfruentur quia nunquam dicit et
plus intelligit / Constat enim
ubi nullum peccatum ibi nulla ama-
ritudo / et ubi summa remocio
apetitus / ibi summa delectacio in
bonis / primum horum non sunt sine
dulcedine / cum dicitur ad hunc
esuriunt Secundi plus non sunt sine
dulcedine / cum dicitur ad hunc
sitiunt Tercii perfecti scilicet plus non
sunt sine dulcedine quia semper
operantur bona et optima racionem
enim boni operis est ut dicit origenes
quod ad ipsius maiorem delectacio
multiplicatur / quod eciam psalmus tangens
dicit In salvacionibus eius letabi-
tur exultans Et iste Christus fruc-
tus principalis comissacionis ipsius
peccatoris et hic est dulcedine
ad accidencia vocalicionis

et etiam de hoc fructu dicit dominus
Johannis xv° Ego vos elegi et
posui vos ut eatis et fructum
afferatis etc / de quo eciam ipse
in Johanne dicit meus cibus est
ut faciam voluntatem patris mei
qui melius est · voluntatem vero pec-
catorum conversionem / venit enim
filius hominis querere et salvum
facere quod perierat Luce xix unde et ait
xv° dicitur Quid est mag volo
et non faciam etc Et quod talis
fructus scilicet peccatorum conversio non
sit sine maxima delectacione
ipsius comissi / Optime tangitur
Math ix° ubi dicitur quod fecit
convivium dominus post sua conver-
sionem / per quod scilicet / quod in conversio
non est sine convivio et delecta-
cione exuberanti voluptatum
plus est fructus scilicet sacramenta-
lis scilicet corpus domini et etiam
de hoc fructu glosa mencionem
facit super isto verbo postquam
inquit umbra eius protexit
me fructu eius saturata
sum / et celesti dulcedine in
corpore suo / de dulcedine ipsius
fructus dicit Ambrosius panis
dulcissime habens omne delecta-
mentum / et omnem suavitatem
saporem sana palatum meum
ut senciam suavitatem tuam sa-
na enim ab omni languore
ut nichil senciam preter te

dulce / ad hunc est fructus e
vangelice pdicationis et hic
q3 dulcedinem infinitam quo
adinvenit et hoc dicit Coll. s.
p venit ad nos sicut et vni
uso mundo et fructificat et
crescit / pter hos fructus et
dulcedines fructus contemplac
tis e fructus quidam qui dicit
fructus bone opinionis / qui
quantam habeat dulcedinem
solus ille novit / qui se bone
fame inter omnes tam bonos
quam malos invenit / de hoc
dicitur Eccl. xxiiij^o Ego quasi
vitis fructificavi suavitatem
odoris / et item xxxix. audite me
divini fructus et quasi rosa pla
tata super rivos aquarum / fruc
tificavi / postremo e fructus
supererogationis / que faciunt
continentes et voluntarij pau
peres et psse obedientes de q
uo dicitur Ezech. xvij. in monte
libani plantabo illud et erumpet in germine
et faciet fructum / de eodem Sap.
iij^o sterilis et non coinquinata
habebit fructum in re a pterit
de quo dicitur Jeremie xvij. Btus vir
qui confidit in domino / et non
in divicijs / et erit quasi lig. quod transplantatur
super aquas
ad hun umit radicem et erit quod ad humorem
folium eius viride / De 3° fructu f ve
obedie claustralium dicitur Joh.
xij. Nisi granum frumenti cadens
et j. Si aut mortuum fuerit
multum fructum affert et cetera

isti sunt de quibus Math. viij^o
dicit Et fructum afferunt in
paciencia Sepe enim hij qui clau
strales vocantur platores im
pio et dnis quantum Sz quo
ad obedientes et pacientes fr
co multiplicem fructum ferunt
nec apparent vacui in conspectu
dei sui et fructus eius Salo
q. p te sola non loquere n
forte quia tu sola plures pe
nas mite suscipis contempla
tivorum activorum et penitencium
quietantium pdicantium doctorum
edificationem / famam supererogaci
onem summa et optima / primus go
fructus dulcis e contemplatis
2us activis 3us penitentibus / 4us
digne communicantibus / 5us pdica
tibus sextus famosissimis / 7us
religiosissimis / et tu sola suscipi
unt omnes hij fructus quia
tui sunt omnes principales
has dulcedines venio quod in
effabile dare e omnes hij tui fruct
omnis eum e ecclesia in felix in
fide catholica congregatorum
congregandorum concordia dicat
ergo et fructus eius dulcis
gutturi meo Sequitur Intro
duxit me rex in cellam vinariam

Iste versiculus pertinet ad sancti
patrem in qua sponsa gratias
agit sponso de solacio spri
tuali refitiete quia hic ont
non e plena refectio nec

no trebit cu venit cstus

omnimoda refectionis delectatio in
tum cibo potus inigatur. Et
ideo postquam egerat de fruc
tu et cibo seu esculento con
sequenter agitur de poculento
dicens / Introduxit me rex in
cellam vinariam. Dicit origenes lo
quendo ad sponsam quoniam pru
dencia tuam secundum quam in nullo
diminuta es et tanto felicior es
quanto fecundius gratias agis
tu cum dixisses de dulcedine
fructus super tale faciete dul
cius non es oblita / de poculo
vini inebriante suavis / huic
consonat glo. d. hec refecto
fructus quante sit dulcedinis
quante quoque virtutis ondit. cum sub
dit. Introduxit me rex in ce
ad intelligentiam istius sic eciam
inprimo supius habitum est / super
illo verbo introduxit me rex
in cellam vinariam suam Nondum
est quod hic tanguntur tria primo
tangitur introducens quia rex
erat / introduxit in qua rex
secundo introducta dum subiungitur
me dicit origenes sponsa et re
gina rex introducit / et regina
introducta est / et astitit secundum psalmum
astitit regina a dextris tuis in
vestitu deaurato circumdata varie
tate. Tercio tangitur locus in quem
introductio facta est / ubi dicitur in
cellam vinariam attendendum
est autem quod sponsa gerit hic tunc
vite personam iubilantis et rap
ti Item personam penitentis co

uisi ad huc gerit personam temp
tatis et post temptaciones
spe glorie associati / et secundum hec
diversificantur. hic exponens
angelos / et multiplicantur celle
vinarie / Primo sponsa gerit
personam iubilantis et rapti
tunc cella vinaria nichil aliud
est quam delectatio inebrians hanc ex
ponens tangit glo. d. quam cito
guttam mei dulcedinis gracie
eius attingit / ita me recre
ata sum et ab amore terrenorum
ad superna translata sencio / ac
si in cellam introducta novo
sui meri odore et poculi in
ebriata sim / et tanguntur hic
tria que sunt de essencia contem
placionis / et primum est formale
ipsius scilicet gracie dulcedo / et hoc
tangitur cum dicitur / quam cito guttam
mei dulcedinis gracie eius at
tingit / nec cum ut dicit origenes
de blandiciis dulcedine
tribulacionis ex gratiam est divine
consolacionis / secundo tangitur effectus
contemplacionis secundum eorum utilitatem
causa finalis / ubi dicit ita me re
creatam spiritu sencio in mediatum
cum effectus bone contemplacionis
est recreacionis interioris hominis
qui ab omnibus terrenis destituitur
et in sola pregustacione ce
lestis dulcedinis recreatur / Tercio
tangitur quod terminus a quo et ad
quem in ipsa contemplacione et hoc
ubi ab amore terrenorum transla
tam me sencio Origenes quam terreis

in hereret in venie non pt nisi
quod dicenis latet et amari
tudine et disposit qui aut in
iubilo e spualis efficit quo
aternis ois nostr per qua fe
licissimam diuisionem rapit et ad
sola celestia eleuatur in quibus
felix aia ab omnibus matia
libus et conditionibus matiarum
seducta et conducta et induc
ta sola sapit sola bibit quae
in fructu inebriato et in cella
vinaria in venit gustato cui
spiritu despicit omnis caro Sic
ergo sponsa gerit hic personam
iubilantis et rapti gerit etiam
personam penitentis et conuersi sic
augustini mathei magdalene quorum
quibus conuenit dicere introduxit
me rex Et sic cella vinaria
e ecclesia sm quod ipsa consistit in
membris fidelibus merito etiam
dicta fraternali gratia reconcilians
et in caritate cum fidelibus
vincens in hoc sensu dicit glo.
cella vinaria est ecclesia vel
collectio gentium que iam diis
christo et predicatione vinum spi
ritale quo eos amore ebrios
facit Et sic tangitur in verbo
premisso tamen primo per que sit
conuersio scilicet per solum deum qui
est in vestimento et in femo
re suo scriptum rex regum et
dominus dominantium Secundo tangitur quid
pertineat ad veram conuersionem scilicet
viuere cum pace in membris
ecclesie quo ad affectum tertio tangitur
quid requiritur ad veram conuersio

per comparationem ad proximum scilicet per
proximum edificatione exemplo et per
dicatione et exemplo bene viuentis
status dicam hoc totum tangit
glo. sic ergo sponsa gerit hic per
sonam penitentis et conuersi Item
loquitur in persona temptati et
post temptationes spe glorie
asseruati tunc cella vinaria e
aura spiritus sancti et pigmentis
dud glo. hic dicit introdu
xit rex intellectum vinarium x
spe glorie adeo me letificauit
ut iam non sentiam seculi dolo
res vel labores Et e intelli
gendum sm orige quod sponsa
hec nequaquam gratias egisset de uino dic
celle vinarie nisi vina cella vina
ria multis vinum conuultipliti
vinea hausisset collecta diuersitas
cum poculi boni sed validi et
optimi diuersitatem delectationum
generat Nota ergo quod quadruplex
e vinea et quelibet aministrat
vinum suum sm genus primum
e religio cuius vinum e obedi
entie districtio de hac vinea
genesis xlix Non auferetur
sceptrum de iuda et dux de
femore eius et infra ligans
ad vineam pullum suum et ad
uitem o fili mei azina sua
per azinam sicut vult glo. sensus
libertas per pullum propria volun
tas designatur hec duo ad vi
neam ligantur quia obie sa
cre religionis stultos eos
non permittit et in domitos

sibi accipit et hij sunt duo af-
fectus immediati regiminis Sc[ilicet]
vinea e[st] fides catholica et
vinum huius mor[um] composicio
s[ecundu]m quem statum fidelium de
hac vinea dic[itu]r ys v° vinea
fca e[st] dilecto meo / et cornu fi-
lio olei et sepivit ea et
lapides collegit ex ea / et pla
tavit eam electam / et turrim
edificavit in medio eius et
torcular extruxit in ea / nos
hec q[ua]tuor faciunt ad p[ro]fectum
mor[um] composicionem diligens
custodia sui / Ecclie ecce sepes
frequens expurgacio vicij p[er]
confessionem / ecce lapides electio
fortitudo et pacia / contra i[m]pul
tus dyabli / ecce turris / labori
osum exercitium bonorum operum
ecce torcular Tercia vinea e[st]
sacra scriptura huius vinum est
vitalis cognitio de hac Job
xxiiij° agrum non suum deme-
tet et vineam eius / et loquit[ur]
de hereticis qui vineam cristi
i[d est] vini veram exp[re]sserunt
et eius fidem non racionabili-
ter violent[er] impugnaverunt / de-
metet .i[d est] devo[ra]verunt / et ad
s[im]plicitatem hereticae timores cusse-
runt hec e[st] vinea p[ro]xima
in ihu cristi / in qua deme[n]s
comede uvas vitatis q[ua]ntum
v[ol]ueris / et q[ua]ntum vos placet
foras aut[em] .i[d est] hereticis nichil
differre / deut[eronomium] xx p[re]cipitur
quia sic in math[eo] dic[itu]r char

grate non sunt disp[er]gende
ante porcos et sanctum canibus
non e[st] dand[um] Quarta vinea
e[st] celestis p[at]rie / huius vinum e[st]
ineffabilis exultacio de hac
vinea p[ro]verb[iorum] xxxi° dic[itu]r co-
sideravit agrum et emit il-
lum / et de fructu manuum suarum
plantavit vineam / ad bibe-
dum p[ri]mum vinum introduxit
contemptus mundi / ideo eum
ad obediendum plene aliorum
p[otes]tate se subicit / nisi is qui
caducas mundi delicias felici
in mutacione p[er]petua salute r[eferens]
plene et v[er]e contempnit sic
dicit greg[orius] / ad bibendum s[ecundu]m
vinum introducit cognicio
sui / quia sicut dicit aug[ustinus]
n[on] in mente racionali p[ri]mum ca-
dat lumen cognicionis sui
nisi quam exuberat for[is] mo-
rum composicio / q[uo]d de est intus
huius p[ro]posicionis co / ad bibendum
t[er]tium vinum introducit diligens
studium / quia sicut dicit orig[enes]
vitas plene cognosci[tu]r / ubi
mens frequens studij solici-
ta occupa[tu]r / nichil e[st] q[uo]d late[re]
possit eum / qui divino studio
se totum occupat / unde etiam
plati eccle[siastici] co[m]parant[ur] duobus
hinnulis gemellis qui pascun-
t[ur] in lilijs .i[d est] in sacris scripturis
donec aspiret dies et incli-
nent[ur] umbre / ad bibendum
q[uar]tum vinum introducit caritas
p[er]severans sicut dicit B[er]n[ardus]
illius celestis p[at]rie gaudia

ineffabilis solus ille percipit
qui dilectum quia diligentibus
e deus toto corde tota mente
tota etia tum non ponit/ s3
omnia tangit Bud3. d. qui sci
obedientie regula minime
percipit/ qui morum suorum com
pom non inmitit/ qui in
studio tepidus invenit/ qui
quasi nullus e in amore/ qui q3
non amat nichil e in amore
ut de vino sponse taceamus
cum divite epulone etiam gutte
carebit aque. Sequitur Ordi
navit in me caritatem etc.

hic ponitur plenitum e incipit
tertia pars huius partis capituli/ et ac
cipitur hec pars contra tertium inco
modum quod scilicet paciebatur in quo/
patet e tertium incomodum quod est
quod patet e sine dilectione ordina
te et ordinata et quod hoc agit
sponsa gratias de benefico caritatis
ordinate ipsi a sponso collato
d. ordinavit in me caritatem
adiutelicet istam patet notandum e
quod hic tria tanguntur primo or
dinator/ secundo ordinatum sive res
ordinata/ 3o forma rei ordina
te in quo e res ordinata sic
res in forma. Ordinator tangitur
ubi dicitur ordinavit. unde super
illo verbo Origenes idem qui fructu
tu refecit quiencumque in cella
vinariam introduxit etiam or
dinavit/ s3 refectio pertinet
ad bonitatem/ introductio ad
potentiam/ ordinatio ad sapientiam
et sic tanguntur tria appropriata tri
bus personis. Nam potencia
attribuitur patri/ sapientia filio/ boni
tas spiritui sancto. quem mira cu
de bonitate et potentia actum e
salvatoris ut sapientia ipsius ubi
innotesceret rite sibi ordinatum
ordinavit pacis sapientiam creatore
rex clamat ordinacio conditor
sic carde cum rerum gratificatione
salvatoris ordinatio manifestat
tangens ergo sponsa ordinatorem
suum dicit ergo ordinavit etc.
et tertie actus iste ordinac sui
conjuge sui loquitur de virtutibus
sui de virtutibus ipse christus e deus
sicud in Job. cum sinem dicitur
numquid coniungere valebis mica
tes stellas pliades aut gira
per pliades que a pluralitate
dicte sunt quia plures sunt vir
tutes et virtutes virtutes quarum
vel quorum ipse solus e ordina
tor qui solus e dator. Secundo
tangitur ordinatum vel res ordi
nata ubi dicit caritatem/ unde
dicit hic Origenes ordinator
christus e/ res ordinata e/ que
cunctis excessit ipsa principua hec
at dignitatem multum tamen ei ex
tanto ordinatore quod e affectus
rite et hoc tangitur ubi dicitur
in me. i. in affectu meo. ita
exponit Origenes unde caritas
e virtus pure affectiva quia sit
pro tanto cum intellectus tri
plex sit est enim intellectus
pure speculativus cum perfecto

e sciencia que pars est nichil
prodest ad virtutes, sicut dicit
in Ethicis. Est etiam intellectus pu-
re practicus et eius perfectio est vir-
tus pure affectiva, sicut caritas
et huius virtutes sunt affective.
Est nichilominus intellectus speculativus
extensivus qui per sui extensionem
fit practicus sicut philosophus dicit et
huius perfectio sunt virtutes qui non
sunt pure cognitive, nec pure
affective, sed quasi medio modo se
habent sicut virtus que est fides
inter theologicas, et prudencia
inter cardinales. Fides enim habet
cognitionem quasi primariam et affec-
tione quasi pro complemento et per-
fectione. Unde dicit Augustinus in
libro de predestinatione sanctorum quod
credere est cognoscere cum assensione
quod dicitur cognoscere tamquam materiale
est ibi assentire vero tamquam for-
male, et ordinans ipsam in genere
virtutis, et hoc est quod dicit Hugo
de sancto Victore, duo sunt in quibus
consistit fides cognitio et af-
fectus. In altero constat quod ipsa
illud est, in altero constat quod ipsa
in illo est, in affectu enim forma
fidei invenitur, in cognitione
materia etc. Ita non est de cari-
tate qua se diligit est ipsa est
virtus pure affectiva. Dicit ergo
ordinatur in me caritatem. Ad in-
telligendum ubi illius plura notanda
sunt. Primo considerandum est numerus
rerum diligendarum. Secundo con-
siderandum est penes quid acci-
piatur ordo caritatis. Tercio vi-
dendum est quare in caritate sit
ordo, et non in fide. Quarto
considerandum est quomodo caritas ordi-
nat ad se ipsum. Sexto quomodo
ad se ad proximum et ad deum.
Considerandum est ergo numerus rerum
diligendarum. Primo circa hoc
nota quod dicit sanctus Augustinus
quod sunt quatuor. Primum est quod super
nos est scilicet deus, quid nos sumus,
quid iuxta est scilicet proximus, quod infra
nos est scilicet corpus. Cuius sufficienciam
sic accipimus. Caritas est via
ducens ad beatitudinem, et ideo
solum illa diligenda sunt
ex caritate, que pertinent ad bea-
titudinem. Hec autem sunt ipse bea-
tificans scilicet deus, et ipsum beati-
ficabile primo et immediate scilicet
anima rationalis, et beatificabile me-
diate altero scilicet corpus humanum. Si-
militer est ipsius diligentibus ut
est proxima illi, et sic tamen quatuor
sunt diligenda ex caritate. Deus
beatificans super nos, corpus
beatificabile pariter infra nos, ipse
ipsorum diligentium nos sumus,
ipsius proximus illis, iuxta nos
est, et sic sunt numerus rerum dilige-
darum et omnibus corpora proximorum
diligenda sunt ex caritate. No-
tandum hic augmentatur nisi sic
corpus proprium videbatur non
esse diligendum per tale institu-
tum ad actum ipsum et ideo ca-
dit sub uno corpus autem
proximi intelligitur pariter

proximi tui est/ visibile sic
ps et io non augmentat nam
et sic quatuor tm diligenda sunt
ex caritate/ Sicut dicit augustinus
Circa idem s. numerum diligen-
dorum considerandum est quod sacra scrip-
tura sive in veteri sive in novo
testamento non tangit nisi tria
s. deum proximum et nos/ ubi
dicit diliges dominum deum tuum
ex toto corde tuo/ et proximum
sicut te tuum ipsum Ratio huius
talis est/ ut dicit Cris/ quia cari-
tas est virtus diriviva amoris
a bono amante in bonum amatum
bonum aut amatum aut est crea-
tum aut increatum Si increatum
hoc tangitur ubi dicitur diliges
dominum deum tuum Si creatum/ aut
est amatum tuum ipsum. amans aliud
et amatum a se/ sic tangitur cum
dicitur sicut te ipsum/ Sed secundum hec
tria tm sunt diligenda Sciendum
aut est non esse contrarietatem inter
bibliam/ et sanctum augustinum/ cum
biblia ponit tria augustinus quatuor
quia nomine proximi secundum biblia
intelligitur tam spiritus qui per se or-
dinabilis est ad beatitudinem/ quam
etiam corpus quod mediante spiritu or-
dinatur ad beatitudinem quod quamvis
de se corruptibile sit/ tamen propter
alterum ordinabile est ad perpetui-
tatem s. racione colligationem/ et
perpetuitate qua scilicet ad etiam
racionalem/ Sciendum est iterum hic
quod circa numerum rerum diligendarum
aug. ponit sex super isto vo
ordinavit in me caritatem

Et primo dominus deum diligere
2o nos/ 3o parentes. 4o filios. 5o
domesticos/ sexto extraneos
Sufficientia istorum sex sic acci-
pienda est sic tenendo quod aug.
non omnes quos ponit vel
tangit qui possunt esse in dilectione
caritati boni Sed solum hos in qui-
bus natura quodammodo inclinat
se racione alicuius convenientie al-
quitatis/ sic aut illa quitatis
esse aut in sola natura/ et sic dili-
gendus est inimicus vel extraneus
aut in natura cum aliqua ap-
proximatione et hec approximatio aut
est per vinculum carnis et tunc ipse
qui diligit aut est descendens
de corpore et sic est filius/ aut a quo
descendit ipse diligens et
est pater/ aut etiam ipse qui diligit
est ipse qui diligitur et tunc est
dilectio sua/ super omnia aut ista
et per omnibus est deus et sumps-
pit aug. ordinem retrograde
nec est aug. contrarius aug. vel
biblie quia aug. non tangit
diversum numerum diligendarum rerum
sed magis ordinem retrogradum
sed etiam quatuor ultima continentur
sub aliis eorum que hic continentur
s. sub hoc quod est proximus/ Sed videndum
deinde est per eius quid accipiatur
ordo dilectionis/ et supponendum
est ordinem esse in caritate duabus
bus racionibus/ quia ubi unum
propter alterum est ibi est ordo/ Sed cari-
tas diligit quodcunque diligit
propter alterum/ quia propter deum. ergo

q tangit cum dr et proximum tuum se

caritas hz ordinez Alia ro est
constat q actus v'tutum vari
ent' sm exigentia obiectorum
Sz obm caritat q e bonu ht
ordinem cu quodda sit melis
alio/ g° et caritas ht ordine
maxime cu actus ab eodem
speciem accipiat et mensuram/ (sd ab eod rez hz ce specificu et mensura virtutis)
Vnde cu actus caritat speciem
recipiat ab obo caritatis/ q
e bonu ab eodem recipiat et
sui mensuram/ Vnde sm dram
boni indilgibili oporz q or- (indilgibilibus)
do sit et dra caritat et ideo
quia non oma diligibilia
equali' participant bonu no
sunt equalit' diligenda Ego
iam dras pz/ q penes proportio
natam bonitatem rez dilige
ndaz prepsionem accipi' ordo/ caritatis
accipi' cui penes specialem
rez diligendaz distinctionem
et io dicit Aug9/ q primo et
pncipal' diligendu e/ q sup nos
e ad Deu q 9sidandu e/ Itez
in caritate sit ordo/ et non in
fide cu transcendens in fide
vnu psupponit aliud/ Sicud
q deus passus e/ psupponit
q incarnatus fuit/ et io vide'
possit q ordo sit in credendis (sd i diligendis)
ppter hoc q vnu diligi' ppter aliud
dici' esse ordo/ et ro dre e/ q
non est simile in credendo et
diligendo · quia ro credendi
non e veritas pma sm se ac
cepta sz ut enunciata sub eq
li vero certitudine in omnibz ac
ticul' est enunciata Bonitas

aut pma sicud dan e non eq
liter ab omnibz diligendis p
ticipata e/ Quarto 9sidandu
e hic/ quo caritas ordinat ad
proximu cu hoc e aut pp effus
inmediatos caritat qui sunt
ordinac' ome ordiabile in ho-
mine Nam sicud dicit Aug9 in
li° de sumo bono/ qui i tribz
consistit ordinato bonorz in
estimando/ in exhibendo/ in
sustinendo/ In estimando bon
de quolz/ in exhibendo benefia
cuilz/ in sustinendo pena p q-
libet/ Primu ordinat affectus
Scdm actiones Tcm induit
vltimas et supmas pfectas
Cum g° caritas oma credat
sperat ut agat oma susti
neat rc/ dicat gerz sup io
vo Nuqua cuiuge' valebis
ad qua caritas stellas ordi
nat et corrigit et ipa firm
amentu et motus ordinata e Er (ad pxim)
go/ ordinauit in me caritatem
q de quolz bonu estime/ et
cuilz benefia exhibea ut pe
nas p quolz libent' sustinea
Quarto attendendu quo cari-
tas ordinat ad se ipm cu
ad hoc facit glo · Gilberti que
dicit sup eplam ad Ephesi
Caritas mqz e actio recti a-
mor/ que no frangi' nego
cio/ nec friget ocio/ nec est
turbulenta · non e maccida
non e temeraria/ non e fugax
non e preceps non e iacens
Ecce ordo caritat/ quo ad se

primo ponit hominem in via recta
quia est acta recta itineris / Scdo
tenet pietatem in agendo quia
non frangitur negotiis / 3o ex-
cludit torporem in dimitten-
do quia non friget ocio / 4o ex
hilarat animum quia non est tur-
bulenta / 5o congaudet proximis
congratulando bonis ipsius quia
non est invida / Sexto quia au-
det audenda et non audet non
audenda quia non est temeraria
Septimo fugit fugienda et
non fugit non fugienda quia
non est fugax / octavo est mo-
deratrix verborum quia non perperam
Nono inflamat et elevat
desiderium quia non est iratus
Sexto videndum est hic quomodo cari-
tas ordinat ad se ad proximum
ad deum / Ad intelligentiam istius
nota quod caritas est radix se-
curitatis lux edificationis summa
perfectionis vinculum sancte societatis
constancia magnitudinis ma-
gnitudinis radix securitatis Augustinus
dilige et fac quid quid vis
lux edificationis Joh. xiiii in
hoc cognoscent etc. Summa per-
fectionis glo. super illo verbo in
canonica Joh. / et caritas eius
in nobis perfecta Incipe diligere
et incipit inte esse deus / ac-
sce in dilectione amplius habita-
do in te deus faciat te perfectum
ut diligas inimicum sicud et
ipse inimicos dilexit / vin-
culum sancte societatis / glo. super
isto vos qui manetis in caritate
celi veritissimi in se habitant

qui continet et qui continetur
habitas in deo scilicet ut contineatis
habitat in te deus scilicet ut contine-
at Constancia magnitudinis Johannes
in Canonica sua / in hoc est /
perfecta caritas dei in nobis ut
fiduciam habeamus in die iudicii
Ex hiis autem ordo caritatis
simpliciter nam radice caritatis
ordinatur homo ad se primum lu-
ce edificationis ad imperfectos
Summa perfectionis ad perfectos
glutinio optime societatis
ad deum. constancia magnitudinis
ad inimicos ad hunc tenendum
est quod caritas est virtus preparatie
inmutabilis ex quo in pictibus ad-
versis inestimabilis prosperis insa-
tiabilis cunctis lex compendii
decor doctrine mensura glorie
Caritas virtus inmutabilis ex
Exo. Ignis in altari meo semper
ardebit quem nutriet sacerdos
subiciens ligna boni exem-
pli per singulos dies Ez.
hec sicud enim nos xl viii dicitur
non sunt super quibus calefiat
nisi fecerit ut sedeant ad eum
In vincibilis adversis infra Cant.
fortis ut mors dilectio ad Ro viii
quis nos separabit a caritate
cristi Inestimabilis prosperis Cant.
vlti.... Si dedit omnem domum suam pro di-
lectione quasi nichil despicit / Insaciabilis cunctis
Johannis primo bo quia manet in
me et ego in eo hic fert fru-
ctum multum / lex compendii quia
xxii in hiis duobus mandatis
universa lex dependet et prophete

decor doctrine i Corinth. xiii
Si linguis hominum loquar et
angelorum. mensura celi. apoc. 2o Sua-
deo tibi emere aurum a me ig-
nitum / dicit ergo ordinavit in me
caritatem / De ordinatore et
de re ordinata et de ordinatione
ista dicta sufficiunt. Est tamen dubi-
um cum ponderet quod dicit in me
et sanctus dicat / dicit ordinavit in
me i. in affectu meo / et ideo
Sciendum est quod ordo caritatis potest
esse duplex unus secundum qualitatem
boni quod desideratur alicui et sic
in effectu non est ordo caritatis
quia omnibus unum bonum optatur
Alio modo secundum extensionem actus
et ordo caritatis attendendus est
et quantum ad effectum equaliter omnibus
s. aliis paribus et ratio est quia
effectus exterior non pertinet ad
caritatem nisi quatenus ex
affectu procedat / in quo primo
est caritatis actus / Unde cum cari-
tas ordinata perhibeatur oportet
quod ordo in effectu observetur et
ex affectu in effectum procedat ita
quod ei qui plus ex affectu diligitur
magis in effectu impendatur
omnibus aliis paribus / Et quia
frequenter illi qui magis diliguntur
ex affectu nostris auxiliis
non indigent / ideo magis provi-
dendum est minus dilectis indigen-
tibus. Circa dilectionem ini-
micorum tenendum est quod affectus
dilectionis est duplex primus

omnipotentie / secundus beneficen-
tie. primo affectu tenemur di-
ligere omnes inimicos ne optemus
eis mala per se sed propter mala in
quantum expedit eis vel ecclesie
vel rei publice forte eciam
pactus optare possumus / af-
fectus beneficentie duplex
est unus est principalis quem
caritas primo et per se elicit
ut optare dilecto spiritualia s.
bona s. per gratiam et per gloriam
Alius secundarius quem caritas secunda-
rio elicit pactus et ideo non
semper tenemur optare bona
temporalia quia non semper expe-
dit dilecto primo modo tenemur
affectu diligere inimicos quia te-
nemur eis optare bona spi-
ritualia / Secundo modo non sed solum ho-
mines devoti diligunt inimicos
ecclesie quia persone ita iniurias
ecclesie optare prospera / secundum ad
temporalia impositionis est ut paci-
dentur in quantum illis ut aliis
potentius esse nociva / dicit ergo
ordinavit in me caritatem
Sequitur Fulcite me floribus
stipate me malis quia a-
more langueo etc.

Iste versiculus pertinet ad tertiam par-
tem etc. pertis capituli in qua agitur
de caritate ordinata et or-
dinatione. Et sicut precedens
versiculus tangit caritatis ordinationem

actiue et passiue sic iste vsi-
culus illud caritatis effectum tan-
git quo ipsa languore psectis
induitur / dicit quia amore
langueo / hic ergo sponsa gerit
psonam subditorum psectorum in
caritate unde antequam acce
damus ad divisionem dicendum est
quod quedam est psectio caritatis
vie una secundum intensionem ut scilicet
huius caritatem pfecte diligat
et intense alia pfectio est secundum
obiecta uel opa quod scilicet ipse dili-
gens psecta opa faciat unam-
quemque habens aut pfectionem du-
plex attendi in caritate una
ni quantum ad esse caritatis secundum
quod est psecta in specie sua et ad hanc
omnes tenentur quia sine hac
non potest esse caritas alia est
psectio caritatis quantum ad bene
esse et in hac pfectione disti-
guendum quia ad pfectionem que est
per intensionem tenetur quis tendere
quamuis non teneatur eam habere
sed ad pfectionem que est secundum obiecta
psecta opa non tenetur simpliciter quis
nec ad eam tendere nec eam
habere sed tenetur in casu ad aliqua
opa pfectionis sicud sicut et
animam ponere pfratribus quantum est
de necessitate salutis quo ad eternam vi-
tam cum tamen quandoque necessa est / ut quando
non potest aliter vitari quin proximus
scandalizetur nisi morte sustin
eamus et sicut loquitur Iohannes vo
si xpc animam suam pro nobis posuit

et nos pfratribus debemus animam
ponere / in hoc igitur versu et de hac
pfectione intelligendum est quod dicit
origenes quod sponsa in hoc loco
gerit psonam pfectorum in cari-
tate loquentium doctores seu
platos / et secundum hoc tanguntur
tria hic primo tangitur quid
requiret subditi a doctoribus
et platis / et sunt duo que re-
quirunt quantumcumque psa sunt uerba
florida et fructus sapida
seu exempla sapida / verba florida
secundum origenem intelliguntur pflo-
res / exempla sapida per mala
punica secundo tangitur hic qui sunt
sunt effectus horum duorum / quia
aut duo fulcire et stipare
et reddenda sunt singulis / quia
verba florida fulciunt / et exempla
sapida stipant / hec duo ta-
guntur cum dicitur fulcite
me floribus stipate me ma-
lis tertio tangitur hic racio re-
quisitionis uel exigencie is-
torum duorum / et tangitur ibi quia
amore langueo et non dicatur
hic languor defectum amoris
sed potius notat pfectionem ipsius
cum tedio et expectacione plenis-
sime et felicissime quietionis
amatis et amati / et secundum hoc
inducte reprehenduntur impsa
subditi / qui non requirunt
verba nec exempla nec psevue
rant cum ea // que hic dun-

de per se intelligi. Dicit ergo
fulcite me floribus glo. lo.
hic etiam in subditis perfectis
ad prelatos pastores q. d. fulci
te me floribus stipate me ma
lis q. d. O vos prelati consola
mini verbis refocillate exemplis
Nota ergo quod verba prelati que
per flores hic intelliguntur
sicud dicitur e debent esse amabi
lia sicut dicitur Eccli xx. Sa
piens in verbis se ipsum amabi
lem facit gratie autem fatuorum
effundentur. Item debent esse in
structoria Eccli xxi° Verba oris
sapientis gratia labia insipien
tis precipitabunt eum. Amplius
debeant esse consolatoria ut ps. xl.
posui verba mea in ore tuo et
in umbra manus mee protexi
te ut plantes celos et fundes terram
et dicas ad Syon populus meus
es tu. Debent esse amabilia ut
colligantur quasi flores instru
ctoria ut decorent sicut flores
consolatoria ut de fructu
eterne remuneracionis assecu
rent ut flores. Dicit ergo quo
ad primam partem tangitur hic
unum eorum quod requirunt perfecti
subditi a prelatis quod est verba
florida et eorum affectus. Dicit
ergo fulcite me floribus. Alg.
Quinque expositioni applau
dens dicit delicata est verba
instructoria exoptas sicut
illius audiens sapiens sapien
tior erit et intelligens guberna
cula possidebit. Ecc. Sicut sicut
sicut statim verba consolatoria
cupis et ideo dicit fulcite me
floribus. Caveant primi docto
res nostri temporis ne odiosi fiant
ne steriles inveniantur aut
muti inveniuntur. Dicit ergo fulci
te me floribus. Sequitur Sti
pate me malis etc.

Hic tangitur secundum quod requirunt
subditi boni et perfecti in caritate
a prelatis scilicet exempla sapida, sicut
fructus sapidum tanguntur eciam
effectus exemplorum bonorum quod est stipa
te. Hoc est confirmate in bono
tamquam racemum. Nota ergo quod fructus
qui requiruntur a prelatis de
bent habere caritate miraculi
tione continuitatis quia cum alie
arbores in estate reddant
fructum, ipsi prelati in hyeme
adversitatis et estate prosperita
tis fructificare debent quod caute
signans sponsa dicit Stipate
me malis id est fructu talis ar
boris qui estate fructificat et
hyeme Jeremie xvii° Beatus
vir qui confidit in domino
et erit dominus fiducia eius et
erit tamquam lignum quod plan
tatum secus decursus aquarum
quod ad humorem mittit radices suas et
non timebit cum venerit estus et erit folium eius
viride et in tempore siccitatis non et solicitum
aliquando desinet facere fructum. Dicit ergo
fructus qui requiruntur a prelatis

folium
desinet

hec quasi caritatem mirabili
rone cotinuit sicut etiam hij
fructus hec efficaciam miradi
rone utilitatis puerbiorum xi°
fructus iusti lignum vite et
hoc etiam cante tangit spo
sa cum dicit stipate me mali
cum poma illa sunt medicina
lia debent micios hij fructus
hec efficacia virtutem confor
tandi rone sanitatis sicut ef
fectum medicine preservative unde
dicit orig quod experimentatores
dicunt fructum talis arboris
preservare corpora contra febres
unde Ezechiel xxxvi° Ego
levavi manum meam ut gen
tes qui in circuitu vestro sunt
obprobrium et confusionem suam
portant vos autem montes israel
ramos vestros expandite ut
germinetis et fructus vestros af
feratis populo meo israel prope
enim est ut veniet domus / sed
ergo fulcite me floribus vel
odoris sicut ante habitum est tan
gitur eo hemis requisitionis
sue exigentie et colorum et
vaporis ubi dicitur amore lan
gueo Et sicut orig triplex
est / tres enim cause sunt circa
quibus profectus in vita ab ubis
bonis et extralibus salutiferis aliarum
arborum / una est ne caritas a
mittatur quia caritas sepe
amittitur sicut dicitur apoc 2°
habeo adversum te pauca quia
caritatem primam reliquisti hec

cum per racionem patet quia quicunque
non potest peccare habet ca. ca. co.
firmatam sed non omnis qui habet ca
ritatem habet liberum arbitrium
confirmatum / ergo aliquis habens cari
tate potest peccare / et constat
quod per peccatum caritas amittitur / ergo
potest caritas amitti ad ergo sic
ita se habeant ne caritas am
mittatur respondendum est una co
firmata et extra la confirmata
que etiam possit amitti ex eo
manifestissime claret quod omnis
forma est in materia proportiona
ta et debite disposita igitur
debita dispositione materie de
struitur et forma sicut debito
temperamento cordis destructo de
sinit in ea esse anima / debita at
dispositio hominis ad gratiam eius
est conversio ex toto corde ad
deum que conversio includit fa
cultatem dispositionis remotam
et propinqua preparatorum / remota
et propinqua inducta simpli
ter gratiam hac facultate de
structa desinit in anima esse
caritas et gratia per omne aut
peccatum mortale predicta dispo
perditur quia peccatum est aversio
ab incommutabili bono et conver
sio ad commutabile bonum / et io
per omne peccatum mortale desinit
in homine esse caritas secunda
causa est quae intendendum est
ubis et extralibus quia nichil pi
clopis amittitur caritate / anima

em caritate amittit^r sem^m omnis
miti et radius mendi sin qua
nullum meritum valet sed caritas
est huiusmodi ut in Cor^o xiii^o sunt ergo
caritas est radius mendi quia
opponitur defectui et constat
quod caritas est huiusmodi ergo ipsa est
radius mendi et sem^m Cura
hoc tenendum est quod sicut in oculo
principium primum et remotum vi
dendi est anima / principium vero p
pinquum potentia visiva Secundum
principium proximum bona dispo
sitio organi et lux Sic
in anima primum et remotum prin
cipium merendi est gratia que po
nit etiam in statu merendi
principium non propinquum sed non
immediatum est habitus cuius
libet virtutis sed principium propin
quum et immediatum est cari
tas sed in hoc scilicet quia sem^m
est voluntatis aqua est principium
totius meriti / et in hoc obi
quod obitum eius est finis vltimus
extrinseca intentione est perfectio to
tius meriti / propter hoc ergo quod nullus pt
periculosius amittit caritatem
in caverendum est ne amittatur quod
melius caveri non potest quam
ut semper feratur oculus ad ex
empla bonorum et audiat ad
verba misterorum / 2a ratio est quod nil
dampnosius amittitur alia in
tentione qua caritas habeat
aut remissione sed torpore et
tedium et iterum paulatim ad
ordinem caritatis amissionem
Oppositum vero illius remissionis

est mecessus fuor caritatis qui
vocatur hic languor / Circa hoc
est notandum quod triplex est languor
Primus est defectus corporis ex in
tensione fuore caritatis et de
hoc loquitur glo. dicit iam sup
dictis confortata ita in amore
dei ardet ut ex nimio amore
languor carnis eveniat
Crescente enim virtute mentis
decrescit fortitudo corporis / Sic
dicit glo. sup illo genesis xxxii^o an- xxxii
gelus tetigit nervum femoris
iacob. et emarcuit Est alius
languor cordis qui vocatur
contemptus temporalium et de isto
glo. loquitur exornato inquit anima amo
rem sponsi se attendit tanto
ab amore temporalium languescit
Est etiam tertius languor
qui vocatur in necessitatibus tribula
tionum sed est languor sanctorum an
gustiis plagas suas que inter
dum acerrime infliguntur ben.
Origenes o si sic languescat homo
unus tristis in spe eterne visionis
ut caro pressa non lasciviat
mundus fallax non involvat
tribulatio utilis eo custodiat
ergo tu eo in tribulatione est deus
et etiam hic quod quidem fulciunt
floribus et stipant malis
quidem venientes faciunt / Sequitur
Leva eius sub capite meo
et dextera illius amplexabitur me

Hic incipit vltima pars huius partis
que sic per hec in est incipit

frugalitate

tenet quantum incomodi peccatori
in quantum peccator est peccator cum
est sine frugalitate continencie quod
quo ad concupiscenciam oculorum que
vocatur avaricia rerum temporali-
um nunquam dicat sufficit
nunquam contentatur sed semper a-
gitatur cupiditate sicut dicit Se-
neca quod a fine cupiditatis
incipit affinitas. Unde Ecclesiastes
v°. avarus non implebitur pe-
cunia et qui amat divicias
non capiet fructum ex eis
quo circa autem sponsa hic gra-
tias de frugalitate ipsam con-
tinente, quia ad temporalia sub
specie et quantitudine acep-
tionis eternorum bonorum dicit
leva eius sub capite meo
etc. Ad intelligenciam autem il-
lorum considerandum est quod hic
tanguntur tria. Primo tangitur
indignitas bonorum temporalium. Secundo
tangitur hic modus et ordo
quo in et quo ordine pos-
sidenda sunt temporalia bona
et utilitas bonorum temporalium.
Tercio et ultimo tangitur digni-
tas felix et digna felici-
tas bonorum eternorum. Indigni-
tas bonorum temporalium, ubi
dicit leva eius plenarum
cum sicut dicit Origenes et
glossa. Signatur bona temporalia
secundum illud Proverbiorum iii° longitu-
do in dextera eius, in sini-
stra autem eius divicie et
gloria. Divicie glorie ab
effectu quia gloriosos faciunt secundum

frugalitate

gloriam mundanam. Et tamen secundum
philosophum de celo et mundo ii
dignior est leva quam dextra
naturaliter secundum eum motum celi quod
ad principium originale na-
turale non situale dignior fit
naturali non situali. Motus autem
celi est dextra in leva quo
ergo leva indignior est dextera
eo quod per levam intelligitur digni-
tas temporalium bonorum. Et secundo
secundum hoc tangitur modus
et ordo quo in et quo ordine
possidere temporalia habere et utili-
tas temporalium, ubi dicitur Sub
capite meo quod prebebit in
sustentacione. Tercio tangitur dignitas
et felicitas eternorum bonorum, ibi
Et dextera illius amplexabitur
me. Tangens primum dicit le-
va eius etc. Et vere comparati-
one eternorum bonorum indignitatem
habent anxiam bona temporalia
eo enim indigna sunt quo de-
formia sunt, et ut hoc plenius fi-
at. Nota quod in leva triplex est
defectus, defectus caloris naturalis
et defectus quantitatis molis et
defectus active sive operative
virtutis. In ea est defectus caloris
naturalis sicut in quolibet membro
sinistri lateris in corpore, ex
eo provenit quod cor cum sit thro-
num et in sinistra parte corporis
iaceat spirat spiritus et calo-
rem naturalem versus latus dex-
trum ex quibus causatur quanti-
tas secundum poreorum possibilita-
tem et hoc non fit circa partem

sinistra pp thonita dispositionem
cordis manet membra sinistri
lateris minora dextris / Et ro
in leua est defectus caloris / pp
eandem rationem est in ea defectus
quantitatis molis / et pp eandem
rationem est in ea defectus actiue
siue operatiue virtutis / virtus n.
actiua siue operatiua principaliter
a spiritibus et calore naturali
deficiente causatur nervus / et
constat quod ex siccitate nervo-
rum et nimietate spirituum causatur
robur virtutis actiue in mem-
bris / pp hanc triplicem defectum
temporalia bona dicuntur esse leua
quia ipsa nec calefaciunt animam
nec magnificant animam / nec
conferunt animae virtutem actiue
non calefaciunt animam vnde super
illo verbo iii Regum i dicitur Rex
David cumque operiretur vestibus
non calefiebat / dicit Gregorius
Temporalia hec bona quamuis vo-
bulo boni dicantur / effectu tamen
bone virtutis carent / nam virtutis
bonum eo quod caritate informatur
et inflammatur animam semper calefa-
cit / bonum autem temporale eo quod in-
frigidat quos nec frequenter
caritate euacuat / vnde rex
David non calefiebat vestibus
que temporalia sunt / que ut dixi
infrigidant / Idem super illo
verbo Job Nonne vestimenta tua calida sunt
si per flatum fuit terra austro / auster
flat quando spiritus fidelium corda
feruebat qui et in vestimenta
calefacte dicitur quia nulla

virtus sine gratia spiritus sancti
accenditur et vbi deest gratia
ibi manet corda frigida / tempora
lia autem non calefaciunt animam
Item nec magnificant animam
vnde Gregorius super illo verbo Luce
xix Et non poterat videre
pre turba / quia statura pusil
lus erat de zacheo dicitur / minor
erat mente quam corpore / quia
illicitis rebus infectus erat
et virtutis quantitate carebat
sola enim virtus animam magnam
facit / et maxime contemptus
temporalium sicut dicitur super illo pro
ad Ro viii quos vocauit il
los et magnificauit. vocauit
ad voluntariam paupertatem
apostolos / et eosdem magnificauit
quia quod pp christum omnia tempora
lia relinquerunt eo super omnes
homines iudices fieri meru-
erunt / temporalia ergo non magnifi
cant animam Item in temporalibus
est defectus actiue siue operatiue vir-
tutis / et maxime illo tempore quo
magis necesse esset saltem spem
actionis siue redemptionis / vel aliquid
alere et de hoc dicitur Eccli 2o
Noli anxius esse in diuitiis in-
iustis nichil enim proderunt in tempore
obductionis proverbiorum xi zelus
et furor dei non parcit in die
vindicte nec acquiescet cuiusquam
precibus / nec accipiet pro redemp-
tione dona plurima / Ezechielis p
pendit quia temporalia non iuuat
quando magis adiutorio opus est
vnde et Naabal carmelus qui

pdimes eat audito quod cont
ipm dauid concitatus eet qui
defficiens et desperans obrigu
it et mortuus e hijs allu
dens Orig dicit hec bona
fortune multos subiacent in
fortuno / nam quo ad ardore
bonorum celestium vel extingunt
vel minuunt / eo etiam infragi
dant quo magnitudine qua omnia
terrena contempnuntur prudicant
eo etiam vinificat quo vsu
infelici reatu / ferunt eo v
tuose agere vel utiliter opinari
vel non permittunt vel impediunt
igitur bona temporalia plena sunt
propter eorum indignitatem dicit glo
leua eius sub capite meo. Ostenditur
tangitur tamen secundum modum et ordo quo
modo et ordine possidenda
sunt bona temporalia / debent n.
esse sub mente / et pre mentem
sicut dicit Augustinus sed illa per
ronis quam circa soli deo cum
que solum oculus eternis intuendis
in herit que et negotiatur de
deo et cum deo premissis intuitionis
Sub mente ergo temporalia debent esse
que hic precaput accipimus ut
nec vero per ea serviat / nec pre se q
rat nec voluntatis situs i
habeat / primum dicit dominus querite
regnum dei et omnia hec ad
dicientur vobis / non ut que
sita vel volita sed collata p
nitate et collata / nam poni
in voluntate e sicut dicit glo.
sup. illud ys. i. principes tui
infideles socii furum omnes di
ligunt munera sequuntur retributiones pri.

pillo non iudicant et causa vi
due non ingreditur ad eos / po
ssidenda sunt autem bona temporalia
quadruplici vtilitate finali primo
mo ad uite adiutorium Secundo
ad pugnationis consolacionem
3o ad fidelitatis signum 4to
ad pietatis exercitium / de primis
duobus dicit glo. sup illo vo
leua eius sub capite meo / tempora
lia dei beneficia quo cum de p
turbationibus aut consolationem qui
este quedam adiuuat in hoc
loco peregrinationis Item alia
glo. Noli aliunde querere requiem
capiti tuo. Si cum leua eius
habere omnia tibi que mea sunt
tribuatur Unde ponitur sup illo
vo Considerate lilia agri dicit
nemo dubitet si sit homo q
debet esse qui ei addicientur i
omnia propter que facta sunt propter homi
nem / et in homine e maior te
perantia et magis de equitate
sum actum / et ideo disposicio hoc
humanum corpus ad nobiliorem
et ad digniorem etiam quam
alia animalia / et ideo recipit ani
mam nobilissimam / vegetabilia
ergo sunt propter sensibilia / et sen
sibilia propter racionalia / et sic omnia
sunt propter hominem tamen creata
qua in creata habet nichil
temporalia ad fidelitatis signum
vel indicium quia sicut dicit
Orig sunt quedam argumenta
sive probationes quibus de
hominibus fidelitas vel infide
litas concluditur nimirum qui

ca bene dispensat fidelis iudicatur
qui male dispensat infidelis
convincitur / Et quod dominus tangit
in evangelio Luce .16. Si in iniqua ma-
mona fideles non fuistis etc.
quando sunt temporalia sufficiat ei
ad pietatis exercitium ut de eis
frequens fiat elemosina pauperibus Sicut
Daniel consilium petens inquit
Daniel ad regem / Elemosinis
redime / et quando hoc exercitium
est frequentius / tanto fit gratia
suavius dicit Bernardus quarto addi-
tur de ... Item detrahitur gratie mor-
tiat quod leva eius sub capi-
te meo etc. sicut dam ... et tan-
gitur dignitatis et felicitatis ga-
bundantissima eternorum bonorum va-
hoc ubi dicit Et dextra illius
amplexabitur me. Ad intelligentiam
istius notandum est quod origenes distin-
guit triplicem dexteram. Est
enim dextera que vocatur dex-
tera adulteri / et est dextera cor-
poris violenti / et dextera spon-
si legittimi / dextera adulteri est
prosperitas mundialis. de hac lo-
quens psalmista ait Consi-
derabam ad dexteram et vide-
bam et non erat qui cognosceret
me / hec dextera amplexabitur
sed amplexando decipit prosperi-
tas mundi in adversitate non
subvenit ut sucurrit. Unde
cum dixisset dominus Consi-
derabam ad dexteram Sub-
iunxit et non erat qui cognos-
ceret me / dextera corporis vi-
olenti est crudelitas dya-
bolica / Crudelitas enim est
et non miseretur / sicut in Jeremia
dicitur. hec amplexatur et ample-
xando subprimit et supprime-
do corrumpit pro dextera ergo
dextera iniquitatis / dextera
sponsi vero legittimi est / Est enim dex-
tera que vocatur gratie reconci-
liantis / et dextera dicit Job .14.
Operi manuum tuarum porriges
dexteram homo que manus
tua plasmavit impetro ex ...
scienti Item est benignitatis
reconciliantis na ... peccatoris
reconciliatorem / unde hic dus
appone consolatorem / et de
ista per hec dicit / me suscepit
dextera tua domine / ad hoc
est dextera sapientie informantis
Nam post reconciliationem peccatoris
et post consolationem contritoris
ne contingat errare in via
morum unde est dominus hec in-
formacio consilium et consolatio
et de hac dextera scriptum est
deuteronomii xxxiii. In dextera eius
ignea lex / et dicitur doctrina
divina lex ignea quia illu-
minat sicut ignis / consolidat
sicut ignis et humiliat inter-
ueando sicut ignis amplius
est dextera largitatis et re-
muneratis de hac intelligitur
quod dicitur dextera illius repleta
est muneribus primo in longi-
tudo eius in dextera illius et
de hac intelligitur quod hic dicitur
Et dextera illius amplexabitur
me bene autem amplexabitur
sponsa sicut dicit virgo amplexus

tailacionem indicat et ideo tamen
sponsa de remuneratione etiam
loquetur tantum se amplexata
commemorat ut daret nobis
intelligere quod nichil remuneracionis
manet in remuneratio incertitu-
tate / de hac dextera dicit glo.
hic dextera illius amplexa-
bitur me futurum subsidium ubi eo
ipse illud tempus quod in vo
et alia glo. dicit super eodem
verbo eternorum promissio me de-
lectat dicit ergo leva eius etc.
Sequitur / Adiuro vos filie
iherusalem per capreas ceruosque camporum
etc. ut non suscitetis ne-
que euigilare faciatis dilectam
quousque ipsa velit etc.

hic fit diuisionem principalem
huius capituli / incipit tercia pars capituli
et patet dum est superius / hic
agitur de dulcedine contempla-
cionis que est supremum beneficium quod
confert pater etc. in via / hec u-
si annexas perfectissimas sup-
mas et vltimas dilectiones / con-
sequentes virtutes dona beatitu-
dines et fructus magnificatiuum
virtutes conseruas et vnitiuas
spiritus tanti tonalis et dei cum
felicis quanto immediatius pre-
dicat Orig. Et quia contem-
placio et actio condiuidunt sta-
tum vite generose alia enim est
vita contemplatiua / ideo de utroque
ex continuatione corporis ad invicem

in tota vita doctrina fiat mani-
festior de utroque hic agitur Sed
primo et principaliter de vita con-
templatiua / Secundario de actiua
De contemplatione agitur ubi dicitur
Adiuro vos. de actiua ubi
dicitur En dilectus meus loquitur
mihi. Sed prima pars subdiuiditur
in duas partes. in quarum prima
agitur de contemplatione ipsa. ibi
Adiuro vos Supra ponuntur
materialia et motiua spiritus
contemplacionis / que sunt incarnacio
filii dei / passio christi et ascensio
ibi vox dilecti mei agens ergo
de contemplatione / dicit sponsus
Adiuro vos etc. Comprehendum
est quod hic tria tanguntur primo
tangitur feruor amoris / et intencio
qua hic sponsus ad contemplationem
Secundo tangitur modus instituendi
dictos informans quo debent se
gerere ad prelatos contemplantes
Tercio tangitur congruitas temporis
transitus a contemplatione ad ac-
tionem primo tangitur feruor quo
hic sponsus ad contemplationem ibi
Adiuro vos hoc probat glo.
quia amabilis pater domino tangitur
fidelis anime pausatio / Sponsus
istis declaratur per capreas
que de longe perspiciunt ve-
natorum pericula Sunt ergo isti hec
qui preuiderunt et predixerunt
pericula gentis sue / per ceruos
qui vadimenta (i. spineta) omnibus
dorso imposita illesi eua-
dunt / Sunt apostoli qui fastu

alia actia

supbie deporto illesi filiam
huius mundi euasiunt Denique
go e adiuro vos p amorem
pphar quorum erat accomi pi
ula puide / et p amorem ap
postolorum / quorum erat i medio
nacionis sue humil conuersati
et ille qui tam diligent ad
iuuauit ad sit adiutatus
fiorem sui amoris ondit ag
num cum placet deo sponse
sue pausatio Et sicut dr virgl
Caritas ordinauit eam ordia
to caritatis ipam langidam
feceat et languor semp
et pausacom indmoat / que
sompnum sponsus tantum da
mit ut ipm adiuratonibus
confirmaret. d. adiuro vos 3o
sicut dum tangit modum insti
tuens subditos quo debeant
se here ad platos contempla
tes / ibi ut non suscitet ei
ptebit m psecutoe / Tercio tan
cognitas opis tuptis aco te
platone ad actoem / ibi neque
enim semp eundum e / s3 eundum
et reuertendum / Sicut in Ezechiele
de aialibus dicitur ibant et reu
tebantur / Et de hoc infra eciam
dicetur / Primo enim tangitur suor
amoris ubi dicitur adiuro vos
Scda admiratoe sicut dr virgl
accipitur platio contemplacois q̄
s. ipa pfertur vite active
in luce ubi dicitur maria opti
mam ptem elegit / Vn nondum
e q̄ in mult pfert Primo

vita qtq̄
actie
qua fini
ais q̄ pacʒ
l deo i mete
incubit

incubuit non pgens purias
mediatas sicut actiua ysidorus
in li° Ethic / actiua uita e
que in opibus iusticie et p
ximi vtilitate conuersat / Con
templatiua aut que vacans
ab omi negocio in sola cari
tate siue dilecone delectat
Item in li° de summo bono
actiua uita mundanis rebus
bn utitur Cotemplatiua vo mu
do renuncians soli deo viue
delectatur Sed quia limpidissimi
in tue cogitacionis li3 obtutus
nec eum e lippa sicut lia que
geminos mens que in contemplacione
oia appetit clare videt / s3
pauciores filios generat / Bernardus
in li° de consideracione contemplo e libe
mens pspicacia inceturorum
spectacula cum admiracione
suspensa Tercio quia hundancio
quiescit. glo. sup luc. x. ma
ria sedet quia contemplatiua
negotiorum tumultibus postposit
optat in xpo ment quiete
frui / Martha stat quia actiua
in laborioso certamine desudat
Quarto quia feliciter iocundat
et hylarescit Vn Gg in mor
maior e contemplatiua merito q̄
actiua quia hec ad usu putis
opis laborat / illa vo sub oc
mtuo ventura requiem iam
pgustat / Quinto quia pfectius
continuatoe pdurat / Vnde glo
sup xxxvi° luc Cotemplatiua
hic incipit et in celesti pira
pficitur / quia amor ignis
hic e qui arde incipit s3 cu

ipm quem amat videbit amplius
in amorem ignescit Et subdit
activa cum corpore deficit quo-
niam in vita eterna panem porrigit
esurienti ubi nemo esurit
Origenes Conversationem tuam audi-
vi domine qua ni fallor spon-
se status causabat et actum
et status optimus actus p-
fectissimus vel invidebis sine
medio te videns sine nubilo
mente quiescens sine tedio de-
te in hylarescens secundum vero alter
preminentia accipiens secundum vero
prius ego exceptum dans suo amore
que secundum sponsum ad contemplacio-
2 nem amore attendens est Hic quod
multi locuti sunt de contempla-
cione modis variis de sponsationibus
Augustinus enim in libro de quantitate
anime ponit septem gradus con-
templacionis quorum quatuor ac-
cipiuntur penes materias diversas
de quibus contemplari contingit
Quintus vero accipitur penes puri-
tatem cordis humani et hic dis-
positivus est dispositione remota
ad veram contemplacionem secundum quod de-
ca hic fit mentio Sextus vero
accipitur penes directionem aspectus
mentis in obiectum contemplacionis et est
dispositivus dispositione propinqua
Septimus vero accipitur penes
execucionem vel unionem ipsius rapti
et illius a quo et ad quem fit
raptus primus gradus secundum eum
animatio 2us sensus 3us ars 4us
virtus quintus tranquillitas Sex-
tus ingressio Septimus adep-
cio ad primum gradum pertinet con-
siderare operationes communes omnibus

arbustis ut vivificatio qua eum
vivificat et plantas et huma-
na corpora secundum potentiam vegetabilem
ad secundum qui vocatur sensus pertinet
considerare operationes communes bru-
tis et hominibus ut sentire et
moveri secundum voluntatem impeditum
ad tertium que ipse vocat artem
pertinet considerare operationes
communes hominibus bonis et malis
ut agros colere et huiusmodi ad
quartum que ipse vocat virtutem
pertinet exercicium in frequentibus
consideracionibus et collacionibus
virtutum quintum ad virtutes in genere
honesti ad quintum pertinet ut
anima sit libera ab omni sequela
culpe et ab omni contagione
et ab omni macula nec inqui-
nari amplius se permittat ad
Sextum pertinet racionem aspectum et
mentem intendere et dirigere in id
quod videndum est ad ultimum pertinet
rapi et in actu contemplacionis con-
sopiri secundum quod dicitur ii Cor. xii
Scio hominem in cristo ihesu sive
in corpore sive extra corpus nescio
deus scit etc. Sic patet quomodo
distinguit Augustinus septem gradus
contemplacionis sed certe non facit ad
propositum nisi dispositive Ricardus vero
de sancto victore distinguit sex species con-
templacionis in libro de consideracione
sed certe ipse loquitur de contemplacione
prout est indivisibilis et adiuncta
potentiis negotiantibus et ope-
rantibus secundum posse sive vim

dicat quod prima species contemplationis est
in ymaginatione secundum non secundum ymaginationem
/ 2a est in ratione secundum non
secundum rationem / 3a est in ratione et secundum
rationem / quarta est supra rationem secundum non
preter rationem / Sexta supra rationem
et preter rationem / in ymaginatione
secundum non secundum ymaginationem / quemadmodum
cum non consentio vel argue
do secundum libera mentis intra discurrit
quo adusque in hac speculationis
genere admiratio mentem
rapit / et hoc est primum genus
contemplationis multum huius materialibus
et minimum discretionis / cum
admiratio subrepat et tolla
to de admiratione non perdat
et est quasi inadvertenter / Secundum
genus est quando corporaque in ymaginatione
versat versamque potentem
ordinem dispositionem et tamen et modum
et utilitatem rimamur et
speculando miramur / Tertium genus
contemplationis est / quando per
rerum visibilium plenum ad rerum
invisibilium speculationem sublevamur
/ Quartum est / quando ea que
ex intelligentia rapimus in consideratione
adducimus / et ex corporum
consideratione in celestium ac supermundanorum
intellectum contemplationem
assurgimus / Quintum est quando ea
ex divina revelatione cognoscimus
que nullus humana ratione potest cognoscere
/ vel sufficit investigare
/ ut sunt ea que pertinent
ad divinitatem naturam / Sextum est
quando anima ex divini luminis irradiatione
illa cognoscit quibus

2a species
est ymaginationem
et 2m
ymaginatio
3a

omnis ratio humana reclamat ut
sunt ea que de sancta trinitate
dicimus credendo / Et ecce nec hic
fit mentio de contemplatione / notandum
tamen est / quod de vera contemplatione
de qua hic fit mentio
et in multis locis sacre scripture
aliter sciendum et loquendum est
Sciendum ergo / quod hic quinque gradus
habet et infimus ipse loquendo
non est gradus secundum status / Secundum
eos autem qui ponunt eum primum
gradum esse nichil aliud est quam
quod status quidam resultans a
summa perfectione vite active / quod
secundum quosdam qui arcem contemplationis
ascendere desiderat / prius necesse est
ut in omni actione perfecte se exerceat
/ Hic sic dictus est ipse loquendo
gradus dici non potest / sed
status quidam resultans a perfectione
vite active / ut putatur ex superius
adiuncta contemplativam Secundum
tertius gradus est recto similiter omnibus
aforinus exterioribus potentibus
admixtoria et collecto corde
secundum augustinum super illo verbo Exodi
cum minasset gregem ad interiora
deserti apparuit ei rubus
ardens etc quod dicitur vadam et
videbo visionem hanc magnam
/ Hic gradum / tangit apostolus 2o
Cor. iiiio / illud quod in presenti
est momentaneum et leve tribulationis
nostre / supra modum in sublimitate
eternum glorie pondus
operabitur in nobis non contemplantibus
nobis ea que videntur
secundum que non videntur / Tertius gradus

e tusitus om ymaginabilium
pp todiciones materiales etiam
detinentes ad ulteriora pperata-
tez ut sunt pondus figura situs
ordo et alie cditiones mate-
riales / et de hoc gradu dicitur Job
xxxix. Nunquid ad preceptum
tuum elevabitur aquila et in ar-
duis ponet nidum suum / Tertius
gradus e tusitus om intelligi-
bilium pp fantasmata et impe-
dientia et retardantia etiam
ad ulteriora pperantem / et de hoc
loquitur Bernardus in libro de contem-
platione sancti super dam e contem-
plato ingenio e perspicax et
liber animi intuitus universis et
nas perspicacitas usque quaque
diffusus / Quartus et ultimus
gradus uniformis fixio intel-
ligentie ois denudate ab omnibus
materiis et materialium cditionibus
ois exceptis omni fantasmatum in
unum fontale prima celestium
gaudiorum / quod e deus trinus et
unus / Sic loquitur de contemplatione
Orig. d. contemplatorem unum et
iubilatorem ... te iudico s
primum te pfecit actio / s ... ab
exterioribus renovatus s ymagi-
nalia felici motu percurras
si rationabilia et intelligibilia
celeri motu pervolas si i primo
vo et summo bono intelligen-
tia tua totam pones / surges
dulce tenuitudine tua nutri-
as bibas ut gaudeas ...
es ut nunquam deficias / Dat go
Adiuro vos filie ierusalem / Se-
quitur ut non suscitetis ac[...]

[illegible] sancti dam e tangitur quos
se [illegible] debeant subditi ad pla-
tos contemplantes et tangit
hic duo primum e quod non e ois
impedienda ibi ut non susci-
tetis / Secundum e quod non e im-
rumpenda ibi neque evigilare
non e impedienda pp mali-
ciam cause qua impeditur quia e
peccatum mortale / quod e non susci-
tetis .i. nolite peccare glo.
ut de nostra culpa nate sit
illos laborare / Item pp pe-
nam que meretur glo. si sub-
diti aliqui peccant pp quod docto-
res a quiete surgere coguntur
no tum pena illius peccati me-
ruit / s. et puniuntur priuge-
tatione doctorum quia qui doctores
celestibus intentos inquieta-
re presumunt et virtutes quas
[illegible] se credebat perdit / Bernardus
multiplicate peccant qui nos a
quiete suscitant primo quidem
quod priuri sunt dum ad inva-
nacta sponsi contempnunt ...
...
nos non peccant qui ad dolo-
re surgimus et eos ad labo-
re corrigimus si ... corrigia
et non magis corrigere ...
tanta e quorundam malicia
ut manum repressa ... maue-
at incorrecta ... ... impri-
sunt dum se ipsos primum ad
quod ... si puniuntur ... ...
pirent nam pp quos surge[...]

cognitur. Ideo inquieti sunt sibi
nequaquam sed ne noceant fratribus, pla-
torem malei, bonorum amulei,
sociorum pastorem, et tunc surge
nolunt per verba sponsi donec
ipsa velit. Circa tamen nota quod
non est continenda contemplatio quin
aliquid in activa doctrina vel eius
dispensetur. glo. super illo verbo Sic-
lilium inter spinas. Maior est
fructus predicationis quam qui-
etis. Maior et generalior, fides sa-
lubris dilatatur quam dicit apostolus
credit sine predicatione dilatata
fortius roboratur. Apostolus Ro-
mano desiderio enim videre vos ut
aliquid gratie spiritualis impartiar
vobis ad confirmandum vos. Videns
o si oculi mei et mee hunc
sompnium caperent que dei filius
sic comedat. Quid hoc nimirum
ni fallor sompnus a strepitu
mundi quiescit anima obliuiscitur
pugne experta fit tristitie
tot cura sollicitudinis non pre-
mitur. Sed ita plene sursum se ra-
pitur ut sui oblita dulcedine
eterna tota inebriatur. Renouatis
admittens beneficia importata ipsa
singulis gratias agit, laudat
cum angelis, tripudiat cum ar-
changelis, cum virtutibus admi-
ratur diuinam virtutem, cum pote-
statibus diuinam potestatem ineffa-
bilem extollit laudibus, cum principa-
tibus principem, cum dominationibus eius
dominum possessorem se gaudet ad-
optatum, cum thronis se dignam
induat ut in eius deus re-
sideat toto mundo disiuncta

cum cherubim cognoscit archa-
na que non licet homini loqui,
cum seraphim ita ardet ut de-
um propter se et se propter deum dili-
gat. Hic amor consumit car-
nem, hic amor attrahit car-
nem, reficit et corroborat hu-
manus est pregustatio vite. Se-
quitur. Vox dilecti mei, venit
saliens in montibus et transi-
liens colles. Similis est dilectus
meus capree hinnuloque ceruorum.
En ipse stat post parietem no-
strum respiciens per fenestras pro-
spiciens per cancellos etc.

Hic incipit tercia pars istius partis
in qua agitur de dulcedine con-
templationis et ponuntur materialia
contemplationis, hic de quibus sicut
de materialibus est ipsa contemplatio que
etiam sunt motiua ad contemplationem
sunt autem hec incarnatio filii dei
passio eius et ascensio. Diuiditur
autem hec pars in tres partes. In quarum
prima agitur de dei incar-
natione, et hec tangitur ubi dicitur
Ecce ille venit. In secunda agitur
de passione, et hec tangitur ubi
dicitur Similis est dilectus meus. In
tertia agitur de resurrectione, et hec
tangitur ubi dicitur En ipse stat
post parietem nostrum etc. Prima
harum subdiuiditur in duas quarum
prima laudat sponsa
sponsum de voce suauissima
hoc ubi dicit Vox dilecti mei.
Secunda laudat sponsum de facto

et hec diffinitio p̄ tres p̄tes
alias sequentes / laudat eum cu
sup sio incarnationis / passionis
et resurrectionis / laudamus go
eum de eo suavissimo et pla
centissimo dicat / vox dilecti
mei glo. supplet hic / hec
e adiuro vos filie ihrlm
hec vox ita sponsam letifi
caverat q̄ eius oblivisci
non poterat / et dicit hic
orig. alloquens sponsam
miror multu quid evenit
forsan astandisti incerta
clamore plena tu dormiens
audire potuisti / sȝ qui ad
tor ɔ reddito q̄ ad contemplan
tibus sua susurria lȝ deus
quibus tanto fortius clamat
quanto maiori efficacia susurrat
sine admiratione quedam
te hec / q̄ habet potens et te
nuisti mentem et quedam
ore dices / vox dilecti mei / no
hec vox e vox letificans
consolans / consolando pas
tens / letificat corporalem / ipam
diligens in viri / ɔsolans irra
sibilem ipam ɔdictus in ar
dore et etiam / pascens ɔcu
piscibilem ipam amplexari
faciens suavissime et optimum
hec ita tangit hic glo. d. gau
indeo consolatoriam eius vocem
audiens ecce letitia / et ɔsola
to et sc̄z in glo. dum eius faciem
non dum video / tu sublevato
ad celum animo aliqua suavitate
fruere p̄ gustu / Ecce pastus
dicit go vox dilecti mei sc̄ p̄ȝ
q̄ primo laudat sponsum de
eo dicens / Ecce venit iste sa
liens etc.

hic secunda dicitur / e laudat spon
sum de sto / et primo de adve
tu in carnem / scīl in incarnatione
p̄ qua dicit / Et ecce iste ve
glo. continuat sc̄ d. quasi qs
quereret unde venit iste dilectus
eius est / hec vox adiuro
vos filie ihrlm / Et subdit ecce
ecce iste venit saliens in montibus
saltus salutis faciens scd̄m dictum
prophetarum qui hic dicuntur montes
quia primo lumine vitale aspe
ctu ad iustitiae perceperunt / Et transiliens
colles .i. p̄ dictus pharizeos su
sitosos ab hoc loco suspicio
tamen q̄ cantat saltu de celo
dedit in virginalem uterum / pro
hic q̄ ad ventum xp̄i in carnem
fuit (advenit) sapue humiliter
dictum eius exinanivit semetipsum
formam servi accipiens sicud dicit
philip. 2o hoc tangit h' glo
d. qui in invisibili e carne in
ducens visitavit nos ɔcum
ad ventum dum erat anteriore
virtute q̄ tangitur ubi dicitur Sa
liens in montibus .i. saltus sa
lutis faciens scd̄m promissiones
prophetarum sicut dictum est / et glo dicit
hic saltum de celo dedit in
virginalem uterum / secundo in p
sepe / de p̄sepio in crucem / de cru

in sepulcrum / de sepulcro rediit
incolumis adhuc ad ventum domini
erat limitate vitalis utilitatis
quo ad finem non quo ad effi
caciam potentie / nam non omnibus
profuit / sed tamen singulis et sal
vandis / et hoc tangitur ubi dicitur
tu ipsi lucens tollens contuentes
cum impleuit bonis et dites
dimisit inanes paulo pro
fuit neroni non profuit / fidelis
inquit apostolus sermo et omni
acceptione dignus / quia xpistus venit
in hunc mundum peccatores saluos
facere quorum primus ego sum
omnium / lego domine scripturam
tuam qua docuisti sponsam
tuam / et in ea invenio humilitatem
tuam et confusionem / iniuria tua et
rancorem / et iniustitia tua et
rapinam in ciuitatem maxima
aqua domini absolui nequeo
tu apostolo tuo clamo / o altitudo
diuitiarum sapientie et scientie dei quam
incomprehensibilia sunt iudicia
eius et inuestigabiles vie
eius dicit / filius est dilectus meus

hic laudat sponsa sponsum
super forti passionis / in quo vi
lissimus reputatus est videmus
eum enim ysa liii. quasi leprosum et
quasi vilissimum / reputauimus eum et
percussum a deo et humiliatum
et ecce propter hanc reputatam vili
tatem. dicit hic sponsa / filius
est dilectus / quia passus est
in carne similitudinem carnis peccati
que caro peccatum proprie
intelligitur / sicut hic glosa. dicit in
assumptione carnis capere con
paratur et quam passio xpisti plena
fuit et virtutibus et miraculis id
eo hic subiungit / similiter
eorum glosa. dicit propter varietatem
virtutum et miraculorum similiter
comparatur / de hoc omnium hunc adve
ntum tuum o domine humiliter decorasti
sti. de superbis propheciis aute
ntasti / ve in mendacium / equitate
iustificasti sed pluribus non pro
fuit crucifixores tui te pec
catorem reputauerunt et crucifixerunt
erunt / quia peccatum non fecisti nec
est inventus in ore tuo dolus
sed quid est ergo o domine tu via
salutis / tu regula virtutis tu
detector vitiorum / tu lux morum
tu summa perfectionis / et ne quid
desit nemo bonus nisi tu. tu
via salutis propter humilitatem. tu
regula virtutis propter veritatem. tu
desit detestator vitiorum / quia
tollens tu ipse lumen / tu lux morum
quia miracula perfecisti tu su
mma perfectionis quia tu virtutibus
splenduisti / et si quis quere
ret ubi est iste dilectus qui sic
venit saliens in montibus qui
sic passus est / et decorus passi
one dicitur est filius est dilectus meus
tractare / subiungit vndens
ex ipse stat per picturam nun
ciis nota hic tanguntur tria
primo gloria perfectionis puritas
nunc perspectate xpisti / tercio tamen
fecunditas diuine eruditionis

ut doctrinal illustrionis glia
dinice resurrectionis / tangitur ubi
dicitur En ipse stat post parietem
nrm. Unde glo. dicit Judutus
parietem nre carnis ita ma-
net in nra natura ut iam
post resurrectionem clausos uideri nos
possit .i. modo est inuisibilis
in nra non glia carne qua ille as-
sumpsit et ibi iacuit infra
parietem in incarnatione Occubuit
in ista parietem in passione / stetit
et stat post parietem in resurrectione et
ascensione / puritas nre pu-
ritatis tangitur ubi dicitur. nrm
glo. .i. nos respicientem sed nam
ci .i. ut nos quem carnem pro
omnibus assumpsit non pro nos
solum / pies cui corpus nrm
est Et corpus quod corrumpitur ag-
grauat animam Beda paries qui
ab eius uisu nos diuidit
mortalitatis conditio est quam
peccando meruimus qui ita con-
diti fuimus ut si non peccaremus
omnes diuinum lumen indefessi
uideremus ad quod intuendum
parati peccatores ad laborem
sub puritati nre pertingit
/ fecunditatis diuine eruditionis
tangitur ubi dicitur / prospiciens
fenestras prospiciens per can-
cellos .i. illuminans fideles doc-
trina aplorum. glo. Sicut sol
intrans per fenestras illuminat
domum / ita xpc exemplo et ammo-
nitione aplorum et prophetarum
nos illuminat / et sicut per can-
cellos .i. per parua foramina
parua lux intrat / sic obscura
cognicio per prophetas / respicit

cum per gratiam custodiendo. glo.
ubi non prospiciat sponsus mors
ascendit Jeremie ix mors
ascendit per fenestras nostras
Respiciat eam copulando in-
mittendo Unde respexit dns
petrum et fleuit amare Au-
gustinus Quare misere uide-
or et non uideo erigor et
iaceo illuminor et occultor Sed
quam miseriam compescor qui
alii cum stante post parietem
stabo cum uidente uidebo cum
illuminante totus in lumine am-
bulabo Scriptum est cum est in lumine
tuo uidebimus lucem Sic ergo
laudat sponsa sponsum de
dicto et facto / de dicto vox di-
lecti mei / de facto incarnationis pas-
sionis resurrectionis et passionis as-
censionis / Ecce iste uenit sa-
liens in montibus Sequitur En
dilectus meus loquitur michi Surge
propera amica mea columba
mea formosa mea et ueni
iam enim hyemps transijt ymber
abijt et recessit flores ap-
paruerunt in terra nra tempus puta-
tionis aduenit vox turturis
audita est in terra nra ficus
protulit grossos suos vinee
florentes odorem dederunt suum

Hic incipit secunda pars tocius partis
et secundum diuisionem supra assignatam
agitur hic de uita actiua secundum
illum actum qui est predicare et
docere fideles qui est nobilissimus
actus uite actiue secundum Jeronimum

Et manifeste determinat^r hic q
dus inspirat chus qui fuit in
contemplacione q felicem tunc
tunc faciat licet no dulcem
de contemplacione ad p dicacom
Et hec inspiracio dic^r hic lo
quela, et tangi^r ubi dic^r En
dilectus meus loquit^r m^i Iusto
tangi^r ipa loquela ibi S^r
ge / in tcio tangi^r necitas et
opportunitas p dicandi ibi iam
em hyemps transijt / q^to et ultio
tangi^r spes p dicacois r ordo
qui ordo d3 ee in p dicatore ibi
Onde m^i faciem tuam. dicat ergo
En dilectus et c^l ubi tangi^r ta
pma aquo fit sermo ibi En
dilectus meus loqui^r Scdo adq
fit sermo ibi / michi sm glo
tangi^r materia sermonis dicat n
glo. sup vo isto michi de pctis
ribus conuitend^l Orig^l allu
dens ipi sermoni dicat gra
tib dicis et accepta mnib ee
dent eloquia p dicatoris r voce
missi / et racione expedicio^l / et
natura hoc e racione in misse in
spiracionis / racione dimisse contem
placionis / et racione natura et ex
pedicionis conuersionis / de pmo
ps audiam q loquat^r in me dns
et^l ij Corinth^l xiij^l an expi
mentu eius queritis qui loquit^r
in me xpus Iob. iij^o quasi
furtiue aur^l mea suscepit ve
nas susurri eius / de s^o inspira
lam pedes meos / de tcio pau
lo dic^r quia plus in lauis p
te ecctum e / dicit g^o En di
lectus meus loquit^r m^i / s^r Sur

ge. hic sermo dom e incipit
s^a particula / et ponit^r hic
ipa loquela dicta / et hec p
ticula continet duo / pmo spons
amonicom ibi Surge ppera
et p^o veni / s^o sponse conue
dacom ibi / columba mea r^l
in amonicoe facit ta monet
surge' pperare / et venie' / In
conuedacone vocat eam ami
cam . columbam . et formosam
dicat g^o surge ppera surge
contemplonis pposicione . surge
a laboc' fatigacois . surge
paupertat^l elacione q sic le
gend^l sit i mnit glo . d . sur
ge i interrumpe contemplom et
labora in acquisicione alio^r
/ uel surge dicit glo . ab amoc'
tenore / ita multi surgunt
pmo . et s^o mo / pauci tcio m^o
ys in^o principes tui infideles
omes diligunt munera unde
q^e qui ad p dicandi se attin
gunt p^i amoc' tpalium illa
qaunt^r eo p dicacionis fructu
no reserunt / quo cor in scalb^9
tpalium recquit^r in necsunt
/ sunt tplia ino surgendi con
sonat Orig^l . d . sup illo vbo
Surge inquit dne / Quid hic
audio dete . redde racom dicti
tui Iubes surge nunquam iacuit
qui in eminecia contemplonis
fuit non re' quo g^o surget
nam amonicoes tue impossi
bilia implicant abs sit dne
/ no iacuit sup omne enim emi
nes eo fuit alter quo nita
solam translatum serimus qui

solius est altissimus. Sed surge iu-
betur apostolus quia nescio qua-
ritatis dignitate dormiebat ut sop-
nu postponeret propter te in spiritalibus
laboraret propter se gloriosam coro-
nandam paupertatem eligens in
predicationis exercitio utilius et
efficatius vigilaret et propter se
et propter peccatores ultimum contenden-
dum. Et ideo surge propera ami-
ca mea. hoc est fratrum quod pertinet
ad amonitionem non sufficiat sur-
gere sed et properare propter tres causas
primo quia tempus breve. secundo quia
messis multa sicut dicitur mathei
x⁰ in fine ubi dicit messis
quidem multa. quia impedimen-
ta multa. tertium illud quod in luca
dicitur quod tria impedimenta sunt
seminis via. spine. et petre. per
viam intelligitur suggestio demo-
num. per spinas amor diviciarum
per petram obstinacio peccatoris.
Unde dicit dominus tre potue-
runt equi in petris vel arare
poterit in bubalis in bubulis (in marg.: vel bobus plerisque)
Origenes vel loquor qui ad offici-
um predicationis est institutus
non sis piger non sis tardus
non queras delitias nec ia-
ceas comodo consopitus tempus
breve est propera plurima sunt
impedimenta scilicet. Et veni. hoc
est quod spectat ad amonitionem g[?]
legendum est vere ad operandum
fideliter veni conversando amica-
biliter veni predicando utiliter
glo. veni ad impendendum proxi-
mis curam salutis per studium

sedule predicationis ut cum ma-
gno comitatu ad nuptias me-
ream recapi q. d. credo te
venturam si vacaveris con-
templatione eciam veni melius per
laborem. Unde Origenes nescio
quo pacto plus importat
operatio veni qua propera
Inveni implicatur opera inclu-
ditur coniunctus amicabiliter et pre-
dicato eo utilior quo predi-
catus peccatori amplius fit con-
formior. scilicet amica mea co-
lumba mea. hic pater tac-
tum est ponitur coniunctio sponse
et caetera nam facilius fa-
cimus quod facere iubemur si facere
iubeamur. Ideo ad hoc Jeronimus
in luca xv ut cum pater familias ro-
garet filium suum seniorem
ut ad convivium intraret quod
filio prodigo revertente factum fu-
erat audivit fili tu semper mecum
es et omnia tua mea sunt dicat
ergo filium laudavit ut ei fa-
cilius acquiesceret. Et ideo colu-
ba mea amica mea et cetera
reddenda sunt singula singulis
Commonitione tria dixerat sur-
ge propera et veni. Inquanta-
tione similiter tria dicit. columba
amica mea formosa. Surge
debes quia amica mea es
properare debes quia columba
mea es. Venire debes quia
formosa mea es. vel ali-
ter surge propera veni. debes sur-
gere quia amica quia te
amavi. debes properare quia

columba mea quia te ditavi
debes venire quia formosa
mea quia lavi te sanguine
meo pro te patiendo iam enim
hyemps transiit Nota hic tan-
gunt*ur* cause nature et optice
per quas predicantur c. prima est
fides admissa ibi iam enim
hyemps transiit glo. congelatio in-
fidelitatis secunda e pax refor-
mata ibi ymber abiit glo.
persecutio item glo. marginal.
Cristus amortuis resurgens
tempestate compressa tranquil-
litatem reddendi tertia causa
e multitudo bonorum ibi flores
apparuerunt glo. non solum per eos
qui desinunt sed etiam obedien-
tes seruunt*ur* alia glo. non faci-
lius predicate eo quod iam
sint conuersi qua prius auelli
adhuc credidat quarta causa est
facilis remissio peccatorum ibi
tempus putationis aduenit et
ita sunt ympinqua dispone
ad germinandum tempus putationis
glo. i. remissionis peccatorum que
vicia amputant*ur* quinta ca-
e presto coadiutorum ibi vox
turturis audita e. vox turtu-
ris primitia e estatis vox
turturis glo. apostolorum uel vox
quorumlibet predicatorum qui pro-
cantu abscessum hyemis et
veris aduentum annunciant
qui prauitu gemitu similem red-
dunt qui pudicitie amatores
sunt qui questum mentiores

fugiunt qui incolatus sui mero-
res sunt et pre plurimisse secun-
de concordia iudeorum conuersorum
et gentilium ibi ficus protulit
grossos suos glo. synagoga
precauit apostolos qui dulcem
cibum credentibus ministraret
vinee glo. i. gentium cum flo-
res floretes glo. ne sic
facile possent corrumpi dede-
runt odorem suum glo. famam
bonam et sancte conuersationis er-
go surge propera veni per fidem
iam receptam per pacem iam
reformatam per fidelium multitudinem
per facilem peccatorum remissionem
per coadiutorum fidelem instan-
tiam per iudeorum quorundam
lune fidei illustrantem et genti-
lium concordiam quasi quis
iam non surget quis non
properabit aut quis non veni-
ret ubi tanta utilitatis insignia
concurrunt que utique quemlibet
doctorem mouere deberent et pur-
tinetur Sequitur Surge amica mea
sponsa mea et veni colum-
ba mea in foraminibus petre
in cauernis materie unde in
facie tua sonat vox tua in
auribus meis vox enim tua
dulcis et facies tua decora

Iste versiculus prius ab illo lo-
co surge amica mea usque
ad illud locum in cauernis ma-
terie e de secunda parte istius in qua

pte agit^r de vita activa quo
ad nobilissimu ipius actum
s. p̄dicac vel doce' que quidz
ps post dcm̄ e in an̄ h̄itis q̄
tinet loquelam ipius spōsi
que et supius divisa e in a
monitom et gmendacoz / et
quia eadem e cu illa sic
illa gtinet duo / ita et ista
amoitom ibi surge et veni
gmedacom ibi amica mea vel
Replicat ḡo q supius dixe
rat / Cuius aut replicaconis
tres sut ce / prima e ad surge
dum in vitacio plenissima ex
posicio / licet cu supius am
monuerit ad surgendu tn̄ cāz
surgendi an monitoz no ex
posuerat / s3 post nec cant
sicud dicat Orig' assponsi ce
bu digeste plene q3 decete
pp amonicom reteca / et pp
sapore quo pausaverat ad
hespom / Cui aut quia p vo
cem sponsi excitanda fuit
et causas surgendi et plene
digendi iterum audire debuit
surge / ca s^a e pp seriii spō
si ctissima expssiom / eo cu
quo no semel s3 bis vel se
pius ad surgendu amonuit
sum suu et voluntate seri
osam vigilant' expssit / na
plati^q sepius dicunt et imple
ri diligentissime volut / s3 a
ta e / q3 ad officiu p̄dicatoris
surgendu e corde et corpe
corde p rectum intencom / cor

pe p corpalem excitacom
i sic suscitat amicu tuu / in va
lua litt. festina discurre su
scita amicu tuu tangit^r aut
duo in v̄bo pposito / primo tan^r
qualis debeat ee p̄dicator q^o
ad vite statu / s^o tangi^r qual
debeat esse quo ad meditaconis
studiu / t̄cium tangi^r ubi dica^r
amica mea columba mea spō
sa mea. / Quarta tangi^r ubi d^r
in foraminibus petre in cavernis
materie. / Dz ḡo p̄dicator esse
amicus p unitatem voluntatis
conformatoz / p cōtinua fami
liaritatem et psecutoris revela
com Orig' Si intellexis meq
quis divino lume secluso fan
tasiate pfecte illustrat' ex
^ubis iste capio q verus p̄di
cator pelle dz q deus velit
ita abstrahi ab omni elon
gante et elongacionis sequel
la a primo fonte vitis ut ppi
haurire sibi liceat rivulos
secretissime familiaritatis / iste ita
se mete totum deo suo ex
ponere ut libeat deo suo qui
nudos h3 oculos ipum non
sine pcipuis delectacoibus in
tueri iuxta illud qū pulcra sunt
oculi tui domine / et respicere
a dnique no po^t / dz insup p̄di
cator ee sposa p cogitacionis
mundiciam / p v̄borum honestatem
p virtuosam q3 opacom / de p^o
p verbior qui diligit cordis mu
diciam pp g̃ciam labiorum h3
amicu regem / de s^o Ecci
ego os regis observabo et pcep

q̃ntus

Ad iusticiam dei / de hoc dicitur
xv qui operatur iusticiam exal-
tabitur. Ecclesiastici 4° loquens que
decent sanam doctrinam. Item
plato si virtus mentis oculis
conspiceretur in miros de se spe-
ctantium excitaret amores
Dicit preterea predicator esse colum-
bam propter suam simplicitatem propter
caritatem discretionem propter humilitatem
fecunditatem glo. fovens in nido
pullos in spiritu sancto in superce-
lis ergo debet esse predicator pro-
nite status amictus specio-
sus columbam vel amictus per
comparacionem ad deum per fa-
miliaritatem / speciosus per com-
paracionem ad proximum propter fame
claritatem / columbam per compara-
cionem ad se ipsum / ut in se ipso
sit simplex. Sed quia simplici-
tas est cor (?) totius lucis inte-
rioris sed ideo istud Si oculus tuus
simplex fuerit / totum corpus
tuum lucidum erit / et sed quia
simplicitas est indivisa uni-
tas. Unde Seneca dicitur Sim-
plicitas sectionem (?) non patitur
dum a corde os non discre-
pat nec opus oris reclamat. Ec
tangitur hic qualis debet esse predi-
cator premeditacionis studium
precipuum / hoc tangitur ubi dici-
tur in foraminibus petre etc. Debet
enim frequentas et studiositas
sue meditaciones de passione
Christi unde glo. Qui exercitat
in vulneribus Christi / est sedet
et nidificat / ut in passione

eius spem salutis sue ponit
et per hoc ab insidiis accipi-
tris id est dyaboli securus confi-
dit et in eisdem alios gi-
gnit / et in cavernis macerie
id est in vulneribus lateris Christi si-
cut enim maceries est congeri-
es lapidum sine cimento / ita
post mortem Christi corpus eius
materia fuit / quia anima que
corpus continet ne corruat
defuit / discedente enim anima
[illegible] quietem desiderans
o anima si securitatem affectas
si fecunditatem amas assu-
mas pennas sicut columbe
et volans nidifica in vulne-
ribus ihesu Christi nusquam quies
gratior / nusquam fecunditas uti-
lior ibi nimirum [illegible] pre-
dictis divitibus qua non
habent ubi caput suum recli-
narent / quid iracundus / quia
pacis ovis ad occisionem duc-
tus / quid invidus / quia cla-
mavit pater ignosce illis / quid
accidiosus quia accelerant ut
pateretur / quid avarus quia
nudus crucifixus est / quid gulo-
sus quia potatus est aceto / quid
luxuriosus / quia [illegible] tamquam
testa virtus mea. Sequitur
Ostende michi etc.

Hic sicut dicitur tanguntur
duo modi predicandi vel do-
cendi / et dividitur hec particula
in duas partes prima continet

sponsi amonitom / s[ecund]a 9tinet
causam amonitonis p[ri]ma
incipit ubi dicit[ur] Ostende m[ich]i
faciem tuam. S[e]c[un]da ibi Sonet
vox tua. P[ri]ma 9tinet duo
p[ri]mo petit s[ecund]i faciem ostendi
s[ecund]o audire vocem ibi Sonat
vox tua. S[e]c[un]da similit[er] duo
9tinet / p[ri]mo determinat quare
petit vocem tuam / s[ecund]o quare
faciem / dicit [er]go Ostende michi
faciem tuam. glo. ostende duo
facies rect[e] op[er]ando ut cum
videt d[omin]us r[ati]o non approbat in
rem op[er]is / s[ecund]m q[uo]d q[uo]d (?) s[e]c[un]dum
rectitudo importat tria / bonam
intentionem / debitam discretionem
p[er]seueratem 9tinuationem. de
p[ri]mo p[ro]u[erbiorum] xxi[o] Omnis via
vi[ri] recta sibi videtur appen-
dit aut[em] corda d[omin]us / approbat ut
indicat op[er]is / in cord[e] p[ri]mo
s[ecund]m intencionem cordis / de s[ecund]o
p[ro]u[erbiorum] iii[o] non emuleris hominem
iniustum / nec imiteris vias
eius et s[equitur]. Et cu[m] simplicibus
s[er]mo eius / de 3[o] p[ro]u[erbiorum] iii[o] dirige
s[emi]tas (?) semitas pedibus tuis
/ et omnes vie tue stabilient[ur]
ne declines / neq[ue] ad dexteram
neq[ue] ad sinistram / auerte pedem
tuum a malo / vias enim que
a dextris sunt novit dominus
/ p[er]uerse v[er]o s[un]t que a sinistris
dicat [er]go ostende m[ich]i faciem tuam.
ita ut opi tuo non desit
bona intentio / opi tuo as-
sit gubernans discretio / opi
tuo concedat p[er]seuerancia

continuacio. glo. michi qui
intima p[ro]spicio. tue faciei
tua ostendi est[er]ius tu ad uti-
litatem proximor[um] bonam
intencionem tuam desidero v[er]o
q[uo]d facies ista ostendenda est
domino ut hic ostendenda est
et proximo s[ecund]m illud sic lu-
ceat lux v[est]ra cor[am] hominib[us]
ut videant vel abscondenda
e dyabolo math[ei] v[i] te aut[em]
faciente elemosinam nesciat si-
nistra tua quid faciat dex-
tera tua / ut sit elemosina tua
in abscondito. Item v[er]o q[uo]d
facies boni op[er]is ostendenda
e deo / quia e adeo glo. Osten-
de michi faciem tuam. n[on] ali-
enam / s[ed] qua ego feci. Item
quia ornata adeo glo. nec
dum h[abe]t fiduciam ut reue-
lata facie gl[ori]am domini
contemple[tur] / s[ed] quia iam ornata
e ostende m[ich]i faciem tuam. Item
q[uo]d remunerat[ur] adeo bonor[um]
cum labore glorie (?) et fructu
dicat [er]go ostende michi faciem
tuam quam feci / quam ornaui
quam remunerare locupletis-
sime cogitaui feci in qua
graciam infundendo / ornaui p[er]
s[er]m adiuuando remunera-
bo gl[ori]am conferendo sequit[ur]
Sonat vox tua in auribus
meis glo. vox p[re]dicationis
sonet alte clare ordinate
alte p[ro]p[ter] despectum / clare p[ro]p[ter]
utilitatem. ordinate p[ro]p[ter] discretionem

q. d. pdica exinterius de pde-
iio pdica exordinato aio p-
dica vitat, vo qui sine de
sidio pdicat et si ex libris q
plurim didicit vix dicat tm q
etiam e qp dicit non edificat
tabore cum fastidiu solet fre-
quentia generare / Qui sine discre
one loquitur frequens e ut eo
amplius alios putat quo in se ullo
discrecionis ordine solidari co
neniet vlli que sciat de ps
ipe. Jn auribus meis / auree
si mas mia dni relaxas
delicta et potencia i bona
ope confortas / No hic quo-
rundam pdicatio sonat tm
in auribus suis / quia quod
dicunt tm eis placent / Bnd
laudabilior e in voce dnus
sibi quisqz non placet. in eo
qp loquitur cor ardula si
cut / aliorum qp pdicatio sonat
tm in auribus cordis sic qui
pdicant pp favorem hum
Bnd o quociens in vana
glia pripe nitur fructum
pdicacionis dum ab audito
ribus laudē expecto / et si for-
te mc laudare deferunt la
udem diligentur audire cu-
piens si no laudor confundor
si laudor extollor / deniqz
ut totum ascribatur laudi vae
hos indicens non intelligere q
non laudant ipe reprehende
bit / alios reprehendo / Sunt
et tm quorum vox sonat in
auribus dei tm / et hi dicat

Sonet vox tua in auribus me
is. no tuis non honorem sz meis
glo. meis x non alienis x
mee dilectioni no alicui ter-
reni rei et vocem et opus
extende / Vox enim tua dul
glo. qp laudem dei cogitat
nota qp vox pdicatoris boni
e dulcis allocutio quia a
dulci corde procedit Jacob.
iii° Nunquid fons de eodem
foramine dulcem et amaram
aquam emanat nunqz pt fi
cus vuas aut vitis ficus
pducere Ecci xxxviii° Opus
meus sup mel dulcis / Jte
amatia qp adulci deo Sap
xvi° panem de celo pancem
pstitisti eis / sine labore
omne delectamentum hntem / et
omnis saporis suavitatem
substancia enim tua quam i filios
hes ostendisti et serviens vn
cuiusqz voluntati / ad quod quis
qz volebat convertebatur / j. pe
ii° Si tn gustastis qm dulcis
e dns / Jtem a modo ut for
Johel iii° Jn die illa stilla-
bunt montes dulcedinem et col
les fluent lac et mel et pu
xvi° Qui sapiens corde ap
pellabitur prudens et qui dul
cis e eloquio maiora re-
cipiet Jtem afine qp pdu
cit ad dulcedinem etiam
pu xxiiii° Comede fili
mel qp bonum e / et favum

dulcem gutturi tuo / sic est
doctrina sapientie anime tue que
cum inveneris habebis in no. et
spes tua non peribit / dicit
ergo vox tua dulcis quia de
dulci corde / vox tua dulcis
quia de re dulci. vox tua
dulcis in modulatione vox
tua dulcis in remuneratione
Et facies tua decora. glo.
faciem talem requiro quia
talis facies est nita que ad vi
dendam faciem satis agit
Nota ergo quod triplex est faci
es. Est enim facies quam inve
de qua hic est facies qua
venerantur de qua est hic
de utraque apostolus nos autem re
velata facie gloriam domini
speculantes / in eadem yma
ginem transformamur a clari
tate in claritatem tamquam
a domini spiritu .2. Cor. iii. Et est
facies qua deturpatur. x. parum
bin glo. sup isto vo. unde
in faciem tuam. glo. non
alienam Ezechiel non assuas
faciem contra faciem / tuam
nec adversus amicum tuum
ad partem prima est decora secunda
gloria decori / 2a ignorantia
turpitudinis / sequitur Capi
te nos vulpeculas que
demoliuntur vineas vi
nea nostra floruit vel

Actiuum est supplemus deminutus
que medicationibus sponsi et spo
se / in prima parte capituli de bin
fuis exhibitum sponse / in
secunda parte que dulcedine contem
plationis et perfectione actio
3a tertia parte de conquestate temporis
et contemplationis / modo venit
quarta pars in qua iubentur
heretici capi / qui sicut supra
dictum est per eos tota dulcedo
contemplationis et perfectionem exerci
tium actionis in radice sua
hoc est in fide putatur / et de
struitur / et ideo capi hic iube
tur ne bonorum profectus sive
contemplatorum / sive actiorum
aut impediatur aut destruatur
et sunt verba sponsi loquen
tis ad prelatos et ad predica
tores / ad intelligentiam autem
huius partis notandum est quod hic
tria tanguntur primo iubentur
heretici capi ubi dicitur Capite
vos / secundo ne innocentes le
dantur. heretici capiendi de
scribuntur ubi dicitur vulpe
culas parvulas que demo
liuntur vineas / tertio ponitur
causa captivitatis eorum scilicet quare
capiendi sunt. que est flo
ritio vinee et hoc tangitur
ubi dicitur nam vinea nostra
floruit primo ergo iubentur
heretici capi ubi dicitur capi
te vos / Sed queritur quare
dicit vos et non michi
et videtur quod potius debuit

dicere michi quam nobis vineam vi
nea dequa hic fit mencio est
sponsi et non sponse secundum id
ys. v. Vinea facta est dilecto meo
loquitur propheta de filio ergo [pocius] debu
it dicere michi quam nobis
ad hoc vendit Wilhelmus super
eodem loco dicit vide quam
specialiter loquitur deus qui speci-
aliter non habet potuit dicere michi
sed maluit dicere nobis consor-
tio delectatus et largitatem ama
ris viri amor singularis [pl]
nescitur dignacione dulcis
affectu potius suasu efficacis
quibus amore violencia trium
phat de deo amor amoris
cuius plenitudo effusa est cuius al
titudo adequata est cuius singu
laritas associata est hoc est
ergo quod quia potius dixit
nobis quam michi ut daretur
nobis [noticia] eius humilitatis socialis
qui se socium nostrum reputa-
bat et in veritate nostri sit
racione veritatis et dulcis racione
pietatis et propter familiaris re-
bonitatis et in hiis omnibus
singularissimus Sicut in Math
[19] xxiiij° dicitur non est discipulus
super magistrum neque servus super
dominum suum etc. Et si patrem
familias in belzebub voca
verint etc. ad hunc quidem
quorum dicat capite ad in
cuius dicat sinite utraque cresce-
re usque ad messem constat

quod ibi de tritico et zizania
mencio fiat Ergo ergo permittendi
sunt heretici et cresceri quos
iubentur hic capi ad hoc ut ru
dendum est distinguendo aut
species est de conversacione corporis et
sic permittendi sunt vivere ac
cepta ab eis sufficienti cau
cione de fidei cultu catholice
cum penis eciam institucionem
post recepcionem eorum ab ecclesia
et ad eciam veritate Et in
hoc dicit Jeronimus Ergo permittendi
sunt crescere et vivere aut non
est species conversacionis corporis et
iubentur capi et in hoc secundum
dicit glosa apprehendite et de
bilitate et hoc est quod tangit
glosa marginalis quia non suffi
cit nobis vitam nostram aliis in
exemplum proponere et predica
cionem bona facere nisi eciam
errantes corrigamus et infir
mos ab insidiis defendamus
et ideo hic recte subditur Ca
pite nobis id est vobis et michi in
hoc ministeriis in hoc vos
remunerabo ad hoc enim facte
sunt leges ut humano metu
corporis cohercetur audacia Tu
tamen sit inter improbos innocencia
dicat ergo Capite nobis Sed quo
capiendi sunt retibus sagit
tis et canibus retibus id est sen
tenciis sacrarum scripturarum sa
gittis id est persecucione bonorum ex
emplorum Canibus id est sagacitate
disputacionum subtilium doctorum

Si nec̄e ē cum hetico confer̄e in-
gl exemplis qua sptauis i
sstenuj ē sptuare inimic̄
vsu nisi admodu subtili ul
lo ui vincaunt dicat go Capi
te nob· aquibus se latent
absondunt quos fallacr de-
cipiunt quor correctoes no
admittunt depmis duobz
dicat go glo· Vulpes i fone
is absondunt quo ad pim
et cū apparuerint in ēp itine-
ribus rectis curunt sic he-
tici ecce· Bm· de tris dicat
aug probatio ē q mag
eligunt arridi qua corrigi
sic go pmo hetici iubent
capi ubi dic Capite nob
Sequitur wlpeculas puulas
que demoliuntur vineas

hic scdo dō ē describunt
hetici ut sciar qui debeant ca-
pi describunt aut dupli-
pmo aqualite uite quo ad
se 2° quo adampno seu no-
cumento aliorum quo ad alos
pp pmu dic· wlpeculas puu-
las glo ·i· scismaticos et he-
ticos qui dnr wlpes quia
callidi fedi et indomiti puu-
li ·i· spe humilitatis fictione
decepti doli suspicione vi-
litatis vitate· de 2° glo p
uas ·i· in ipo initio scitudie
ne maiores effecte amplius
nocerent· de pmo glo· p
uas quia humiles se fingunt
de tris Orig puule sunt quia
viles sunt que demoliuntur vi
neas glo· pricipia faciunt
·i· suspiciones demoliuntur vi
neas sca scripture exposi-
tione ul pestifera quasi de
hetica predicatione Sz quilm-
quac dicat impli vineas
et postea in singlari nam
vinea nra floruit ad hoc
vndetur q ecclia et si p status
et religiones distincta sit
et cone disticcionis et diuer-
sitate religionum pluralitas hcat
locu vna tn ē vno cultu
plures tn maiori ul mioni
intensione cultus dicat go
que demoliuntur vineas hec
vsque go hitum ē de descrip-
tione heticor et 2m status
et dampnum eor sequitur nam
vinea nra floruit hic tan-
git causa nocendi heticor
et cause dat hic intelligi q
hetici ibi maxime sunt nocui
ubi sunt salutis initia in si
plicibus et incipientibus q
illi dnr florere qui incipiunt
bona opa facere Job· xv· le-
detur q vinea in pmo flore
suo Dicitur go quac pmo
non faciat mencio de gdicoe
vineare 2m tempus ut dicit
demoliuntur vineas florentes
et fructificantes et plia
hic aut facit mencio de flo·

Capite nobis que demoliuntur
vineas de qo wlpes
puulas glo

ratione cui dicit vinea vinea
mea floruit. Ad hoc videlicet
origenes et dicit quod de nominibus
et magistris maior est ec
clesiasticis. Unde status inci
piencium quia de facili turba
tur et ideo sit in eis sicut de
florenti vinea nec diu fruc
tificanti quia leticie aut michi
uel parum profecit impositus. Propter
hoc timet et perturbat ut
frequencius neophitos eo facili
us quo in eis est resistencia
debilior. Dicit ergo vinea vinea
mea diu exoptata studiose
plantata laboriose exculta
floruit odoriferi fidei suscep
tione venenosi pravitatis exci
tatione bone fame utili diffusio
ne. Sequitur dilectus meus michi
et ego illi qui pascitur inter
lilia donec aspiret dies et
inclinentur umbre. Revertere
similis esto dilecte mi capree
hynnuloque ceruorum super montes bethel.

Hic incipit ultima pars capituli
in qua agitur de studio contempla
tione inherentis prelati capere
ditos et qui non possunt cognos
ci nisi a sapientibus quia tactum
est supra sapiencia autem hic per stu
dium fiat supplicate. Ideo hic in fine
commendatur studium ubi dicitur dilec
tus meus michi et ego illi. Et
dividitur illa pars in duas partes.
In prima parte determinatur quibus
causis per studium sit insistendum.
Secundo determinatur quod sciencia non solum
acquiritur per studium verum eciam
per devotam oracionem. De studio
agitur in primo versiculo ubi dicitur
Dilectus meus michi et ego il
li. Oratio ponitur in secundo versi
culo ubi dicitur revertere. Dicit ergo
dilectus meus michi exponen
dum est sic. Dilectus meus michi
precipit tamquam superior prelatus
et ego illi obediam. Et capi
am illas ut scilicet sponsa im
ponat prelatorum sapienciam. Vel ergo
quod hec verba dilectus meus
michi etc. sunt verba sinceri
amoris fidelis exhortacionis
et adiutorii oportuni et utilis.
Sinceri amoris glosa. Dilectus
meus michi sincero amore copu
latur et ego illi. Fidelis ex
hortacionis glosa. Dilectus meus
talem exhortacionem facit michi
Ostende michi faciem tuam etc. et ego
illi faciem et vocem ostendam.
Adiutorii oportuni et utilis
glosa. Dilectus meus michi graciam
suam prestabat et ego illi
integram obedienciam et devocione
conglutinabor. Sequitur Qui pascitur
inter lilia pascitur spiritualiter in suis pre
latis et doctoribus. Nota circa
hic tanguntur. Primo quid sit
studium quo ad effectum innuitur
cum hic quod studium est pastus
sive refectio anime. Secundo innuitur
hic ubi sit studium ibi quod

ubi sit studium ibi inter
lilia

lilia / tuo tangi^r qua diu sz
sit ibi studiu · ibi donec aspi
ret dies .i. donec ventum scli
lux oriat^r que erit instis
aurora refectionis · et inclinet^r
vmbre .i. tuscant et desiciat
vmbre mortis Circa p^mu
no^t q^d quidz ovo refectionem
abiciunt hanc. sine hut pa
stum Job xxi^o dixerunt deo
deo recede a nob scias viar
tuar nolumus chall. 1° quia
tu repulisti sciam iu^t / alij
resiciunt et non iniunt^r sz
illi qui tu desinunt intlon .r.
nichil conuit ad bonos mores
Ecci^a p^mo · mens mea contempla
ta e multa sapient^r et didici
et dedi q^i cor meu ut sacy
p^rdenciam atqz doct^rna / erro
res q^z atqz stulticia Ecc^i re
ficiut^r et iniuut sz no mit
mut hij s^r qui ti sibi p^sti
iuit / de hijs Sap^e x^o dicit^r
mitte illa de celis scis tuis
et a sede maiestat^e sue ut
mecu sit et mecu laboret
ut sciam quid acceptu sit cora
te omi tempe / Scit eni illa oi^a
et intelligit et deducat me
in opibus meis sobrie et cu
stodiet me in sua potencia
et accepta erut opa mea
Quarti pascunt^r et nutriunt^r
et nutriut Ecci^a v · Esto finus
in via dni et veritate sensus
tuis et scia et p^sequet^r te
vir pacis et iusticie glo · d^r
hec lilia adust^e membris

medri solet sic sancti s^i for
te nident corda p^rximoz a
dmi flamma viciorz consola
tonis adhibent remediu
dicat go omi pasc^r iu^t lilia
.i. incastel scriptur^e viri theolo
gi pascunt^r iu^t lilia non
habentes re^{vin} ad lu^c tpalia
quriste pascunt^r int spinas
discunt eni ut dicunt / artiste
pascunt^r int ventos quibz
summope e niderri et inflari
phisici int vmbras Ong^e
o felicem illu qui ibi spont
studiu sciu ubi castitas quie
dat / ubi paupertas extollit^r
ubi humilitas p^suadet^r / ubi
multitudo vmbra exoff suffla^r
et veritas infallibil^r invenit^r
Omis utilius hoc studio ubi
quies sine strepitu / iustitia
no modestia sine grauitate
sophistico / ubi sanitas sine
regiul ypocrit^e / sc^r donec
aspiret dies dnigz sic stude
vivas q^i cras moriturus sis
sic stude q^i semp victurus
Sequit^r Bernhr^e plus esto cir
prece humilesqz terrorz

que usqz determatu e q^d sa
pia h^r p studiu · hic mod
determinat^r q^d habetu p^rdenotz
et s^r va sponse ad sponsu
diceteq Bernh^e cor meu psti
us illustrado glo · qui ad
celias tollendas et construe
das et adinsiciias respcular^e

abigendas nec puocas et ut
facie tibi meam ondam cu
ad hunc faciem tua clare no
videam et per me no suffi
ciam Obsecro illust pfim
cor meum et tot corp quibus
pmeditatiua sum Item parie
ribus eo descendendo glo
eo descende p gratiam Item eo
iuos nunquam descendo scilicet fili
esto capree ac dilecte mi
omnis effectus leuanos nitor
dit intuendo quia sicut dicit
glo. Caprea acute videt
Item de parietibus indicando que
capree viles herbas abiiciunt
vtilibus desciunt Item tuos
ab incipibus dyabli defenden
do que caprea dentibus de
longe pspiaces ad ventu
venatorem ceteris indiciis aliis
feris hoc insinuat scilicet hy
nulorum ceruorum ut nos velo
citate virtutum decores ut nos
in ipsum bonorum opum agiles
facias ut nos in vire pfim
ceste facias sup montes be
thel. glo. tunc dico omnis p
montes bethel .x. sup platos
eclie glo. qui per celsitudinem
contemplacionis non psupbiam
montes dum bethel interpretatur
domus surgens vel domus vi
gilie vel domus dei quantum
ad pfectos sup primos e ipos
tribulando sup sedens ipos
in virtutibus pmouendo sup
tuos e ipos multiplicando gola

do. Alia translatio habet supra
montes sucorum et aromatum
Nota ergo quod prelati dicuntur esse
montes surgentes penitencia
contemplationis. montes vigilia
rum pcuram solicitati regis
montes sucorum p diligentia
irrigue pdicationis montes
aromatum podorem bone fa
me vel opinionis. psalmus. tange
montes et fumigabunt dicit
ergo reuerte vel quod cum hoc
quod quatuor petit sponsa primo
mentis illuminacionem quo ad doc
tores et auditores Secundo gra
tiam vite quo ad conuersos
hic duo tangitur ubi dicitur. re
uerte primum est pfinum intelligis sum
e pfinum affectis tertium petit
ad defensionem ab hostibus
per corpus ibi similis esto ca
pree quarto largam effusionem
omnium virtutum ibi hynulorum c
uorum. Origenes Studiosos irradia
inimicos reconcilia erectos co
porta pfectos adiuua ut velo
citate virtutum placeant ad
opum agilitatem eos puenant
quo felici imperia disiunctionem
non sustinet dicat ergo reuerte
vel Sequitur Capitulum tertium In lec
tulo meo pnoctes quesiui
quem diligit anima mea

Cum constet ecclesiam col
lectam esse ex iudeis et
gentibus. de Judeis

domus purgans e ecclia quantum ad incipientes.
vigilie quantum ad proficientes domus dei
quantum ad pfectos.

quibus promulgata est christo
ante tempus passionis christi
sicut Math. x. dicitur In viam
gentium ne abieritis sed potius
ite ad oves que perierunt
domus israel / de gentibus
quibus ordinata est promul
gari christum sive evangelium
doctrinam sicut Math. xvi.
dicitur ante medium / venit ihesus
in partes cesaree philippi / et
licet superius actum est sit de
ecclesia / tamen quia ipsa de iudeis
est collecta In hoc capitulo /
agitur prout ecclesia est de gentibus
congregata / et sic prima predi
catio sua fuit iudeis / post
ea gentibus / ita et hic primo
actum est de ecclesia iudeorum
tempore In hoc autem capitulo
agitur de conversione gentium per
totum / dividitur autem hoc capitulum
in quatuor partes In prima agitur
de conversione gentium / et hec
pars incipit a principio ubi dicitur
In lectulo meo. glossa. orantibus
predicatoribus / de iudea / certe ge
ntilitas divino spiritu afflata ad
agnitionem sive salutis ad venit
In glossa ista mentio fit de conversio
ne supra posita / secunde pars secundo
secunda pars est de admiratione iudeo
rum super conversione et profectione
gentilium / admiratio enim nihil
aliud est / quam stupor de re
inspirata et inopinabili / ne
quis enim credi poterat / quod tanta
profectio possit in gentibus inve
niri / hec pars incipit ubi dicitur

Que est ista que ascendit per
desertum sicut virgula fu
mi / glossa. Iudei conversi viden
tes gentes etiam conversi et
in amore sponsi perfecte rapi
nos et invidia sed quod admiran
tes de sanctitate earum conga
udentes inquirunt / si sit sanctus
promissa gentibus / quod multum
fuerat dubium / In tertia parte per
conversio gentilis ecclesie / plene sa
tisfaciens questioni predicte ibi
En lectulum Salomonis / glo
sponsi amice admirati respondet
gentilitas de turbatus quo
ascendat sed ad lectulum salomonis
et propter quod ascendat per media
sed sancti caritate constrata ac
Quarto agitur de predicatione
gentilis ecclesie / conversionem enim veram
et perfectam sinceram ordine con
gruo / doctrina sequitur et predicat
hec pars incipit ubi dicitur
Egredimini filie syon / glosa
pulchro ordine post enarra
ta regem dona ipsa quomodo speciem
et ordinem eius presentare incipit
et ad videndum invitat / prima
ergo pars est de conversione gentium
seu peccatorum / et hec pars sub
dividitur in quatuor partes / primo a
gitur de impedimento conversionis
ibi In lectulo meo quesivi
per noctem quem diligit anima
mea / Secundo agit de causa
conversionis intrinseca / et remota
ibi Surgam et / Tertio agitur
de causa conversionis efficacie

ppinqua s. de doctoribus et p
dicatoribus ibi Invenerunt
me vigiles qui custo. civi
tatem. tacito intelligitur ipa commis
sio ibi Inveni quem diligit
anima mea. secundo et ultimo
ponitur terminus questionis sequens
conversionem si perseverantia ibi
Tenui eum nec dimittam
donec. dicat ergo In lectulo meo
per noctem quesivi. circa dictum
tum est hic agitur de impedi
mentis vel questionis et tangit
hic quatuor primo tangitur hic
locus in quo questio fiat
Tertio tangitur virtus sive vis
anime secundum quam questio fit
et sic tandem introducitur frustratio
questionis. locus tangitur
ubi dicitur In lectulo meo / tempus
tangitur ubi dicitur per noctem.
vis anime sive virtus tangitur
ubi dicitur que diligit anima
mea. ductu eius cordis que
sivit. frustratio tangitur ubi dicitur
quesivi et non inveni illum
Ad intelligentiam istorum nota
quod hic tria tanguntur impe
dimenta vel questionis. primum
est inordinatum studium carna
lis commodi. secundum est inpatiens
amor temporalis boni. tertium est
defectus fidei vel in merisus
cordis. non enim elevate
nec illustrate nomine fidei. In
ordinatum studium carnalis
commodi tangitur ubi dicitur In
lectulo meo. In lectulo enim sic
ut Origenes intelligitur studium

/ 2° tangitur tempus in quo fit questio
Secundum tempus questio facta est

commodi carnalis. in quo tam
quam in lectulo anima infelici
quodam commodo torpens iacet
miserabiliter. quantum ab omni
bono continere et ordinate
ad optimum resolvitur. Velud
Inpatiens amor temporalis boni
tangitur ubi dicitur per noctem
noctes enim sunt umbre terre
et figura refrigerii quod queritur
pectore in secundum vanitatem terreno
bonorum / defectus fidei tangitur
ubi dicitur. que diligit anima
mea. non de fide elevata
quod dicitur tu dux volebat sua
ratione comprehendere celestia
tria sic accipiuntur impedien
tes conversionem / aut est intra / aut
est extra / vel est intra ori
ginale nichil aliud nisi de
fectus fidei / si est extra / aut est
circa corpus et sic est inordinatum
studium carnalis commodi / aut
est circa res et sic est inpatiens
amor temporalium / ad hec autem
ea que dicta sunt planiora
fiant / notandum est quod hec vox
In lectulo meo est vox anime
aptius convenit que dum in
peccatis iacet invenire quie
vit / peccatum enim est aversio a bo
no incommutabili / et conversio
ad bonum commutabile In qui
bus beatitudo esse putatur
unde glosa dicit hic Gregorius
adam peccavit cepit homo
inveniris quiescere et tamen
ducte ratione quasi per compen
dium veram beatitudinem intelligere

ipam invenire putabat con
siste Zudite docetur ergo hic
querere / Et tangitur hic qua
tuor primo tangitur quid queren
dum / quia summum bonum / hoc
tangit glo / super illo vo. quem
diligit anima mea .x. summum bo
num / solum deum summo cum e
potencia / a solo malo timens
sapientia in bonum dirigens / boni
tas in bono confirmans / pote
ncia a malo tuens / Soph. ix.
quaerite dominum omnes mansueti
terre / qui iudicium eius estis
operati / querite iustum querite man
suetum / si quo abscondamini in
die furoris domini / Sapientia diri
gens ps. deduc me in semi
tam mandatorum tuorum / Boni
tas in bono confirmans / Jeremie
l. in diebus illis / et in tempore
illo ait dominus / venient filii
israel ipsi et filii iuda simul
ambulantes / et flentes pro
perabunt et dominum deum suum
querent in syon / interrogabunt
viam / hec facies eorum veni
ent et apponentur domino federe
sempiterno / quia nulla oblivi
one delebitur delebitur / hic ergo
primo tangitur quid querendum
secundo tangitur quo loco querendum
quia non in loco commodi car
nalis / sed in angustia tribula
tionis / Deut. iiii. Cum que
sieris dominum deum tuum invenie
tis illum / si tamen toto corde quae
sieris illum / et tota tribulatione
anime tue / Job non invenitur
in terra suaviter viventium / Tercio
in mente quo tempore querendum quia
non prosperitatis sed in die iam
pauperis / diem et noctem et umbra
tenebre / In nocte ergo quesivit / quem
amor tenebrosus anima vero sole di
videt / Quarto datur intelligi
quo querendi / Circa hoc querendum
est quae sit ratio immediata que
rendi et habendi deum / et videtur
quod sola fides / nam ipsa intrat
interiora velamina / sicut dicit
Origenes / Et invenit eum qui
lucem habitat inaccessibilem
si hoc datur dicatur quod videtur quod
humilitas sit immediata ratio
querendi et habendi deum / ys. xj.
Super quem requiescet spiritus me
us / et requiescet et in veni
esse et habere est / si hoc dicatur
quod videtur quod sola caritas prover- 8
biorum iustitie habito / et in
semi. inde et dum dili. me
et teneo eum / dicit glo. / si
hoc dicatur quod videtur quod sola inno-
cencia sit ratio immediata querendi
et habendi deum / Job quod nudi 3
et vacui incesserunt sicut est ad
si hoc dicatur quod videtur quod sola
concordia sit immediata ratio / ubi
duo vel tres congregati fue- apoc.
runt / si hoc dicatur quod videtur 18
quod solum desiderium intensum
et caritatem inflamatum et
spiritus elevatum sit ratio immediata
querendi deum et inveniendi
ipsum / Job trahitur ab occultis
sapientia / et in libro sapientie ubi
dicitur invenitur / si sapientia ab
his qui querunt illam / si
preoccupat qui se concupiscunt

[illegible] congelabunt ad [illegible]
paratum reddet [illegible]
tur infantulo [illegible]
[illegible]
placent minimis

ut se por illis oudat / Vn°
in vcnire ut hic deu pso
e sit intellige de psitione suf
ficiete quiaiis vo' psiaut
aut psiaut / pencs ea que
sunt intus / aut pencs ea q,
st foris / Si pencs ea que st
intus hoc e / aut pencs ro:
nalez / sic e fides / a' irrasi
nalem / sic e humilitas / aut
9cupilez / sic e castitas / Si pes
ea que sunt foris / aut est
pencs id quo ordinat homo
ad se / et sic e iusticia / aut
pencs id quo ordinat ad p-
ximu homo / sic e concordia
/ aut pencs id quo ordinat
homo ad deum / sic e despe-
rio / Et si obiciat qd hec spo-
sa amabat go hebat / rn-
dendu e qd amor tpx e / amor
fictus / et hic e in ypocritis
/ amor opatus / et hic e in
vanis et gentibus / et e amor
veru / de medio intelligi / qd hec
amabat non de vltimo / qui
plus ht qd amat / quendu e
go pciitate non pdon ua-
lem / glo. ibi Que diligit aia
mea. i. tpalis Bap° vu hac
amaui et exquesiui a iu-
uetute mea. et quesiui in
sponsam eam assume' et aa
tor fcus sum fore illius / Et
go aia pecone comis / i se con
vsus quesiui sum bonu / et
non i veni / quia impediebat
in vencdo comodu ce? cor:
pis / amor cap? et p sumpto
conis Orig / Requiendu est
domine tu frequencia labore

non in lcclo / in line vitatis
non pnoctem / Fuore caritat
/ abiecta supsticione / ualis
conis iniur mcuiis te inue
in ventu / non in sepulchro /
audiuis te in templo i ve-
tu / paud dies cat Si quid
doctores audiebas iuenit
et interrogabas sapiut / deni-
q solus amor inuenit / quia
qui te amat te lz / ut amet
amat ut heat / amat ut in
veniat / heat ne metu p
dat Orig iterz allo quens
sponsam ait / o te demetem
o te vesana / que oia inone-
tem inota quesiuisti i lcc-
lo omia illuiantez radys
incophensi lucis / quebas in
tenebr / que in mesto et inco
phensiblem ductu conis et
inbenie' voluisti et tenue no
bono consilio vsa es / vide
go qd faciat / forsitan e sur
gendu e / et in die quendu et
insiste / se' Surgam et cui-
bo ciuitem p vicos et pla-
teas querens que diligit aia
mea quesiui i" et no i veni

Gm diuisionem supius hitam
a pncipio istius textus / ibi
Surgam et circuibo vsqz ad
locum illu Invenerunt me
vigiles agi' de causa quis
onis intrinseca disponete v
mota dispositione s. de bonis
spontis diuidit' aut ps ista

in tres particulas Prima premittit hic gentilitas se surrecturam et quesituram ibi Surgam Origenes ad quendam quem in lectulo invenire non poterant Secunda determinat ubi prositus istius questionis et tangitur ibi Circuibo civitatem per vicos et plateas Tercia tangitur frustracio laboris seu questionis et tangitur ibi Quesivi et non inveni illum Dicit ergo Surgam Istud surgam exponendum est quadrupliciter Surgam carnalis commodi postpositione quasi diceret Multo modo iacui in quomodo iacens quesivi in quomodo querens non inveni et ideo surgam carnalis commodi postpositione Eccli xlvij° Surrexit Nathan quasi adeps separatus a carne Secundo sic Surgam erroris et ignorancie abieccione quasi diceret Prius tenebris quesivi quia tecta fui et non vidi erravi et ideo non inveni Surgam ergo ignorancie abieccione ad Ephesios v° Surge qui dormis et exsurge a mortuis et illuminabit te Christus Tercio sic Surgam delictorum debita punicione quasi diceret Confessiones meos multiplices mirum debita cum advertencia punivi et ideo non inveni Illicitorum cum veniam postularem quia a multis licitis abstinere et ideo Surgam delictorum debita punicione Numeri xxv Surrexit Phinees et arrepta pugione transfixit ambos pariter psalmus Stetit Phinees et placavit

et cessavit quassacio Quarto sic Surgam agitacionum salubri divisione quasi diceret Non sola iacui multi fuerunt coniacentes nunc autem abicis dimitte ut inveniam et inveniat Michee vij° Ne leteris inimica mea super me quia cecidi surgam Origenes iam nunc ideo quia meliori usa es consilio eo quod commodi carnalis postpone tenebras noctis evade omissa et delicta punire et abicis dividi a quibus ceteri omni non potest invenire Dicit ergo Surgam sequitur Circuibo civitatem Civitas eius hec est ecclesia militans hec est de qua in psalmo gloriosa dicta sunt de te civitas dei hec est de qua dicitur Amos iij Si est malum in civitate quod non fecit dominus Extra hanc non est locus veri sacrificii et ideo qui extra hanc quesierit non inveniet advertebitis Hinc nota quod circuitus querentis sponsum Christi duos primo a mari usque ad mare et ab aquilone usque ad orientem circuibunt querentes verbum domini et non invenient Et forte isti erant affines istius sponse quia nec ipsa invenit circuibit eciam consilius Ysaie xxiij° Sume citharam et circui civitatem meretrix oblivioni tradita circuit meliores alios consilios Mathei iiij° Circuibat Ihesus totam Galileam docens in synagogis eorum et

pdicavit ewm regni Sap^e
vi^o dignis se ipa tenit que
rens et in viis finis ipa occ
se illis hylarit Etenit post
mo quas actiua pro tenui
bo et ymolabo in thabnacls
eius hostiam vociferacionis
cantabo Et tenit quitendus
ad quedam tempora ad se quali
ter tempus ad circabudos
reducend quas actiua ad
ampliora bona pcipiend
dicit ego surgam et circuibo
civitatem glo. Compto q in
leculo non posset inveniri
posui in ardo meo delecto
carnalis voluptatis resur
ge et ad laborem salutifer
attingere Circa et mac publi
lice et priuati viuunt ex
sapius audicio magistra au
dire Et hoc e q tangit hic
pvicos et plateas que sunt
spalia loca istius civitatis
glo. vici sunt spuales qui du
ad celestia tendunt angusta
viam tenent platee sunt
seculares qui et lata via incc
dunt hos ibi circuibo dili
genter ab eis vitatem i vesti
gando opa eorum diligenter
considerando Comparant aut
religiosi vici quia in ipis
e artatis vite conpendiu vti
le et mundicia cepiencie ponis
dixit illa via hec e polluta
non dicit vicus sanum dux
sum securum zym cu Beati
in vitis ambulant qui corpus
castigant qui penas gilc

lugiunt qui mundicie continen
cie vacamus Sz pch dolor qui
dam de vicis plateas faci
unt qui si in seculo remai
sissent misse condicionis natu
misso viuentes fuerunt tunc
aut in felici mutatione ibi
licet eorum misiam non pote
rat in religione misiori
misia inveniri laborat ser
Bernardi illud olym sp^c inf
delitate et non inveni glo.
plimo labore pagitata
plurimorum verbis discussi nichil
certum de mia vitate adisce
potui Sz quitur quare hec non
inveniuntur exquo non quesiuit
in leculo solucio licet consuit
apostolis et impfectis tu non inve
nitur quia eos pcussit Ste
tit in eis vita disceutiendo non
pcussit vias obediendo Orig
audis que dico et non facis
qd ce e curiositas tua quo ad
racionalem que non faciat duri
cia tua quo adirascibilem q
non inclinat mollicies tua
quo ad concupis que eo reci
lierit quo pp verba labiorum dei
custodiunt vie dure audis et
facis q cause e illuminata es
ad vim fortificata ad asperum
mollificata es ad bonum il
luminata pcussisti tenebras
errorem quo ad diabolum forti
ficatus pcussisti lutum vani
tatis quo ad mundum mollifi
catus pcussisti fecdum delecta
cionis quo ad carne quid igitur

sponsa gentilis adhuc caru-
it luce fortitudine et dulce-
dine non invenit vim summi
optimi dicit ergo Surgam etc.
Invenerunt me vigiles qui
custodiunt civitatem. Num quem
diligit anima mea vidistis.
paululum cum etc.

Sequitur divisionem scripture littera
incipit hic tertia pars prime partis
in qua agitur de ecclesia dispositione
ecclesie insuper efficacie premodum ministris
de doctoribus et predicatoribus
per quos fit commissio pastorum po-
sui insuper dominus ut ecclesia et
fructum afferat. Dividitur autem
hec pars in duas partes prima
continet doctorum descriptionem se-
cunda continet sponse questionem prima in-
cipit ubi dicitur. Num quem dili-
git anima mea Cantica in mittit
hic quod dominus querit eum a quo
queritur unde dicit hec dominus querit
et non invenit ipsa queritur et
invenitur hoc autem intelligendum
est secundum effectum gratie prevenientis
vel secundum dispositionem vel preparationem
naturalem que dispositio sine gratia
esse non potest ut nomine gratie ad
genus referatur. Item tangitur
hic quod deus offert se ut invenia-
tur glossa ad se inquirente
deus hanc instantiam videns
tandem se manifestare dignatur
et dicit ergo Invenerunt me
quasi dicat querens quesita sunt et
qui questionem custodiunt in
quirenti manifeste intendens

obtulerunt vero ergo quod hic po-
nit tria que pertinent ad pre-
latos primum est vigilare
ibi Invenerunt inquit me
vigiles civitatis. Secundum est cu-
stodire ibi qui custodiunt ci-
vitatem. Tertium est indicare nisi
enim indicare ad prelatos pertinet
nequaquam sponsa diceret Num
quem diligit anima mea vidistis
quasi dicat ad vos pertinet ut vos
michi eum indicetis. glossa. Ab
docere volentibus ut indicare
ad quos pertinebat etiam
custodire ista flagitabat nimis
ardore prior alloquitur. De-
bent vigilare pre timorem
custodire pro sollicitudine Iudi-
care pro predicationem. Vel ali-
dent vigilare ut provideant
temporalia. custodire ne deficiant
spiritualia. indicare ut appeta-
tur eterna. Vel aliter vigilare
ut puniant insolentes. custo-
dire ut non turbentur innocen-
tes. indicare ut perficiat sim-
plices. Vel aliter vigilare per
frequentiam orationis custodire
per diligentiam regiminis. indi-
care per instantiam boni operis
Vel aliter vigilare ut acquirant
non lucra. custodire ne perdant
lucrata. indicare ut expetent
delectent expetata dicit ergo
Invenerunt me vigiles id
est secundum deum est hec particula que
prelatorum descriptionem secundum Num
quem diligit anima mea. hic
ponitur questio sponse quitur

hic quae iam bis dixit que
diligit anima mea / et ad hunc
semel dicit 3ᵒ quia di
ligendus e toto corde sive p
cio tota anima sy neo / tota
mente sy timo / vel alr quia
diligendus e pp creatom in esse
pp recreatom in bono esse / pp
glorificatom in optimis esse /
vel alr quia diligendus e
dulcissime quo ad conalem
altissime quo ad irascibilem
mundissime quo ad concupisci
bilem. dulcissime contra superbiam
altissime contra avariciam mun
dissime contra luxuriam / Seqr
paululum cum pertransissem eos
inveni que diligit aia mea

hic secundo premittitur e agitur
de ipsa conversione / et tanguntur
hic duo que essencialiter intrant
ipsam conversionem peccatorum s. unum
e regularis / et aliud e infor
matis / sm Orig / e consideratio
optimorum prelatorum corum et
summo studio ad imitandum
confortans aut divina gracia ul
litus divine gracie infusus
Regularis tangitur ubi dicitur
paululum cum pertransissem / ut
infra patebit / confortans ubi
dicitur que diligit anima mea
Cum probatur per orig / dilectionem
nullus inveniret / nisi cognosce
distincte malum a bono et
eligente bonum et voluntate

de complacente in bono fiat i
aia conali confirmacio istorum
istorum conis et voluntatis
vehemens et dolorosa peccati
detestatio / et assit in eodem
instanti divine gracie infusio
et n fallat per ipsum prestitum
inveniendis quem dam e / primo
tangitur regularis ipam con
versionem ubi dicitur paululum
cum pertransissem eos Nota quod
vita prelati debet esse via subdi
ti per qua ad sponsum veniat
sed heu quorundam vita e aperte
patens pu ivᵒ Ne emuleris
hominem in iniustum / neo imiter
viam eius / Iohannis ivᵒ Ne
delectaris insemitis peccatorum su
improbitatem et placeat ma
lorum via fuge ab ea nec per
transi eam declina et desere
eam / aliorum vita e dolose
fallens pu xviiᵒ Qui am
bulabat simpliciter ambulat con
fidenter. qui autem depravat vi
as suas manifestus erit / et
si modo manifestus non sit quidem
cito. ambulans recto itinere et ti
mens deum despicitur ab eo
qui in vana graditur via / ibi
dem e via que videtur homini recta
novissima autem eius ducunt ad
mortem / aliorum vita e via
vacue perducens ut hic pau
lulum cum pertransissem. Et nota quod
prelatus pertranseundus e quia
quod in eo e via ee debet / unde
omnes debet tales nos esse

vigiles et custodes ut qui
nos non vident vid' depde-
rant / qui nos vident gau-
deant / qui nos audiunt pro
ficiant / qui nos noscunt dili
gant / Omi opa nra atten-
dunt eo p nos ad priam ce
lestem pveniat quo nichil
latet oculi ut apti patet
in nos q non sit secura via
sc' Inveni que diligit aia
mea · Inveni michi lucem
ducem et consolatricem remu
neatorem. luce q veritate
duce q psita pusitem co
solatorem con tristiciam
remuneratorem con dapcom
se' Tenui illud nec dimittam

hic sicud dem e tangi' ipsud
quod sequi d' conusiom sq
pseverancia vn glo · dicit
Tenui illud nec dimittam
eius fidem ut opacom p ali
qua tribulatone / et hoc e
q dici' in ebo nemo mittes
manu ad aratru ret / Nota
go q tenendus e dns fortit'
delectabilit' / constant' et hy
larit' / ffortit' quia e robu-
die Iohel ult° dominus spes
ppli sui / et fortitudo filij
isrl abacuk · i° Nunq non
tu a pncipio dne deus meus
sce meus et non moriemur / De
lectabilit' quia ipe pstito mo-
do Coll' pmo Et nos cu
essetis aliq alienati et inimici

sen s' in opibus mal' nunc
reconciliati in corpe carnes
eius p mortem exhibere vos
scos et inmaculatos et ir
reprehensibiles qm ad pri
mos ut alt' scos i forti
tudine contr' vicia / inmacla
tos in exercitio virtutum / irre
prehensibiles in pseverancia
usq ad finem / Constant' q ipe e
dux pseverancie · i · Thess v°
ipe aut deus pacis sanctificet
nos p omnia ut integer sit
spus nr et aia et corpus
sine querela in adventu dni
nri ihu xpi / hylarit' hylarit'
quia ipe pmiu glie actis
xviij° Et nunc vos · q · a vo
gratie ipius qui potens est
di · et dare hereditatem in sa-
ctificatis Quis te non teneat
bone ihu qui teneteris spe
fortitudinis / pfectione decoris
pseverancia conductis remu-
neratione pductis / Ego aut
ut interim de me loquar
non dimittam te nisi bene
dixeris mi · i · nunq dimittam
te quia non benedicis nisi te
nenti te bndic / inquam
confortando invasilem / de
corando rmalem / conducendo
gaupisalem / postremo remune
rando totam aiam / sc' donec
introducam illu in domum ma-
tris mee et in cubiculum genitri-
cis mee glo · i · donec in fine
mundi synagogam p quam

auditum fidei suscepi et mi
stem regnacionis ad fidem
eius revocare sathagam/ q(uia)
crimis ipse tunc salus esset
vos hic q(uod) ecclesia h(abet) tres do
mos synagoga/ eccl(esi)a/ et ce
lum. Jn p(ri)ma et p(ro) p(ri)mam
fuit lata. de s(ecund)a ad s(ecund)am
fuit lata/ Tercia vero h(abe)t p(ar)te(m)
re nota p(re)terea hic ordinem
p(ri)mo invenit/ s(ecund)o tenuit/ 3o
introduxit/ p(re)dicator p(ri)mo q(ui)d(em)
d(ebet) invenire p(er) studium et sci
enciam/ s(ecund)o tenere p(er) bona op(er)a
tom/ postremo introducere p(er) p(re)
dicacionem/ dicit(ur) aut(em) synago
ga m(ate)r quia genuit infide
genitos q(uia) introduxit ad vinc
dum se(cundu)m illud Jur(amento) vos filie
ih(e)r(usa)l(e)m p(er) capreas ceruos(que)
camporum/ ut non suscitet(is)
neq(ue) evigilare faciat(is). glo
sa repetit(ur) hic in cantico u(e)
sculo amore quia post doc
ns minorem se eccl(esi)e de genti
bus q(uam) de Judeis tollere ce
ram hic s(ed) equalem pulvis(que)
pace solitudine gere desi
gnat vel viis hec regina
austri capi(tur) amore sponsi
qua(m) p(ri)ma amica de Judeis
sequit(ur) que e(st) ista/ que asce
dit p(er) desertum/ sicut s(ecund)a virgu
la fumi/ ex aromatibus
mirre et thuris/ et universi
pulveris pigme(n)tarii

hic incipit s(ecund)a p(ar)s capituli q(ue)

e(st) de admiracione indeorum pro
comissionem et p(ro)fessionem generali
sicud superius p(re)dictum e(st)/ et sic
probat glo(sa) ibi vos que sic
dicit Judei convisi videtes
eam gentes conuti/ et in amo
rem sponsi etiam recipi non
com vidia/ s(ed) q(uasi) admirantes
de sorte sua congaudentes
querunt Que e(st) ista que as
cendit/ et quia p(ro) sto conven
sura statui. Status aut(em) doc
torum seu p(re)dicatorum supremus
e(st) in eccl(esi)a/ qui eo e(st) superior
quo utili(us) Johannes in p(ri)mo
describi(tur) eccl(esi)a in p(er)sona doc
toris angelica(m) c(on)versacione(m)/ sicut
augustinus ambrosius et alior(um)/ de
hoc p(ri)mo dictum/ s(ed) q(uo)d eccl(esi)a vir
utili(us) utit(ur) istis viris/ Que est
ista vel in commendacione b(ea)te
virginis/ in s(ecund)o videbimus quod con
veniat b(ea)te virgini/ ad evide
ciam p(ri)mi notand(um) que decant
ce introductione/ seu plato/ et po
nit(ur) hic quatuor/ p(ri)mo e(st) uniformitas
mitatis caritatis/ secundum equali
et quia se h(abe)re ad omnes/ s(ecund)m
exigenciam uniuscuiusque/ et hoc
tangit(ur) ubi dicit(ur) Que e(st) ista
s(cilicet) eccl(esi)a. que in platis et doc
toribus suis. ascendit p(er) deser
tum. glo(sa) p(ro)pter medium generi q(uia)
nulla est sunge virtutis se
cundum/ p(re)dicator ergo seu pre
latus p(er) desertum ascendit
qui p(er) caritatem doctrine et re
giminis sine p(er)sonarum accepcione

omnibus querunt viam salutis
ostendunt sicud dicit Bernhardus et
deus esse gratie virtute immobile con-
stat se ipsum ad qualem peticionem
condescendere. Secundum est rectitudo inte-
tionis et tangitur ubi dicitur
sicud virgula fumi glo[ssa] di-
recta quod recta intencio semper
sociam habet similitudinem sicud
dicit Origenes. Io non dicit vir-
ga sed virgula Tertium est morti
ficacio carnis et hoc patet per glo[ssam]
que dicit super verbo illo sicut
virgula extenuata apostolus
Obsecro vos per misericordiam dei ut
exhibeatis corpora vestra deo
hostiam viventem etc. Psalmus
quia propter te mortificamur tota
die. Minimo qui in lucta est
ad angelos oportet quod nervus
femoris eius emarcescat et
non regnet inquit apostolus Romanorum
in corpore vestro mortali peccatum. Quartum
est agilitas boni operis glo[ssa] super
verbo illo sicud virgula fumi
propter agilitatem sine motus fa-
cilitatem et ne ab dubitacione
possit de perfectis boni operis
in contrarium exponuntur tria
que bonum opus perficiunt et
extollunt primum est bona fa-
ma. Secundum est inflexibilis constancia
tercium copiosa habundancia. Bona
fama tangitur ubi dicitur Ex
aromatibus. Certe non vult deus
aromata mente sine aromatibus
Inflexibilis constancia tangitur
ubi dicitur mirre et thuris quia mir-
ra enim et thus fluida mem-
bra et tenera consolidat.
Copiosa habundancia tangitur ubi
dicitur Et universi pulveris pi-
gmentarii. Glo[ssa] non per singula vir-
tutum omnium virtutum Origenes hic er-
go doctorum iudicio laude
dignum et prelatum extolle-
dum cuius doctrina vitate quibus
cuius intento expertus est vanie
laudes qui carnis domat
lasciviam qui bonis operibus
prius invigilat qua se predica
bo exerceat cum non bonum primo
optimum est opus quod ordine diffun-
ditur quod constancia stabilitur quod
tanto iocundiori quanto feli-
cior habundancia venustatur. Ter-
go que est ista etc. hic usque
descripta est ecclesia secundum expo-
sicionem iam dictam de persone
doctorum sed quod ut dictum est ecclesia
verba huius verbis in quadam
bte et glose virginis expo-
nenda sunt nos secundum quod ei con-
venit. Non ergo quod in beata virgine
fuit quadruplex ascensus primus
super excellenti mundicie de
quo dicitur Que est ista que
ascendit. Glo[ssa] intellige quanta
laude et admiracione digna
que ascendit ab infimis vo-
luptatibus ad alta virtutum primo
ad deum non quod aliquas volup-
tates illicitas umquam sensit
nec eciam cogitacionem peccatum
consentiens ad concupiscenciam quod
dicitur primus motus sed dicitur ab
infimis voluptatibus ascendisse
quia ita per omnia puritatis lucie

d[e] beata virgine pulcra

decorata fuit q nulla pcti
vmbra in ea locu habe potu
it Unde etia anselm dicit
q ea puritate nitebat qua
sub deo nec ipp q glo. etiam
sup illo vo p desertum dicit
a mudi illecebris sepata
celestibus pceptis e dedita
Secundus ascensus e incompab
ilis gradus cum mens eius vsq
ad summum celis ascendeat q
bn signatum fuit in Judith
xiij. le. cum ibidem de ea q
baptizabat se in fonte aq
et ut ascendebat orabat
ad dnm deum isrl ut dirigeret
viam eius ad liberandum pplm
suu Judith int p confitens
et designat btam virginem
que confitebat confessionem
laud l. s. magnificat aia mea
dnm p fontem aq intelligi
lacrimas irriguu Judith go
in fonte aque se baptizabat
quia bta virgo tota lacrimis
effluxit qn p salute gnis
humani exorauit hic dicit
ascendisse de fonte quia qnto
ocius mouebat mitiorib
tanto in monte mie ascendit
altius Augus no dubito ma
tre mie p nia filioz tanto
essitatores quato dulciores
lacrimas effudisse Tercius
ascensus fuit. ascensus in attri
bibil gre dnie inquit an
gelus gra plena de isto as
censu abdie ascendunt sal
uatores syon iudicare monte

esau et erit domini regnum
Quartus ascensus fuit asce
sus inestimabil glie vnde
glo. dicit sup illo vo. sicud
virgula fumi fumus exigue
natus in alta ascendens
paulati se subtrahit huma
nis aspectibus sic bta virgo
ut hz glo. igne spus sancti
in amore dei accensa ascen
de non desiuit donec aeternis
subtracta ad invisibilia celi
rapiat isto ascensu ascendit
qn assumpta e in celum dei
infra v. Que e ista que
ascendit de deserto delicijs
af. Vno go q ascendit pote
ter quia ascendit virtute di
na que ipam in corpe et aia
tanto altius extulit quato
humilior et plenior in ea fu
it hoc optime signatum e in Ju
dith xiij. ubi dicit Cumq
ascendit flama in celum
angelus domini in flama ascendit
flama tota eni arsit igne
diuini amoris glo. sup vbo illo
magnificat aia mea dnm ta
to munere gre et celi p ange
lum no gabriele intus fortitu
ti tudo virtutis dnie Angelus go
dni in flama ascendit quia
virtus operationis diuine glo
sam virginem ad celestia sub
leuauit Sicud go ibi non
flama angelum sed angelus
flama subleuauit ut asce
de fecit Ita hic gloriosam
virgem dei tota trinitas

* ascendit flama id est btam virginem que ut dicit tantum inflamata

exaltavit ascendit ergo pote
ter Item ascendit nobiliter
sicud enim nobiles dne et de
licate maxime in ascensu a
nobilibus conducuntur / ita et
ipsa dei mater in .xiiij. que e
ista que ascendit de deserto
delicijs affluens in innixa su
dilectum suum Item ascendit
utiliter quia assumpcio eius
sive ascensus fuit utilis to
ti mundo hoc bene signatum e
Genesis ij° ubi dicitur fons as
cendit de terra irrigans om
superficiem terre / et per fontem
istum designatur beata virgo
racione loci / quia sicud fons
ille fuit in paradiso / qui est
locus voluptatis / ita ipsa
semper fuit in voluptate spi
rituali Item racione motus / qui
sicud fons ille ascendit sic
et ipsa de virtute in virtutem
semper proficit secundum illud quam
pulchri sunt gressus tui etc
Item racione beneficij quia sicud
fons iste irrigabat universam
superficiem terre / ita ipsa parata
fecundet omnem peccatorem / hic
e fons ortorum puteus aquarum
viventium Commendatur ergo hic
beata virgo ab eiusdem cordis et
corporis puritate Item commen
datur a bonitate vita vel interne
pida mundi conculcacione / ubi
dicit per desertum Nam sicud
desertum e ab illecebris mundi se
parata fuit / per desertum enim intel
ligitur iste mundus / propter sterilitatem
fructuum / et horrorem bestiarum

et picula latronum / a sterilitate
mundi ascendit ad ubertatem
ab horrore ad amenitatem / a
periculis ad securitatem / De uber
tate vero gloria libani data est
ei / de amenitate decor car
meli / de securitate saron / car
melus interpretatur vel circumcisio · sa
ron principatus Nota ad hunc
quibus ascendit dum in civitate
veniens conducta · letanter su
scepta super excellenter locata
dicit ergo que e ista que as
cendit etc Sequitur En lectum
Salomonis ambiunt lx fortes
ex fortissimis israel omnes te
nentes gladios et ad bella
doctissimi uniuscuiusque ensis super
femur suum propter timores nocturnos

Hic incipit tercia pars capituli et
sicud dictum e supra / hic ponitur
visio celice degentibus tamen
hoc enim sit esse probat glo
dices poni sive cenaculi ... sive amiciti inter
gentilitas de tunicis quo
ascendat scilicet ad lectum veri
salomonis ad intelligenciam autem
huius comprehendenda sunt quatuor
primo quis sit iste lectus / secundo qua
lis sit / 3° qui sunt custodes
istius lecti / de eis fit specialis
mencio / quarto et ultimo declarat
quales sunt / et esse debeant
custodes / Circa primum scilicet quis
lectus Nota quod quadruplex e lectus
veri salomonis · ihesu cristi de
quo dicitur Apocalipsis xiiij° Et ecce

plus quam saloy hic/ spring e
uterus virginalis / de quo sup
dicitur a sponsa ad sponsum / abe
ata virgine ad xpm . lectulus
ni floridus / Orig. mira in
modum mira post fructum et in
fructu florem / non e carnis
ne / quod hic lectulo tm cognouit
ut post partum virgo permanserit
/ Sextus lectus e ecclia militans
de quo math viij^o dicitur Ecce
motus magnus factus e in mari
ita ut nauicula operiretur fluctu
bus / ipe aut dormiebat sup
ceruical / paru dicitur in marco
et accesserunt ad eum discipuli
eius et excitauerunt eu dicentes
salua nos perimus Octauus lectulus
e serenitatis et quietis conscie
ecci iiij^o Ve soli qui si ceciderit
non habet subleuantem se / et si
dormierint duo fouebunt mu
tuo vnus quo calesiet ergo
duo simul dormiunt / id deus
in aia et aia in deo quiescit
quod etiam euenit quando conscie gra
serenitas depta tam deo quam
homi letam facit / Quartus lectus
e iocunditatis eterne glie / psalmo
iiij^o . In pace in idipsum dormiam et requiescam
quies et suauis erit somp
nus tuus Job xj^o Cum te
consumptum putaueris orieris
ut lucifer Job . mun dor
miens silebis et somp . inc .
requie . / Ad lectulum uteri virginal
ascendit hec sponsa per fidem
incarnationis Orig. felicissimam
te reputo que cum multis alijs quas
infidelitatis lectulo iacueris
tanto misabilius conspicito / quanto

pt imaginem inclinata nos tm
bte incarnationis / fides te feli
cit decorauit / locuplenter
extulit et gratissime collo
cauit / Ad secundum lectulum s. ecclie
militantis / ascendit hec
sponsa per plenitudinem caritatis
Orig. diuisa eras et inse
licissima scisma / cum inter cre
dulos te disperseras / nunc aut
dignissime caritatis vnio
te glorificauit / te exaltauit
et quod quietem lectuli preparauit
ad lectulum serenitatis conscie as
cendit hec sponsa per studium
pacis et concordie Orig. si
secundum sententiam diuinam non e pax
impijs / certe constat tamen eius est
quod ubi impietas e ibi iactura
e / et ubi iactura e ibi ymu
e / Omnis enim iactura quo
ad tumultum ad quem ymmo dicat
igitur felicissimam te reputo quod
ab impietate tua conuersa es
non enim exaltata es / non asce
disti / et quo tu ascendentibus
plenius quietem seruas concordie
vacuis eos preter instinctus lectuli
occupas . Ad lectulum iocundi
tatis glie eterne / ascendit hec
sponsa boni operis continuatione
et studiis obseruacie / et si non
actu pregustatione / tm et certitu
dine per arram spus sancti / et
pignus Orig. ascensum tuum
audio / scias enim / quod ad lectulum
ascendisti / et si de lectulo glie
eterne dam tuum intelligo ascd

ascendisti spei certitudine / pre
gustationis dulcedine / conse
vationis consumatione / ascendes
aut rei veritate sit ergo dictum
est / quis sit iste lectulus mani
ut anthonomasice de lectu
lo iocunditatis et nunc loquitur
ipsius et de aliis etiam va
riter intelligi possit / quod lectulus
iste est altus singulariter / et
munitus / sive enim de beata virgine
intelligatur altus est singulariter
est munitus est / altus innocentia vir
ginali / singulariter gratia spe
ciali munitus / munitus protectione fi
nali / sive de ecclesia militante
intelligatur / altus est veritate ele
vate per fidem / singulariter est de
votione peculiari / munitus est per
adiutorium divinum / sive de ca
stitate sanitate intelligatur / altus
est per eminentia dilectionis / sin
gulariter per exclusionem omnis
illicite voluptatis / munitus
est per diligentiam custodientis
Si autem ut dixi intelligendum
est de lecto quieto sit et nunc glie / al
tus est provisionem / singulariter per
fruitionem / munitus pervenientium
et ideo altus est / non dicit sic
glo. boni amice amiranti
respondit gentilitatis / de lectulo
quo ascendit / nisi spiritualiter es
set non diceret salomonis / Origenes
enim dicit / de lectulo pharaonis
venisti ad lectulum salomonis
de mutando ad floridum / de fe
tido ad odoriferum. de duro
ad suavem / de turbido et tur
bando ad securum / nisi postre
mo securum et munitum esset
non diceretur ambiunt lx fortes
sic ergo dictum est de duobus quis
sit lectus et qualis / de tertio et
quarto et quinto scilicet qui sint
custodes et qualiter custodiat
et quales esse debeant nota
sunt hec omnia de textu
ubi dicitur lx fortes ex israel
ambiunt etc. usque ad finem
Nota ergo quod custodes ambien
tes hunc lectulum sunt pa
tres novi et veteris testamenti
qui vocantur hic lx fortes 4
per lx enim fortes / hii patres
sunt unde glo. dicit / qui de
calogum legis perfectionem operum
implevit / et senarium retri
butionis perfectione operum exspec
tat / primum ergo lectulum lx for
tes idest omnes patres vie et patrie
qui alii viatores exstiterunt
ambiunt / secundum dicitur nam patres
vie ambiunt laudando verum vir
ginalem / parendo dicendo virginem
ante partum virginem / in partu vir
ginem / post partum firmiter credendo
fidem hanc sententiis inre
fragabilibus contra hereticos
defendendo / fidem hanc pub
lice predicando / patres patrie
celestis ambiunt hunc lectum
pulcherrimum eius admirando
gratias agendo / laudibus ex
tollendo / secundum laudando celite
militantis lx fortes ipsum

sextus

fidelit(er) custodiendo / s(ecundu)m illud sup
muros tuos ih(e)r(usa)l(e)m consti· cu
stodes / 2am diligent(er) instru·
endo / s(ecundu)m illud ysa(ie) ponam
vniuersos filios tuos doctos
/ 3o ipsam ordinibus adiuua-
do / s(ecundu)m illud ap(osto)l(us) cui valz
deprecatio iusti assidua / Tciu
lectum ambiunt· ho fortes / quie
tem mentis generando / s(ecundu)m id
qui pacem ieunt / que se gle
rificati consue congratulando
s(ecundu)m illud congratulamini m(ih)i qr luc xv
quia inveni ove(m) / quietos con-
fortando / s(ecundu)m illud dicite
pusillanimes confortamini et
/ Quarto lectum ambiunt ho
fortes eciam latitudine indef-
sinendo speculando / glo· ett:
nam patriam celeste(m) requie(m)
quidam pastores sancta intencione
speculant(ur) / desiderant appete-
do / pro ea infatigabiliter la-
borando Notandum eciam hic
quod debiles et boni s(ecundu)m cursu(m)
vie hic comendant(ur) a quatuor
Primo a fortitudine operis boni
ibi ho fortes Secundo ab ex-
ercicio predicationis ibi tenen-
tes gladios glo· gregor(ius) h(abe)t gla-
dium et non tenet illum / qui
divinum eloquium novit et s(ecundu)m
illud vivere negligit / Tercio
a peritia pugne / ibi ad
bella doctissimi glo· qui
tot milibus annorum contra
dyabolum pugnaverunt / ex assi
duo usu docti sunt / Quarto

a cautela prudencie / ibi vnius
cuiusque ensis sup femur suum glo·
id est sup humanitatem suam / vel
humanam fragilitatem / ut eis
ducatur / motibus / ne eciam alijs
predictis / ipse temporibus efficiatur
glo· isti sunt semper despecti
et de temptatione suspecti / propter
timores nocturnos id est quia dum
sumus in hoc seculo / tempus
hostis in nobis locum habet
Unde quidam non habent ensem
oris / ideo eciam dominus dixit / nunc
qui habet duas tunicas vendat
vnam et emat gladium· alii
habent sed longe a femore / propterea
esto domine oris cor / Tercio
sup femur· ps(almus) accinge gla-
dio sup femur tuum potentis-
sime / Cum sup femur et
non sup cor / quod continentes
corpore / sed incontinentes sunt cor-
de / quod ergo dicit hic sup femur
tuum / suppletione indiget ut in-
telligatur et sup cor suum propter
iam dicta / Unde quod prelati seu
predicatores / debent esse fidelissimi
custodes animarum / et ut tribula-
tos releuent / et penitentes
confortent / et peccatores penite-
re faciant / s(ecundu)m quod mathei xij
dicitur et est tractatus de ysaya a-
rundinem quassatam non confrin-
get et linum fumigans non
extinguet donec eiciat ad
debent eciam esse perfectissimi
executores preceptorum / et io
dicuntur hic fortes ex fortissimis

cla / et in elige p̄ pluribus prex
existentibus hoc illis ꝓponi
/ deut mithos esse constantes
q tangit ubi dicit Tenentes
gladios · ad hoc deut esse
sapientes / q tangit ubi / dicit
et ad bella doctissimi / po-
stremo deut esse cauti / et pru
di q tangitur ubi dicit / unius
cuiusque ensis sup femur / ꝓpter timo-
res nocturnos · vrigl · hec n̄
fallor prelatis indicitur fide-
litas / qua custodiat · boni-
tas qua placeant constancia
qua audeant · sapia qua sa-
piant / cautela qua fidelit
perseverat / dicit ergo ferculum
sus Salomonis rex / ferculum
fecit sibi rex salomon de lignis
lignis libani columpnas eius
fecit argenteas reclinatorium
aureum ascensum purpureum
media caritate constravit ꝓpter
filias iherusalem etc.

Actum est supius proxime de
ecclia militante prius pme
thasorum lecti et custodibus
eius / hic iterum agitur de eccliasia
militante pmethasorum fer-
culi / et pcium eius / dividitur autem
hec pars in tres ptes In prima
agitur de exordio eccliasie suum tri-
quadam causam / efficientem finalem
et materialem ibi ferculum
fecit sibi rex salomon de
lignis libani In scda agitur
de instructione ecclie secundum duplicem

statum actiorum et contemplan-
cium / activi per columpnas / conte-
plativi per reclinatorium intel-
liguntur / ibi columpnas eius
fecit argenteas reclinatorium
aureum In tercia parte dicit duo
commendacione in ecclia / exempla
bona / que delectant / et fervorem
caritatis / qui dilatatos con-
firmat ne corruant / exempla bona
ascensum purpureum intelligitur
fervor non caritatis · pmedia
hec ps incipit ubi dicitur asce-
sum purpureum media caritate
constravit / dicit ergo ferculum fecit
sibi rex salomon vel hic quatuor
consideranda concurrunt / primo
quid sit istud ferculum / scdo quare
sic / 3o a quo factum / 4o de quo
factum · ferculum istud fuit domus
quedam / et credit q cenaculum
grande / in quo preparavit discipulis
pascha / et in eodem loco fuit
ubi olim edificata fuerat do-
mus ista / facta autem fuit domus
ista ad convivandum non ad
dormiendum vel iudicandum / unde
per anthonomasiam potest convenien-
ter et convenienter / dicitur eciam domus
ferculum / quia continebat fercula
quibus ministrabatur in ea con-
vivis / et facta fuit ad asalone
qui fecit eam impio per ex-
hibicione expensarum studio
dedicavit Item facta fuit de li-
gnis libani montis illius
qui est intra promissionis / cuius
ligna sunt cedrina ad cuius
radices oritur Iordanis fit

aut domus hec ecclesiam milita-
tem, cum qua non est locus vi-
to vinum. Et tangitur hic tria
quantum ad primo efficiens ibi
rex salomon i. verus pacificus
dominus noster ihesus cristus qui e-
dificavit ecclesiam secundum illud math. xvij
xvj° et super hanc petram
edificabo ecclesiam meam Ipse
nimirum secundum pro noe qui edifica-
vit archam. Et nota quod fecit eam
laboriosissime secundum id ys. v°. vi-
nea facta est dilecto meo in cor-
nu filio olei et sepivit eam
et lapides elegit ex illa et
plantavit eam electis et edi-
ficavit turrim in medio eius et
torcular fodit in ea. diligen-
tissime secundum id quid ultra de-
bui facere et non feci. sumptuo-
sissime secundum id apoc. i°. qui di-
lexit nos et lavit nos in san-
guine suo. Origenes o domine deus opus
ecclesie tue quam plantavit dextra
tua considero in bremio laborem
in sudore nimirum vultus tui fa-
ctum. totiens diligentia quod noc-
tes quieti necessarias duxisti, in
sompnes amore operis, nam
tibus tuis cum faciebas volun-
tatem patris tui, contemplor et
sumptus siquidem non corrup-
tibilibus auro et, laboriosissime
ve pigris. diligentissime ve
negligentibus. sumptuosissime
ve ve ve pigris et negligenti-
bus et autem taeniis prestac-
tibus in desiderio. hec causa
de efficiente. materialis tangitur
ubi dicitur, de lignis libani

glo. fortibus celsis speciosis
adoriferis imputribilibus. dicit-
ur hic de quibus ecclesia est con-
structa que sunt vasa per ecclesie
ce fortes superando. celsi ce-
lestia meditando, speciosi vir-
tutibus insistendo, odoriferi
proximos edificando, imputri-
biles perseverando. Bonus ergo si
talibus lignis edificatur domus
quam custodis, ut in eis sit for-
titudo ad obediendum, celsitudo
ad contemplandum, speciositas
in conversatione, odoris fragran-
cia in bona opinione, imputri-
bilitas in longitudine. o me fe-
licem si talibus prosim, quid
nisi paradisum in hortu, si quo-
niam et prius in fines domus
mea est, et in tenebris sicut an-
cillam meam hec de causa mate-
riali. Causa finalis quare facta
est ecclesia est duplex. est enim facta
propter deum et hominem. propter deum
laudandum. et hominem salvandum
primum tangitur ubi dicitur ferculum
fecit sibi rex salomon i. ad
laudem suam. secundum tangitur in-
ferius ubi dicitur propter filias ihe-
rusalem Bone ergo an ne sum
est propter te, propter quod tu eternus es. fe-
cisti me ut te laudarem. te
amarem me salvarem dicit
go salvum. scilicet columpnas
eius fecit argenteas. per co-
lumpnas ecclesie intelliguntur
predicatores apoc. iij°. Qui
vicerit faciam illud columpnam
in templo, Bonus ergo illi non expedit

// dei mei

si predicatorem nisi prius contigit ipsum fuisse victorem. Unde apostolus: Castigo corpus meum et in servitutem redigo. Dicuntur columpne propter tria: propter fortitudinem, quia nimirum fortes sunt, sustentant enim ecclesiam ce[lebrat] et prelatos et subditos. Vel sustentent prelatos, dicit glossa: columpnas eius, id est sustentatores aliorum etiam prelatorum; et est argumentum quod maioris est perfectionis esse predicatorem quam prelatum. Vel sustentent terram, id est subditos, dicit psalmus: liquefacta est terra et omnes habitantes in ea. Item propter rectitudinem oculum nimirum intentionis semper habent ad deum, non ad temporalia, que arbitrantur ut stercora. Vel Job: numquid mittes fulgura et ibunt, et redibunt dicentes tibi: adsumus. Glossa: sic quique predicatores deo vadunt et deo redeunt cum ad laudem creatoris predicando proximis exponunt et ad laudem eius predicare desinunt, nec interim utilius operantur. Et nota quod dicit numquid mittes, vel quia non debent ire nisi missi. Item propter distinctionem columpnarum: nimirum est distinguere partem aptare, secundum illud Sapientie ix: Sapientia edificavit sibi domum et excidit columpnas vii. Dicit glossa super Leviticum: Nemo debet predicationis officium assumere nisi per frequentia studia eru-

minet et per discretionem virgula dividet. Dicuntur ergo columpne, nec simpliciter columpne, sed columpne argentee, propter tria: primo propter candorem puritatis, propter ponderositatem maturitatis, et propter sonoritatem divine laudis. Origenes: argentum vero sunt qui candent castitate, qui graves sunt maturitate, et qui laudando deum tanto sunt dulcius quanto predicant utilius. Et nota quod dicit: columpnas eius fecit argenteas. Non fecerunt se ipsas iste columpne. Origenes: Quid se ipsos columpnas facere nituntur, qui eo stolidi et precipites sunt quo opificem preveniunt columpnarum. Et pensandum est ut columpna fias, et cum fortis fueris cave ne corruas, ne tanto dampno significatas quanto nec deum tibi, sed et aliis cadis periculosius, quibus enim incedebant imitatori aspectu percusso. Sed ex quo columpna vis esse, primo vide ne coniungat te desperni sua-uiæ tecte merito sustentum quam sustentare. Dicit ergo: columpnas fecit argenteas. Nota preterea quod hic predicator debet esse columpna nubea per separationem ab amore terrenorum, ignea per fervorem caritatis, marmorea per rigidum castitatis, iii Regum vii, Erea per constantiam stabilitatis, ibidem, Cedrina per odorem

bone opinionis ibidem / ferrea
zelo iusticie / argentea zelo
eloquencie / quod predicator debet
esse columpna nubea / dicitur
in psalmo In columpna nubis
loquebatur ad eos / quod ignea
Exo. xiiij°. Nunquam columpna
ignis de nocte et columpna
nubis de die defecit / quod erea
ij. Reg. viij. tulit rex dauid
es multum nimis / de quo fecit
salomon omnia vasa erea in tem-
plo / et mare eneum / et colu-
mpnas et altare / quod debeat
esse cedrina columpna pre-
dicator iij. Reg. vij. edifica-
uit salomon domum saltus et qua-
tuor tabulatoria / inter colum-
pnas cedrinas / ferrea Jere.
primo dedi te in ciuitatem mu-
nitam et columpnam ferream
Item argentea ibidem xx
vij°. omnes columpne atrij per
circuitum vestite erunt argen-
teis laminis / et capitibus argen-
teis Item argentea [aurea] Cant. v.
xv°. columpne aurea que
super bases argenteas residet / de
his septem intelligitur quod dicitur
in pro. ix. Sapientia edificauit
sibi domum / excidit columpnas
septem / sic ergo actiua est de mi-
nisteris ecclesie / quo ad statum acti-
uorum Secundo reclinatorium aureum

hic tangitur de ministerio ecclesie

summum statum contemplationis per
reclinatorium cum autem sint
contemplatiui et religiosi
per tria primo per eminenciam
reclinatorii cum in alto est
et capiti videt et humeris
summum situm vnde dominus in mattheo
reclinatorium non habuit summum id est
math. viij. vulpes foueas
habent / videmus ad alta venimus
fratres qui valle seculi dere-
licta ad montem ascendimus
religionis tempore est in primo
iacet / hoc stabellorum recla-
torium si glosemus arbitramur
secundo per mundiciam / Origines ex-
purga sordes unde tunc filius
dei super sordida non reclinat
nec esse dicit. faciem neque an-
geli despiciunt prospicere / Sic
reclinatorium in mundum tertio
per vsum i. per requiescere re-
clinatorium / cum ad hoc est ut super
eo requiescatur / et deus in reli-
giosis precipue quiescit summum id
ysa. super quem requiescet spiritus
meus / et columba super oliua
videmus quid dicam de his qui
turbant et turbantur ama-
tibus turbari quod ne non tur-
bentur et miseri turbantur
ut prius reclinatorium appel-
landi sunt / an stabellum
amici / an inimici estimo ipsos
esse inimicos / de quibus scrip-
tum est / dixit dominus domus
mo cuius hoc reclinatorium au-
reum erat. per plenitudinem
sapientie / per pulchritudinem obiec

ꝑ fulgorem bone vite / Bern.
O si recline super cor meum
faties illa amabilis / que vere
in iubilo / quid delicosius
quid familiarius / quod denique
utilius in me due epulae
et post epulas reclina super
sinum tuum / suscipio cum gau-
dio / sustineo cum iubilo / Si
premis non fatigor / si grava-
ves non lassor Iugum enim
tuum suave est / et onus tuum
leve / propterea adhuc est reclinatorium
tarlis voluptatis / suavitas /
iudicum de dalida nam Samp-
son viribus destitutus / quantum
ad irascibilem / oculis orbatus
quantum ad racionalem ad molam
in comodi positus ꝑ pastu
quantum ad concupiscibilem / Sicut sunt
luxuriosi qui fetent ut vul-
pes s. Superbi qui ut volu-
cres. secundum illud vulpes fove-
as habent Ista divina familia-
ritas hec est pectus domini ubi io-
hannes reclinavit et beata virgo
et uterus recepit illuminationem
sinus ꝑ ascensum accessum
ad cor cristi in sinu Item
bone operationis firmitas
Iherusalem lapsum super secundum ascen-
sum purpureum glo. distin-
guit triplicem ascensum bo-
nos bonitatem / auctorem boni-
tatis quod boni sunt ascensus
dicit glo. ascensus sunt
illi per quos aliquis ascen-
dit primo ad virtutes post ca-
ad sancta sanctorum / qui sunt purpu-
rei et ad martirium prompti. Vel
bonitas dicit glo. ipse vir-
tutes sunt ascensus que sunt
vere purpurea quia decorant
nos fideles / vel aut auctor
bonitatis sit ascensus ondit
glo. d. xpistus est ascensus
per quem ad celum et inclu-
mitra purpureus quia lavit
nos in sanguine suo / et nullus in
eam ingreditur nisi sacramentis
dominice passionis imbutus
xpistus est ascensus per causam
efficientem. boni sunt ascensus
per causam exemplarem / bonitas sive
virtus per causam formalem / de isto
super primo trahe me post te re
de Bo. in corpore in capite nos
necem lepimus vel philipenses in
imitatores mei estote et ob-
servate eos qui ita ambulant
sicut habetis formam nostram primo
thessalonicenses ii vos testes estis et
deus quam sancte et iuste et sine
querela vobiscum fuimus vel
de 3o ambrosius Si virtus est in men-
te tua non deest quo ad al-
ciores ascensiones in corde
disponit vel ambulant de virtute
in virtutem Augustinus Si ascen-
dere est dare expedit quod de
te habere contingit imitatione
bonorum bonitate virtutum atque
utinam purpureus ita proximis
essemus ascensus sicut tui pro-
ximis tuo purpureus es ascensus

Si quis in tua conuersatione de-
sertum caritatis consideret ru-
borem si probabiliter estimat
tanto te inuenit inflamatum
perfectione ut etiam pro fratribus
ponere non solum paratus sis
sed etiam velis te ingerere non
tamen quod etiam ascensus pur-
pureus infra vii ascendam
in palmam et apprehendam fruc-
tus eius Iohannis xii Si ex-
altatus fuero omnia traham ad
me Item Iheremie hic est
ascensus penarum infernalium Ie-
remie vii xxxiii^o Erit ira
eius in picem ardentem noc-
te ac die non extinguetur in
ascensu eius. iste est penae ex-
cercia ascensus Iheremias
culpe ysaie xiiii Ascendam super
altitudinem nubium et similis
ero altissimo Ter ad hunc est
ascensus ethereus Iob xxx
vi^o In manibus abscondit
lucem et precepit ei ut rur-
sum ascendat. primum fecit in-
salem in mundo pro salute gen-
tis humani paciendo Secundum fecit
in inferno patres iusto iudicio
puniendo. tercium non fecit quia
fecit in celum ascendendo ergo
ergo ascensum purpureum hic
etiam [illegible] fuor caritatis
vnde scilicet media caritate constra-
uit propter filias Ierusalem. quod
ad literam expono media
ista fuit pauimentum quod
fuit inter pictis quod fuit cu-

sticulis marmoreis et vitreis
sibi in vicem coniunctis ad mo-
dum picture amatorie com-
posite Et notandum quod dicit me-
dia. non media. Ecclesia habet
triplex medium. medium quo
regitur et hoc est prelatus qui
[illegible] in medio fratrum
[illegible] corpus in honore Item
medium quo metitur et hoc
est virtus. virtus enim sicut philosophus
dicit in ethicis est habitus in me-
dio consistens Item est medi-
um quo saluatur hoc autem est
ipse christus Iohannis i^o Medius
autem vestrum stetit quem vos ne-
scitis Psalmus deus autem rex no-
ster ante secula operatus est salu-
tem in medio terre. vel in se ipso
Primum est caritate constratum
propter filias Ierusalem regendas
nemo enim preest utiliter sine
caritate. Secundum est caritate
constratum propter filias Ierusalem
gratificandas glo. preter cari-
tatem alie virtutes nichil
sunt Tercium est caritate con-
stratum propter filias Ierusalem ha-
bundantissime replendas quia
de plenitudine eius accepimus om-
nes. totam enim intrinsecus
[illegible] amore repleuit Ergo
[illegible] medium esse possumus sed
medium dare non possumus
fluit enim accentus ad [illegible]
[illegible] ut melius dicam
fluit a medio medium quod est
virtus hoc medium cristus

in corpus eius aliter pupillus aliter
debilis aliter nullus tum ba-
ctia celestibus convivijs ine-
briatur / sponsus ad est / uesti
cia de est. ad est uestio que
iocunda sanitas salutis et-
ne sequitur Egredimini filie
syon et videte regem salo-
mone in dyademathe quo
coronauit eum mater sua i die
desponsationis illius et in
die leticie cordis eius etc.

Hic incipit quarta pars capituli
principalis in qua sicud dan
e agitur de predicacione et doc-
trina gentilis ecclesie / quod glosa
consumat d. pulchro ordine
post enarrata dona regis
sponsam quo speciem et ortum eius
predicacionis incipit / et ad videndum
dum inuitat. Nota quod sermo iste
in tria membra diuiditur / Primo
enim fit amonicio de egressio
ne. Secundo de visione / tercio deter
minatur quid videndum. i. videndo
primum tangitur ubi dicitur Egre-
dimini. Secundum ubi dicit Et vide
te regem salomonem / tercium tan-
git ubi dicit In dyademate etc.
Circa primum nota quod simpliciter
dicit egredimini / Circa secundum quod
non simpliciter dicit / et videte
sed addit regem salomonem Circa
tercium nota / quod prudentissime de-
terminat quid in isto rege Sa-
lomone videndum sit / et hoc
ubi dicit / in dyademathe

quo coronauit eum mater sua. Er-
go Egredimini Origenes uel si
cio non dicitis ut in quibus scolis
sitis / obstinati e sermo tuus
monet quidem egredi non
detineas a quo egrediendum
sit / forsitan studia nostra
expectaui cupis / ut sermo tuus
in vanum non transeat / nisi meum
ingenium sequere exponatur / Non
ergo sermo quod tangit Origenes in
sequentibus / quod ecclesia egredi debet
a diffidentia pusillanimitatis sicut
supra. 1o. Si ignoras te locum
quietionis mee optulerim inter
mulieres egredere ab hac igno
rancia tua uel diffidencia et per
ab ignorancia infidelitatis
glossa. hic egredimini ab igno
rancia infidelitatis ad lucem
aeternam sponsum pusillanimitatis. I. e. l. re-
cede a medio babilonis et a
terra caldeorum / egredimini am-
plius a pusillanimitate incorrigibi
litatis Ieremie l. 1. Egredimini
de medio eius populus meus / ut
saluet unusquisque animam suam
ab ira furoris domini / et ne for-
te mollescat cor vestrum et ti-
meatis auditum / qui audietur
in terra / etc. Sodomite vole
bant egredi de sodomis persu
suadente hoc eis loth
qui videbatur eis quasi lu-
dens loqui Origenes animum
adhibe super dicta tamen tua
egrediendum esse a pusillanimitate
ne desperans / ab infidelitate

ne erremus / a pravitate ne ali-
os corrumpamus / a bin[a] corrigibi-
litate ne eo in profundum omnium ma-
lorum corruamus / quo ad futura
correctionem non admittimur
ut in · de [illegible] exibunt reli-
quie et salvati de monte
Syon / dicit ergo Egredimini filie
et videte regem salomonem / sp[iritus]
pacit dom[inum] e[st] monet cetera
ad videndum et determinat quid
videndum et determinat specialiter
quid in videndo · videndum quod
coronam qua coronavit eum ma-
ter sua / ad intelligendum omnia ista
notandum est quod domina nostra duas
habuit matres / et nos unam ha-
bemus matrem spiritualem ipse ni-
chilominus ex duarum natura unum
habuit patrem / a suis duabus
matribus et ab unica matre
nostra / et ab unico patre suo
habuit quatuor coronas / una ma-
ter sua fuerat beata virgo / de hac
matre dicitur Mathei 1° Cum esset
desponsata mater Ihesu Maria
Ioseph / hec mater excedit et
excessit omnes matres in claritate
et incorruptione in tempore in
honore impunitione / in assumptione
in imperturbatione / propter hec septem
signata est per Bersabee / que ad
litteram fuit mater salomonis / que
interpretatur puteus vii / quia eo quod puteus
profunditatis / fuit que
pro quo animato hunc ad
comprehensionem inexhausta
fuit / Virginis nulla mater electa

excepta ista / nulla impuni-
ta excepta ista / nulla incor-
rupta excepta ista / omnibus
militantibus / ista amor omni-
um displicet aliquid in fi-
lio / vel secundum [illegible] vel secundum
minus [illegible] vel secundum amisso
vel secundum quesitum / huius autem
filius eo placuit quod omnia
habuit / nichil amisit / nichil
quesivit / nichil neglexit / com-
munius adulto filio supplicat
hec imperat / nulla mater in qua
mater super omnem hominem / et
super omnes homines et ange-
los / ab hac matre habuit [illegible]
coronam nobilissimam humanitatem
unde dicit hic glossa · Egredi-
mini filie Syon et videte regem
salomonem in dyademate quo co-
ronavit eum / mater sua sine
sorde originalis peccati · de
hac corona Apocalypsis 6° vidi et
ecce equus albus / et qui se-
debat super illum habebat coronam
et data est ei corona / in hac
corona erant septem gemme
preciosissime / vel septem la-
pides / primus est puritas / sic
comparatione Apocalypsis xiiii° et
vidi et ecce nubes candida
et super nubem sedentem similem
filio hominis · nubes est huma-
nitas Christi / que candida appa-
ruit · quia humanitas eius per-
fectissime puritatis / Innocentia
sublimata fuit ubi ascendit
deus super nubem levem etc
deus est perfecto sine successione

[illegible] sine [illegible] et sine
[illegible] [illegible] gestum

ab origine cum conceptionis omnia
dona et omnes virtutes habuit
sine mensura / unde de pleni
tudine eius omnes accepimus
hic est fons cuius non deficiunt
aque / hic est fons pius humili
tate / qui crevit in flumen
maximum / Tanta sapientia sine
remissione nimirum / secundum quod homo
omnia scivit / et numquam sua scientia
oblivioni obfuscata fuit
unde apoc. xiiij° Et vidi al
terum angelum volantem per me
dium celi habentem evangelium eternum
ut evangelizet super terram / nec obstat
quod legitur profecisse sapientia quia
hoc erat secundum opinionem non
veritatis / Caritas est immensa sine
exceptione / nullus enim a sua
immensitate excipitur quia in omni
gente qui timet deum et
operatur iusticiam acceptus est unde
apoc. iiij° Et vidi aliud an
gelum fortem descendentem de
celo amictum nube et iris
in capite eius [illegible] magna
dni x pius / plena est terra
x xpus / Caritas est potestas sine
coercione / et hoc quantum ad im
plentiam demonum de hoc apoc.
vij. Et vidi alium angelum
descendentem ab ortu solis
habentem signum dei vivi et
clamantem voce magna quatuor
angelis etc. Et infra nolite
nocere terre et mari etc. pro
donis fortis et potens in
prelio Job xl. qui fecit illum
applicabit gladium eius / Seco-

tus est finito sine limitatione
xpus enim secundum quod homo compre
hensor fuit apoc. vij. Et
nemo poterat neque in celo ne
que in terra neque sub terra aperi
re librum nec videre illum nisi
leo de tribu iuda / dicit ibi
haymo quod liber iste sunt occul
ta et profunda divinitatis que
xpus secundum quod homo vidit
et aperuit / Eternitas enim sibi so
lo cognita est Septimum est
serenitas sine retractione / et
hoc quo ad iudicium damp
natorum / de hoc apoc. xiiij.
et misit angelus falcem suam
acutam in terram et vindemi
avit vineam terre / et misit
in lacum ire dei magnum. Er
go Ecce dominus etc. et vidi re
gem in diademate. Nobilis
sime humanitatis / quo coro
navit eum mater sua / glosa
maria videte inquit quod pii
ssimus / quod optimus / quod sapientis
simus / quod misericordissimus / quod om
nipotentissimus / quod beatissimus / quod
serenissimus / piissimum amandum
/ optimum imitandum / sapientissimum
intuendum / misericordissimum di
ligatur / potentissimum teneatur
serenissimum timeatur secundum iudic
dispensationis illius Sed il
lius rescimus ad mentem di
vinus in tempore annunciationis
sicut ad filium suum / que
propria leticia fuit. quia

tunc soluit gemmas suas. Et
in die letitie cordis eius .i. ma
tris dicit glo. Nota precla hic
ria quod beata virgo fuit in die
annunciationis in summo amata
glo. annunciatio fuit initium
caritatis quia tunc ecclesia fuit
desponsata christo vel ipsa
virgo deitati. Item fuit in sum
mo nobilitata glo. in annunci
atione beata virgo fuit desponsa
ta deitati cui maritari volu
it verbum patris. Item in summo
letificata. vnde tempus annunci
ationis dicitur dies letitie cor
dis eius. Fuit ergo annuncia
tionis corona nobilissime sua
uitatis in annunciatione. Fuit etiam
[illegible] vel potius noui
ta corona amarissime penali
tatis in passione. Et de hac
[illegible] dicitur infra sub arbore
malo etc. In hac corona sunt
fuerunt septem lapides siue
gemme. Primus lapis est con
temptibilitas extreme paupertatis
qua contemptui habebatur secundum
illud Job xxxiiii abho
minabantur me et longe fugi
erunt a me et faciem meam
conspuere non verebantur
ys. l. faciem meam non averti
ab increpantibus et conspuenti
bus in me. Et in ewangelio con
spuerunt faciem eius. Secundus
est crudelitas extreme tristi
tie Job xxx in persona christi
dicit ad dexteram orientis cla
maui et iusta oppresserunt
quasi fluctibus semitas suas [illegible]

dys malignus. Item quasi
rupto muro et aperta ianua
irruerunt super me. Tertius est
penarum multiplicitas. Vnde
iterum Job in persona eius ait
xxx nocte passionis os
meum perforatur doloribus
et fortitudo mea non dicit
vno dolore sed doloribus. Nec
mirum multiplices fuisse penas
quia fuerunt multi principes
qui infligebant eas. Vnde
sequitur a multitudine eorum
consumitur vestimentum meum et
corpus dicit glo. Quartus
penarum acerbitas. Trenorum i. O
vos omnes qui transitis etc. Quintus
penarum continuatio. Vnde Job
in persona sua iterum dicit cithara
mea conuersa est absque illa
re. [illegible] Sextus
malorum societas secundum illud
Job xxx. Sicut merens incede
bam sine furore consurgens
in turba clamaui. Pater in
manus tuas commendo spiritum
meum. Septimus est auxilii de
stitutio secundum illud Job xix in
pedati sunt me et preualuerunt et non
fuit qui ferret auxilium dicit
glo. Videte regem salomonem
in dyademate. opprobriose pas
sionis videte ipsum ad ea ad
rememorandum secundum illud Eccli.
gratiam fideiussoris tui ne ob
liuiscaris. Dedit enim animam suam
pro te. Item ad gratias agen
dum ne audire contingat vobis

Frater fui draconum et socius
strucionum. Sicut merens in
cedebam sine furore con
surgens in turba clamaui sed
pr

luc xxiiii

decem mundati sunt etc. Item
ad imitandum apostolus ad ephe.
v° Imitatores mei estote etc.
1 pe. ii Item hebr. xii° Imitamur nos
passo(?) eadem etc. Unde Egre-
diamur foras fratres ad eum
qui extra portas passus est
Egrediamur inquam de obli-
vione ad memoriam fastidi-
ure(?) int(er) ubera collocan-
tes Egrediamur iterum de ingra-
titudine ad gratiarum actiones
clamantes Quid retribuam
domino etc. Ego autem ut de
me interim loquar si me-
met ipsum impediam vel non ero
condignus prudentie tue E-
grediamur denique de amore cu-
nis honoris mundi contra contu-
melias imitantes apostolus
adimpleo ea que desunt pas-
sionum cristi etc. Sunt ergo a-
nostra Iudea coronam amaris-
sime penalitatis in passione
Sunt etiam corona de matre nostra
spirituali hoc est unitas bonorum
et in hac parte corona sunt et
sunt septem gemme preciose scilicet
lapides primus lapis est tempe-
rancia secundum nobilissimum actum con-
cupiscibilem quo ad virgines
Secundus fortitudo secundum actum
irascibilem quo ad martires Tercius
prudencia que ad nobilissimum
actum racionalem quo ad confes-
sores Quartus est iusticia secundum
nobilissima ordinatorum ad omnes
quo ad vita activa Quintus

devotio fidei secundum nobilissimam
elevacionem ad deum quo ad
contemplativos Sextus est
humilitas secundum nobilissimam dispo-
sicionem regiminis quo ad prelatos
Septimus est obediencia secundum nobilis-
simam disposicionem in mundo quo
ad subditos propter hec septem
apoc. vii dicitur Dignus est
agnus qui occisus est accipe-
re virtutem scilicet castitatem virginum
et dignitatem scilicet constanciam
martirum et sapienciam confes-
sorum et fortitudinem activorum
et honorem contemplativorum et
gloriam prelatorum benedictionem sub-
ditorum De hiis iterum apoc. vii
benedictio qua elegit virgines
claritas qua decoravit
martires sapiencia que illuminavit
confessores gratiarum actio que
activos ordinat honor que
contemplativos inebriat virtus
qua prelatos regit fortitu-
do qua subditis virtute pa-
cie impendit propter hec non cla-
mat ecclesia post pascha filie
ierusalem Iste autem aspectus
istius corone ondit(?) nos nimium
imperfectum probatus absconditi sunt
inter petre iudices eorum
ergo qui perfecte sancte desperant
qualis est etc. attendit desp(er)ati-
vum Sap. iii° tu prius est illa
imitantur et desperaverant eam
tu se adduxit et imperfectum
corona triumphat acclamat
obsequium Math. xxviii quis

putas fidelis seruus et prudens
rel remunerat corpore / super
multa bona constitua eum
remunerat secure intra in
gaudium. Remunerat ordina
te ubi dicit domini tui / de hac
corona septimum est in ecclesiastico Circa
illum corona fratrum quasi pla
tatio cedri in monte libani sic
circa illum steterunt quasi rami
palme et omnes filii aaron
in gloria sua / hic commendatur sa
a concordia / quia fratres secundo
a dignitate / quia corona dei
nullum nobilius ornamentum co
na tercio a constantia / quia
plantatio / quarto a bona fa
ma quia plantatio cedri / quinto
ab eminentia castitatis / quia
in monte libani / sexto et
ultimo a finali victoria / ibi
circa illum steterunt quasi rami
palmarum dicat ergo ecclesia dimi
cans / de corona qua fuit apre
qua coronavit eum pater in resur
rectione mortuorum facit apostolus
ad hebreos. 2. videmus ihesum propter pas
sionem mortis gloria et honore
coronatum / de hoc nota supra. v. c.
apocalypsis ibi require. Sequitur
capitulum quartum Qua pulchra
es amica mea. quam pulcra
oculi tui columbarum absque
eo quod intrinsecus latet

incipit actu e incap
proximo de perfectione
sponse coniuncte agen
libus actu e etiam

ibidem de laude et premio eius
dem ecclesie / et de prelatione eius
synagoge et de laudibus qui
bus ipsa sponsum laudavit
hic autem agitur de laude / qua
sponsus ipsam laudat / cum
dicit glossa. ad sponsa de gen
tibus conuersa / iam tante sit
perfectionis / ut vere sa
pientie perdiderit / et sponsum laudet
ipsa quoque digna laudis
in recompensationem a sponso re
cipit dicere Qua pulchra
es. In hoc capitulo agitur de lau
de sponse. laudatur de spirituali
pulchritudine / et dividitur autem
istud in quatuor partes principales
In prima agitur de spirituali pul
chritudine ecclesie militantis / propter
diversos status ministrorum ibi
Qua pulchra es amica mea
per partes intendit laudare
etiam in secunda parte ponitur effectus
spiritualis pulchritudinis / quo
adipiscitur delectatio / et tercia hec
pars incipit ubi dicitur Vadam
ad montem mirre glossa. quia
tota pulchra es. pulchritudo
tua me delectat et ad quem
dandum te invitat In tercia parte
ponitur effectus spiritualis pul
chritudinis per comparationem ad ipsam
sponsam / et hec pars incipit
ubi dicitur Veni de libano spo
sa / glossa et quia vado ad te tu
debes venire ad me / quarto et
ultimo commendatur ecclesia

ab unitate concordie ibi vul-
nerasti cor meum. Ab utilita-
te doctrine ibi quam pulc(hre)
sunt mamme tue. Ab odore fa-
me ibi Et odor unguentorum
tuorum. dicit Quam pulchra
es amica mea. Ad intelli-
gencia(m) notandum est quod quadruplex
est pulcritudo et de qualibet fit
hic mencio. Est enim pulcri-
tudo perfectionis in opere de qua
intelligitur quod dicitur Quam pul-
chra es. glo. dicit in operibus
exterius. Item pulchritudo
veritatis in predicatione de hac in-
telligitur quod adiungitur Quam pul-
chra. glo. in predicatione. Item
pulchritudo dulcedinis in af-
fectu de hac dicitur Oculi tui
columbarum glo. id est affectus
tui in contemplatione rerum spiritua-
lium super excellentes et renova-
di. Est etiam quarta pulcritudo
humilitatis in statu de hac in-
fine additur absque eo quod intrin-
secus latet. De hac quadru-
plici pulcritudine. Bernardus. pru-
me turpitudinis et imperfectionis
mee. corporis formam in ordina-
tionis qui nec operatione re-
fulgeo nec doctrina redoleo
quia nec gustum spiritualis robo-
rat nec humilitatis ordinat
hec est que intrinsecus semper
latet in habitu in ore in corde
In habitu quod ignominiosum est
valde. in ore maxime cum ora-
bunt fecit diabole sunt vitiles

sinum in corde. petrus humili-
amini sub potenti manu dei
De perfectionis pulcritudine in
actu in. Re. xviii. fecit azariam
coram domino sicut david
pater eius et abstulit excelsa et
purgavit. Sor. yso. item de
pulcritudine veritatis in intellec-
tu dicitur. pro. xv. abhominatio co-
gitationes male et purus sermo
pulcrius firmabitur ab ipso.
De pulcritudine dulcedinis
in affectu pro. in. vbius qui
venit sapiencie et infra
primi et pulcerrimi fructus
eius de eodem i. thymo. primo
finis autem precepti est caritas
de corde puro et consciencia bona
et fide non ficta. De pulc-
ritudine humilitatis in statu in-
pet(ri) in. levavi hec exper-
tantes satagite et imma-
culati in violati inveniri ei in pace
dicit glo. Quam pulcra es et
hec etiam verba exponi solet
de beata virgine et est notandum
est quod hic domina beata virgo
fuit in triplicem statum primo fuit
statu vite active ibi Quam
pulchra es glo. in actione
exterius. quam pulchra interius
in animo. Secundo fuit statuam
contemplative ibi Oculi tui
columbarum glo. acutum ha-
bes sensum spiritualem in contem-
platione rerum spiritualium. 3o
fuit statu eterne glorie. ibi absque

Sub actiu
et contempl

co quod intrinsecus latet / glo-
magna gloria apti opibus sed
longe incomparabiliter maior
etiam retributio que uideri
non pt / sicut dictum est / Comedat
btā ūgo primo secundum statum
uite actiue in quo fuit perfec-
tissima secundum tamen nouem / quia in hac
perfectione sunt ḡdus / primus
est numquam fecisse malum mor-
tale / Secundum est numquam fecisse
malum ueniale / Tertium est semper
fecisse bonum in uia precep-
torum / Quartum est semper fecisse
bonum in uia consiliorum / Quintus
est semper fecisse bonum in uia
preceptorum et consiliorum super
omnem purum hominem / Sex-
tus est semper fecisse bonum in
uia consiliorum et preceptorum
super omnem hominem simplici-
ter istam numquam aliqua cre-
atura venit nisi cristus / isti
quinque gradus signati sunt
per quinque columpnas que e-
rant ante tabernaculum sicut
legitur in exodo xxxvi° quia per
istos quinque gradus in taber-
naculum non uanum sed perfectissime
consumatur ingressus
sed ille columpne erant de li-
gnis sethim quia ipsa cor-
pore erant castissima / et habe-
bant capita aurea / quia
ipsa erat caritate feruentissima
et habebant bases eneas
quia ipsa proposito fortissimo
et laude excellentissima

Comedatur ergo btā ūgo apud
celsitudinem secundum statum uite
actiue ubi dicitur / Quam
pulchra es amica mea / Se-
cundo comedatur sicut dictum est a pulc-
tudine secundum statum uite con-
templatiue ibi Oculi tui
columbarum / Et in hac pul-
chritudine etiam pone de sunt
ḡdus / et est primus ḡdus ab-
solutus affectus a bonis tem-
poralibus / Secunde alliga-
di ipsum affectum ad comprehende-
dum inhendum / Iste ḡdus
tertius in btā uirgine fuit in
summo sicut dicit Bernardus super
verbo illo / maria autem conser-
uabat omnia uerba hec ab omni-
bus terrenis absoluta / cor
habuit que de uerbis domini tan-
ta excellentia quanto singula-
rius conferre potuit / Secundus
ḡdus est continua quietus in-
tellectus ad omne eleuans et ex-
pediens acumine visus spiri-
tualis / quod est plenitudo gratie
et uirtutis / et de hoc dicit
Origenes inter repletos et re-
pletus repleto tua / que ḡ-
ra es obtinuit locum primum
dum est tibi aue gratia plena
et quia plenitudine gratie numquam
caruisti primitatis intellectus
pre omnibus purus hominibus ha-
bundantissime splenduisti
Origenes Quid cum lux vi-
sui / hec gratia conferre uirtutem

Tcaus gdus e intellus custis
simul pportonaty connesurat
que in hoc consistit q magni
tudo pastus quo pasci affis
magnificat magnitudine visus
quo illuiatur illuiat quia
go in bta virgine fuit maxa
dulcedo ymo maxima refco
pastus spualis Consequens
e ut in ipa fuit depurissia
lux cognitionis / de hoc gdu
dicit bucy sup illud Ezech
et glia dni eleuabi sup che-
rub / eleuabatur mi dei / sup
oime illud quod cognabli fo-
ritu e cians / et tanto altitu
do hec erat emmentior in intel
letu / quanto summu bonu q pa-
stus effus erat hinudatissi
in effu / Quartus gdus est
quietad ment / ad illud quod
excedit vim nam et nobltis
omis rei cians gd sicunt / res
aut qtifficantes sunt vtutes
et gac illud aut sup q v-
tutes et gtas est spus sius
s. celestes angeli sunt ex
quoru ordine officio et pta
te et vsu fit quedam replexio
in aima contemplate faciens
in ipa superhumdae felicitas
appetitu ad factorem oim
horum potetissim sapietissim
et ordinatissim opifice sed
dicit orig Quintus 7 vltis
gdus e vniformis fixio to
tius concgregati animus visu
spualis eleuati expediti

intesi et diuisi ab omi de
lecte in pnu summu et suaui
ssim et hoc nichil aliud qua
de hoc seculo facte celu quu
nis repugnat modis et sta
tus vie pficac in hec contem
placo incti mitate dicit ergo
Occuli tui columbarum / seqr
absqz eo quod intrinsecus lat
hic scdm dam e queda bta
ligo apulcitudie hum statu et
ne glie et de hoc satis dixi e
supius et dicitur nisi sup vbo
isto Que e ista que ascendit
p desertu Sequit Capilli
tui sicud greges caprarum / que
descenderunt de monte gala-
ad / dentes tui sicud greges ton-
sarum que ascenderunt de laua-
cro / omis gemellis fetibus
et sterilis non e int eas / si-
cud victa coccinea labia
tua et eloquium tuu dulce / si-
cud fragmen mali punici
ita gene tue absqz eo q intri
secus latet / sicud turris dd
collu tuu que edificata est
cu ppugnaculis mille clippei
pendent ex ea omis armatura
fortium / duo vba tua sicud
hymuli capree gemelli qui
pascunt in liliys donec aspiret
dies et inclinent vmbre etc

Capilli tripl accipint primo 74

p blandimento hetice pravitatis
apoc 9º Et habebant locuste
capillos sicut capilli mulierum
nam sicut mulieres capillis suis
ipsi blandiciis alliciunt et cor
rumpunt / Secundo per ista cogita
tionem unde bernardus allegans gregorium
super verbo illo Capillus de capi
te vestro non peribit Capillus
mentis cogitatio que sive bona
sive mala sit non peribit na
tura perconstancia qualitatis
remuneracionem accipit / Tertio per
professione voluntarie paupertatis
ut hic / Et notandum quod pauperes comparantur
capillos / propter tria / primo propter tre
dentiam unde est illud quis pri
mus de principibus credidit
in eum sed soli pauperes apostoli
ad Cor. 1º non multi divites
non multi potentes / non mul
ti sapientes / sed infirma mundi
etc. Et in evangelio Numquid et vos
vultis abire / Secundo propter ornatum
nam sicut capilli sunt or
namentum capitis secundum illud ysaie
decalvabit dominus verticem syon
filiarum et crinem earum nudabit
hugo ut crines sunt pro ornamento
capitis / ita ignominia calvici
es. sic modo pauperes ornant
christum qui est caput ecclesie no
men eius dei per divites inter gen
tes blasphematur / unde alibi ozo 2
dicitur dedi eis frumentum vinum et ole
um et ipsi cogitaverunt in me
malum Job quis michi possit opt
44 Tertio propter dolorem in evulsione
nec eum deplumatur caput

sine dolore capitis / nec lede
paupertatis sine lesione christi zach
2º Qui tetigerit vos tangit
pupillam oculi mei / unde
dicit glossa hic quod capilli sunt
spontanei pauperes et recte
quidem sit hec comparatio sicut
enim capree alia munda sunt
ita voluntarii pauperes co
munditie luce nitent quo lu
to divitiarum non coinquinantur
Item sicut capree ardua cu
pita querunt gratia pastus / ita
pauperes christi ad virtutum alta
sublevantur ut celestis epulis
delectationis saciantur psalmus
edent pauperes et saciabuntur
Idem pro paupere et inopi etc.
Et alat eos in fame Et notandum
quod tria vitia specialiter impugnant
pauperes Invidia quia pau
peres solent clariori fortune
hominis invidere / Desidia cor
eum sunt pigri quos cottidianis
paupertatis aculeis deprimuntur
Impaciencia quia dum rerum tempora
lium solatio semper carent pro
impaciencia semper tedium sepe
Contra invidiam comparantur quod
gregi / gregis enim est concordia
intende Contra accidiam com
parantur gregi ascendenti de la
vacro / glossa in ascensu accipitur
velocitas virtutum Contra im
pacienciam dicitur de monte gala
ad / glossa sive opus est attestan
dum pro christo patientur Origenes puto

tria vitia impugnant paupertatem

fres qui paupes elegit ei
paupte displiceo no posse
ita tamen si no thabescat in
vidia / si no tepescat accidia
si impacia non frangatur / de
nicz ad paupm suoz me
nisset sponsus girgl nonne
oblitus girgl ascendentis
ymo nec girgl testificantis
si go paupes nec dampnose
paup sis concedit vive con
stant opare / pacia solidae
sc Dentes tui sicut greges
tonsarum Nota pcta sunt den
tes qui sunt mordaces pena
consciencies ad pctum Ecci xxi
Quasi a facie colubri sic
fuge pcta / et infra dentes
eius ut dentes leonis interficientes
aias hominum Item dyabli sunt
dentes hii sunt crudelis saga
citas impediens conversionem Job
xxix Conterebam molas ini
qui et de dentibus illius ra
piebam pdam Item infus
cia sz dentes / hii sunt eterna z
cotinua dampnacio peccatorum
Zach q inducta fuit multi
tudinem senacio q interpreta
fetor dentium Item sponsa
x ecclia militans hec dentes
et hii sunt doctores boni
de quibus dicitur hic / dentes
tui sicut acel Sz sicut dicitur
pu xxv Dens putidus et
pes lapsus qui sperat sup
infideli in die angustie cit

ffonus turbatus pede et ve
na corrupta iustus cadens co
ram impio / p dentes hic sunt
pdicatores / qui rodunt pec
cata spiritualis atterunt et
optime tangunt hic qles
ee deant / debent enim ee con
cordes / et io dicitur sicut greges
ecia debent esse voluntarii
paupes / vn additur e ton
sarum glo. dicit a quibus aufe
runtur supflua / et alii uma
debent pcta ee nudi et con
tinctes / et hoc tangitur ibi q
ascendunt de lavacro. glo.
in bapmo loti in virtutes p
ficiunt / debent nichilo9 ee fe
cundi et vberes / vn infine
additur Omnes gemelli fetibus
cum plibus fetibus glo. tales
alios reddunt quales ipi ul
duplices fetus sunt opa ge
mine caritatis / ut fides z opus
ul accio et contemplo ul in
nocencia et penitencia z sic
de conplibus Et sterilis non
est inter eas. Sz cicit glo dicat
go dentes tui sunt sicut vit
ta coccinea dicit glo. sup
illo vo q labia sunt sermoci
natores et tu supius actu
sit de pdicatoribus hic agitur
de pdicacione ipa / et tangitur
hic tria primo tangitur q pre
dicacio dz esse utilis et hoc
ubi dicitur sicut victa cocci
nea glo pdicatores et doc
tores dnt victa q fluxas

cogitaciones in cordibus hominum su-
is predicacionibus restringunt
ne defluant et oculos cor-
dis purgat. Vitta enim constrin-
git crines. Item conservat
mundiciam, ita predicacio custodit
mundiciam mentis. Vitta nichi-
lominus tenet crines ne vinces in-
cendiantur et tenebras conturbant
et insaniam faciat. Ita predi-
cacio cavet ne demones ad
capud veniat et ea prius in-
sanie faciat. Debet igitur predicacio
esse utilis. Secundo debet esse fulgens
unde tu dicitur cetera. Sicud vitta
quod additum est coccinea. glo.
quod sua predicacio caritatis amore
flammescat. Tercio debet esse dulcis
et hoc tangitur ubi dicitur Et
eloquium tuum dulce. Et nota
quod predicacio debet esse dulcis ipsi
predicanti glo. ipsa doctrina
est dulcis etiam illis qui predicat
quod opere adimplent. Item dul-
cis est deo iuxta O in hortis
in ortis fac me audire vocem
tuam amici auscultant te pater
et filius et spiritus sanctus. Sequitur
Sicud fragmen mali punici
glo. dicit quod gene sunt pudi-
bundi prelati. Sicud ergo superius
actum est de predicatoribus et predi-
cacionibus, ita agitur hic de prelatis.
Prelati igitur intente pergenabant in
quorum conspectu pudet alios
male facere, sicud dicit glosa.
Et tanguntur hic quatuor que de-
bent esse in prelatis. Primum est

carnis castigacio et volunta-
ria glo. super illo verbo Sicud
fragmen mali punici, in colo-
re exterius penitus voluntas
martirii designatur. Secundum est pacie
declaracio optima glo. in
albis granis que continet fra-
cto vident candor vero intimum
intelligitur que augetur dum caro
tollitur. Tercium est fulgens predi-
cacio glo. habet ruborem inge-
nis prelatus qui sacrum domi-
nice passionis fatetur in verbis.
Quartum est caritatis perfeccio in
absconso eo quod intrinsecus latet
glo. ipsa sola novit quanto
amore teneatur ut invisibilis
quanto amore erga deum et proxi-
mum flammescat. Sequitur Sicud
turris david collum tuum. Per
collum intelligimus predicato-
res sicut dicit glo. et de duobus
quo hic dicendum. Primo quare pre-
dicatores vocentur colli. Secundo que
sunt necessaria ipsis predicatoribus.
Circa primum nota quod vocantur
collum propter prudenciam glo. col-
lum extendimus quando longe
prospicimus. Sic predicatores dum
collum extendunt propter hostium de
longe speculacionem. Item propter
mediacionem unionis corporis et
capitis quia mediante collo ca-
put unitur corpori et ipsi de-
bent esse medii inter deum et
subditos. Item propter nutrimentum
quod collum est via per quam descen-
dit nutrimentum ad cor. Orig.

Si prospicis providendo si vis
conciliando / si mutis instruen-
do si prospicias contra hereticos bel-
lum es certe / cui iminent pe-
ricula / qua laceratur discordia
qua inceterat invidia / Deinde
collo quod Job xxxix numquid
implebis equo fortitudinem
aut circumdabis collo eius hynni-
tum predicationis dicit glo.
et notatur ibi pulcher ordo
primo enim predicator debet habere
fortitudinem / et post ea hynnitum
id est predicationem hoc dicemus / tamen
secundum nos in predicatoribus exigitur per-
severantia seu constantia quo ad primum
quod tangitur ubi dicitur Sicud tur-
turis est inexpugnabilis pre-
dicatoris constancia / secundum est
auctoritas quo ad officium quod tangitur
ubi dicitur / David glo. a forti
manu et desiderabili rege con-
structa Tercium est sapiencia audacia
quo ad actum quod tangitur
ubi dicitur que edificata est cum
propugnaculis glo. propugnacula
sunt in divinis scripturis auctores
insuper et irrefragabiles sen-
tentie quibus tuti sunt qui de lon-
ge ab insultantibus se defen-
dunt et ibi tangitur sapiencia. Au-
dacia vero consistit in aggrediendo
ardua / et hoc tangitur ubi dicitur
mille clippei pendent ex ea
glo. clipeos iste fortissima
ro est / qua frequenti propte-
ctione hereticos prodeunt et se
muniunt dum illos perimunt

ornatu est perfecto quo ad
operanda ibi omnis ornatura
fortium. glo. operationes per quas
sancti enadunt secundum Duo ubera
tua glosa videlicet figure eiusdem
ethe nostra repetuntur. secundum re-
petita sicut scilicet aliquid novi refe-
runt et pellam novitatem
etiam audientium amplius de-
lectat. Vel ergo secundum textum quod
predicatoribus et prelatis quatuor
sunt necessaria Primum est suavitas con-
solationis glo. quia lac conso-
lationis parvulis in Christo infundunt
et dicuntur duo ubera quia consso-
lari debent verbis et exemplis
vel temporali subsidiis et spirituali
eloquiis Bern. iiii. una bene
dictio tua habes pater id est duplex
irriguum inferius et superius
Inhemus enim xxi figuram misit
dominus discipulos suos binos
et binos / Secundum est agilitas
bone operationis ibi Sicud
duo hynnuli. glo. velocitate cursu
operationis volant et dicuntur
duo / quia velocitas cursu de-
bent esse ut providebat bona
coram deo et hominibus / vel duo
pro duas partes iusticie / que
ad declinationem mali / et clarum
boni / vel duo pro duo que per-
ficiunt operationem / que sunt boni-
tas et veritas / veritas quo ad
intellectum. bonitas quo ad af-
fectum / In bonitate deficiunt
heretici / in veritate ypocrite

Tan est concordia vel unitat(is)
ibi gemelli fetibus. glo. quia
eandem fidem et eandem sacra
predicant / Octavo studium sacra
lacionis ibi qui pascuntur inter
lilia vel glo nec lat quod exi-
gant ex eis desiderat pastur(a)
floribus scripturarum / et exem-
plis sanctorum ea semper reco-
lenda glo postquam dies ille ve
nit aliter docendi vel nec di
scendi tempus erit / sed consuma-
tis omnibus huius membris ful
gebunt sicud sol dicit Ca-
pilli tui / Sequitur vadam ad
montem mirre et ad collem thuris

Contempla(ti)o est hec pars in qua a-
gitur de spirituali pulcritudine ecclesie
militantis secundum diversos status
membrorum seu ministrorum / Et hic
incipit secunda pars capituli / in qua
ponitur effectus spiritualis pulc-
tudinis quo ad ipsum sponsum
qui effectus delectacio est et attra(cti)-
o / sicud dictum est supra / et hoc
confirmat glo. d. quia tota
ita pulchra es / tua pulc-
tudo me delectat / et ad quam
veniendum tibi me invitat / va-
dam ergo / Ad intelligenciam huius
partis quatuor sunt consideranda / primo
que sint cause et motive ad-
ventus filii dei ad ecclesiam / Secundo
que utilitates huius adventus
seu qua utilitate ecclesia finaliter

advenit / Tercio quod modo di-
citur mons mirre / Quarto que
sit differencia inter ... per ... ad et
super / Circa primum sciendum que sint
cause et motive adventus
filii dei ad ecclesiam dico quod due
sunt scilicet bonitas fame vite
et claritas fame / Prima tan-
gitur ubi dicitur / vadam ad mon-
tem mirre / glo intelligit ad
sublimiores qui fructus mar-
tirii predicant vel perferunt / Secunda
tangitur ubi dicitur Et ad colle(m)
thuris glo. intelligit x. ad illos
qui suavem odorem ad alios
emittunt Origenes / si ultimo
causam ad compendium nobis r-
ducere dum quiritur quare aliquando
illa ecclesiam visitare dignatur
et ea ornatum sue ymaginis tene
fruitur quod summopere ipsum pro
movet vite bonitas et fa-
me claritas / non enim potest
fons bonitatis se continere
nisi fluat primum locum / nescio
quomodo / sit delicatissimus ad
bonos / nec continere se potest
candor lucis eterne / et speculum
sine macula quin claritati fa-
me se coniungat / propter quod dicit
vadam etc. / Circa secundum scilicet utili-
tatem huius adventus / nota quod
triplex est / prima est illuminacio
racionalis Iohannis ... / Scio quod
messias venit / Cum ergo ve-
nerit ille annunciabit vobis
omnia / pro quo tu illu... lu-
ia

meam dicit cant. / Secunda est fortitu-
tas ierusalem zach 2° lauda
et letare filia syon / quia ecce
ego venio et habitabo in medio
tui / Idem 9° Exulta satis
filia syon / iubila filia ihe-
rusalem / quia ecce rex tu-
us venit tibi / Tercia est lou-
pletacio incomparabilis / genesis
xxx° 2 xxxiij modicum ha-
buisti ante quam veni ad
te / et nunc dives effectus es
/ benedixit quod tibi dominus ad in-
troitum meum / dicit ergo spo-
sus ego promotus per statione
vite sponse / et exaltatus
claritate / sive pulcritudine
faciei eius / vadam ad eam
in qua vadam ut illuminem
ut letificem / ut locupleta
faciam et repleam / Et tamen
sciendum quod modis dicitur mons mir-
re / primo secundum Orig. quod qua-
dam xpus est mons mirre / beata vir-
go ipsa eciam est mons de quo
in Dan. dicitur / quod abscisus est
lapis de monte / lapis sine
manibus abscisus dicitur / quia de
beata virgine lapis iste angu-
laris sine vili opere nascitur / Item
passio xpi dicitur mons / gregorius /
super illo verbo / glo. Aggei j°
Borami sacrificium super monte
dei / sicut alias super monte vo-
cata est / quia in cruce effuso toto
sanguine xpus / aruit tamquam testa
virtus eius / In hunc montem

sicut Johannis dicitur fugit domi-
nus ne rex fieret / sed quo regnum
fugit eo regnum obtinuit
Item fidelis anima dicitur mons
Gen. xlix. de quali fideli anima
dicitur sol triplex exurens
montes s. cognicione dilectione
et fruicione / Ad hunc regnum
celorum dicitur mons / ps. quis
ascendet in montem domini / In
beata virgine mons fuit vir-
ginitas / mirra paupertas / In
cruce mons fuit innocentia
/ mirra pena / In anima iusti
mons fuit altitudo fidei
/ mirra amaritudo belli / In
regno celorum mons fuit per-
fecta visio / mirra solida et-
ernitatis possessio / Secundum hoc ergo
xpus venit in monte mirre
in incarnacione / per monte mirre
in passione / ad monte mirre
in spirituali consolacione / Super
montem mirre in ascensione
et sic visum est / De quarto quod
s. sit dicta ut in et super ad
super / dicit ergo vadam ad
montem mirre cant. 4° / Tota
pulchra es amica mea et
macula non est in te / Exposi-
tum est illud supra quam pul-
chra es amica mea / quam
pulchra / et in pluribus aliis
locis glo. tamen dicit quod sermo
est ad ecclesiam de gentibus post
non incognite viderii preter-
missa vocatio synagoge que

et duplex tribulacio

in fine mundi e[st] futura / vel conuersacio quarumcumque gencium / vnde mox ad amplissima pulcritudinem vnius eiusdem que ecclesie que vel de iudeis / vel de quibuscumque gentibus per totum orbem congreganda e[st] / mox subditur tota pulchra es / igitur non inutiliter hic repetitur / quod sponsus superius dixit ee videtur / quia ibi e[st] mencio de ecclesia congregata de gentibus singulariter hic autem laudatur ecclesia siue sit de iudeis / siue de gentibus congregata / etc. / Sequitur / Veni de libano sponsa mea / veni de libano veni coronaberis de capite amana de vertice sanir et hermon de cubilibus leonum de montibus leopardorum

Conclusa e[st] pars illa in qua agebatur de spirituali pulchritudine ecclesie militantis / et generali et per singula membra eiusdem Item tractatum e[st] de parte illa / in qua ponitur effectus spiritualis pulchritudinis / quo ad ipsum sponsum qui e[st] delectacio / ad attractio modo introducitur pars tercia in qua ponitur effectus spiritualis pulcritudinis per comparationem ad ipsam sponsam / vbi dicitur Veni de libano sponsa duo continent verba hec / invitacionem et promissionem / invitacio ibi veni / promissio ibi coronaberis Circa invitacionem nota / quod ter

dicit veni / bis ponit terminum a quo / tamen tercio e[st] / hic terminus a quo veniendum e[st] / e[st] mons mirre vnde glo. libanus e[st] mons fenicis hebraice interpretatur candidatio / grece thus vnde supra vadam ad montem mirre et ad colles thuris / Et quia e[st] duplex tribulacio corporis et mentis / bis tamen dici debuit de libano x. de altitudine tribulacionis mentis / amplius quia quedam triplex e[st] / ter debuit dici veni tribulacio corporis labor dolor languor / dicit ergo veni de labore ad requiem / de dolore ad consolationem / de languore ad impassibilitatem / de hiis tribus dicitur ysa xxxii Sedebit plebs mea in requie opulenta / contra laborem / in pulcritudine pacis / contra dolorem / In tabernaculis fiducie contra languorem / Tribulacio vero mentis e[st] error / quo ad racionalem / depressio quo ad irascibilem / vana cupiditas / quo ad concupiscibilem / de hiis tribus Johannis xiiii Ego sum via veritas et vita / Contra errorem racionalis veritas / via contra depressionem irascibilis / vita contra mortiferum appetitum concupiscibilis / dicit ergo / veni de errore racionalis ad lucem veritatis / de depressione irascibilis ad altitudinem honoris / de vano appetitu concupiscibilis / ad amorem eterne suavitatis / vel secundum glo.

tres cause coronationis

Veni de libano et quia vado
ad te / tu debes venire ad
me cogitatione locutione / et
opere / vel primus gradus est incarna-
tio per bona opera / secundus in
absolutione carnis ad perci-
piendam eternam beatitudinem
in anima / tercius recepto cor-
pore in resurrectione / qui du-
plices recipient stolas / er-
go veni in carne / veni ab-
soluta carne / veni resumpta
carne / veni dum vivis / ve-
nis dum moreris / ad venis
dum resurgis / pervenis coro-
naberis / nota ad literam a-
mana est mons cilicie sanir
et hermon sunt montes Ju-
dee in quibus leones habitant
vel habundant hic ponitur
in glo. tres cause coronationis
prima est utilis doctrina impe-
dicationibus glo. per leones de-
mones notantur qui contra nos
seviunt / et quia illi continentur
qui sunt cubilia leonum / dum
vicissim per doctorum confessio-
nibus creditur qui leonum cubilibus
coronantur / de quibus leo pellitur
Et tanguntur hic septem vicio-
rum genera / que quia predicatores
in peccatoribus destruunt / non
in merito eternam coronam ac-
cipiunt / primum est superbie ibi
de capite amana / amana
interpretatur inquietum qui ergo
de inquietudine superbie ali-
quem convertit coronam de capi-
te amana accipit / secundum est

luxuria ibi de vertice sanir
quod interpretatur avis nocturna vel
qui aliquem de tenebris lu-
xurie perducit ad lucem con-
tinentie coronatur non in merito
de labore tercium est avaricia
ibi et hermon quod interpretatur
anathema et avaricia in tan-
tum separat a deo quod etiam inducit
ydolatriam secundum apostolum ergo
go aliquem de avaricia transfert
ad frugalitatem etiam percipit
a domino coronam / quartum est in-
vidia / quintum accidia in duobus
his spiritualiter quiescit dyabolus
unde hec duo dicuntur cubilia
leonum / bona igitur coronam percipit
sperat qui invidum ad amo-
rem / et accidiosum ad alacri-
tatem provocat / sextum et sep-
timum sunt Ira gula que per par-
dos signata sunt Nam sicut
dicit Origenes pardus subito
movetur / et est voracissimum animal
qui ergo predicando iracundum
facit mansuetum / gulosum ab-
stinentem pro studio tam effi-
cacis predicationis coronam acci-
piet eterne remunerationis. hic
tangit alia glo. quod dum predi-
catores convertunt reges ad sa-
lutem crescit corona corporis / secunda
causa coronationis est victoria
finalis in martiribus unde dicit
glo. Crescit corona de principibus
victis tamen corona tercia causa
est suprema mundicia in virgini-
bus glo. lo dabo tibi coronam
quia sponsi in huius lectum dilectus

Intelligit° go illud de cona
aureole non aucte / et forte
de loco isto trahit° certa
dogma q dicit conam aureo-
le debe pdicatoribus mar-
tibus et v'ginib3 / et io forte
dicit e sup cite ter veni vel
veni conaberis in pdicatori-
bus martib3 / et v'ginib9 / sc°
Vulnerasti cor meum soror
mea sponsa / vulnasti cor me-
um in vno oculorum tuorum et
in vno crine colli tui / hic i
cipit qrta ps capli qrti
actiu cui est sup in pric°
qrti capli / de spuali pulc-
tudie ecclie militantis / sm di
usos status inistrorum / ibi qua
pulchra es amica mea / so
actiu e de effcu spualis pul-
critudinis quo ad ipsum spon-
sum ibi vadam ad monte
mirre / Tcio actiu e de effcu
pulchritudinis p cpacom
ad ipam sponsam ibi veni
de libano sponsa / hic inci
pit qrta ps / in qua comen-
dat° ecclia seu sponsa ad
res pulchras compata / sm
rebus pulchris assimilata di
uiditur aut hec ps in duas
ptes / pmo compat pulc-
tudini hume spem / vbi dr
vulnasti / 2° compat eam
seu coequat singulis rebus
preciosis delectantib9 sensibus
ibi ortus conclusus ad huc
pma ps subdividit° in x°
2a pma commendat sponsus

eclciam ab ordinata dispoc
oculorum / s° ab ordinata co-
positone criniu ibi vulnasti
3° a pulcritudine vberum ibi
qua pulchre sunt mamme tue
4° a pulc'tudine oris et labiorum
ibi favus distillans labia
tua / Agens go pmo de ocul
et crinibus dicit vulnasti / et
tangit° in vbis istis tria vul-
nerans ibi Soror mea sposa
membrum vulnatum ibi Cor mu
3° instrumenta vulneratia seu
arma s° oculi et crines / et i
omnibus dat° intelligi quer
quanta sit vis concordie / dt
go vulnasti / ad intelligetiam
quis textus querunt quatuor
pmo quare vnus oculus spo-
se et vnus crinis fecit duo
vulna in sponso / Dicendo poc
culus et crinem sc° hic collo
platorum et subditorum / vnus
aut hinc inde vnitem con-
cordie sit / vnde sup illo vbo
in vno oculorum tuorum / glo
intelli 2unitate pdicatorum
quia omnes idem pdicant / idem
amant et pdicant / et que
viunt / col sup vbo illo et in
vno crine colli tui / glo i vni
tate audientium / et qui omnes
fideles distinguit° in seculares
et in religiosos / ad suada
vnitatem secularium platorum
et subditorum / qui ad huc ple
ne nec sunt mortui seculo
io donis vulnatus fuit vnus
ad consuandam potius vnitatem

religiosorum et subditorum pla
torum (domini vulnerati) fluit mor
tuus/ unde cum unitas sine
inde non differat specie / ul
nus/ vulnera aut differunt
nus/ tertie dicitur uno oculus
ut tuus duo fecisse vulnera
et quod de vulneribus tr- ... i-
telligitur glo. insinuat dicens
Vulnerasti in tertie Secundo quod hic
origines/ et dicit concordia
est causa amoris/ amor vero
vulnerum non est. amor sine
delectatione esse non possit
vulnera aut dolore inferat
contra dicitur quod amor vulneret
Respondeo amor secundum quod est in superi
ori parte anime/ secundum quam spiritus
appellatur et deo vnitur ma
ximam delectationem generat/ cum de
lectatio sit summo quiescente
cum quiescere/ sed secundum quod est in
inferiori parte anime/ secundum quod colli
gatur carni/ et hoc per fluctuationem cor
pus ex superhabundantia per
affectionibus tota amantis corpus te
pescere facit ad interpositione
affectionum/ sine pena ferre
non possit/ secundum hoc intelligitur
quod augustinus dicit quod amor sit pla
gatus per que corpori amare in
fliguntur dicit ergo vulnerasti quod dicit
cum te dilexi quod propter amorem
tuum admisistis vulnerasti defe
ci corporaliter vel planius vulnera
sti cor meum quasi dicit motus
amore tuo suscepi vulnera
mortis Tertio quaeritur contra cum

fidelis sit dicatur soror et spo
sa/ cum iure nostro consanguinea
sponsa esse non possit/ respon
deo non conveniunt hic carnales
unionis regule/ sed leges/ sed
tangit hic sponsus dignitatem
sponse quo ad tria/ quo ad
nobilitatem/ soror enim et
sponsa eiusdem conditionis/ ergo
si sposa nobilis et soror quo
ad hereditatem dicit glo. coheres
regni quo ad fidelitatem unde
dicit glo. super verbo illo sposa
mea per arram fidei quo ad a-
bilitatem ibi sponsa mea glo.
proximus amore carnem suscepi. g
meda hic sponsa a nobilitate
secundo admirabilis/ tertio a fidelitate
quarto ab amabilitate/ quinto ab vni
tate cordis concordie/ et tertie
pars non in convenient dici et per
hec que et sponsus que
vulnera sustinuit in tertie/ nec
obstat quod dicit vulnerasti cor
et non corpus/ hoc enim dicit
sponsus ut innuat quod ex voluntate
tate cordis sustinuit penas
corporis/ Quarto queritur hic de
glo. quidam super verbo que sic
dicit Omnis pulchritudo tua
mihi placet sed maxime placet
unitas concordie qua nos
latis et insubditi in venis
et video Salat enim glo vide
quod concordia sit inter virtutes vir
tus optima quod enim maxime
placet optimum est diliges
dominum deum tuum ex toto corde

nus hoc est maximum et primum
mandatum. Solutio Orig(enes) Rut
et dicit quod concordia maxime
dicitur placere deo quia non tantum
est virtus, quia effectus omnium
virtutum. Omnis enim virtus ad
hoc est ut inter se uniantur et
deo cohereant virtuosi. Sunt
posita concordia cunctis virtu-
tibus lucet effectus, ac si ergo in
una virtute concordie reple-
deant actus omnium virtutum rite
et non absque. Dicitur maxime
placere deo virtus concordie, potest
enim dici quod quelibet virtus dicitur
placere maxime deo aliquibus
respectibus. Concordia maxime pla-
cet quia ipsa est fortissima fortis-
sime unitatis. Unde sicut Christus erat
pacificus cum hiis qui oderant
pacem, sicut ipse in psalmo testatur,
ita vere concordes cum omnibus
pacem habent, ad quod apostolus mo(net)
Rom. xii si fieri potest quod ex vobis
est cum omnibus etiam cum discolis
pacem habentes. Non enim est concor-
diarum. i Cor. xiiii° Deus dissen-
sionis sed pacis. Verum unde dicitur si-
cut istud Gen. xxx Vi pacifi-
ci sumus nec ullas molimur
insidias. Unde Math. v beati pa-
cifici quoniam filii dei. Christi ipsi imi-
tatores dei vocabuntur. Item
placet maxime concordia quia
ipsa est opportune fidelissima con-
servatrix. Unde ii Cor. in fine
pacem habete et deus pacis
et dilectionis erit vobiscum manebit
vobiscum, ipsa nimirum est vas

solidum quod recipit et continet
deum, ubi duo vel tres etc. Math. xviii 18
Unde huic virtuti maxime insidiatur
diabolus, scit enim quod si frangeret
catenam concordie fugaret
deum. Apoc. vi° Exibat equus
rufus, et qui sedebat super
illum datum est ei ut sumeret
pacem de terra, et ut invicem
se interficerent homines. Item pla-
cet maxime quia ipsa est preciosis-
sima et largissima retributio
Hebr. xii pacem sequimini cum omnibus
et sanctimoniam sine qua nemo vi-
debit deum, et ideo secundum illud
preceptum domini extimari debet deo
odiosus fidelium seminator discor-
die. Deut. xxix° Non sit inter
vos radix germinans
fel et amaritudinem, nec hoc fit
nisi de illis in discordiis. Sequitur
Quam pulchre sunt mamme tue
soror mea sponsa mea pul-
chriora sunt ubera tua vino et
odor unguentorum tuorum super omnia aromata.

Super commendaverat Christus ecclesiam
ab unitate concordie que est
inter prelatos et subditos dicens
Vulnerasti cor meum. Et quia concor-
des per doctrinam catholicam in con-
cordia sunt et invicem et cre-
scunt ut dicit Greg(orius) ideo hic agitur
de fecunditate doctrine dicente
sponso, quam pulchre sunt mamme.
Denique quia bona fama doctores
facit et amabiles et utiles ut
dicit Orig(enes) ideo commendata fecun-
ditate doctrine mox commendat

de excellentia fame bone .i.
et odor vnguentorum tuorum In
summo ergo duo tanguntur primum est
fecunditas doctrine / secundum est ex-
cellentia bone fame secundum quod
laus carita[tis] doctrine duobus
modis fit scilicet absolute vel com-
paratiue ad doctrinas alias com-
paratiue ad doctrinas alias re-
spectu illa in qua agitur de laude
doctrine duo continet / laudem
absolutam ibi quam pulchre
sunt mamme tue et laudem com-
paratiue ibi pulchriora sunt
vbera tua quod infra patebit
et hoc est quod quarte de vberibus
loquens laudem repetit dicens
pulchriora sunt vbera tua vino
quia doctrina caritatis et in se perfecta
est et in aliis comparata doctrinis
venustate luce maiori vt dicit
dominus Origenes ponit in glosa . duo
vbera . dilectionis dei et proximi
per que mens sancta paruulos suos
suos nutrit diu deo caritate
conglutinatur et proximis quod patet impe-
dit que vbera quibus sponsus di-
ligat in repetitione laudis
manifestat glosa / commendatur
ergo in verbis istis sponsa a
duobus primo a doctrina ibi / quam
pulchre sunt mamme tue secundo
commendatur a bona fama ibi
odor vnguentorum tuorum Circa
primum nota quod commendatur doctri-
na sponse a conformitate per
comparationem ad doctrinam sponsi vnde
dicit hic glosa . prius sponsa
in dilecto vbera laudabat
hic dilectus vbera sponse lau-
dat / in quo notatur vnitas doctrine

cristi et ecclesie per hoc laude alter
alterum laudat . doctrina sponsi est
et ecclesie quam dat ecclesie quod
ministrat . Item commendatur doc-
trina sponse ab vtilitate sponse
per comparationem ad nouam testamenti proximi
glosa . nimio amore te / quia doctrina
tua que inter scilicet de vberibus
pulchra est ad consolationem
infirmorum et sustentationem par-
uulorum Item commendatur doctrina
sponse ab excellentia per compara-
tionem ad doctrinam philosophorum / ibi
pulchriora sunt vbera tua vino
glosa . honestiora sunt omnia que
tu doces quam philosophie vel le-
gales doctrine Contra primum pro-
cedunt heretici / contra secundum procedunt
impatientes et duri predicato-
res / contra tertium superstitiosi pre-
dicandus est ergo vacat vtiliter
et honeste / vt vnitas placeat
vtilitas edificet / humilitas et
honestas imprimat hec sunt
tres sagitte quas de arcu
suo legitur Ionathas emisisse
dicat ergo quam pulchre sunt
mamme tue glosa . x lac doctrine
continens pre contento pulchri-
ora sunt vbera tua vino vere
pulchra quia delectabilia
vtilia et honesta Sequitur et
odor vnguentorum tuorum super mel

hic sicud dixi est commendatur
sponsa a bona fama / et notandum
quod fama que laude digna
est quatuor habet Conuitem vitam

vnde dicit glo odor vngentorum tuorum .i. fama spualium vtutum que ex caritate oriunt q.d. non laudo te a fama qua refulgent ypocrite quia virtutes eorum non oriunt ex caritate Unde alia glo. Sup omnia aromata .i. sup omnia opa bona que faciunt ypocrite et si hominibus placeat aliis deo tamen iniquum quia ex caritate non procedunt Extimacionem ut non interrumpar aliquo malo ope vel de fama extollet dicitur ecclesia Eccli xlvii ad insulas longe divulgatum est nomen tuum et sic dedisti maculam in gloria tua q.d. laudandus nimis est qui in odore bone fame aut si ipsum mali aliquam interruptione fedavit Job xxix gloria mea semper innovabitur et arcus meus in manu mea instaurabitur .i. Corinth ix bonum est m magis mori quam ut gloriam meam quis evacuet Suavitatem dico prima in pet fame considera tum famoso vn glo. hic odor vngentorum tuorum .i. suavissima fama fidei tue diffusa per totum orbem latior est qua lex prim que in sola iudea coangustabatur et alia glo. sup omnia aromata .i. sup omnem delectationem Ecclesiastici Sen O felicem illum rem dicit go odor vngentorum tuorum q.d. fama

quam nunc quasi a causa efficiente hebes. Sz pro materiali puritatem pro formali continuacionem pro finali quo ad te suavitatem quo ad proximum edificacionis Sequitur ffavus distillans labia tua sponsa mel et lac sub lingwa tua odor vestimentorum tuorum sicut odor thur

hitum est sup de fecunditate doctrine sub methafora vberum Sequitur pulchre sequitur immediate qz qui mendecus est sed dt bis ut fedus sit qui eloquium pulchre prunit agitur hic de hiis que pertinent doctorum loquentem sponso ad ecclesiam in persona predicatorum ffavus mel distillans labia tua ondit quod go glos dicit esse predicatores predicando per quasi labiis comparantur pro ipsum ondit per totalem textum quasi vpuli quo ad primum go est sciendum quod ong dicit labia tua decuit esse laude digna si non sunt rugosa si no sunt pallida si sunt rubicunda si no sunt nimia humiditate salivali limosa si sunt moderate elevata si sunt ... in nod modum repandia labii Ita doctor non debet esse rugosus per duplicitatem Eccli 2o ve duplicatori corde et labiis scelestis pes ... libera animam meam a labiis iniquis Iste non debet esse

palidus prophylanitem Eccli
xlviii° Judiebus suis no
ptimuit principem et pote-
ciam nemo vicit illum Sur-
rexit helyas propheta et quasi
ignis verbum illius quasi facu-
la ardebat Item debet esse rubi-
cundus pandacia Ecci ut supra
Item debet esse luminosus padula
tum pro populus meus qui te beatum
dicunt ipsi te decipiunt Item
debet esse elevatus per caritatem po-
stremo debet esse retinens protinu-
atum repletionem i fragilitem pro-
pter hoc quo ad primum Secundum quo
ad secundum considerandum est quod hic
sponsus alloquitur sponsam imper-
sona predicatorum sicud supra dictum
est Innuitur autem hic quales
debeant esse predicatores et quo
ad corpus quo ad corda quo ad
verba et quo ad opera Debent esse
nimirum mundi castitate quo ad
corpora repleti dulcedine quo
ad corda repletes alios habun-
dancia doctrine quo ad verba per-
fecti bona operatione quo ad opera per
mundiciam castitatis et propter reple-
tores dulcedinis comparantur favo
stillanti cum secundum Origenem nichil
aliud quam cera virginea com-
pere apum per loculos distincta
sed loculos melle repleta
bene secundum quod est cera mundissima propter
mundiciam castitatis sed secundum quod est reple-
ta melle propter repletionem spiritualis
dulcedinis Origenes pulchra coniunc-
tio mundicie et dulcedinis sicud
cum a vase sapore liquor ac

cipit sic in inmundo corpore esse
dulcedo non potest vel si est tunc
primus abscedit Eccli xx-
iiii° spiritus meus super mel spiritualis doc-
tor quia eo est spiritualior quo m-
dicior super mel est dulcis de-
bent predicatores esse repletes ali-
os habundancia doctrine et bene
notatur ubi dicitur distillans et
gregorius glossa in libro quo principaliter
pertinet qui vult cantare dicat dis-
tillans non fluens quia si
nimia est vilescit nisi forte
velit in fluxum ordine et mo-
deramine raritatis intelligere
sicud ubi fluat ut ros elo-
quium meum non ita stillabat
ille helyu et cetera Ecce venter meus
quasi mustum absque spiraculo
Job xxxii° Debent etiam esse dis-
creti temperamento doctrine ut aspera
dulcibus admisceant Unde
dicit hic glossa qui peccatum aspere
corrigit et inter aspera quedam
dulcedinis intermittit sed mel
non in lingwa sed sub lingwa
Unde sicud non expedit semper
aspera ita non expedit semper
dulcia predicare sed omne tulit
punctum qui miscet utile dulci Secundo po-
stremo debent ut sint perfecti et odo-
riferi odore bone operationis quod
tangitur ubi dicitur Odor unguentorum
tuorum sicud odor thuris Hic
dicit glossa quod nomine vestimentorum
facta iustorum notantur que foris
sunt bone quibus quasi vestimen-
ta et opera laboriosa conveniunt
in celia in estatibus in usu

de diversitat
vestiu

in causa quia sicud pctm intro
duxit vestes ita et laboriosa
opa quia eni opati fuisset
homines si non pctasset ada
et eva sine labore tn vn post
pctm dcm e ei In sudore vultus
tui etc Ite ffabg que sicud
queda st vestimeta que te
gunt tm alia que tegunt et
calefaciunt s non exornant
sicut religiosorum alia que
tegunt calefaciunt et ornant
Ita st queda opa que tegunt
tm et nichil vl parum calefa
ciunt sicud opa que sunt nccarie
nie satisfactionis unde pnite
tes licz nudi non sint tame
excellent vn vestiti unde
Ion Ione iiis Crediderunt vi
ninivite dno et vestiti sunt
saccis amaiore usqz ad minore
Hec vestimeta apniteutibg
aufferunt qui eos ex loco pnio ad
pcta denuo redire compellunt
de quibg Iob xxiiii nudos
dimittunt homines indumeta
tollentes quibg no e opimentu
in frigore i talie opimentum
qd no multu calefaciat quis
competent tegat Item st alia
opa qe tegunt et calefaciunt
s ornamentu non pferunt qe
ad alios sunt sup erogationis
que faciunt hij qui latent i
heremo vn Iob xxx vii quis
conclusit hostijs mare cu
ponerem nubem vestimentu eius
et caliginem / mare conclu
sum st heremite abscoditu
quem nubes vestit hc e qd
ob vmbrat et abscondit qd
pene tendant i calefaciunt
q d incultos opti st et calidi
st spualiter pnam bone opa
tois s no videntur ornati ppter
studiu tue occultationis Ite
sunt opa qe tegunt calefaciunt
et ornant sicud opa sup eroga
tonis qe i mo fidelium sunt
pn vlt singularitate vestem
fecit sibi bisso et purpura et
insta ffortitudo et decor i dumc
tu eius Item in vsu qr sicud
no vsus vestiu pg hac vita
ita nec opum quibg meritum vn
go dicit glo qd p vestita sunt
bona opa et laboriosa nec e
pterundu qd hic vestimeta co
pantur odori thuris sicut enim
odor thuris cu fumo ascen
dit sic bonum opus pctm
intentom in deu dirigitur vn dt
s glo qd fidelis quasi i oibg
opibus suis orat cu intentoe
puenienda ad deu Ite sicud
thus confortat capita ita bona
opa confortat no solu mi
nores s etia platos Item
sicut supinu qd cat i mensa ppo
sitionis fuit thus et quasi su
mmitatem erant panes sicut pa
nes pathene sup pathenas
thus Ita supinu qd e i caritate
e bonitas opantis p dilectoz
vl supinu qd e in ordie est
bona opatio nam ppanes i ob
sive sapia ppathenas eloqa

Cancellata locum ubi est carex Ilib heba Job viii quid pt esse carectum sine aqua

p thus bona opato Sequitur Ortus gclusus e soror mea sponsa ortus gclusus fons sigillatus

Comendavit sponsus sponsam supius p comparatoz ad diuerse spem pulcritudinem ...

iocunda in mal intus ...

glo duos ortus ponit i quo
status duos coteplatiouz et
actiuorz sm' ut d' bis orta
q' de ea sm intellcm oriunt'
g'nua supie sm affcm g'nua
v'tutu vel dr' bis ortus
pp impletoem pceptorz et co-
sliorz ut dilecto dei et pro-
ximi / alij sr' pulchri pul-
chritudine potetie apre · sa-
pie / a filio / dulcedine a spu
sancto · potentia pulchficat
ira sabilez / sapia rronalem
dulcedo ocupiscibilem q' tn ap-
pellant' vestita glie ys l · i ·
Indue' vestimeto glie tue
irlem ciuitas sca / q' no ad
diciet vltra ut ptrseat in
te incircucisus in mudus
et q' viatus erat sposa / ista
quedam debuit sm ea que
erant nie / non sm pulchri-
tudie pnte / s' quedam adu-
pta ptratoe / vnde glo · l' con-
clusio ptracionc dei nondu
igr' q' inter pulchritudo tres h'z
muros s' ereu / argeteu / et
aureu / Ereus e sedula pccorz
confessio / Argeteus gnazz acco
aureus devota oro / Ong' inti-
orz hois pulchritudie mu-
nere gre diue collata / die
nichil oio maculat / ul de-
fedit / si pccorz confessio se-
dula / si gratiaz accio pura
si oro sit devota / si const
terrz tatus insidie / et si
tuscendat no tuscendunt

si gras agis iniudauz vti
q' despat sauor / si orationibus
te exponis / dyabolus i enuic
et in valida facis / ac ita co-
tingit ut interiore hois pul
chritudo / eo magl' resplede-
at / q' inici pulchrius / hos
nuc exclusi aditu non
in venire / q' luce pulchritud
huius attingat pn in' Omi
custodia custodi cor tuu / qm
inita pcedit exposicio / ss'
bu signu e Gnes' in' Collo
cauit deus an paradisu volup
tatz cherubin / et flammeu
gladiu / atq' v'satile ad custo
diedu viaz ligni vite cheru
bin intp' sciencia / et sit g'feccio
discreciois / p gladiu s' gracia
accio / eo q' flammeus e. devo
oro / eo q' v'satile / exterior pul-
chritudo s' opm / sciencia h'z tres
muros latericiu ferreu
et igneu / Murus latericius
e vera humilitas / p' bonu ops
murus ferreus e paciencia i advsis
et quia cu tribulatis est
deus ut interior pulchritudo
et exterior p' optime sit psca
Igneus murus e ipe deus fe-
fons signatus hic quedam
sponsa acauta doctrine dispe
sacione et fidei / vnde dicit glo-
Ecclia est fons quia doctrina
salutari redundat u vnde
ul quia doctrina pximos ir-
rigat signatus eo quia spua
lia suis indignis abscondit

hic glo nolite inq' dns mar
garitas sparge' ante porcos
sequi^r Emissiones tue pa
disus malor̄ punicor̄ cu
pomor̄ fructib9 cypri cu
nardo nardus et crocus fistu
la et cynamomu cu vniuis
lignis libani mirra et aloe
cu omib9 pmis vngentis

Supius dcm̄ e de orto hic co
pat sponsus sponsā cocl'is
in orto et determinat^r h' ors
status elector̄ qui st ī eccla
dei pmo agi^r de martirbus
ibi Emissiones tue que st
sp^e ut padisus st emissiones
malor̄ punicor̄ .i. talia arbo
rum q arbores tpe matu^t
replent^r cu pomor̄ fructi
bus et collegi^r dignitas mar
tir̄ sm textu ipiu a loco
quia in ecclīa passi pa sut
ipi cu sut emissiones qbs
emisit ecclīa p'mitia no ex
s^e sz sup se int se milita
tem sz sup se triumphante
unde glo q ecclīa q' fontis
noie desigt^r pmo pua in
iudea p9 ea dilatata e p
orbem terre dt^r emissiones
tue q^r i^a pua ecclīa de iu
deis adiuta fonte uite pa
disum emisit ex se Item
modo ut dicit glo sup eo
dem vo Sicut fragmen
mali punici intolsc' exotis

punitco e ita voluntas
martiy accip^r voluntarie
i^r passi fuit et pacient^r
vn sequi' in glo in albis
gnis que cortice fracto vi
det^r candor vtutis int^r qui
auge^r dum caro collidi^r ite
ab vtilitate q^r sup oma
holocausta effusio sanguis
martirs placuit deo vn dt
glo Ita me delectat ut padi
sus Dicebat cu martires
q dns passus fuit in orto p
hoc sus q ex orto celic
nos e locus et sacrificij ps
Justus florebit in domo
dni .i. in ecclīa Dicebat q
passus e q^r ipe voluit dic
bat deniqz q xc obtulit
se deo pri sacrificiu accept^a^b^le
vn ut mebra oformaret^r
capiti describit hic ma mar
tires locu modu et vtilitez
se^r Cypri cu nardo hic
agi^r de uginibus et legend
e sic in hoc orto prodeunt
cipri cu nardo Cypri sut
arbores egipti tm alti g
tiles semie cadido et odori
fero et decoqu^r in oleo et
exprimi^r inde vngentu r
gale q cipinus dici^r et sig
sicat vgines que carit re
p rectaz intencoz alte p
sciuor̄ coteplacoz gales p
carnis maceracoz semie
cadido p vginale mundiciam

et odoifere p bona fama / Et
nondu q virginalis unctio
in vngentum regale no con
uertit nisi in oleo decoquatur
quia nulla virginitas quantumcumque mu-
da unque principi uro deo placere potest
place / qua igitur caritas in
oleo pietatis quo ad proximum / et dul-
cedinis quo ad deum no decoxit
unde ille virgines ad nuptias
intrauisse non leguntur quia lam-
pades uacuae apparuerunt
sed oleum no acceperunt / et sa-
tis nobile est quod nardum con-
iungit cipro / Cipri unque cum
nardo et dicit glo. quod nardus
est herba humilis quia no valet
virginitas nisi assit humilitas
unde cum Bernardus dicat virgo virgi-
num virgine se oblita glabat
de humilitate. d. respexit
humilitatem ancillae suae / Unde
audi virginem audi et humilem
Et iterum quae est virgo tam sub-
limis ut salutetur ab angelo
tam humilis ut desponsata sit
fabro / Ungula si in hoc orto
unum de duobus carpendum est
meo consilio nardum carpenum
Unde glo. bona res virginitas
est / sed humilitas magis necessaria
secunda Nardus et crocus ibi in-
veniuntur in hoc orto / hic agitur
de confessoribus Nardus sicut
dicit glo est redolens / et ca-
lens et dissoluit calculos
et petram dissoluebat per uber-
tem doctrinam / pallebant

per carnis maceratione / unde
et de eis legitur Ecce sacerdos
magnus per famam / qui in di-
ebus suis placuit per cari
tatem / et inventus est iustus
per veram doctrinam / et in tempore
iracundiae factus est reconcilia
tio per dirum in corpore suo / et
per aliis satisfactionem / nec est
contrarium quod diximus supra per nar
dum humilitatem significari / sed aut in
bona fama et caritatem duplex
nimirum proprietas pactum refor-
mat humo unde / quia nardus
significat humilitatem / quia bonus odor
est fama qua odorifera ca
ritatem quia calida ut inveni
entur coniungi. Nardus et cro-
cus / quia ubi est perfecta caritas
ibi carnis cura no perficitur
in desideriis / Unde Si tamen
Christi voluptati adversatur ac
qui nutriebantur in croceis / sequitur
Fistula et cynamomum / sequitur est
in hoc orto hic agitur de doc
toribus / et platis secundum glosam
que et cassia dicitur arbor aro
matica est sed parva est / est aut
robusti corticis et purpurei
coloris / et ad curandum visce
rum molestias valet / Cyna
momum est arbor dulcis cy
nerei coloris / haec optime
conveniunt platis / et doctori
bus / qui sunt parvi per humili
tatem / robusti per patientiam / pur-
purei per caritatem / dulces per
affabilitatem / cynerei colore

p abstinenciaz hec sex tang[untur]
optime Exo. xviij° puide
inquit de omni plebe viros
potentes [et] tim[en]tes dominum in quib[us] sit veritas et qui oderint avariciam.
Amplius from the right: (readings given line by line below)

p abstinenciaz hec sex tang^r
optime Exo. xviij° pvide
inqt de omi plebe viros
potentes ppaciam / et time
tes deu p humilitem in quib[us]
sit ultas quo ad deu et p
ximu ut s. deu p caritatem
tolant et pxio p compassionem
sub veniant / et qui oderunt
avariciam / que e sic dicit Orig[enes]
Operto affabilis / inica et
q strenuus ee oporteat / declarat
lectat textus sequens d. qui
bus audit fat mox omia
que ille suggessat clas
vi / scrinus de ipsis / isti sunt
sex gradus p quos ad cathe-
dram platurie ascendit e tu
vinus lignis libani. Nec
boni subditi ab hoc orto vi
dentur exclusi / de hijs nomi
sup iij. ffracta fecit s rex
salomon ciet. sic / mirra et
aloe sunt cel pullulant
in hoc orto / hic agitur de co
tinentibus et coniugatis / dicit
hic glo. q mirra imputri
bile reddit corpus / et sic
illos qui corpus sua reddunt
scaz annotibus carnalibus et
demonum adversa ptate / aloe
no tanta vim hz quantam
mirra / s tn valet cont pu
tredinem / vim hz sic contine
coniugalem / et tre quid q
bon eciam e / totum e adeo
Du hic hz in fine addit cu

omnibus primis unguentis x
cu carismatibus virtutibus ex
tollentibus adeo infuse et
dicit alia glo. quia pulc[h]re
e cunctis h'barum et arbor[um]
cu vngent[is] quia cu carne
a lascivia refrenamus que e
ut maiora dona sci spus
suscipiamus / Sequitur ffons or=
torum puteus aquarum vivencium que fluunt impetu a l[ibano]

Comparat sponsus sponsam
sup fonti signato ppt tan
tam doctrine dispensationem
Fons enim qui rigat. hic est
fons sapie / qui no rigabit
fons signatus e sequitur sicut
no e dandum canibus / nec sper
gende margarite ante por
cos / hic vero compat eam fon
ti ortorum ppt doctrine fecun
ditatem / et tangitur hic quoque
tria que spatur p sancto doct
rine / minimum determinatur q de
bent ee fecundi utilitate
glo. hic depinitur eclia
que essit in mundo doctrina
celesti que plures eccias
s ortos p carnem. Item debet
ee p funda misteriis / et sub
tilitate. p tempe glo. de hoc fote
subinfertur / q dicitur puteus
aquarum vivencium / quia eadem
doctrina et fons ortorum est
q spuales fructus gignit

Inlhys quos instruxit / et e
puteus p occulta misteria
que solis sanctis preuela-
tom sci spus pandunt. 3us
d3 esse de tota eloquencie
venustate. glo. ager vine
am diua eloqa st / que de
inuspbilib9 thezauris gre
diue pcedunt / 5us d3 esse
antetta origine de libano
glo. de ipa ecclia qe tandi
du e p iudicia fidei et alta
pgfam virtutu postmo d3
ee ordiata i dispensatoe. que
fluut impetu de libano
glo. ab alto adiusiora dt
go sic ortor i uenit plures
ee ortos sed no q sex st
orti et qlz hz fonte suu ut
fontes / vnus orty e tota
ecclia militans h9 fontes
st vlnra xpi ys xij ha-
urite aqs de fonte saluat
in gaudio zach xiij. Iudie
illa erit fons patens domui
dd et habita ierlm i ablu-
tom peccato Exta inde hic
dicit sing fons x fontes q
uis eni vngsit / qui passi9
e p nobis / in meaty iuri
gitu aie redemptois efflu-
xit / alt orty e fidel plato
eclie pniitiue / huy fons est
spus scus / cu domus sub io-
hel iij. ffons de domo dni
egrediet x spus scus d pre
et filio et irrigabit tor-
rentem spinare x aplorm

q diccbat torrentes sp ha-
bundacia quo ad bonos
spine sp puctua inspacois
quo ad malos / alius orty e
quibz subditi alios plati pu
xiij. lex sapie fons uite
ut declinet sp subditi despi
deciu anima mortis doct̃a
bo dabit grãm / doctrina ergo
plati e fons subdi 3ue cos
v. deriuent fontes tui fo-
ras et in plateas aquas tu-
as diuide Ecci xxi° Sciia
sapientis tamqm i vndancia
habundabit et consiliu illius
sicut fons uite pmanet. q9
ortus e religis h9 fons est
diuia consolato pu vi° dj in-
piger- fuis in religione ve-
niet messis tua x gsolacio
tua / quint9 ortus e vtery vir-
ginalis h9 fons filius di dict
hoc optie signat in genesi ii
dicit q paradisus hebat fonte
qui diuidebat in qr flumia
fons iste scus e physon in
pdicatoe q mtip orl apicis
Gyon in passioe x tremus
Tigris in resurrectoe. e eni
anal velocissi9 Eufrates i
ascensione / q intpt frugi
fer / de hoc orta sup Ortus
conclusus / quia virgo an ptu v-
go in ptu virgo p9 ptu Sex-
tus ortus e ecclia triumphi-
ans / huius fons e deus tri-
nus pr et filius et spus
scus 3cius e duo mala

scut pplus meus dereliquit me
fontem aque viue dicit dns
apoc vii non esurient neqz
sicient amplius et no cadet
sup illos sol neqz estus vl
lus qm agnus qui i meo
eius e reget illos et de
ducet eos ad vite fontes a
quar p ter hec no q qui
dam sunt fontes sicci hij sr
heretici ii pet ii hij sr fons
sine aqua et nebule turbi
nib exagitate quis caligo
tenebrar reseruat / alij sr
fontes exsiccati hij sr catho
lici doctores pigri quos an
ima corrumpit accidie / et
quos prau exsiccauit ab
amore terre / de hiis Johel
i exsiccati sr fontes aqr
et ignis deuorabit speciosa
deserti / Alij sut fontes pleni
gra bone vite / et no effluut
irrigacone doctrine / vel quia
ignorant / vel qr humilitate
dissilant pu xvii timor dni
vel lex sapiet fons vite
ut declinet sp timeo quo
ad se tm a ruina mortis
Quarti sunt fontes pleni z
effluetes aque alios reple
tes Eccli xxi sciencia sapiet
tamq in vndacio in vndab
et cor fatui q vas co fract
tu et consiliu illius qi fons
vite pmanet Eccli ii Judi
cibus suis emanauit putei
aquar / et quasi mare adi
pleti sunt sup modu / Sur

ge aquilo et veni auster
psla ortum meu et fluet
aromata illius & c capl

Secund e capm 7m in quo agit
e tribus agi in hoc
caplo / pmo de tribu
lacone auglz fidelis
aie i Surge aquilo &o
de co(n)tetacone pdicaconis z
contemplonis int sponsu et
sponsam / Sponsa volenti co
temploni vacare / eu papie
do sponso pdicaconis offio
insudare / ibi Ego dormio et
cor meu vigilat / Tercio agi
de laudibus sponsi ibi / qualis
e dilctus tuus ex dilcto / ro
ordinis patz e dicit Origen
q no competit pdicaconis
officium / nisi exercitat ptribula
conis i qmodu / io post tecatu
de tribulacone / agit de pdica
coe / amplius qr pdicatores psi
tunt optimor imitacione interlinear: imitacoe z ideo
post qua actu e de pdicacoe
seqr post que e de laudibus spon
et pfeccone sponsi / que semp
ad imitanda an oculos pdi
cator dz here / pma post gene
ralz ptes / pmo em agit de t
bulacone i Surge &o i innuit
quid sit natum tribulato s
delcacio in deo ibi Veniat
dilcus meus / 3o designatur
diuisi status eor qui i ecclia
meruert p dno tribulari ibi

Veni in ortum meum sequitur p
te prime ptis invitatur mi-
nores ibi Comedite et sic
tuniat prima ps dicat ergo
(Surge aquilo dicto quod portu
in hoc loco accipitur fidelis cua
que generat semen virtutis
ys l.i. Sicud ortus semen
sum generat sic generabit do-
minus deus iusticiam et laudem
coram vniuersis gentibus Jer
xxxi. ponet desertum eius quasi
delicias et solitudinem eius
quasi ortum domini. per flatum aut
intelligitur afflictio tribulacionis
pntis act ix° Saulus adhuc
spirans Job xli. alitus eius
prunas ardere facit ortum
ergo aquilone perflari nichil
aliud est quam fidelem animam
affliccioni tribulacionum exponi
quod sic dicit glo dei punientis
est non imparantis Occurrunt autem
hic tria notanda primo inmittitur
quibus expediat tribulacio non
enim expedit infirmis sed for-
tibus vnde glo. orto consito
et irrigato restabat ut
omnibus finitis et ordinate com-
positis nequaquam aduersarijs
illius temptacionem negaretur acce-
ssus vbi enim floreret vinea
hic satis vbi positum est Cantici
xxxvi° descenderunt volucres
super cadauera et abiciebat
ea abraham x plalis vnde
et dauid dicitur i Reg xvii
Non valeas resistere philis-
teo nec pugnare aduersus
eum qui puer es hic autem
ab adolescencia vel vir bellator
Si in throno ma-/nam ns
omnes munitiones tue sicut ficus
cum grossis suis si concussi fu-
erint cadent in os comedentis
Abacuk p° ipse super omnem
munitionem ridebit et comporta-
bit aggerem et capiet eam
Ibid ipse de regibus triumpha-
bit et tyranni ridiculi ei
erunt Secundo hic agitur quis
modus fiet tribulacio quia in
duobus aduersitate et prosperita-
te. aduersitas per aquilonem prosperitas per austrum designatur
vnde dicit glo. in aquilone
mundi aduersa. in austro bla-
dimenta intellige quorum gratia
impugnatione probatur eterna lege
ergo sic Surge et veni ri-
pugna perfla ortum meum glo.
infra tribulacionum vel prosperitatis
do blandiendo sed plures cadunt
prosperitate quam aduersitate ps
Cadent a latere tuo mille s.
sinistro et decem milia a dex-
tris tuis greg quamuis omnis fortu-
na metuenda sit magis tamen
prospera quam aduersa ymmo eccl
solus rex spiritus prosperitatis dolore
multos deiecit ps mei autem
pene moti sunt pedes pene ef-
fusi sunt gressus mei quia
zelaui super iniquos pacem videns
vnde illa verba que leguntur Ju-
dit xvi° dicunt demones
de hijs qui in prosperitate viuunt

vndiuus terram valde opulentam et vberem nolite negligere nolite cessare eamus et possideamus eam nullus erit labor intrabimus ad securos

Cras insinuatur hic que sit utilitas tribulacionis hec est manifestatio virtutis interioris prius latentis hoc manifeste tangitur ubi dicitur Et fluent aromata illius nisi enim venti temptacionum ortu perflarent virtutis aromata ad proximos effluentes ipsos nullatenus recrearent. Unde dicit glossa anima pulsata adversis et probata prosperis nimium odorem constantie sue et humilitatis virtutis ubique diffundit. et in fine mundi post eos incomparabili fragrantia sue sanctitatis faciat. Alia glossa anima fidelis quo amplius flagellatur eo amplius in terra illius sanitatis pandetur. Audi david prophetam et accipe odore aromatum que de eo fluxerunt. Reg. xvi. dimitte eum ut maledicat ... reddat mihi dominus bonum pro maledictione hac hodierna et dominus le. Math. xxvii. Cum accusaretur a principibus sacerdotum non ... Item p Corinth. iiii. maledicimur et benedicimus blasphemamur et obsecramus Item de thobia non est contristatus contra dominum quod plaga cecitatis advenisset ei sed immobilis in dei timore permansit gracias agens deo omnibus diebus vite sue. Item ii° Machabeorum vi Eleazaro spiritum ducente qui scis quam tu scis quia cum a morte possim liberari duros corporis sustineo dolores secundum animam vero propter timorem tuum libenter hoc pacior. Et iterum ut adolescentibus autem exemplum forte reliquam promptu animo honesta morte perfungar. Sunt enim quidam de quibus dum perflantur non fluunt aromata sed fetores ex quo enim impatiencia sua manifestat. Eo fetidos se demonstrantes prioris pestilencia infirmitate fetoe. De hiis Sap. xvi. In hiis que paciebantur molestie fiebat inquinis pacientes indignabantur propter quod et finis condemptionis corpore veniet super illos. Sed enim hic verbum Surge aquilo et veni auster. Aliter exponi ut aliter ventorum sit aquilo surgat a recedendum. Alter scilicet auster veniat ad manendum ut sit per aquilone peccatum ut dyabolus per austrum gratia spiritus sancti intelligitur et verbum illud conjunctim predictum impletum quia dum peccator convertitur advenientem gratia spiritus sancti dyabolus et peccatum propellit. Huic exposicioni consonat ecclesia

vtens v̄bo isto in hystoria ma-
rie magdalē flauit inquit
auster et fugauit aquilonē
hanc expoñ tangit glo.
interli. d. Surge aquilo x
recede et tu auster intelligend
ē pflac̄ no inspira gone s
pflac̄ .i. ꝑ g oñd victorē refri
gerac̄ consuevit / et 3o expo
ni ut ꝑ aquilonē accip̄ tri
bulā affligent / ꝑ austrū g
ria consolans / ut sit s͡ss Sur-
ge aq̄lo ad affligendū / et
veni aust̄ ad consolandū vt̄
q̄ ē uāoy fideli aīe / tribulao
ne lassiniet / consolao ne de
spet / tribulao ut passa p̄
ge / consolao ut spe leuet
tribul. ut intelligat / consolao
ut amet sm̄ hāc expoñ
utrūq vent̄ no di p̄flare
sicut dicit glo. s alt̄ ve-
xando s. aq̄lo. alt̄ recreando
s. aust̄ s vexatō dat intel
lectū / consolao intendit ar-
rem Sequit̄ veniat dilectus
meus in ortū sūm ut co-
medat fructū pomorū suorū

hic incipit s͡ua ps p̄ncipl̄
in q̄ det̄minat̄ quid sit uāoy
tribulato s. auxiliū diuino
ggl sposa tribulata puāq
sponsi despdeat / ut eius con-
solacone p̄ssuras tribulacō
nis suauius ferat / huic di
ıpsi consonat glo. dicēs
audiēs sponsa se teptacō-

nibus teptandā p̄missioni
dilecti nō tām dicit sedque su-
pet̄ amori eius qui dicit / qui
non pati nos teptari supra
illud q̄ possum. d. veniat
dilectus meus in ortū sūm glo.
qui p̄misit se mansurū me-
cū usq̄ ad consumaco seculi / ue-
ni magis indigeo maiori
g̅ra me visitet / s̄a ista duo
continet p̄mo invitaco se ibi
veniat. s̄o ponit̄ finis ꝑpter
que invitao fit ibi / ut co-
medat fructū pomorū s.
Circa p̄mū tangit̄ tria p̄.
mū ē quis invita / quia
dilectus nimirū amicorū non
ē g̅tus ad ventus / Sedm̄ ē
locus ad que invita / et q̄
dem locus ē ortus / quis eius
dilectum invitaret ad stabilem
t̄cio tangit̄ duas loci ibi sum
nēpe que uā st̄ sp̄a. famu-
liāl et securus visitatur in
p̄mo s̄t cessans sponse si so
bonitas sponse / in 3o humilitas
sponse / dicit ergo veniat di-
lectus meus. ad amatē ut tri-
bulao in obliuionē cat et
veniat ad pulchrā ne tri
bulao pulchrit̄ q̄ adimat
veniat ad humilē ut tribula-
cone prostrata exaltet. ut
comedat at s. .i. reddat nobis
mercede pie deuocōis dicit
glo Causa ergo huius invita-
cionis est vtilitas mea non
hoc pomū ē fructus hec

pom̄ arbor ꝯ potuit certe
dixisse ut quereat poma
sua | ſʒ maluit fructū poꝛ
ſuorꝫ ut intelligeres ꝙ arbo-
rum ſt̄ quedā | que inique
ſunt ſine fructu | hij ſt̄ bo-
ni et pfti deq̄uis ſup̄ id
eccī xij° bndco dei ad ṽu-
cedem̄ iusti feſtinat | et i
honore velati pceſſꝰ fruc-
tificat | uita iusti ē arbor
fructificās cuiꝰ radix est
fides | ſtipes ſpes | rami ca-
ritas | extenſa ad om̄s. fo-
lia ſt̄ bona vba | fructꝰ ſūt
bōa opa | hec arbores non
ſunt ſuccidende | ſʒ iᵈ deut.
xxviij. non ſuccides arbo-
rem de qua veſci pt̄ | de q̄
bus math. vij. Oīs pt̄ arbor
bona | Sunt et alie arbores
q̄ ſpinis ſt̄ ſn̄ fructu | no tn̄
ſt̄ ſine ſpe fructꝰ | hij ſūt
peccatores luce xiij° arbor
fici | etc. vbi ſupfluā fuiſſet
ſe folia foſſio et ſtercora-
cō ſi reformaſſet pactū | hic
una ſpes de fructu | Sunt et a-
lie arbores que ſt̄ ſn̄ fruc-
tu | et etiā ſūt ſn̄ ſpe fructꝰ
hij peccatores ſt̄ iā dampti
in quorꝫ pſona Job xix
quasi euulſi arbori abſtu-
lit ſpem meā | de p̄mis ar-
borꝫ fructibꝫ quedit ſpon-
ſus | de ſibi non quedit | ſʒ
comedere appetit quē de vō
ſponſi ſtatus dt̄ Origenes nichil
aliud ē quam delectari tri-
bulacōm̄ paciēti. ideo est

Habebat quidam plantacōem pira ceraſi et
ceteri fructus alij et in vinea et veniret
dixit ad cultorem vinee ecce anni
tres ſt̄ exquo venio querens fructum
in ficulnea hac et non invenio ſuccide
ergo illam | ut quid etiam terram occu-
pat | at ille reſpondens dixit illi
domine dimitte illam et hoc anno uſqꝫ dum
fodiam circa illam et mittam ſtercora
et ſi quidem fecerit fructum | ſin
autem in futurum ſuccides illam

nonudꝫ diligentꝫ ꝙ ſeptem
ſunt vicia ut tribulatus p
paciam victor fiat primū
ē diligens cuſtodia ſui. de.
viij. xxxiij. qui egreſſa ſūs
adūſus hoſtes in impug. cu-
ſtodies te ab oi re ab oī
re mala | ſcđm ē ſtudiū ſe
ſimulandi ps̄ ego aūt cū
m̄ moleſti eſſent induebā
me cilico | In illa cum arma
tꝰ metuit hoſtis impugnās
quantū vadit ſimulacōm | ſupbi
reſiſtit deus. humilibꝫ dat
graciam reſpondendi ſcđm dt̄
auctas tantum ē ſcedula meō-
ria paſſionis xp̄i ꝙ bn̄ ſig-
tur ē thob. vj. ubi le. m̄c-
ſo iectore piſcis fugabat
demoꝛ p piſcem ſic dicit
glo ſʒ xp̄ianus in iectore
vō amor ē iector igr̄ piſcis
incēditur dum | exequatō amor
xp̄us paſſus ē | ad meoriā
renouat | et tūc vē fugat de
moꝛ | qui reſpicitus ſiquis paſ
ſionis am̄ tenet ſpat carnem
carnem et mundum | eo fit victo
rem | quo aubarem | hic bn̄
ſignatur .j. machab vj ubi
dicitur ꝙ elephantes oſtenderunt
ſanguinem uue et mori ad
acuendos eos in plūm | apſtus
hebr. xij recogitate eum
qui tantā aduerſus ſemetipſum
ſuſtinuit contradictionem ut
non fatigemini cordibꝫ vris
deficientes apoc. xxxij. ipi

vicerunt eum p sanguinem agni
venatione modesti hylaritas
cordis vt xxxvij in cytha-
ris et tympanis et bellis p
cipuis expugnabis eos. Quintu
e ciroda abiecto securitate
eo e piculosa quo in cautele
e causa. Nam qui securitatem
sibi ante ponit de cavendo cogi
tare nescit. p machab xij p
cepit Jonathas suos vigi
lare et esse in armis paratos
ad pugnandum tota nocte et
posuit custodes per circuitu
Sextu e plena confidentia
in deo luce xmo dedi vobis
potestatem calcandi supra serpentes
et scorpiones et supra omnem v
tutem inimici et nichil vobis
nocebit. thess iij fidelis deus
qui confirmabit vos et cu
stodiet vos a malo. Roz viij
Si deus pro nobis quis contra nos
Job xvij pone me iuxta te etc
Septima e recompensatio eterne re
munerationis apoc ij vin
centi dabo edere de ligno vite
quod e in paradiso dei mei. mirror
itaque si sponsa quemadmodum cum tri
bulata ut tandem tribulatione vic
tor quemadmodum in eos sunt septem
signata sunt per septem circuitus
murorum iericho per iericho
quod interpretatur defectus significatur dyabolus
qui defecit ab omni bono
animi eius sunt fortitudo ipsius
sed in septimo circuitu muri cor
ruunt quia qui sunt septem p[ro]fe
custodiunt et hec septem te[n]en-
tes contra omnem fortitudinem dya
boli victorissimi sunt. dicat ergo veni
at dilectus meus etc. Cuius ad
ventu me custodiam eius meo
riam habeam modeste gaude
am vana securitate abiecta
vaam confidentia obtinea et
nam beatitudinem ponat meritis
ponam et sic in tribulatione vic
tor fiam. Sequitur veni in or
tum meum soror mea sponsa
messui mirram meam cum aro
matibus meis comedi favum
cum melle meo bibi vinum
meum cum lacte meo etc.

Hic incipit tertia pars premie p[ar]tis
in qua agitur de dignitate sta-
tum tribulatorum hic cum dicitur.
messui. omnes qui in hoc mundo
tribulationi subiacuerunt, et p[re]s
sure sicut martires confessores pre
lati doctores postremo omnes
simplices subditi et credentes
quos falce mortis messuit ag
ricola celestis et secum celestis
regni horrea collocatur. primi
vero martires glo. messui x
falce mortis ab hac vita p
cidi et in cellaria beatitudinis
perduxi citra glo. x mar
tires amara passos et omnes
qui carne sua cum viciis et
crucifixerunt concupiscenciis per
donata confessores qui hoc
gustationis fragrantia adpo-
sitores custodierunt nempe
lucernas ardentes tenentes in

manib; totu mu(n)d illuiauit
et quo(rum) omni t(em)por(e) dicat dominus
ecce odor filij mei / gregorij
augustini Jeronimi beati bndi
dnici francisci sicut odor a-
gri pleni / et illud cui(us) corp(us)
cogruit q(uas)i thus redolens
in diebus estat(is) / p(er) fauu(m) et
fauus mel doctores qui fauus s(unt)
q(ui) studen(t) ~~vt~~ / nimiru(m) in
fauo congregat(ur) et continet(ur)
mel glo. p(er) fauu(m) s(unt) qui
in s(cri)ptur(e) dulcedine(m) sp(irit)ual(is)
intelligencie co(n)tinet / mel vero
s(unt) / q(ui) docent tanto dulcius
q(uan)to vtilius glo. mel s(unt)
q(ui) e(pisto)las d(omi)ni vel alijs dul-
cedine dilucidat / p(er) vinu(m)
p(re)lati / qui temp(er)ata austeritate
o(mn)e detestabile in s(ub)ditis ex
ficiant destruunt / vini siq(ui)de(m)
colore om(ni)s mali mores ma-
lac li humores ~~fuit~~ discutiunt / p(er) lac sunt
signati subditi glo. p(er) lac inf(ir)-
mi auditores ad hec qui
omnes licet diu(er)sis studijs (et)
modis disp(er)et(ur) vna t(ame)n sup(er)-
ne retribucionis spe co(n)ueni(en)-
tes sup(er)nu(m) arbitrii app(ro)bat /
s(unt) t(ame)n ista refer(r)i ad p(re)lati
oni nota s(unt) septe(m) / mortifi-
cacio carnis / que p(er) mirra(m)
odor bone op(in)ionis / que p(er) ar-
omata / dulcedo deuocionis / q(ue)
p(er) fauu(m) / suauitas inrecns q(ue)
p(er) mel / austeritas correccionis
que p(er) vinu(m) / benignitas co(n)sola-
cionis / que p(er) lac s(unt) / h(ec) ita
q(ua)si p(ro)libat(ur) nouu(m) e(st) / q(uod) que

dat(ur) hic sponsa a(m)bus p(ost)
a facilitate in exaudiendo vn(de)
sup(er) vo isto dicit glo venit
in ortu(m) meu(m) sponsus ecclie
desid(er)ijs eius reddens ea que pe-
tebant(ur) se iam fecisse te-
sta(tur) vn(de) co(n)uenci in amore co(n)-
uictu s(unt) accendi p(ro)pter desi-
d(er)iu(m) paup(er)u(m) exaudiuit
dominus p(re)paracione(m) cordis eorum
aur(is) 2o que dant(ur) a benignita-
te in sufficiendo vn(de) glo. per-
errantes corrigendo / infimos
sublevando bn(e) agentes
confirmando p(er)seuerantes me(cum)
in regno collocando p(ro)pter cr-
rani fit omis cuc / de 2o b(ea)to
vt quis ad hec ad infimi
cum essemus in p(e)c(c)atis p(ro) impijs
mortuus e(st) xpus Jte dicat
Joh(ann)i ceci uident et surdi
audiunt / de t(er)tio p(ro)pter laudate
dominu(m) omnes gentes q(uonia)m con-
firmata e(st) ecl(esi)a Jtem brachia
pecc(at)or(um) conterent(ur) confirmat aut(em)
iustos dominus / de q(uar)to ait
xpus et que pate caui inue-
nerunt in eo adimpacias ecl(esi)a
t(er)cio quecu(m)q(ue) a largitate re-
numerando Origenes largitez
regis mei in hoc desid(er)io q(uo)d
tu magna messuerit et ma-
gnos meorum iste obliuisci
non potuit / nam ut audio
etiam lac messuit nam
capitali e(st) illi cura de omni-
bus decipu(n)t(ur) Comedite ami(ci)
et inebriamini carissimi

hic incipit q̄rta p̄s istius p̄t(is)
in qua monet(ur) iuniores sequi
maiores n(on) g(ra)d(u) q(uod) iuniores in
vitant(ur) ad tria / p(ri)mu(m) e(st) p(re)cep
torum impletio ibi Comedite
glo(sa) delectami faciendo p(re)cepta
mea comedit et no(n) saturat(ur)
qui epl(ist)as scripturarum didicit
nec tu(m) uita(m) correxit / qui p(re)
cepta uite letabundus audit
s(ed) adimplenda piget · (secundu)m aug(ustinu)m
n(on) ho(mo) de obia qui se uiuu(m)
ru(m) obia e exhilarito plac(et)
hebr(eos) xiii obedite prepositis ure(is)
et subiacite eis ipi enim p(ro)
uigilant q(ua)si rone(m) redditur(i)
p(ro) aiabus ur(is) / ut cu(m) gaudio
hoc faciat / et n(on) ianua ce
lestis regni math(eus) xix° si
uis ad uita(m) ingredi sua man
data / custodias triumphus vic
torie p(ro)u(erbium) xxi° vir obediens
loq(ue)tur victorias c(on)ciliato pacis
p(ro)u(erbium) xiii · qui te(n)et p(re)ceptum i pace
v(er)sab(itur) / ys(aias) utina(m) attendisset
ad p(re)cepta mea p(er)tellens
sacrificiu(m) vir dicit · ecc(lesiasticu)m xxxv°
salutare sacrificiu(m) e(st) intendere
mandatis · s(ecund)u(m) ad honorem ex
emplorem sedula memoriam
glo(sa) · si(mi)l(e) bo illo / et bibite hor
tatur iuniores ut q(uod) amatoribus
vident satagat imitari ap(osto)l(u)s
ii Cor(inthios) ii Capite vos test(ibus)
estis d(omi)num ad p(re)sentiam patiar
ibi et inebriami glo(sa) · ad

amorem et uxorem accendi p(re)ces
p(ri)ncipales non sentiatis · Sequit(ur)
Ego dormio et cor meum vi
gilat vox dilecti mei pulsat
apri m(ihi) soror mea amica
mea quia caput meum ple
nu(m) e(st) rore et cincinni mei
no guttis noctium etc.

hic incipit q(ui)n(t)a p(ar)s p(ri)ncipal(is) i(n) q(ua)
agit(ur) de amicabili litigio
int(er) sponsum et sponsam / sup(er) c(on)
templone et p(re)dicatore / hec p(ar)s
s(ecundu)m d(i)uidit(ur) in sex · i(n) p(ri)ma deter
minat(ur) status sponse in quo
cat s(cilicet) c(on)templonis ibi / Ego
dormio et cor meum uigilat
i(n) s(ecund)a ponit(ur) exhortacio spo
si inuitantis ad aliu(m) statu(m)
s(cilicet) uite active / seu p(re)dicacois
ibi vox dilecti mei · i(n) tercia
p(ar)te i(n)sinuat(ur) p(er)iculu(m) uite actiue
ibi exspoliaui me · i(n) q(ua)rta
p(ar)te determinat(ur) / q(uod) d(omi)n(u)s sub ve
nit p(re)dicatoribus ibi dilectus
meus misit · i(n) q(ui)nta indicat(ur)
p(re)dicatoribus utilitas bene ope
randi ibi / manus mee distil
lauerunt mir(ram) · i(n) sexta p(ar)te d(icitu)r
q(uod) nulli c(on)tinue desideranti l(ibenter)
obedienti conceditur i(n) hac vi
ta plena uisio dei ibi / pes
sulum · hostiu(m) eo sponsa
statu(m) suu(m) dicit / Ego dormio
etc. glo(sa) · i(d est) cessante p(ro) seruitute
quieti et c(on)templacioni vaco · r(es)
p(on)d(e)t e(nim) Cor meum uigilat
i(n)to contemplone / vigilat inq(ua)m

intencionis et ronis oculis
sbit quiet[2] debbus / primo q[re]
contemplo dicitur sompnus
/ et sunt[2] prima vero penes ple-
tudinez et nitorem tac sinat
/ quia sicut sine sompno lan-
gwet oculus corporis / et cor-
rumpi[2] tecitate / ita sic contem-
plone corrumpi[2] intellectus insi
delitate / operacoes eius sine vin
de firmate sunt / vnde ne lan-
gwescant et corrupant[2] ex
cessu corporis operis / necesse est
organa in mobilitari / Omne
enim quod aptum natum est moueri
cum volitate / necesse est aliquando
quietem in esse / sicud ergo ad
huius rei figura / lege Gen
xviij° de habraha cum ele
uasset abraham oculos
mentis apparuit ei tres viri
/ ubi dicit Augustinus quod adorauit
trinitatem in vnitate / Sic quis
igitur summa parte fidei consid-
rat oculos mentis in contem-
plone deuotius extotollat
Sicud ergo oculus corporis sompno
reformatur / ita oculus mentis
contemplone magis illuminatur / Bar[e]
xi° Cogitare de illa sapientia est
consumata et consumat et per
ficit intellectum / sicud sompnus
oculum / Secunda vero sumitur penes
plenitudinem et efficientem / et con
tra efficiens sompni est frigidi-
tas cerebri / que generat et conti-
tit deorsum vapores eleuatos
calorem cordis a loco di
gestiuo / illi vero deorsum de-
scendentes non solum generant or-
gana sensitiua et motiua
Sed eciam repellunt calores
qui in eis actualiter sunt / sic
senciendi et mouendi / et ita in
mobilitatur sensus et fit somp-
nus / Eodem modo diuinus refrigeriu
fit spiritus calores carnales et mun-
dane concupiscencie fugat a
mente / que est caput anime / ut
pcaut meconsa ab in[te]mperatoe
vultus que quiescit anima et
dormit in contemplacione et inci-
pit ei apparere qualiter simula-
cre earum vehementem pleni-
tudine tu[n]c calore aug[mentat] est placa-
tus dormiendo indicat illud
quod acceptum est intimis placa-
re / et sic paulatim ingredit[ur] do-
nec veniat riuulos fluuios tor-
rentes mellis et butiri / nec
per aliquid sufficere / nec visio
dei quod bene signatum est j Reg
xiiij° obsecro ut videam
faciem regis / quia tamen non vidit
nisi tuo quus / quia non con-
templatur dominus nisi per transitum
visibilium et ymaginabilium
Tercia vero est ut sumitur penes
extius dispositum ad sompnum
/ et est triplex / Primum Origenes tene-
bre labor moderatus / et pleni-
tudo / De prima Job sub vmbra
dormit / De secundo per operacionem
sompnus dulcis / De tercio in
Judith dicitur / quia arte mol-
liebar spiritum ut excitaret
holofernes / Hec tamen spaliter

disponunt ad contemplationem. te-
nebre humilitas / contra lucem
superbie / de qua Job dicitur
abrumpitur lux sua / labor
maceracionis carnis / contra
lasciuiam luxurie / silencium
frugilitate / contra clamorem
cupiditatis / humilitas intellectum
eleuat / caro macerata ele-
uatum sustentat / et diu con-
tinuatam frugilitas i caritatem
nichil quod superbie contrariatur
contemplacione declarari incipit
hic considerandum est / quibus gra-
dibus veniatur ad summum con-
templacionis / et est notandum quod qui-
bus sunt / primus est carnalis mo-
tum victoriosa cohibicio / Exo.
iij^o Cum minasset moyses
gregem motum suum ad interiora
deserti / venit ad montem dei
oreb / et apparuit ei dominus in
flamma ignis / glosa gregem ad
interiora minare nichil aliud
est quam motus carnales ne per
illicitas corporum delicias
euagentur reprimere / ut quo le-
gi mentis per motum pauciores mi-
nime resistitur / eo melius ipsa
super celestia lucidius con-
templetur / et per hoc inflamma
ignis fit diuini / psalmus In
meditacione mea exardes-
cit ignis / ad custodiendam
cordis mundiciam / Secundus gradus
est bonorum operum exercitata
perfectio / Nume. xiij^o Cum veni-
tis ad montes considerate terram
qualis sit et populum qui in-

habitator eius est / per montes
bonorum operum altitudo intelli-
gitur / ad montem enim venit / qui
cottidie pie considerationis stu-
diis / ut perficiatur intendit / Sed
valde considerandum est / quod demo-
tibus terra consideratur / et populus
quia ad terram promissionis consi-
derandam et contemplandam nemo
habilis efficitur / nisi prius in altum
per bona opera sublevetur / Vnde
dominus moysi sic dicit Deutr. iij^o
Ascende cacumine montis huius
et oculos tuos circumfer ad occi-
dentem et aquilonem austrum et
orientem et aspice / hoc optime
expressum est Deutr. xxxiij^o
amantissimus domini in eo qui in thala-
mo tota morabitur et inter
humeros eius requiescit / per
humeros labor operum designa-
tur humeros ergo quiescit dominus
quia inter bona operantes de-
lectatur / Tertius gradus est fer-
uentis desiderii eleuata in-
tensio / Regum xiij^o Obsecro
ut videam faciem regis / quod si
memor est iniquitatis mee / psalmus
quis dabit michi pennas ut
columbe et volabo / Quartus
gradus est amor solitudinis / Osee
ij^o ducam eam in solitudinem / et
ibi loquar ad cor eius / Job
cui dedi in solitudine domum
et tabernacula / qui conspicit montes
pascue et virencia que in-
perquirit / Quintus gradus est
sui ipsius custodia abiectio
Job xxxxiij dico ad videbunt

eum omnes contemplat qui
sibi videntur esse sapientes
Sequitur vox dilecti mei pul-
santis aperi michi etc.

Hic incipit secunda pars secunde partis
principalis / in qua hortatur
sponsus sponsam ad predi-
candum / glo non solum monet
sed etiam constringit cui alludit
quod dicit pulsantis vox dicit
ergo inspiracionem / alia glo ad
quod eo me deducit id etiam
sponsio velle intelligo ut si
apiam ei / Sciendum ergo hic quatuor
primo quibus debeat aperire / et que
causa motiua aperire / utique debet
etiam in predicatoribus sunt quibus
hoc ex officio competit / unde glo
aperi michi id est predica me propter
nobilitatem qua nobilitata
es in creacione / soror mea glo
coheres regis / Item propter familia-
ritatem / ad quam admissa in sacra-
mentorum percepcione / ibi amica
mea glo quia ingiuo seruitutis
egressa archanorum meorum
es conscia / Item propter similitatem
illuminacionis / qua illuminata est
in predicacione / ibi Columba mea
glo spiritus mei illustrata do-
no / Item propter mundiciam / qua de-
corata es in passione / ibi in-
maculata mea / predicatori er-
go debet aperire / Secundo vi-
dendum est / quid debeat ape-
rire / et est tenendum / quod corda

peccatorum / unde glo aperi id est
surge ab ocio et quiete con-
templacionis / et aperi corda pec-
catorum / ut remotis viciorum
obstaculis lucem veritatis
admittant / Nota hic quod
ad cor peccatoris vadunt tres
claues / duo aperiunt disposi-
tiue / tercia effectiue / prima est cla-
uis discrecionis siue discrete
eloquencie / Job xxix ex-
pectabant sicud pluuiam etc.
Secunda est clauis boni exem-
pli / ys xxii dabo clauem
domus dauid super humerum
eius et aperiet / clauis super
humerum est opus quod bonum
exemplum prebet et publicum quod utique
quanto ad graciam obtinendam
quanto melius disponitur / tanto
efficacius aperiet / Efficacius
enim mouent exempla quam verba
bono opi exempla-
ri / Tercia clauis que sola ap-
perit effectiue attinges obice
et amouens a libero arbitrio
est diuina gracia / unde Job xxix
in persona peccatoris conuersi ra-
dix inquit mea aperta est iuxta
aquas et ros morabitur in
messe mea / Cor appellat
radicem quia sicud in radice
est virtus ramorum ita in
corde est virtus membrorum / per
aquas vero gracia spiritus sancti
intelligitur / radix ergo ad aquas
aperitur quia sola gracia pec-
catori committitur gracia incipit
mouere liberum arbitrium si detestacionem

pra / Scdo videndu e cui sit api
endu / hoc tangit ubi dr / iu pci
enti cu flagicia meditat' / cito
veniet gra / ad a / no / de et
noy mte cu hinidatia copola
tom / Job xxix / Radix mea
re / sal dimitis / vtutu / pu xij
Noli dilige sompnu ne te
egestas opmat / api oculos t.
iutiores intellcu virtati / afflu
bonitati / et saturare panib;
vtutis manete te / sy tedio
obstinate tonalem siue tri
sticia / de pmente irasibilem
nec tonalis delectat / Inveniat
vim irasabil hylarit' apphen
dat ardeu / gcupisci / insatia
bili tencat suavissime / d'this
omib; Sap' viij Intrans indo
mu mea gquiesca cu illa
no em h; amaritudine couusa
illius quituu ad tonalem / sed
gaudiu et letica qs' ad irasi
blem / Tercio videndu qua finali
pt apiendu spons / hoc tangit
ubi dicit / q2 cap' meu / capitt
maiores de ecclia / cincinni mio
res / vos caput madidamit /
noct' gutte / cintinis / prore / dt
glo / Sunt vicia que ptebras
ignarancie no senciunt / p guttas
noctiu accipiuit pcca / q mio
res mala esse sciut / s; tame
obcecati no resurgit Est igit'
sp'us / o pdicator apire debes
pdicationi instare / qua ta
miores / qua maiores viciis
pleni sunt / ym si vbi insi
stas pdicationis officio quo
recipiar hospitiu no habeo
hic ey nouus occurrit / q pmo

conquiit' de capite postea de
cincinis / quia ut dicit Orig
malis malorum exol passim
sub diti corrupiut / et io non
de e hic / q sco mcia spalis
regnat in platis / et poten
tibus / qui sunt capita ecclie
Pmu e gtra gtrax rebel
lio tom deum / j. Esdre ix ma
nus pncipum et magnatu
fuit in tsmigratione ista / ptea
Sap' 2o Sit fortitudo n'ra
lex et iusticie / Scdm e cru
delis exactio tom proxim / iij
Regum xij° pr meus agg
uabit iugu vrm / et ego
addam sup iugu vrm Job.
xxiiij° Subuteunt paupe
viam / et oppssunt pit man
suetos tre vigilantes adp
dam agru no suu deme
tet Item nudos dimittunt
homines vestimeta tollentes
pu xxv · leo rugiens et
ursus esuriens pnceps ipius
sup ppłm paupem / Tciu est
obstinata tecitas / j. Cor' 1o
loqiur sapiam hinq deus q
nemo pncipum huius seculi
cognouit / Quartu e illecebro
sa ebrietas / pa molas leo
nu confringet dns / x. pncipes
ebrios / Sophi 2o pncipes
eius in medio eius q leones
rugientes Iudices eius lu
pi vespe non relinquebant
in mane / Quintu e volupruo
sa luxuria / ys i. audite vbu
dom pncipes sodomorum / Sextu

est contagiosa pestilentia / ut
hic etc. / Sequitur Exspoliavi me
tunica mea quomodo induar ea la-
vi pedes meos quomodo inquina-
bo illos etc.

Ad intelligentiam huius nota / quod sa-
cra scriptura loquitur de
tunica tegente turpitudinem
Genesis 3o fecit illis deus tuni-
cas pelliceas / Item pretende-
tem maiorem cordis amore
Genesis 37 dilexit autem Jacob
ioseph / et fecit ei tunicam
polimitam / Item amplificante
cultum divinum / Exodus 28 vestietur aa-
ron / Item figurante perfectionis
statum Matthei 5 / Si quis voluerit
tecum in iudicio contendere / et tollere
pallium dimitte ei et tunicam
Item figurante ecclesiasticam uni-
tatem / Erat enim tunica incon-
sutibilis desuper contexta per
totum / Item de claritate secu-
larium negotiorum inexplica-
bilem involutam / ut hic / prima
pars prima innuitur / prima remedium
/ Secunda varietas virtutum / Tertia
divine laudis exercitium / Quarta
concordie connexionum / Quinta
caritatis vinculum / In secunda
periculosum vite active nego-
tium / pedes enim in scripturis
ut frequenter sunt affectus mentis
unde Ezechielis primo pedes eorum
pedes recti / Gregorius de malis
Trenorum primo Sordes eius in pedi-
bus eius / dicat ergo Exspolia-
vi me etc. / hic incipit tertia pars
que continet pericula vite ac-
tive / et innuitur hic / quod vita
activa sive prelatorum periculo-
sa est / propter tria / primo propter terrenorum
negotiorum sollicitudinem / unde
glossa / Exspoliavi me tunica id est
exui omni impedimenta secularia
quomodo induar illa / glossa / induar
quasi diceret quomodo iterum sunt curae / Secundo
sollicitudo temporalium quibus est
propter quem / primo propter frequentem
distractionem tam cordis quam
corporis / Contra distractionem cordis
Ecclesiastici 5 / Contine et congrega-
tor tuum / Contra distractionem cor-
poris Jonas / Emoriebar tuum
in hominis recte Esau bene-
dictionem perdidit quia venator
fuit / Jacob domi mansit et
eam obtinuit / Jeremie 2 dominus
complacet quia dilexit me / Secundo
quibus est propter oportunitatem ha-
bendi / Genesis 38 Judas
vadens ad tondendas oves
fornicatus est cum thamar / Sa-
mon intempore omnium ociabat
batur 2o Regum 11 / Tertio
propter impossibilitatem satisfa-
ciendi omnibus / Origenes dispen-
santur alii negotia rerum temporalium
utiliter / nunc vero contra / Item
libri quibus sunt sicut dispe-
guntur corpora / ita dissident
mentaliter / sicut dicunt unde
ita divisi sunt / non coniugi et

toll[er]e· Quarto ꝓpter facilem incur-
sum infamie vnde in ewo[angelio] ho
quidam habebat villicu[m] Grego[rius]
obnubilat negocia terrenu[m]
fame fulgorem dum expen-
dendo alij prodigi / alij parti
inacquirendo / alij auari / alij
despiciosi / alij conseruando / cetera
alij fures iudicant[ur] / Quinto ꝓpter
indiuiduam associacionem auari-
cie Orig[enes] nescio qua pacto di-
uiti nequeunt rer[um] dispensacio
et auaricia / nam qua cito re-
bus ꝓponit desistu[n]t metuunt
et in fouea cupiditatis principes
placebunt[ur] / Glo[sa] vnde
Elige ex omni ꝓplo viros qui
oderunt auaricia[m] / ꝓpter hoc non
libent[er] recindunt sponsa tuni-
cam qua ꝓpterius non vltimum vtilius
quo ad alios quos ad te tam
vltimum vtilius carnisset Orig[enes] o me
felicem si tu sponsa indutus[?]
venam in sitio / vita actiuor[um]
piculosa e[st] ꝓpter assiduam interior[um] exteriorum
cobscuracionem / vnde glo[sa] h[ic] laui
pedes meos i[d est] cogitaciones me-
as quibus alij terram tangere so-
leba[m] hos scarti[?] fletibus
gpunctionis [?] / Orig[enes] contem-
placio et accio in hoc d[e]i[?] spi-
ritus inaccessibilem felicissimos
mete[?] bte[?] desigit / et infigit
obtutu[m] accio v[er]o in q[ui]b[us] talis
eo manet in tenebris quo cir-
cuit tu tenuis / vnde hinc[?] dic
si quis[?] nulla verius reddi
meo iudicio qua puritas minor
ex et minor et tenebre te-
nebre et lux luci consortis

O me felicem si pedes meos no[n]
gmacularet hec vtilitas adiosa
deceptio vita actiuor[um] periculosa
e[st] ꝓpter laboriosam et dubiam
subditor[um] gubernacionem Glo[sa]
Cum vo illo quo inquinabo quos
si pt ut de culmine contempla-
cionis egrediens rursus inde
sordibus polluar que recepta
soliatudine tempalia subditor[um]
spiritualiter eximit dector desiabe
intat patrum Item no[n] eximit[ur]
negotiatus a negocio Sequit[ur]
dilectus meus misit manu[m]
sua p[er] foramine v[e]n[er]u[n]t q[ue] mea
intremuit ad tactu[m] eius surrexi
ut apperem dilecto meo

Hic incipit q[ue]sta[?] p[ar]s / inqua de-
terminat[ur] q[uod] d[omi]n[u]s secu[n]dum vtit[?] p[re]dicabi-
libus / Co[n]tinz aut[em] hec p[ar]s tres
particulas / Primo instancia sponsi
de p[re]dictis[?] ut prima[?] adiu-
torij ibi dilectus meus / Secundo metu
sponse ibi venter q[ue] mea intre-
muit ad tactu[m] illius / Tercio obe-
dia sponse ibi surrexi ut
apperem dilecto meo / Ad intel-
ligenciam p[ri]me partis notandum est
quid sit manus / et quid foramen
manus e[st] in hoc loco i[n]mutabilis
voluntas dei in p[re]dicando / de hac
manu / Item 2o melius e[st] quidem
comedere et bibere in studio et
audire aic sine bona de labore
suo[?] in p[re]dicacione sine inp[re]dica-
tionis exercicio / et de hac manu
dei e[st] i[d est] de voluntate dei / fo-
ramine v[er]o e[st] illa potencia aie

ronalis sm qua capax e in-
spiratonis dine | que in scri
pta est p fenestram vitream
p qua lux in archa noe | fuit | spo-
sus go p foramen manum sua
misit | q nichil aliud e qua
voluntem sua depdicando
fideli aie in nubilit inspiare
dicit go dilcus meus misit
manu sua ac si dicat voce
audivi pulsatom pcepi ad
monitom intelexi | et q i oib
his descripsio gtemplonis
non sensi io dilcus meus
misit manu sua et c. ur-
gis sentit dormiebat q
tacta oportuit excitari | s
tactus eius eo erat pudicicia
quo et zb qui tetigit deus
erat | et q tagebant nichil
oio nisi spuale sapiebat | no
hic quos signa exqui manifeste
appet | q deus vt i nu-
bilit pdicatores s | sm est
quia ipe ad hunc mundi venit
nullius degens de sme puris
egrediens in tra pnos quosdam
voluit et dote | sed e quia
ipe pdicatores elegit ewang
Johannis xv. Non vos me ele-
gistis | Sed e q electos docuit
ewang | q in aure audit | p-
dicate sup tecta | Sed e
q doctos misit ewang | Luce
x. Et misit illos binos | vn i-
e | q miss etia tpale sbsidi-
um ordinat | ibid edentes
et bibentes | que apud illos
sunt | hec quos s digiti
| huius manus | sut quos cati-
tate custitate | quas deus

vt ad ee pdicator ipa minis-
q ee ignita devote instau-
rata veritate | Gen xxii. A-
braham portauit i manibus
ignem et gladium q t imma di-
stributoe | Gen xxiiii. Rebec-
ca aut haustam aqua oib
camel dedit senecam matutine
vim ino levabunt tentoria
vlulantib no ludentibus
tubis | qstans finali forti-
apothece ino repletis sid forti-
repletis sn indies et virtute
ut amicem Jacob scelus sui-
um et isrl pcta sua igit
digiti illi non put tacere
luce Sequitur Et venter
meus intremuit ad tactum e

Hic exprimitur timor et metus
sponse determinato q nec cet
pdicare timuit ne eo esset
indigna quo aliqui qmisit
delicta | vn glo. vete nove
car designatur | q sic tibi i ven-
tre ita cogitaciones exstoquitur
in corde venit meus intremuit
ad tactum eius .i. cor ptime
scebat qmissa sua ipse inspi-
rante Orig | qui sn metu p-
dicatonis officium aut vedicat
a qcret in tactum se ad hoc
vel actum ambigat nepe
q spus scus tangit ipsius v
ouberit ut illius qmis ipse s-
ciat consequencie necitatem ubi
multa pitula magna tior
Nonne ergo timendus e offi-
cium pdicatonis | vt pdicare

quia racio assumit predicatori que
ad esse decet / et sunt septe
prestito nite / Math. xxiij. pro-
genies viperarum quo potestis
bona loqui / cum sitis mali / pro
peccatori dixit deus ait Eice
primum trabem Ro. ij. qui
alium doces / te ipsum non doces / Osee
Treni ij. prophete tui viderunt
tibi stulta et falsa / nec ape-
riebant tibi iniquitatem tuam
ut te ad penitentiam provocarent / 3m
est obstinata congrua temporis / Can-
tico ij. ne revereantur proximi ut
retineas eum in tempore salutis
ite et per noctes erat semper in
dulis non tamen semper portubant
utebant / Exo. xxx. / Quartum est
constantia in adversis / Ezechiel
xiij. Non ascendistis ex adver-
so nec opposuistis vos murum
pro domo israel / ut staret in pre-
lio in die domini / Ione ij. / Sur-
ge et vade in Niniue civi-
tatem grandem / et predica in ea
quia ascendit malitia eius
coram me / et surrexit ionas
ut fugeret / Quintum est tiruere
contemptus / Ezechiel xiij. vio-
labant me ad populum meum / propter
pugillum / Michee iij. hec dicit
dominus super prophetas qui seducunt
populum meum / qui mordent den-
tibus suis et predicant pacem
et si quis non dederit in ore
eorum quispiam / Sextum est ex-
actio corporis / Mathei iiij. circui-
bat ihesus totam galileam
docens in sinagogis eorum / et pre-
dicavit ewangelium regni / Septimum
est pietas miserationis plus

thessa. 2o neque alii sumus in ser-
mone adulationis sicud scitis
/ neque in occasione avari-
cie deus testis est / Job. spiritus
eius ornavit celos et obste-
tricante manu / hec sunt septem
luone sunt candelabri / hec sunt
septem spiritus in calamo vino
tinc / id est operis / ne vita ma-
culosa / ne vitiis angulosa
ne tempus incompetens / ne incus
vacillans / ne avaritia ad-
ducet / ne torpor deprimens
ne senitas ab devias inte
pmaneat Sequitur Surrexi
et apperui dilecto meo &c.

Hic est tercia particula / de obediencia
sponse ut glo. sic continuat
et quod sum fortis fra eius
amoris / Surrexi ut apperirem
dilecto meo predicando verbum dei
Origenes diu cessasti ut retineres
que erat dulcia sed victa
es ut exires quod utilia es glo.
Surrexi ad exercitium ad laborem
quia necesse est ut qui veritatem
predicare disponit prius ad a-
genda eaque predicat assur-
gat ne aliis predicans ipse
reprobus efficiatur / Manus mee
distillaverunt mirra et digiti
mei pleni mirra probata / hic
incipit quarta pars / in qua deter-
minatur quod predicatoribus indicta
est necessitas bene operandi / et
quoniam multa requiruntur ad hoc
quod predicator edificet proxi-
mum / duo in speciali hic declarantur

que deat hre pdicator q
despdat peccorez quite / primu
e pacia quo ad sustentanda
/ 2m discrecio quo ad agenda
origin concipdams doctorem
sum in pacia nuqm frangi
dum adusa pati nuqm in
discrecione (histam) votari dum vel de-
cendo vel agendo sedulus
esse / exlo pacie armat vt
nitia odiat / discrecionis att
hit exla / ut vtuosq fiat qs
cin mbcallem qs fatum se-
quet / ab illo nichl robor
abio vel discrecois conseqret
/ et vtbicq miser et in egri-
tudine delinquet et errare
ab hiis duob que quedam
pdicator primo q pacia i su-
stinendo ibi manus mee glo.
i. opatores mee distillamt
glo. alijs tanquam expres-
sunt mirra glo. i. exemplis a-
mara paciendi et quo sic
glo. ut aprire possim q d
adusa sustinendo ut eo per
tatores edifice / quo paciam
rarissima vtutem esse p-
bem / et io e q edificatio p-
ximi cadit in dispom pa-
cie vnde go q pacia e sump-
tuosa edificatio pxi Job
xvijo ubi e nunc postulatio
mea ciel [illegible] consedat
etc deus et ho deus ad remu-
nerandum / ho ad admirandum
et ad imitandum et ticundi p
thyo [illegible] io miam consecutus
sum ut in me primo deus
ondet omem paciam adim-

formacionem core / qui editum
sunt illi in iutam eternam
gubnacionem pdencie pu xvjm
qui paciens e multa guber-
nar prudencia / qui aut impa-
ciens e exaltat stultiam sua
augq quito paciens tu for-
pme Ecci 2o omne quod tibi
applicatum fuit accipe et in
dolore sustine et in humili-
tate (paciam habe) tua [illegible] paciam
habe in me et ola reddetur
tibi si qua pacia nichil be-
niti dicit Rabanus vnde spo-
nigra sum sz formosa
paciam decor constie Ros
v. glam in tribulacione sa-
entes qui tribulacio paciam
opatur / pacia aut pbacionem
x constie pmitatez / pbacio vo
spem vadix amaritie pu x-
vb pacia leniet principes
ligna mel to / de arctha tribula-
cionum Inpacia vra possidebi-
tis aias vras Etitudo glie
etri primo vsq in tpns susti-
net paciens et postea reddo
ditat go manus mee distilla-
mit mirram q non e pfectis
q quibusdam distillat mirra
de ore et nō de manibus hij
sunt qui satis pdicant de pa-
cia / et in ope nichil ondunt
talibus dicitur Job iiijo Ecce
docuisti ciel / ubi timor tuus
fortitudo tua pacia viarum
tuarum pfeo dicit et [illegible] alij
quibus stillat mirra de ma-
nibus tm et non de ore hij
sunt qui multa amara su-
stinet paciens et nichil in

pacien

applicatum

mollis confringit duriciam

ois loquitur / nec aliis de pacia
predicat vel quia ignorat / vel quia
statu impeditur / vel quia simulite
dissimulant Tercii sunt de quorum
manibus et ore pacie mirra
distillat Audi mirra oris
zelantis verbum Si male lo-
cutus sum perhibe testimonium Audi
mirram manus Sapientie 2° Con-
tumelia et tormento interroge-
mus eum ut sciamus reverenciam
illius et probemus pacienciam
morte turpissima condempne-
mus eum Zterum vero quod de predicatore
pacie mirra stillat instil-
lat perstillat Stillat dum
predicatoris officium primo aggre-
ditur / distillat dum in assumpto
officio diffusius exercetur Zinstil-
lat dum predicacioni quorumdam
effectus consequitur / perstillat dum
quosdam ad perfectionem complicat per
eum sublevantur scilicet / Et digi-
ti mei pleni Hic commendatur
sponsa a discretione in agendo
glo. digitti id est discretio ut solo
intuitu etiam retribucionis / non
pro humano commodo omnibus operi
agunt cum in manu discreti sic
digitti / sic in operibus omnibus discre-
cionem adhibere / alioquin non
valet Sic nobile est quod dicit
probatissima mirra / probata est
si discreti sunt actus / probator
si ordinati affectus / probatis-
sima si actus et affectus lux
et lex regulat et informat
(Unde dicit glo. probatissima
quia actus et intencio plac
Nota tamen quod mirra probata est
qui pacienter et discrete su-

stinet verba et verbera / proba-
tissima qui cum delectatione susti-
net utrumque paulus complacens
mihi in infirmitatibus meis glo-
riari multum delector / vel mir-
ra probata est in predicatori-
bus secularibus / probacior in
predicatoribus professis / probatis-
sima in predicatoribus spiritualibus
professis secundum complicia / vel mirram
probatam exhibet predicator
qui in edificacionem dimittit
peccata et res et retinet se
probatissima qui dimittit et
res et se ipsum Sequitur pes-
sulum hostii mei aperui di-
lecto meo at ille declinaverat
atque transierat etc.

Hic incipit ultima pars se-
ptis partis in qua determinatur
quod nulli quantumque desideranti
conceditur in hac vita plena vi-
sio dei / hec pars subdividitur in
quatuor partes / prima continet de-
siderium sponse de plena vi-
(sione dei ibi pessulum glo-
cupit eam non per angustiam
foraminis eius manu contingi
sed patefacta ianua totus eius
amplexu perfrui / secundo suavitate
divine illustracionis qua rap-
tim sensit plenius satiari
Zustia determinatur impossibile
esse consequi tale desiderium in
(via ibi at ille declinaverat
glo. quia deus nulli ad plenum
patet sed incomprehensibilis sicut omnium
~~omnis~~ excedit / alia glo. nul-
li electorum in hac vita conceditur

digitti

probator qui pacienter et discrete sustinet verba et verbera

probator qui dimittit peccata et res et retinet se /

pfta visio et nõr / qnia i alia
uita reßuat. 3ª tria dicit q̄
licet desideriũ nõ apphēdat
aliquã tñ cõsolat̃ / ut desi
dare libeat ibi aĩa mea li
quefta ē glo. ne despera cõ
ledat cõsolacõnẽ accipit / ut
amplius quærat 3ª quarta in
uenit q̄ p bonos platos et
pdicatores quorũ ingredo
pmoue et expedit ibi 3ª in
venerunt me. 3ª quinta et ul
tima sponse replicã ibi ad
3ª uro vos dicit go pessulũ
hostij mei. tc̃ hic sic dcm ē
exp̃mit sponsa desideriũ
suũ de plene videndo deum
nota q̄ tplici hostio exclu
ditur deus ab aĩa / pmũ est
teritas igrãtie / q̃m admittam
hoc hostiũ aperit doctor et
auditor. doctor instruendo / au
ditor suscipiendo / 3ª terrible
ē q̄ de quibusdam pdicatoribus
dr̃ Trey 2º pphe tui viderunt
t̃ falsa et stulta nec apiebãt
t̃ iniquitatem tuã / ut te ad
pniam puocarent / de audito
re aut̃ apoc iiiº Si qs audi
erit vocem meã et apie
rit ianuã intrabo ad illum tc̃
Scdm ē i indicia malicie go
ad effectũ de hoc hostio glo
sa s laco pcõ p3 uia cristo
qe apit cũ malicia desit
q̄ quãto sit citius tanto ē gra
intrare volenti / luce xij. vos
siles hoibus expectantibus
dñm suũ quãt̃ Et infra
9festim apiant ei sunt ap
parent vtutes amor vicis
3ª illud pu xxvij apta
st pta ? apparunt herbe vire

tes et collecta st̃ feua de mon
tibus / 3ª hostiũ ē 9suetudo
pcti / quo ad actũ hac delecta
tia ma apit deq / 3ª illud
Ezechiel xxxvijº Ecce ego apiam
tumulos vros et educam vos
de sepulcris vris / dicit ergo
pessulũ hostij mei q. d. mõ
doctrinã fidei libent̃ / alias
obedient̃ suscipiendo / etiã in
diciam pcti finalr̃ abiciendo
et me i ordinibus qt pcti con
suedicẽ fortit̃ excitando / sz q°
fiue / ut suauit dulce illustra
tonis plenissime sacraret / sz
litteram cantici / qr ille declinaue
rat atq3 tusierat / vro hic inci
pit 3a pticla / in qua declarat
q̄ impossibile ē tale desiderium ex
pleri in via / vnde sz tria occur
runt dicenda / pmũ ē de quo tusipsi
istud intelligat / scdo que sunt
cause / qre deus in uia plene
9phendi nõ possit / 3° que sit
vtilitas videndi dm̃ i pria
Circa pmũ nõ / q̄ multiplex ē visitã
nalis Eccs iijº oia tpa temps
hunt / ut sunt spaciũ tusieant
vniusa sub sole / corpalis Exñ
xxxiijº visite ad me oms q̃
cie / figuralis. Gen xviij Cum
eleuasset oculos abraham
apparunt ei tres viri stantes
ppe eu / quos videns accurrit in
occursum eorum de thab. sunt et
ado. infra / et dixit dne si
in veni gratiam i oculis tuis ne
trãseas suum tuũ / realis ut
hic mansit go ad abraha
/ figuralis / sz transit̃ rali / cu sps
sca aut nõ mansit figua / sed
transit rali / realis vo sponsa

ad sponsam suspicere / michi aliud e
quam sponsio sponsam nec in spe
/ nec in essencia / in via comprehendere
comprehensibus nec in patria possit perfe
ctam comprehensionem. Sed videre que
sunt cause / quare deus in via non
possit plene videri / sunt autem
quibus / prima e ordinata, status vie
ad patrie distancia / prohibit enim
divina dispensacio / ut aliquis status
esset meriti / alius premii / quare sicut in celo
aliquis in mundo / Et ergo hic plene
videtur deus / ut sit premium ac
finale / de necessitate sequitur indifferenter
quod ut e impossibile / impossibile
e hic plene videre deum / Vnde
cum ait Jacob / vivebit in
iusticia mea cras / ita in christo ecclesia
Jac. v. agricola expectabit
preciosum fructum terre pacienter fe
rens donec accipiat temporaneum
et serotinum / ita deo prohibebat deum
ut deum / et deum ut hominem / Certi
vero i tempore sustinebunt pacientes / Secunda
e naturalis colligacio anime ad carnem
propter quam naturali deprimentem
et obtetatem / Sapiencie / Corpus
quod corrumpitur aggravat animam
et deprimit terrena inhabitatio
sensum multa cogitantem / Vnde dicit in
glo. non indicavit se mihi / quia
corrupcio mea et talis corrupta
prohibebat / Vnde postea educ de
carcere animam meam / Cuiusmodi naturale
pactum deprivare sollicitudine corporis
ad quem hic abscondit a me
lucem suavissimam / propter quod sicut dicit
cum enim in carne deprimit multo
quo clenet ad videndum deum
situs e non invenio / nec quanti
am repello / Tercia cum licet

cum sit vis suavium illuminativa
tamen non e nam deficit / non gracia
non gloriam status impugnativa
sunt hec in arbitrio expectans
Certa tamen e varietas affectionum
naturalium / quas per venerit excellentissima
bite corporis inter se invicem existe
te anima in gaudiis / in specie tri
sticia / et quo se letantur insuper
eo leticia foras pellit / et e
contra apostolus sed anima clenet
prosperum impulsa / tunc tu sust
net insidiosum / ut quod prius fa
bubit sperabat mut vane ti
meat et est / Cum ergo videre deum
plene magis sit affectibus spiritualium
intellectus / aliorum non esset cognitionis
partes / et absoluta omnium af
fectionum requirat concordiam
ibi videri plene non potest / ubi ab
soluta concordia numquam abest
neque confusa sunt hec omnia
spes metus / merore gaudium
Quarta est tamen sive limitacio
anime in corpore tamen / et quo
ad posse graciae / In hiis enim cum
finita sit enim eciam / finita e
et posset / et io nec licet sine i tio
ad i videre enim deum / importo
nat / sit vilis et super omne / quod
attingere potest / et ignorancia / In
possibile e in hac vita plene
videre deum / et hic e quod dicit Job.
xxxvi. omnes homines vident
deum / tamen unusquisque intuebitur
procul. Quinta tamen e super excel
lens / et omnia imporcionat / ex
cessus lucis et nec adultiale
tatum / et hec est tamen prima et
precipue / Quare eciam in patria non
videtur deus per essenciam licet

in statu glorie prestatum
vie e impugnativa

qne vtilitas in spon[sa] i

videa[tur] p[ro]p[ter] sp[eci]em Job xxiii si
ad orientem iero non app[ar]z
[et] ad occidentem no[n] intelli
gam illud si ad sinistram
quid agam no[n] app[re]hendam
eum si me v[er]tam ad dext[er]am
no[n] videbo illu[m] ipse v[er]o scit
viam meam / hec quide[m] optime
signata s[un]t p[er] illa quibus tentoria
sive vela que erat ante ta
bernaculum / Exo. xxvi Erant
tentoria siue vela in
plaga australi [con]tra meridiem
[et] in latere aquilonis / in ea
q[uo]q[ue] atrii latitudine que respi
cit ad orientem / et in ea que
respicit occidentem / in illa la
titudine atrii / nam p[er] hec v[er]o
ex omni p[ar]te velat[ur] et obte
git[ur] facies dei donec ingre
dia[tur] t[em]plum no[n] manifestum / huius
exclusis restat vide[re] q[uod] beat
utilitas[?] visio dei plena
q[uam] desiderabat sponsa / et est
no[n]dum / q[uod] beat h[abun]dantiam de
lectationis / et et[er]nitatem habun
dantiam in possidendo / delectationem
in gaudendo / et[er]nitatem in con
tinuando / de habundantia Job
xx non videant rivulos
fluminis torrentes mellis et butiri
de delectatione Job xxxiii
dep[re]cabi[tur] deum et placabilis
erit ei / et videbit faciem eius
in iubilo / de et[er]nitate pro[verbiorum]
xxxi gustavit et vidit q[uia]
bona est negotiatio eius / et
et no[n] extinguetur in nocte
lucerna eius / habundabit veri
tas / delectabit bonitas asse

curabit et[er]nitas / habundabit
vitas[?] contra penuriam / vonat[?]
delectabit bonitas [con]tra fastidium
insatiabile / assecurabit eter
nitas [con]tra instabilitatem incipi
ens[?] / dicat ergo / ac ille declina
verat Origenes heu q[uia] declina
verat egestatem divitiarum q[uia]
declinaverat tristitiam deliciarum
q[uia] declinavit instabilitatem
[con]figor[?] / q[uia] declinavit ubi est
vitas / q[uia] declinavit ubi est
bonitas / q[uia] declina[vit] ubi est et[er]
nitas / omnia secum tulit / q[uia]
ipse est omnia solus / Ego sum
inquit via veritas et vita / via
non lassans / veritas no[n] fal
lens / vita non deficiens / via
deliciosa / veritas luminosa vita
et[er]na / Sed quer[itur] cur sponsa
rogavit sup[er] appetere corda
p[ec]c[at]or[um] et d[icit] ap[er]i m[ihi] soror mea
sponsa / quare aperuit sponsa
cor suum / p[er]ssulu[m] ingressus hostii
mei aperui dilecto meo / forsan
ebria fuit amore / que prius
fecit p[er] alios / Solutio ad hoc
assignat Origenes tres rationes
prima est [con]gruentia ordinis natura
predicatoribus iustum namque est ut ap
periendo aliorum corda in spiritu
cor suum pr[ec]io repagulo nunquam
claudat / a plus castigo corpus
meum etc. s[ecund]a ca[usa] est difficilis
reflexio ab usu bone con
suetudinis / tu in feliciter inte
de contemplatione hec sponsa
[con]suevit / [con]sueta dimittere no[n]
p[otes]t / et io facili regressu red
dit in idipsum quodammodo eum

nale e consueta non posse de-
linquere et ea que in desuetu-
dine venit ab honore Tercia ca-
usa est virtus sive efficacia predica-
cionis ipsius quia ut dicit Gr.
super Ezech. dum enim officio predica-
cionis insistit in ipso actu cor
predicantis ad studium et vide-
mus dum quod predicat vehementer
inflamatur et dum ad laudan-
dos instanter instigat ex ipso
actu vehementissime et ipse
efficitur [illegible] in amore vir
sponsa illud videre et apprehen-
dere concupivit quod tollendum
predicando persuasit dicat ergo
pessulum hostii mei et Sed
anima mea liquefacta est ut dilectus

Hic incipit tercia pars ultime partis
huius partis principalis in qua dicitur quod licet
desperans non apprehendat ali-
quam tamen consolationem ut desperan-
tem magis libeat Considerandum
est duo primo quod loquela locuta
sit sponsa secundo qua liquefactione li-
quefacta sit sponsa Circa primum
notandum quod multiplex est loquela
sponsi est enim loquela instructionis
que inflamat cor Luce ult.
Nonne cor nostrum ardens erat
Item est loquela revelationis que
illuminat cor Iob. xi° Atque uti-
nam deus loqueretur tibi et
aperiret tibi secreta sapientie sue
Item loquela promissionis que
assecurat cor unde apostolus Ro.
non hesitavit diffidencia
sciens quod potens est facere quod
repromisit Item preceptis que

obligat cor de unius verbi dicta que
locutus est nobis deus fa. et au-
di Item consilii que magistrat
cor Matth. iiii° at illi continuo
relictis retibus et patre secuti
sunt Item [illegible] stimulat cor Iob.
Verbum meum [illegible] vox dice-
re ipso desperato illud Item
comminationis que constringit cor
in Dan. v° dicitur quod postquam scri-
ptura comminationis apparuit tunc
regis facies commutata est et co-
gitationes eius perturbabant eum
et compages renum eius dissolve-
bantur et genua eius ad invi-
cem collidebantur Item est loque-
la consolationis ut hic unde
glo. ne desperatus lectus consola-
cionem accipit ut apostolus queat
Secundum quod nunc liquefacta est anima
sponse ad loquelam sponsi si-
ne est liquefacta dum dilectus pre-
dicaret unde queso vox il-
la pessulum hostii mei aperui
dilecto meo liquefacta ergo est anima
apta liquefacto est sic [illegible]
congelato ergo ad vocem
sponse liquefacta est maxime
cum liquefactionem liquefacta non potest ad
horum evidentiam videndum quod quin-
tuplex est liquefactio prima ille-
cebrose voluptatis Ps. liquefa-
cta est terra et omnes qui ha-
bitant in ea ego autem confirmavi
columpnas eius tunc nomine enim
accipitur que dum respicit sepe
super se venientem bibit vin-
dictam et confirmavit spiritus
liquefacta dicitur quia per dolorem

vox tudit in.

12

continue carnali voluptate
resolvitur. Sed donis consupinas
eius confirmat dum plantis ce
lice participacionem sancti spiritus convenien
cie dona donat. Item est liq
factio criminis dampnationis psalmista ps 67
Sicut fluit cera a facie ignis
sic pereant peccatores a facie dei
Item est liquefactio vere contritionis
147 ps. Emittet verbum suum et liq
faciet Job (flante spiritu eius fluent aque) Verumtamen flante
deo crescit gelu. Unde flatu
dei iram illius accipimus que
dum inmittitur propter peccatum hominis
attenditur peccator sub dei puni
cione et in mentibus obstinatione
congelatur. Unde et non convertuntur
in ira visitationis sed rursus quod
aque latissime funduntur. Dum
per graciam spiritus sancti totus lac
rimis perfluit, quod prius peccati
gelu constrinxit, ubi etiam alter
calor contingit ut qui in peccatis
prius iacuerat frigidus, post modum
quisquis fidelior et alacrior
aliorum predicator et exhorta
tor fiat. Unde Job. Ferrum de terra
128 tollitur et lapis calore solu
tus in es vertitur. Item est
liquefactio desiderii. Origenes
qui sancto desiderio vita estu
at, si ad bonum quod habitat
invenit, quod mente divini in
corde portat, quod nimio fervore es
tuant, in eodem desiderio li
quescat. Item est liquefactio
sincere devotionis, de qua dicit
anima mea liquefacta est ut
dilectus locutus est. Unde ergo ad liquefactionem quod spon
sa liquefacta est ad loquelam

[illegible] liquefactione desiderii liq
factione devotionis, ad loque
lam sponsi. Origenes. Anima co
solatione ut audio felicissi
effectus est liquefactio liquefit
enim devotione mollescit, ut
sponsus in ea suavis iubet
liquefit enim in devotione cale
scit, ut sponsus in ea divini ca
loris effectum ardore persevera
cus sine modamine consumetur ineffa
bilem delectationem inveniat, quod
qualitas hec et huius occultissima
suavissima cum per eius contactum spiri
talem delectationem generat, lique
fit cum devotione, perfluit
ut sponsus in ea liceat domi
nari quo ad ipsum solum omnibus
motibus omnibus impetus ipsius
secundum terminum, sequimur quidam ma
le sumantes [illegible] proposito. Con
solare ergo consolator optime
sponsam tuam, quam declina
ncas non suavis sacra non ri
gescat desperatione, ut cale
facta non frigescat infidelitate,
ut fluida non fiat sistat
nisi in eternitate. Sequitur que
sivi et non inveni il. vo. et no. re. mi.

Hic incipit quarta pars in qua
determinatur quomodo incipit de
pinione et expeditur et agi
tur de tribus. Primo de ques
tione sive inventione, ubi quesi
vi et non inveni illum voca
vi et non respondit michi.
Secundo de inventione sine questione
ibi Invenerunt me custodes
sub tipo vigilum et custodum

ca^m xv^i cognouistis cum inueneritis
cum qui venit dominus et inuenerit illud

agitur de officiis prelatorum ibi p
cussserunt me. dicit ergo quesiui
et non inueni illum. Occa
sione huius vi^a queritur hic utrum
possibile sit inuenire deum in
hoc mundo exute tua corpe
corruptibili et videtur quod sic dap
^ua inuenitur ab hiis qui que
runt eum preoccupat qui se
concupiscunt ut illis se prior ostendat
Contra dicit propheta Quere dominum
dum inveniri potest ubi super
Jeremie xx. querentis me et non
inuenietis ad querentes me
in toto corde vestro inueniar
a vobis Idem vi^a racione constat
enim quod sicut naturale perceptiua illu
minacionis primo et summo necessario
accessum ad ipsum ut ad finem
e receptus luminis in aere tonali
et in primo statu suo est ut
aer non illuminatus sic postea p
accessum maiorem et maiorem
luminis magis et magis illuminatur ad
videndum deum sed hoc nichil
aliud est quam inuenire deum
ergo etc. Quod dicitur hic quesiui e
nos inueni illum Solucio dicendum
quod inuenire deum est cognoscere cognoscitur
autem deus multis modis
primo in pactu spiritualem quod
spiritualis siue naturalem adiuuat
palam desolatum ut patet sicud
obstinato Exodus viii^o magus
dei iuret est super omnes qui que
runt in bonitate impiorum
et fortitudo eius et sacer
cius super omnes qui dereliu
quunt eum ps. Cognoscitur
deus iudicia faciens Secundo
cognoscitur deus principium

tatem creaturarum Rom. 1° Inuisibi
lia eius a creatura mundi
angelorum ve eis domine qui de
liquerunt te lucem et hoc mo
cognoscitur trinus et unus. Tunc
per modum speciem et ordinem quod
in qualibet creatura inueniuntur
In modo per cognoscitur qui
potencia sua omnia limitat
et determinat In specie cognosci
tur filius in ponderosa sua ordi
ne spiritus sanctus qui omnia bo
et in bono ordinat et boni
tate sua complet Unde spiritus
ad hec tria in quibus vere vna
inuenitur Tercio modo cognoscitur
deus per diligentem studium scrip
turarum Cant. duo ubera tua
sicut duo hynnuli capree qui
pascuntur inter lilia donec aspi
ret dies cognitionis dei et
inclinentur umbre ignoran
cie Quarto modo cognoscitur deus
privilegiatum reuelacionis
beatorum Math xvi^o beatus es
Symon bariona quia caro
et sanguis non Job xxxvi^o quod
non reuelat ut cognoscitur ut i vei
dum illud et veniat usque ad solium
eius Quinto cognoscitur
per fidem sic ambulat per certitudinem
veram fidem ex auditu audi
tus autem per verbum cristi Joh vlt^o
quia vidisti me thoma credi
disti beati qui non viderunt etc.
Sexto cognoscitur per speciem sed
non in via per fidem enim am
bulamus non per speciem dicendum est ergo
quod possibile est inuenire deum quinque
modis et ita intelligunt doctores

vita et vita

que sunt probate. Ad illud quod
obicitur in contrarium: Quesivi et
non inveni illum. Dicendum est quod in-
telligitur de invencione secundum cen-
tum, secundum quam nec in via nec
in patria invenitur. Unde sic
dicit Augustinus in libro de videndo
deum: comprehendere per essentiam
deum illud tamen tantum compre-
hendimus. Et ideo sicut Augustinus dicit
in libro confessionum: videbimus te domine
sicut nemo est videre, nam sic
dico tu es tu solus scis; et
hinc consonat philosophus qui vult
quod omne receptum sit in recipi-
ente per modum recipientis, et tal-
lis visio bene potest cadere inter finitum
et infinitum; et quod non cognos-
citur per essentiam ipse proprie
insinuat loquens ad fidele-
m animam in Cantica capitulo proximo:
averte inquit oculos tuos a
me quia ipsi me avolare fe-
cerunt. Verbum oculos ad spon-
sum tendimus dum intuitu mentis
ad videndum eius beatitudinem
aliquantulum capimus; sed oculos
avertere precipimur, ne valeamus
aspicere cum parum est quod tamen
videre arbitramur. Ipsi enim me a-
volare fecerunt, quia quo
amplius videtur eo magis invi-
sibilis esse cognoscitur, et avos
avolat quod quanto aliquis ictu mentis
apprehensum in comprehensibilis super-
eminenciam conatur, tanto se exal-
tatum esse manifestat. Oculos
quippe mentis qui hic efficitur
ut avolet quia per hoc tantil-
lum quod videtur valde longin-
quus et avolavit nobis sicut dam

est apperet; dicit ergo doctores
quod creatura fruendo deo licet
recipiat ipsum totum, non tamen
recipiet ipsum totaliter. Sed obicitur
quod in simplici non differt pars a
toto; ergo qui videt aliquid de eo
videt ipsum totum. Dicendum est quod est
quedam totalitas que ponit
partem et partem post totalitatis
integralis, et est totalitas virtualis
et hec non ponit partem et partem
quod cum aliquid simplicius est
alio tanto virtuosius infinitas
ergo virtutis in deo attestatur sum-
me simplicitati eius in ipso; et
ubi infinitas radicatur in sim-
plicitate essentie non sequitur
quod si aliquis videt totum quod vi-
deat totaliter sive apprehen-
dat; sed bene sequitur ubi infi-
nitas non radicatur in simpli-
citate essentie, sed super quantitatem; ibi
enim si quis attingit totum secundum
totum et comprehendat totum, potest
exiam dicas quod aliquo invenitur
deus, ita tamen si queratur sicut
queri solet et debet; et ideo
notandum quod quesitio consistit in
tribus scilicet: qualiter vel pro-
babiliter sive probatione consistit
in sancta meditatione, unde glossa:
quesivi in meditando in re-
pugnavi. Et deum in devota oratione.
Item in bona et perfecta operatione,
unde glossa dicit: vocavi oran-
do et bene operando. Virgo quesivi
te domine corde et ore
et manu: corde de te cogitan-
do, ore te invocando, manu
pro te laborando quantum potuit

Sex requiruntur ad querendum deum

e a te fluit quod qui sapiencie de te sapit quid quod bonitatis a te venit et sic secundum te non te invenimus Invenimus quidem tamen quasi parata te dat nunc et ideo cum quasi una de insipientibus mulieribus locuta est hec sponsa / Quesivi et non inveni illum vocavi et non respondit mihi. Qualiter non attingit hec quesito in sex / qua quero que hec quesito quesiti veniens debet esse singularis propter quesiti ut scilicet solus queratur et nichil ab eo queratur / quia propter eum non queratur / Amos v querite me et vivetis et nolite querere bethel id est ecclesiam et prebendam Item debet esse sincera perfecte cor querentium dominum ad Cor xvi / decetero fratres gaudete et deus dil. Item debet esse modesta Soph. ii querite dominum omnes mansueti terre quia inde eos querite sed mansue querite iustum Item debet esse diligens Baruch iiii / Sic fuit sensus vester ut erraretis a deo decies tantum iterum convertentes requiretis eum paralip. xxxii preparate corda vestra ad intelligendum vestris et animabus vestris et affectum vestrum ut queratis dominum / Item pax preparavit Josephat cor suum ut quereret dominum / Item debet esse sincera / Sap. primo In simplicitate cordis querite illum postremo debet esse constans et fortis. deut. iiii Cum quesieris dominum deum tuum invenies si tamen ex toto corde quesieris illum et in tota tribulatione Sequitur Invenerunt me custodes qui circueunt civitatem

Hic agitur de inventione sive quesitione nam que inventa fuerat sponsa quesita non fuerat ab hijs custodibus quippe que civitatem custodiunt nichil mali molliebar sed sicut que bat animos eo licencius quo utilius Circa autem hanc inventionem et inventam consideranda occurrit scilicet tempus signum status / tempus quo inventa fuit signum per quod inventa fuit status qualis inventa fuit Et quidem tempus nox erat / signum status languor erat / tempus nox erat / alioquin non invenientes non appellaret vigiles signum nox erat vocavit eum et eo audiri potuit / et que audiri potuit inveniri potuit / status languor erat nimirum ipsa teste amore languebat Solis manifestum est ex partibus quedam hic sponsa mea / primo diligentia / qua nocte sola ab [illegible] oblita timore nocturni clamabat / 2a a perseverantia quia languebat nempe languor diuturnus longius amor / et eo perseverantia vite notatur / Origenes quid sit amor verus amati dicta nam quid sit non amas / non capit / amor vero est stimulus

Titulus stimulus diligentie

singularis

sincera

modesta

diligens

sincera

constans

querebat

titulus audacie timulus perseverancie impaciens irreverens indeficiens impaciens quietis quam excludit. In irreverens honorem quem preripere. Indeficiens omnia donec congregat auratus. Si stimulus diligentie non esset dormiret hec sponsa. Si titulus audacie non esset fleret hec sponsa. Si timulus perseverancie non esset eo replere debebat quod dilectum non invenit. Inveniunt hic tante quod duo sunt genera custodum. Quidam enim sunt custodes nomine tantum Naum iii° Custodes tui quasi locuste et parvuli quasi locustarum qui considunt in die frigoris ortus est sol et avolaverunt. Alii sunt custodes re et nomine. De hiis intelligitur quod hic dicitur Invenerunt me custodes vigiles scilicet qui sunt ex officio ita diligenter custodiunt. Unde recte additur qui custodiunt civitatem. Debent prelati diligenter custodire propter tria. Primo propter preceptum quia preceptum est eis in Regum xx. Custodi virum istum qui si lapsus fuerit erit anima tua pro anima illius. Secundo propter exemplum quia Christus ut sibi cara sit diligentia in custodia quemadmodum erat ipse circuivit. Mathei iiii° dicitur Circuibat Ihesus totam Galileam docens in synagogis eorum et predicans evangelium regni. Sed de apostolis dicitur Luce ix Circuibant castella et civitates ubique. Tertio propter premium pluri

Qui abscondit frumenta maledicetur in populis benedictio autem super caput vendentium. Dicit ergo invenerunt me custodes qui circuibant civitatem. Cantic. v° de stimulanti precepto informati exemplo elevati premio. Percusserunt me et vulneraverunt me tulerunt pallium meum custodes murorum etc.

De duobus hic est sermo. Primo qui custodiendi. Secundo de actibus custodum. Circa primum sciendum quod custodiendi sunt tam maiores quam minores. Nam per civitatem minores intelliguntur. Per civitatem ita maiores per muros. De custodia civitatis supra. De custodia murorum dicit glossa doctores circa alios superiores qui muri sunt custodiunt. In huius rei figura preceptum est Merariticis Numeri iiii° ut custodirent tabulas tabernaculi et vectes et columpnas et bases eorum. Per hec possunt maiores propter quatuor que in eis esse debent. Primum est continentia. Secundum scientia. Tertium constantia. Quartum perfecta humilitas. Continentia ut placeat. Scientia ut doceat. Constantia ut audiat. Humilitas ut edificent. Continentia significatur per tabulas tabernaculi que erant de lignis sethim que sunt levia valde et vere continentes non gravantur crapula et ebrietate. Per vectes

De prelatis et quibus custodiendi sunt maiores et minores

sc^a sua que sicud vectes con-
tinebat thabulas ne dissol-
uerentur ita sua et max^e domi-
stic ipis qtinetibus qtinendi
amorum administrat ut possit
ipe qui tenet in medio pra-
ue et puse nacionis viuere si
cast. p columpnas s^a qstancia
quia sicud columpne hebant
capita aurea sic v^e qstantes
eo in bono ope psistunt quo
opus in quo desudant ex-
rassima mercede pdunt p
bases v^o ara^t psta humilitas
quia sicud basis e ce sub. sic
et humilitas s^e e nobile quod
singule thable hebant bi-
nas bases q^a v^e qtinetes h^n
nunc duplicem humilitatem vna
in corde aliam in ope Sed
ypocrite humilitate cordis ca-
ret Unde de eis tria dns ait cant^r xij
ppe esto due ori eor^m loge
aut re^i renum^i intus p tatum-
apiens vigilias a illumias
pssita^e et s^t plati qui vi-
gilias apit sudendo pssi-
tatorum illumiat pdicando re-
raite thabulas et vectes
columpnas et bases custo^{iunt}
q^a boni et utiles plati p
fros quosq^z et maiores cu-
stodia sua nunq^z excludunt
Unde dns dicit quos dedi-
sti michi suaui s^z quidam
s^t qui in minores custodiunt
et defensoribus certa stabili-
tate psistunt Origenes time-
heo de inuene timendum est
m^i de sene, de Juuene tres
iuuenilem lasciuia q^a etatis
bustio vehemens calor infla-
mat Jn sene formido de-
testabilem i verecundia qua
in vetusta qsuetudo generat
Jn iuuene opus luxurie ve-
recundia cohibet ut q^a ptt no
audeat Jn sene opus luxu-
rie in verecundia attemptat
ut q^a non pt obductus irre-
uerentie larua psumat Jdeo
custodiendum e utrumq^z q^a utrumq^z in-
venit vm cadat. Optime ergo
sponsa loquens de custodibus
cu dixisset sup ciuitate ad-
didit hic murum actus custo- ac^a custodi^u
dum tparitu hic exprimit p
cutere vulnare pallium auf-
ferre p cussimus igitur me et
vulnauerunt me tulerunt pa-
lium meum h^a aut tria i bona
pone accipiuntur Unde nondum
s^t hic tria s^m quos pcuciunt
plati et vulneant s^m quid
pcuciunt et vulnerant Tercium
que sit dria inter pcute et
vulnare et palium auffer-
re Pra s^m nd q^a pcuciunt et vul-
nerant in pdicacione Scda s^m
nd q^a pcuciunt et vulnerant
s affatum sub ditorum. De hijs
duobus q^{ue}l custodes spon
pcuciunt et vulnerant q^a pdi-
catores sua dum celestia lo-
quuntur ariaz amatorum afficiunt
et maiori amore sagittant
s^m hoc inter hec pcute et
vulnare non e dria alia q^{ua}m
inter magnum et mais nec
multum et plus et ut pcute
intelligatur qui multum monet
vulnare qui plus monet

Cta tam quos dicunt hec tn na
pariunt rephensione / vulne
rant cpassiua cpolatoe / pa
lm tollunt exemplari cpili
orum psuasione / pii qui cari
tatiue rephendunt cta cari
tatem pie afficit. Item qui
copassiua consolatom subt
/ intima affectoe cpolantem di
ligit et ad bonum impiger se
attingit amplius qui volu
tarie paupertatis culme as
cendit ea qz alii deuote p
swadent auditori suo pallid
diuiciarum mdanarum tollit /
quo ipum in altissima pau
ptate imitatorem sum facit
quid n palliu sum xpc ets tu
lit de quibus dam e at illi
gtinuo reliet omibus secuti st
eu Sic pcussa sic vulnata,
sic denudata sposa i amore
cuit et magnitudinem amoris
sui sponso intimari petit d.
Adiuro vos filie ihrlm si i
ueniet dilcm meum ut nu
ccietis quia amore langweo
vox e supiorum adim flores vh

Adintellim aut huius quit qu
respectu sponsa gerat hic
psona supiore in ccti̅a et
vr q rō maiori miti i amo
re languebat q maiori mi
ti e et psectius qua amare
ul ardere Oz q nō ivenire
xpum ex defu ca e Causa
aut in vecionis gra diuina
e et miti / it si non inuenit
nullius miti fuit / go respectu
maiori miti no gerit psona
supiorum Solutio dom est q
in vitate psona supiorum gerit
rone maioris miti sic proba
batum e / ad illud q obicit in
cotrarium q non inuenit ex de
fectu ca e / dom q vn e dd
hec sponsa se no inuenisse
in via duxit / ex maxima desi
derii intesione / q no inuenit
et qntum desiderauit Vnde di
gn dixit q hoc lz ipsum amo
rem paciens / q nunq satia
amato Notandum aut sic tria
primo nua dei / quo ad tarde
qrentes ipum que in hoc con
sistit quod alii hiis qui tarde
quere incipiunt citius inuei
nit / qua illi qui diu que
sierunt Os i mut sponsa lo
quendo cdictonalr. Si inue
neritis q. d. licet insiorum pso
nam gerat et nouiciorum po
ssible tn e ut me que diu q
sini citius pueniat / hunc q
sonat glo. d. Euenit quoqz
ut qui nup quere incepit
citius inuenit qua qui diu
quesiuit hec sat bn figura
est Gn xl. ubi leg q ioseph
fuit posterior eorum qui educe
bant decem tñ / prior tn et
maior fuit in felicitate
et dignitate / Et notandum ibi xpo
in quo cuenit futa remu
neratio / cgtus et i cplhensbl
secultas interminabil / laus
ineffabil / potecia incopa
/ cognitio incoprehensibilis
ubi dicitur Tulit rex anulu

suum et misit in manu sua
per anulum eo quod circularis est
coniunctio exprimitur et notatur / quod
in manu ponitur quia tota con-
iunctio trinitatis cognoscere
potestati subicitur ut cognoscat
quem vult / quo vult / et ubi vult
et sicut vult. Secundo caritas in-
mutabilis / ubi dicitur vestiuit
eum stola byssina. Stola
dicitur a stolon quod est longum et
est vestis longa siue talaris
/ sic ergo stola induuntur qui
eo quod possident nullo termino
terminantur / sed nec aliqua interrup-
tione fatigantur / que stola
bene de bysso dicitur / ut candor
vestis / candorem mutat cordis
seu interioris hominis. Laus
incessabilis / ubi dicitur et collo
eius torquem auream circumpo-
suit. In collo formantur voces
/ torques vero ornat collum
et altercationes vocales significat
exprimit / nec tamen in inordinata
dissensione fatigatur / Collo ergo
torques circumponitur / quia a lau-
dare domini omnis fatigatio rele-
gatur / ut non cesset nocte nec
die dicere sanctus sanctus sanctus. Quarto
pax inseparabilis / ubi dicitur ut omnis
terra eius genua flecteret / et
ut prepositum omne faciunt uni-
uersitatis terre / non quia in patria de-
sinat placatio / sed tanta est ibi
unitas concordie ut sub
uno et summo domino omnes se
inuicem mutuo foueant vel
venerentur honore. Si ergo
ioseph maior frater est in veri
similitudine / pincerna qui per
conductum fuit de carcere signat

quod sepe is qui posterior est
in vocatione / prior efficitur in vera
intencione. Secundo tangitur in ver-
bis predictis virtus humilitatis per
sacro quo ad sponsam in co
quod inferioribus se supplicat dicens
adiuro vos filie ierusalem glossa
per filias ierusalem possumus ac-
cipere inferiores in ecclesia dig-
nitatem tamen in isto desponsandi
quod operata est / alias apta est
manibus eius qui dicebat
math. iij sine modo sic oportet nos
implere omnem iusticiam / ille
voluit inferiorem se bapti-
zari ita tu inferiores te. de se
humiliare. Nunc de tertio inquit glo-
sa accessu vite ordinis / ut
dicitur in quadam sicut in vento
non est retinendum quod vera humilitas
meretur gratuitas perfectiones omnium
virtutum circa illuminationem donat.
Unde legitur in Gen. xviij quod
apparuit dominus abraham in conual-
le mambre / mambre interpretatur
claritudo vel perspicuitas per
conuallem humilitas designatur
et quia humilitas meretur illumina-
tionem non inconuenienter de
conualle loquitur admixit
mambre / quia ubi vera humili-
tas ibi dilucida perspicui-
tas ut ibi deus appareat ubi
humilitas regnat / vnde ps.
valles habundabunt frumento
quia in humilibus est sapientia
math. xi. Confiteor inquit
xpus tibi pater celi et terre quia
abscondisti hec a sapienti-
bus et prudentibus et reue-
lasti ea paruulis / altum et

ardum irrorabili .i. Regum xv
ait Samuel ad Saul nonne
cu parvulus esses in oculis tuis ca
put in tribubus Israel es pu x
ix humilem spiritu suscipiet gla
Et Job v qui ponit humiles
in sublime Jere xxx Ecce in
humilitatis fuit erit in gloria
unde beata virgo mito facta est r
gina mundi / quia fuit humilima
unde respexit humilitatem an
cille sue fecit ei magna / qui
potens est / et sanctum nomen eius
dicitur quibus ipsa est altare in quo ab
tulit deus pater filium suum / et
ut hoc congrue fieret in do preceptum
dei sic factum est / ut esset non solum
solida / sed concava intrinsecus
amore conjugali vii Genesis
xxix vidit deus humilitatem
meam nunc amabit vir meus
Dicens ergo sponsa mea se humi
liari non posse sine humilitate
se quidem elevari non posse sine
humilitate / se quidem amari non posse
sine humilitate ut hec i summo
retinet dignitatis gradus et infi
mum se depressit subiciens se
inferioribus Dicit adiuro vos fi
lie iherusalem tanta tangitur hic ma
gnitudo amoris sponse ibi quia
amore langueo, languori
enim vocatur hic fastidium om
nium quod illud non est quod amatur
unde dicit glossa pre magnitudine
amoris omnia temporalia in fastidi
um, qui ergo in rebus carnis a
quo delectatur etiam tamen miserabile
preterea cuius divina amet / sed in
amore non languet cum la
gwor ille similem importat
pfectorum et ideo Origenes distinguit
inter amorem ardorem et langu
orem amat inquit incipientes
ardent proficientes languet
perfecta amat coniugati / ardent
continentes / languet prelati / a
mat activi ardent contemplati
languet in utroque Consummati
amant qui aliquid possident
pro se ardent qui aliquid possidet
non pro se sed pro aliis languet
qui nichil possidet nec pro se
nec pro aliis amat qui sunt
res et se ardent qui sunt res
et non se languet qui nec
sunt res nec se Nonum etiam
est hic / quod triplicem nuncium libenter
audit sponsus primo de prospero
regimine prelatorum Genesis xxxvii
dixit Jacob ad Joseph vade
et vide si cuncta sint prospera
circa fratres tuos et pecus re
nunctia michi quid agitur / secundo se
mitem contractus conservare Genesis
xlv nunciate patri meo omnem
universam gloriam meam tertio de con
temptu omnium terrenorum Et accipitur
hic Sequitur Qualis est dilectus
ex dilecto o pulcherrima mulierum
qualis est dilectus tuus quia
sic adiurasti nos etc.

Hic incipit ultima pars capituli
quinti que est de laudibus spon
si Dividitur autem hec pars in duas partes
prima continet questionem admirantis
secunda solutionem admirantis prima
incipit ubi dicitur Qualis est
secunda ibi dilectus meus candidus

prima ps diui^r in duas. prim du
as mas cristi in primo quer^r qua
lis sit prim natu diuinam ibi q̃
lis e dilcus ex dilco glo. fi
lius apre glo. scdm quia
magnus e prim natu qua gem
tus ex pre .Item glo. ex dilecto
i. eleca ptr qua mag' debz
diligi. 2^a queri^r qual sit
prim natu humanam ibi qualis e
dilcus glo. prim humanitatem que
non e ex dilecto Ecca hanc p
tem notandum q quedam sponsa
a quentibus turbis et sponsa
a tribus Sponsa a supintens
amore congaudens dilcus ex di
lecto et iterum dilcus sponsus
dicitur ut videlz preceptum di
lectionis maxime amor sponse i
telligatur. Ecca a superexcellenti
pulcritudine ibi o pulcherrima
mulierum .3° a pdulci devotione
glo. si vos ista et sic admira
si nos devotione tue admira
tionis audit cum ee magnum
que movet requirit Origenes lo plim
quitur admirate pulcherrimam anima
ti super modum decorem constant
devotione super de amore mi
rantur de pulcritudine movetur
admiratione devotione Sponsa
etiam quedam hic a tribus p^o
a superi eternali nobilitate in
ostendo nimirum filius dei di
a patre genitus glo. scdm quia
magnus e ut supra. Secdo ab
omnipotencia inmensitudine glo pul
critudo tua audit cum ee pul
cher a quo tua pulcritudo est
spiritus pteccionum Tercio quedam tum
a benignitate in redimendo ibi
Qualis est dilcus glo. et unus

mediator dei et omni hominum. de
omni numero angelorum et hominum ex
ceptus e de quo dicitur hic filius
meus dilcus in quo michi bene
complacui et c. quando mitto vertitur
alius nec in celo nec in terra
qui apperit librum Origenes si ta
nte textum hunc legis utique i
venies q quecumque amans no
bile pulcherrima petere devota
benignum amor ordinatus sp
rit alias excedit gradum que
nisi in nobilissimo invenies figit
pulchritudo indita dum ab ea
clara luce consistitur magnitu
dine sua indicat q solus opt
apacum comparat devota sancta sta
eo benignitati conditore in ministerio
quo hac tu^o felici subiectione
sublevetur. igitur amor invenit
pulchritudo cognoscit devotio
sapit Sequitur dilcus meus
candidus et rubicundus electus
ex milibus et c

Hic incipit secunda ps que continet
solucionem determinatur cum hic q
lis sit dilcus prim q ex corpore et
etiam militate tocius unius misi
cum corporis et hic p tot ptes
quot partes et prinsipia me
bra distinctas quedam dotes Prim
cum primo declaratur qual sit ut q
sit ille dilcus in se ibi dilcus
meus candidus Secdo qualis
in se sit et in membris eius
ibi Caput eius. determinans q
qualis sit et quis sit ille in
se. dicit dilcus meus candidus
et rubicundus nichil aliud
dicit nisi sponsa qua dilcus

amor invenit
pulcritudo cognoscit
devotio sapit

meus deus est et homo vnde
dicit glo· p candorem (candore
diuinitatis p rubicundinem carne pas-
sam accipe ut deum et hominem
notet et in vtroque dilectum vnde nota
quod triplex fuit candor in xpo
Candor lucis inaccessibilis
quam nam diuinam decla hic Item
candor anime innocentie singularis
in hora nature vnde Candidus
potest pertiberi eo quod nullum peccatum
fecit oris Iustitie plenitudinem in corde ex
integro tenuit vnde glo hic
primo mundus et sanctus venit in mundum
postmodum passione temptatus exi-
uit de mundo Item candor na-
turalis et speciose complexionis per
speciem tuam et pulchritudinem tuam· glo secundum
humanitatem et diuinitatem species re-
fertur ad humanitatem in qua appa-
ruit pulchritudo ad diuinitatem di-
citur quod dilectus meus candidus ca-
dore qui plene per sui excellen-
tiam uideri non potest comprehensione
candore qui per sui pulchritu-
dine omnia corda mouet Secun-
do rubicundus· rubicundus fuit
in passione vnde dicit glo·
quia in sanguine suo nos lauit
Item alia glo passione cruentatus
exiuit de mundo Item alia glo·
per rubicundum passum carnem
accipe Gregorius super illo hic
tamquam si peccator esset ad mortem
passionum accessit Intelligo ut
dicit Origenes Saluator tua
quod pulchrior amans et optima
Sed quid horum ad amandum te plus
mouerit pulchritudo candens uel
bonitas rediens ignorarem
nisi vtrumque posuerit exprimens
dixisses dilectus meus candi-
dus et rubicundus· Candidus
per luce que sola remuneratio
est / rubicundus per passionem que
sola redemptio est Candidus
ut placeat / rubicundus ut pla-
cidum efficiat Candidus absque
macula / rubicundus per delendum
maculam Candidus delectabilis
rubicundus penalis Candidus
in vtroque natura rubicundus in
vna Candidus per Innocentiam
rubicundus per penitentiam Sed conuer-
sio quod rubor iste vim sue
vtilitatis accipit a candore
sanctissime innocentie / hostis
et cum in id quod iuste deti-
nebat perdidit dum candore
innocentie iniustissime temptauit
hic est quod dicitur de quo dicit quod regem
xpm qui peccatis in sanguinem
in nouum mittit dauid qui
est absque culpa sanguinem inno-
centem contempnabis et ipse dices
dicit que non rapui tunc ex
soluebam· hic est sanguis loquens
patrem heb. xii· accessistis ad
sanguinem aspersionis melius lo-
quentem quam sanguis abel quia
iste miam / ille vindictam cla-
mat superauit hostem Iudic.
v° Noua bella ibidem septo
Confracta lagucula deuius est
madian hester vii suspensus
est aman qui inter plures iniquus
et est dyabolum inpatibulo quod
parauerat mardotheo .i. cristo
confortans in bello Item in
dabis scutum cordis laborem tuum
inganis ardum Iohannis Exiens
de domo dei .i. de corpore domi-
ni egrediebatur et irrigabat to-
rrente spinarum humilias tumos

Math viii° Cum ascendisset i
in naviculam cessavit ventus pro-
bans fidem. Johannis viii° Cum
exaltaveritis filium hominis tunc
cognoscetis quia ego sum tra-
hens sponsum. Johannis xii° Cum
exaltatus fuero a terra etc. In-
flammans amore suo super
omnia amabile te mi reddit de-
corinus colorem sicut hic mixtus
saporem. Job. pulli aquile la-
bunt sanguinem, recreans odore
Gen. Ecce odor filii mei etc. ob-
ligans ex toto. j. pe. n° xc passus
est pro nobis. nobis relinquens exemplum
Trenorum iii° recordare paupertatis
mee et transgressionis mee ab-
sinthii et fellis / restaurans pro
Eccli xi Ego quasi vitis fructificavi
Vinum portabat eos hoc vites
illum passionum mortis gloria et
honore coronatum etc. Electus ex
milibus. tria hic notanda sunt
primo quod electus et quid electus
deus pater erat. Ysa. xlii Ecce
servus meus suscipiam eum, electus
meus complacuit sibi in illo anima
mea. Secundo ex quibus electus sit
Electus ex milibus dicitur quod ex totius
generis humani massa nullus sine
peccato recipitur. Ipse vero sine peccato fuit
glo. unus mediator dei et hominis
angelorum et hominum acceptus est.
Tercio ad quod electus et est notandum quod
electus est ad doctorem primo verbum
argentum electum lingwa iusti
et cristi cor impiorum pro nichilo
Unde ipse primo viii° dicit acci-
pe disciplinam meam et non pe-
cuniam doctrinam magis quam the-
saurum eligite ad pugnatorem

Eccli xxiiii° In multitudine electorum
habebit laudem dum cum electis
in pugna sub venit. Non in multo
electus adhuc ab electis laudem
accipit / ad redemptorem glo-
rie non est alius in veritate neque
intellectus neque intra qui accipet
libros / ad remuneratorem ysaye
lxv° Educam de iacob semen
et in iudea possidentem montes
meos et hereditabunt ea electi
mei et servi mei habitabunt ibi etc.
Caput eius aurum optimum come
eius sicut elate palmarum ni-
gre quasi corvus etc.

Hic incipit secunda pars in qua dicitur
qualis sit sponsus et ipse et in
aliis quo ad se quod nunc datur a ple-
nitudine sue ibi Caput eius
aurum optimum quo ad membra c-
mendatur absoluterte secundum quod preditur
ibi Come eius sicut elate pal-
marum / dicat ergo Caput eius
aurum optimum Non quod in sacra scrip-
tura caput multipliciter dicitur / dicitur
enim caput principium temptationis
dyabolice cunctarum generis sic dicitur in
Gen. ipsa conteret caput tuum
et tu insidiaberis calcaneo eius
Secundo Caput sponsi contereret
qui principium temptationis dyabolice re-
pressit et contrivit serpens antiquus
a fidelibus domino suffultis adiu-
torio sepe vincitur sive tamen insi-
diari nititur ut eo preeminentia bo-
destruat quo perseverantie bo-
sequat Job sub ipso erunt radii xl
solis sternet sibi aurum quasi lutum
Item initium temptationis carnalis

spinarum dicitur caput Job caput
aspidis suget et mordet lin-
gwa vipere Gregorius caput as-
pidis sugere nichil aliud est quam
in initio carnalis temptacionis de-
lectacionem querere aqua nisi temp-
tatus subito repellat morsum
vipere non potest euadere dum pecca-
cadem quidem sed augmentatur de-
lectatione Item caput ponitur
pro mente super leua eius sub ca-
pite meo et dextra eius ample-
xabitur me Gregorius plena spon-
si omnia temporalia accipiens per dexteram
illius celestia intelligens Sed leua
sub capite sponsa habuit quia
temporalia mente contempsit ut me
terrenorum amore eo feliciores
amplexus perciperet quo omne
terrenum fortiter vilipenderet Item
caput ponitur pro racionabili respo-
sione Eccli xxxii adolescens
in causa tua vix loquere etiam si
bis interrogatus fueris habeat ca-
put responsum tuum id est sit racionabilis
responsio tua Item caput ponitur
pro auctore sicut dicit Canon quod
Romana ecclesia caput est omnium eccle-
siarum eius vices suas aliis partitur
ecclesiis ut sint vocate in partem
sollicitudinis Item caput dicitur
bona fama prelati quam subditi
sui perdunt quando eum infamem
reddunt quod bene figuratum est primo
Regum vltimo ubi dicitur preciderunt
caput Saulis et tulerunt illud
in circuitu Item preterea voluntas
dicitur caput sicut peccatum oris lin-
gwa et peccatum operis manus unde
Machabeorum legitur quod abscidit caput
et linguam et manus Nycano-
ris quia vera confessio conterit
omne corpore vani hominis peccatum

cogitacionis oris et operis Item
caput ponitur pro ardore carita-
tis secundum quam accepcionem ypocrite
dicuntur caput Johannis amputare spiri-
tualem Johannem fuerunt duo
ardor et lux sicut lux ad fi-
dem ita ardor ad caritatem refer-
tur nimirum ille erat lucerna
quam ypocrite in luce appe-
tunt eo caput Johannis ampu-
tant quo ardore non curant
Item Christus dicitur caput et po-
nit Augustinus differenciam inter caput et
membra dicens ita habitat plenitu-
do dei in Christo quod omni gracia
plenus est non ita habitat in
sanctis et infra ille est caput in
quo sunt omnes sensus in sanctis vero quasi
solus tactus et est vero dicta sensuum
alii sunt naturales alii personis ueneracionis
tactus et gustus quod peccantibus
illis pereunt et vita ut dicit philosophus
personis sunt visus auditus et ol-
factus ut ergo sanctitate perfecta in
Christo in aliis vero imperfecta respec-
tu eius Ideo Christus dicitur caput
aliorum autem membra Christi ergo dicitur
caput propter plenitudinem omnium gra-
ciarum et earundem in sanctos influ-
entia Secundum hunc intellectum Christus
dicitur caput hic unde glossa ca-
put eius id est ipse est caput cor-
poris ecclesie aurum optimum diuina
scriptura plenum Item caput vo-
catur aliquid in scriptura ipse deus
secundum illud i Corinthiorum xi Caput
Christi deus secundum hanc accepcionem
sic exponit Gregorius unum illud dicitur
ita caput Christi deus quod caput
bene autem dicitur quod ad comparacionem

tatoris omnis tamen respuit nota ergo secundum prorem expon quod aurum bonum fuit xpistus secundum pondus pro more maturitate/ melius secundum fulgorem pro boni exempli exhibitionem optimum secundum utilitatem sive pro doctrinam et sapientiam hoc pulchre figuratum est Gen 2o ubi dicitur quod ubi cumlach nascitur aurum optimum per terram cumlach intelligitur cristus Cumlach enim interpretatur capitulatio et xpistus est principium recapitulationis igitur in terra cumlach aurum optimum nascitur quod xpistus omnis plenitudine gratiarum et carismatum adimpletur Sequitur Corone eius sicud elate palmarum

Sunt quedam fideles xpisti qui corporantur coronis secundum glosam propter duo propter adhesionem et propter ornatum dicitur enim quibus coronas xpisti in fideles xpisti quosque accipimus quod in deo adherentes quod credimus fuerunt quasi in capite pendentes honore portanti conservunt duplicem autem corone propter adhesionem sicut videndum est hic primo pro quid adherent fideles xpisti per fidem ... ... sicut dicit augustinus super 10 Ro Credenti aut in eum est credendo amare credendo in eum ire credendo ei adherere/ eius membris incorporari/ et sunt hec ... ... actus pergressum ut primo tangatur motus intra ... dicitur credendo [illegible] per progressum in opus eius/ cum dicitur credendo in deum ire/ Tercio

ad optatum eius ad quod est motus ibi credendo ei adherere/ cristo consummato totius ut dicit eius membris incorporari/ Secundo videndum est qualiter adhereant et est sciendum quod adherent indissolubiliter apostolus Ro 8o ... Quis nos separabit a caritate xpisti tribulacio an angustia Ezech xxxvij Ecce assumam filios israel de medio nationum ad quas abierunt et congregabo eas undique et infra et rex erit omnibus imperans/ petrus Joh vj domine ad quem ibimus verba vite eterne habes Tercio videndum est ad quid adhereant/ et est ut eternam remuneracionem accipiant secundum illud luce xxij vos estis qui permansistis mecum in temptationibus meis etc/ Dicuntur ergo fideles xpisti corone propter adhesionem fidelitatis indissolubilitatis utilitatis/ Dicuntur etiam corone propter ornatum/ quod sicut corona ornat caput ita fideles xpisti ipse enim est ille verus mathatias qui sic in machab j ca 2o dicitur Ornatus est filiis et fratribus/ mathatias interpretatur donatus a domino et sic illud de quo dicitur pro filio suo non pepercit deus etc/ Item ipse est verus ille symon de quo Eccli Eccli illud Ca ... quod tempore cedri in monte libano/ sic circa illum steterunt sicut rami palme omnes filii israel/ hoc est forte quod dicitur corone eius quasi elate palmarum Sed non dico quod corona non ornat si ordinata non est/ Ita qui fidem habet et ordinatione modo caret quamvis

Symeon summus filius sacerdos magnus qui in vita sua suffulsit domum et in diebus suis corroboravit templum etc a l

∥ vij

Qui restiterunt inspirationi ... ... reputatur ad iustitiam

tonia sit ab ornatu vel defecti-
onem qui proximum nos concedat
dum decorem pruat hac suppo-
sita expone quidam. hic fi-
deles quia arbus primo ab
intencionis rectitudine secundo a victoria
pro certamine de hiis duobus di-
citur glosa. Sicud elate palmarum rectitu-
dinem et victoriam hec duo ta-
git glosa. palma in altum vi-
de ascendendo pro stat et vic-
toriam sponse sua pretendit Come
ergo sunt elate palmarum quia
clara quia dum se ad alta virtu-
tum perfectam intencionem se offert
per gratiam divinam quia ad vic-
toriam se perducit rectitudo inten-
cionis hii tamen per aliam similitudinem
tam que dicitur crines eius ut
abietes. abies enim arbor elates vo-
catur vel hic elate non late
sed enim dicitur. Sic ergo abies ar-
bor recta est ita sunt eo recti sed
quo intenciones suas ad va-
nam gloriam numquam extendunt
secundo quidam a perfecta humilitate
ibi nigre sicut corvus Unde
Come nigre sicud corvus sunt
sancti quod quamvis virtutibus se eri-
gunt per tamen peccatores se esse
cognoscunt. Originem rectitudinem
intencionis carent hii qui laudis
vane glorie querunt. fidelitate
certaminis hii qui resiliunt a
fundo humilitatis qui in super-
biam se extollunt et io nec
hii nec illi sunt sed dyaboli qui eo
in longum crescentes defor-
mantur quo numquam tondentur
tondeat ergo dolosus proposita
ab intencione corrupta appe-
titu nutriendo apostata ab

dio vanum metum detestandus
elatus tamquam nepharium [tondeat] fa-
stum ut quo nichil rectiment
deformi superfluitate sponsi in-
incipiant esse tonie Sequitur
Oculi eius sicud columbe super
rivos aquarum lacte sunt lote et
resident iuxta fluenta ple-
nissima ac

Hic agitur de platis qui vocantur
oculi spirituales per lucis indige-
nam Oculi enim sine luce non
vident auditus audit in tenebris
gustus gustat in tenebris et
de tactu solus visus sine luce
non videt Sicud ergo oculus ad hoc
ut videat luce indiget Sic
platus ad hoc ut discernat lu-
cem maioris discrecionis necessaria
est et quamvis hec lux omnibus
necessaria sit plato tamen amplius proverbiorum
xxviii° dux indigens prudencia
multos opprimet per calumpniam
per hac luce discrecionis petiuit
Salomon iii. Regum iii. dabis ser-
vo tuo cor docile ut possit di-
scernere inter bonum et malum di-
screcio hec plati subveniet oppres-
sis subditis quod bene signatum est
Iudicum .vi. Ubi dicitur Cum gede-
on excuteret atque purgaret
frumenta in torcular apparuit
ei angelus domini frumenta pur-
gat qui sacre scripture sen-
tencias per discretum intellectum
diligenter examinat quod in-
cantatori omnium summo ope conu-
placet nequaquam hunc purga-
torem sibi sui salutatem

efficet / tunc decuit ∞ prelatis do-
tum est beatis sciam discre-
di inter sanctum et prophanum / inter
pollutum et mundum / ut doceatis
filios israel / omnia legis mandata
z Secundo dicuntur oculi propter prudenciam
quia membrum .i. subditum prudent-
Sicut enim oculus cavet casu
totius corporis materialis / ita pre-
latus debet cavere casu corporis
spiritualis .i. subditorum / minimo
prelatus est dux sed caveat ne
cecus dux sit sed. Nam si cecus
cecum ducit etc. Caligat. adi-
discretionem oculus ideo quod pla-
torum est educere / ducere / reducere
conducere producere / et inducere
Educere de egipto peccatores /
ducere morientes . reducere re-
labentes . conducere pusillanimes
producere perseverantes inducere
feliciter pervenientes / Educere
peccatores unde Exo. xii. locutus est
dominus ad moysen et aaron et
dedit eis mandatum ut educe-
rent filios israel de egipto / du-
cere bonos morientes sed penitentes
tes Judicum . vade et duc exer-
citum in montem etc. / reducere
relabentes ysaie primo Syon in iudicio
redimetur et reducent illam in
iusticia exemplo scilicet boni operis / sic-
ut magna compassione operis ex-
emplo suo / de hac reductione
loquitur dominus Jeremie xxxi in
fletu venient et in misericordia redu-
cam eos / conducere pusillanimes
Jeremie xxxi . ducam vos per
torrentes aquarum in via recta
et non impingent in ea quia
factus sum israel pater essiram

primogenitus meus / producere forti-
ter in perseverancia / qui enim
in ducatu deserit quod ad fi-
nem perveniat remuneracione
que debetur ducibus se privat
de talibus Ezechiel xxi. Tu autem
prophane impie dux israel cuius
veniet dies in tempore iniquita-
tis prefinite hec dicit dominus deus
aufer cidarim tolle coronam /
ducere feliciter Exo. Ecce ego
mitto angelum meum ante te qui pre-
cedet te et custodiet in via
et introducet in locum quem pa-
ravi terribilem et valde quod de ma-
lis ducibus dicitur Je. xxxi col-
lidam inter duces et magi-
stros et reddam omne malum
quod fecerunt in Syon in oculis
vestris Item eodem inebriabo
principes eius et sapientes eius
et duces eius et fortes eius
et dormient sompnum sempi-
ternum et non expergiscentur ait
rex dominus exercituum nomen eius
Tercio vocantur oculi propter dispo- 3 ocli
sicionem quam materialem quam habent
ad oculos minimum in oculo ulla
est disposicio contraria luci quod si a-
liqua esset lumine non subito
alteraret oculum quia contrarium in materia
oculi resisteret lumini faceret
lumine concurrente sibi successive
alterare oculum / subito autem
alterat Item si aliquid esset in
oculo lumini contrarium quod posset
corrumpere lumine non fieret tene-
bra non solum ex recessu pri-
mi illuminantis lumine sicut fit te-
nebra lucis sed ex corrupcione
contrarii agentis sed hoc est in

possibile. Item sicut gratia apta
nata sunt sibi contra idem, sic
etiam apta nata sunt in naturalita
te idem. Sed lumine innatat
visum et tenebra quod est impos
sibile; tenebre enim nichil influ
it visui exterius ergo relinquitur
quod in oculo nichil est contrarium
luminis sic in prelato nichil debet
esse quod resistat bono ope
ri sicut cottidianum ut ubicumque
prosunt bonum, ibi statim illucescit
luceat bonum ibi statim illuceat
a bono. Sed quando sunt prelati
in quos tenebra influunt ...
lux mundi qui deteriorat a
nimal non prestant a bonis
quod tamen est contra naturam oculi. Sic
oculi sunt eruendi. Unde si oc
ulus tuus scandalizet te etc.
Supposito igitur quod iam dictum quod
per oculos iam intelliguntur
prelati restat dicendum est quod quandoque
sicut albus primo a simplicitate
et caritate ibi sunt columbe
Secundo oculi sponse sicut col
lumbe sunt quia prelati qui
nam nos ducunt in simplicitate
vivunt. Secundo a timore quod superbi
am ibi que resident iuxta
fluenta plenissima. Glosa ad hec
columbe iuxta fluenta re
sidere solent ut volatum avi
um umbram in aqua videant
unguesque rapientium effugiant.
Sic sancti viri in sacra scrip
tura fraudes demonum ti
mentes respiciunt et ex descri
ptione que vident hostem
quasi ex umbra cognoscunt.
Tercio ab eorum mundicia con
luxerunt ibi que lacte sunt
lote et ymnia treati sapien
tiamque lacte nutrite abimmedi
cia luxurie sunt mundate. Sed
utinam tales sint qui
alios regunt cum dolore lo
quor columbe non sunt quia
dolo inveniunt sicut fluenta
non resident quod contra scanda
late multi totaliter offerunt
lacte non sunt lote quod velud
iumenta in stercore luxurie con
putrescunt. Sed tamen iste colum
be dicte sunt paulo ante fuisse
super rivos aquarum quo dum
sedere sicut fluenta ad hoc sol
vit glosa. Potuit in rivis ve
teris legis eruditos intelligi
in fluentis evangelica presentia quia
procedet et vetera et nova pro
ferunt. Sed quare sacra
scriptura rivis et fluentis et non
stagnis comparetur ad hoc sol
vit glosa: sacra scriptura in soli
tudine aquas claros et perspi
cuos veluti reddit nichil
habentes tenebrosum. Unde et ri
vuli et nuncie aquis non sta
gnis turbulentis comparantur. Contra
super vero illo tenebrosa aqua
in nubibus aeris. Glosa: obscura
intelligentia inditiis prophetarum.
Solutio tenebrosa cum dicatur
vel in se vel per comparationem ad de
minutam legentes. Primo nichil
est tenebrosum in sacra pagina.
Secundo in peccatori et presumptuoso
lectori multa sunt tenebrosa.
Sed quod dicitur in sacra scriptura
ambulat agnus et similiter
natat elephas; Augustinus: multa
erant tenebrosa que vole
bam ea sua tunc comprehen
dere etc. Cum si possimus qualiter
quare sacra scriptura fluentis

remordent prelati
a simplicitate
tunicas

plenissis compare. Videt sic
gitur de quibusque scripturis et in
scripturis continetur complevi sine immi-
nutione de omnibus plenius in ve-
nit. Sic intelligo sacram scriptu-
ram accipi non solum ea que
continet biblia sed omnia scripta sancto-
rum et apostolorum et approbata
a sede apostolica sicud libri senten-
tiarum et doctorum et similia.
Sequitur. Bene illius sic areo-
le aromatum que consite sunt
a pigmentariis sequitur. etc.

Hic agitur de sanctis martiribus qui
in hoc corpore mistico genas
comparantur. Propter tria primo sicud
gene propter nude sunt et omni
intuentium exposite ita sancti mar-
tires fuerunt nudi per vite veri-
tatem nec due tecti per appa-
rentem sanctitatem. Nimirum propter e
suspecta religio que non fuit
palam augusta. Secundo quia sicut
tur ingenuis est sedes pudoris
sic sancti martires pudibundi fue-
runt et verecundi. Unde dicit
hic glossa quos pudet audire
turpia nedum facere. Tercio quia
sicud gene in bene complexionatis
semper rubent ita ipsi semper
rubicundi fuerunt per sanguinis pro
cristo effusionem. Gregorius dum
martires sancti pro fide cristi sangui-
nem suum fundere non dubitant
sicut gene iusticie sponse ru-
bent per eos quippe pulchri-
tudo fidei cristiane publicatur
qui ad quam fidei premium tendunt
ondunt dum pro eo moriuntur.
Hoc supposito quidem dicitur hic

martires albus primo quem-
dam. adiecta carnis morti-
ficatione ad hoc enim aureole
exercent et voluntur ut sanctum
gratia perducant ipsi obtule-
runt corpora sua hostiam sanctam
viventem deo placentem rationa-
bilem. obsequium Romanorum xiimo
Unde per psalmistam dicunt. Estima-
ti sumus sicut oves occisionis
Ita enim carnem mortifica-
bant ut nulla in eis vicia car-
nalia vivere poterant. Hii sunt
fortes de quibus dicitur Naum iiº
clipeus fortium eius ignitus
viri exercitus in coccineis ha-
bene in die preparationis exerci-
tus iste armis coccineis vte-
bantur. Dum Christi passionis
quod nulla in carne petulancia
pullulare parebant. Clip-
peos habebant ignitos id est fi-
dem caritatis. Unde fortem
apostolus vos Ephesios vi capitulo in omnibus
sumentes scutum fidei. Propter habe-
nas vero igneas sumens cari-
discretio Nam ipsi sic per habe-
nas impetus equorum retra-
hit. ita per discretionem corpus
macerabant quod tamen nam in
necessariis sustentabant et ideo for-
te non assilant arcis sed aureolis
ut per diminutum directum
intelligi quod in corpora sua non
seviebant preter moderatiam.
Secundo quemdam a fragrancia bo-
ne opinionis dum non simpliciter
aureole sed areolis aromatum
comparantur. Quiquidem aromata
redolet et de corpore fama
eo suavius ubique diffunditur
quo ipsorum Christo fides xpiana

in omnibus mundi fidelibus salu
briter roborantur. Unde hii aureo
le aromatum esse dicuntur quia
dum in constantia fidei electi
martires existunt, sue opinionis
fama quasi odore aromatum
dilatatur, et tunc multum redolet
aromatica spiritus per cuncta uir
tutis qui dicebat ij. machab.
vj. Domine qui habes sanctam scie
ntiam tu scis quia cum a morte
possem liberari duros corporis
sustineo cruciatus, secundum animam vero
uero propter timorem tuum libenter hec
patior. Ibidem ille gloriosam
mortem magis quam odibilem vi
tam complectens voluntarie pre
ibat ad supplicium. Accessit ergo
dus de areis aromatum id est de
martiribus carne sua mortifi
cantibus bona fama ita ut
vere dici possit Ecce odor
filii mei sicut odor agri plen
i cui benedixit dominus. 3° commen
dantur a doctoribus suis, nec
enim pura est gloria discipulis
bonos habuisse magistros, que
commendatio fit a pigmentariis quasi
areole aromatum a pigmenta
riis conseruntur et quia marti
res sunt precedentes apostolos
ad confessionem fidei roborantur
vnde est secundum glo. Hene ius sancti
amultarum grauine virtutum que
conste sunt pigmentariis id est apostolis
aut quibuslibet prioribus precedenti
bus. pigmentarius erat paulus
de quo dicitur Corripit vniu
ersos medicinalis. Certe doc
tores isti docuerunt verbo et exemplo
quia apostoli martires fuerunt et
doctrinam sua morte confirmauerunt.
runt et io non in multo doctrina
corporis martiribus tenuerit impressa
sa est vnde dicit hic glo. Apostoli
et prophete concordi voce non
solum verbis sermones sed eciam mores
sacris paginis descripserunt
qui in carne appertis doctrina
modesta et dulcedine delecta
bat presentes et attrahebat
absentes. Sequitur Labia illius
lilia distillancia mirram primam.

Hic agitur de predicatoribus vnde glo.
quasi per labia sponsi nisi predicato
res eius intelliguntur. glo. consonat. Per
labia id est per locutores de hiis la
biis Ecclesiastici xxij. Quis dabit ori
meo custodiam et super labia
mea signaculum certum. Rabanus
Super labia significantur christus
quia per predicatores suos tamquam labiis
suis loquitur et tacet hoc sup
posito optime et plane de
terminatur hic qualia debent esse
eloquia predicatoris, debent enim
esse casta labia illius pro lilia
castitatis vnde sic id est ysaias xxxv
Exultabit solitudo et germina
bit quasi lilium, secundum expositorem quia
sicut lilium florem habet durabilem
ita castitas que corpus in
flore puelli diu retinet et
spinam marcescere non permittit.
Labia ergo sponsi eo lilia sunt
quo predicatores eius ipsi que
casta sunt proferunt, ps. eloquia
domini eloquia casta. Debent enim
predicatores qui ita in verba
in sunt quasi auibus pudiciciam
abierunt, hic tamen sunt superimpu
dica verba testes sunt quia in corde

*quibus tenentur sancti
resistentur continendi

fedi sunt de ystis apok ix de
ore eorum procedit fumus ignis
et sulphur. fumus quo ad v-
borum obscuritatem, ignis quo
ad verborum asperitatem, sul-
phur quo ad verborum feditatem
hii multomagis destruunt quam
edificant. Sed etiam ad literam
aerem corrumpunt sicut dicitur in
apok ibidem et obscuratus est
sol et aer de fumo putei vel
per solem et aerem accipiuntur pre-
lati et subditi hic vel spiritua-
les et seculares quos omnes per-
turbat qui fetida lingwa
portat. Certe sicut in apok
xvi° legitur vidit Iohannes vidit
tres spiritus immundos de ore pro-
cedentes predicatorum in modum
ranarum exisse. Tres spiritus
immundi sunt superbia luxuria
avaricia hii tamen in modum exe-
unt ranarum qui in composita
verba et scurrilia proferunt vicia
detestari nititur sed quia eorum
vanitas sed feditas verborum
reprehensioni cuncti rane
sunt qui etiam caude maria
lilia esse potuit. Item eloquia
istorum librorum debent esse ra-
ra quod bene tangitur ubi dicitur dis-
tillancia mirram. Fluere enim et
distillare distingwuntur sicut
continuum et interpolatum. Sicut ergo
rari orees (?) sunt stille quam
fluxum ita rara debent esse
eloquia divina ut ita predicatorum
ad predicandum non nisi coactus
accedat, ita quod semper excu-
sato procedet exemplo Ieremie
dicentis a a a. Sed deus

Ecce re Iudicum viii° Iether
non eduxit gladium time-
bat enim quia adhuc puer e-
rat. Iether interpretatur modicum
residuum vel modica residu-
itas et significat predicatorem, qui de
massa magne multitudinis
corporis exiens ad fidem decla-
randam residuum se servat hic me-
tu retentus gladium non eduxit
quia qui diligenter advertit quanta
periculo predicatori inducitur non
nisi coactus loquitur maxime si
iuvenis est quia non est officium
puerorum ut dicitur ii. Reg x et
i paralip xix mandant da-
vid servis suis manete in Ieri-
cho donec crescat barba ve-
stra. Iericho interpretatur odor eius
et significat sacra scriptura. Iuvenis
odore tamen sui manendum est donec
omnis puerilis imperfectio pellatur
ab eo. Sed iam completa est prophe-
tia i a subito sagittabit eum
et non timebit. Isti dicunt cum
helyu illud Iob xxxii°
plenus sum sermonibus et coar-
tat me spiritus uteri mei. En
venter meus quasi mustum absque
spiraculo quod lagunculas no-
vas dirumpit. Non exit vinum
per stillas vel guttatim sed cum
impetu fluxus. Nec sunt labia
distillancia sed in prudencia ta-
men tamen prelati debent ne clau-
dantur ora predicatorum si volunt
eternam evadere penam Sap xv-
iii° digni quidem illi carere
luce et pati carcerem tene-
brarum qui inclusos custodiebant
filios tuos per quos incipiebat

lume legis in iudea. Hii fi
lii sunt predicatores de quibus
ps. iiiio ponam emissores filios
tuos doctos a domino. Item
eloquia istorum librorum dicun
tur utilia quam tangitur ubi dicitur
mirram primam. primam mirram pri
mam sicud dicit glosa contemptum
voluptatum mittitur / mirra ergo
distillat quia contemptum fit
omnis voluptas predicant /
sed quedam sunt que volupta
tes videntur deserere quia po
tius ipsi a voluptatibus dese
runtur ut potest senes et pa
uperes qui viribus caret ut
si vires habent res non habent
ut illud quod preferunt est insu
retur cum dam est mirra addi
tum est prima / prima ergo est que
sponte de arboribus fluit mi
ram ergo primam ille predicator
stillat qui omnes voluptates per
suadet sine omni necessitate volun
tarie et libere contendas ut sic
Bude mirra distillat qui i
auditore planctum excitant
laudabilior est iuxta illud Iere vox
ac post ... in iniqui
fabula Ie xxxiii Quod palleis
ad ... secundo Thimo iiiio In ...
fabulas de vita ut mirra
distillant quod de passione Christi
predicant Bude dicit glosa ...
passione caritudis ut mirram
distillant qui morte mar
tirum populis annunciat. Gregorius
dum predicatores morte mar
tirum populis annunciant quasi
mirram mortificandis carni

bus ad condimentum distillant
qui mirra bene ee dicit quia
illud sic mortificatur quam
ille qui paristi martio fuit
et sic prima non autem pro
pter hoc sed pro dignitate Sequitur
manus illius tornatiles au
ree plene iacinctis etc.

Actum est supra de predicatoribus
per comparationem ad verba ibi la
bia eius lilia hic agitur de
eis per comparationem ad opera quorum
efficator est vox operis quam vox
oris ondit ergo hic quales esse
debeant predicatores in operibus
et designatur quod debent esse decori
districti quies et perseveranties
decori per irreprehensibilitatem
districti per debitam intencionem
quies sic omnibus conformados per
severantes numquam resiliendos
predicatores ergo dicuntur decori
ut dicit glosa manus ergo illius
tornatiles id est in nullo repre
hensibiles sicud quod ornatum fit
pollitum et prope est ita ipsi pol
liti et irreprehensibiles esse
debent non solum ab omni malo
sed etiam ab omni specie mali Sic
etiam precipitur Levitici xixo Co
ram ceco non pones offendi
culum per cecum subditus impru
dentem prelatus intelligitur sed
per cecum subditus prelatus
vel pastorem autem ille cora
ceco offendiculum ponit qui
puritam reprehensibilem stat

delinquens subditum suum interi-
re facit / Sicut iterum deutero-
nomii precipitur / cum edificaveris
domum novam facies tecta et
murum per circuitum ne effundatur
sanguis in domo tua / et sis
reus labente alio et in preci-
peps ruente / domum novam
edificat / qui in novitate vite
ambulat / in christo enim ihesu
neque circumcisio / neque preputium / sed
nova creatura / huius domus
tectum est humilitas / murus autem
tecti est vitatio speciei mali
murum ergo suo tecto edificat
qui in humilitate vivens non
solum a malo / sed etiam ab omni
specie mali abstinet / alioquin
qui per speciem mali scandali fit
reus efficitur labente alio et
in preceps ruente / deuteronomii xxvii
vulgus maledictus qui errare fa-
cit cecum in itinere / ii Corinthiorum vi
nemini dantes ullam offensionem
ne ponatis offendiculum fratri vel
scandalum Sed Ieremias pro pre-
latis dicit illud levitici Ecce
nos omnes ascendentes regnum
scilicet scandali in cordibus aliorum
Et infra in doloribus dormient
apostolus ii Corinthiorum viio capitulo nos
neminem lesimus Item decori
et irreprehensibiles scilicet qui
ab omni specie mali / et ab omni
malo diligentissime se tenent
debent etiam esse discreti per
sapientiam ibi auree nimirum per
aurum accipitur sapientia / et discretio
unde glosa super verbo illo Caput

eius aurum optimum / x dicit Ecce sapientia
plenum manus autem predicatorum
auree sunt / dum per discretionem
et sapientiam circa vite sue
opera minus concedunt / Sed qui-
dam sunt qui habent manus de-
auratas scilicet ypocrite quia opera
sua faciunt ut videantur ab
hominibus Et quia ypocritarum opera non
sunt vere aurea quamvis ita vi-
deantur / ideo eterna remunera-
tione carebunt Job xxvii non
veniet in conspectu eius omnis ypocri-
ta Item viiio Spes ypocrite
peribit et sicut tela aranearum
fiducia eius / Et ideo in statua
nabuchodonosor remotissime quo
ad metallorum nobilitatem e-
rant ab auro pedes de qui-
bus dicitur quod quedam pars erat ficti-
lis quedam lutea / et ut ita [illegible]
viatur et repugnat discretioni
sancti ypocrita / qui in mundo
penas maiores habet / macie
facie extenuatur / tristitia squa-
lescit / squalore vestium sordet
frigore tremit / calore fetet
fletu tenebras infatuat / et in
futuris omnibus fortes penas eter-
nas expectat / et bene dicitur
ypocrita ficticius et luteus quia
eo vilior nullus quam est / Unde ar-
guitur etiam fixus hic est ysma-
hel / de quo in Genesi / Hic erit
ferus homo manus eius contra omnes
et de regione fratrum suorum
figet tentoria / Ismahel
interpretatur obediens sibi / sed nullus
prelato minus obedit quam
ypocrita / qui tamen quasi se prelatum

hoc facit esse ergo sicut dum
arguit sed lutens dum arguitur
quia ad propriam acutissime fra-
gitur psalmus tange montes
et fumigabunt .i. eos qui per
eminentiam vite videntur esse
montes et fugant per iram
et impatientiam / veri predicato-
res ergo debent esse in operibus
decori et discreti / vnde magis
sponsi dum esse tornatiles et
auree debent in operibus suis
esse quibus / per conformitatem non
diuersos per suppositionem / et hoc
optice tangitur vbi dicitur plene
iacinctis / iacinctus enim cum ae-
re mutatur / cum aere sereno
serenus est / cum obscuro obscurus
est / Ita verus doctor se debet
conformare omnibus moribus / omnibus eta-
tibus / omnibus intellectibus / flere cum
flentibus / gaudere cum gaudenti-
bus / vnde iacinctus erat paulus
cum dicebat quis infirmatur et ego
non infirmor / quis scandalizatur
et ego non vror / omnia omnibus
factus sum / vt omnes lucrifacerem
de quibus sermo est predicatores
sunt / debent et infirmis misericorditer
condescendere / vnde dicitur in Iob Iu-
uant vt pariant / quod dicit glossa super
ibidem Cum predicator in vigore
et vigorem sui rectitudinis per-
seuerat / eo sine fructu re-
manet prolis quos sibi aliis
non in caliendo non conformatur
sunt ergo pro peccatoribus compa-
tientes penitentibus misericordes
prouerbiorum xxxii cui proximus est
ad misericordiam benedicetur ab eo

super cui subuenit penuriam / ergo
maledicetur ab eo cui non exhi-
bet misericordiam verbo et facto vnde
subditur de panibus enim suis
dedit pauperi / non de gladiis suis
de panibus dat qui compatitur / de
gladiis qui murmuris contexit persequitur
Amos .i. super tribus sceleribus
edom et super quatuor non conuertam
eum eo quod persecutus sit fratrem su-
um in gladio / debent preterea in
omnibus operibus suis prelati esse consta-
tes per perseuerantiam / quod significatur
palam iacincti perfectum tangitur
cum dicitur plene iacinctis / quia iacinc-
tus solida est duritie et sculpi
non potest / nec cedi / ita predica-
tor solide constans forte debet
esse / ita quod tribulatio non possit
ipsum attingere vt vere de eo dici
possit illud vt adamantem et
silicem posui faciem tuam Eze-
chielis iii° qui implantatus est .i. quasi
fortis et stabilis non est / commoue-
bitur nec aliqua parte non dabit in
eternum fluctuationem in isto Iudi-
cum ii° Cum sit fuerit circa
quibus talium tenebrarum fluctuatio
est nectum Capitulum venter
eius eburneus distinctus saphiris

In hoc corpore mistico venter significat
coniugatos vnde dicit glossa venter eius
.i. illi qui vtuntur carnalibus
vxoribus non carnem dentes / quibus
sicut hic tangitur sunt necessa-
ria / primum est castitas sine
continentia coniugalis Elephas

cu tnq e ebur at castissim
e vnde glo. dicit vel eius e
bur nec tadoc et frigiditate
cont esus tal gcupiscenc
Sz est forti in vincibilis
quo cu hnt maiore pcuciendi
oportunitatem eo dent hre ma
iorem resistendi fortitudine
ne vincant ambo Elephas
pos gtm ita claudit totu
corpus q in volua le dnr ita
spi fortitudine spuali eue dent
ne ocrapor cor pnis ul amici
cor seu prolis a pspitate
alicui ul adusitate voluctu
dru e sedula mcoria gau
dii celest hoc nota ubi dr
distincte zaphir Zaphirus
e lapis speciem hns sereni celi
veter go ebur nec zaphir
disting du gugatu int pres
suras huius mundi gaudii ce
lest no obliuiscatur vn glo
ambo quide vtunt s in celesti
no obliuiscunt Sz go gugati
ee casti et gtinentes Sz e nond
q qtuor st te gtinentie in adul
tis loquitur cetia q hac qtuor
cas gtinetur e gti. gtinentia
e pma. gtinentia e frigidi
tas nalis consumata sm hac
distingu vna gtinentia que
dr nalis que velit nolit
gtine oz vn tal no pt con
trahe et si gtraxerit no tenet
mrio s dissolue q apud
nalia e h gti abstinet ab
omi et semp Alia ta gtinen
tie e deffectus electois quo ad

eligentis ul eligenda hec e
gtinentia q vot origen gtinc
depelerac illa e q gz donec
oerat eligi l abstinz ab
omi et sp si no oerat p elige
libeat Tercia ta gtinentie est
votu h tal gtis q origen vo
cat gtiam pfectois h abstinz
ab omi et sp no p impul
su nalis no p fortitudine
in spe expectacois s p despe
ciem apphendedi via pfectois
sm statu dechac inter illud
in dno Sunt eunuchi qui
se ipsos castrauert Et infra
qui pt capere capiat Judicu
xv. Castitatu e cor tun co
q castitatem daucre et pus virg
tuu alteri acc in ca Sudicta
inctum Extra xxxv Oibus po
dato non e gdigna gtinent
ne ys lvi dab eunuchis
meis i domo mea locu et
nom melis a filys et filiabus
Quarta ta gtinentie e lex
matrimonial hec tn gtinec
q gugal dr lege cu hac
cogit vn vir abstine ab omi
s non a sua Item quia gz
a sua deciate tpe no mrio
dr status gtine de hac
gtinentia aplus Rom qui sb
viro e mlr viuente viro alli
gata e legi viri si aut dor
mierit vir eius mi w nube
tui in domo viuente viro vo
cabit adultera si fuit cu al
tero viro manifestu e go tlcs
abstine de tpe Infra pmo
Corinth vii Nolite fraudare

in vite nisi forte ad tempus ex
consensu ut vacetis oracioni et
iterum revertimini in idipsum ne
temptet vos sathanas propter in
continenciam vestram prima vox or-
gan lutea que nichil habet nisi
sonum vitrea que de facili fran-
gitur tercia aurea quarta ebur-
nea sic sibi dicitur venit cum
ebore prima non auream nec au-
reolam meretur secunda aureolam et
meretur non auream non in animo
sit dependencia non solum con-
tinenciam non matrimoniale propter quod tercia
ra meretur auream et aureolam
quarta auream sed non aureolam nunc er-
go est prelatus coniugale castitas
coniugalis Item nona est forti-
tudo spiritualis ut sint utrique in-
vulnerabiles si sint ergo fortes
ne eleventur in prosperis per su-
perbiam sed dicat cum Job qui
dominus est et signifer coniugatorum
ego vidi stultum firma et radice
et maledixi pulcritudini eius statim vadis
stulti prosperitas temporalis cum for-
tis in primo conatu maledicat
ne si prioram placere incipiat
crescens in superbia morum extol-
lat Item sint fortes ne de-
iciantur adversus paupertatem
exempli eius Job vi° neque for-
titudo mea inquit lapidum
est neque caro mea enea est
Exo xx altare de terra facie-
tis non de lapidibus et cetera
Dum lapides malleis percutiuntur
non cedunt ictibus sed frangun-
tur sic impacientes quos
dum adversa contingunt eos con-
fringuntur eo cum tedio nesciunt
quos tamen ymaginatione fortes
existimantur Sunt qui etiam car-
nem encaam habent dum eam
de qua loquimur fortitudo verbis
tamen quedam sciunt sed ope-
re non noverunt dicat ergo venit
cum ebore secundum distinctus
zaphiris hic sit decima est tanta
tamen quod debent in esse eisdem con-
iugati scilicet sedula memoria ga-
udii celestis ut eo inpugna-
tores spirituales minus attendat
quo gaudia eterna secum ex-
pectant hic est oculus dexter
quem naas id est serpens vult e-
ruere scilicet i regum xi dicitur decima est
coniugatis illud Eccli xi° que
sursum sunt sapite non que
super terram verba boni coniugati
Job xxxiii° quis michi det ut inve-
niam et cognoscam illum et ve-
niam usque ad solium eius sic
efficacia in ecclesiasticorum sit patet con-
stat quod matrimonium institutum est
propter vitacionem fornicationis xxxii
q. v. habes ita quod contingit ali-
quem labi in vicium continencie aut
pravitate innate malicie ex
vicio originis vel per aliquod in-
citamentum exterius Si primo
modo hoc est contra coniugales que
pravitatem suam quo ad alios
restringit ut uni et eidem
caste satisfaciens una sola
licite contendit dicit enim de-
cretalis quod pluribus actibus Si secundo
modo aut illud incitamentum est

pp(ter) sumdaciam rer(um) tempalium p(ro)-
deuiu(m) est ex eadem u(er)o t(ame)n co(n)-
hoc fortitudo sp(irit)ualis, aut p(ro)p(ter)
suggestionem dyaboli cuius alci-
tus p(ro)uas vide(tur) facit et co(n)-
hec sedula mooria Sequi(tur)
Crura illius columpne mar-
moree que fundate sunt s(upe)r
bases aureas in corpore

Incorpe ig(itur) mistico crura sp(o)n-
si s(un)t ap(osto)li et viri ap(osto)lici p(re)c(ipu)e
v(er)o g(e)n(er)al(ite)r p(ro)p(te)r ap(osto)los intelli(gu)(n)t(ur)
p(er) quos vniu(er)su(m) mund(us) x(rist)p(ian)us
de(ven)it et fidem p(ro)p(ri)is audici-
bus (con)sp(ex)it s(ecundu)m id Marci vltio
Iste in orbem te(rr)e glo(sa) crura i(d est)
a(postoli) qui eu(m) p(er) mund(um) tulerunt
s(ecundu)m hoc quidam alibus (com)mo(do)
a fortitu(di)ne (con)stantie s(ecundu)o a refrigio
temperantie, 3o aliue p(er)se stic a
fortitu(di)ne (con)stantie quida(m) ubi
(dic(itu)r Crura illi(us) columpne.
G(e)n(er)al(ite)r Crura illi(us) columpne di-
cu(n)t(ur) qui ce(r)te(r)a(m) inflexibiles susti-
net dum co(n)t(r)a omnes adu(er)sari-
os eius p(re)dicatorib(us) et ex libris
roboru(n)t(ur) p(ro)b(atu)s liq(ui)s(ita) e t(er)ra
et o(mn)es qui h(ab)itant in ea ergo
(con)firmari (con)lupnas ei(us) sp(irit)ualit(er)
au fortes sunt ap(osto)li s(e)c(un)d(u)m sua
dimittendo n(ost)ra qui d(omi)natur
dio suo fortior e expugna-
tore vrbiu(m) Math(ei) xix Ecce
vos qui reliquistis o(mn)ia Iste
fidem x(rist)ianam publice docen-
do p(ro)u(erbiorum) xiiij. vbi plurime s(un)t
segetes ibi maxima e forti(tu)do

bon(orum) et(iam) unde q(uo)d in certa(m)i(n)a e boni
fortitudine istor(um) bon(orum) e cla-
boratu Iste tyrannis (con)statis-
sime resistebat 2. Cor(inthios) iiij. i(n)
omnib(us) tribulac(i)o(n)em patim(ur)
s(ed) no(n) angustiam(ur). Apiam(ur)
s(ed) no(n) destituim(ur) p(er)secucio(n)em pati-
m(ur) s(ed) no(n) derelinquim(ur) si eni(m)
oculi d(omi)ni p(ro)bet fortitudine
h(uius) qui p(er)fecto corde credu(n)t
in eum s(ecundu)m paralip(omenon) xvj. vbi 9o
dic(itu)r Nunq(uam) delinque(re) ap(osto)li de-
bant qui fide x(rist)ia(n)a pleni e-
rat hij s(un)t h(ab)itatores gabaa
a viri fortissimi ita sinistra
ut dextera p(ro)liatores gabaa
int(er)p(re)t(atur) vall(is) eius, et s(e)c(un)d(u)m humili-
tem xp(ist)o in gabaa (er)go h(ab)itat
quia ex humilitate quia a xp(ist)o
susceperu(n)t nunq(uam) ibant, dext(ra)
et sinist(ra) pugnabat, q(ui)a sine
tyranni p(ro)sp(er)a p(ro)mittent, siue
adu(er)sa immittent p(ro)p(ter) eis con-
stantissime resistebat Item
fortes eu(n)t usq(ue) ad morte(m) in-
tem at martyri p(er)seu(er)ando d(e)i(n)t.
xxxij.o Relicq(ui) tenuert suos
suos et (con)cluxis a p(ro)p(ri)os oc-
ciderunt Comendat(ur) (er)go a for-
titudie (con)stantie s(ecundu)o no(n) (com)men-
dant(ur) a refrigio temp(er)antie ne-
cu(m) sit tu dicet(ur) crura illi(us)
columpna, additu(m) e marmoree
Siquidem p(er) marmor r(e)frigeriu(m)
temp(er)antie intell(igitur) q(ui)a sicud colup-
na fortitudie sustetat, ita
marmor refrigerat et re-
frigeris temp(er)antie (con)uenit q(ui)a
Ipse est eni(m) lascivie p(ro)pul-
pellit et p(ro)p(ter) h(oc) in moderaciam

cibi et potus detesta(tur) Nimi(rum)
temperantia e(st) v(ir)tus q(uae) ordinat
ho(m)i(n)em circa delectabile in cibo
et potu. Hii sunt israelite qui
ambulaverunt p(er) mediu(m) maris
Exo(di) xv. quib(us) aque a dextr(is)
erant et a sinistris Exo(di) x(iv)
xxiv(?) p(er) aquas delectationes
gule accipimus sicud dicit
glo(sa) sup(er) v(er)bo illo math(ei)
xiv(o). Iube me venire
post te sup(er) aquas Calcat
aquas qui gule delectationib(us)
(con)trat(ur) igit(ur) filii isr(ae)l p(er) medi(um)
aq(ua)r(um) t(r)ansibant Sic apli ad
sustentatione(m) n(atur)e v(er)o n(atur)a mi-
nistrabat de h(is) p(ro)b(ant)ur i(n)fl(uen)tie
p(er)t(r)ansibant pedes .i. affectum t(ra)-
t(ra)xerunt ab o(mn)i t(ra)li voluptate
hii s(unt) qui p(er) maxi(m)e fame con-
fricabant spicas hii s(unt) qui
no(n) h(ab)ebat panes n(isi) ordeace-
os h(ab)et e(nim) (con)s(er)vatio sanitatis
Dan(ielis) p(rim)o dent(ur) nob(is) legumina
ad vescend(um) et aq(ua) ad bibend(um)
et ita corpulentiores app(ar)uer(unt)
vultus eor(um) Et(iam) qui abstinens
est addit vita(m) vi(ta) Emenda-
tio delictor(um) Rom viii. Nichil
ergo nu(n)c dampnatio(n)is e(st) hiis qui
s(unt) in c(hr)isto ih(es)u q(ui) no(n) s(ecundu)m car-
nem ambulant Illuminatio in-
tellectus y(sa)ie xxviii(o) et q(ue)m docebit
scientiam et q(ue)m intelligere faciet au-
ditu(m) ablactatu(m) a lacte avul-
sus ab uberib(us) consolatio tri-
bulator(um) luc(e) .i. Esurientes
implevit bonis Collatrix

gaudior(um) math(ei) ii(o) p(er) aliam
viam reversi sunt qua adam
dicat ergo Crura illius colu(m)pne
marmoree s(unt) que fundate
s(unt) sup(er) bases aureas. hic p(ro)
dem e(st) que(m)dam p(er)aliter p(ro)fite-
tur. p(ro)priam aut(em) suam (con)tinet
dicta p(ro)phetica s(cilicet) crura sup(er) bases
aureas colu(m)pne marmoree
fundate s(unt) quia ap(osto)lor(um) de-
cus ut fortes existerent et
p(ar)ati fide(m) integra(m) p(er)cipe-
rent unde ip(s)e p(ri)mus ap(osto)lor(um)
ait h(abe)mus firmiore(m) p(ro)pheticu(m)
sermone(m) cui b(e)n(e) facitis intendentes
tamq(uam) luc(er)ne luc(enti). lo(co). Jdo aut(em)
aurce dicu(n)t quia luce sapie(ntie)
splendet sunt colu(m)pne igit(ur)
marmoree sup(er) bases aureas
fundate sunt q(ui)a s(cilicet) quia sa(ncti)
ap(osto)li fortes et p(ar)ati fidei et
cognitione(m) p(ro)phetar(um) i(n)nitu(n)tur
i(m)mobiliter et i(n)nitebant(ur) Seq(uitur)
Spes eius ut libani electus
ut cedri

Determinat hic sponsa de spon-
so p(ri)mo qual(is) sit s(ecundu)m p(er)fec-
tionem s(ecun)do qual(is) p(er) vitupa(ti)o(n)em(?)
tione(m) ad s(an)c(t)os s(ecundu)m excellentia(m)
p(ri)m(a) ibi spes ut eius ut libani
s(ecund)a ibi electus ut cedri Circa
p(ri)mu(m) no(tandum) q(uod) q(ui)cq(ui)d boni in nob(is)
est totu(m) e(st) a deo ad cui(us)
evidentia(m) no(tandum) q(uod) spes dicit(ur)
multiplic(ite)r uno mo(do) d(icitu)r spes q(uod) p(ro)-
de pluribus que dicu(n)t(ur) uno i(n) eo

q quod e alio m̃ dr̃ spes or-
dinata qpo membror humani
corpis cu excellencia qntit
et venustate color/ s̃m hoc
dicit spes pami dig̃ e impiis
3o dr̃ spes ornatu celi Ecci
spes celi glia stellar/ x stel-
le glose ornat celu xto m̃
dr̃ spes pulcdo vtutu qua
sti et iusti viri spetosi vou
tu- s̃m hunc modu dicit spes
in ps loques spus s̃ ad fide-
lem aiam spe tua et pulc-
tudie tua x spetosa pulcne
mtede pspe psideu pcede
pspem et regna pciteu/
hoc ne dicit ly spes cius ut
libani deus e pulctudo v-
tutu que ab ipo e qua stos
spetiosos fcit plis e libao
Origen vide cis sis ate inte ad-
te sine te. ate teneb/ inte
abyssus/ adte pestilencia/ sy
te lux/ ate vilis es ate se-
cur es/ inte qqstabil sine te
peri qui fecit te. gaor ange-
lo qu ad saluato ue. vilior
angelo pp visiblem expoli pu-
ciam/ Cognoscabilior angelo
pp natialem qdicom/ pulcior
angelo pp plenissia ymagis
et sitemdinis dei expssiom
Compat dicit pulctudo vtu-
tis libano pp sliucz q hut
vtutes tu toiret libani
scdm scus libano ls aquam
nimiz hus cedros ista vtu-
tu aquis nudificat sm sup

vo isto Ezel Immundicia tua ex-
qr mundare te volui/ s̃ no es
mudata a sordibz tuis sole
vtutes mudant aiam ma-
culatam pus sordibus pcta-
tor tu nimia confortat et
co solidat prosiactes/ ps vi-
lit agite et conforter cor vrm
Act xo paulus Cum accepis-
set cibum cofortatus e/ Sz e
nondu q fortitudo que pve-
nit ex vtutibus licet respici-
at nalem fortitudine/ tn id
q e nalis fortitudis s̃m na-
tura viciata cner eneruat
et omo debile esse fat/ ut q
au vtutes infusas pstare
potit/ pq receptas vtutes
ad pctandu debil fit/ Ex bn
figura e Exo. ubi dicit q dra-
cones moysi devoravnt dra-
cones maleficor/ p dracones
moysi fortitudine intelligi q
q vtus ad bn agendu infert
Sz isti istos devoravnt quia
qui pus ad pctandu detesta-
bile robur hueruit tamen pos-
iam ad agendu mala debile
ymo q impossilem se repu-
tat/ tn hunc edificat psicos
Tulis vtus dignitate sua
nos alliciat et hentes se
psicat et opus suu pfcm
reddit aplus x bonus odor
sumus in omni loco/ Cu credis
ita in altu elevat ut vtuo-
sus audact dicat dne deus
meus exaltasti sup terram
habitacom meam aplus ura

aut conuisatio in celis est vnde
saluatorem expectamus dominum
Guttur illius suauissimum et
totus desiderabilis etc.

Comendauit sponsa sponsum
super altitudine donorum ibi spe
cies eius ut cedri libani / Et quia
verba aliquorum equipolent donis
hic procedit ad suauitatem
verborum dicens Guttur eius suauis
simum glossa id est dulcedo verborum eius
qua pauci gustauerunt qui autem
gustant amplius esuriunt Vo
go ordinem verborum verba cristi
sunt suauia ante iudicium / sua
uiora in iudicio / suauissima
in celo / ante iudicium in permis
sione venie ysaie xlv. Conuerti
mini ad me et salui eritis
omnes fines terre quia ego
deus et non est alter / ego contum
et cum facie mea stabis in
iudicio. Suauiora in assecura
tione eterne glorie / Et in eua[ngelio]
venite benedicti patris mei Su
auissima in celo in continua
congratulatione Origines puto dum
terra et verum beatificata anima
super naturalibus eloquijs continue
congratulatoris suauissima dul
cedine ineffabili consolari
Vel aliter verba illa suauia in
inuitatione ad conuictum Gen
xlv. accedite ad me ego
sum frater vester ioseph quem ve
didistis in egiptum nolite pa
uere Suauiora in consolatione

ad sustinendum Ieremie xlviii. Conuerti
mini et agite penitentiam ab omnibus
iniquitatibus vestris et non erit
vobis iniquitas in ruinam / Sua
uissima in exhortatione ad perse
verandum / Deuteronomii xxxi. viriliter agi
te et confortamini nolite timere nec
paueatis ad conspectum eorum quia
ipse dominus deus tuus ipse est
ductor tuus et non dimittet
te nec derelinquet / Vel aliter verba
illa suauia que dixit Ecce
ego mitto te. Suauiora que
dixit si non potest transire calix
iste nisi bibam illum / fiat volun
tas tua. Suauissima que dixit
pater ignosce illis quia nesciunt
quid faciunt / Ad huc aliter verba
illius suauia quo ad intellectum
hystorialem. Suauiora quo ad intel
lectum allegoricum / Suauissima quo
ad intellectum anagogicum Ad huc
aliter verba eius suauia in dictis patri
archarum / Suauiora in dictis pro
phetarum / Suauissima in dictis apostolorum
Vel suauia ante legem / Suauiora
in lege. Suauissima in euangelio
Vel suauia que parentes Iuua
bat / ibi dixit quis sum ipse est
virum por[...] in illa lapi[...]
Suauiora que trepidantem asse
curabat dicens mulier ubi sunt
qui te accusauerunt / Suauissima
que donabat dicens nec ego te
condempnabo / vade iam amplius
noli peccare / Vel verba illius erant
suauia que dixit lazarus

amicus m' dormit / Suauiora
qui dixit marthe / am am
dico tibi / si credideris videbis
mirabilia / Suauissima qui di
xit lazare veni foras / Sl
suauia qui dixit sicio / Sua
uiora qui dixit consummatum e
Suauissima qui dixit pr in
manus tuas commendo spiritum · m'
gg^9 exponit illud de predi
catoribus et dicit quod guttur spo
si sunt hij qui verba doctrine sue
emittunt / hij suaues sunt quia
nulla voce eloquijs suis admi
sti permittunt Suaues sunt in pre
dicatore / suauiores in confessione
ut absoluat / suauissimi inter
fecti consolatore / ut conferunt
vir tu quod predicator debet esse du
rus peccatoribus Budus ad euge
tus inquit mitte / quis egyp
tus cohibeat moysen / helyas
ydolatris / anarus helyseus
petrus meretricibus / paulus blas
phemantibus / qui vlgus non sper
nat pauperes / non gubernat diui
tes / non palpet / ergo tu ipsa ob
diui sileret in tanibus / vir quod p
dicator per tempus diuum ee debat
propterea liber Ezechiel continebit
lamentum carmine et ve · ergo non
per vtrumque e carmine suauitas
in vbis / sed alij ve misiaco et
diuiaci proponabunt / propterea ipse
domus legitur alij a ... diui
ssie locutus fuisse / ad quod sic
quod e duplex diuitia vocis
radicata et assumpta · radi
cata dulcitem est assumendo
cordis Sed assumpta suauitas

est assumendo cordis · sed dulcitas
assumit per unitates arguende
iniquitatis / prima cura e sua
nitati · secunda non / ymo secunda nunquam
prius / quia magis in ea lucet sua
uitas / quam crudelitas appa
reat / prima probatur quod uel peccato
tatu uel corrupto mors est
Secunda licita e / de secunda hic lo
quitur · guttur illius suauissimum
scilicet / Et totus desiderabilis gg^9
in se et in omnibus membris
suis amabilis Nota desidera
bilis est iste sponsus a toto in
toto pro toto / super totum · a toto
scilicet ut tota ania / et totus tunc
sit distributus · distribuit pro
prietatibus ymaginis in homine ut sit
ipsius desiderabilis e a voluntate a
tione et memoria Et ta tangit
vbi xxvb^o anima mea desiderauit
te in nocte · voluntas / sed et
spiritus meus · intelligencia ip
sorum meis · memoria Intel
ligentia de mane vigilat
ad te in toto tempore etc totus
distribuit per partibus temporis ·
desiderabilis e in tempore preterito
presentatorum futuri / presenti
futuro per numeratus / pro toto / quod
agit / quod lex / quod est / quod agit co
fortando consolando confirmando
quod lex ad illuminandum ad exaltandum
ad deuinctendum · quod est · trinus et
vnus deus et homo iustus
et iunctoris / extra et intra
super et infra · super totum / quod non
viuit nec sentit quod viuit et
sentit / quod viuit et non sentit

et vocat[ur] talis e[st] dil[ect]us glo[riose]
que diligo et ipse e[st] amicus
meus glo[riosus]. qui secreta sua m[ihi]
apit et cui secreta cordis
mei apio Sequit[ur] Capl[m]
sextu[m] Quo abijt dil[ect]us me-
us o pulcherrima mulier[um] quo
declinauit dil[ect]us tuus et
queremus eum tecum [etc]

Capitulu[m] istud diuit[ur]
in tres p[ar]tes p[ri]n[cipa]les
p[ri]mo [con]tinet q[uest]io[n]e[m]
adolescentular[um] ibi quo abijt
2o soluc[i]o[n]em sponse ibi dil[ect]us
meus descendit in ortu[m] suu[m]
3a p[ar]s [con]tinet [com]mendac[i]o[n]e[m] sponse ibi
pulchra es amica mea sua-
uis et decora. p[ri]ma p[ar]s sub-
diuit[ur] in tres p[ar]tes. p[ri]ma [con]t[inet]
questione[m] ibi quo abijt 2a
[com]mendac[i]o[n]e[m] sponse ibi o pul-
cherrima mulier[um] 3o p[ro]missione[m]
ibi et queremus eum tecu[m] Igi[tur]
filie ite[rum] mouent q[uest]io[n]em sponse
dicent quo abijt dil[ect]us tuus
S[ed] no[tandum] q[uod] p[ri]or questio adoles-
centular[um] e[ra]t de q[ua]litate sponsi
p[er]m facie[m] ibi q[ua]lis e[st] dil[ect]us
ex dil[ect]o. hec a[utem] q[uest]io e[st] de loco
nam dicu[n]t Quo abijt dil[ect]us
tuus q[uasi] d[icat]. audiuimus q[uod] pulcher[rimus]
e[st] sic cupimus vbi e[st] de quo
mag[is] sumus solicite q[uam] de
pulchritudine ei[us] plene sumus
c[er]tificate S[ed] querentes hec iste
filie in loco aut [con]uenit a facie
te ubi sit a abigrate [sed] no[n]

abig[ra]te qui dixit ad q[uest]io[n]e[m]
r[espo]ndendo Dil[ect]us meus descendit
in ortu[m] suu[m] S[ed] a facie hoc n[on]
vi[detur] tu[m] sup[er]d[ictum] dicit Quesiui [et]
no[n] inveni i[llu]m vocaui et no[n]
r[espo]ndit m[ihi] glo[sa]. No[n] indicauit
se michi S[ed] solue[n]do d[icendu]m q[uod] de[us]
dicit[ur] esse aliquibi dupli[citer] vno
m[od]o prelac[i]o[n]e sui ad se alio
m[od]o p[er]fec[ti]o[n]e sui ad res cre[a]tas
P[ri]mo modo e[st] sup[er]nat[ur]alis s[ecundu]m
q[uo]d modo dicit[ur] v[er]s[us] dic vbi
tunc erat ti[bi] p[re]ter eu[m] n[on] erat
S[ecund]o modo e[st] t[em]p[or]al[iter] na[m] deus
e[st] in rebus t[em]p[or]a[libus] largissime
largi[us] et large / largissime
p[er] p[otenti]a[m] et e[ss]encia / largi[us]
p[er] g[rati]a[m] h[ec] e[st] eni[m] in iustis t[antu]m
e[st] / large e[st] in illis [qui] opa sua
sp[irit]uali quad[am] [con]sid[er]ac[i]o[n]e et p[re]-
rogatiua deuoc[i]o[n]i intuent[ur]
q[ui] lic[et] plena[m] dei noticia[m] non
h[ab]eant in suff[ici]entia t[ame]n op[er]u[m] su-
or[um] attencius [con]sid[er]ant / d[icendu]m
[er]go / q[uod] sponsa ista ignorant
e[ra]t et sciens. ig[no]rans e[ra]t r[ati]o[n]e
plene et p[er]fecte noticie dei / q[ui]a
alio m[od]o h[ab]itur sunt sancti in
p[at]ria qui [con]g[re]ssi sunt eu[m] p[er] sp[eci]em
aliquo no[n] h[ab]itur / qui no[n] co-
gnoscunt eu[m] p[er] essencia[m] / [sed] q[ui]a
dicit[ur] t[ri]nitas sibi soli cogno-
scibil[is] / h[ec] m[od]o d[icitu]r tunc ubi m[od]o
in sciencia vero e[ra]t tripli[citer]
largissime. largi[us] et large / q[ui]a
largissime sciuit deu[m] esse
in omni creato. p[er] p[otenti]a[m] p[er] et es-
sentia[m] Item sciuit deu[m] esse
in se p[er] fidem / p[ro]p[ri]a sp[eci]alis

cat vinatis opum divinorum incar
nationis passionis resurrectionis
et ascensionis / Incarnationis di
lectus meus descendit in ortum suum
quo ad ?itatem ut pastor in
ortis quo ad passionem ut lilia
colligat / qua ad vivere qui pa
scitur inter lilia / quo ad ascensionem
?? abiit ignorante / sic ?
ignorantia ?? ? notitia
tia dei / et sic obiit ergo stulte
fuit / non sed quia sit quaerendo
sponse occasionem dabat ut cu
?? spirituali ?? opera ma
gnifica declararet · dicat ergo ?
abiit dilectus tuus · volentes sal
vari et pervenire ad patriam ne
cesse habent sequi vias Christi / ut
eo vadant ? quo
processit sine ? errore Nota
ergo quod ?? distinguntur via
? / prima est ?? augmenta / de
hac ?? glo · abiit non
relinquendo eos in quibus erat
sed ut alios aliis ? / po
? alias ? sic abire
? et declinare ad modum can
dele que ? sit ?
alias ? accedit / ipa
? patiens ?
hac via ?? ita alios ?
predicando vel consolando adiu
vat ut sibi ? non in
gerat non ? qui ?
?? / non ? distri
buit qui paupertate ?
aut ? non ? alius
? facit / qui ut alius ?
fiat a se ? Secunda
via Christi est perfecta operatio Job

?? vestigia eius secutus
est pes meus viam eius custodivi
alia ? non recessi / et in sinu
meo abscondi ?? / per hac
vadit qui ? fat et quo am
plius operatur ? eo ad ?
expeditior redditur ? plu
? ? ? mirabor ? / tertia
via est obstinatorum ? con
demptio Job ?? perditio
et mors dixerunt auribus nostris
audivimus famam eius deus intel
lexit viam eius / et ipse locum
eius ? in hac congregatione
? in sinu ? via solus deus po
tuit ? ipse cognoscat qua va
?dine ? sua temporali de
linquentem ? ? qui
in peccatoribus ita vitia condempnat
ut naturam diligat / quarta via mi
sericordis ? ? pu?
?? nec eius nec pulchre ?
? in vis iustitie ? in
medio ? que pietas
ita confudit ut ? ?
quod bono non impedat ?
? abiit peccatores iustus sociatur
In incarnatione iustus et peccatoribus
exempla bone operationis exhibe
conversatione ? ? in pedia
? passione ? et
? ? augmentum
Sed quid est quod dicat mulierum et
non virginum · glo · ? sponsa
dicitur mulierum quia ? effic
? fecunditatem Nota ergo quod anima
fecunda est ?? virtutum
fecundior ?? et actibus
?ioribus / fecundissima ??

et non declinavi ? a ?
? labiorum eius non recessi

et articulis minoribus et opibus
exterioribus Sed opulenti in hoc

Hic incipit secunda pars principalis
que continet quedam de sponse
nostre quod pulchra est Fidelis anima
que caret corruptione pulchrior
que floret predicatione pulcherrima
que floret aliis fulgens martirio
Hec tamen triplicem meretur aureo-
lam unde glosa libanus data est
ei id est glosa aureola pro candi-
dam virginitatem decor carmeli
id est decora aureola pro confessa
fidem predicationis Carmelus
enim interpretatur scientia circumcisionis
et saron id est ornans aureola pro
martirio in quo corporis lugeat
spiritualitas ecclesie tamen hylarescit
Saron autem interpretatur cantans tristi-
cias et in martirio tristicia spiri-
tualitas hec cantat autem clara vo-
luntaria ronis scilicet Et quemadmodum
cum tecum Nota hic quod triplex est
societas Una peccatorum ad imper-
fectos ut hic in utrobique puncta
[illegible] alia imperfectorum ad per-
fectos ut hic in utrobique privet
non quo ad esse sed ad bene esse
Item peccatorum ad perfectos prima
est periculosa quo ad utramque partem
secunda officiosa quo ad alteram partem
tertia gloriosa quo ad utramque partem
prima non quit secunda inquit tertia
persequit / De prima scilicet periculosa
Judicum 2o Congregati sunt ad
Jeptem viri inopes et latro-
cinantes et quasi principem se-
quebantur Jeptem interpretatur aperiens
et significat seditiosum qui ut effica-
cius detrahere possit defectus ali-
orum sua societate aperit talibus
sic querit inopes viros et la-
trunantes sibi associat dum eos
qui per defectum boni inopes sunt
et se per impiam detractionem latro-
nibus conformant Recedite inquit
Moyses a tabernaculis hominum im-
piorum ne involvamini in eis
dicit ibi Jonathas Seditiosos et
via dampnosos reputat et ut
eo dimicatum imperius dilanientur
de hac vita cito absorbentur
Unde fata thore mihi pare mo-
nent meliori / De secunda societate
dicitur hic Et quemadmodum cum tecum
nos imperfecte tecum que es perfecta
glosa. quicumque sic concordes esse
possunt quod inter filias non debet
reputari Origenes Swass pecca-
toribus te adiungas nec ut dedici
ex quietum forunt mores seneci
Inpties sede scilicet va. cito / De tertia
societate Origenes hic inquit intus
sapit per incessabilem honorem cum
tectum vivit hic in mundo perfuit
quod in futuro incessanter durabit
nec enim suamor delectationem in-
venitur quam illa que ex societate
tate perfectissimorum in presenti vita
oritur et in futuro consummatur Sed
Dilectus meus descendit in ortum
suum ad areolam aromatum ut
pascatur in ortis et lilia colligat

hic incipit s(ecund)a p(ar)s capli que q(uod)
tinet responsionem sponse cu(m) sup(er)
quesitu(m) esset quo abiit dilec
tus Rndet hic. Dilectus meus
descedit Et cu(m) ista v(er)ba spar
solent ascribi b(ea)te v(ir)gini sic
eius soluto que tanto expe
diuius h(ab)at q(uo)m(odo) solue(re) potu
it q(ua)ntum descensu(m) ipsum fami
liaris sensit dicat (er)go v(ir)go
glosa / dilectus meus descendit
in ortum suu(m) ad areolam aro(ma)
tum Nota (er)go q(uod) in solone ista
duo tanguntur p(ri)mum e(st) filii dei
incarnatio s(ecund)m e(st) ca finalis ip(s)i(us)
incarnationis / p(ri)mum ibi dilec
tus meus descedit in ortum
suu(m) ad are. aro(matum) / s(ecund)m ibi ut
pascat(ur) in ortis et lilia coli
gat p(ri)ma p(ar)s q(ua)tinet q(ua)ndam
com(mendationem) b(ea)te v(ir)ginis ibi dilectus
meus descen. in ortum In v(er)bis
istis q(ua)ndam b(ea)ta v(ir)go a x(rist)o
p(ri)mo c(om)rogatia amoris ibi
dilectus meus / q(uia) eius venit
in ponde(re) q(ua)nuis om(n)i dilectus
sit s(ecund)m illud deum amat q(uod)
quid amac(um) pt. meus. tamen
sp(eci)ali dilectus e(st) Circa h(ab)at sp(eci)a
litate notanda s(un)t duo p(ri)mo
que sit illa que ea causa
uerit s(ecund)o in quis c(on)sistat Circa
p(ri)mum no(tandum) q(uod) ex none causis h(ic)
venit sp(eci)alitas amoris p(ri)mo
quia eam ab omni pecc(at)o custo
diuit angel(us) debebat ut il
lius concepto homis de nece
p(ro)missa fiet q(uod) ea p(ro)iutate q(uod)

maior sub deo non posset intel
ligi Vnde Bnd(ictus) ad Lugdu(nenses)
puto q(uod) copiosior g(rati)a sancti
ficationis in ea descendit que
no(n) solu(m) ortu(m) eius sanctificauit
s(ed) et deinceps tota(m) vita(m) eius
ab omni pecc(at)o custodiuit i(n)mu
nem Secundo quia famam eius
illesam s(er)uauit licet e(st) illa Ju
dith de qua dicit(ur) licet eat for
mosissima in omnibus timebat
eu(m) dominum valde et no(n) eat qui
loquer(etu)r de ea v(er)bum malu(m) t(er)tio
quia ei p(ri)mus votu(m) v(ir)ginitatis i(n)spirauit
sicud dicit Aug(ustinus) / q(uar)to quia eam
p(re) omnibus in matrem p(re)elegit
Elegit eam deus ut fieret mi
miraculose sapientia. q(ui)nto q(uod) ei i gra
tijs sup(er) omnes extulit ita
ut p(ro)p(ter) g(rati)arum m(u)lti(tu)d(in)e(m) p(ar)tare
no(n) potuit / potentia tu(n)c dispo
sitionis eat in v(ir)gine p(ro)
p(ro)pria sanctitatem / Sexto quia
eam in g(lor)ia et(er)na omnibus
supposuit exaltata e(st) enim
sup(er) choros angelorum / Septimo
quia eam omnibus s(an)ctis et omnibus
angelis et tu(n)c regem h(abe)rent
regina sit de h(ui)s Ecc(lesiastic)i x.
xviii Sapia .i. b(ea)ta v(ir)go la
udabit a(n)i(m)am sua(m) .i. lauda
bilem faciet an(te)q(ua)m p(ar)iendo
et in deo honorab(i)li fama
sua illesam c(on)s(er)uando / et i(n)
medio p(o)p(u)li g(lori)ab(itu)r g(rati)as a
gendo p(ro)p(ter) fecunda(m) v(ir)ginitate(m)
et in eccl(esi)is altissimi ap(er)iet
os suu(m) g(rati)as agendo p(ro)p(ter)

Virgo meruit p(re) cunctis p(re)elegit ut fieret mater

virginea(m) fecunditatem et in q(ua)
libet vel glo(ria) p(ro)pter g(ra)ciarum p(re)cel
lenciam / et in medio p(o)p(u)li ex
altabit(ur) sup(er) omnes in gl(or)ia (et)
in plenitudine s(an)c(t)a admirabit(ur)
(et) i(n)narrabil(is) videbit(ur) p(ro)pter regiam
dignitatem / Octa(vo) q(uia) ca(r)ne(m) i(n) corpe
et anima assumpsit unde et i(n)
multitudine electorum habebit laude(m)
Nono quia carnem viliorem
o(mn)ium p(ro)p(ter) nature fecit p(ro)pter q(uod)
in fine addi(tur) et int(er) benedic
tos benedicet(ur) / Circa s(ecundu)m s(cilicet) i(n) qui
bus consistit hec sp(eci)alitas
amoris no(tandum) q(uod) co(n)sistit in
excessu modi diligendi et
hoc dupl(icite)r s(ecundu)m intensionem et
extensionem modi diligendi
deum e(st) dilige(re) ex toto cor
de et ex tota a(n)i(m)a et ex tota
mente ex toto corde .i. intellectu
sine errore . tota a(n)i(m)a .i. volu(n)
tate sine contradictione tota mente .i.
memoria sine oblivione / Sic
e(st) dilige(re) deum p(ro)cedit obiect(um)
constat(ur) seu p(er)severat(ur) pru
dencia resistit errori / et q(uia)
dupliciter errat(ur) venialiter et
mortaliter / constat q(uod) sup(er) omne
bonum deum pl(us) q(uam) ex toto
corde dilexit que nu(m)q(uam) err(avit)
venialiter in via mo(rum) erra
uit / obediencia g(ra)cia e(st) vo
luntati Sed duplex e(st) voluntas
absoluta et dependens ab
soluta stat in p(ro)prio vocabulo
et no(n) compatit(ur) secu(m) caritate(m)
Dependens cu(m) dicit(ur) nollei
tas et bene compatit(ur) secu(m) carita

tem Sancti e(nim) du(m) adversa su
stinent bene h(abe)nt nolleitatem
sustinendi nec p(er) h(oc) caritatem
amittunt Sed quo b(ea)ta virgo
in omnibus que pro amore (Christ)i
protulit etiam nolleitate(m) caruit
in qua no(n) solu(m) no(n) fuit ymo n(on)
nolleitas sustinendi p(ro) dilectione
q(uam) q(ue) sustinuit deum plus quam
tota a(n)i(m)a .i. plus qua(m) to(ta) vo(lunta)te
dilexit q(uia) contradictione(m) nolleita
tis voluntatis se misericordia penitus
no(n) p(er)misit p(re)t(er)ea to(ta) mente di
lexit .i. plus qua(m) to(ta) memoria
sine oblivione Circa t(er)ciu(m) que
animadv(er)t(un)t memorie na(tura)
g(rat)ia . iusticia . quo ad impressio
ne(m) sola s(uper) omnes memorie (Christu)m
diligebat que sola i(n) . fuit
quo ad impressione(m) g(rat)ie no(n) so
lu(m) deu(m) ut hominem s(ed) etiam deum
ut deu(m) sup(er) omnes memorie (Christu)m
dilexit quia sola sup(er) omnes
creaturas gr(ati)a plena fuit quo
ad impressione(m) beneficiorum sola s(uper)
omnes dilexit q(uia) sola s(uper) omnes
beneficijs plus accepit ubi
ergo beneficiorum cumulus p(ro) maiori
in memoria se latuit et memo
riam tota(m) implevit ibi obli
vio tanta amatoris loc(um) ut modi
cu(m) invenire no(n) potuit Con
sistit ergo h(ec) sp(eci)alitas et pro
gativa amoris in excessu
modi quo ad intensione(m) / etiam
ta(n)tu(m) modu(m) diligendi deu(m) in aliis
no(n) videmus nisi illud a(n)i(m)e s(ecundu)m
q(uo)d rationalis d(icitu)r sc(ilicet) e(st) intel
lectus voluntas et memoria n(ost)ra

qui liceat vel quo pacto dua
bus in amore dei dicat se ex
impendere illas partes anime sue
qua irronabiles dicuntur sicud vege
tativa et sensitiva Nam sicud
dicit glosa super illo verbo magnificat
anima mea dominum tanto munere
me dotavit altissimus ut nullo
lingwe officio exprimi valeat
Sed totum quod vivus cum plantis quod se
cius cum brutis quod distinctius cum hominibus
bus et auget in generibus agen
dis et magnitudine contempla
do impendo Commendatur ergo ap
rogativa amoris ubi dicit
Dilectus meus Secundo commendatur au
tem humilitate ibi descendit
in ortum suum. descendit id est in
humili se portans recognovit
humilem ergo visitavit et cum
mons erat alioquin de ea scrip
tum non esset lapis sine ma
nibus de monte passus est quia
lapis sine manibus de monte
precisus qui de beata virgine sine
virili opere filius dei nasci fuit
legitur Exodi 27 quod dominus in montem
descendit Moyses autem in mon
tem ascendit quamvis ergo fuit
mons nobis per virtutum eminenciam
vallis tamen fuit deo per veram humi
litatem appetit autem eius humili
tas apponens que voluntarie ele
git amissio quod helizabeth ex
hibuit. luce primo Mansit autem
maria cum illa tribus mensibus
Beda mansit tam diu donec
videret precursoris nativitatem propter
quam maxime venerat necesse
solum tamen humiliaret tam diu

mansit sed ut tanto tempore eliza
beth et iohanni crescit perfectio
Nam si in primo adventu ma
rie spiritu sancto sunt repleti mul
tum est ille super additum tanta
mora mansionis alto in quo
salvatorem peperit, peperit enim
filium suum primogenitum et re
clinavit illum in presepio Aparatio
hostio quod in purificatione obtulit
Obtulit enim sacrificium humile
par turturum aut duos pul
los columbarum a verbis quibus
vulgo nomine gessit fili quid fecisti
nobis sic ego et pater tuus do
lentes. Maxima humilitas vo
luit vulgo predicari humilis a
vituperatione qua in nupciis au
divit a filio et non refutavit
quid michi et tibi est et tibi mulier ab
ope quod exercuit Jos. Matheus et
arte que vbat vivi se et suum
filium sustentaret a potestate
qua humiliavit que sunt pre de
spectissimi sunt apostolorum a morte
filii que desperavit mortem
dico crucis que tunc toti quan
tum christi suum carne debitum
exstitit ad hec autem aquorum
dam verborum humilium figurativa
comparatione comparatur enim terre que
est in fimum elementorum psalmus dominus
dabit benignitatem et terra
nostra et iterum aperiatur terra et
germinet salvatorem Item fonti
prius hester fons parvus crevit
in flumen magnum Item vel
leri Judicum ros in solo vel
le Item api Ecclesiastici brevis in

volatilibus apibus Item unge
ps egredie^r virga deradice
yesse Item fenestre Genesis
vi^o facies et fenestra i archa
Item columbe Cantici 2° Sur-
ge ppera amica mea colum
ba et veni Item hostiolis
factis delignis oliuarum intem
plo. 3 Regum vi^o Compara^r aute
terre pro fecunditate Item fonti
pro virginum deuotionem Item vel
leri pro quodam castitate / api
pro tanta prudentiam. virge
pro vite virilitatem / fenestre
pro eterne illuminationem Columbe
pro gratiarum superhabundantiam. hosti
olis pro indeficientem viam quam
omnibus regnum super celeste sp
e parata apire postremo appa
ret eius humilitas angeli annun
ciacione ibi magnificat anima me
dominum et ita respexit humilita
tem ancille sue dicat ergo / di
lectus meus descendit scilicet ad quod
ad descendendam rebellium sup
biam Genesis xi^o descendit
dominus ut videret ciuitatem et
turrim quam edificauerant filii
adam scilicet turrim alateribus
et bitumine edificant qui p
carnis nobilitatem et igne
antiquitatis peccati excoctam et
p volutatis nequicia tenetur
velud bitumen adherentes in
altum superbie se eleuat duo
enim hic in filiis vitium maxi
alia scilicet fomenta carnis nobi
litatem et nequitie voluptatis
Illa in latere ista in bitumine
Illa in altum extollit ista re
gressum ad humilitatem non permittit
dominus vero descensu humilitatis sue
hanc turrim destruxit dominus qui
nobilitatem summi sanctorum accepit
pro voluptatem carnis penas
elegit unde michee primo Ecce dominus
egredietur de loco suo et calcabit
super excelsa terre Item ad rele
uandum tribulatorum angustiam
Exodi iii^o vidi afflictionem populi
mei in egipto et clamorem eorum
audiui et sciens dolorem eius
descendi ut liberarem eum. Ad
debilitandam demonis potenciam
ps inclinauit celos et descen
dit et caligo x dyabolus sub pedi
bus eius Ad placandam patris
iracundiam ps holocaustum et
pro peccato non postulasti tunc dixi
ecce venio / ad multiplicandam fidem
catholicam Zacharie 2° lauda et
letare filia syon quia ecce venio
et habitabo in medio tui dicit do
minus et applicabuntur gentes multe
ad dominum in die illa ad expulla
dam hostiam matutinam Zacharie
iii^o Ecce adducam seruum meum ori
entem et ita super lapidem unum
septem oculi sunt ecce ego ce
labo sculpturam eius Bonus iste
sculpturam vero celatam nichil aliud
est quam exquisitum corporis illius
decorem dum vulneribus trucu
tae quo eo utilius apere puniti
quo plus ... conuenientius huma
num genus redemit se certi suu

hic commendatur beata virgo ab excel-
lencia singularis perfectionis nam
glosa dicit in ortu suum quem ipse fecit
omnem ortum deus fecit et istum
tamen spiritualiter fecisse legitur qui per eum
singularis perfectionis munere mirifico stu-
diis ad ornatum vidit deus cunc-
ta que fecerat et erant valde
bona Et glosa unum eius valde
melior valde bonis Non queritur
beata virgo dicitur ortus quo fructus
ad quid fructus Circa primum nota
quod beata virgo dicitur ortus quia de-
licciosa sicud ortus Cantica vicesimo
Que est ista que descendit de
deserto deliciis affluens Origenes
plantaverat autem dominus ortum
voluptatis a principio in quo succre-
vit spina per quam per mutacionem
faciens dextera excelsi
ortum fecit in virgine scilicet in quo
incomparabiles virtutum delicie
in quo tribuli nulle spine Item
dicitur ortus quia utilis sicud
ortus dicitur nullo nisi respi-
ciunt oculi creature Origenes neque
in celo neque in terra creatura utili-
or mater dei tuus uterus ortus
preciosis in quo spirans odorem
gustus spiritualis dulcedinis con-
fectus gustum implens evacuata
celi de celo creatore celi eva-
cuavit hominum ditavit mun-
dum hominibus expositus omnibus
conclusus demonibus Item dicitur
ortus propter specialem custodiam
quam campi sive agri in capitis
sepes et muros non habent or-
ti habent ut supra ortus conclusus
soror mea sponsa Origenes in
mi mirum etenim filius ab o-

licitus eo custodiri potuit quo
filius quoniam non eius autem cu-
stodiam fuit nimirum custodia
patris porta superior filii sapiencia
diligencior spiritus sancti bonitas
purior angelorum fruitus hila-
rior sollicitudo ioseph accep-
tor iohannis cura fidelior dici-
tur beata virgo ortus Secundum quo fructus
ete cui admiranda et vera ex-
cellencia differt ortus iste ab
aliis ortis in multis alii orti
statim quod orti sunt videri possunt
ipsa autem prius orta erat quam
videri potuit quia sanctificata fuit
in utero necdum tamen ad hunc in
ortum suum descenderat Item alii
orti produxerunt genera virtutum
ipsa produxit dominum virtutum
vel generum generacionem secundum illud
in puerum mulier virgo generabis Item
aliorum ortorum fructus habundancia
comesti saciat istius fructus quo
amplius sumitur eo magis esuri-
qui edunt me adhuc esurient
Item aliorum ortorum fructus
conservant vitam iste fructus
ortorum est vita aliorum ortorum cuius
fructus secundum temporis successionem
accipiunt maturitatem istius
fructus ex tempore non perficit vnde
aliorum fructus carpunt homines is-
tius fructui angeli et homines Item
sanctus est iste ortus umbrosus et
virtus altissimi obumbrabit tibi
luminosus Ecclesiastici ego feci ut in celis
oriretur lux Spaciosus in me
omnis spes vite Copiosus luce
primo ave gracia plena amenus
ibidem dominus tecum durabilis ibidem

budca tu in inlicibz utilis ibi
dem Et budaus fructus uen
tris tui Item ftus e sol est
ligatus sine passibilitate ad
respstendu p mortalia inuqui
putatus asup fluitate p veni
alia talis erat fuis q adqt
fuis Nota plantauit aut do
mi deus padisu voluptatis
a principio vt in eo ipam fide
in uiolatam gtinet vn dicit
q in ea sola tpe passionis fi
lij fides totius fuaba Item
illud fecit ut primus ho i mor
talitez sua que erat posse mo
ri et posse no mori p esum
ligni vite spual imortalitez
que erat no posse mori homo
acqret Item illu fat ut fon
tem irrigaret istud fecit ut
fonte suo spuali s. doctina
filij totu mund fecundaret due
inquit ps apud te e fons vi
te Item illud fecit in oriete
vt vicinitate solis clarius
luceret istud fat ut no solum
vicinitate imo inhercitate
solis iusti p omibg latuis
venustaret ille imo orietem
in isto oriens Zach Ecce vir
Oriens Scda Adarco. arotu

hic pcaud dam e gmeda bta
vgo a fragantia bone opinois
animaz bona fama fr parc
olam aromatid vram arco
la arotu e tra eleuata spe
bus arotes seminata equis
latibus distincta Sic bta

vgo e tra p fecunditez eleua
ta p vginitate semibg aro
matis seminata pgtiarz ple
nitudinez latus orietale e
regnum celoz latus occideta
le e hic mundg in quo omes
occidunt p morte latus aust
le sut insti in hoc mundo la
tus aqlonac st pccores sed
hec lata st equalia quia
qnta e bte virginis fama i
regno celoz pntitate tata
e in mudo psidem Ite qnta e
eius fama in bonis et inst
tata e in pccoribz pssperi ad
maioez aut excellecia fa
me eius scdo q fama e ille
se digtat status erat vo in
bta virgine tipx digtas sta
vgialis matual et vidual
digtas vgialis illesa fuit q
altissima poite in voto pu
tate in aio humilitate i obsqo
Origi vgo h exem vgimu quo
votu sperlus vgi quo ad aiam
for vgimi quo ad obsequm
digtas mrial illesa fuit
q altissima mole ple i plis
educatoe. mole q sy gruac
gruida ple quia sy dolore
puerpa plis educatoe quia
lactabat vbe de celo pleno
Origy mater h portauit cu
omi suauitate pepit cu su
ma delcatone nutriuit lacte
vginico dulcissia familiari
tate digtas vidualis ille
sa quia q altissa religoe

vtilissima patientissima cum longanimitate. Omnibus vero vidua ista religiosissima moribus utilissima doctrinis evangelicis patientissima expectationibus. Si ergo fama esset illesa dignitatis status, vel dignitas donationibus ipsius pervenisset, prorsus illesa pre omnibus erat famosissima timebat eum deum valde et non erat qui loqueretur de illa verbum malum. Sicut non est pretermittendum quod quatuor sunt que magnificant famam. Primum innocentia vite, secundum est frequentia victorie, tertium est excellentia sapientie, quartum est affluentia munificentie. Propter primum gloriosa est fama virginum. Propter secundum alta est fama martirum. Propter tertium excellens est fama apostolorum. Propter quartum magna est fama confessorum. Omnia ergo gloriosa beata virgo fuit innocentissima cum virginibus, victoriosissima cum martiribus, sapientissima cum apostolis, misericordissima cum confessoribus, famosissima fuit pre omnibus. Hoc est quod dicitur tu gloria Ierusalem, propter innocentiam vite, tu leticia Israel propter frequentiam victorie, tu honorificentia populi mei propter excellentiam sapientie. Et in alio loco non est talis mulier super terram propter affluentiam munificentie etc. Propter excellentissimam famam sua dicitur illud Ieremie xiiii. Ne des nos in obprobrium propter nomen tuum neque facias nobis contumeliam solii tue glorie, recordare, ne irritum facias fedus tuum no-

biscum etc. Solium glorie non in congruentur dicitur que regem tuum continens est in altitudine fame super omnem creaturam in operabiliter elevatur. De hac autem fama ipsius Osee xiv dicitur Erit quasi oliva gloria eius et laudis eius plena est terra. Bernardus Domini mihi... quasi gloriam meam ... enarrabo per universam gloriam tuam et cuncta que audivi in Egipto, sicut ... mundi quanta gloria super omnes principes, et sicut te deus altissimus exaltavit. Dicat ergo ad areolam aromatum, Secundum ut pascatur in ortis et lilia colligat.

Hic paucis dicitur quod superius tangitur causa finalis incarnationis, incarnatus est enim filius dei, ut nos ad bona opera efficaciter provocaret. Secundo ut bene operantes in corpore et anima glorificaret. Primum tangitur ubi dicitur ut pascatur in ortis, id est delectetur in bonis operibus, et ponitur quasi perversos pervertere. Secundus est ut provocantur ad bona opera et per prius delectatur in bonis operibus. Unde glossa super vocatio ut pascatur in ortis, id est in bonis operibus delectetur. Secundum tangitur ubi dicitur et lilia colligat. Glossa lilia colligat dum ad celestia regna perducit, utrumque tamen tangit glossa. Videt sic sponsa sentiens se operibus delectari atque pastores quosque talibus ...

ad etna gaudia collige dicat
go/ ut pasta in ortis Nota
tres sz sponsus ortos/ et iquibz
pastus pmus ortus e uita cla-
ustral/ de isto Cant. v. Surge
aquilo et veni auster pfla
ortu meu/ et fluent aromata
illius/ verbis istis allo dcus
platos qmones eos p tpe co-
solari dum qmat/ flat a-
quilo/ du cosolat/ flat aust/
Sz nobile e/ q dicit et fluet
aromata illius/ sic qmatos
fiant/ si qsolatos/ q bonoru
subditoru aromata fiunt/ du
int qmatone paciam ondut
et i qsolatoniby se nusq ex-
tollunt/ In isto orto pasta
sponsus inuenit hic minuto
inuenit qmdaria fauloru
quis vero ysaac libent ve-
sat/ pmu faulu e ssus xpi
abreuiatacio/ qui fat eirom
in intlou/ Scdm e abr-macc
pprie voluntati que fat maa-
laz in affau/ Tcm diligecia
cottidiane in nouatois p co-
fessiom in esse/ qrtu est
qmdaria patis/ qntu in-
stantia diuine laud/ Sextu
contento de humilitate/ Septm
pulcritudo disciplie/ Octauu
rigor abstinetie quo ad po-
tu et cibu Nonu mutua
qpassio. decimu sincera di-
lco hoc e qvinu pigwin
medulatoru puritatem ex-
cludentem ypocrisim/ puide
nie defecate p qsolari tem

excludentem tristiciaz h' qvi-
uat verus ioseph cu fribus
suis/ hunt qviuio int sr septe
filij Job. x. 2 et filie x oma
dona et oms vtutes theolo-
ice/ fides spes et caritas s.
vtutes pat stula/ dona co-
dunt pata avtutibg hnt s'
cula q resiciut adomis qte-
du patiando no faciut/ ad
illud qvinium multi sr vocati
pauci vo electi/ Scdus ortus
e aia puitet de hoc orto qb
xvi. ponet desertu eius qi de-
licias et solitudinem eius qsi
ortu dni pctor inqs tlis de-
sertu dicit et solitudo. desertu
q carz deo solitudo desti q
caret carie suffragiis Sz cu
apteas qntu desertu i delici-
as qmutat/ q deus q amise-
rat aio p vas delicias re-
cupat et tuc solitudo effica
ortu dni in mete restituti
etiam qmoni tota trinitas de-
lectat/ In hoc orto pasta spons
hylarit epulat inquit et
gaude optebat q fr tuus mor-
tuus fuit et revixit ac s/ nec
cetet hic ortus fructibus
quis pasta sponsus capit cu
fructu qrconis de corde Che
xxxvii. ad duitam ymbre
i tpe suo pluuie bndiconcs
erut et dabut ligna agri
fructu suu/ p ymbre qui oc-
culte venit gra puenies
p pluuiaz que habundatius
irrigat gra sub seques aia

ymbrem go deduxit ut qui
velim pluuia budicit ut
tu effici velim q aut ymb
et pluuia tu iusti libi -ebi-
m detestacom pcti gtrois fr
tum gmiat/ apit dn pibiu-
git et dabut ligna agri
a' tso fructu suu Et h fruc-
tus ecia angelos inebriat
quia gaudiu e angel dei
s' vno pctore puiam agete
Jte colligit fructu gfes-
sois de ore vro vi. redimi
cu et reddidi gsolom et
lugetib eius fruci fructu
labiorum / fructu tut et eo-
dem vesar dn gfecom inspi-
rat in qua delcat Jte ca-
pit fructu satisfactois de-
inan ze xvij° budaus vi-
qui gfidit in domino mittit
radice sua tu venit estus
et erit folm eius vide et i
tpe sicci non erit sol' nec a-
qu desinet fructu fac 3°
ortus e eleuatio gteplatois
hest' j° Septe dieb insit
assiuerus gviuiu ppari i ve-
stibulo orti et nemoris q re-
gio cultu et manu gstru erat
septe diebus dies septem
illuiatoes st / in quib ve con-
templatois gviuia ppant'
pma gnaio satralit 2a v'
tutu tua donorum / x'ª btitu-
dinu / quita gplior / sexta r
vltra pstro vite actiue / sep-
tia delco iuiorum Jnchae qto
difficultas pugne maior
tanto victoria sui sit glo-
or / et quiucus ita se vitit q
secu lieta erreat / hoc est

residuo ut in nullo u ideo de-
lectari decat libeat Jnh orto
crescit fructus / quib libent'
vestit' sponsa · pma e orda
cpisio vomis ut dn siquide
in uita actiua vo aliquali-
inudo se ingit ut s' o b sep-
te spualitem totali- desecit
dn cura corpis in desidys
ns psiat Jngteplatia vero
vo to in dnu quia / ita ut ul-
ly r'b de hijs que requit
spualitas hicat' Gustato em
spu desipit omis caro / Sede
fructus e plena quitatis to
iiuito amari i dulce nimirum
actia i motibus vtutu delca-
tur et int' blacoibus opib cas
libent' sustineat tn gnari
se reputat / du quitatis sit
actia pstro distractia tu e
quodi ab incomodo Sz gtem-
platia tanto amore succedit q
amara gitat indulcia inco-
moda reputat comoda / nam
quo totali- deo inhibit eo no
solu int' huoi no distuit v'-
ino vim palto indruit sunt
et si ssb aliq incomodi uali-
adhuc sentit hic aor aple-
xas q appetit gteplanti ac
dulcissim ee sit Gen videba-
t' ei dies pauci pamore mag-
tudine / Tercius fructus e imple-
tio pcepti dileccois di q sm
quosdam no imple' u i gtem-
placoe et raptu / sc' vt lilia
colligat dam e sup q ppt
duas causas incarnatus e filius
dei pma e ut nos ad bona

opa provocaret Beda e ut bene
opantes in corpe et aïa glo
rificaret / prima tangit ubi di
vt pastar inortis / scda hic ut
lilia colligat glo. lilia colli
git dns pctos quosqz ca sto
nie vitutis ad celestia reg
pducit / Unde ino Iero q dns
fuit collector vna in mundo
alia in iudicio / tertia uncalo
prima e nunc scda in fine tua
glie de prima dt xvi re
ducet te dns deus tuus a
captivitate tua et misebit tui
ut rursu congreget te de
cuctis pplis dicit ibidem Beda
magna dei pietas no semel
congregat sz iterum atqz iterum g
gregat quia totiens misebi
labimur de gra felici sasa clo
cadimus toties ppriam ad gra
cie sinum redimus 2 Reg x Co
gregavit aut dd rursum omnes
electos ex isrl / Je xxxi Co
gregabo reliquias greg mei e
cunctis terris / de 2o ps In spu
furoris tui congregate sunt
aque et congregabunt aque x
ppli Iohelis iiio In tpe illo
quo convertam captivitatem iacob
iuda et ihrlm et congregabo
omnes gentes illas in vallem
iosephath et disceptabo ibi
cu eis sup pplo meo et natio
nibus / de 2a Ieremie xxxi q
dispsit isrl congregabit eu
et custodiet eum sicud pastor
gregem suum / redemit eum dns
iacob et liberabit eu de manu

potentioris / prima fit in nobis
no sine nobis / sm illud qui no
colligit mecu dispgit scdam *luce xi*
et tertiam fit de nobis sz sine
nobis / primaz facit vo spuali
scdam tuba teribili tertiam amica
bili venite bndi patris mei
etc / In prima dimitlit pctra
in scda dampnat pctra in 3a
remunerat merita Scdo videndum
e qre iusti copant lilijs et e
sciendum q assimilant lilijs pp
tria que in lilio e considerare
colorem valorem et odorem
Calor e tripx viridis infis
albus supius cerulencus interius
valet pncipue ad medicina
lingwe advste pcalore fe
brilem / odor etiam eius late
diffundit hec in iustis spali
inveniunt virorum edificatois
proximorum / candor castitatis cor
dis et corpis. croceitas ab
stinencie despigua in colore
ceruleo discreto lingwe odor
bone fame virgo / O felix li
liu tali manu colligendum q fide
les quiqz vident et imitant
in quo virorum utilitates / can
dor castitatis / croceitas abstine
cie / modestia lingwe fragra
cia fame intollera mea / sex
sunt folia pposita pcunandi
fortitudo satisffaciendi / gra
acis de commisione hylaritas
in tribulacione studium pacis fer
vor caritatis / Sz ne folia li
no liliorum esse putent oia

sunt rectia / qr nullu q laude
quit bñam / in collatione iu
sticie sex folia lilij. sunt. vj
opa uiic / vz esuriri et sedi
stis in manducare et̃ 3 utol
lera gl̃ie sex folia lilij s̃t
non posse pstare / no posse
pati / no posse finire et stare
quid q wlt bñe / q q wlt
dare quãtu ĩcipit / Sc̃ Ego
dilco meo et dilc̃us meus
m̃ qui pascĩ int̃ lilia ꝛc

Supius actu est de adventu
cri cristi in carne ibi dilcus
meus descendit in ortu / hic
vo agit̃ de adventu eius i
mentem qr no venit nisi i me
tem pparatam s̃m illud vox clamat in deserto parate via
domino io dt hic glo. Ego di
lcto mo locu habitacõis in
me pparo Considanda ig̃
st hic tria / pmo quib pparaco
nibus pparari debeat se ho
secdo qua uĩte venit deus
3o quo ista va pparati conci
aut mri eius / Circa pmu no
q sex st quis sufficient ho
ppar̃ ad adventu istud pmu
e peccatorum dimissio / vñ michi
v. Cu taltabunt in tunis virt
cunt reliquie iacob i medio
pplorum q̃i ros adno et quasi
stelle sup herbam tunig
dic̃ attenuando ig̃ i tunis
uris taltat qui nos iniqui
bus pruitimis hunt p dimissi

oni visitat / p consolacionẽ
hc e q sbdit Et erit reli
quie iacob. q̃i ros adeo ro
ris vocabilo celesti accipit
consolacio / qua ille p funditur
qui peccata dimittendo ab hon
nat / et quia peccata dimitte
pt quis in attonc̃ cordis et ore et opere i suf
ficiens e hec pparaco / Secda
pparaco e va depnis contri
cio aggei 2o hec dt dominus adhuc
moneto celu et mare ro
mare et arida et vet desi
deratus cunctis gentibus et imple
bit dnus s. glia. per celu s̃bia
pternitatem et pmare intelligit̃
luxuria et auaricia Celu go
et tra et mare mõ qn ho
de omi peccato gutt / omne em
pcin a e concupia carnis / a
concupia oculorum / aut s̃bia
uite. hunc motu et hac ppa
racõis deus tm amat / ut ad
ventu suu differre nesciat
unde sc̃ dum veiat desideratus
Tcia pparaco e secunda bonorum
opm ulti / vñ ys lvj Custo
dite iudiciu et facite iusticia
iuxta e salus mea ut veniat
iudiciu et iusticia / in hc loco
p eodem accipit s. p exhibitione
bonorum opm / que gnali noie
iusticia applliat̃ / i qui bone
opacõi diligent̃ instat et
adventu istud fidelr se ppat
vñ sc̃ qr iuxta e salus re. q'
pparaco e pfra humiliacio / s
io Zacheus qui dnm recipere

debuit hospicio reo ordine p-
us audiuit descende festinans
inquit quia hodie reos exulta
parato e spualis exultacio
zach 2° lauda et letare filia
syon lauda ore psallendo
pdicando cantando. letare
inst meditando gracias agen-
do iubilando. meditat ro-
nalis gracias agit irascibil
iubilat concupiscibil lauda p-
uide et letare que quia ecce
ego venio et habito in medio
tui. Sexta pparato e desiderii
frequens intencio Job trahit
ab occultis sapia de hijs oc-
cultis hic in canat ecclesia dei in
occulta habitacione sua ps ania
mea desiderauit te in nocte
pri desiderium fuit inst dabi-
tur go sponsa i canticis pro
insti Ego dilecto meo locum ha-
bitacionis in me pparo peccatorum di-
missione vera contricione facienda
bonorum operum multiplicacione p-
fecta humilitate spuali exultacione
desiderii intencione sec. Et di-
lectus meus in et glo apud se
locum redemptor pparat felix
es dt origenes quia ppas feliciori
quia sola non ppas ad manendum
cum te ibi cui te ppas ymo
potius ipse sed pparat tibi ad-
mana felicissima quia multo me-
lius ti ppat vado inquit ppare
vobis locum in quo sit felicis-
sima societas laudis eter-
nitas gaudii sed vbertas
honoris collati in amissibilita
tas illuminans sciencia dirigens pro
per desiderii intencione de hijs
pos apoc vltio sedes dei et
agni ibi erit et sci in quibus
sedet deus ecce felicissima so-
cietas et serui eius seruient ei
iugiter ipsum laudando ecce
laudis eternitas et videbit
faciem eius ecce gaudii sed
vbertas et nomen eius in fronte
ecce honoris in amissibilitas et nox
vltra non erit ecce illuminans sca
et regnabit in secula seculorum ecce
dirigens po. dicto igitur de triplici
pparacione domini e qua utilitate
veniet dominus et e sciendum
breuiter quia utilitas importat il-
luminacionem refectionem consolacionem. il-
luminatorum ne errennus. refectionem
ne deficiamus consolacionem ne tha-
bescamus illuminatos e in inte-
speculatiuo refectos in intellectu pr-
tico consolatos in exteriori opera-
to ps l.j. Cito veniet quod dices
adapiciendi ecce illuminatos et
non deficiet panis eius ecce re-
fectos neque inficiet adinter-
emptorem ecce consolatos vnus dicit
et plus intelligit de illumina-
cione hominis io° in iudicium in
hunc mundum veni ut qui non
vident videant consoles mo-
dis quia messias venit cum go
venit annunciabit nobis omnia
de refectione ioh vi° qui venit
ad me non esuriet et qui cre-
dit non siciet. Bndo chaua
de celo descendit de consola.

tene in exteriori extrito Genes
v. Iste consolabitur nos ab operi- operibus
bus nris et laboribus manu-
um nostrarum glo. interlin. Et dominus
Jam nunc videndum quo vadit ista
ego dilecto meo et dilectus meus
michi conveniunt in uni dei
Unigenitus quid na tibi e q loq
ignoras, puto tibi licet preter co-
nsuetudinem feminarum evenisse
quia nimis amas nimis amo-
re in inmensitatem lingwa non
valet exprimere nec tu potes
e tace amor te aucte sit
et io defectum loquele Er-
go supplendum e. dilectus meus
mi se obtulit in annunciatione
se copulavit in incarnatione se
ondit in nativitate, se subdidit
in educatione obedivit in quasi
in vinum in mutatione, curam impe-
dit in ore se subtraxit in mor-
te se manifestavit in resurrectione
consolorum obtulit, in spiritus sancti
missione thronum preparavit super
choros angelorum in assumptione
et ego dedi illi cor meum, ut ho-
si vellet, corpus meum ut pos-
set, corpus virgineum. ut liberet
corpus sanctificatum, ut luceret, cor-
pus intactum ut expediret ca-
ram ad allendum pro beatitudine
ad tenendum studium, ad conside-
randum inter n maria aut confirmabatur
et lingwam ad magnificandum
Magnificat anima mea dominum
affirm ad copatiendum, Bildg o
bone ihesu quam durre patris
extimus sed dominus intimus ex

copassione mulier tecum anima
participat Sequitur Qui pas-
citur inter lilia Inter lilia pe-
colle pascitur bonis opi-
bus gratia k condelectando in-
ter lilia sic colle operibus
nunc spiritualibus conglorificando
Spiritum sanctum Inter lilia tunc
colle eternalibus congaudendo
(Sequitur pulchra es amica
mea suavis et decora si-
cut ierusalem terribilis ut castrorum

Hic incipit tertia pars capituli
que continet commendationem spo-
se actes erat vox dominus su-
um laudantis qui quod sinus
amatoribus non longe e de-
notionem sponse erga se remune-
rat digna eius laudatione
dicens pulchra es amica
mea dicendum e tu q hec que
datur anima penitens, dicitur hic
amica que dicitur esse per id illa ut
per qualitatem sine inde loqu
plitudo possit haberi, que est
rerum differentium modo eadem qua-
litas unde dicendum e hic de
duobus, primo de amicicia que
cum q frequentur in hoc libro
in Scriptura hoc vocabulum ami-
ca, secundo de compassione pure
et inocentie in quibus talis
assimilatur penitens inoce-
nti Circa primum considerandum est
tria, hic, primo quod sit amicia

Scdo que sint conditiones ami
ciciae inseparabiles ab ipa 3o
quis sit finis amicitiae ai
citia e volutati studiorum
suarum summa consensio consen
sio ponitur pro gne & religi
vel loco diru[m] / et exclduntur
quatuor genera hominum differe a
vera amicitia / delicatorum dolosorum
suppsticiosorum et infideles pp hoc
q dicit summa excluduntur de
licatorum / qui divitibus delicijs
amici sunt / s; adversa afflante
fortuna amicicia perimunt / in ist
licet sit consensio no tn e sum
ma / que scinditur dum advs
sitas exoritur / pp hc ergo q dt
summa dicit vera amicicia ab ami
cicia fortune / De qua Eccli vi
Est amicus socius mense / s; no
permanebit in tpe necessitatis / Poe
ta verum amor nimium qui no
fastidit amicum tu fortuna
tonat / p hoc q dt voluntatum
excluduntur dolosorum et ficti
amici / qui licet verbis amicicia
pmittant / voluntate inimici
as parant / de hijs pv Come
de et bibe dicit tibi et ai
mus eius no est tecum / de hijs
Eccli. vi est amicus qui odiu
et rixam dt et pax qua
habet in corde & et conuicia de
nudabit ps Qui edebat
panes meos magnificauit
sup me supplantacionem / p hoc
q dicit studiorum excluduntur
avara amicicia superstitiosorum / quia
eo avara amicicia longe sit

que singularitati se inseruiunt
Coniugi dicat Canon et colli
tare no potest quis studia sit
diversa / pro illa particulam suarum
excluduntur vna amicicia infi
deles et heretici / qui catholi
cis nulla vera amicicia posse
coniungi / ex sacre scripture suas
iniqua exposicione virtutem
Job age ne vos sum demeter
et vincam / dicat ergo amica
mea que in concordiis es in vo
luntatibus quo ad effectum / i
studiis / quo ad intellectum / sus
cet... quo ad imptatiua / pul
chra es et suauis / et de tercia
dicto quid sit amicicia / Scdo est
sciendum q sex sunt condiciones ami
ciciae inseparables ab ipa / prima
e bonitas / in malis enim ami
cicia no pt esse / Tulius i libro
de amicitia Ego hortari vos pos
sum ut amiciciam omnibus rebus
an ponat nihil enim tam na
ture tam conueniens ad res vel
secundas vel adversas / et hoc
primum sentio nisi in bonis ami
cicia esse no pt / Tulius in hoc
preciat amicicia ppinquitati
q ex ppinquitate beniuolencia
tolli pt / ex amicicia no pt
Scda condicio e beniuolencia
sublata enim beniuolencia ami
ciciae nomen tollitur / ppinquitas
manet Tercia e angustia quo
ad illos inter quos e amicicia
amicicia enim inter paucos esse
necesse e vnde congregacione nimirum

amicitia consequitur Cuiq
cui bonitatem fidem integri-
tatem equalitem liberalitem no-
sto eius amicus sio Sz notan
depaucis e/ go et amicia / o
paucorum Tulius amicitia ita
gtracta e res et ad ducta
in augustio ut int duos a'
int paucos gungat Orta
conditio e confidencia Tulius
q dulcius qua hre cu quo
oma sit/ loqui audeas sit
tecu/ quis esset tantus fructus
et in rebus pspis no hres
qui de ill eque actu ipe
gaudet/ adusa vo fre diffi-
cile esset sine eo qui/ illas
grauius qua tu fret/ Orta
e gtutas qz qui amicus e
gtus amicus e/ nec utilitate
intuet Tulius i amicia nl
fcm e nichil simulatu/ et qcqd
e illud veru e id volutariu
e quapp amatu m vr potius
qua abindigetia orta ami-
cicia applicacione ingtis animi
cu quoda sso amandi/ qua
cogitacoe/ qua illa res est
vtilitatis hitura/ et infra
no igr vtilitate amicicia
s utilitas amiciciam secuta e
gfirmatr tu amor et bnficio
accepto et studio pspo et co-
suetudine adiuncta/ Sexta
gdico e insaciablitas Tulius
exstiterunt aut hoc loco que-
dam que sunt difficilia vtpc
s. amici noui digni ami-
cicia vetibus sint anponedi

indigna oio dubito no eu
st amiciciarum sic aliarum rerum
sacietates/ dicat go O ami-
ca mea que bona es/ que
beniuola es q demlt exacep-
ta es que in confidis/ que
me gtus diligis/ que diuite
mis faciar/ pulchra es sua-
uis et decora sic in lcm dic-
to de amicia quid sit/ et de
gdicionibus amicie/ dd e de
fine amicie/ qui s. sunt fines
ipius docentes go q multipx
e finis amicie/ pmus siu et
suorum rerum fidel gmunio/ Tu-
lius hijs igr finibus inten-
dendu arbitror ut cu emen-
dati mores amicorum sint
sic int eos oim rerum gsiliorum
volutatu sit vlla excep-
coe gmitas/ vn dicit emen-
dati moes/ si eum famis est
aliqs declinadu a uia e int
casu amicie veniedu pt/ no
ut comitar amicus ad iniuria
s ut sibi caueant a familiaritate
amici pp fama/ nec vo sicud
dicit Tulius negauda e fama
pp beniuolenciam blandicijs et
assenciedo colligari/ turpe
e/ q go dicr/ q amicicia n int
bonos ee no pt intelligendu
de familiaritate no de essencia
/ Scdus finis e constans ami-
ci impugnati defensio/ con-
stans io dixi quia plus dz
defendi honor amici/ quam
ppus/ Tulius ve amicia diffi-
cilime repit in hijs qui

honoribus utantur / ubi enim istum
invenies qui honorem amici
anteponat suo quin hoc ut ob-
mittat / quam graves et diffi-
ciles plerisque videntur calami-
tatum societates ad quas non
est facile inventum / qui descendant
/ adiuncta qui in tam prosperis
quam adversis firmum constantem
et stabilem se in amicitia presti-
tit hunc etiam maxime et raro
in genere hominum iudicare divinum / et
pene divino favore venit in
hunc finem ut numquam credat
malum / malum dicti de amico
Tullius addendum ut ne criminibus
aut inferendis delectetur / aut credat ob-
latis / venit in hunc finem numquam
malum suspicari de amico. Tul-
lius inquit est non solum ab a-
liquo illatas criminationes repellere
sed ne ipsum esse quidem suspiciosum
semper aliquid suspicantem ab amico
esse violatum / 3o finis amicitie est amici
in angustiis positi compassiva co-
placatio Tullius accedat ad hunc
quod suavitas suavitas verborum atque
morum habeant mediocrem condimen-
tum amicitie tristitia autem et in
omni re severitas habet illam quidem
gravitatem sed amicitia remissi-
or esse debet liberior et dulcior ad
omnem comitatem facilitate procli-
vior / quartus finis amicitie est
oportuna exequatio sublimiorum
aliasque superiorum inferioribus / Tullius
hoc faciendum imitandum est omnibus
ut si qua prestantia virtutis in-
genii vel fortune consecuti sunt
impertiant ea suis communicent cum
proximis / et iterum maximum est in

amicitia sublimiore parem esse
inferiori / sepe enim excellentie que
sunt quales erant scipionis in meo
ut ita dicam grege numquam se
illi Philum numquam Rutilio antepo-
nit / numquam inferioris ordinis ami-
citiis / quintus finis est magnificatio
ab inferioribus Tullius postea hii qui
sunt in amicitie coniunctionis que necessi-
tudine superiores excesserunt sed ac
inferioribus dicit sic inferiores non
dolere se a superiore aut ingenio aut
fortuna aut dignitate superari
quorum plerique aut queruntur semper
aliquid aut exprobrant eo quod magis
se habere putant quod officiose et
cum aliquo suo sumptu quecumque
dicere odiosum sane genus hominum
officia exprobrantium que me-
minisse debet is in quem collata sunt
non commemorari qui contulit quod obre
ut hii qui superiores sunt submit-
tere se debent in amicitias sic quodammodo
inferiores extollere Debent enim qui-
dam qui molestas amicitias
faciunt cum ipsi se contempni pu-
tant quod fere non contingit nisi his qui
contemptibiles se arbitrantur Sex-
tus finis est inter amicos mutue
verecundie conservatio / Tullius maximum
ornamentum amicitie tollit qui ex
ea verecundiam tollit / itaque in
his est precipuus error qui exi-
stimat libidinum omnium peccatorum pa-
tere in amicitia licentiam / virtutum adiu-
trix amicitia data est non vitiorum
comes / Septimus finis amicitie ami-
corum duorum unio est unio Tul-
lius est enim is verus amicus
qui est tamquam alter idem / sed
amicorum animus ita commisceret ut

efficiat pene unum ex duobus / sed
plerisque perperam ne dicam impru-
denter talem amicum habere volunt
quales ipsi esse non possunt / par est
autem / primum ipsum esse virum bonum
tunc alterum sui similem querere
Octavus est amicorum finis delinque-
tium obiurgacio / Tulius monendi
amici sepe sunt et obiurgandi et
hec accipienda sunt cum a beni-
uolentia fiunt / sed nescio quomodo ac-
cipiunt sic quod familiaris meus
dicit Obsequium amicos veritas
odium parit / molesta veritas si
ex ea nascitur odium / quod est vene-
num amicicie / sed obsequium multo mo-
lestius quod peccatis indulgens amicum
precipitem ferri sinit / omni hac in
re habenda et ratio diligenda est
primum ut monitio careat acerbi-
tate / deinde ut obiurgacio contu-
melia / cuius autem aures ita veri-
tati clause / ut ab amico verum au-
dire nequeat huius salus desperanda
est / Nonus finis amicicie est felix
iocunditas / Tulius amare nichil
aliud est nisi eum diligere quem amas
nulla indigencia nulla utilitate quesi-
ta / caritate enim et beniuolencia
sublata omnis amicicie sublata
est iocunditas / dicat ergo hec amica
mea que te nunc et tua libe-
ralitatis / que pro fide mea
constanter pugnas / que tribula-
torum angustias consolans semper
leuas que te inferioribus humili-
exequas / que superiores venerat
tollandas / que te mihi in mutua
caritate conglutinas / que delin-
quentes modeste obiurgas
/ que in memoria mea feliciter
exultas / pulchra es suauis

et decora sic velim Sed non quod
tulius ita fines amicicie tres
ponit positos sed nulla appro-
bat / prima est ut pari affectu
diligam amicum ut me / secunda est ut
pari affectu diligam amicum quo
ipse me / tercia est ut quanti et quanti
me reputo tantum et extati
reputet me amicus / Consti-
tuendi autem sunt illi / qui sunt ami-
cicie fines / et quasi termini diligendi
de quibus tres uideo sententias ferri
quarum nullam probo / una ut ea-
demus erga amicum affecti simus
quo erga nosmet ipsos / alte-
ra ut nostra in amicos beniuolentia
illorum erga nos pariter beniuo-
lencie equaliterque respondeant / tercia
ut quanti se quisque ipse faciat
tanti fiat ab amicis / harum trium
nulli prorsus assentio / nec enim
prima vera quia multa enim que num-
quam non facimus / facimus causa amicorum
precari ab indigno / supplicare
acerbius in aliquem ac vehemencius
insectari que in nostris rebus non
satis honeste in amicorum honestis-
sime fiunt / multe enim res sunt in
quibus de suis commodis boni
detrahunt detrahique patiuntur
ut his amici pocius quam ipsi
fruantur / nec altera sententia placet
que quidem nimis est exigue ad
calculos vocare amicicia ut par
sit ratio acceptorum et datorum di-
tior mihi et affluencior / videtur vera
amicicia nec obseruare stricte
ne plus reddat quam accepit
Tercius uero est deterius ut quanti quisque
se ipsum faciat tanti fiat ab
amicis sepe enim a quibusdam

homib; a' amq obiector e/ al
spes applitade fortne fractor
no cu; autua tlcu; me velle
ee qual ille i; se e/ sz porig
effice ut amicu lactcu; ex
titcu;/ induta qz speu;/ et cogi
tatoi; meliore pulch' es a
ta mea suauis et decora se
i-leu; tribil ut castror aci
es ordinata/ hic dd; e deco
patone penitcae et motecie
q° s aia puitens applet' ac
moceti ad huq cuidentia no
tand; q inocetia por sz comi
tes hmq e bona fama/ Oi
eu; e fama illese dignitatis
status no ledit'. statq dignitat
u' morli pcco/ negocio notorio
quib e ibi fama esse simnat
ubi vau; e i; benie inocetia
Sedes comes est suauis cstra
Origi; hoc lz felicitat' raia
inp fus inocetia/ q i' mor sm;
mortifere nuq sentit/ quia
pccu; quod mors e aie/ nuq
admisit Sap ff psuit scua
ptbata cstra/ ubi nllu; pca
tu morle e/ ibi nlla ptuba°
/ubi nlla ptuba° ubi ulla
scua psumpco/ ubi nlla scua
p sump°/ ubi nichl aliud nisi
sume suauits delcaco/ go ubi
Innocetia/ ibi suauis cstra
dcius comes inocetie pudica
vecudia/ Origl Inbecudie n'
fallor inf'mitate male et pes
sime plus pestilens m' e
ɔsuetudo pecandi/ q e cu;
frequet' male ɔmitti eo c'tr'
ɔmitti libentius quo frequen
tius sz ste inocetie nobil fe as

sociat vecudia; nuq pcota
Innocet' facie sit rubor p
fusio/ de pcco ect alieno/ q'tq
quos inocetie e audacia Sed
timidu vo sit ai'q n' cstra ma
le nite/ hec loge e ab inoce
tia/ go i; ea nulla e tior/ go i
pa sima audacia Etiā lz
aia puitens quis applari dz
aie inoceti/ s i; bona fama
i; suaui cstra i pudica vecu
dia/ et i ptrita audacia/ Sed
i; hijs quatuor applat pui
tcncu; inoceti va puia/ nam i
va puia e i; venire gor/ p'q
e ab hoiacoi pcti vi; hest' vi;
tu sas natu'/ mea q ab hor
ror sigitu supbie et gle
mee et detestor illud sicd pan
ni mestruate/ Sq'u e dolor de
pcco hest' vi;° oia loca iquib;
ante letai ɔsweuāt aua
ctau e vecudia ɔfessois la
buc cu; lauet delau; q voce
e pudor ɔfiti x q cu mag
et pudibuda vecudia pro
duct' i; ɔfessioe/ Qrtu e co
stancia x satisffccois pu xo
egestate opata e mang re
missa. mang aut fortis di
uicias pat Ecci. v. Esto fuq
i; uia dni x i; illa pte puie
que i; mete ducit ad deu q
e ɔpleta satisffco ab hoiaco
pcti pulchrificat fama Oriz
gy adrcupauda fama u'
adco effitax puto oe q ill°
p pte ab hoiari sp q maxie
ɔtingit fama macrari sic

cm fit regressio ad bonu fa
me si plene detestat tam
infamie / dolor de pccto dulco
rat gstam Orig quto mag
in se sensitiua p pcco gmis
so anpante tone vim veri
dolor excipit tanto iocu
dig in se ro to dulcescit hest
vi nuqz letata e ancilla tua
nisi inte deus habraha deq
fert / sz omes verudia gfes
sois reduat pudiciciam gg
bona e verecudia qua i gfessioe
puites sustinet / na et more
gignit pudiciam et vam co
plet pnam / tonstra satisfcoe
reddit integra audaciam / qz
cu plena satisfco pficit / co
mpetite audacia pius amis
sa resurgit / ut qui pus loqui
ciam anpq no fiat nunc post
gpletam satisfcom ut dino
formidet dicat go cznam
pulcha es amica mea · ab hoi
nando pcca · suauis · doledo
depccatis / decora · gsitedo pcca
terribil ut castroz acies ordi
satisfaciedo depccatis Orig
legit istud vbum debta ugo
ita ut fiat gpatio amice ad
vi-lcy pista vobla pulch
suauis et decora dro go qz
bta ugo fuit pulchra i aia
in corpe in simoe in ope / in
aia pgratiz satisfcoib i cor
pe pbusticio gplexionis
insimoe puilitem distcois
inope pstudiu humilitat / q
ter fuit locuta et quatuor
miacula sunt secuta / anglo

et concepit deum elizabet et
exultauit infans in impetus
filio et de aq fam e vinu / in
templo et deus erat subditus
illis Orig hoc alludes ait
q pulchra hac vgie tua aia
iter atqz iter sufficata Cor
pis gposito optie gplexiona
eloqum districtissim opus hu
milim hz gtuor ut arbitror i
veti testameto sz nota de
qui Exo xxvi facies et ve
lu de iacincto quo ad aiam z
ppera quo ad corpus cocco bis
tincto quo ad eloqu et bysso
retorta quo ad opus opere
plumario et pulchra vari te
gtextu dicit go pulch es
amica mea scz Suauis ppa
tiam in tribulacoibz p deuocoz
in meditacoibz p gpassioem
in alicis afflictoibz · p dulce
dine in spualibz allocucoibz
Orig quid suauis hac vgie
tua pacia inmota · deuocco
i puuxsta gpassio sucissima
dulcedo gtissima hz suauitas
gta e polen illud sctificacois
de quo Exo · xxx° Sume ti
arota mirre pme et cane q
ad paciam Cynamomu quo
ad deuocom / Cassie quo ad g
passiom / calami quoqz quo
ad dulcedine scz Et decora
decora gne qz nobilissima
pleqz potetissa incorupce
qz castissima · fama quia
clarissima Orig / tui o feli
cissima tui adequabo decore
gne omis excell qz dea es

cū mr̄ dei sis. Incorrupcione
ssima es qi plus qua homo
es nichil humani motus pas
sa es prole nulli compare
potes qr vnus tristis ē cuncta
vna mr̄ es. Fama lucidissia
es qua nunqua maculauit pl
ius etia veniales scz tribulis
ut castror acies ordinata
tribul ex armis optie arma
ta fuit gracia plenitudine
donor militare multitudine ac
cumulacone ex studio qr audatis
sima sapientissima fortissia
audacia hoste aggreditr for
titudo hostem premit sapia
fortitudine regit audax fuit
in otretic multo fortis diuino
adiutorio sapiens qtū exstito
Ite tribul fuit ex studio ab
scondendi dampnados vt moab
esto latibulum coram a facie fa
statoris Item ex studio redu
cendi desperatos Vnde vocaris
oriens stella maris et in dominica
confortandi reductos Item
ex vocabulis Si in illa tria q
tangit bndq assunt pia re
cordacio deuota inuocatio se
dula imitacio cū cum non sit
timent hostes quemq castror
multitudine sicud hostes maie
vocabulum pircaris exem fluunt
et pereunt sicud cera a facie
ignis vbicumq audierunt hu
nois piam recordatam deuo
tam in vocacionem sedulam
imitacionem scz Sicud ibidem
legendum est sic et ē sicud
ibidem delicosissima dne
opulentissima gracia plena diu
tem famosissima bndcta tu vi
lissima et bndctus fructus ve
tris tui Dl es sicud ibidem in
qua e sedes regni patris quil
libet templū glie pinticitas
deuotorum cultus legis per excel
lenciam districtam fiducia victorie
p 9tinua pugnatoribz exoratam
Scquitr aute oculos tuos a
me qui ipi auolare fecerunt

Ergo laudo te laudor a te s
laudo te qua nosco plene qr
pulchra es suauis et decora
sicud ibidem tu non laudas me
s me nescis plene s nec cog
scre potes impedimentis infinitis
condicionis tue igr̄ aute oculos
tuos aue glo. amica maiesta
te et eterna que in via no co
gnoscitr impossibile ē propriam
tene dnm i exilio vnigenitum
tuum genuit Inquiis v bis duo
tangitur primo humane nature
felicitas Scdo incomprehensibilis
creatoris immensitas felicitas est
q deum cognoscere et contemplac
pt hō q tangitr ubi dicitr aute
oculos tuos in mensitatis dnie
ē q deus plene cognosci no
pt q tangitr ubi dicitr qui ipi
me glo. v dq acogitatione non
desistens s de cognoscendi ple
nam facultate no persumas
Ccia prima gō uande q sunt oc
culi mei Item quid sit ocu
los adesse aute Item q modo

contingit aute oculos dacnd
go q oculi aie sunt desideria
ipius vnde glo sup vo illo le
uaui oculos meos in montes
desiderijs bonis leuaui ite
lum desiderio malo pcipita
mur ad yma Item sup vo
illo Sicud oculi ancille i ma
nibus dne sue glo qui eget ut
vapulat Ita oculi nri ad dnm
deu nrm vel glo i donec li
bem ab omi temptacoe et
obpbrio/ Sunt aut desideria
sca plenitudine cu oculo intbq
in delectatone Nam sicud delc
tur oculus dum uidet lucem
materialem/ita delectat nam aia
qui suis desiderijs intuetur
lucem spualem pu xpm de
sideriu si compleat delctat
nam Sic detestant stulti cos
qui fut fugiunt mala in co
nsacone quia sicud fumus mo
dicus ut pulius ledit aciem
oculi q mus non exterret oio
psalmus Custodi me dne ut
pupillam oculi ita modicum
veniale pctm turbat aciem
sci desiderij Sz pcta mortalia
oio obtenebrat scor desidero
rum obtutum vnde apchee vij
loquens de pctoribz ait velud x
rehalia pturbant de cordibus
suis rephalia dum deu nrm
no desiderabunt in pfitone
qui sicud no pficit oculus
in actu suo qui e uide nisi
mete luce quiete coloris
intencionem rei uise ipi pu
pille/ita non pficit deside
riu in actu suo nisi mediate

luce spuali que e gra de suis
desideriu sup rem desideratam
vnde pu xpi desideriu iustor
ome bonu e dns medio actu suo
mediate iusticia gra pficit
Item x q timet impius ve
niet sup eum/desiderium suu
iustis dabit/nisi quid sit oc
culi mens vidde e quid sit oculos
aute vn nondu q e desideri
rei possibl bm nam/no bm
gram hec aut res est delecta
cio que consist mortlia pcta
ad q consequenda bm ordinat
na Sz in hac uia gra nichil
habet possibil vn ecca po
oma que desiderauerunt oculi
mei no negaui eis/nec phi
bui cor meu qui oim volup
tate frueret et oblectaret se
in his que pauera Item e
desideriu rei possibil bm graz
no bm nam/hec res e delecta
cio que consist ad bona opa
ad que consequendam directe
ordinat gra no aut ex natura
nisi pbiectiue/de hoc desiderio
pu xpi thezaurus desiderabil
et oleu in habitaclo iusti et ho
imp deus dissipabit illud qrt
e desideriu rei impossibil et
bm nam/et bm gram/et res
e plena cognicio dei in uia
quia nec na bz hoc posse/nec
eciam pt eleuata p gram vn
ggs inpate oculus ment mu
dat ut in ipo btitudinis pi
io incendat qua nemo pt
e in hac consplat uia quia

impossibile est preciam tenere donum
in exilio unusquisque non gerit
Oculos ergo auertere est ab hac
re desiderium reuocare qui
qui perscrutator est maiesta-
tis opprimetur a gloria prouerbiorum xxv.
Certatum contendunt quod alii bene oculi
auertuntur a malo ut iob x-
xxi°. Si uidi solem cum ful-
geret et lunam incedentem cla-
re et letatum est in abscondi-
to cor meum glossa sol in hoc
loco prelatum significat qui fulget
quod prelatione superbit luna
uero subditum significat qui cum clare
incedit quod se de obediencia ex-
tollit que uir sanctus uidere
noluit quia iniquitate subie-
ctam uultum auertendo contempsit
psalmista auerte oculos meos ne ui-
deant uanitatem prouerbiorum xxviii
uidens malum absconditus est inueni
paruuli transierunt et sustinuerunt dispendia ps
alii autem pene moti sunt pedes et alii
a malo auertuntur ne male sit in p-
lato qui affectat ignorare ma-
la suorum aures tenere curam gerere
ut liceat prouerbiorum xix In multipli-
catione impiorum multiplicabuntur
scelera ad ruinam eorum iusti
sepe prelati uidebunt id est uidere
tenentur ut corrigant genesis x-
viii° descendam et uidebo
utrum clamorem opere compleuerint
alii a bono auertuntur mali
scilicet qui bonorum opera ad imitandum
proculis uidere nolumus que
utique nisi malum esset psalmista qui
timent te uidebunt me et
letabuntur sepe cum contingit

ut ceteri perfectionis bonorum imperfectiones
inuas in deuiantur Job xxx-
iii°. respiciet homines et dicet
peccaui et uere deliqui Ezechielis et
tu fili hominis ostende filiis israel
templum ut ne confundantur fabrili eius
glossa qui perfectus sanctus desiderat
qualis est talis conspicere. Qualis
non est ut ex eorum forma me-
tiatur quam ipse deformis sit
luce quippe conspicitur qui uel
de tenebris iudicatur alii autem
oculi a bonis id est ab hiis que
bona sunt unde sicut hec bonum
utique esset dominum cognoscere cu-
torem sed quod in actu contemplationis
to perfluit suauitate dulcedi-
nis quanto magis sapit eo pro-
fundius intrare contendit ne in-
ter miseriam conditionis sue corpus
quod regit desperat quod adim-
possibile nititur de laude et la-
borat unde sponsus ei dicit auerte
oculos tuos a me glossa re-
felicem qui nisi totum desiderium
animi in deum contulisses nullo-
modo uisione preceptum audires
nimirum animo contemplationem persuppositam
sed in hoc tibi consulitur ne que-
piam quantum mitte est scrutaris ce-
uis apostolus quam diu sumus in
hoc corpore peregrinamur a domino
per fidem cum ambulamus non per
speciem scilicet quoniam ipsi me auo-
lare fecerunt glossa Ipsi oculi
demum auolare faciunt quia quo
amplius uidetur eo magis incom-
prehensibile esse cognoscitur et anima
auolat quod contemplationis ictu

mentis apphensio et cpphensi
sup omez conatum meum sic ex
altatum manifestat ocul' cpre
mentis eius hoc q a nobis quia p
hoc tantillum q uidet' valde
longinquum et auolans a nobis
sicud deus e apparet sc' Ca-
pilli tui sicud greges capraru
que apparuit de galaad den-
tes tui sicud grex ouium que
ascenderunt de lauacro omnes
gemellis fetibus et sterilis
non est in eis sicud cortex mali
punici sic gene tue absque oc
cultis tuis hoc totum supra ex-
positum e. Sequitur Septuagin
ta sunt regine et octoginta
concubine et adolescentularum
non est numerus etc.

Ob nimiis multis et variis expo
sicionibus illud vnum de beata
virgine commendatur hic scilicet q uirgo
sua q eius perfectio excellit omnium
hominum perfectiones tam vias quam
appetentes siue iam sint sal-
uati siue non ad cuius euidenciam
nota q regio in hoc loco sump-
tas idem beatas propter quatuor propter
simma potentiam propter incomparabilem di
gnitatem propter continuam deliciarum
affluenciam propter sectorum regalium
constanciam hec in reginis mundi
sunt quia post regem nichil pote-
cius regina nichil deliciosius
nichil dignius regina et post
regem omnia nomen regine vn-
de assistit regina a dextris
tuis. Quelibet fidelis anima a dex-
tris in vestitu deaurato circum-
data varietate circumdata di
gnitas de deliciis habet vn p de-
liciis et in prima teneritudine
corpus suum ferre non sustinet de omni sua Apoc xxi.
Nox vltra non erit et non ege-
bunt vltra lucerne lumine neque
lumine solis quia deus dominus illos
illuminabit et regnabit in secula
seculorum Orig. hec perceptibile
largitas dei omnia replebit
dignitate et potestate irratibile et dignitate
deliciis concupiscencialem sapia co-
ualem ut sit vnica potestas sine
contradiccione sine comparacione dignitas
delicie sine intermissione sapia sine
limitacione impabit et nullus
condicionis honorabitur et nulla iniudebit
deliciabitur sine tedio sacietatis p sue
voluntatis desiderio igitur pregiarum
accipiunt hec beate iam sed que
comprehendunt plus minus habere
adhuc rudes dum pertransimus sic ce-
ti e numerus perfectus sicud dicit be-
da senarius similiter e numerus perfectus
eo q ex partibus suis sunt con-
gregati surgit sexcenta quod est
perfectam complexionem tocius humane
nature in hiis que sunt creaturis
omnibus cum illa sex dierum perfecto
ad hominem refertur sicud dicit
Iohannes super lucam quia omnia
propter hominem sunt facta Sexa-
genarius non numerus e decima pars
sexcentorum hec ergo tam beate quod
beatificande lx dominum quod de
vniuersitate hominum vix decima
pars saluabitur math xxii
multi enim sunt vocati pauci vero

electi p̄s tibi cui derelictus ē pau-
per. sicut enim inquit sicud qui
colligit racemos et in die vin-
demie / alio mo unde pt lx
sunt duos modos qui dum in se
du. vicissim lx faciunt s. de-
narium / denarius sexies ductus
sexaginta faciunt p denarium
q̄ restaurato unine angelice
unde pp dragma decima p-
ditam et inventa venit di-
vina sapia denarius vo sex
st pfectiones que in stās cet
igr vergunc lx dnt pp dena
rium nūc angelicam unina re-
staurationem et pp senarium re-
staurationem pfectionem Sunt aut
sex pfectiones sanctorum / pma est
visio in satiabil Job xxxiii
quis m det ut cognoscam et
in veniam illum et veniam usque
ad solium eius Exo. manc uide
bit gloriam eius deut° xxxiii
Et ait moyses ostende m gloriam
tuam qui rudit ostendam t omne
bonum / Scda pfectio ē vocalis / Scda
pfectio ē stabilitas intimiabl
Exo xv. Introduces eos et pla
tabis in monte hereditatis tue in sanc-
tuario tuo qd o. es dne / hec
ē pfectio irrasata / Tcia pfectio ē
sacietas infastidibl / ibi cum sede
bunt cum vero ioseph pmo-
genitus mo pmogenita sua
et minimus iuxta etatem suam
inebriabuntur nimis pipstibus
ptibus / quas ab eo accipient.
Genes xliii deut° iii Arce-
em hundatam p siuerit deut°.

p̄bui° tradet dns vobis locum
in quo nulla rei ē penuria ps
Saciabor cū appuerit gloria
tua ,Qrta quam magna multitudo
Cant. sub umbra illius quem desideraveram sedi Et
fructus eius dulcis gutturi meo
hec pfectio est concupiscibilis / Qnta
ē pulchritudo incopabl ys xxx
Erit lux lune ut lux solis et
lux solis septempli. sicud lux
vii dierum / in die qua alligabit
dominus vulnus ppli sui / et tunc
fulgebunt iusti sicud sol / Qnta
ē subtilitas irretardabl sic-
ut tamquam scintille in arundine-
to discurrent / hec ē implicativa
agilitate sicud probat Aug
in libro de civitate dei quoniam mo-
tus non pt esse non agilis / ubi
non ē / quod rem se movetem in-
pedit ul retardat / Sexta p
pfectio ē impassibilitas impt-
tabil Apoc vidi civitate scam
ierlm novam glo. in mortalitate
et impassibilitate hec ultime
sunt pfectiones corporis cū igitur
sex pfectiones denarium salvatoris
pfecte consumando et sexies du-
cunt ut non solum intendunt p
sex pfectiones sim sctam / sed eciam
sum modum rec salvatoris / nimis
p sexaginta ē comprehensus
dicat ergo Sexaginta sunt re-
gine / scr Et octoginta conc
bine / p concubinas sim origin
sa vir non veri sed apparentes
s. ypocrite accipiunt glo. a[ssig]
canticum filias inquit generantes

x bona opa facientes ut aliq
extorqueat s. vane laud vel
questus tpalis oma niquit
domicis opa sua faciunt ut
videantur ab hominibus / Sed q
ritur quare dicitur lxxx ad
hoc est dem octogenarius s. constat
ex denario et octonario se mutuo
ducentibus / Cum enim denarius octies
ducitur sive octonarius decies semper
octoginta faciunt p denarium exple
to decalogi solet intelligi qui
decies precepta continet p octo
narium aut decepciones quibus
decipiunt ypocrite intelliguntur / Quarum
prima est macies exterminant enim fa
cies suas pm tristicia math.
vi° Cum oratis non eritis sicut
ypocrite tristes Secunda est boni
operis ostensio math. vi amant in
in angulis platearum stantes o-
rare sub obtentu prolixe
orationis Tertia est frequens proxi
reprehensio math. vii° ypocrita
eice primum trabem de oculo tuo
et tunc videbis eicere festucam
de oculo fratris tui / Quarta est co
lorata superficies math. xxiii° ve
vobis scribe et pharisei qui mun
datis quod deforis est calicis et ca
tini intus vero pleni estis rapi
na et immundicia Sexta est
sui laudatio Job O ...
vel onde bona ... / Septima
sive vilis habitus math. vii atte
ndite a falsis prophetis qui veniunt
ad vos in vestimentis ovium etc
Octava est vana et suavis allo
cucio unde aque ... fluunt
in ... / et alibi cum submiserit
sibi vocem suam ne credas ei / quia

Atrum ... dilatant

Septim

septem nequicie sunt in corde ipsi
us vel ypocrite sicut decalogum im
pleant ut in expletione uniuscuiusque
singulis precepti singulariter et eciam
per se absistit octo non recedunt
rite denarium p octonarium du
cunt et sic quibus lxxx sunt
/ ex illa parte dum uniuntur isto
rum octo tota decalogi comple
tio se associat Octonarius decies
ducitur ut octogenarius compleatur
dicat ergo lx sunt regine et
lxxx concubine etc. Et adole
scentularum non est numerus p adole
scentulas illas secundum Origenem
intelliguntur omnes veri et non ficti
incipientes ... Primo quia sicut ado
lescentule in corpore crescunt ad huc cre
scunt ita veri sancti in virtutibus cre
scunt / Dum non se venisse ad su
mum virtutis semper incipiunt ...
... et alibi Cum con
summaverit homo tunc incipit Ergo
hec perfectio est summa iusticia ut
se numquam perfectos esse credant ne
ibi desistendi incidant periculum
/ ubi proficiendi deposuerint appe
titum / Secundo sicut adolescentule
in obsequio sunt regine ita
veri sancti in obsequio sunt celestis
sponsi domini in ps. loquens ad
ecclesiam dicit proxime eius ...
afferentur tibi ... ad obsequi
dum in leticia et exultacione
Tercio quia sicut adolescentule
honestis operibus et ... de
putantur sive insistunt semper
... frigiis et similibus
ita veri sancti ... exerciciis
semper intendunt Job ...

insta nam suam et mudes maibz/
qr-to quia sicut adolescentule
pudibunde sunt ita vi sancti
in omnibus pudore pferunt
vn pudore bono/ ce dei famu
s. Gene tue sicud turtur/ glo.
gene sponse sunt pudibunde
plati/ in quorum conspectu pudet
alios peccare/ qnto sicut adole
scentule familiares sunt virgine
et secreta ipius cognoscunt
ita vi sn secreta ecclie que sunt
occulta fidei ppiunt quibus
illud dr nolite ppter mnarga
ritas ante porcos/ Sed dubiu
quac dr eam infinitu esse
nus cu sponso eius/ cumque hec
sunt vba cognitum sit nus electo
rum in eterna felicitate loca
dus/ teste qr hic dicitur vr esse
grim ei qr sup dcm e/ qr vix
decima ps salue/ ffacile est
ad hoc vnde qr sine dubio
multi sunt et qi sine nuo q
saluantur/ et tn in compatoe
dampnadorum pauci Sequitur
vna e columba mea vna e
perfecta mea sequitur et

Duos stozo ordies expssos
supius esse manifestu e/ vnu
pnc/ aliud nic sn pnc/ p lxo
reginas/ sn vic p qualibnas
et adolesp signati st/ nam
alij sut sn tue p appenciam
hij sunt qoibine alij sunt sn
p veritatem/ hij adolescentule
sunt/ hos omnes excedit bta
vgo de qua nuc dicitur/ vna
est columba mea/ Commendatur

aut bta vgo hic aq duplici
singularitate/ pmo a singularitate
sititatis quo adplenitudine do
norum/ ibi vna e columba mea
Sco a singularitate pfectionis quo
ad habundanciam virtutum ibi vna
e pfta/ Tertia singularitate remu
neracionis/ cu dicitur vna matri
sue ppter heres/ qrto a singularitate
excellencie quo admultitudinem
pnilegiorum ibi electa genitrici
sue dicat go vna e columba
mea/ hic commendatur a sinte pfectio
sitatis quo adplenitudinem
donorum spus sti apparent in
spe columbe/ dono sapie plena
fuit qn dixit quo fiet istud
qm virum non cognosco/ dono
intellectus quido dixit fiat m
sm vbm tuu/ dono consilij qn
dixit quodcumque dixit vobis
facite/ dono fortitudinis qn anima
suam gladius filij sui ptrasit
dono sciencie qn in medio prauie
et pvse nacionis prudentissime
vixit/ dono pietatis qn aurum
magorum oblatum paupibus
erogauit/ dono timoris quido
dixit fili quid fecisti nob
sic Origenes ppter pnicipiu donorum
spus sti coraua e nm di vo
cabulum columbe que utique tanto
habundancia p omnibus tatur re
cepit/ quia ei in mediator ppter
filij commune/ qui eam obum
brare debuit in filij dei con
cepcione/ totu se in donis de
buit effundere spus paclitus
in hac vgine qua elegerat

ab eterno ut filium dei conciperet
virgo pareret virgo nutriret virgo
dolens cerneret dolentem gaudens
susciperet resurgentem gaudens
sequeretur ascendentem Heu quis
dabit mihi pennas sicut columbe
et volabo et requiescam Secundo
dicitur columba propter actum significatum
per actum columbe misse de ar-
cha noe semel volavit et
rediit et tulit ramum virentem
olive virentem secundo volavit et
non rediit Sic beata virgo bis vo-
lavit semel in morte et tunc
rediit portans ramum gaudii
eterni securitatem secundo evola-
vit corpore et anima et non rediit
sed resedit in throno qui posi-
tus ei fuit iuxta thronum summi
regis ubi nidificat in summo
oris foraminis Tertio dicitur columba
propter convenientiam proprietatum columbe
que gregatim volat in hoc
caritas felle caret in hoc pie-
tas insidias accipitris in aquis
providet in hoc discretio sinum
domesticum non abhorret in
hoc munditia Origenes neque pondus
neque numerus neque mensura peccatorum
desperationem inducat columba
hec que spiritus pacis odio ha-
beat propter tu peccatoribus mater es
ut nos ab iniquitate caritate
caritate provolat pietate co-
volat exempli prudentia de-
fendit munditia convincit dicitur ergo
una est columba mea Se-
quitur una est perfecta mea

Hec commendatur beata virgo a sin-
gulari perfectione quo ad plenitudi-
nem virtutum Unde dicit glo-
sa que omnibus perfecta ad ipsam cum
reducitur perfecto operum sex dierum
siquidem perfecti sunt celi et terra et
omnis ornatus eorum in ipsa fe-
cit deus lucem fidei quo ad ra-
cionalem firmamentum spei quo ad
irrascibilem terram germinantem
fructum caritatis quo ad concu-
piscibilem luminaria iusticia que
reddit unicuique quod suum est
Sicud luminaria illa dici quod
suum erat et nocti quod suum erat
aves prudentie pisces temperantie
animalia et hominem fortitudinis
Origenes Creature tue domine ma-
tris tue perclaram speciem defini-
unt in qua lux fidei sola perstitit
tit firmamentum spei que numquam
languit terra caritatis que
numquam exaruit aves prudentie
qui totum aerem celestem transvo-
lavit pisces temperantie qua in
omnibus medium non excessit
bestie fortitudinis qua aere-
as potestates in vita debellavit
Tribus ut castrorum acies ordi-
nata ipsa est opus perfectum de
quo ecclesiastici xxxviii vigilia sua
perficiat opus loquitur de archi-
tecto qui est princeps edificii
per quod deus patet qui in vigilia
opus suum perfecit quia matrem
suam sic omnibus virtutibus con-
summavit ut nichil perfectionis in ea
inveniri possit ipsa est vas
illud de quo ecclesiastici xxxviiii
totam plenitudinem vas ornatum
sed artificiis cor suum dabit in

consummatorum operibus / vasis huius materia depurata fuit in sanctificatione in utero / forma concepta in natiuitate expolita in filii dei conceptione / gemma in corporis et anime assumptione / de hoc vase dicitur qui vas auri solidum ornatum omni lapide precioso et sicud dicitur per excessiuum sanctitatis per comparationem ad virgines ita dicitur perfecta per exclusionem voluptatis per comparationem ad coniugatas / perfectis enim non est qui ore pollet / et corpore sordet / qui foris redolet et intus olet / sicud ypocrita ve vobis ypocrite qui similes estis foris sepulchris dealbatis / abintus autem pleni spurcicia et omni inmundicia / Virgo vna est columba mea per excellentiam sanctitatis pro comparatione ad virgines et adolescentulas / vna est perfecta mea per excellentiam fecunditatis per comparationem ad coniugatas Sequitur vna est matris sue heres super hic sicud dictum est cum queda b. v ast

hic sicud dictum est cum quedam beata virgo assignetur renunciationis quo ad cumulum gaudiorum patrie super celestis ad imbeli autem huius videndum est de tribus primo quare potius beata virgo dicitur heres matris sue quam patris et quis sit mater Circa primum supposito quod sancta trinitas mater omnium sit quare dicatur vnica heres cum omnes sumus heredes dei coheredes autem christi 2o videndum in quibus ista

singularitas hereditatis consistit / tercium sciendum quod mater beate virginis in hoc loco dicitur caritas et consummatio omnium sancta et indiuidua trinitas / de hac nunc vos dicitur Omni timenti dominum erit bona et in die et obuiauit illi quasi mater honorificata dicitur heres matris et non patris ut per hoc femini generis in noticia omnium veniat vocabulum sancte trinitatis / vnde cum super dixisset filius columba mea perfecta mea ne dum ipsa aperte videlicet spiritus sanctus per ecentia tante subiunxit vna heres matris quia deus pater reseruat potentiam supremam filius sapientiam depuratissimam spiritus sanctus per benignitatem dulcissimam Circa primum sciendum quod dicatur vnica heres nota quod quatuor sunt diuersitates heredum Sunt enim quidam heredes qui dicuntur sui qui sunt sub potestate patris / alii sunt qui dicuntur heredes legittimi qui sunt scilicet emancipati Tercii appellantur fidei commissarii / quarti legatarii hii ita hoc differunt quod fidei commissarii sunt qui rogati sunt restituere aliis que capiunt ex testamento / legatarii sunt de quibus rogatum est ut eis restituatur hec quatuor genera heredum erunt in vniuersali collegio saluatorum. heredes qui dicuntur sui sunt claustrales et religiosi qui sub potestate prelatorum sunt qui in nullo rebelles sunt Amplius quanto tempore heres est paruulus dicitur prelato Genesis xxiiij Ad cuncioris impetum currens amplius obedit absque tuo imperio non mouebit

vnica

8

cmissis manus quo ad qüam opa
tom aut pedem quo ad qüam
cogitaconem vnde boni subditi di
cunt illud Josue p° oma que
pcepisti nob faciem et quocu
q miseris ibimus sicud obedi
uis moysi obediemus et tibi
Cte sm obia no pficitur edifi
ciu vtutu q bñ signatu est
p° math xxiij ubi dicit edifi
cauit syon sup sepultam
pris sui et fem suorum edificiu
altu visu lapide polito ante
et retro edificiu hc sicut structura
bonorum opum ac vtutum q a
claustrali edificari no pt nisi
sup sepulchro pris sui et fra
tru suorum .i. nisi prius sepulti
sint in tandem omes tales aff
tiones quiba istorum hedum q̃
nis dicant esse sub ptate p
latorum et videant ee tn val
de rebelles sunt hij sicut filij
expsse sicut pillum demoniaci
dequo in evo dicitur q habitat in
monumentis quem nec tene potue
runt vincula nec chatene mo
nimenta ad lrm loca mortuo
ru sunt / sunt vo claustra que
cotinent mortuos spuales / deg
niacs aut inobedientes sicut qs
nec voti vincula / nec chathene
disciplie tene ut colligere put
multi go monachi qnis dicantur
monachi / heredes igitur qui sic sunt
claustrales et religiosos sunt
heredes qui dicunt legittimi / qui sicut
s. emancipati sunt quingatos
qui qnis aliquis legibus ligentur
multu tn et multe libertas in
cis dicatur quibus pcipitur ad
q mens qua nalit inclinatur

chalach 2° Custodite spm ve
strum et vxorem iuuentutis tue
noli despicere Ephe .5. Viri de
bent diligere vxores suas sicut
corpa sua qui sua vxorem di
ligit se ipm diligit Item p̃mo
thyo .v. volo iuniores nubere
filios procreare matres famili
as ee / heredes qui vocantur fidei
comissarij sunt platos et docto
res qui quasi ex testamento dñi
ta talenta rem receperunt ut ea
distribuat quorum figura rebec
ca e / que aqua doctrine hau
stam de puteo irriguo omnibus
camelis dedit Genesis xxiiij
Item gen xli. hij appellant
horrea in egyptijs frumenta doc
tine distribuunt Sz valde noble
q quida ex doctoribus et pdica
toribus plus distribuunt quam
recipiant / docent omes vtutes
et illam habent / q dn vna ca
rent omnibus carent vnde su
per illo vent meus ad moab
qsi cythara sonauit glo. cythara
coopertum sonu reddit in qua
si vna corda fuit rupta dul
ce melos no resonabit nisi
forte dixeris q accipiunt tm de
scia non de vtutibus et illam
distribuunt / sz hec non hereditas
est filiorum dei / quia nec capit
nec ditat / heredes illi qui dicunt
legatarij sunt auditores et sim
plices subditos tn go bta ligo
sunt religiosi obedientes / qui
gatis quior / platis sapior
auditoribus studiosior eo ut q
vna heres fuit / quo q olim e
rat generaliter ipa sola possi

debat singulariter pre ultio ulte
filie congregauit diuicias re-
uisu e iam que dicitur unica heres
uiue tuo loco videndum e in quo
constat hereditatis huius pecu-
litas quo ad statum pre et e
sciendum quod consistit in singula-
ri decore in singulari sapientia in si-
gulari valore in singulari potestate
in singulari familiaritate in singulari largi-
tate. De decore Ecclesiastici xliiii° species
celi gloria stellarum aspectu omni
specie e beata virgo que e species ce-
li utique si ita loqui licet species
speciosa. De honore exaltata es
super choros angelorum Origines
qui honorare precepit parentes
super omnem creaturam si non preciperet
preceptum quod ponit sue gloriose
humanitatis et inde officio se sa-
lutis se matrem honorat. De
sapientia Ecclesiastici xxiiii° transite ad
me omnes et iusta spiritus enim me-
us super mel dulcis et forte
ista sapientia dulcedo non e here-
ditas tua tunc e et ipsa heredi-
tas mea super mel et fauum h
e apis nostra que licet hit bre-
uis fuit ibi tamen mira dulcedi-
nis. De valore Baruch si preciu eius
per decem milibus computabitur
ipsius precium estimacionem non reci-
pit preciu ultio quilicet forte
quis in benedicat. De potestate
Origines et si tota illius celeste
curie ierarchia creatori suo diui-
na super se lucente voluntate
obediret et sollemne militet du-
dio tam ducte nichil audeat fa-
cere sine nutu regimine iure cuius si

forte aliquid rigoris iussio di-
uine continet maiestatis per albe-
matris non cessat illud convite-
re in molliciem miseracionis hec e
una hester que emolliuit animum
assweri. De familiaritate Origines
qui se ipsum iam talem filium fa-
tit nichil e diuino quod ei non ..
omnibus creaturis patefecit Sed
de occultissimo fonte trinitatis
omni creatura prefudit se haurire
De largitate Ecclesiastici xxiiii° transi-
te ad me omnes qui concupiscitis
me etc. Sequitur Electa gerit sic

hic quia dicitur beata virgo a similitudine ex-
cellencie quo ad multarum prime-
giorum dum sciendum quod hoc quod super
intelligebatur per mirum intelligi-
bile pergeniticem sed deus trinitatis
genitricis hanc electa dicitur super
illud Elegit eam deus et pre-
elegit que utique electa e ut in
ea in venire potuerunt que nullo
modo uel vix in aliqua creatura
inveniuntur et sit de virginibus no-
uem primum e gloriosissima mat-
ernitas et integerrima virginitas
hoc bene signatum e per duos an-
gelos qui stabant super propicia-
torium qui se mutue respiciebant
versis vultibus. hii duo angeli si-
ue maternitas et virginitas que se
adversabantur nam ubi erat fe-
cunditas maternitatis ibi non po-
terat esse virginitatis integritas
sed in beatissima virgine respe-
xit amicabiliter maternitas virgi-
nitatem. De hoc in canticis beati
tuus sicut acies etiam Ecce

fecunditas / vallatus liliis / ecce
virginitas / non dicit lilio sed liliis
quia fuit virgo ante partum ecce
primum lilium virgo in partu ecce
secundum lilium / post partum ecce ter-
tium lilium. Eidem dicit Ecclesiasticus
xxiiii° Quasi libanus non incisus
evaporavi habitationem meam et
quasi balsamum non mixtus odo-
rem meum. Castitatem virginis in-
sinuat ubi dicit quasi libanus non
incisus / fecunditatem virginitatis
cum adiungit evaporavi habita-
tionem meam. habitationem suam id est Christum
qui in ipsa habitavit evapora-
vit quando salvatorem peperit et
quia fuit de munditie et de virgi-
tate famosissima ecce secundum
virginitatem quasi libanus non incisus
odorem meum Origenes puto
obumbrationem illa de qua
dicitur Spiritus sanctus superveniet in te
et virtus altissimi obumbra-
bit tibi sic concipiens etc ut in-
fecit et virgo manet / quod secundum
naturam erat impossibile Oportebat
erat Spiritus sancti superventio / ut sic
virginem obumbraret ut libidi-
nis incendium in ea locum habere
non posset / Nota in coniugatis
sunt duo scilicet fecunditas et fedi-
tas / et in virginibus duo inte-
gritas et sterilitas / de coniugatis
habuit fecunditatem / non feditatem
de virginibus integritatem / non steri-
litatem / unde optimam partem ele-
git beata Maria est suprema dignitas
et infima humilitas istorum coniunctio
rara est / Raro enim est in dignitate
ex humilem / humiliter de se sentire
secundum quod dicit Bernardus / pauci per-
sunt valde paucissimi humili-
Bernardus Si me nimium hominum
meis deceptus salutationibus ad
aliquid ut mediocre honorem pro-
vexit cetera / nunc status obli-
tus quis fuerim tale me pu-
to / qualem ab hominibus / qui cor non
vident putatum sum verbis fa-
me / conscientiam non attendo / et
reputamus non honorem virtutibus
sed virtutes honoribus / eo sanctiorem
quo superiorem me estimo / Sed
beata virgo non sic fecit se mundi
reginam / protestata est se humilem
ancillam / Ecce inquit ancilla
domini fiat mihi secundum verbum tuum Bernardus
que tam sublimis humilitas
que tradere nescit honoribus inso- Eligit
lescere gratia nescit / mater dei et
ancilla se nominat / non medio-
cris reverentia humilitatis in sese
oblata tanta gloria non obli-
visci humilitatem / magnum per ipsis
et rara virtus humilitas hono-
rata / de dignitate beate virginis
Bernardus super missus est Erat
subditus illis mirare utrumque et
elige quid amplius mireris
sive filii benignissimam dignationem
sive matris excellentissimam di-
gnitatem utrumque stupor utrum-
que miraculum / quod femine deus
obtemperat humilitas absque exemplo
quod femina deo principetur / sublimi-
tas sine socio / in laudibus vir-
ginum singulariter canitur / et sequuntur
agnum quocumque ierit quibus ergo la-
udibus iudicatis digna / que
preit / disce homo obedire / disce
terra subdi / disce pulvis ob-
temperare Tandem peccandi imperitas

et penalitatis necessitas ista duo
nunquam in aliquo homine convenit
ut in adam nec in cristo fuit
quam primus adam si in possibi
litatem fuisset ad peccandum in
qua sensisset pondus alicuius
penalitatis Cristus vero peccan
di fuit impossibilitatem nec tamen
ei inde erat necessitas peccandi
paciendi secundum quod hic de eo loquitur
quia quod pati potuit non ha
buit ex conditione originis sed ex
voluntate electionis / Propter ergo ista
duo fuit in beata virgine nam
fuit ei nulla dominatrix iniqui
tas / tamen ei nocuit adversitas
secundum penam / Sextus quartae autem do
minus matrem suam non non
exemit ab huiusmodi penali
tatibus Require in sermone duc
gratia plena ubi de hoc nomi
Quintum omnia inexspectata ma
li culpe et maxima compassio
circa culpabiles Christi solent
moveri peccatoribus indignari
et peccata que alii committunt
eo acrius impugnant quo ma
gis innocentiam ipsi servant quam
alii violant / contra quos co
actius surgunt et desevunt
quo nichil mea dignum in
se inveniri putant / sed regina mi
sericordie nunquam venia indi
guit / et tamen pro indulgentiis pec
catorum lacrimas multas fudit
Bindas omnibus condolet que do
lore tamen in excellentissimo peccato
nulla habet / Quintum est summa
sapientia et pueriles etas nemo
inquid plenius innocens ele
git ducatus etc. Sanctus O quo

illuminata etc. quere in sermone
duc gratia / Sextum est status
coniugalis contemptus rerum
temporalium Apocalypse xii. mulier amic
ta sole et luna sub pedibus
eius etc. temporalia despexit / sexus
mulieribus et constantia in vir
tutibus pre ceteris ultra mulierem for
tem quis inveniet etc. Octa
vum est amor maximus et liberis
amati caritas in passione
sua Christi diligentis amorem
bone plenum ordinata decor
utilitate perfulgidum amato
probari cupit ut tali caritas
mors mea vivificari possit
Nonum est summum desiderium preter
et pacientissima longanimitas
Christi Cum post filium in hac
valle lacrimarum feculenta
relicta fuit tam nulla videre
poterem qua ut virtus longa
nimiter ymnis pertissima mira
retur hoc Viderunt eam filie
syon et beatissimam predicaverunt
regine et concubine laudave
runt eam . hoc in psalmo verba
sponsi pro preterito pro futuro . viderunt
vel videbunt / et predicaverunt
vel predicabunt / laudaverunt vel
laudabunt filie syon etc. ille
sunt que superius adolescentu
le vocate sunt et tamen concubi
nis predicant beatissimam quia
boni et mali dominam nostram
laudant quod et si operibus sunt
predicatores tamen dicant ser
monibus tamen que vera sunt oste
dunt beatam per virtutes beatas

pro dona btissima pro priuilegia
et gaudia ut btam in corpore
beatorum in anima btissima in
utroque depingit. Que est ista
que progreditur quasi aurora
consurgens pulchra ut luna
electa ut sol etc.

Hic de duobus agitur primo de ne
cessitate bte virginis ibi que
est ista que progreditur quasi aurora
Secundo de positione eius quo ad
virtutes ibi pulchra ut luna
Circa primum sciendum quod quasi au
rora progreditur quia sine tene
bris peccati originalis nasce
batur sanctificata enim erat in utero
Unde ad lugdunum puto quod copio
sior gratia sanctificationis in eam
descendit que non solum ortum
eius sanctificavit sed deinceps
ab omni peccato vitam eius custo
divit immune. Ad intelligentiam
istius videndum est quid sit aurora
secundum esse quid secundum nomen quid
secundum agere vel quid sit signo quo
effectu / quid sit secundum esse hoc
sic notificatur aurora non est
solis ad nos emissarii prima
perceptio. Crepusculum enim et
aurora opponuntur nam crepus
culum in principio sui lucem habet
aliquam in fine nullam. Aurora
vero in principio sui tenebras habet
aequales et aliquas lucis et in fi
ne nullas. Secundum quantitatem sic describitur
aurora est (?) qualitas
diei sequentis prenosticat opposito
Si enim radiis solis exsurgen
tibus precedentibus in nubibus apparet

celum rubeum dies pluviosus
erit. Si non apparet claritas au
rea in nubibus dies erit sere
na. Si nubes apparent dispa
res ventosa dies erit et sic de
aliis. Secundum agere sic diffinitur
aurora nota est descensus roris
qui est languoris infrigidatio
rex gaudium cantus (?) et animi
fuga furum quia in aurora
descendit ros. Unde aurora dicitur
quasi aura rorans. Item in au
rora quiescunt febricitantes.
Item in aurora infrigidantur
omnes res et maxime metalla
et inter metalla aurum maxime.
Item in aurora naturaliter gaudent
omnia animalia scilicet animal sensibile et ma
xime cantica (?). Item in aurora
fugiunt fures ad propria. Dico ergo
quod bte virginis nativitas comparatur
aurore quia tunc rediit ad terram
genus sol iustitie scilicet deus qui
recesserat in crepusculo peccati primi
hominis. Hoc optime signatum Genesis
xxxii ubi dicitur quod angelus
in aurora benedixit Iacob. Per Ia
cob genus humanum, per angelum
angelus magni consilii deus.
Per auroram hec felicissima nati
vitas accipitur. Ab angelo ergo in aurora
Iacob benedicitur quia in nativitate
bte virginis genus humanum per gratiam
eius visitatur. Item aurore quia
iam in ea ostendebatur futuri
temporis gratie dispositio. Hoc tempus
dies dicitur. Ecce nunc tempus accep
tabile ecce nunc dies. Dicit apostolus
Origines quam preclara sit ca
ritate quam temperata sit
castitate qua tranquilla man
suetudine totum in [illegible]

progressu x bonis moribus lege
poterat quisque tunc spiritum illu
iatum habebat Item compatur
auroe quia in subit ubertate
gratie refrigeat castitatis exa
in ipsa quies et in ipsa gaudi
um propriam deones fugiunt que
in tenebris noctis virtutes ab
anima furtu tollunt Osee. fur
intus latrunculus foris in gre
dietur bestia latibulum suum et
in antro suo morabitur Igitur signi
vatur Que est ista que progreditur
quasi aurora consurgens hec est illuminatio me
cum exemplum morum largissima in
gratiis gratissima in tribulationibus
gaudium exspectantium formido
demonum dicitur ergo Que est
ista que progreditur dicitur pul
chra ut luna electa ut sol

hic scias dum est quedam beata
virgo a virtutibus quas habuit in
vita Justum cum erat ut omnis
ortus eius tam magnifica compa
tio sequens plena esse virtuti
bus compatur ergo lune propter fi
dem quia sicut luna lucet lu
ce diuina planetarum ita ipsa
luminibus omnium credentium plena
fuit luce et beata que credidisti
Compatur soli propter spem nam
in sole est spem fructuum quia
vadens longius versus meridiem
yemem facit yberius humoribus
et yminis terram pinguescat
accedens propius ad septentrio
nem estatem reddit et fru
ges ad maturitatem perducit
Compatur acici propter caritatem

fortis cum est ut mors dilectio
vel aliter compatur lune propter tem
perantiam quia luna frigida
est, poeta Caste fave lucina
in Soli propter prudentiam dicitur ter
ribilis propter fortitudinem Compa
acici ordinate propter iustitiam
uos acies cum bene ordinata re
bellibus reddit penam et
mansuetis pacem ad hunc ali
quedam beata virgo adinplica per
fectione a perfectione statum active
scilicet vite contemplative et aper
fectione virtutum propter perfectionem vir
usque status active scilicet et con
templative compatur lune et
soli unde quamquam nulla adversi
tate potuit cohiberi qui inse
pararet pulchritudinem lune
in laboriosa actione et sol
in saporosa contemplatione propter per
fectionem consistente in virtutibus
compatur acici bene ordinate vnde glo
quo perfectius ordinem virtutum in
se collocat eo terribilior acie
ptatibus se demonstrat Item dica
tur quia est robur tribulatorum
quia arescente luna in hieme
crescit calor naturalis in corpori
bus in retentione humidi in assump
tionem superfluitati aut ipsa super lu
mine spirituali plenissima fit per
ipsam in nobis spirituale robur
crescat Item quia est defensio et
protectio lune eius motus contra
firmamentum et impetum motus
firmamenti retardat sic ipsa
iram divinam cohibet Item
ipsa est presidio iustorum maxime
aut hic....

sm nome eius est / tresceus mi
rabili- et in consideracom meß
nichil aliud e quam aggrega
dierum. dies vero sm gregl sup
iob. vtutes sunt p mesem go
in hoc loco isti intelligunt- qui
sm grig luc x ad in vocom
eius nonus cresount du pcd
in vtutibus sp pficiut Item
compar soli q sicud sol est
fons splendor sic ipa fuit
origo cognicois ewangelice
vitatl. luc ij° maria aut co-
seruabat omia vba hec confe
rens in corde suo et docens
ex ore suo etc / Item sol est
fornax ardens sic ipa fuor
amor Orig / ignis que filiq
in terram misit in mare sup
omis creaturas semp crescit ite
sol e causa generacionis sic ipa
spualiud filiorum in xo eius ihu
p exbm ipa nos genuit / Sc
Descendi in ortum nucis ut vi
derem poma convallium et in-
spicerem si floruissent vinee

Sepius actum e de matre dei
natiuitate ibi que e ita que
pgredi hic agi de natiuitate
filij dei ceatitate mihi i vbo
de qua ipse qui natus e loquit
et commedat bta virgo aquiror
primo asitatis iuitate ibi de-
scendi in ortum nucis. ypocrite
qui flam pcendunt scitem
nuces pnse sunt nucleu dt
cedimis in vbis et moibus for

sunt testas dulcie v claritu-
dinis intus portant q salis
bu domiq insinuauit. d. atte-
dite a falsis pphis qui veniut
ad vos in vestimentis ouium ec
ec nucleq foris intus testa
Bz bta vgo nux erat q dulce-
dinem vtutum et dnm dulce
dis intus occultabat hoc bn
signatu e in ipso Exo. ubi do-
minus precepit compegi arcam
de lignis sethim que erant
silua albe spine et reponi i
archam thabulas vgam et
mana archa i erat ptines
hec tria ptenta p archam
sr bta virgo - pthabulas pu-
dencia in quibus thabule p
thablas quia lapidee forti
tudo pugam q gralis tpan-
cia pmana qua desnicbat
mundo q volutati . iusticia
igit signat spinosu hec qua-
tuor ptine nichil aliud erat q
beatam virginem nucem etc xpm
tundendo testa erat pq pm
pulsiom testa erat dices e°
et pi- tuus querens dolebam
te . testa erat qm pst omia
btissima virgo deitatis nucle
u occultabat bu dt descen-
di in ortu nucis sc ut viderem

Hic sed pmendat bta virgo ab
in nobili simulitate . poma
enim que sunt in arboribus que
sunt in montibus impetu ventorum
cuellunt ciramis et vnut
s illa que sunt in arboribus
quallm eo non cuellunt
quo ducunt non mouet poma

go quallm filiu dei in hoc loco
vide nichil aliud e quam nu-
sue in motam pro humilitatem
applicac' respexit in quia hu-
litatem ancille sue Unde rad
virtus humilitas honorata 2o
quedam asini castitate casti
tate ubi dicitur Si floruisset
vinee · dum vinee floret ve-
nes venenosi in eis locum
non habent florentibus go vine-
is · dna nra comparatur quia
in ea nunquam motus illicitus mo-
uebatur cruatra quedam beata
virgo apta caritate ibi et
germinassent mala punica · ma-
la punica rubea sunt et gra-
nis ordinatissime locantur ple-
ne et caritas eius eam ru-
beam fecit in matrio compas-
sionis · et tuam inquit symeon
ipsius animam pertransibit gladius
Unde O bone ihesu quam dulce
pater exterius etc. et virtutes
omnes in ea quo ad affaciones
interius et opera virtutum quo
ad exercitium exterius compositis-
(sime ordinauit Sequitur Nesci-
ui anima mea conturbauit me
propter quadrigas aminadab

vox e cuiuslibet de sinagoga no-
lentis fidem incarnationis post-
ea conuersi ad fidem et post
conuersionem diceret Nesciui inquam
xpm incarnatum esse et corpo-
rum de spiritu sancto natum ex maria
anima mea · i. voluntas mea
affecta tali ignorancia · con-
turbauit me · i. intellectum et af-
fectum turbauit affectum spoliat

intellectum vitate · propter quadrigas
aminadab · i. propter infidelitate
de cristo et matre eius habitam
et retentam ma- intellige per qua-
drigam in qua prima tota
sensualitas vitas secunda firma fi-
delitas tercia sincera castitas quarta
perfectissima caritas prima por-
tabat xpm in quibus prima
vitas secunda in quibus summa bo-
nitas tercia in quibus origo mundi-
cie quarta in cuius delectatio aut
fidelis intelligitur · per aminadab
iste fuit abnepos iude pri-
arche qui et persona et nomine
indicat saluatorem interpreta-
tur populus meus spontaneus Se-
(Reuertere reuertere ut intueamur te

erno mendulo humili suam
tarditate confitenti circa fidem
incarnationis et dicenti Nesci-
ui anima mea etc. deus consola-
do vidit et exhortando di-
Reuertere etc. In hiis duo tangun-
tur · scilicet dampnum proueniens ex
peccato et utilitas proueniens ex
conuersione primum tangitur ubi dicitur
Sunamitis secundum ubi dicitur ut in-
tueamur te · Sunamitas interpretatur
captiua circa igitur peccatores sunamitis
dicitur quia eo ipso quo peccat
cat a diabolo captiuatur ut dicit
glo. que tam dissone religi-
onis captiua diu tenebaris
propterea de hoc pro penitente
dicitur Job xxxiii liberauit
animam suam ne pergeret in interitum
sed ut lumine videret et dominus

monens eam exire de hac
captivitate dicit Solve vincula
colli tui filia syon ys. xxv
Sed est notandum quod in ista captivi-
tate quatuor sunt que captivi-
tati corporali omnino repugnant
et in ea nunquam inveniuntur non
capitur dolose. se capi permit-
tat sponte est voluntaria electio
qui enim peccat voluntarie pec-
cat et quo voluntarie peccat
eo de necessitate captivatur augustinus
omne peccatum adeo est voluntarium
ut nullo modo sit malum nisi
sit voluntarium proverbiorum vij nes-
ciat quod ad vincula stultus in-
trahatur. . sic trahitur ac si
nesciat donec transfigat sa-
gitta iecur eius velud si
avis festinat ad laqueum Sed
est vesania dilectio Job tenebitur
planta illius laqueo et ex-
ardescet contra eum sitis pla-
tam finis peccati accipitur nam
implanta corpus finitur planta
ta igitur peccator laqueo tenetur
quia quo plura peccata ad finem
perducit eo fortioribus vinculis
ne exeat se astringit per plan-
ta tenetur Sitis non contra eum
exardescet quia semper quanto quo
plus delectatur eo plus de-
lectari appetit apocalypsis qui in sor-
dibus est sordescat adhuc
augustinus xj confessionum defluxi ab-
sque te erravi deus meus ni-
mis a stabilitate tua et factus
sum michi regio egestatis
etiam quod sine desiderio alimen-
torum incorruptibilium. Nam est
superba gloriatio Origenes captivi
esse corporali miserum est sed mise-
rabilius comparacione miseriam con-
vertit in gloriam qui de peccatis que
perpetrat laudem venatur. quam-
nam prius quid gloriari in mali-
cia talibus maxime resistit
deus augustinus confessionum iiijo repel-
lebar a te ut superbus quia su-
perbis resistit augustinus iij confessionum pi-
etate humili redditur ad te et
purgas nos a consuetudine
mala si tamen non erigantur ad-
versum te cornua purse libertatis
tis curiositatem et studium presumen-
di augustinus in confessionum ligatus
eram non ferro alieno sed mea
ferrea voluntate velle meum
tenebat inimicus et inde ca-
thenam fecerat et constrinxerat
me ex voluntate perversa qua-
ppe facta est libido et dum servitur
libidini facta est consuetudo et
dum consuetudini non resistitur facta
est necessitas quibus si intexere
me tenebat obstrictum dura
servitus dicat ergo Reutre ancio-
lum a peccati elatione a vesania
peccati delectatione a superba deper-
tatis gloriatione et a persevera-
di studio et solitudine ab
perium oculos mentis eruit a-
bes dividit affirmando depravat et
totum a contrabat de primo
ys. l. ij. dedi te in federis popli
in lucem gentium ut aperires
oculos cecorum de 2o augustinus in
xo confessionum Quid sum ego sine
te nisi dux in preceps aut quid
sum quam bene michi est nisi
sugens lac tuum aut fruens
te cibo qui non corrumpitur
Idem in eodem Sola est nulla

caret amittit tui omnes in illo
caret sunt qui non amittuntur
te nemo amittit nisi qui di
mittit et qui dimittit quo fu
git nisi a te placido ad te
iratum nam quis non invenit
legem tuam erit in pena sua
et lex tua veritas / et veritas
tua domine deus virtutum converte
nos et ostende faciem tuam et
salvi erimus / de 3o Ieremie iv
lava amalicia cor tuum ierusalem
Idem xxxiio tunc confunderis et
erubesces ab omni malicia tu
que sedes in libano et nidi
ficas in cedris / idem xxiii pro
phete et sacerdotes polluti sunt
et in domo mea inveni ma
lum eorum dicit dominus / dominum
sua vox affirmans humana / propter
domum tuam domine decet sanctitudo
quia in malum et peccatum prona
est nequaquam in ea malum in
venisse se dicet · peccatum enim
si enim est depravat si non non
depravat iam non est / de quo
ps anima mea turbata est valde
Idem turbata sunt omnia ossa
mea Augustinus 2o confessionum quies
est apud te valde et vita in
perturbabilis qui intrat in te in
trat in gaudium domini sui et
non turbabitur et habebit se
optime et in optimo dicit
go revertere dicit glo ad ag
nitionem redemptionis contra ce
citatem intellectus · revertere glo.
ad patrem quem amantem non sepa
ratum adeo ponentem separatum
in regione dissimilitudinis · rever
tere glo. ad opus perfectum quo

affectus desperationis revertere
glo. ne velis esse turbata ad
que alia quam de revertere pro
quatuor que movent ad conversionem
primum est in separata vindicta
Ecclesiastici v · ne tardes converti ad
dominum et ne differas de die in
diem subito enim veniet ira
eius Osee xi · Assur ipse est
rex eius qui noluit converti cepit
gladius in civitatibus cius et consumet e
lectos suos eius et comedet
capita eius · Secundum parata misericordia
dei Ecclesiastici xvii quam magna
misericordia dei et propiciatio converten
tibus ad se · Ieremie iii · Convertimini
filii revertentes dicit dominus quia
ego vir vester et introducam vos in
Syon Ezechiel xviii · Numquid vo
luntatis mee est mors impii
dicit dominus · nolo mortem impii
sed ut convertatur impius a via
sua et vivat · In eodem converti
mini a viis vestris pessimis et
quare moriemini domus israel quia
nolo mortem morientis dicit
dominus deus revertimini et vivite
Augustinus iv confessionum redite prevari
catores ad cor et inherete
illi qui fecit vos state
in eo et stabitis et requie
scite in eo et quieti eritis
Nota cum tardavit sed currit
clamans dictis et factis morte
vita descensu ascensu ut
redeamus ad eum discessit
ab oculis ut redeamus ad cor et
inveniamus eum · Idem in iiio
o tu bone omnipotens qui sic cu
ras unumquemque tamquam solum
cures et omnes tamquam sin
gulos · Idem i · v · Ecce domine

tu es in corde confitencium tibi
et piacencium se inte et plo-
rancium in synu tuo post vias
suas difficiles et tu facile
detergis lacrimas eorum et ma-
gis plorant et gaudent in
fletibus qui tu dulce refitis
eos et consolare. Item renun-
ciacio copiosa et eterna. Ys-
al. vo. Conuertimini ad me et sal-
ui eritis omnes fines terre quia
ego dominus et non est alius.
Tunc enim letabitur virgo in choro
et senes simul conuertam luc-
tum eorum in gaudium et consola-
bor eos et letificabor a dolo-
re suo et inebriabo animas
sacerdotum pinguedine et populus
meus bonis meis adimplebi-
tur. Hic ponuntur quatuor leticia, con-
solacio, inebriacio et omni bonorum
adimplecio. Letabitur enim quantum
quo ad racionalem per claritatem
tem cognicionis consolabitur quo
ad irascibilem per securitatem
eternitatis inebriabitur quo ad
concupiscibilem per suauissime suauis-
simos gustus dulcedinis adim-
plebitur omnibus bonis quo ad
dotes corporis. Augustinus in x confess.
Cum inhesero tibi ex omni me
nusquam erit mihi dolor vel labor
et viua erit vita mea tota ple-
na te. Nunc autem quia quem tu
imples sublevas quia tui
plenus sum non sum mihi sed
ergo de edificacio proximi. Sophonias
iii. Dabo vos in nomen et
laudem omnibus populis terre cum
conuertero captiuitatem vestram di-
cit dominus. Recitatur per in separata
vindictam per patrum iniurias
per remuneracionem eternam et per

proximorum edificacionem. Declaratur
vt in tucamite ~

Hic secundum dampnum est tangitur vtilitas
proueniens ex cognicione. Dum enim
peccator in peccatis iacet, nec deus
ipsum intueri potest secundum illud mundi
sunt oculi tui deus et ad ini-
quitatem respicere non potes, nec
ipse se ipsum cognoscit. Per quod
diues videns diuitem fleuit sed
illum. Luce xvi. Sed si conuersus
et tu glo. tecitem tuam nec
proximus ipsum respicere potest sed ex
respectu eius edificatur. Unumquemque
peccatorem in cathedra pestile-
ncie sedisse dicitur quo pestilen-
tia morbi sui eciam intuentes
corrumpit. Magna igitur utilitas pro-
uenit ex cognicione, quia conuersus et
deus videre potest et ipse videre se
potest et proximus ipsum videre potest
ad edificacionem et hoc quod dicitur re-
uertere ut intueamur te. Ego te
tu te proximus te. Ego te in
ymagine mea reformata delec-
tando. Felicitati tue congratulando
mansionem meam preparando an-
gelica cottidianis innouacionibus
amplius adornando omnibus delicijs
per intuitum memorie confortare per
preciam intelligencie illuminare per
filium voluntatis expedire per
spiritum sanctum. Conuertere o anima mea
in requiem tuam, i.e. deum ut
intueamur in speculo suam
expressime deputatam ymagi-
nem ineffabiliter delectatur tui
similia congratulatur te eleuet
innouando te innouet decorando

te decoret amando te auget in
hitando tu te casum preaue-
do futurum de qui sione gratias age-
do nichil virtuti tue attribuendo
de primo deut. xi. Cauete ne
forte decipiatur cor vestrum et re-
cedatis a domino irati quod dominus
claudet celum et pluuie non
descendant nec terra det ger-
men suum peratis quod velociter
de terra optima quam dominus
daturus est nobis Zu hac auc-
moritate dicitur quod ad recedentem a deo
scilicet obtenebratus intellectus ibi
et claudet celum. de solatio
affectus ibi et pluuie non de-
scendet stillatas bonorum ope-
rum ibi et terra det germen suum
postremo damnato eterna ibi
et peratis volant etc Item tu
te de qui sitione tua gratias
agendo luce xvii^o non est
inventus qui rediret et da-
ret gloriam deo nisi hic alie-
nigena augustinus in vi^o confessionum
tateat laudes tuas qui mi-
serationes tuas pare confiteatur
tibi de medullis meis confitetur
Item tu te nichil virtuti tue
attribuendo quid in quo apostolus
habes quod non accepisti augustinus in
x. confessionum vocasti clamasti
rupisti surditatem meam cho-
ruscasti splenduisti fuga-
sti cecitatem meam et duxi
spiritum et anhelo tibi gusta-
ui et esurio et sicio teti-
gisti et exarsi in pacem
tuam psalmus non nobis domine non
nobis sed nomini tuo da gloriam Origenes
certam non dura te o anima
mea si putaueris non cadas si

tatori tuo gratias rependas
pro eo quod extra bonum statis si ei
deum bonum tuum sit si quod est
attribuendo continue te humili-
as absit autem optime nisi
fallor intuere te principium
huius te se ex^o tui cuncedendo
opera dei in qui sione tua ma-
gnificando ullum patrem contem-
nendo descendendo de isto qui
timent te videbunt me et
letabuntur sicud Origenes contra-
ria trahit contrariam et quod
ve peruertet eo quod sic ait super
veni extra xxv cum bonum est
conceptio manifestare peruerti
per xxvi ergo dedici dispi-
plinam per petrum 2° conuersationem
vestram inter gentes habentes bo-
nam et ex operibus bonis consi-
derantes vos glorificent deum
in die visitationis que fit ex lo-
vis contentur proximus tuus te
opera in qui sione tua magnifi-
cando Iudicum v. ubi collisi
sunt currus et hostium suffo-
catus exercitus ibi narrentur
iusticie domini et clementia in
fortis ut dicat illud Iob quod
est hoc quod magnificas eum aut
studiosa creatione aut quid
apponis gratia erga eum cor tuum quod
tue in sui sione visitas eum
diluculo continua consolationes
tue et subito probas illud
felici consummatione Item illud
psalmus quod est homo quod innotuisti ei
qui te prius ignorabat quod
admittam aut filius hominis
quia reputas eum qui te an
impugnabat super esse pro

a

proximus tuus de nullo peccatore con-
temptuendo distendo. Omnis enim
unus peccator vere et non ficte
conversus videtur ipsa conversione sua
predicat quod nullus peccator contemp-
ni debeat non inquit deus abo-
minaberis ydumeum quia enim
tuus est Origenes una et non in-
firma consideratio perfecte volente
est vere penitentem respicere hoc
utique recto sensu exemplum trahens ad
imitandum opus lucens admi-
randum instructi regulas ad
operandum manifestissimum manifesta-
ssime in benedictione dicat Gen. veni-
te venite spiritualiter venite in-
vite ut intueamur te. Ego te-
ne te proximus tuus te sequitur

Capitulum septimum Quid videbitur
in spiritualiter in choros castrorum

Dictum est superius quod qui-
libet tui proximus peni-
tentis ipsius positus
sive et in fine debe-
re post congruo ordine decla-
randum quid in vero penitente sit in-
tuendum Quid inquit videbitis
in spiritualiter nisi choros castro-
rum ad intentionem istius ubi pri-
mo querit quare anima conversa post
plenam conversionem ad quam spiritua-
liter vocatur tamquam a captivitate
peccati liberata sit ac omnibus vir-
tutibus decorata et non nec
captiva nec corrupta vel in
hoc nominiose fit qui secundum
Canonum xxxvi. di. q. i. his
auctoribus raptor et rapta no-
mina sunt vitiorum non personarum
vitia autem tamen per penitentiam purgata

fuerint nomina eorum abolentur quo-
niam ergo anima tunc in peccatis esset
vocari spiritualiter potuisset
post penitentiam tamen vocari spiritualiter
non debuit nam spiritualiter
non est proprium nisi post captivitatem captiva
vel corrupta. Nemo non
non vitiosus captivus vel cor-
ruptus vocatur. Quamvis liberum
Apostolus libertati... quod fuit ac
deo ... fructum vero sanctifi-
cationem finem vero vitam eternam
Solo ad hoc assignat Origenes
tres rationes penitentia talis est post
penitentiam vocatur spiritualiter ut ex
veritate nominis memor sit cap-
tivitatis et nunc sic in qua ia-
cuit et humiliatur. Sicut Matheus
post penitentiam publicanus vocatur
et sic Magdalena post penitentiam ba-
bilon vocata est. Babilon in-
quit dominus dilecta mea facta est
mihi in miraculum. Sic enim non
penituit quod dilecta vocata
est. Constat ergo quod penituit et
confessionis nomen non amisit
ut confessionis perfecte memor es-
set et per superbia non evane-
sceret. Secunda ratio est post penitentiam vocatur
spiritualiter ut memor sit captivitatis
in qua est et lugeat incola-
tum suum. Quamvis enim penitentia li-
berat a captivitate huius incola-
tus spiritualiter ergo et post penitentiam
dicitur ut ad restitutionem nominis
tamen post rogata clamans heu
mihi quia incolatus meus. Apostolus
Romanos infelix ego homo quis me
liberabit de corpore mortis huius
spiritualiter ergo vocat deus animam
penitentem ut duplicem captivi-
tatem in memoria semper habeat

scilicet culpe et incolatus sepe cum et si aliam quis euadat in alia detinetur / Zacharias c. talis per conuersionem autem penitente dominus sunamitem vocat ut eius de qua loquitur et illius cui loquitur dominum audiat / loquitur enim de penitente / et loquitur Innocentius e. O tu qui nunquam peccasti quid videbis in sunamite x in alia peccatrice scilicet penitente / oportuit enim aliquas notificari antecedentes penitentiam / et ideo postea ait per consequentem dum dicitur quid videbis in sunamite / Tercio considerandum quid in sunamite sit intuendum / hoc tangitur ubi dicitur choros castrorum In choro castrorum inueniuntur sex discreta / audacia in aggressione terribilium / infatigata constancia / intolleracia difficilium / unanimis concordia quo ad pacificam quietem / zelus iusticie in defendendo / promptitudo obediencie principi milicie exhibendi / desiderium victorie consequende / hec sex qui penitens intuetur obstantibus adhibebit discretam audaciam / Origenes iustum enim puto ut qui de acie contra turpiter affugit rursum fugam turpitudinis pro viri audacia recompenset / in quo inquit apostolus quis audet audeo et ego ergo est in audacia mala de qua Augustinus in vi confessionum ve anime audaci que sperauit si a te recessisset se aliquid melius habituram versa et reuersa in tergum et in latere dura sunt omnia et tu solus requies / In

fatigatam constanciam / Ecclesiastici ii. fili accedens ad seruitutem dei sta in timore et prepara animam tuam ad temptationem / intolleranciam magnitudinis fortitudinis est Augustinus x^o confessionum nemo quod tollerat amat et si tollerare amat amplius enim gaudeat si tollerat magis tamen vult non esse quod tolleret / vide in viuissimo penitente infatigatam constanciam ii. Cor. xi^o in laboribus plurimis in carceribus habundanter in plagis supra modum in mortibus frequenter / et infra libet / Virgilius glaber in infirmitatibus meis Origenes dum maxime incommodum nemo est impatiens / quis ergo nisi insanus ibi incommoda fugiat / ubi incommoda sunt remedia / unde incommoda in peccatoribus sunt mortifera / onera in penitentibus salutifera remedia / unanimem concordiam Origenes verus christi miles est militator sincerus tractans omnia suis commilitonibus per se scit consummans venenum occultissimum prouidere virum pessimum perditionis rebellionem nequissimam non discordat Canon Augustinus tua turpis est omnis pars que suo non conuenit vniuerso / corda enim que non concordat non laudat quo ergo in ea choro est tibi hic glosa dicat si vero illo quid videbit in sunamite nisi choros castrorum in milicie pacis qui creatori laudes canunt et acies inimici repellat / zelum iusticie Origenes genera spectaculorum

in tanta puritate est / zelus iu-
sticie verissimum sum te quod de-
monstrans si zelo iusticie fue-
ris. Etiam nunc in iusticia agoni-
zare pro causa tua / et usque ad in-
teritum sta etc. Post habeste me-
fecit zelus meus etc. nescio
quo pacto zelus iste clam
ora e in quasi sacris efficatior
sit testimonia que ferunt ab-
initis / puritatis obedientie nisi
apostolus statim in quasione sua
quid me vis facere Orig. fa-
teor me nunquam tam defecisse
causa peccatorum / quam perfecti obia
quorum / quibus etiam si in mor-
tem vadunt causis cooperant
in bonum / appetitum victorie de
hoc appetitu victorie sine
desiderio dicitur prima xvi. quod
timet impius veniet super-
eum / desiderium iusti dabi-
tur. Idem xi. desiderium iustorum
omne bonum est / dicat ergo Quid
videbitis in Sunamite nisi dist-
tam audaciam infatigatam
constanciam perhanit concordiam
zeli iusticie puritatis obedie
desiderium victorie / aliquid
videbitis in Sunamite nisi choros
castrorum x. cui non nunc est ali-
quid estimacionis mali si pre-
sumne bonum. Tamen istius affligit
Augustinus in x. confessionum multi
inquit facta que hominibus impro-
banda videntur testimonio
suo approbata sunt / et multa la-
udata ab hominibus te teste
dampnantur cum sepe se aliter
habeat species facti / et aliter facie-
tis animus atque articuli oculti

operibus Origenes de te ipsum time
ab de me ipsum persuadas Augustinus
in x. confessionum curiosum genus
hominum ad cognoscendam vitam
aliorum desidiosum ad corrigen-
dam suam Sequitur Quam pulchri
sunt gressus tui in calciamentis
filia principis etc.

Capitulum istud septimum dividitur in duas
partes Prima pars continet commen-
dacionem sponse / quam causat
amor hoc ubi dicit / Quam
pulchri sunt gressus tui / et quia
probato dilectionis exhibicio est
operis Ideo in secunda parte agitur de
signis dilectionis sponse ut ap-
posite exhibitis ibi dixi ascen-
dam glo. ante secula dispo-
sui exaltari in cruce pro dileccione
dilectione amplius quia amato
ea quo se sentit amari fi-
duciam concipit ut impetret
ab amato quod desiderat hoc in 3a
parte ponitur oracio sponse ibi Ve-
ni dilecte mi egrediamur in a-
grum dicat ergo Quam pul-
chri sunt gressus tui glo. actus
tui ad laudem sponse sibi co-
niuncte ex dulcedine se continet
. d. Quam pulchri etc. Com-
datur in verbis istis sponsa ab
hac primo operibus ibi Quam pul- // a pulchritudine
chri sunt gressus tui glo: cir-
tus tui Secundo certitudine inte-
cionis ibi in calciamentis glo.
In exemplis Enoch an lege
Helie sub lege et multorum
tempore gratie / Origenes Calciamenta

incedit qua rectissima incede
post exempla sanctorum incedit s
ypocrita nudo incedit pede
qui demum sed corrupta intencione
ergo quedam nobilitate generis i
filia principis Origenes omnibus no
bilitatem generis omnes principes
condicione creacionis ab ea tamen
impie degenerant qui peccatis se
demaculant quibus tunc dicitur
vos ex patre dyabolo estis et desi
deria patris vestri etc. laudat gra
cius pulcritudinem operis secundo in
tencionem 3o genus operis per ex
edificat Intencio demum de
lectat custodia gratia coram deo
et hominibus magnificat dicit
ergo Quam pulchri sunt gressus
tui Nota sex sunt que pulchri
ficant opera tua primum est humi
litas Origenes non potest esse pul
chrum quod cum ostentacione fit opus
quod fit ex superbia perdit in
publicum ex lascivia Job verebar
omnia opera mea Origenes
pulchriores segetes que crescit in
valle angustia superbia quod bonis
operibus impediatur secundum sordes
in conspectu iudicis quod fulget in
estimacione operantis Secundum est hy
laritas Ecclesiastes ix vade et come
de in leticia panem tuum et
bibe cum gaudio vinum tuum quia
placent deo opera tua. Expone
opera forcia et solida per vinum
forciora opera alias faciliora
intelligunt id est cum gaudiis panis
comeditur et vinum cum leticia bi
bitur quando opera etiam cum hylari
tate perficiuntur Psalmus exultavit

ut gigas Item Origenes quasi quoddam
condimentum cibi spiritualis est hyla
ritas hominis operantis Tercium est cotti
diana instancia Ecclesiastes ix quod
cumque potest manus tua instanter etc.
Origenes dum inter opera immota pul
chritudine caveat desidia co
attendat ad sordes quo cessat
a pulchro / Quartum est amor Origenes
felicissimi sumus si illud quod a
gimus vera dilectione coloramus
Ecclesiastes vii non oderis laboriosa
opera et rusticacionem ab altissimo
creatam / Quintum est imitacio Origenes
quo enim in locis omnium imitamur
eo diligencius et opera nostra luci
dius venustatur Ecclesiastes xxxiiii qui
operantur in me id est ex opere mei non
peccabunt Sextum est perseve
rancia Ecclesiastes xx Omni operatur
in iusticiam usque finaliter ipse ex
altabitur dicat ergo Quam pul
chri sunt gressus tui ex humilitate
ex hylaritate ex instancia ex amo
re ex imitacione ex finali con
summacione / humilitate placent
hylaritate conlucent instancia
rutilant amore fulget imi
tacione excedunt consummacione
perficiunt quod ista sex forte com
plevit deus opera sua sex
diebus opera cum illa numero
operum signata sunt que non nisi
hoc felici senario perficiuntur sed
incalciamentis /

Hic sciendum est quedam sponsa
certitudine intencionis quam
bonum opus faciunt ex corrupta

intencione et si pulchros quo
ad ornatum operis / non tamen hos
est gressus in calciamentis / non
deceret hanc sponsam nudis pe
dibus procedere Vnde ergo quatuor
sunt signa recte intencionis
Primum detestacio humane laudis
Math. v. Cum facis elemosinam
noli tuba canere ante te sicud
ypocrite faciunt / Secundum de omni opere
bono gloria attribuenda deo est
soli et de fuga mali quod fa
ciliter signatum est Gen. xlix
Duo inquit Jacob et Joseph
filii tui mei erunt effraym
et manasses effraym interpre
tatur fructificans et signat bona opera
manasses oblivio et signat fu
gam mali / et ita fugiendum
est ut in oblivionem veniat
quod quasi causa delectacionis fuerat
et effraym et manasses do
nat quia nec de bono quod
agit / nec de malo quod desiit
humanam laudem querit / Augustinus in
x. confessionum Cum laudari volo
ab hominibus vituperante te non
defenderis ab hominibus iudica
te te nec eripieris dampna
te te Item cottidiana for
nax nostra est humana lingua
est enim qualiscumque in aliis qui
bus temptacionum in facul
tas explorandi nec in laudi
bus hominum pene nulla / Secundum 2
signum est frequencia iocundita
tis Math. vi. Cum oratis non
eritis sicud ypocrite tristes a
men dico vobis receperunt mer
cedem suam Origenes non in veri

signum veri boni cordis quia si
erumpat foris de dulcedine
mentis frequencia sobrie exul
tacionis / Tercium signum est ordo cor 3
reccionis boni enim christiani in cor
reccionibus ordinem servant ut a se
incipiant / deinde correctos in
alios dirigant / ypocrita econtrario Math.
vii. ypocrita eice primum trabem
de oculo tuo et tunc videbis
eicere festucam de oculo fratris
tui / Origenes nisi fallor nichil aliud
appetis nisi apparere iustus / dum me
corrigis / et te negligis / at si et
me et te corrigeres / a me tamen
inciperes / Quartum signum est benigni
tas compassionis Math. xxiii
Ve vobis scribe et pharisei qui
clauditis regnum celorum etc. Gregorius
quoniam qui bonus est corde benignus
est compassione Contrarium signum est
paciencia in adversis Gregorius super verbo illo
Job Sicud tela aranearum fi
ducia eius dicit / sed tela ara
nearum modico vento dissipa
tur ypocrita modico inpaciencie
impulsu frangitur / qui igitur scire
desiderat quis sit ypocrita / per
aggredi eum per adversa / que cum
contumelias indignatur quod fic
tus sit et non verus convincitur Aperitur
Origenes o sponsa christi vero pul
chritudine calciata decoraberis si
in operibus que agis humanam
laudem vitas / si sobrie ex
ultas si proximo te corripias
si aliis benignitatem exhibeas
si paciam in adversis ondas / Et
ergo Quam pulchri sunt gressus
tui in calciamentis filia principis

x dei dicat glo hic quedam spon
sa a nobilitate generis non cernis
per qualitatem virtutis large loquendo
fiat adoptio in filios et filias
Sunt tres tres virtutes que perfic
iunt nos filios dei hominem
computari primo est videlicet pri
mo in timore domini fiducia eius
et filius eius erit spes nostra
re domini fiducia fortitudinis et fi
liis x hominum qui sunt filii per
amorem et erit spes spectiue fe
licitatis Scilicet benigna afflic
torum compassio Eccli filii elemo
sinam pauperis ne defraudes et
oculos tuos ne auertas ab vllo
paupere et eris velud filius al
tissimi 3a est aduersorum constans
perpessio Sap v. hii sunt quos
aliquando habuimus in derisum etc. Et
infra quo modo computati sunt inter
filios dei dicat glosa Quam pul
chri sunt gressus tui etc. qui optime
patrisat amando que aperte
nos de gratias afflictis compatiendo
que pulcherrime patri te conformas
aduersa quelibet sustinendo Con
ueniunt eciam vitam illud exponi
debita virgine que athenoma
site dicitur filia dei pre vltimo
multe filie congregauerunt diuitias
vel hec filia vndecima adhuc que
semper priorem iniciam superat po
steriorem sicud Ruth vel dicitur
filia pulcherrimos habuit gressus
Secundum in mundo denudo in meo
pergeciam sanctificacionis sue Que
est ista que progreditur secundum
per custodiam integritatis virginitatis
Eccli xxiiii quasi libanum non

incisus denudo perguiam assump
tionis sue Que est ista que as
cendit de deserto deliciis afflu
ens enixa super dilectum suum de
omnibus hiis satis dicitur est supra
Sequitur iuncture femorum tuorum
sicud monilia que fabricata
sunt manu artificis etc.

Iuncturas femorum vel femina vel ra
femora sunt hominum et femina se
mulierum secundum concordia seu coniunctio
fidelium vere dicitur quia primum quasi spi
ritualiter iunctura femorum lau
datur quia per sexum bonorum operum
perficitur concordia fidelium hoc
supposito dicendum est hic de duobus
primo de concordia quid sit secundo
quare comparatur monilibus que fa
bricata sunt manu artificis Con
cordia sic describitur concordia
est bonorum operum conformitas in
vinculo securitas arctissima consola
cionis vinculum diuine et humane
societatis et nutrix amoris
bonorum hominum conformitas
Genesis xxxiiii Iudicium valebimus
federari nobiscum si ce
nolueritis plectis viri et circumcidatur
omnis masculini sexus in nobis
quasi nisi quod superfluum est in mori
bus carnalium circumcisum fuit
corporum cum bonis concordia esse ne
quid que cum coniunctio sit hominis
ad carnem Carnes iungi et
coherere non possunt quorum diuersa
sunt studia Vnde Reg v.
dicitur est ad dauid fratres tuos
visitabis si recte agat in tua

quibus ordinati sunt dicere quod negli-
genti cura providentie est ut hii
qui vobis aliqua vicissitudine
coniuncti bonorum moribus se confor-
ment Ecclesiastici xxxvij. Cum viro
sancto assiduus esto quemcumque co-
gnoveris timorem dei servare cuius
anima est secundum animam tuam / in princi-
pibus securitatis Judicum xviij per-
cusserunt viros Lais in ore
gladij eo quod cum nullo hominum ha-
berent quid societatis aut nego-
tij dicit ibi Beda vinci numquam
potuit unio / vincere numquam divi-
sio / unde etiam legitur j. Regum xxv°
quod dixerunt pastores Nabal ho-
mines isti boni satis fuerunt nobis
et non molesti nec quicquam aliquando
perijt omni tempore quo sumus conversati cum
eis pro muro erant nobis tam in
die quam in nocte / archa com-
plevimus Ecclesiastici 4° Anselmus est dul-
cius esse simul quam unum habet
cum emollimentum si unus ceciderit
derit ab alio fulcietur / hoc emol-
limentum non aliud est quam mu-
tua consolatio que inter concor-
des mutuo debet esse dum / quis eum
mutuo se amat / eo benigna
consolatione se sublevat / vi-
tiata dimic et humane societatis
Mathei xviij ubi duo vel tres
etc. Nutrix amoris / contra odium
generat / concordia nutrit amo-
rem conservato suavitatem societatis
Origenes concordia hic incho-
at et in futura gloria inter electos
celestes perfecte consummat Origenes
super Cantica Sponsus sponsam nutriz
de concordia laudat quod bonis
se conformat / quod impugnantes se
superat quia consolutione ambiebat
quia deus se servabit / quia amoris

sim augmentat quia hic incho-
at et in celo consummat hoc
designatur Ecclesiastici xxxij s. quare concor-
dia comparatur monilibus que
fabricata sunt manu artificis / in-
telligendum videtur est enim quid
vocetur manus artificis quod expo-
nit glossa dicens quod cuncta sit con-
cordia arte inscrutabili con-
plexa ordinata est magis in arti-
ficis arte complexa divina est vero
ergo triplex est concordia que-
dam enim est nec ornat nec
munit nec fabricata est manu
artificis / sed manu obstinate
crudelitatis sicut tyrannorum perse-
quentium christianos / de ista psalmus a-
stiterunt reges terre etc. alia
est concordia que ornat sup-
erficialiter nec munit realiter
nec fabricata est manu artificis
sed manu dolose deceptionis / hec
est concordia ypocritarum que ornat
quia apparet sancta sed non munit quia
a dyabolo prostrati sunt / de hac
Job xv° Congregatio ypocrite sterilis
et ignis devorabit tabernacula
eorum qui libenter accipiunt munera
tertia concordia est que et munit
et ornat et fabricata est
manu artificis sed manu pi-
etatis perfectionis / hec est concordia
electorum de hac Job xlj°
Corpus eius quasi scuta fusilia
compactum squamis se se prementibus
una uni coniungitur et ne
spiraculum quidem incedit per
eas ad excludendum istam hanc
triplicem concordiam tyrannorum
electorum et ypocritarum Com-
parat sponsus concordantiam spon-
se monilibus sicut dicit glossa
et ornat et munit. que

cordia e fabricata manu ar
tificis huius concordie excellencia
notet' dicit magister appostolus de
umbilicus tuus crater tornatilis
numquam indigens poculis

Sit quedam etiam impredicatori
bus et potest qualis esse debeat
predicator/ debet enim esse similis/ quibus
pimptus/ continuus/ et humidas
Compar' umbilico/ propter utilitatem
quia sicut puer conceptus alimen
tum accipit mediante umbilico/ ita
per umbilicum .i. predicatorem ali
mentum spirituale debet accipi/ ut at
fetus per umbilicum alimentum ac
cipiat. Et glossa super verbo illo Ezechielis
xvi Jn die ortus tui non
e precisus umbilicus tuus/ umbilico
fetus in ventre matris
alitur/ sicut arbores in virgulta
piantes et humorem terre mi
nistrante occulte/ Debet esse qui in
mento nutrimenti proportiona
tum e inutibili innuat/ qui non
plus/ vel minus e/ qua respirat
inutibili nocet/ ita e pomna
de predicatore/ unde nichil cupe
tit ei et dicere et facere/ sicut scrip
tum e in libro numeri xxiiii capitulo
Si dederit mihi balach domum su
am plenam auro et argento
non potero mutare verbum domini/ vel
plus/ vel minus loquar unde
deutronomii iiii dicitur Non addetis
ad verbum quod ego loquor vobis
nec auferetis ex eo/ Quidam
sunt qui non uniuntur nutriunt/ sed
tum aures demulcent .i. ii ad thymo
theum iiii Jnanes fabulas de vita

xpi .i. non indoctas fabulas
secuti fecimus vobis via domi
ni ihesu xpi. pro narravit in
iniqui fabulatores sed omnis ut
lex tua etc. Compar' secundo umbi
lico propter humilitatem umbilicum enim
eo fit decorem quo profundiorem
Sic predicator quanto profundior
humilitate/ tanto pulchrior honestate
/ lucerna fuit paulus ii ad corinthios
xi Ipsius merito fideli .x.
humili complacabit ysaie ii Conflabunt
gladios suos in vomeres
Jdem xxix Confidentur texantes
subtilia hic totum pertinet ad pre
bos .i. Corinthios .i. non misit me xpus
baptizare sed evangelizare/ non in sapientia
verbi ut non evacuetur crux xpi
Et infra placuit deo per stulti
ciam predicationis credentes sal
vos facere Compar' 3° umbilico
propter centralitatem/ umbilicus enim in medio
corporis e ita predicator medius
esse debet in corpore mistico bernhardus
in libro de consideratione Tales
mitte/ qui se exhibeat helya
ydolatris/ elizeus avaris men
dacibus petrus. paulus blasphe
mis iohannes fornicatoribus/ qui
humiles non spernunt/ pauperes non
contemnunt/ divites non palpent
illos predicatores non laudantur
Johannis primo Ego baptizo in aqua
medius autem vestrum stetit quem
vos nescitis .x. non approbatis
appostolus iii° Et in medio sedis
et in circuitu sedis quatuor animalia
plena oculis/ Jn medio per humi
litatem/ in circuitu per humilitatem
plena oculis per utilitatem/ Debet quidam

excenit amc° sursu p̄ elatoꝫ
quedam deorsum p̄ pusillai[m]
quida dextrorsu p̄ abusiuaꝫ
p̄speritatem q̄da sinistrorsum
p̄ impacian[m] in adu'sitate / quida
antrorsum p̄ ingestiom / alij
retrorsum p̄ inobediam / Et sic
tenentur esse in m° boꝝ p̄eq̄-
lem q̄solom / ita deñt esse in
m° maloꝝ p̄equalem cor-
rectom luce x · Ecce ego mit-
to vos in medio lupoꝝ / gal-
lo media nocte cantare tolusq̄
c̄ petrum math xxvi et marci
xiiij luce xxij° xxiiij° Sc p̄di-
cator dz i doctrina et moribꝫ
suat mediu / peccoreꝫ conuitit
/ dz go p̄dicator esse humilis / val-
et quus / dz p̄tea et p̄umptus
hoc tangi᷑ ubi dici᷑ / Erater-
glo · habut᷑ p̄ imaus doctrinam
lc᷑ gen xxi · ysmahel q̄ ori-
sus e imuenis sagittarius x
p̄umptus et patus p̄ sagitta
tange q̄ volebat / h̄itauit q̄
in deserto / sic utiq̄ qui p̄umpti
et pati sunt / h̄itant in mundo
dz quoꝝ da sagitte ita sit q̄nise
tule q̄ no fugat d pat᷑ Job
vltio No fugabit vir sagit-
tarius eu / et q̄ expmptitudie
p̄dicacom̄ p̄pone deat oibꝫ
bn̄ sign̄ e gen xxiiij° No
comedam donec loquar s'mo-
nes meos / tunc negligētes
dici᷑ y · R · xxv ust̄ p̄lectis
et no reduxit regem vrum
ḡe v° Noli subtrahe v'bum
si forte audiat et q̄ruat᷑ vnq̄
quisq̄ aiā sua mala r p̄ui-

teat eum mali dz q̄da ita s'
allu dunt de p̄umptitudie q̄ in-
dicau p̄bi tunc p̄ut de p̄sump-
tone moyses se excusauit r
indignatoꝫ cuapit q̄uis in q̄
sum ego ut vadam ad p̄harao
et educa p̄plm de egipto non
sum eloquens ab heri et nu-
dius t'cius / Exo · iij et vj° Ey
incircūcisus labijs sum iiij R
xxij° quo audiet me p̄harao
iiij R xxij° Cuius aūo scia-
te et mentite p̄mus annus est
actionis / s9 q̄templaconis / t'cius
p̄laconis et p̄dicaconis ī isto
anno plus temptat dyabolꝫ
vnd dan̄ · p̄mo / anno t'co reg-
Joachim venit Nabuchōr rex
babilonis ir'lem et obsedit
eam et tradidit dns in manu
eius ioachim regem iuda dig-
dit p̄dicator expmptitudie ga-
udeat ut p̄ incanta exhibi-
tom de p̄sumptōe calupniaꝫ
audic no optat / dz p̄dicator
eciā ee ḡtuitꝫ ut nusq̄ p̄ imat
poclm inte / n̄ petia merce
luce xix · infirmos curate mor-
tuos suscitate lep̄os mūdate
demones eicite grat accepist
ḡtis date / h̄ optie p̄uenit glo-
sup vō illo Tornatil x · rotu-
dus et p̄ fauis qui eud obid
dat potu p̄ocli ut talicem
dm̄i vi porrigit cirauti ut
adeo renumeratoe ut vtem
comod ut etiam ḡlam exsp̄
tat h̄uī trat non e tornat-
tilis q̄ op9 suū q̄ feat nisi

ca sue fragilit ad deum eri
gendum fecit s in cedem trena
requirit / dz cu ptea pdicator
esse concludamus scia ne cu pre
dicando requirit audiat p defectum sue
excusato / vn in fine subme
ti e miqz indigens potent
ne tur convincitur e / qui potu
doctrine fidelium sitis requit
qz vn signatum e exo xxv
vbi dicitur vectes sp erunt in c
ircul ut possit archa portari /
p circulos pdicatores p vectes
scia intellr / igr vectes in circul
sp ee nichil aliud e qua pdi
catorem sufficienti scia muni
tum e dicat go vnibiliter in q
uat terminatis munq indiget
poculis. hoc e pdicatores
tui sunt utiles quos similes se
cundi prupti et generaliter / secundi
vtilitate nutrit similis pla
cent / imitate attrahunt quam
tate alliciunt secundarie satisfa
ciunt re / Decimo vent tamis s
cud acivis tritici ballatus

Sup quedata e ceteria impdica
toribus suis vbi dam e vmbi
licus tuus dz quia doctrina pre
dicatorum alii e poculum i mi
nistris alii e panis / in capitis cum
secundo dicit glo est doctrina po
culum / in ministris e panis / recto
ordine post qum actio e de p
dicatoribus sub typpo tractatum
ago de eisdem pro ut p(ar)
tiam restituit eos qui sunt so
lidioris doctrine capaces / que

datam iterum ceterum in pdicato
ribus dicens vent vlg re ve
tris note vniustas pdica
torum accipi vnde dus p yso
l. vjo co vent meus ad moab
qui cytha sonabit cithara ordi
natum sonum reddit / in qua si
vna corda rupta fuit disso
nantia discors cit / vent igr
qui cytha sonat / qui quilz p
dicator pdicatoribus sue pro
nun consonat concordia vetitu
ut vocis uita no discordat
hoc supposito queduntur sic
pdicatores / et maxime apti at
bus / primo e pfito voluntatis
paupertatis / secundum e vtilitatis
pdicatorum / zm vtitudo interioris
primi tangitur ubi dicitur secundum ac
ervus glo. acervus in primo e la
tior / in summo angustior / sic est
in nris actionibus que in quanto
altiorum sunt multi / tanto pau
ciores sui operatiois in veniet i
nferiori / plures sunt operari mul
ti de possessionibus elemosinas tri
buunt / pauci sunt qui relinquunt
possessiones istorum / sic pdicatorum
ordo acervo comparatur / qui ad tan
tam altitudinem angustie per
venit / quod oma tpalia pro
relinquit / quius civitas sp
cet mundus e anathe et oma
que in ea sunt dicit iosue
vjo / ad hanc angustiam ascen
derat aplus qui ait philli
iijo oia sp xpi detrimentum feci
et arbitror ut stercora ut
xpm lucrifaciam. Ecce inquit
scus petrus relinquimus oia
et secuti sumus te math xixo

Nota alluuio in iure est id quod per incrementum sit terre flumini proxima ut terre addatur ripe / unde alluuio dicitur ager quem paulatim flumen unicuique reddit ut dicitur catholicon

tales privilegiat deus in gloria in fecunditate doctrine / sicut predicitur ibidem xiiij° pascentur primogenita pauperum et pauperes fiducialiter requiescent / in gloria victorie ibidem xxv° factus es fortitudo pauperi / fortitudo egeno in tribulatione sua / spes a turbine umbraculum ab estu / fortitudo pauperi ut vincat cogitatione fortitudo egeno / ut vincat locutione / spes a turbine pravorum operum / et umbraculum ab estu prave consuetudinis Item in iudicandi auctoritate Job vj° dominus potentes non abiciat cum ipse sit potens / et iudicium pauperi tribuit / sed non salvat impius impios Math xix° amen dico vobis quod vos qui reliquistis omnia centuplum accipietis et vitam eternam Math xix° Si vis perfectus esse vade et vende omnia que habes et da pauperibus / et habebis thesaurum in celo Item luc xviij° Veri ergo pauperes eo valentius docent quo ea quibus retardatur non habent / eo fortius vincent quo armis quibus Christus ipse pugnavit se muniunt / eo potentius iudicabunt quo hic diversorum iniqua iudicia paciencius ferunt / eo quod amplius mercedem accipiunt / quo in hac vita plus angustie sustinent / sed non est sic de omnibus quia quidam predicatores sunt acervi per contrarium / qui sunt in principio angusti et quo divicias vivunt / eo maioribus commodis dilatantur / tales divitie non possunt / quia in extremitate altitudo

acervum faciunt / Talibus isti signati sunt per statuam quam vidit Nabuchodonosor cuius caput aureum per media ferrea / per ultima lutea Job / lapides excavant aque et alluuione [Daniel 2.] [alluuione] paulatim terra consumitur / per lapides vite divitia accipimus / per terram secundum meti consolom intelligimus / per aquam vero et aluione latentis carnis commoditates / fertur ergo aque lapides excavant et aluione terra consumitur quod de vite divitia ac de spirituali consolatione in quomodo carnalis miserabiliter se infelix homo convertit / hoc est quod dyabolus suggerit in deserto religionis / dicat ut lapides isti panes fiant / de lapidibus panes facere michi dulce est / quia de ymo in latum acervum erige / dicat ergo venter tuus sicut acervus centum hic siccum est quemadmodum predicatores a perfectione voluntarie paupertatis retraxit / hic quemadmodum predicatores ab utilitate predicationis Origenes potatores sponsis habent ventrem altius tritici acervo compasse / sed malunt tritici ut sicut in acervo pastorum accipiunt / ita in tritico i[?]foenum intelligitur animarum predicationis officium est pastoris / et ubi in doctore precedit vite pastoris ibi congruo ordine ab auditore saluberrima suscipitur affectio / Sed quidam sunt qui panem ore porrigunt / ~~et non ex~~ qui bona dicunt / et mala faciunt / de hiis [et ad manum]

Job panes illius in utero vertetur in fel aspidum intrinsecus quia tunc panis verbi dei in fel aspidum quando predicator dicit sed per neglecta doctrina dampnatur pestilentem refectionem dicitur dei verbum panis pinguis ab esse Genesis xlix° Aser pinguis panis eius prebebit delicias regibus Sed quod est quod hic quedam triticea refectio ad legendum dicitur hic panis est et bas panibus ordeaceis Math. xiiij° Mr. vj. Luc. x. Joh. vj. Ad hoc dicendum quod dominus ille miraculis persuasit puerum qui panibus sed ordeaceis qui fugitivi sunt. Nos sed [illegible] in studio sed triticeum in consolando sed quia ordeacei planctum excitando

Budy laudabilior cetera sequitur vallatus liliis hic quedam doctores a rectitudine interioris [illegible] vallantur liliis tunc omnia bona que agimus [illegible] vi[...] et tunc claritatem gerit sat per hoc insidianti inimico aditum nostri cordis tamquam obstruimus de quibus dicit inter ceteris que super verbo illa Quam pulchri sunt gressus tui filia principis. Vallatos etiam liliorum flores solent castitatem que munit et ornat predicatorem quia munit dicitur vallum quia ornat dicitur lilium quod munit illuminat figuratum est optice Exodi iiij° ubi legitur quod Sephora circum-

cidente tamen preputium filii sui hic queritur textus Sequitur castrorum et qui se attingunt castitate pluralem est Genesis xlix dominum pluralem Judith xv° confortatum est cor tuum eo quod castitatem amaveris quia ornet enim sicut sol oriens mundo in altissimis ita mulieris bone species ad speciosa bonitas et castitatis in ornamentum domus sue Sequitur duo ubera tua sicut duo hinnuli capree gemelli cxj

Expositum est illud supra quarto capitulo est tamen breviter sciendum quod quedam dicuntur hic prelati a benignitate pie consolationis per qua dicitur duo ubera tua ubere dextro lactant qui eterna promittunt sinistro vero qui temporalia salubriter administrant ubere dextro sunt qui dicunt illud .j. Joh. iij. Karissimi nunc filii dei sumus sed non dum apparuit quid erimus scimus autem quia cum apparuerit similes ei erimus cum videbimus eum sicuti est ubere vero sinistro sed cum vigilia operum ad studium est in sagina vacare et in sustentatione subditorum per hoc dictum est petro pasce oves meas. pasce eterna promittendo pasce in studio Sed quidam [illegible] exhibent ubera. ubera nunquam [illegible] tonent quos illud ubera [illegible] ubera [illegible] hoc [illegible] benignitatem prelatorum sentiuntur per bona [illegible] est multiplex ad subditos

in Regum xxii° mansuetudo tua
multiplicavit me Secundo pastores
quo ad se ipsos psalmus dirigit man-
suetos in iudicio et docebit ma[n]s[uetos]
in iudicio determinat hoc quod
dico mansuetos non hoc unum di-
git ut sit sensus mansuetos in iudi-
tio diriget id est proficere faciet in
virtutibus Tertium est bone fame ex-
altatio psalmus exaltavit mansue-
tos in salutem Ecclesiastici iii mansue-
tudine opera tua perfice et super homi-
num gloriam diligeris/ quartum similitudo in sta-
bilitate et perseverando psalmus man-
sueti hereditabunt terram propter hoc
ad Colossenses iii° dicitur Induite vos
sicut electi dei sancti et dei electi
misericordiam nunc secundo quando commendantur
ab altitudine perfectionis propter hoc
cum dicitur hynnuli capree non hyn-
nuli cervorum quia hynnulus cervorum
velocitatem currit hynnulus vero capree
alte scandit et non sine ratione dicit
duos hynnulos quia altissimi debent
esse in utraque vita scilicet activa et con-
templativa Sed ultima perfectio active
primum secundum est in contemplatione
Unde Genesis xxix serviuit Jacob
pro Rachel septem annis quia iusti
perfectio septenarii sit in actione non
potest esse coniugium cum Rachel Co-
mendantur etiam a concordia uni-
tatis etiam unde super verbo illo
gemelli dicit glosa propter unam et
veram concordiam/ dicit ergo duo
ubera tua sicut duo hynnuli capree
gemelli id est omnes prelati tui be-
nigni in consolatione alti in per-
fectione concordes in unitate
Sequitur Collum tuum sicut tur-
ris eburnea etc.

Hic tertium commendatur certa implatio
et tangitur hic tria/ quia utraque pre-
ces primum est doctrina glosa collum
tuum quia per eos vox exit/ et est
ta super verbum dei in corpus ecclesie
super traditur de hoc Exodi xx-
viii. vestietur aaron tunica ia-
cinctina cum tintinabulis aureis
ut ingrediatur et egrediatur cum so-
nitu et non moriatur Gregorius audi-
audiant hic quia quemcumque
e regimine ecclesie et docent
aliqui morte eternam non
evadunt/ sicut inquit mei verum
ioseph xpus pastores ovium
sumus/ qui hunc terra alendorum
gregum Genesis xlvi Sed notabile
est quod ibi dicitur detestantur egip-
tii omnes pastores ovium/ quia
hii qui in tenebris peccatorum vi-
vunt lucem vitant amare non
possunt/ Collum tuum sicut turris quia 103 qui male agit odit lucem
vocat/ tu quia pascit/ fuit quod
eius utraque est bona vita/ Tertium
est bona fama et duo tanguntur
ubi dicitur Sicut turris eburnea glosa
quia et ex vite alias immunit
et bona fama decorant In
ebore vero candor notatur qui
bone fame attestatur/ sed multi
deficiunt in bona vita/ et per-
quam in bona fama/ psalmus ergo
ut glorificati fuerint et exal-
tati deficientes in bona vita
tamquam fumus deficient in bona
fama/ sed 2° tenentes legem ne-
scierunt me/ et prevaricati sunt
in me pastores Ezechielis xxxiiii°
Certe videns fili hominis peiores

domus israel faciunt in tenebris. Secundo .i. Machabeorum iiii° dicitur: Elegit Judas sacerdotes sine macula quo ad famam, voluntatem habentes in lege dei, quo ad opera. Contra .i. Machabeorum iiii°: Sacerdotes iam non circa altaris officia dediti erant, sed contempto templo et sacrificiis neglectis festinabant participes fieri palestre et provocationis eius iniuste et in exercitiis disci, et patrios quidem honores nichil habentes grecas glorias optimas arbitrabantur, quorum gratia periculosa eos contentio habebat, et eorum instituta emulabantur, ac per omnia eis consimiles esse cupiebant, quos hostes et peremptores habuerant. Secundo: Oculi tui sicut piscine in Ezebon que sunt in porta filie multitudinis.

Admirationem habuit ubi nomen, quia Ezebon est civitas prima cum habens porta, in qua porta est fons vivus, qui suo effluxu efficit multas piscinas, in quibus egredientes urbem abluunt se, et nemo ingredi potest civitatem nisi prius lavetur, ita quod in hoc textu commendantur prelati attributis, sine quibus prelatorum officium salubriter exerceri non potest. Primum est studium illuminans, secundum doctrina consolans, tertium est sacerdotali ministerio reconcilians. Primum tangitur ubi dicitur: Oculi tui, glossa: qui archana sacre scripture inspiciunt ut possent in apto proloqui. Sunt

autem multe rationes quare per oculos significantur prelati. Sunt quarum prima ratio est: oculus membrorum frigidius, oculus enim et pupilla sunt aqua ut dicit philosophus, et licet sit frigidum, patitur ab obtalmia que est calidum apostema. Sic utique quod ita prelati licet casti sint, tamen apostema superbie non evadunt, quia ut dicit Gregorius prelato noxia est exaltatione. Secunda ratio est: oculus est membrum magis passibile, et ideo dolor oculorum maximus est dolor. Ita prelati de facili turbantur. Unde sicut dicit Gregorius: eo turbatur gravius quo rarius de incidenti... indigent redarguntur. Tertia ratio est: magni oculi debilius vident quam parvi, quod est propter disgregationem spirituum alicui exteriori et etiam interiori. Interius enim disgregantur propter magnitudinem oculi, exterius propter magnitudinem lucis que cadit super oculos magnos. Inveniuntur vero prius sunt contrarie dispositiones et ideo oculi magni debilius vident. Ita necesse est in prelatis, quia quanto maiores sunt tanto minus cognoscunt. Omnia sicut dicit Canon principatus in populis siquis desertum et non intelligens ut nescierunt maiores nec intellexerunt plene mores membrorum ambulantes movebuntur omnia fundamenta terre, id est subditi omnes. Job iiii°: quia nullus intellexit. Item invenitur in libro Regum ii° capitulo xvii°: quod leones interfecerunt eos qui ignorabant ritum dei terre. Plus...

vsqz quo iu(er)decetes odibunt sciaz
q(uar)ta ro e morbus oculorum con-
tagiosus e qui inficit aerem
quem virtz p(er)sone sicud e lep-
tisis et acuta et passio oclorum
ab quibus cum resoluunt(ur) superflui-
tas corrupti et corrumpunt aerem
medium et ita inducunt morbum
per contagium consilem in eo qui
videt paciente(m)/ ita etc(iam) platorum
contagiosa sunt quia q(uo)d ab eis
s(ic)ut videt(ur) de facili in exe(m)plum sumit(ur) fuit(ur)
p(ro)pt(er) iuxta iter scandalum posu-
erunt m(ihi) Exe(chielis) xxiij° Confortasti
ma(n)us impij ut no(n) reuerte(re)t(ur) a
via sua mala/ subdit(ur) ter illud
dicit(ur) Baruch iij° videte ne et
vos similes efficiamini fac(t)is ali-
enis Math(ei) v. Si oculus dexter
scandalizat te erue eum (et)c(etera)
Deut(eronomii) xxvij° Maledictus qui er-
rare facit cecum et in itinere Math(ei)
xxviij° ve mundo a scandalis
q(ui)nta ro e q(ui)a Serapion q(uod) fel
competit in curis oculorum quia in
felle e multa subtiliaco et ideo
subtiliat sp(irit)us et s(ub)stanciam oculi
depurat et dicit idem q(uod) int(er)
omnia fella fel vollatilium for-
tius e/ dicit ergo plati oculi ex
noie necesse sunt de medici-
ne ut si morbum ex p(ec)c(a)to con-
t(ra)xerunt collirio passionis (et) ama-
ritudine x(risti) liniti sani fiant sic(ut)
felle fuit curatus tobias tho(bie)
vi° Non e quo oculus fiat/ qui
passionem x(risti) ungit in mente por-
tat/ dicat ergo oculi tui quos
non inflat apostema superbie
quos no(n) commouet passio ira-
cundie quos no(n) destringit luxu-

ria nec mundane p(ro)sperita(ti)s qui videtes
edificant g(e)n(er)a(n)t memoria fellis
amaritudinis x(risti) sic ab egritudine
p(ec)c(at)i p(re)seruat(ur) d(e)c(la)ra(tu)r sicud pi-
scine in ezebon (et)c(etera)

hic tangi(tur) s(e)c(un)d(u)m s(cilicet) doctrina co(n)-
solans vn(de) glosa co(n)tinentes
multas aq(ua)s sapie(n)cie (et) doctrine ad
potandum eos qui sunt in angusto
merore (et) p(ro)pt(er) s(u)bditos t(ri)bula-
tos et merentes qui p(ro)p(ter) mult(itu)di-
nem angustiarum angustijs ac-
cincti sunt/ hos boni plati
doctores consolant(ur) Job. Cum sede-
rem q(ua)si rex circumdante me ex(er)-
citu eram tamen merencium consolator
de Noe scriptum Gen(esis) v. Iste co(n)so-
labi(tur) nos in terra cui maledixit
d(omin)us/ Noe interp(re)t(atur) commotus et sic
bonum platum que diuinam ex co(m)-
passio commouet exiguum con-
solacionis solacijs ut co(n)tinet Tho-
bie. i. p(er)gebat p(er) omnem cognacio-
nem suam et consolaba(tur) eos (et)c(etera)
et de Joseph leg(itur) Gen(esis) xlv co(n)so-
latus e eos blande ac leniter
locutus e s(ed) p(ro)h dolor iam verifi-
cat(ur) illud q(uo)d Eccles(iastes) iiij° dicit(ur) vi-
di que sub sole geruntur calump-
nias ... et lacrimas inno-
centium et nec posse resistere
violencie eorum cunctorum auxilio
destitutos Eccli(asticus) xlviij° de pio
plato dicit(ur) consolatus e lugen-
tes in syon/ contra ... t(ri)b(u)l(atio)
plato dicit illud Tren(orum) primo
ideo ego plorans et oculus
meus deducens lacrimas q(ui)a
longe factus e a me consolator

cornites ciuitatem meam Sz e non
dum q iste piscine dnt esse
importa filie multitudinis ad
litteram vni e originalit q
duxerunt originem a fonte qui
e importa ciuitatis que ciuitas
e filia multitudinis continua q
continet multos populos christiane
vo piscine doctrinarum fluc
debent deporta filie multi-
tudinis .i. biblia que filia
multitudinis dicitur quia et plu-
ribus libris et infinitis sensibus
completa. Job. lz argenti
venarum principia non e igitur
necesse ut de fabulis ut de philosophis
predicacio eu de filia multitudinis
sanis hauriendo possimus haurire
Item q nouum e plat e sac
mentalis ministra reconcilias
vn dicit glo. Sicud in ciuitate
esebon piscine fi aquas ha-
bentes copiose populo in multi-
tudinis aqua ministrat Sic ne-
mo nouum pt ingredi ecclesiam
nisi prius aspersus aqua bap-
tismatis non ergo sufficit doc-
trina oz et bap et aa sacra
reconsiliacionis ministrac q
u vo sic quodam ecca thea he-
aut nota sup in fine epis
versus Collum tuum sicut turris
eburnea Sequitur Nasus tuus
sicud turris libani q respicit
contra damascum

Hic itaque queritur sponsum i doc-
toribus et predicatoribus suis co-
mendatur aut hic atribus primo

adiscrecione prudencie Sed auita-
te uite 3o habilitate doctrine
pro discrecione comparatur naso glo-
Nasus tuus discretores cautissimi
discretores boni et mali sicud
per nares odor et fetor discerni-
tur dicit phus in li de sensu
et sensato q circa per emunctum spiritum
discernitur Sz e notandum q discre-
cio tria complectitur Iudicium di-
scernens inter bonum et malum
electionem accipientem bonum et di-
mittentem Item mali cautela
custodientem et conseruantem bonum
acceptum / non enim dicitur discretus
nisi qui inter bonum et malum
discernit / et post discretum eliges
bonum accipit et post acceptum
bonum custodit Contra primum ys-
ae qui dicunt bonum malum et
malum bonum Contra 2m Jeremie
duo mala fecit populus meus
dereliquerunt me fontem aque
viue / et foderunt sibi cisternas ve-
teres / de tercio dicitur hic in glo.
hec discretus iuxta peccata malignorum
alonge prospicit et culpa per
qua veniat deprehendit de primo
leuitici x. licet scam discrecio-
ni inter sanctum et prophanum / de 2o
deut xxx proposui vobis uitam
et bonum e contrario mortem et ma-
lum elige ergo uitam ut et tu vi-
uas de 3o Origenes comparatur tria
gula sit hic vnus vnumquodque an-
gulum teneat iudicium discernens
alium non constituat electio acci-
piens Tercium aut faciat caute-
la custodiens tamen in duobus

e pocior quia contra insidias dya
bolicas preualet tota virtute petiuit
Salomon iii Regum iii dabis servo tuo cor
docile ut possit discernere inter bo
num et malum quia nichil valet
plantatura sine hac virtute hoc
bene figuratum est Judicum vi ubi
dicitur Cum excuteret atque purgaret
frumenta in torculari apparuit ei
angelus domini / frumenta purgare
nichil aliud est nisi ea a paleis
separare frumenta virtutes / palee
vicia indicant igitur frumenta
purgat qui per discretionem inter
virtutes et vicia indicat / igitur
gedeon excutienti frumenta
pulchre libanus imponitur quia sicut
discretione prelatus regimen ani
marum utiliter dispensat Sed nobile
est quod lingua in voluta est amaro
sapore dulce veniens adipiscitur
quam in amarum / et ita indicat
dulce amarum Similiter est in or
gano olfactus infecto odore
fetido quod aromaticum de fetu
quibusdam qui ita infecti sunt
fetoribus temporalium quod paupertate
que vere aromaticum redolet
indicant esse fedam Ite nobile
est quod dicat philosophus quod perturbatio
olfactus signum est future egritu
dinis et putris ita utique qui
non est multum acutus in discretione
ita laborabit spirituali egritu
dine / sed hec passio scilicet perturbatio
olfactus duplicem est primum
unum ad morbum ulcerum totius
corporis / sic egritudo non est putris

alterum est secundum ad organum ol
factus et sic egritudo est putris sic
utique perturbatus in discretione et i
psum est ipse et disponitur ad
infirmandum totum corpus ecclesie
dicatur ergo nasus tuus sicut
sit dam est quando prelati a
discretione sed dicit turris libani
hic quando cum civitate vite
glossa intellige libanus mons est
sed turris vero alti nemini quia fatetur
turris ergo in libano est / quod sed
qui in altitudine vite super
christum edificatur est / quod eciam
ypocritas et hereticos qui alti
tudine vite preeminent sed si
dem christi non habent / et ideo turres
sunt sed turres libani non sunt / quia
fundamentum aliud nemo potest po
nere / preter illud quod positum est
quod est christus ihesus et fides christi
Tu nunc es petrus / et super hanc
petram et cetera edificabo / talis
edificatio que in christo est fundata
optime turris dicitur / et secundum
habuit pallium xviii o Oculi domini
contemplantur universam terram et
prebent fortitudinem hiis qui per
fecto corde credunt in eum ibidem
xx Stans iosaphat in
medio eorum dixit audite iu
da et habitatores ierusalem credite
domino deo vestro / et securi eritis
credite prophetis eius et cuncta
evenient vobis prospera Ephesios
vi in omnibus sumentes scu
tum fidei in quo possitis omnia
tela nequissimi ignea extinguere

in thxps n° Orramus et placeat
deus omnipotens fidei in virtute
ut glorificetur nomen domini nostri
ihesu christi in nobis igitur turrim
esse in libano nichil aliud est
quam altitudine operibus fundate
in fide sancte trinitatis Sequitur
que respicit contra damascum
Vero ad litteram rex salomon fecit
in libano turrim altissimam
de qua prospiciebat contra civitatem da-
mascum que est metropolis syrie
cuius habitatores impugnabant hec
terram ubi etiam dicitur quod occisus
fuit abel vir iustus cuius sangui-
ne bibentes Busico igitur sunt
turris multos inimicorum suorum cir-
cumdantes insidias videns cap-
tivavit / quemadmodum ergo prelati
ab utilitate doctrine Nam
dicit glosa sicut vero ille fidelis
prelatus semper prevenit contra in-
sidias malorum hominum vel peccatorum
ut suos muniat et alios in
extrahat hoc est de malicia
ad bonos mores Job Numquam
capies leone pedem quasi le-
ena serpens despiciet ceteram in
dormiens apertos habens oculos
quia numquam in quiete ita so-
pitur quod providencie cautela
privetur Habuit pedem capitur quia
peccator capitur quod sumitur de diabolo
admonitionis sic necqueat dominus
declarat dicens Numquam capies
leone pedem dicat ergo na-
sus tuus etc vel predicatores
qui sunt discretione vigentes
veritate placentes scienti doc-

trinis Sequitur Caput tuum ut
carmelus et come capitis tui
sicut purpura regis iuncta canalibus

Hic agitur de prelatis simul et subditis
prelati dicuntur caput / subditi come
comparantur ad prelatum capiti quia in capite
sunt omnes sensus / interiores vero membris
tantum est tactus ut ergo sensus perfectio in
prelato / in subditis vero imperfectio reperitur.
eius id est recte dicitur caput Alia est
ratio quia omnes qui sunt in capite
perfecte sed quosdam non habet corpus sen-
tiunt de longinquo in caput
providet toti corpori ut ergo notetur per-
fecta providentia in prelato quam
videt in subditis comparatur capi-
ti Alia vero in capite oriuntur ner-
vi deportantes sensum animalem
ad omnia membra corporis ad sensum
et motum faciendum ita in bono pre-
lato radicatur doctrina spiritualis
et ab eo derivatur ad subditos
ut sciant intelligendo et mo-
neantur operando Dicat ergo Ca-
put tuum ut carmelus Car-
melus hic est mons qui habet hec bonus
prelatus primum est sanctitatem bona
vita / secundum mentis constantia Propter
primum comparatur carmelo interpre-
tatur scientia circumcisionis / et pro-
terea habet sanctitatem scientia sciat
circumcidere superflua / tam in se
quam in subditis Secundum Carmelus
est domini Bno et completur providentia
cordium virorum viri iuda et
habitatores ierusalem contra xx vij
Bacadem die consumptum est

abraham et ysmahel filius
eius et omnes viri domus illi
tam vernaculi quam empti
cius Nota ordinem primo ponit
abraham postea ysmahel non
eque quia primo circumcidendus
est prelatus postea subditus
exemplo prelati / hic ordo veritatis
sua circumcisionis / qui enim vult
alios circumcidere et se non . car
melus dici non potest / quia stamen
circumcisionis non habet talis est de nuo
corpore quibus dixit stephanus
actuum vii dura cervice et incircum
cisi labiis etc Exo xii hec est
religio phase omnis alienigena
non comedet ex eo omnis autem
servus emptitius circumcidetur et sic
circumcisionis stamen iudei non
habebant quia tunc tantum circumci
debant / et de moribus superflua
non tollebant cum igitur in prelatis
ecclesie non viget hec stamen / recte
dicit sponsus ad prelatam sponsam
Caput tuum ut carmelus / sed quod
requiritur a prelato est bona vita
propter hanc etiam carmelo compa
ratur / caput nam carmeli est
mons fertilis valde / et prelatus
eo ubertatem fertilitatis in se
ondit / quo bene vivit de ferti
litate carmeli ysa xxxii
et erit desertum in chermel et
chermel in saltum reputabitur
et habitabit in solitudine iudi
cium et iusticia / in chermel se
debit chermel et charmelus
idem est desertum in chermel
vertitur quando is qui fertilis erat in

viciis in virtute pinguedine
felici tempore mutatur de
sertum erat paulus qui persequ
batur ecclesiam sed quasi est in cher
mel qui in pinguedine doctrine
fecundabat eandem / sed mirabile
est quod ibidem subiungitur et cher
mel in saltum reputabitur hoc
tunc contingit quando is qui fecun
dus et utilis fuit in ecclesie
platee / sterilis efficitur prauae
vite dissolutione Eccli xxxi
et nos ueretur incantatori as
pente percusso Mach v. quod si psal
in fatuatum fuit ad mchilu
vas ultra de kermel factus est
saltus quando iudas de apostolo in
proditorem factus est mutatus est
gliaus go sponsus de bona vi
ta prelati dicit caput tuum ut
carmelus sed et quod hec debet
platus est menti constantia
propter quod eius comparatur carmelo cui
dicitur caput tuum / carmelus est
mons . Mons ergo platus dicitur
ut a stabilitate sua nunquam
moveatur ysa 2o Erit mons
in nouissimis diebus preparatus mons do
mus domini et elevabitur psalmus le
vavi oculos meos / sequitur Coma
capitis tui sicut purpura regis vincta
canalibus ad litteram purpura tyri
et sydonis lana de qua fieri
debet purpura ad regiam vestem
fiendam alligat canalibus
et super fundunt sanguinem co
chlei et intingunt cum conchae
quippe maris sicut circumcisi la
crimas purpurei colore emittunt
quibus collatis tinctura purpurei

colore effici' ponit' go hic ma-
tia vestis p veste et e ss9 co-
me capitis tui sicud ppura
r' sicud lana ppureo colore
tincta igi' caute satis hic in-
nuit' quales debent esse sub-
diti qui p lana sc' sti debent
eni esse suaues affabilitate
lana ex qua fit ppura sua-
uis e / caledi colore caritate
a carne dimisi / castitate tincti co-
lore purpureo inecona passi-
onis dnice / affabilitas or-
dinat ad pximu / caritas ad
deum / castitas ad se ipm / me-
moria passio / pfco e subic-
tonis / nunq cui male sube-
quat qui subiectonis qua xo
in cruce exhibuit nunq in
memor e / philli' 2o hoc se-
tite in vos qd in xpo ihu
Sz quid e q ppura regi' ca-
nalibus p canales corda hu-
lia accipimus p ppura vo dni-
ce passionis colore intelligi-
mus ppura go canalibus regi'
quia passio xi a bonoz et
humiliu cordibus nunq elabi'
hebe a cogitatione eu qui hec
Sz que subditi p coma signi-
fi' inde causa sc' Coma de-
cor in capite e vnde dicit
ysidor pili sc' in cialibus in
aute sicud folia in arboribus
ita poma boni subditi deco-
rant bonu subditu platu
Ecci' l' · ca illius coma fecis q
plantato in monte cedri r' sic
cca illius steterunt q rami pal-
me et omes filij isrl in gl'a

sua mach · 2o princeps clarissi9
et magnus es in hac ciuite
et ornatus filijs et fribus ergo
accede prior et fac iussu regis
missi ab antiocho dixerunt
mathathie hec va iste sug
venenosa a calore desiccata
et indurata impleta ghutt nec
tussformat Sic alij prior ve-
nenosa si pestifera gtagione
humidus plurimam moll per-
accidiam a calore spus sci
desiccat' p gnud / indurat' p
constantia ac fit pilus ornatus
qui fuit si' flluitas fumans
Idem in li' oplexionu dicit
q pili mag habundant in co-
plexione calida et sicca ipita
vtiq qd in plato habundat ca-
lor caritatis et siccitas casti-
tatis tunc multiplicant' subditi
nec obstat q dicit auicena
q pilus fit ex humiditate vnctu-
osa et fistosa que magis
habundat in oplexione humida
et calida Nam auicena loq-
quitur ad conservationem pilorum
no q ad generationem vn etia
e q platus vnctuosa pietate
te mag conservat subditos vn
de dicitur / consuetudo mea
multiplicauit me Ite dicit ga-
lienus in libro oplexionum q
casus capillorum mag accidit
in senectute Ita nc casus si
delium frequenter fit qn dni in
seruitute diuina fuit nam
quo in nouitatu plus fluor-
mitendit' co tag anouito eloga'

Sequitur Quam pulchra es et
quam decora carissima in de
licijs statura tua assimilata
est palme ubera tua botris

In predictis aptat capituli quemadmodum
est sponsa per singula membra et
quia maior est laus laudare in toto
premittit sponsus in vocem
quo omnia sponse laudabilia li
cient exprimeret, si vis posset
dicens quam pulchra es et quam decora
ergo quod verba ista exponuntur dupliciter
de beata virgine, uno modo sic quod caret
omni malo, alio modo sic quod repleta
est omni bono, sic quod caret omni
malo exponuntur sic Quam pul
chra es, sine superbia et decora
sine ira carissima sine invidia
in delicijs sine accidia et sic
in delicijs ulla est determinato sta
tura tua assimilata est palme
contra avaritiam palma victoribus
datur quia avaritia capaut vin
citur desine cum cupiditas incipit
cupiditas ideo amittere avaritie
vere dicitur statura tua assimilata
est palme ubera tua botris
de vero quidem vino sobrie
tate contra gula sinistre
vinum generans virgines con
summavit, Origenes O te felicem
quam non polluit fastus, quam
non maculat furor, quam non co
inquinat livor, quam non fedet
accidia, quam non inficiat ava
ritia, quam non deturpat gula
quam non corrumpit luxuria, O fe

licissima dicere quod nullo vicio dis
plicens sponso tuo Secundo modo ex
ponitur illud desponsata sic quod re
pleta est omni virtute sic Quam
pulchra es fide, quam decora
spe carissima caritate, in de
licijs per iusticiam Statura tua
assimilata est palme per forti
tudinem, ubera tua botris dex
trum habens vinum prudentie sinistrum
habundans vino temperantie Origenes
mirabilis laus tua non ex ma
gistro me, ex eo qui diligit te
fide polles, spe nites, caritate
luces, iusticia splendes, forti
tudine rutilas prudentie ful
ges, temperantie candes, fallax
gratia vana est pulchritudo, ancilla
timens deum, ipsa laudabitur
Exponitur etiam verbum istud de gloriosa
virgine de cuius laude specialiter
scriptum est, et filius etiam dei ma
trem suam collaudavit in hec
verba premissa scilicet Quam pulchra
es in nativitate, et decora post
nativitatem, et an conceptionem
carissima in delicijs mortis tempore
Statura tua assimilata est palme,
in assumptione, et quod multo letificatur
in assumptione tota curia celeste
pie, vere subiungitur ubera tua bo
tris, vero verba ista continet ta
ntorum amorem, quo se condiu beata
virgo est amata ibi carissima,
magnitudinem laudis, qua a filio
dei est laudata Quam pul
chra es, et quam decora Excellentia
glorificationis ibi
Statura tua assimilata est palme

Ubera tua bonis Insinuans
igitur quo gradu eam dilexit
dicit O tu carissima in deliciis
Cara in statu coniugali / carior
in statu viduali / carissima in
statu virginali / vel cara ante
nativitatem / carior post nativitatem
carissima post mortem / corpus
enim eius post mortem hominis sociu
sed secundum nativitatem putrefactionis
tua semper socium habet / sed depre
vit resurrectionis / tum ergo dominus
dilexit matrem / ut corpus suo
socio dispararet / et cum suo
socium sociaret / nam corpus
non permisit putrefieri / et animam
statim revivit corpori / hoc
est quod dicitur morte subiit tempora
lem / nec tamen mortis nexibus
deprimi potuit / vel cara casti
tate / carior humilitate / carissima
caritate / vel cara de speculo
carior merito / carissima premio
vel cara in exemplo / carior in nup
tiis / carissima secundum cunctos / vel ca
ra propter doctrinam / carior propter insti
tiam / carissima propter misericordiam / vel ca
ra in activa / carior in conte
mplativa / carissima in utraque
dicit ergo O tu carissima / scilicet
in deliciis / hec determinatio
in deliciis determinat hic pr
lam karissima in ratione cause ef
ficientis / seu motive / et est sensus
tu es michi carissima in deli
ciis x propter delicias / quia delicie
tue / faciunt te michi carissimam
et me monent ad amorem
summum / unde glo. Carissima
in deliciis x ex hoc quod va
cans celestibus deliciis / non

ergo quod multiplices sunt delicie sed
enim delicie statum in hiis de
lectatur in malis / de hiis dicitur proverbiorum
xxiiiio Non decent stultum
delicie nec servum dominari principi
/ de hiis item genesis xlixo asser
pinguis eius panis prebebit de
licias / Item sunt delicie virtu
tum Job xxii tunc super omnipotentem delicii
affluens et elevabis ad deum faciem tu
am / et exaudiet te / nec potest
deus sine deliciis esse / tu vero quod
sit in virtutibus deliciatur sancta
ipse testatur psalmus xxxvi et delicie
mee esse cum filiis hominum / de
hiis ysaias consolabitur dominus syon
et consolabitur omnes ruinas eius
et ponet desertum eius quasi
delicias / per desertum in hoc lo
co intelligitur anima peccatoris / per delici
as anima conversi in quantum
talis · desertum ergo in delicias po
nitur quando peccator de viciis in virtutes
transformatur / de illo autem qui in
peccatum convertitur de virtute dicitur xx
viiio Ezechielis fili hominis leva planctum
super regem tyri et dices ei
hec dicit dominus deus tuus
tu signaculum similitudinis dei plenus
nus sapientia et perfectus decore
in deliciis paradisi fuisti / hoc est
in virtutibus que sunt delicie
esse non possunt / In hiis deliciis
deliciatur assuerus Grant prete
delicie corporalis pulchritudinis
de quibus hester viio Cumque regio
fulgeret habitu assumpsit duas
famulas et super unam quidem
innitebatur quasi per delicias

et nimia teneritudine corpus
suu fere non sustines . i . sup[er]
exteriores / sunt p[re]ter istas de
licie gaudiorum sup[er]celestium de
quib[us] ysa[ia]e xlvi° dicit[ur] letami
ni i[e]r[usa]l[e]m et exultate in ea
omnes qui diligitis eam / ut de
liciis affluens ab omnia gla
cius / omnia gl[ori]a co[m]plectit[ur] trina
cognitionem p[ri]mi visu[m] hoc deli
cia[rum] ronal / apprehensionem eternu[m]
in hoc delicia[rum] vasti[ta]t / am
plexu optimu[m] / in hoc delicia[rum]
concupiscit / dicat go / tu es caris
sima in deliciis sapie[n]s / q[uia] stu
diosissima in deliciis v[ir]tutu[m] q[uia]
optima in deliciis corporalis
pulchritudinis q[uia] pulcherrima
in deliciis gaudiorum q[uia] gl[ori]osis
sima studiosissima eccl[esi]a[sti]ci xxiiii
Ego feci in cel[is] ut oriret[ur] lu
men indeficiens in deliciis v[ir]
tutu[m] q[uia] optima vi[r]g[o] girum celi
circuivi sola / in deliciis corporalis
pulchritudinis / q[uia] pulcherrima a
poc[alipsis] signum magnum apparuit in
celo mulier amicta sole / quia
gl[ori]osissima hester amavit eam
rex sup[er] omnes mulieres / et posu
it dyadema regni sup[er] caput
eius Judith tu gl[ori]a i[e]r[usa]l[e]m
dicit[ur] d[omi]n[u]s / carissima in deli
ciis d[omi]nus eciam q[uia] delicie cau
sant[ur] in patre et matre nutr
cum ex p[ro]p[ri]o filiorum / s[ed] cum q[ui]
optimum est p[ro]u[erbiorum] xxix Erudi
filium tuum et refrigerabit
te / et dabit delicias a[n]i[m]e tue
si igitur nullus filius melior xpo / si

nullus beatior hoc filio / nulla
mater deliciosior ista matre / et
sic iste delicie d[omi]ni carnalis
amorem Item sunt delicie ca
rnales odium sicud sunt delicie
gule de quib[us] 2° paralip[omenon] v
dicit[ur] at illi riderent ut in
venes et nutriti in deliciis . i .
thymo 2° vidua que in deliciis
vivit mortua est . i . p[er] c[ontra] . i . in
corruptione sua peribunt p[er]cipi
entes mercedem voluptatem i[n]iusticie
iniusticie existimantes dici de
licias coinquinationes et macle
deliciis affluentes et in conves
sationibus suis luxuriantes Item
delicie rerum / Job xxx . Esse
sub sentibus delicias computabant
Item delicie vanitatis huius mundi
de quibus Eccl[esiaste]s v . dixi in corde
meo vadam et affluam deliciis
et fruar bonis / et videbo hoc
quod esset vanitas Ecc[lesiasti]ci xxxi°
quos disposuerit filia vaga / s[ed]
ergo fuit abstinentissima / pau
perrima / humillima / utique ideo debu
it affluere deliciis / et in deli
ciis in summis amari / dicat ergo
O tu carissima in deliciis . sequitur
in ordine questionis Quam pul
chra es / et quam decora / hic p[ro]
deo est tangitur magnitudo laudis
/ laudat enim eam in verbis istis
a mirare vite / tum ypocrisim
quia dicit eam pulchram de
coram . pulchram intus a corde
decoram exterius in opere / hec est
archa deaurata intus et fori
auro mundissimo / sic dicitur Exo.
xxv . dure mihi initia cognitio

ita virtutem luce 2° maria con
servabat omnia verba hec / aure
undique intus / affectu ita boni
tatem / aure undique q̄ue gratie de
siderium ad eternam beatitudinem / aure
undique exterius / multitudo operum
undique altitudo operum / undique
summa similiter morum et
verborum / per hanc duplicem pul
chritudinem comparatur ergo beata virgo
aaron / de qua legitur quod simul
habuit et florum amenitatem
et fructus venustatem / ipsa
enim foris floruit / in devotione
et decore / fructus non caruit
intus in interiori homine / sed ypo
crite florent foris / et sordent
intus / dicat ergo Virgilius Cernas
pulcherrimus es corpore. decora opi
nione de pulchritudine corporis potest
intelligi quod in libro de omni ordine
quaestionum] Erat ergo summe pul
chritudinis animo blandiens veni
ustas cuius facies nullius ad ve
nerem colorem indicabat / ypocri
sim / sed rosam cum lilio disputa
tem in facie insinuatione mirā
bili voltus / qua plantaverat
dextera omnipotentis / que in civita
bili vulgaris perfectissime casti
tatis constitutor ypolito pudi
bundior lucrecia / castior quam — Daues
daphnes / fidelior quam peno
lopes omnibus castitatis filios et
filias in attingibili antecessit
decore bone opinionis Bude
super verbo illo Cum esset rex
incubitu suo / in nardus
regis in accubitu virginalis
uteri quiescentis maxime est

venit ad helizabeth non prevenit
festinatione Ubi queso vox
illa veni hoc in ut veniat mi
chi mei ad me q. d. fama eius
velocissima fuit de hoc Gregorius super
verbo illo Ezechielis Elevata est gloria
domini super cherub. gloria domini i.
mater dei que dum nulla infamie
macula contingitur multo frater decu
fatura altitudinem super fertur
ad hanc aliter Quam pulchra es
intelligi prudentis intelligamus quos
fiat istud / et decora in affectu
spirituali consentiens fiat mihi secundum
verbum tuum ad hanc aliter pulchra
in vita activa / decora in con
templativa / vel pulchra in utero
decora extra / vel pulchra co
ram hominibus / decora coram
angelis vel pulchra spirituali
conversatione / decora in filii co
ceptione vel pulchra in partu de
cora in purificatione / vel pulchra
in educatione / decora in fidei di
latione dum cum signum petivit
in nuptiis quid aliud nisi fidem
publicavit in convivio / vel pul
chra in voluntaria filii oblatione
decora in sincera compassione
vel pulchra docendo ignaros
decora consolando desolatos
vel pulchra in virtutibus decora
in donis vel pulchra in beatitudi
nibus decora in fructibus De quo
Statura tua assimilata est palme

Hic tangitur excellentia glorifica
tionis beate virginis nimirum statu
ra palme similem in assumptione

sunt domini sup choros angloz
exemit seu exaltata fuit si-
cud dicit Virg palma lz in
folijs duracionis sicud dt glo-
et ipa in assuptone accepit
status pmanencia Ite palma
lz in cuncta decorem sic dicit
glo et a ipa in assumpcone
accepit corpis claritatem Ite
palma lz in signo victoriam et
in assumpcoe notid fcm e cuic
sup celesti mioq pura catura
gloriosius vicisse mudu vn glo
si vbo illo sup Cnc e ista q
ascendit p desertu audi illete
bere sepata tota pcept ce-
lestibus dedita No ep e sta-
tura deficiens sufficiens ha-
dans et tristendeus deficiens
e impetore luc xix et non
poterat vide ihm arl Statu-
ram debitam non lz qui quis
bono depdis aliquntulu cuit
tn ad statu vtutu ns pbenit
Sufficiens in viro iusto qui ad
statu vtutis cuit hec aut e
adeo quus et pucipali auctoe
vn qs vrm cogitans pt adiec
ad statua sua cubitu vnu q.
d. sn auc ucc vtus lz n inc
meta vtut habundans e in p-
lato et doctoe de hac in ozc
Statura cat rotis z altitudo
protas psto platorz qz rcu-
lares sunt et volubiles hij
alte stature sunt quia oma
cis subiecta sunt diligenti
cura pspiciunt de corp mua cat

helias de quo in R iiij° pri-
mi curru isrl et auriga ei
statura tristendeus e i bta
Virgine Vnde hic statua tua
assimulata e palme q d. oez
pura caturaz in vtutibus
supasti et io staturam tuam
palme adequasti pu inlte vlt
filie cogregauit etc ul ste
pt dici ep hic tangit modus
eorz quibus oredi ascendisse
Vnde hic Statura tua assila-
ta e palme qz f glose Vi-
mire sta e pflamaz sic lez
in Judicu ascendit in celo
angelus domini pit in flama
eleuabatur expositu e supra
Item affitose qz p dest eius
ascensio et p fuit omnibus an-
gelis quia eos letificauit ip
p dicit Vbera tua botr omnis
peul dubio angeli de hijs vbe-
ribus bibunt et ipi sugunt
omnibus eaa p dest hominibus
vnde dicit in Gen et fons
ascendit de tra irrigans vo
vn caa dicit vbera tua assi-
lata e botr quia inebriauit
terram pretem ut tn ebrius obli-
uiscatur ire sue sicud dicit
Bubg O homo securo habes
accessu etc Item copiose quia
dicit ipa Intduxit me rex
incellaria sua Item volup-
tuose vn sup Cnc e ista
que ascendit de desto deli-
cijs affluens cuixa super
dilectum sunt Sec Dixi asce-
dam in palma et apphendam

fructus eius et erunt ubera tua
sicut botri vinee et odor oris
tui sicut malorum et guttur tuum
sicut vinum optimum dignum dilecto
meo ad potandum labiis et
dentibus illius ad ruminandum

Hic incipit secunda pars huius capituli
in quo sicut dictum est supra designatur
amor sponse exhibitus agitur
et ponuntur hic signa multipli-
cia inter que primum est volunta-
ria passio ibi dixi ascendam
in palmam Unde patiendo quod
patitur amat et tanto est a-
mor altior quanto patiendi
pena voluntas prior / secun-
dum promptitudo ibi ego dilecto
meo Unde Et qui in una sua
imago continue novit motum
li. ar. in detestacionem peccati co-
missi ab ea peccatrice requirit
ut misso nuncium exhibens
ipsa exhibicionis piet probet
magnitudinem amoris / Tercium signum
dilectionis est fidelitas adiuuan-
do ecclesiam / que in plateis sinus
et doctoribus laborat contra pec-
catores ibi veni dilecte mi egre-
diamur Unde Si tibi tristi est ut
voluntate patris si faciat vo-
luntas autem patris est conversio pec-
catorum / utique quos ad conversionem
aliorum laborantes coadiuuat
eo salute mutuam amare se pro-
bat / Hec tria voluntaria iuste
passio in satisfaciendo / nunc
promptitudo in condonando / fide-
litas in coadiuuando / tres sunt
probationes et primo probatur
amor nunc suis et infinitus

Secundo amor dulcis et infastidi-
bilis Tercio amor verus et fidelis / dilige
ergo me ut in victu / amor occidit
dilige ergo me in quantum a(l)terum ima
associat / dilige ergo me quoniam
fidelitas permansit / Hic ergo
incipit secunda pars huius capituli in qua
sicut dictum est supra agitur designans
amorem sponse a sponso exhi-
bitum supra capitulo capituli quem
data est sponsa quod ut dilecta
sed per probacionem dilectionis exhibi-
ta est operis ideo agitur de passio-
ne qua maiorem eam dilectionem ne-
mo habet qua ut animam suam ac-
Unde In verbis istis tria tanguntur circa
passionem domini / primo tangitur quod
fuit abeterno preordinata ibi Unde
glo. cum sola disposicio per prophe-
tas premisit quod per amorem tuum
humani pati volui voluntate
hanc libertissime vidisse pos
dicens una pereat a domino venit
per passionis hanc terra ut vi-
deam voluntate domini et passi-
onem qua voluit ab eternis et
iam voluit quod sic oportuit
Jeremie xxxii reliqui domum meam
et reliqua dimisi hereditatem
meam et dimittam dedi dilectam
animam meam et dabo in manus
eius Secundum fuit ergo in ea voluntas ad
patiendum sed intelligendum est de ne-
cessitate sed tamen finali sicut
dicitur Galatas iiii misit deus
filium suum ut nos redimeret
Ista redempcio non potuit esse
nisi per satisfactionem / satisfactio
vero non nisi per passionem Unde
super verbo illo Pa(ter) xix ut morte

intercedente dicit glo. mors cat-
nna pro nostra redemptione nostra
et sub dicitur tamen fuit pcm mni
ut saluari non possemus nisi
vnigenitus dei pro nobis debitori-
bus morte moreretur non fuit
aut in eo necessitas ad paciendum
secundum necessitatem tc efficientem quia
nulla causa potuit eum cogere
ad moriendum nec fuit in eo ne-
cessitas secundum rationem tc formalis quia
ista non potest prohiberi dicit autem
Damascenus quod ille passiones et
si secundum legem nature fiebant in xpo
non coacte sed voluntarie nec
fuit necessitas in eo secundum rationem
tc materialis quia illa est contracta
eximeo origis ut propaginis in
nobis / secundo tangitur quod fuit labori-
osa ibi ascendam nimirum in
ascendendo labor est secundum illud
facilis descensus averni. sed re-
uocare gradum etc. ps exaltabor
in gentibus et exaltabor in terra
3o tangitur quod fuit fructuosa ibi
et apprehendam fructus eius non
non dicit fructum singulariter sed
plurali / triplex est fructus crucis dicit primus
pt peccatorum conversio glo. mihi
plt fugitivos retrahit ob
sr salvatores quorum ps ultima
erunt iudei / doctorum multiplicatio
in utili doctrina et bona fama
de primis ibi et erunt duo ubera
tua sicut botri / plt idem au-
dit quod nulla doctrina perfecisset
nisi xpus palmam ascendisset
de 2a ibi et odor oris glo non
solum ob sed etiam odor oris
et fama attrahet et invitabit

ultos ad gustandum dignum di-
lecto / ubera sponse glo. illa
dilectam vino optimo comparavit
cum publicavit dignum dilecto meo
glo. potat in predicatoribus ut
in paulo ruminat in expo-
sitoribus ut in aug9 et in aliis
doctoribus Sequitur Ego dilecto
meo et ad me conuersio illius

Ego dilecto meo conuersa sum per
penitenciam Et adhuc conuersio illius
per indulgenciam / ul ego dilecto
meo totum studium virtutis et
deuocionis mee impendo et ad
me conuersio illius remuneranda
in celo glo. quia totum studium mee
virtutis et deuocionis ad ipsum
refero et ipse interim ne labo-
rando deficiam adiuuat et in
fine seculi me ad gaudia me
recipiat / ul ego dilecto ymaginem
quam creauit conseruaui et ad me
conuersio illius quia naturam mortalitatis
me induit glo. ego prius con-
uersa a deo ab omni errore ad ipsum
conuersa sum ut nouis et domesti-
ca et ipse prius scandalo conuer-
satus ad me est conuersus nam
mee mortalitate indutus est Sequitur
Veni dilecte mi egrediamur in
agrum commoremur in villis ma-
ne surgamus ad vineas videa-
mus si floruit vinea si flo-
res fructus parturiunt si floru-
erunt mala punica ibi dabo
tibi ubera mea mandragore
dederunt odorem suum in porti-
nostris etc sequitur

Veni ad me adiuuando libe-
ratione glo. etiam videns q
nec ad bn operandum p se su-
fecit nec in bono psistere
implorat auxilium dicat vel
glo. quia assumptam p me
humanitatem in celo locasti p
pnciam diuine gratie me visi-
ta ut in agrum mundi seme
tui vi possim sp ge 7 vil-
las cogitationis in vnam
fidem costitue pparando a-
grum domini semen vir-
tu adrecipiendum glo. egre-
dior ab occulto cordis i quo
contemplor te etiam eos
qui adhuc a pncipio alen-
di et extollendi sunt. Er-
go Egrediamur i agrum egre-
diendum e quia madragore
i. p moes dederunt odore su-
um s bone fame in portis
nris i. in ecclia. est enim ma-
dragora similitudine homis
habens sine capite data in
potatoe adeo dormire fac
ut sensibilem reddit. Nota
glo. porte in fine glo exem-
plis maiorum mores e fma-
tur. Sequitur Omnia poma
noua et vetera dilecte mi &c

Glo. dicit q poma noua
et vetera intelligu boni
de nouo quesi et hij qui p se-
lilia vnati in euenta et
bonitate uite multo tempe
pmansunt et hec ipsi apstati
suandi et custodiendi sunt
Ioh. xv° posui vos ut eatis
et fructum afferatis et custodiet vestros
salutem et pteget gdictos
simpli. Sequitur Quis mihi det
te fratrem meum sugentem
vbera matris mee ut inveniam
te foris et deosculer te et iam
me nemo despiciat. &c.

Sed origines tangit in vbis
istis tria primo tangitur motiuum
ad desiderandum filij dei incarnationem
hoc autem motiuum erat nalitas
indigentie ipius sponse vnde
supplendo sic legitur Origines
omnibus mi multiplicis indigentie
desideribus humilitate Secundo tangitur
modum conpletionis desiderij
sponse hoc tangitur vbi dicitur
det paucorum eorum bonum et liba-
litate sum e ut is qui frater
nos habuit in nra diuina fieret
in hua Tercio tangitur pluralis
complecio nre salutis ibi veri-
venia te foris in natiuitate et
deosculer te in passione et
iam me nemo despiciet in re-
surrectione Origines deshijs verbis
no solum desiderantem primo
meditatem fecerunt indigentie
multiplices s nescio qua for-
te tam alta tam noua tam
in exoptabilia desideres sanus
tam vsa e complio et tam
postulas q optas nullam
apud te in veniturum proporcio-
bili congruitas ut ipse vbis fieri

oriens vel quoque disponens dei
igitur domo soror sua est non
tuo mitto nec ante quam vna de
inpiietibus illi locuta est quia
dominus passus est honorata est
dominus resurrexit omnem miseriam
tua sacro resurrectionis amo-
uit primo ergo tangitur hic mo-
tiuum ad desiderandum dei filii in-
carnacionem monuit eam sponse
defectus multiplex ex defectu pri-
mi hominis proueniens et erit
vnus defectus ex parte racionalis
ignorancia que erat ceca ad
cognoscendum viam vnde hoc quidam
desiderabat a ihrlem et a ani-
mone patris in ceciitate disceri-
minis dicit augustinus hic amo-
uit filius dei incarnatus Om-
nes ex tempus requirendi dominum
cum venit qui docebit iusticia-
am Joel Filie syon exulta-
te et letamini in domino deo
vestro qui dedit vobis doctorem
iusticie / Secundus defectus est infir-
mitas ex parte irascibilis que non
potuit erigi vel eleuari adam
dum et incidit in latrones ysai-
chee 1. Faciam planctum velud
draconum et luctum velud stru-
tionum quia desperata est plaga
eius quia venit usque ad iudam
tetigit portam populi mei usque
ad ihrlem Tercius defectus erat
calamitas siue tristis desola-
cio ex parte concupiscibilis que non
potuit consolari / et abierunt
feminino relicto ysaie v. li-
berabuntur ab assur cum venit
in terram nostram et cum calcauerit

rit in terris nostris ut nos et
erunt reliquie Jacob in medio
populorum multorum quasi ros a domino et
quasi stille super herbam dicit glo-
sa Ecclesiasticus in dilecte mi de sola-
te mi egere / dicit te fratrem
meum quia sapientissimum est
ad illuminandum potentissimum ad for-
tificandum dulcissimum et optimum
ad letificandum / nec est presumendum
quod dicit sugentem vbera ma-
tris mee puta si non est dementia
sic putare quod desiderauit spon-
sa filium dei in statu infan-
cie sicuius quod creuerit in virum
perfectum in quo et desiderium suum
expressit petendo filium et
glorie matris dei extulit ho-
norem que lactabat vbere de
celo pleno / et et aliud consi-
deracione dignum / ut eandem
virginem matrem suam vocauit
que vere dei mater fuit / quia sic se
habens vel in naturalitas matris hic
quod ab eo religari non potest / nec
potest gradu ante ad optantem
de hac maturitate ipsa ait ego
mater pulchre dilectionis dicit
ergo Ecclesiasticus mi dicit te fratrem meum
sugentem vbera matris mee ut
inveniam te foris / sed obicitur
cum deus sit extra omnia / non ex-
clusus intra omnia non inclusus
ut quomodo sit inuentus foris / So-
lucio ante incarnacionem eo fuit
intus quo deus absconditus
homo? angelus est ymago dei
inuisibilis splendor lucis speculum clarissima
claritas in contemplacione in mundo i
se quietum passim cum splendor fa-
bonitatem / sic in abditis / post

incarnacionem aut conventu fuit
quo fuit visibil Baruth p
ß natus visus est pmo igit
secund dicitur e tangit motium
desiderij sponse ubi dicitur
Osculetur me osculo oris sui Et hic
dictum e tangit modum conplectionis
p modum cum liberalitate incar-
nato fuit e filij dei / de hoc
Jer xxxi^o caritate perpetua
dilexi te / et ideo attraxi te
miserans adolescentiam tuam
hic dicitur humana natura attracta
per quodam remotam dispo-
sicionis condigno quo ad su-
mendum assumptam nichil enim
erat excepte humane natura as-
sumpte / quod disponeret condigne
quod assumeretur a filio dei in uni-
tate divine persone / et ideo dicit
glosa ibi non meritis nostris / sed
sola gratia salvati sumus as-
sumpta est liberaliter sine multo
desideravit sine tedio conveniet
sine vicio / de nativitate passi-
one et iure satis dictum est
Sequitur apprehendam te et ducam
te in domum matris mee et in
cubiculum genitricis mee ibi me
docebis et ibi dabo tibi po-
culum ex vino condito et mu-
stu malogranatorum meorum

In precedentibus actum e de
incarnacione nativitate
passione / et resurreccione
que omnia loquitur unum virum p
fectum et plene induxerunt con
sequenter Osculetur me osculo te fra-
trem / Sed quia duplex e opus
dei opus reparacionis humani

genus quod per incarnacionem nativitatem
resurreccionem perfectum e / et opus
iustificacionis peccatoris per stu-
dium in noticie in morale vite
tis secund dicitur super verbo illo Jer
xxxi^o Caritate perpetua di-
lexi te etc Rursum e edificabo
et edificaberis Virgo Israel igitur prius quam actum
e de opere reparacionis agitur
hic de opere iustificacionis pecca-
toris / Sed quod peccator convertitur ad prelatos
et doctores ecclesie Secundum
ergo quod sponsa loquitur hic in persona
omnium predicatorum ecclesie primi-
tive tunc mater erat synagoga
dicens apprehendam te Consi-
derandum est quod in verbis istis apprehendam
te etc tangitur tria p^o
tanguntur ea que necessaria sunt
omnibus prelatis et predicatoribus S^o
specificatur modus docendi per sta-
tum ecclesie primitive / 3° describu-
ntur docture / Circa primum notandum
quod tria necessaria sunt omnibus prelatis
et predicatoribus / apprehendere demum
ducere / demum discere / ut docci-
ades / primum tangitur ubi dicitur ap-
prehendam te - et secundum ubi dicitur
Et inducam te - 3um ubi dicitur
ibi me docebis - apprehendunt
bone vite perfeccione / ducunt bo-
norum exemplorum exhibicione
discunt sedulo studio et fre-
quenti meditacione Origenes Sic
prelatus tulmen et predicatore
ad opus est nove nomine ap-
prehende / duc et disce appre-
hende bene vivendo duc venustum
exempla subditis exhibendo
disce de discendo sedule
meditando ut in meditacione

exarder ignis possit vnde quod
dominus hic apprehensus fuit in
instanti concepcionis Item ap-
prehensus fuit credentibus sacra-
menta nre redempcionis et com-
pletis eisdem Item ap-
prehendit in beatitudine future
remuneracionis prima appre-
hensio fuit gracie et donorum
et plenitudinis omnium bonorum
donorum et virtuosorum et hanc vi-
detur Ecclesia beatorum incluite
et deo gaudentium de quo dicitur
ys vij apprehendet septem
mulieres virum vnum. vir iste
erat cristus sicut gregorius expo-
nit de quo ps beatus vir qui
non abiit Item septem mulieres
septem dona sunt que sua fecun-
ditate eciam replent et fide-
les multiplicant septem hec dona
xpm apprehenderunt quia omnia
dona et omnes virtutes et omnis
gracie xpm mox in sue concep-
cionis instanti repleuerunt ys
xj requiescet super eum spiritus domini
spiritus sapiencie et intellectus spiritus
consilii et fortitudinis spiritus sciencie
et pietatis et replebit eum spiritus
timoris domini et pulcherrime
dicit apprehendet vnum quia eum
summa et impacientissima mo-
ra festinans super ipsum vene-
runt ut et non sit ponere tempus
quod cristus homo fuit et gracias
omnes et dona omnia non habuit
vnde non est ponendum quod ipse
sicut quod hoc recepit apud il-
luminatores per singulas vltimas
relaciones hec prima Item appre-
hensus fuit credentibus sa-
cramentis nre redempcionis
et eciam completis eisdem sic ha-
bitum est supra ab apostolis et viris
apostolicis bone vite merito et
de hac apprehensione intelligitur quod
dicit apprehendam te Origenes
magister vis et super modum nobi-
lis effectus et virtuosa nobi-
litas bone vite ipsa nam
est in apprehensionem domini necessario
quia occulta et spiritualis velocitate
tangit in sequentem et apprehe-
ndit in apprehensionem fuit sicut
paulus in- ait philippenses iij Sequor
quo aut si quo apprehendam sicut
et comprehensus sum et a xpo
ihu Item apprehenditur in bea-
titudine future remuneracionis
supra ij paululum cum pertransissem
eos inveni quem diligit anima
mea tenui eum nec dimittam
dicat ergo apprehendam te sequitur
Et ducam te sicut dominus est bonorum
operum exhibitor Judicum dicitur
plato vade et duc tecum exercitum
tuum in monte thabor vij ecc
ys de bono prelato luce dicitur
Ecce testem populis dedi eum du-
cem ac preceptorem gentibus sed de
malo duce dicitur Ezechiel duos quos
in medio eorum est in lucernis
patribus et in caligine egredie
Item xxij Tu autem impie
et prophane dux ipsius cuius ve-
nit tempus iniquitatis prefinito
hec dicit dominus auffer ti-
daram et tolle coronam secun-
dum ordinem dimissionis ibi me
docebis sicut in aliis habitis

expressum est. Distincto studio se-
dulo et frequenti meditatione
super istos duo ubera tua sicut
duo hynnuli capree qui pas-
cuntur in liliis donec aspiret
dies / tangitur hic primo que ne-
cessaria sunt cuilibet prelato et pre-
dicatori. Secundo sicut tactum
est specificatur docendi per statum
ecclesie primitive ubi dicitur in do-
mum matris mee et in cubiculum
genitricis mee / domus matris
ecclesie congregate de gentibus et iu-
deis / et cubiculum genitricis
eiusdem est congregatio synago-
ge iudeorum hii sunt oves que
perierunt domus israel. In hac
domum ecclesia primitiva xpm
duxit quando fidem xpi iudeis
ipsa predicavit / sed quando iudei
se reddiderunt et nec [illegible] con-
versio fit ad gentes. Secundum est nobi-
le quod hic [illegible] dicit [illegible] et cu-
biculum per domum accipitur congrega-
tio plebis communis / per cubiculum vero sa-
cerdotum et principum seniorum
scribarum et phariseorum congregatio
qui summum familiaritatem secre-
tiorum inter omnibus hiis predi-
candum fuit / et ideo dicit ducam
te in domum. In hac domo ec-
clesia doctrina suscepit quod
de iudea legem exivit et prophe-
tas a quibus doctrina seminavit
scilicet dabo tibi poculum / hic sicut
supra notum est de [illegible] sicut
doctrine / duo vero sunt quibus aut
predicatur perfectis aut imperfectis / secundum
imperfectis eo sine predicandum
est eis ut compungantur / et hic
finis tangitur ubi dicitur ibi do-
bo tibi [illegible] predicationis poculum
ex vino condito et videtur quod
hoc vinum dicitur conditum vel com-
punctio dolorum quidem scilicet pro
detestatione peccati ex vi libe-
ra [illegible] subitulie [illegible] et
accipit agonia in fortitudine
secundum autem perfectis eo sine predicandum
est eis ut in volutione martirum
attendantur hic sic tangitur ubi
dicitur mustum malorum granatorum
glossa in malorum granatorum voluntas
martirum intelligitur seu acta / sequitur
leva eius sub capite meo et
dextera illius amplexabitur me

actum est supra de spiritualibus re-
parationis [illegible] misteriis [illegible]
[illegible] passione [illegible] ibi quibus
[illegible] hic autem agitur de istorum
misteriorum effectu que sunt in ma
reparata ipsa nimium peccata in primis
et sustentatur ne cadat in adversis
et quietatur ne moveatur in prosperis
et sic profuit [illegible] in via [illegible]
dicit glossa leva eius id est misterium
incarnationis / et dona que dat
in primis sub capite meo que
per ea sustentor in primis contra per-
turbationes mundanas / et quiesco
et [illegible] dormio secundum quod
comparata ad gaudia pie pre-
et plene visionis future parva
sunt / et ideo subiungitur et dextera
illius amplexabitur id est futura beatitudo
et plena ipsius visio amplec-
xabitur me id est ita vinciet quod includi-
bit ut nullius tribulatio miserie
intervenire possit hec glossa
quam de verbis istis supius [illegible]

sunt multa in procedendo et ad
alia potius quam ad morandum
sequitur adiuro vos filie ierusalem
ne vos suscitetis neque evigilare

dicta sunt supius de quiete actione sive
preparationis mistica quare ibi
leva eius sub capiti meo sed con-
ma hanc actionem pesatorum plus
quam credi potest amat deus eos
illos qui ibi magis diserte sunt qui
exercent probant amonet dicens
adiuro vos etc. glossa audiens
sponsa illa ultima eternam
etiam in puri velle dormire et
semper quiescere et videos mul-
tos gigni ab ecclesia qui alios
probant amonet illos ut ad-
tentantibus depstant dicens adiuro
vos etc. et dicitur vos multa supius
sunt dicta sequitur Que est ista
que ascendit de deserto deli-
tiis affluens enixa super dilectum suum.

hic sicud dictum est supra incipit
pars prima tripli in qua pre quiescendi
fidelis anima sponsa ipsa tamen eum ubi
quod sunt virtuti sue premia que
premia sunt laudes et etiam fi-
delis exornatione filii dei et
donis spiritualibus virtuosa suscepta
inconcussa ut puta quam nec
adversitas frangere nec prosperitas
potuit a sua quiete movere ve-
rum congratulando sponse et virtu-
tes illius extollendo sponsus
dicit Que est ista quere.
tanguntur autem in verbis istis tria
primo tangitur vite virtuose dignitas
secundo perfectionis utilitas

tertia perfectionis consumata stabilitas
vite virtuose dignitas in eo
consistit quod in alto seu eminenti
est sicud dicit Origenes et ideo
hoc optime tangitur cum dicitur que
est ista que ascendit ac gradibus
Gradibus virtutum ad alta per-
venit anima enim ipsis virtuti-
bus elevata seu exaltata no-
cens in primo est Job xvii depi-
tiosi autem cor eorum longe facti
sunt ab eis propterea non exalta-
buntur Treni abiecerunt in terra
capita sua. dicitur autem vita vir-
tuosa alta primo ratione finis
quam intendit et ratione eorum que
sunt ad finem quem intendit
unde quod finis altissimus est et
ea que sunt ad fine per se ad al-
tissimum elevant et attollunt
ratione vita virtuosa alta primo al-
tissima est ad intelligentiam huius
notandum est quod duplex est genus
virtutum quoddam ad integritatem
potentias ut sunt virtutes natura-
les de quibus hic nulla mentio sit
aliud genus est expediendi
potentias ad operandum et hec
dupliciter. alie enim sunt de fine
ut theologice. alie enim sunt que
sunt ad fine ut cardinales
et intellectuales. sed intellectuales
expediunt cognitiva ad cognos-
cendum. cardinales vero motiva
ad operandum Omnem enim vita vir-
tuosa fini altissimo scilicet deo
per se intendat et in eis que sunt
ad finem altissimum semper in-
cumbat. merito ergo alta dicitur
immo potius altitudo quedam
est et exultatio unde etiam de

prudencia que est vna carum que
sit ad finem dicitur Pu iiiio ar-
ripe illam et exaltabit te
Secunda eciam dicitur vita virtuosa
alta propter altas condiciones que
ad virtutes concurrunt quia per singulas
actiones materias precipua omnis
laudem habent. primum eciam virtutes
que circa illas materias pr-
ab illis condicionibus nomina sor-
tiuntur sicud in consiliando discre-
cio et prima vocatur prudencia
que est circa consilia in actionibus
et iudicijs et commutacionibus recti-
tudo a qua vocatur iusticia, in
periculis mortis constancia a-
qua sumitur fortitudo, in delecta-
cionibus citrinis modestia a qua
sumitur temperancia. igitur vita vir-
tuosa non potest non esse alta
propter condiciones altas ipsarum in quantum
tales eminentes. Secundum po
virtutes exaltabit cor et
sic hic timor domini. 3o vita vir-
tuosa dicitur alta tunc modo
habet habentes eam virtutes per
infusionem que ordinat in
bonum supernaturale divinum quod est
per graciam et gloriam, et quia hoc
bonum est super facultatem na-
ture virtutes sicud de ipsis lo-
quimur non sunt causa, sed super-
naturam elevate. Dicit ergo que
est ista que etc. Et quia dici-
tur contingit ascendere ut de alto
in altius, secundum cottidianos pro-
fectus quemadmodum boni viri
in cordibus suis ascensiones
disponunt, immo ut de ymo in
altum ut scilicet hec anima a-
qua primo peccata et infidelitate
fuisse etc. ponendo tamen aquo

dam est de deserto scilicet peccato vel sta-
tu peccati qui et honore licet et feli-
citate non caret, sic ascende-
re ayretes tutel et munitionibus
multis indigent. Hoc xiiiio Je-
remie ascendunt filij israel de
terra egipti, scilicet scripturis delicijs af-
fluens hic secundum dam est tangitur
perfectionis utilitas. Dicendum ergo
est quod delicie conscripture ultimas
et supremas perfectiones vult glo. que
dicit super verbo illo delicijs afflu-
ens i. opibus eternis sic intelli-
genda est ut ponatur causa pro effectu
opera enim eterna causant delici-
as eterne et delectaciones. Secun-
dum dicendum ergo est quod dicunt gracia virtutum
donum beatitudo et fructus. gracia
enim perficit essenciam et virtus
et donum perficiunt potentias, sed differunt
nam virtus perficit potentiam ad agen-
dum modo humano, beatitudo vero potest
esse virtus licet premissa vires
humanas, sed potest esse donum potentiam
divinam, ipse tamen loquendo beati-
tudo est operacio divina etc. quia dicitur
apostolus quod felicitas est operacio per-
fecta perfecte virtutis. perfecta virtus ap-
probatur donum et fructus autem est
deliciosa operacio consurgens ex
predicta operacione. Nemo ergo potest
delicijs spiritualibus affluere nisi
sit perfectus in operibus operibus virtutum
et donorum, et hoc tantum de vita vir-
tuosa convenientes xxviii cantica
dicentes Que est ista que ascen-
dit, utilitatem perfectionis intella-
temque oblitam, admixtam delicijs
affluens. Quartum intellectu huius
sponse donatum est primum quidem

depcti erroe educta e / derelic
desperanb e · s° ad eminentiam
vtutu adducta e pusillanitas
abiicienda e Etiis delicijs to
infusa e et i° sua rplbanu
da e qui statub ee in virtu
tum eminencijs putamit / et no
semp ad pfcus maiores cot
tidianis innouacionibz pcedit
et em si hec felicissima i vtu
tibz stare et no procedere vo
luisset / nuq istas depuis a
gr delicias pcepisset que tm
pfcis gcedu / et e gsonancie
q ea ps illo vo iusti epu
lent et exultent io ponet
diuam int fruii et exultare
et delectari / dicit q fruicio
dt in hesiom amoris om
effcum ad amatem relatorq
soli deo pp se / Exultacio vo dt
diffusionem leticie p omes effcus
cu redundancia ad exteriores sp
p demum / delectacio aut seu de
lectari dicit quadam inexplica
blem dulcedine resultantem
ex gbeniencia gjunctorum dei a
ne eate ad ymagine di p
fce opibus p clas dicit gu
aue e ista que ascendit de
de fito r&c. ex mpa s di su

hic fecud diam e taugr pfco
ꝯfuacio sic ꝯfuata stabili
tas nos eud impfecie dmac
pt nisi gtinue deo in uitar
qui om teutes fuat / quo in
motis in se pmanet / fecud
dicit grc vnde glo mito s
illum in mitiz aquis polo ois

gra et p venies et sb sceps
e siquis p vet ut velis sub
sequit nec frust velis s p
sias et pseueruis augs picie
te in denum no em ita crudel
e ut subtrahat se et te ca
de pmittat / 2 pe· v· deus
aut omis gre vocauit vos
in eternam sua gliam in cristo
ihu modica passos ipse refi
ciet ꝯfirmabit ꝯsolidabit q
no q synagoga loques de gen
tili spo sa aptas g̃isa ad si
dem non dicit eiixa s di
lom meu s sine ipa sua se
tencia cont se ptestans q
cecitas in isrl fta e ut ple
nitudo gencium intraret genti
lud vo fcus e dilatus eiua i
iudea tm olym fuat notus
et in isrl magnu nome eius
Origyn audiui sum et exul
tauit spus meus in do salutari
mo gaudeat petoz / q hoc
efficere pt quada potenti et
latenti ne vi diua assistete
gria / potetissia et occultissia
ut ille sinum fiat cui omia
sumt dicit em de hac perut
te g̃isa eiixa sup dilom
sine deqm sub arbore malo
suscitam te ibi corrupta est
mater tua

actiua e supius de dignitate
vtuose vite de pfeccionis vti
litate et de ꝯfuatone pfeccionis
ut stabilitate i° que e ista
que ascendit &c. sz quo v
tutes satiales quare e rem
tegre pos paliaz vtutu

actu expediende ad opus su
pmas psitoes de quib conuen
data e sponsa supius o'igitoz
fuit a passione ihu xi sangui
gne et aqua que fluxerunt
a latere' xi io monet hic uer
aum nunq oblivisci dilcoe
s' ineste exhibite · d · sb ar
boe' malo ret glo · amonet
meminisse dilconis qua ipaz
s' eclesiam redemit p arbo
rem crucis alia glo · amonet
meisse gre p'giam r'cepta
e dicit go sub arboe' malo ·
suscitaui te / istud go expo'
de passione xi p qua redemp
ti sumus / et tangunt in v'bis
istis qua'or / p'mo tale genus
mortis / xi cum p tormenta cru'
mortuus e q erat turpissi'm / et
maledictum genus / s'm illud
Sap'e 2o morte turpissima cdep
nemus eum p'l'bitt 2o xi fuis
e pmos obiens p'n vi'sq ad
morte · morte aut crucis vn
s' isto vo mathe xx°vii° crucisi
ge eu Cris dicat turpissimu ge
nus mortis excogitari no po
tat qua honestas summa et
summa uitam finiet / hic aut io
fm esse no ambigo / ut ibi
acciperent oia t'pia una fine
hoc genus mortis in arbore
malo intelligitur exponis
oz obiter gstat q ulla pb
crucis cat de malo pcs cum crucis
sicut tunc fuit de cedro / stipes
x' lignu erectum stans i stipite
fuit de cipresso · brachia crucis
hoc e lignum transuersale erat
de palma · tabula in qua
fuit scriptus tytulus / erat de

oliua go nulla ps cat de ma
lo · quare go cu de arboe' crucis
hic agat' / dicat sb arboe' ma
lo ac' xi pcs cedrum scp stipes
cipressus brachia palma ps
vbi pilatus scripsit oliua fu
it / Solo arbor ista que vo
cat' malus punicus que estate
s' et hyeme fructificat sic
dicit glo · sup vo illo sicud
malus int' ligna siluarum / et
qui passio et mors xi satis
factoria fuit p omnibz / qui pecca
uerunt ut p p'sperit' / que p esta
tem acci' / ut p aduersitatem
q p hyeme designa' / hec cu
duo p'speritas et aduersitas ac
tualiu peccatoru / o'iginales sunt
radices sic dt Cass' sr' v'bo
illo cadent a latere tuo mille
et decem milia a dextris tuis
io rete moleus p ccia pfatte
dicat sub arboe' malo suscita
ui te / Omnis no cat crux cri
sti ut alia crucis pb de malo
s' quia p eam et morte cristi
deletu e omne malu i radici
bus suis s' pestiferis s' et ad
uersitate go melius multo dicitur
e sub arboe' malo / q sb ci
pressi cedri ut palme et oli
ue quibus crucis corruptionem se
dula memoria ane p'beat q
e vis cedri m't's ob uilesce'
faciat / q e vis cipssi / que s'
cisa no r'nascit plenam
victoriam contra dyabolum gferat
q e vis palme et p'x' iniuis
in summa ueritate sb venera
doceat q e vis oliue / tangi'
ergo hic p'mo genus mortis xi
s'o tangi' l' passionis xi g'uissima

arbitas hec notat p similitudinez
imptatam p hanc sponsam sub
q d. non eram sub ipsa conditoz
infirmitat volimtarie assump
tam s sub hmo q sonat q spe
tissimis adpriem loquens ait
omes fluctus tuos induxisti sr
me Job xviii Ego quondam ille
opulentus rep. tors. et infra s
passus sim absq iniquitate Item
interiora mea esser absq ulla
requie Origenes penarum creator
cars que iustissima inflictor
deus in tre pro nobis penas ele
git depmi ut sup omes per
misias ponderosas in plur
spiris non statim quo ad esson
nos miseros facit elevari er
go Sub arbore malo rc Tcio
tangit passionis utilitas si ta
gi ubi dicit suscitavi te glo
intelli suscitavi te s apto
p fructu vetite arbor contac
to libavi te Osee suscitabis
nos post duos dies et in die
tcia vivificabit nos et vivemus
sequent ut cognoscamus dnm Job x
vitam et miam tribuisti michi
i pe 2o Qui e insqt ad dextram
dei sedens deglutiens mortem
ut vite eterne heredes efficerem
Nota tn q quis omis virtutis sit
vivificatie etiam quelz virtus ex
peditiva e potentie ad opus
boni tn quedam sunt quibus spa
le ascribit vivificac et prim
est caritas Prim deut xxx dili
ges dnm deum tuum et ambula in
viis eius ut vivas benedicat te
tibi Scdm e continentia pu ubi
aliena inclinata e ad amore
domus eius et admiferas semita

eius omes qui ingrediunt ad ea
non revertunt nec apphendunt
semitas vite Tcim est obia
Pu ix precepta mea cor tuum
custodiant longitudinem dierum
et anos vite et pace appone
tibi Ibid custodi legem meam
atq coplum meum et erit vita
aie tue et gra faucibus tuis
Quartum iustitia Pu xxx opus
iusti ad vitam fructus autem
impij ad ptam Idem xiii In
semita iustitie vita iter aut
impiorum ducit ad mortem
Quintum e timor Pu xiiii timor
domini fons vite ut declinet
a ruina mortis Sextum e fru
galitas Pu conturbat domum
suam qui sectatur avaritia qui
aut odit munera vivet Sep
timum sapia Pu vii hoc lz eru
ditio et sapia q vitam tri
buit possessori suo Eccl iiii
Sapia filijs suis vitam inspi
rat ibid qui tenuerint illam
vitam hereditabunt et quo in
troibunt benedicet deus Octavum
pnia Act xi. his auditis
tacuerunt et glorificaverunt deum
dicentes ergo et gentibus dedit
deus pniam ad vitam caritas
etiam vivificat in fortitune gram
q dicit vita e actus entis bas
esse continentia conservatie obe
dia quietatie iustitia osten
sive timor defensatie fru
galitas multiplicatie sapia
nutritive pnia restauratie
Unde signatur dicit Sub arbo
re malo suscitavi te glo
p passionem meam te renovavi

Origen quomodo illa sic vtilis et spiritualis
amabilis mors tamen qua elegit
sapientia infallibilis mortem destruc-
tiua vitam spiritualem et omnes
ab eo posteros corporis sui dissi-
dit ad vtilitatem huius rei
nite spiritualis qui estimationem
non recipit in precio / comparationem
non admittit in mundo / preciuum
cupiditates / caritate fugant / con-
tinentie insistant / ubi pace
querant / iustitia lucrant / ti-
more se muniant / frugaliter
se muniant / sapientia se nutri-
ant / penitentia se castigent / et sic
perdit iusto quod perfuit in statu
de quo dicitur sub arbore malo
suscitaui te / corrupta in decore
virtutis ubi dicitur ibi corrupta
est mater tua / ibi violata est
genitrix tua / vero duplex est
corruptio interior et exterior.
Exterior est pena illata / interior
est cecitas affecta vtrumque tan-
git hic glo. / de corruptione
tangit glo / pene dicit glo
super verbo illo ibi in vindicta
eiusdem matris corrupta est in-
tua exteriori vltione per titum
et vespesianum / deinterior cor-
ruptione dicit glo. in illa arbore
interius excecata fuit mater.
de quo dixit sanguis eius super
nos et super filios nostros / fuit
aut corrupta quo ad intellectum
violata quo ad affectum sicut
enim sicut dicit Origen genus
illa maledicta illuminatur ad ve-
rum nec afficitur ad bonum / vel
corrupta est per adhesionem here-
ticam / violata per impugnationem

spiritualis intellectus vivificant / Se-
pone me sicut signaculum super cor
tuum et sicut signaculum super bra-
chium tuum quia fortis est ut mors
dilectio / dura ut infernus emulatio

Hic incipit tertia pars capituli in qua
sponsa deum et monet christianam ad
ipsum diligendum ex toto corde et ex
tota anima et ex omni mente vnde
dicit glo. sponsus sui memoriam in
corde sibi fore et opere precepit com-
mutat vero glo. istud ad precedentia
sic ex quo ad tanta puerta est
gratiam beneficiis matris pone me
Origen deum exhibent beneficia
magna manet nescio quibus in sanctis
in eis beneficia exhibent / monens
ipsum et ad velle amari ab eo
cui beneficia impendit et beneficia
collata vltro obliuisci quo sobrie
sponsus eternus qui temporalium
prouos occubuit quia nos ad
vitam resuscitauit fiducialiter
clamans ait pone me sicut si-
gnaculum etc. circa in verbis istis tanguntur
quatuor primum est facultas quedam et pos-
sibilitas diligendi deum / quo ad
ipsam animam / hoc tangitur vbi dicit
pone me etc. secundo tangitur sublimitas
amoris hoc tangitur vbi dicitur sicut
signaculum super cor tuum / 3o tangitur
signum amoris hoc tangitur vbi dicitur
super brachium tuum / quarto et vltimo
tangitur vtilitas dilectionis ibi quia
fortis est ut mors dilectio dura
primo ergo tangitur facultas et pos-
sibilitas ex parte anime qua potest di-
ligi deus dum ei creatori suo
christo dicitur / pone me etc. dilectionem

meam q. d. Scio q potes me
dilige' ex toto corde et ex tota
aia et ex tota tua mente et io
moneo peto et precipio ut diligas
me toto corde etc. Ideo maledictus
qui dicit deum precepisse aliquid
impossibile. Ideo o yronica te
in caritas o vesanior insania
deum facit de duplici ignorancia
accusatus s. q nescit quid et q
nescit quid iussit. Cum ergo non
possit aia dilige' deum ex toto
corde etc. totalitate excellencie
sic erit in patria, sed tum totalitate
sufficiencie et hoc per apostolum ubi dicit
pone me q. d. facias q in te
e non de erit adiutorium q se-
cunde e considerandum q no dicit
dilige me. sed pone. dilectionem
meam quia positio quantum e de re
et na sue formis tu principali-
sua forme considerando de stabili-
tem quedam in re posita sicud
dicit dominus sup vos illos vos po-
na universos filios tuos doctos
a domino et multi. pa. f. t. et in iusti-
tia. q. d. non cessabunt plati et
tantes ecclesie magni dege usque
in finem mundi dicit ergo pone
me. stabili. in mobili. de se
ita dns posuit discipulos suos
in stabilitate ad actu docendi
posui inquit vos ut eatis et fructum
afferatis. Orig. audis qui precepit
ut diligas. et ne te alij a di-
lectione revocent, iniuria virtutum mi-
tans mobilitas se queris inde
fuerunt credas stabilitatem qui
te in amore fundes, sic eum mo-
re diligi voluit qui dilectionem
suam sup te poni precepit. in
thiyo in Salvabitur aut si previam

ferit in dilectione et sanctificatione
et si stabil fuit in dilectione Ephe
v° ambulate in dilectione sicud
et xpus dilexit vos, et tra-
didit semet ipsum pro nobis, quo q
contra xxiiijo remissio nequi
ssima multos perdidit diligen-
tes et movit illos, sicut fluctus
maris viros potentes gyrans
migrari fecit et vagati sunt
in gentibus alienis, et io e, q
populi non sunt in dilectione
hec e turbat ponder et stabi
litate positionis, Caveant inde
vos aut tamquam si edificatores
vos in ipos in dilectione di sua
te experientes miam dei uni
ihu cristi in vitam eternam. Ergo
go pone me. Sequitur sicud
signaculum sup cor tuum etc.

Hic tangitur sedem dilectionis i cor-
de eius sicut in sedes suo e dilecto
sed noie corde accipitur. Hic ista pos
tic que dicitur effectus vel tamen cu-
ritatis sicut dilectio sit virtus pu-
re affectiva licet ce in intellectu spe-
clatio, qui per extensionem fit pe-
ticius vocatur aut cor. alij illa
pos cime que dicitur intellectus
specificatum Job xij. ergo vos
estis soli homines et nobiscum
morietur sapia, et mi e cor si-
cud et vos. et intellectus sicud
dicit glo. in affectu ergo tamquam in
sedes e dilectio sicut hoc pii xx-
iiij dns ait probe fili mi cor
tuum sed e considerandum q no dicit
pone sicut signaculum in corde
tuo sed sup cor. signaculum. n-
bim origenis ipsi e q sigillum

volt ergo super (affirm) sigillum sue dilectionis
poni ut totus affectus sigilletur
sua dilectione ut sicut ipse dile-
xit nos et diligit ita diligatur
et ipse. vnde karitudo importata
per hanc peticionem super se facere imp-
ssio sicut insigillando fit est
conveniens dum est super cor tuum no
in corde tuo vota quod dominus dile-
xit ad nos et diligit liberaliter
penaliter et perseveranter. liberaliter
Osee xiiij° diligam eos spon-
tanee. Item penaliter Jere. xij°
reliqui domum meam dimisi
hereditatem meam. Apoc. j. qui
dilexit nos et lavit nos in
sanguine suo. Item perseveranter Joh.
xiij° in mundo usque in finem dilexit ergo
pone me sicut signaculum super cor
tuum ut totum cor tuum et totus
affectus tuus sigilletur ut michi
sit in affectu tuo quod eos diligat
sicut dilectus es. diligas liberaliter
sine precio. diligas frequenter pe
naliter frequentia penalis exercicij
diligas perseveranter sine interrup
tione vicij. secundo Sicut signaculum super
brachium tuum hic tamen signum
amoris est super brachium namque sic
dicit glossa Sicut signaculum pro
dilectionis quam ipsa potentibus
et aliis edificantibus operibus
demonstratur quasi per hoc dilectionis
exhibitio est operis glossa ponis
christum ut signaculum super cor
tuum tu ea que dixit ita
discimus quod valeat sapere dum
sunt vera ponis christum ut sig-
naculum super brachium tu ea que
fecit ita audire et sequi
studemus quod vere sunt exem-
pla virtutum et sicut super tactum est

Cum dilexisset suos
qui erant i

tante dicat super brachium sicut
ibi signaculum dum est super cor tuum
nam sicut christi dilectio mentem
sigillat dilectionem ita mea opa
to sue deo esse conformis sicut si-
gillatum sigillo Job xxxvij° hic
qui in manu omnium hominum signat
ut noverint singuli opera sua
Eccli. xxiiij° Qui audit me
non confundetur et qui operantur
in me non peccabunt dixit christus
id est Verbo mei non peccabunt ergo quod in
omnibus operibus christi precipue claruit
humilitas sicut illud discite a me
quia mitis sum et humilis corde
unde super verbum illud ys. v. Cythara
lyra et tympana et tybia in
conviviis vestris et opus domini non
respicit glossa Nolite extollere
in facto ope tuo melior est
qui operatur quam qui gloriatur. humiliter et
instruit et humiliat in omnibus ta-
quam qui glatur et eget pane
ita in omnibus suis operibus refulsit
Joh. v. Opera que ego facio te-
stimonium perhibent et quod illos .2.
Cor. iij° vniuscuiusque opus ma-
nifestum erit dies enim domini decla-
rabit colloss. ambulet digne
deo per omnia placentes in omni
bono ope fructificantes Item
eminuit vtilitas Joh. x. multa
bona opera ostendi vobis a patre
meo propter quod horum me vult Ephe.
ij° ipsius sumus factura in christo
ihesu in operibus bonis que preparavit
deus ut ambulemus in illis. christum
ergo ut signaculum super brachium
ponis tu cuius exterior humiliter vaca-
ter et vtiliter operatur ut humili-
tas sit in corde vtilitas in exteriore

vtilitas in oracione scr qr fortis
e ut mors dilectio dura ut in
ferus emulacio Hic secundo dicam est
tangitur vtilitas dilectionis dicitur
aut fortis ut mors quia xpm
fecit mori glo. dilectio qua ha
buit ad te ita efficax fuit ut
mors quia per eam anima mea a
terra separata fuit a corpore Ite
quia hominem diligentem mori
facit mundo glo. sicud mors
carnem separat a corpore sic amor
dei a carnali amore Item dicitur
fortis ut mors qr dyabolum facit
mori Origenes exponens verbum
istud dura ut infernus emula
cio dicit Supplendum e hic testa et
ponitur continens pro contento infernus
pro dyabolo dilectio enim semper dyabolo
dura ut mors efficitur qui per
ipsam ab anima peccatrice expulsus
expellitur ul dicitur dura ut in
fernus pro constancia amantis glo.
qr nulla hostium temptamentis
amorem salutis revocari potuit
sicud infernus nulla miseriorum tri
atibus mitigatur Sequitur lampa
des eius lampades ignis atque
flamme aque multe non potuerunt
extinguere caritatem neque flu
mina obruent illam Si dede
rit homo omnem substanciam domus sue
pro dilectione quasi ut despiciet eam

Origenes id qui ex caritate di
ligit despiciat d. pone me ut
commendatur caritatis effectus ubi
dicitur fortis e ut mors dilec
cio plura decantate subnectit

Et infra lampades eius la
no ergo quod in verbis istis tanguntur
duo primo tangitur quod sit cari
tas operatio secundo tangitur ubi sit
continue primo ergo secundum ordinem
ne agitur hic de caritate secundum
ce secundo secundum ubi ce Circa primum
dicit quod caritas e ignis inex
tinguibilis flamma inobscurabilis
thezaurus inestimabilis primum tan
gitur ubi dicitur lampades eius
lampades ignis Origenes eius
caritatis sunt lampades ignis
quia caritas ignis ille e quem
dominus venit mittere in terram
et quid volo nisi ut ardeat Ori
genes ignis iste quod sit inexti
guibilis tangitur ubi dicitur aque
multe non potuerunt secundum scilicet
quod sit flamma tangitur ubi dicitur
atque flamme Origenes quod cari
tas dum ardet intus in corde
ignis e dum lucet extius
inoperatione flamma e Cum aut
hec flamma sit inobscurabilis
tangitur ubi dicitur neque flumina
obruent illam. Obruere enim
secundum Origenes obscurare e Tercium
scilicet quod sit thezaurus inestimabilis
tangitur ubi dicitur Si dedit Ca
ritas ergo ignis e dicitur aute
ignis pro quatuor in quibus conve
nit cum igne ignis in elemen
torum ordine situali supremum
locum obtinet Nam tota mundi
machina consistit in natura ce
lesti et elementari celestis
distincta e in tres celos prin
cipales scilicet Empireum cristallinum
firmamentum Infra firmamentum

aut quod est celum stellatum. Sub
orbes sunt septem planetarum
qui sunt saturnus iupiter mars
sol. venus mercurius et luna
infra vero elementares in quatuor spe-
ras distinguuntur. ignis aeris
aque et terre et sic procedendo
a summo tendendo usque ad centrum
terre decem continentur orbes ce-
lestes et quatuor spere elementares
Ignis vero inter elementa supre-
mum locum optinet sic caritas in
ordine virtutum suprema est unde
super verbo illo Ro. viii°. In hiis
omnibus superamus propter eum qui di-
lexit nos superamus dicit glossa. id est
superiores efficimur elevati cari-
tate que in ordine virtutum virtus
suprema est. Item ignis inter ele-
menta plus habet de natura lucis unde
etiam sui plenum habet ad quintam
essentiam relationem quia prima ac-
tio [illegible] sic angelus ad illumina-
tionem primum inclinatur ratione qua
prima [illegible] vero ratione qua for-
ma vero est forma incorporea illumina-
tionem apta forma sua ratione per-
ceptiva. Est autem duplex
lux in corporibus inferioribus
una generalis que est in eis a
propria natura et hec non est eadem
natura in omnibus. Alia que est
in eis a corpore superiori procedens
ab extrinseco et hec est eadem
natura in omnibus diversificata secundum
diversitatem recipientium et
de pluralitate virtutum dicitur
hic. quod ignis plus habet de natura
lucis. sic caritas inter virtu-
tes habet plus de natura spiritualis
lucis propter excellentiam eius maior

Secundum quod ambrosius quod caritas
est forma omnium virtutum
[illegible] ut for-
cellis sed magis effi-
ciens [illegible] omnibus virtu-
tibus [illegible] ponit
quod ordinat omnes alias
virtutes ad finem suum
ut dicit b. Thomas 2a 2e
q. 23 a. 8 in corpore
vel articulo

lucis spiritualis propter hoc principium est cari-
tatis omnes virtutes conferre ad
lucem inaccessibilem. Eccli. 2°
qui timetis deum diligite illum
et illuminabuntur corda vestra. Item
inter omnia elementa elementum ignis
magis est activum forte quod plus
habet de specie. sic caritas sui dilecti
vel amor sui amici habet plagas
suas que amanti sepe infliguntur
etiam usque ad corporis languorem
magnitudinem et dolorem sive [illegible]
[illegible] non propter infirmitatem corporis
sicut dicit glossa super verbo illo
Gen. ubi agitur de lucta Jacob
cum angelo ubi et emarcuit
nervus femoris eius conte-
rente eum virtute caritatis decre-
scit fortitudo corporis propter hoc for-
tassis dixit sponsa Cant. ful-
cite me floribus stipate me
malis quia amore langueo
Item licet elementa sint corpora sim-
plicia est tamen in ipsis duplex
contrarietas quantum ad qualitates acti-
vas que sunt calidum et frigidum
et quantum ad passivas que sunt
humidum et siccum quibus eum elemen-
ta agunt et patiuntur ideo quodlibet
habet duas qualitates unam activam
et alteram passivam ita tamen quod
una propriam et principalem. igne
autem nescio quo pacto dicat
Origenes intellectus plus capit ce-
de ratione duracionis quam ipsa
aqua et aer. forte quia plus
habet de ratione simplicitatis
et propter hoc etiam non absurde
dicitur quia sicut dicit apostolus
i Cor. xiii°. si prophetie evacuabuntur

sine fides cessabit / caritas autem
nunquam excidet caritas ergo
ignis est et non solum ignis, ve-
rum etiam ignis inextinguibi-
lis dicitur cum hic aque multe non
potuerunt extinguere caritatem
ut ex hoc textu quod caritas se-
mel habita amitti non possit
per aquas enim intelliguntur peccata
Ier. ii. Quid tibi vis in via e-
gipti ut bibas aquam turbidam
Idem xlvii. Ecce aque descendunt
ab aquilone que torrens inun-
dans et operiens terram / Si ergo
aque non potuerunt extinguere
caritatem videtur quod caritas per
peccata non possit amitti / ad
idem nichil corrumpitur a contrario
excellenti / sed nullum peccatum ex-
cellentius est caritate / Immo
minima caritas excellentior
est omni peccato / ergo caritas non
potest corrumpi a peccato ergo nec amit-
ti / Contra Hugo de sancto victore
quia dum hic invisibiliter venit
et bonis malis et malis bonis
potest fieri / ergo caritas potest extin-
gui / Forte dicetur per aquas hic non
intelliguntur peccata / sed temptaciones
et pene que non extinguunt
caritatem / sed potius perficiunt / secundum
illud preterea ipsi congregantur qui du-
fortes tue ac x apostoli dicit ergo
cum fortes fuerint secundum illud quis
nos separabit a caritate cristi
Et contra hoc est quod marcellus papa
tempore martyrum tecum thebeorum propter
magnitudinem tribulacionum tepi-
dit a fide et caritate et similiter
omnes apostoli tempore passionis cristi

propter hoc tamen dicunt quod hic per a-
quas intelliguntur seductiones
hereticorum que hic locum non
habent in claris et caritate per-
fectis / Sed contra hoc est id Job. a-
grum non suum demetunt et vi-
neam eius quem vi oppresserunt
vindemiant / Solo dicendum est secundum
Origenem quod per aquas hic intelliguntur
peccata mortalia / et concedende sunt
raciones que probant quod caritas
non potest extingui vel amitti
per has aquas / caritas amittitur
tamen quando voluntas sponte abi-
cit eam volendo aliquid cum quo
non potest stare caritas / ergo non
destruitur a peccato sicut a contra-
rio excellente / quia peccatum vel
malum tamen non sit aliqua natura
non dicitur proprie agere / et illa pro-
positio intelligitur in corrupcione phisi-
ca sic non corrumpitur caritas
sed corrumpitur sic dum est quando volun-
tas eam abicit / et ideo bene dicit
aque multe etc. Est ergo cari-
tas ignis inextinguibilis / Item
est flamma in obscura vel dicitur ac
caritas flamma propter imperfectionem
qualitatis modo expertem nature quia
sicut flamma non est sine fumo
secundum materiam / flamma est fumus
ardens secundum modum sic dicendum est
ad quintam intelligentiam eius / Nota
quod circa caritatem est considerare habi-
tum / actum modum / et ordinem
habitus et actus vel habet imperfectionem
et ideo nichil de eis tollitur / sed
augebitur / modus caritatis
duplex est quantitatis experte
dei secundum diligere deum propter se et
super omnia quantitate in patri nichil

habet impfectionis vn no tolle
s augebit s quantum inoi exp
te nra s diligere deum ex to
to corde et ex tota aia et
ex tota mente iste modus ex
pte sbi x affectus humani in
pfectioni l3 no expte sui ex
pnuis noi et io eius impfecto
tolle in pria hic e fumus in
flama in flama sn fumo io
dicit hic Origen Qui caritate
plenus es et bonorum ex loco
luce vndique circumfundes et ig
9 tinces et flama luces Q3
quod tollas in vnu et ssuum
et vnum et motum feliciss
actionibus admodum 9 tractis et
electo ad hunc paleam dist
tone diuisi es vnde diligere do
mi dum ul non potes al ple
ne no potes carbo e in igne
fumus e in flama que omo
tollunt in pria caritas ergo
flama no solum s flama in
obscurabilis quo pfca et cari
tate pleni ne bonorum ex loco
ad edificationem ecclesie lucem
inferunt a vis et verbis p
hibent eo amplius si flama
lux augetur si in psecutionibus
etia paciam exhibet lux
plus lucet sic dicit Origen vnum
s vo isto nequaquam flua obru
et eam glo x inpetus diffi
cultatis augustie sine morte ex
go caritas ignis inextinguibilis
et flama in obscurabilis est
spcia thezaurus inestimabilis
vnde bn dicitur hic Qui dederit
omnem sbam domus sue p
dilectione ei nichil despiciet

eam glo 9tinuat ista ad pce
dentia d quod ubi habundat cor
et uorum mors vlescit possessio
labeculaiu rec subditur Qui dederit
hoc tomus clem quod si omnibus dimissis
sibi nichil visi sunt pdidisse dum
mo va bona posset habere s q
psolam caritatem hunc vnde pa
ulus omnia detrimentum feci et
arbitror ut stercora ut xpm
lucrifaciam alia glo Qui totum 9
tulit ei quod diligit quod quomodo
faciat ei Q3 dilecto xpisti p sunt
nobis apoc Suadeo t ame e
me aurum ignitum et pbatum ut
locuples fias pius in vre
instabilitate hoc in nec semita ac
dicitur e ergo quid sit caritas inue
bruit dicitur de ubi caritatis s
in quibus habeat esse l3 eam esse
in hominibus sanctis qui hic lampa
des appellantur vnde dicit glo
lampades x corda fidelium in
quibus dilecto 9tinetur ut in vase
vero ergo Origen ponit hic quemque
pprietates bone lampadis pa
e quia lata e supius et infius
augusta in latitudine eius pp
diffusionem olei in lampade
apparet clarum et pp augustia
expte inferiori lux pergitur expe
dicius et pp hoc boni lampa
des vocantur quia lati et dila
tati sunt in spualibus s augusti
in tpalibus et ad horum vi cor
nuum dilatatiue eadem aut
habet enumerationem dilatatum
mi et vos s hic e si in alto su
spensa e hic eius exillumiaae

eo melius fiunt quo altius pendent
et propter hoc etiam boni lampa-
des dicuntur quia quo virtuosiores eo
altius super eosdem que est ista que
ascendit cito. Tertia est si tenuis
est talis enim plus lucis transparentie
et propter hoc boni lapades vocantur
quia cottidie se macerant et atte-
nuant propter deum post propter te mor-
tificamur tota die. Quarta est
si de albo vitro est color enim
albus plus lucis de natura lucis venit
et disgregat visum et facit
apparere magnum quod videtur et propter
hoc fideles vocantur lampa-
des quia sunt tanta studium albi ex
innocentie vite hii sunt qui vene-
runt ex magna tribulatione. Quinta
est si nova est talis enim ad huc
nichil contraxit macule et propter
hoc fideles vocantur lampades
quia non desistunt cottidianis in nocturnibus
vocationibus omni assilari qui di-
xit Ego dixi nunc cepi per
fectus enim ad consumavit tunc inci
piet. Virginis lapades in quibus
ignis scilicet caritatis ardet et
flama lucet boni sunt sunt homines
et electi qui lati sunt in margine
superius augusti vero in ymo quia
spiritualia dilatato desideriis ca-
piunt et terrena propriis pendunt ideo quod
in alto suppositi sunt quia per virtutem
virtuosam et perfectionis felicitatem
supra se elevati sunt hii etiam te-
nues sunt quia pauperibus studiis
et exercitiis affluentibus se af-
fligunt et hiis semper in sistunt
nec albedo dicitur est quia ut innocen-
tes sunt quod felicitatis est ut preparan-
-tiam ut ad mortalibus evo-
lant immortalibus se conformat
quod perfecte virtutis est et ut lam-
padibus istis vinus nichil de-
sit eo quod novi sunt in quo sibi
nichil diu de vetustatis odi
osa contagio adherere nichil
appingitur permittunt de hiis
fortassis lampadibus prophetia di-
xit Celitudo videtur immor-
talium ut carbonum ignis
ardentium et velud aspectus
lampadarum sed de quorum tempore
Job 4° dicitur sicut deridetur iusti
simplicitas lampas contempta
Secundum Soror mea parvula est
et ubera non habet quid faciemus
sorori nostre in die qua alloquen-
da est si murus est edificemus
super illum propugnacula argen-
tea si hostium est compingamus
illud tabulis cedrinis. Ego
murus et ubera mea et tur-
ris sicud ex quo facta sum co-
ram eo quasi pacem reperiens

deum est super omnia hominis facul-
tas unitatis qua propter diligere deum
que dominum professatur preceptum diligit
ipso ex toto corde et ex toto anima
et tota mente totalitate sufficacie
nec deum excellentie deum est de-
bito dilectionis et qui dilatio su-
mitatis est unum de hiis que pro
cint prelatum ideo hic tantum de ca-
ritate et aliis tribus que pro
ficiunt prelatum dicens ideo est
quod loquitur hic sponsus de ecclesia in
persona prelatorum et determinat hec

Item imitatores magnitudinis caritate / pii compassione / dociles scientie

quales esse debeant prelati debent
eum esse magni pii dociles
scientie clari / pietate fulcire hoc
oppinionis per contrarium caritatis
magnificatis. Et conquerendo
dicit dominus Soror mea parvula
est quia eius caritas magnificet
dicit glossa super verbo illo parvuli venite
audite me qui de rebus magnis
locutura sum vobis i. de carita-
te / et aliis virtutibus etiam ma-
gnificantibus / et etiam per intensam
valde caritate Johannis baptiste dicitur
est de eo Luce primo Erit enim
magnus coram domino siquidem
ipse erat lucerna lucens et ar-
dens caritate lucens operibus
caritatis / De magno prelato quem
caritas magnificavit et ceteras
virtutes / Ecclesiastici xlviii dicitur Ha-
bitalia qui pre multarum gentium
non est in ventis rerum / Silem plan-
ctum fecit Jeremias · dicit pre-
latis parvulis / alium magnis
abstulit in quo dicit x aufferre pro-
misit omnes magnificos meos
vocavit adversum me tempus ut conte-
reret electos meos / Origenes etiam
plangenti sponse sponsi filiis
quibus hic sponsus loquitur est
plangendum quod caritatis magni-
tudo vel potius magnificatis cari-
tas ardoribus extincta / ut non
habeo perdita est sicut multum habe-
bat / ut ab eis extincta est sicut
illius lampas extincta apud
te   Item debent esse pii et
sicut debent esse magni cari-
tate ita debent esse pii compassione,
sed per carentiam pietatis dicit
sponsus / et verba non habet non

dicit ubera non habet sed ubera que
prelatus debet habere ubera dextro
in permissione eternorum / et sini-
stro in subventione et collatione
temporalium bonorum / Proverbiorum xxii qui
pronus est ad misericordiam benedicetur quia
de panibus suis pauperi dedit
Exodi 32 · Consecrasti hodie manus vestras
sacrificium / Zacharie etiam et
ministratores faciat unusquisque in fra-
tre suo / glossa prelatus in subditos
suos non habebunt viscera pietatis
hii de quibus dicit amos primo Super
tribus sceleribus Edom
et super quatuor non convertam eum eo
quod persecutus sit in gladio fratrem
suum / et violavit misericordiam eius
debent ergo esse prelati magni
ex caritate / et pii sive miseri-
cordes compassione Item debent esse do-
ciles sufficienti dispositione natu-
rali ordinatam ad scientiam theolo-
gicam et eius differentiam
que tangitur ubi dicitur Et unum est
glossa i. in ventris suis inter eos quod
ab incepcionibus certandum alios pos-
sit defendere naturali ingenio
munitus ut phisica sua instructus
Edificiorum super cum perpendiculum ar-
genteum i. divinis scripturis eum
informem / alia glossa super verbo illo
perpendiculum argenteum i. res imper-
ceptibiles simplices divino eloquio lu-
cidas et visibiles hoc quod dicit
apostolus i Corinthiorum ii animalis ho-
mo non percipit ea que spiritus dei sunt
stultitia enim est illi Item com-
parat quod lenit Ezechielis dicitur scientiam
sanctam discernendi inter sanctum et pro-
phanum doceat eos filie iherusalem

legis[tra] nias Sz iam visitat[ur] q[uod] Job
xxxi° dicit[ur] Circuivit deos rece
de amor[e] sciam viarum tuarum no-
lum ad utroq[ue] s[cilicet] ad esse uiuo
et ad p[re]dicandum p[ro]pugnla
argentea monz cum v. dites
Quid in q[ua]lit[ate] in ultate x cita
vitatem s[ecundu]m tui et p[er]sist[e]re te
vum pacis et iusticie. Ste dent
ce clavi bone fame opidue
et hoc tangit[ur] ubi dicit[ur] Sj ho-
stiu e Glo. Sj hostiu e bo[n]i
opis et pulchre fame ex-
empl[o] alios inducens ad vi-
tam. Compigat illud thabul
tedrinus x consolidemus prop[ter]
exe[m]pl[um] ut eo in exhibitione bo[n]i
exe[m]pli et bone fame p[er]ficiant
quo ipos sto[rum] exe[m]pla consolidat
de his q[ua]tuor d[icit] Orig[enes] Sj ali-
quis de uno plato[rum] p[ro]ducat[ur]
in medium qui p[ro]p[ter] defectu[m] carit[atis]
minor sit minus qui p[ro]p[ter] defectu[m]
vi[te] scelior sit aliud qui p[ro]p[ter]
p[ro]delica ruditatem i minen
tor sit fama qui p[ro]p[ter] pestilen-
tem vite et fame corruptela
notitior sit D[e] p[ri]ma plati spon-
so lamentabil[is] et q[uo]d insolubi-
lis locus le qua dicit[ur] Quid
faciem[us] sorori n[ost]re i[n] s[ecundu]m platis
suis in die iudicii q[uan]do alloq[ue]n-
da e[st] n[isi] fallor tunc s[e]n[tenti]a e[st] pro-
ferenda que dicit[ur] Sap[ientie] vi. po-
tentes potent[er] tormenta pati-
ent[ur]. Studeat p[ro]inde quilib[et]
rector ecclesie et caritate se ma-
gnificare et pietate se multi-
plicare et studio se illuiare
et bona fama bonoru[m] op[er]um

aromatic[is] odoribus tocius in-
sticie fid[e]li[ter] ciuas consortacie
ut in illa die s[e]n[tenti]am audi-
at qua dicit[ur] .j. Thimo. v. qui
bi p[re]sunt p[res]biteri duplici
honore digni habeant[ur]. Se-
quit[ur] Ego murus et ube-

hic videt etiam in p[er]sona p[re]-
lati cuius q[ua]si ad consideracionem
districti iudicii dei q. d. nec
constanciam hui in docendo n[e]c
pietatem in condolendo nunc
aut[em] ex quo sta[tim] sic q[uas]i pace
totam eo recipiens p[er] vatem co-
ncepcionem et constancia exhibeo
in docendo in altissimam mira
nimis condescendendo Orig[enes] Im-
mutatio desperat[ur] excelsi pa-
ulo ante nec murus fuit nec
ubera habuit nunc aut[em] et murus
e[st] et uberibus gloriat[ur] Sj
hic puto sponsi compassionis
minas in ea fuisse aut cum
Quid faciemus sorori n[ost]re
iam ex hoc dicitur multum va-
le[re] commiuationes penarum si in
eo patiente proferant[ur] Ori-
gen[es] Cum uo patem se reprehen-
se affirmat consideratione dign[um]
e[st] sola cum gra[tia] sit q[uonia]m ipso p[re]-
cator Sz cu de defectibus p[ri]or[ibus]
superius redarguta sit hec
sponsa quare de elevacione
duorum meritorum fatetur et de a-
liis duobus tacet Respondet non
dicit caritatem habeo nec de
bona fama refulgeo Sz dicit
ego murus et ubera mea
re[d]undant Orig[enes] d. Caritas

forma v̾tuti et ro mitorꝫ est
fama bona resultato v̾tuti
et cuiulꝫ miitorꝫ e / vn ꝑ̄e
ad regiom non spectat / ꝭ hu
ec platonis declaret doce
ro̾ ignaros / et opacos re
duci lapsos ꝑ̄e regimi fuit
anexa vn de his sponsa lo
quens ait / Ego munꝫ et ple
ra mea fuit cura / Sequitur
vinea mea fuit pacifica que
ꝭ ꝑlos tradidit eam custo
dibꝫ vir affert ꝓ fructu eius
mille argenteos / vinea mea
coram me e mille pacifici
tui et ducenti his qui cu
stodiunt fructum eius etc

dictu est superius de his que
ꝑficiunt platos ibi docen
ma ꝭ qm platic' inducte
sunt ad eccam dei regenda
et ꝯseruanda sicut dicit Cano
vij· q· j· dicas nequit platic'
culmē omī studio demꝫ fugē
ꝯta si desit ac̄ rco ordine agit
hic mixti de ecca et de pla
tis ecca̾ / de ecca agit hoc
ordine primo determinat quid
sit et dicit q̄ e vinea Scdo
ad quid sit et dicit q̄ e ad ho
norem et laudem pacifico
x ad laudem pacifici x cristi
Tercio determinatur ꝑ quid sit ta
quā ꝑ causam effectem q̄
ꝑ sanguinem ꝟ pacificatem
que in celo sunt et in terra i' in
ea ꝑ̄ ꝑ pace de qua dam e
sup̄ Ecce quo facta sum coram
eo q̄i pacem repiens / q̄to
cuiꝫ sit ꝑtinte i vinea mea

coram me e q̄ ecca sit vinea r
q̄ sit ad honore dei ꝯsecrata et
q̄ labore cristi et maxe passi
onis cruce sit instaurata et
q̄ cristo domino sit subiecta to
tum tangitur in vna auete ys· v·
vinea x ecca dicit glo· Ecce
pri· facta e dilecto meo x filio x
ad honorem et laudem filij in
terim x in angulo angulo hoc
e in ꝯiunctione iudeorum et genti
lium ecce fru· Et sepuit eam
morali eruditione et lapides
elegit ex ea x ꝯmudeorꝫ re
ꝑbacone et tortulat fodit in
ea sanguinis effusione et turrim
ꝯstruxit in medio eius x ange
lorꝫ munio immicorum ecce tam
etiam sit decipiens domino ta
git vbi dicit Quid iam vob quid
faciam vinee mee ita platos
ecclie tangunt ꝯtuor primo tan
git cor̄ auctas· scdo modum re
gendi· hec duo tangitur vbi dicitur
Tradidit eam custodibꝫ Intra
dicte auctas in custodia intelli
modum Tercio tangit ordo cira regi
men platic' hoc enim ordine
r̄gimini insistendum e ut ꝑponatur
spualia, tpalibus primo ut in
tantum ꝯtemplatur spualia ut me
lius fructus spualium ꝑcipiant
hoc tangitur vbi dicitur vir affert
fructum eius etc vir x platus
affert x ad deum fert ꝑ pauperibꝫ
erogando· mille argenteos x
oia tpalia ꝑ fructu eius s̄z
salute animarum spualium melius
et expedicius extollendo se
pe enim du nimis curant tpa
lia spualia negligunt / q̄rto
tangitur finis quo se fine et

susscipiende et retinende sunt pla-
ture s. propter eternam retributionem
non propter aliquod temporale quodam-
modo nec propter vanam gloriam nec aliquid
huiusmodi hoc tangitur ubi dicitur mil-
le pacifici tui et ducenti hiis
qui custodiunt fructus eius
sicud dicit glo. hic millenarius
numerus perfectus est similiter centena-
rius per mille ergo et ducenta pre-
sito triplex notatur future retri-
butionis que debetur platis bo-
nis qui custodiunt vineam et
fructum eius est autem triplex
presito premii substantiale consubstantiale et
accidentale premium consubstantiale
consistit in visione fruitione
et tentione unius summi boni scilicet
dei que beati videbunt sine re-
lamine quo fruentur avide in
quo delectabuntur sapide secundum quod
deus futurus est eorum plenitudo
lucis voluntati multitudo pacis
memorie continuatio eternitatis
secundum Bern. Consubstantiale consistit in
gloria corporali et in quadrupli-
dote corporis accidentale consistit in
quodam decoratu substantiali premio
addito quod aureola nuncupatur
Sed est notabile quod istud mille et
ista ducenta et hec presito pre-
mii dicuntur esse pacifici ecclesie
Christi quia Christus secundum quod homo
summus est in istis quibus premiorum
Sed inter hec omnia videndum est
ex quo tradita est custodibus
quomodo custodienda sit. custodienda
est diligenter in Reg. ij Custodi
virum istum Eccl. xij Commoue-
buntur custodes domus in nubibus
viri fortissimi Item presentant

ys lxij. Super muros tuos
iherusalem constitui custodes fi-
deles quod illi non faciunt qui propter
temporalia platuras suscipiunt
de quibus Cant. ij custodes tui
quod concussit ortum est sol et abo-
leverunt Item notabile quod dicit vi-
nea mea coram me est scilicet le-
gendo est coram me vindicante
eius in pecuniam Exodi xxijo
Si leserit quispiam vineam quod sit
optimum habuerit pro dampni esti-
matione restituet Item coram me
est impedientem [illegible] ys.
v. vinea facta est etc. Item coram
me puniente eius spoliatorem ibidem
Quidam vos quod facta vinee
mee aufferent etc. Item coram
me colligente eius fructus
Cant. vi descendi in ortum
meum et infra ut viderem si flo-
ruisset vinea etc. Sequitur Que
habitas in ortis fac me audire
vocem tuam amici ausculte

Hic verbis tuo alloquitur sponsus
in persona platorum et continet ista
verba circa primo plati quedam
tam qui in eo commendantur quo in
ortis habitare dicitur dicit autem quod et
platus in ortis habitat qui the-
ologie studiis vacat nec
dicit in orto sed in ortis propter novum
et vetus testamentum Secundo continet
verba ista ad docendum ut predica-
tionem invitatum ibi fac me audi-
re vocem tuam et est pulcher-
ordo primus cum habitantem est in
ortis presidium quia fiat exi-
tus ad predicationis officium
Quarto continent verba ista invitatorem

tancsam ibi amici auscultant
Amici .i. angeli dicit glo. q. d.
pdicator sic inspice debes
hoc faciedo angelis te amabi
lem exhibes quibz gaudiu
e sup vno pctore pniaz ad
tuam pdicacoem agente hec
tn licet non multu faciat ad
textu pt dici q qdrupx ortu
tangit in hc libro Ortus con
clusus. ortus meus. ortus po
moz ortus aromatu Ortus
cclusus e btā virgo / ortus meus
e xpus in hac testa humanit
occultas nucleu diuinitat / ortus
pomoz ecclia militans que
pomis plā e fore et intus
Ortus aromatu in quo tritur modo
re vngentoz dei Jn primo sti
tat qui de incarnacone vbi dei
deuote et suauit cogitat Jn
2o qui deum amat vacat Jn
3o qui bonis se conformat Jn
4o qui gaudia pire i mete
semp portant vox quo ad pmu
bn consonat e aue gra ple
vox quo ad 2m ortu bn co
sonans e fulcite me floibz
ce vox in 3o ecce qua bo
nu ce vox in 4o due deus
exaltasti sup terram habitacom
meam deprecat ffuge dilce
mi assimilare capree hynuloqz
ceruorum sup montes aromatum

Supius actu e de natiuitate r
passione que consequet horta
sponsum suu ut fugiat .i. ve
locissime ad prem redeat et
e sensus Jubes me pdicare vis

meaz vocea audie ffuge dilce
mi .i. impleto ministerio tue mi
sterio conuerte ad celu ut ia
te non secud homine / sz secud
deu sup oia cogitare incipiam
tuc cu voce mea audies qua
tuc liberius pdicabo toti mudo
adde q scr Joh xvi. Si diligit
me etc alr exponit glo ibi
ffuge q d. tu qui picitacom
suis es visi p humanitatem p di
uinitatem ut fidelius intelligentiam
extende / et in te ipso nos ing
phensibilis pmane / hec etiam
eccia dno spu propheticus / p9 q
morte iruentem eius dnj et asce
sionem descripsit et fuge nos
dicit qui illud qd tenuisti vo
lung ut oriat qui illud quod
volung memoria no tenemus et
hanc fuga patiut meretes
scorum mutiz etc d fuge sup
motes aromatu glo. intelli mo
tes aromatu sci dei sit excelle
tia sce conuersacionis celo pxi
et odore ut hac fama virtutu
longe lateqz fragrantes et
fuge glo. intelli ito pmittas
te intelligi et fuge dilce mi
p9 q actu e de incarnacoe a
pncio capli et tactu aliquid
de passione h9 bnt concludit
de dm vrue tessitiuit eni spo
sa cantac qui sponsus absen
tauit se et canticu vertit in
luctu Junans figura ipe dicit
cap xviiij9 nunqd pnt filij spo
se lugere qua diu sponsus cu
ipsis e venient aut dies cu
auffertur sponsus ab eis r tuc
Jeiunabunt et e vm sponse

Sequens exp(on)das q(uasi) d(icat) ex quo
talia m(ihi) contulisti et tam dura
pro me sustinuisti dignu(m) e(st) ut
et ego pati s(imi)li supplicio(rum) q(ui)a p(er)uta sim
(con)tra s(un)t fuge g(ra)o dil(e)c(t)e mi go
quia diu vis ab esse differ-
(pre)ntiam tua(m) ego spe longanimi
q(uo)d sic p(er)cepas patia(r) Joh(annis) x
v. Si diligeretis me gauderetis
utiq(ue) quia vado ad patrem. Ve-
re expediebat ap(osto)lis et omni
eccl(es)ie ut xp(ist)us ascenderet et
p(rese)ntiam suam corporalem auffer-
ret a (con)sp(ec)tu carne p(ro)p(ter) clari-
tatem visus. hynnuloq(ue) ceruor(um)
p(ro)p(ter) agilitatem motus sup(er) mo-
tes aromatum. p(ro)p(ter) sup(er) excellen-
tiam gaudior(um). Alii exponit
glo. ut fuge sit (con)solacio(n)em a-
qui(rere) ib(i) t(ame)n q(uod) no(n) optando inte-
(rim) p(e)nitendo et capree hynnu-
loq(ue) ceruor(um) assi(mi)lari d(icitu)r p(ro)p(ter) ce-
leritatem (con)te(m)plationis Intuisti
tu eni(m) dat(ur) talis (con)solatio a(n)i-
mab(us) s(an)c(t)is Cant(ica) 4(o) d(icitu)r aliquis
in motibus tripliciter colles d(ici)t
(er)go hugo J(n)fra de u(er)bo ad u(er)bum
expositu(m) e(st) in fine s(e)c(un)di capi(tu)li
unde ista expositio hic non e(st)
inmutanda s(ed) xp(ist)o gl(ori)a danda qui
e(st) in s(e)c(u)la s(e)c(u)lor(um) b(e)n(e)d(i)c(t)us amen

ffinita sunt dicta yeorie s(upe)r Cantica

Lecor mi aue p(ro)p(ter) scriptore d(ic)e unu(m) aue

hic liber comparatus est per nos a venerabili et sapienti viro magistro Nicolao Goltberg et habet viiij sexternos ex legacione domini Johannis Hesse :

